YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT TARİHİ ANA BİLİM DALI

İZMİR-ÖDEMİŞ'TEKİ TÜRK-İSLAM DEVRİ MEZAR TAŞLARI

I

Hazırlayan
Edip YILMAZ

DOKTORA TEZİ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Mehmet TOP

VAN
2013

YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT TARİHİ ANA BİLİM DALI

İZMİR-ÖDEMİŞ'TEKİ TÜRK-İSLAM DEVRİ MEZAR TAŞLARI

Hazırlayan
Edip YILMAZ

DOKTORA TEZİ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Mehmet TOP

Bu çalışma Y.Y.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Başkanlığı tarafından 2009-SOB-D048 No.lu proje olarak desteklenmiştir

VAN
2013

T.C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yrd.Doç.Dr.Mehmet TOP danışmanlığında, Dilşad YILMAZ tarafından hazırlanan bu çalışma 26/06/2013 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Sanat Tarihi Anabilim Dalı'nda Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Prof.Dr.Abdulhamit Tüfekcioğlu İmza: .....

Jüri Üyesi Yrd.Doç.Dr.Mehmet TOP İmza: .....

Jüri Üyesi Yrd.Doç.Dr.Kemal Özkurt İmza: .....

Jüri Üyesi Yrd.Doç.Dr.Hanife Bilber İmza: .....

Jüri Üyesi Yrd.Doç.Dr.Mehmet Kulaz İmza: .....

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine aittir. ..... / ..... / .....

Doç. Dr. Zeki TAŞTAN
Enstitü Müdürü

Cilt

ÖNSÖZ ..... **I**
İÇİNDEKİLER ..... **II**
KISALTMALAR ..... **III**
1. GİRİŞ **1**
1.1. Konunun Niteliği ve Önemi 1
1.2. Kaynaklar ve Araştırmalar 2
1.3. Metot ve Düzen 5
2. ÖDEMİŞ İLÇESİNİN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHÇESİ **8**
2.1. Coğrafi Konumu 8
2.2. Genel Tarihçesi 9
3. ANADOLU'DA TÜRK-İSLAM MEZAR VE MEZAR TAŞI GELENEĞİ **13**
4. ÖDEMİŞ İLÇESİ SINIRLARINDA BULUNAN TARİHİ MEZARLIK ALANLARI VE MEZAR TAŞI POTANSİYELİ **17**
5. KATALOG **19**
6. DEĞERLENDİRME **439**
6.1. Tipoloji 441
6.1.1 Mezar Tipolojisi 442
6.1.1.1 Şahideli Sandukalı Mezarlar 442
6.1.1.2. Şahideli Pehleli Mezarlar 442
6.1.1.3 Şahideli Mezarlar 442
6.1.2. Mezar Taşı Tipolojisi 443
6.1.2.1. Gövde, Başlık ve Tepeliğe Göre 443
6.1.2.1.1. Baş ve ayak şahideleri silindirik gövdeli olanlar 444
6.1.2.1.2. Baş şahide dikdörtgen formunda ve bitkisel tepelikli, ayak şahidesi silindirik gövdeli olanlar 444
6.1.2.1.3. Baş Taşı Başlıksız ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar 444
6.1.2.1.4. Baş Taşı Başlıklı ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar 444
6.1.2.1.5. Baş Taşı Başlıklı ve Dikdörtgen Gövdeli, Ayak Taşı Dikdörtgen Gövdeli ve Sivri Kemerli Olanlar 445
6.1.2.1.6. Baş Taşı Sivri Kemer Tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar 445
6.1.2.1.7. Baş Taşı Sivri Kemer Tepelikli, Ayak Taşı Sivri Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar 445
6.1.2.1.8. Baş Taşı Dilimli Tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar 445

6.1.2.1.9. Baş Taşı Dilimli Tepelikli, Ayak Taşı Sivri Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar.....446
6.1.2.1.10. Baş Taşı Bitkisel Tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar..... .446
6.1.2.1.11. Baş Taşı Bitkisel Tepelikli, Ayak Taşı Sivri Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar.....446
6.1.2.1.12. Baş Taşı Koçboynuzu Tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar..... .446
6.1.2.1.13. Baş Taşı Başlıklı, Atak Taşı Yuvarlak Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar.....446
6.1.2.1.14. Baş Taşı Bitkisel Tepelikli, Ayak Taşı Yuvarlak Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar.....446
6.1.2.1.15. Baş Taşı Yuvarlak Kemer Tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar.....446
6.1.2.1.16. Baş Taşı Yuvarlak Kemer Tepelikli, Ayak Taşı Yuvarlak Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar.....446
6.1.2.1.17. Baş Taşı Yuvarlak Kemer Tepelikli, Ayak Taşı Sivri Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar.....446
6.1.2.1.18. Baş Taşı Düz Dikdörtgen Görünümünde Olanlar.....446
6.1.3. Başlık Tipleri 448
6.1.3.1. Sarıklar.....448
6.1.3.1.1. Oval Biçimli Sarıklar.....448
6.1.3.1.2. Düz Biçimli Sarıklar.....450
6.1.3.2. Kavuklar.....452
6.1.3.3. Fesler.....453
6.1.3.3.1. Mahmudî Fesler.....454
6.1.3.3.2. Azizî Fesler.....454
6.1.3.3.3. Hamidî Fesler.....454
6.1.3.3.4. Sarıklı Fesler.....454
6.1.3.4. Kadın Başlıkları(Hotoz).....456
6.1.4. Tepelikler.....456
6.1.4.1. Sivri Kemer Tepelikli Mezar Taşları.....457
6.1.4.2. Yuvarlak Kemer Tepelikli Mezar Taşları.....457
6.1.4.3. Dilimli Tepelikli Mezar Taşları.....457
6.1.4.4. Bitkisel Tepelikli Mezar Taşları.....457
6.2. SÜSLEME ÖZELLİKLERİ.....458

6.2.1. Bitkisel Süslemeler……458
6.2.1.1. Akantus……459
6.2.1.2. Asma……459
6.2.1.3. Girlant……460
6.2.1.4. Gül……460
6.2.1.5. Gülbezek……460
6.2.1.6. Horoz İbiği Çiçeği……461
6.2.1.7. Kıvrık Dal……461
6.2.1.8. Lale……461
6.2.1.9. Narçiçeği……462
6.2.1.10. Palmet……462
6.2.1.11. Rumî……463
6.2.1.12. Serbest Çiçek Motifleri……463
6.2.1.13. Servi……464
6.2.1.14. Üzüm……465
6.2.1.15. Yaprak……465
6.2.2. Geometrik Süsleme…… 466
6.2.2.1. Ay-Yıldız……467
6.2.2.2. Baklava Dilimi……467
6.2.2.3. Bordür……467
6.2.2.4. Çarkıfelek……467
6.2.2.5. Damla Motifi……467
6.2.2.6. Hilal……467
6.2.2.7. Mühr-ü Süleyman……468
6.2.2.8. Serbest Geometrik Süslemeler……468
6.2.3. Nesneli Süslemeler……468
6.2.3.1. Alem……468
6.2.3.2. Av Tüfeği……468
6.2.3.3. Gerdanlık……468
6.2.3.4. Kandil……469
6.2.3.5. Kâse……469

6.2.3.6. Köstekli Saat.....470
6.2.3.7. Madalyon.....470
6.2.3.8. Perde.....470
6.2.3.9. Sütünce.....470
6.2.3.10. Tabanca.....470
6.2.3.11. Tarak.....471
6.2.3.12. Saksı.....471
6.2.3.13. Vazo.....471
6.2.4. Mimari Süslemeler.....472
6.3. Malzeme ve Teknik.....477
6.4. Mezar Taşı Kitabelerinde Yazı ve İçerik.....478
6.4.1. Yazı Türleri.....478
6.4.2. İçerik.....480
6.4.2.1. Başlangıç İfadesi.....481
6.4.2.2. Ölüm Sebebi.....482
6.4.2.3. Vefat Yaşı.....482
6.4.2.4. Genç Yaşta Vefat Edenler.....483
6.4.2.5. Memleket , Yer Adları.....485
6.4.2.6. Ayet ve Hadise Atıf.....486
6.4.2.7. Kitabelerde Dil.....487
6.4.2.8. Dua.....490
6.4.2.9. İnsanlardan İstek.....490
6.5. Kitabelere Göre Ödemiş'te Sosyal Hayat.....491
6.5.1. Mevtanın adı.....491
6.5.2. Lakaplar.....492
6.5.2.1. Şahıs Lakapları.....492
6.5.2.2. Aile Lakapları.....494
6.5.3. Ünvanlar.....496
6.5.4. Meslek Erbabı.....496
6.5.5. Dini ve Etnik Yapı.....499
6.5.6. Göç Hareketleri.....500

6.5.7. Mevtanın Yaptığı Hayır İşleri……..500

6.6. Sanatkâr, Atölye ve Üslub Sorunu……501

7. SONUÇ……..502

8. ÖZET……..504

9. KAYNAKÇA……506

2. Cilt

10. HARİTALAR, FOTOĞRAFLAR ve ÇİZİMLER

10.1. Haritalar

10.2. Fotoğraflar

10.2.1. Fotoğraf Listesi

10.2.2. Fotoğraflar

10.3. Çizimler

10.3.1. Çizim Listesi

10.3.2. Çizimler

ÖNSÖZ

Mezarlıklar ve mezar taşları, bizlere zahiri görünüşü ile soğuk ve ürkütücü gelen ölümü hatırlattığı için soğuk gelebilir. Halbuki ölüm, yaratıcının kâinata koyduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Ve her kes ister istemez bu gerçeği görecek ve tadacaktır. Ölüm, yok olmak değil, yeni bir hayatın başlangıcıdır. Birçok sevdiğimizin dostlarımızın gittiği ve gideceği ve tekrar bir araya geleceğimiz bir âlemin kapısıdır. Bu sebeple ecdadımız bu soğukluğu bir nebze olsun giderebilmek ve ziyarete gelenlere bu gerçeği haykırmak için ölülerinin mezarları üzerine taşlar dikmişler ve dikmekle kalmamışlar, mezar taşlarını beka âleminin bir nümûnesi gibi süsleyerek, adeta inanan insanlara bu âlemin o kadar korkunç olmadığını, bilakis bir cennet bahçesi olduğunu, kabirlerin de bir bekleme salonu olduğunu ifade etmek amacıyla, taşları süsleyip bezemişler; böylece o korkunç yüzü sevimli ve ünsiyetli bir hale çevirmişler. Bununla da kalmayarak, mezar taşlarına yazdıkları mana dolu yazılarla ziyaretçileri ikaz ve irşad etmekten geri durmamışlar: Dünyanın faniliğini, bir misafirhane olduğunu, ebedi bir hayatın var olduğunu, orası için çalışmamız lazım geldiğini veciz bir dille ifade etmişlerdir.

Bu duygu ve düşüncede olan insanlar, yüzyıllar boyu bu geleneği, değişen şartlara göre yeniden gözden geçirerek devam ettirmişlerdir. Bu cümleden olarak, Türkler, Müslüman olmadan önce de ölülerine önem vermişler ve onlara yaptıkları güzel mezar anıtları ile bir nevi onları yaşatma gayreti içerisine girmişler. İslâm dini ile tanıştıktan sonra bu geleneklerini, İslam anlayışına uydurarak devam ettirme çabası içerisine girmişler; kümbet ve türbelerle, ölülerinin mezarına diktikleri birbirinden güzel mezar taşları ile buna yeni bir anlayış ve mana katmışlardır. Bu sebeple fethettikleri yerleri bunlardan çok güzel örneklerle süslemişlerdir.

Anadolu'nun şirin bir köşesi olup, tarih boyunca birçok medeniyete kucak açan Küçükmenderes havzası ve bu havzanın bir köşesinde yer alan Ödemiş ilçesi de bu güzel örneklerle dolu bir ilçemizdir ve bu güne kadar bu değerli kültür hazinelerimiz keşfedilmeyi beklemekteydi. Aynı zamanda değerli danışman Hocam Sayın Mehmet Top Bey'in memleketi olması sebebiyle ayrı bir önem arz etmekte idi. Bu sebeple bu yöreyi çalışma alanı olarak seçerek, yöre halkı ile meraklıların istifadesine sunmayı uygun gördük.

Çalışmalarım esnasında, yöredeki yönetici ve halktan ciddi destek ve teşvik gördüm. Hepsini tek tek saymak mümkün olmadığı için toplu bir teşekkürle yetinebildim. Bununla beraber bazılarını ismen saymadan edemedim. Bu sebeple çalışmalarım esnasında benden hiç desteğini esirgemeyen danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Mehmet Top Bey'e, ayrıca Sayın Prof. Dr. Abdülhamid Tüfekçioğlu'na, Yrd. Doç. Dr. Kemal Özkurt'a, Yrd. Doç. Dr. Gülsen Baş'a, çalışmalarımı proje bazında destekleyen Y.Y.Ü. Araştırma Fonu Başkanlığı'na, diğer taraftan Ödemiş ve çevresinde yaptığımız çalışmalar sırasında yardım ve desteklerini esirgemeyen Aziz dostum İlçe Milli Eğitim Müdürü Sayın Cevdet Ünlü'ye, gönüldaşım Ramazan Göçen'e, dostlarım İlhan Biçer ve Tekin Açıkel'e, Hayrettin Top Hocama, şair İsmail amcaya, teşvik ve desteklerini esirgemeyen mahalli yöneticilerden Ödemiş İlçesi Belediye Başkanı Sayın Bekir Keskin'e, Bademli Beldesi Belediye Başkanı Sayın Selahaddin Kundak'a, Birgi Beldesi Belediye Başkanı Sayın Cumhur Keskin'e, Bozdağ Beldesi Belediye Başkanı Sayın

Mehmet Keskin'e, Çaylı Beldesi Belediye Başkanı Sayın Rıfat Önder'e, Gölcük Beldesi Belediye Başkan Vekili Sayın Mustafa Akkul'a, Bıçakçı, Doğancılar, Pirinççi, Türkönü ve adını sayamadığım diğer bütün köy muhtarlarına, çalışmalarımı günü gününe takip ederek halka duyuran mahalli basın ve televizyon yetkililerine, özellikle ÖRT televizyonu çalışanlarına ve bütün Ödemişlilere candan teşekkürü bir borç bilirim.

Edip YILMAZ

KISALTMALAR

a.g.e. : Adı geçen eser

a.g.m. : Adı geçen mecmua

a.g.t. : Adı geçen tez

AST. : Araştırma sonuçları Toplantısı

AUA. : Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi

bkz. : Bakınız

C. : Cilt

cm. : Santimetre

Çev. : Çeviren

Çiz. : Çizim

Fot. : Fotoğraf

Hz. : Hazreti

H. : Hicri

İ.A. : İslam Ansiklopedisi

KST. : Kazı Sonuçları Toplantısı

m. : Metre

M. : Miladi

s. : Sayfa

1.GİRİŞ

"İzmir Ödemiş'teki Türk İslam Dönemi Mezar Taşları" konulu doktora çalışmasında başta ödemiş merkez olmak üzere 32 belde ve köyde tespit edilen mezar taşlarından seçilen 417 adet mezar taşı kataloğa alınarak incelemeye tabi tutulmuştur. Mezar taşlarından tarihi bilinen örnekler, 14-15-16-18-19 ve 20. Yüzyılın ilk yarısına aittir. 14-15. Yüzyıllara ait örnekler Beylikler dönemine ait mezar taşlarıdır. 17. Yüzyıla ait mezar taşı tespit edilememiştir. 16-18-19 ve 20. yüzyılın ilk yarısına ait mezar taşları Osmanlı dönemi mezar taşlarıdır. Mezar taşlarının tamamı mermer malzemeden yapılmıştır. Tipolojik olarak Beylikler Dönemi mezar taşlarından Aydınoğlu Mehmet Bey ve üç oğlunun mezarları; sandukalı mezar, Osmanlılar döneminden kalan bir mezar ise şahideli pehleli mezar, diğerleri ise şahideli mezar tipindedirler.

Konunun Niteliği ve Önemi

Yaptığımız araştırmalarda, İzmir Ödemiş ilçe sınırları içinde yer alan mezar taşları tespit edilerek kayıt altına alınan ve incelemeye tabi tutulan mezar taşlarının sanat yönü ile birlikte, hangi duygu ve düşüncenin ürünü olduğu ve Ödemiş'in etnik, sosyal ve dini kimlik yapısının tespiti amaç edinilmiştir.

Katalog kısmında belirtildiği üzere, vefat eden şahsın kimliği, vefat tarihi, varsa mesleği, ünvanı, bulunduğu yer, türü, bu günkü durumu, yapıldığı malzemenin türü, Fotoğraf No Ölçüleri, yapım ve süsleme tekniği ile genel tanımı ortaya konarak, Ödemiş mezar taşlarının, Türk sanatı içerisinde yer alan mezar taşları arasındaki yeri ve konumunun belirlenmesi hedeflenmektedir.

Kültür varlıklarımızın önemli bir bölümünü oluşturan mezar taşları bilinçli veya bilinçsizce hızla yok edilmektedirler.[1] Ayrıca geçen yüzyılın ilk yıllarında yol genişletme veya yeni iskân yerleri açma gibi bahanelerle eski mezarlıklar hiç önemsenmeden yok edilmiştir.[2] Öte yandan halkımızın mezar taşlarına sıradan bir taş muamelesi yaparak onların şahsi işlerde kullanması, bu nadide eserlerin yok olma sürecini hızlandırmıştır. Mezar taşlarının bazen ev, temel, kuyu, duvar, set, hatta badana için mermer tozu, kaldırım, kapı eşiği gibi yerlerde kullanıldığı ifade

[1] Eyice, başta İstanbul olmak üzere mezarlıkların nasıl yok edildiğini örnekler vererek bildirmektedir. Geniş bilgi için bkz. Semavi EYİCE, "*Mezarlıklar ve hazireler*" ***İslam Dünyasında Mezarlıklar ve Defin Gelenekleri, C. 2,*** Ankara 1996, s.123 vd. ; "*Tarihi Mezarlar ve Mezarlıklara Dair Notlar",* ***Geçmişten Günümüze Mezarlık Kültürü ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu, İstanbul 1999, s.495 vd.***

[2] H.P. LAQUER, Huve'l-Baki, İstanbul, 1997, s.169; S. Nüzhet, erken bir dönem sayılabilecek kendi döneminde dahi mezarlıkların yok edilmesinden, bakımsızlık ve ilgisizlik gibi nedenlerden dolayı mezar taşlarının yok olduklarından şikâyetçidir. Bkz. S.Nüzhet, İstanbul'da Meşhur Meşahire Ait Mezar Taşları by. 1932, s. 5.

edilmektedir.[3] Aynı şekilde araştırmalarımız esnasında, gezdiğimiz belde ve köylerdeki mezarlıklarda karşılaştığımız manzara gerçekten üzüntü vericidir. İnsanların bilinçsiz davranışları, tabiat şartları, mezarlıkların etrafının açık olması sebebiyle hayvanların buralarda yayılması sonucu büyük tahribata uğradıkları gözlemlenmiştir. Bütün bu olumsuz şartlara rağmen, günümüze kadar gelebilen çok sayıda mezar taşı tespit edilerek kayıt altına alınmıştır. Bunların bir kısmı sağlam, bir kısmı aşınmış ve kırılmış durumdadır. Bazı mezar taşları ise topraktan çıkarılıp, temizlenerek değerlendirmeye alınmış ve böylece literatüre kazandırılmıştır. Ancak, bunların kısa bir süre sonra sadece kitap satırları arasında kalacağı endişesini taşımaktayız. Bunların daha fazla tahribata uğramasına engel olabilmek için yetkililerin bir an önce konuya el atması, vatandaşın bilinçlendirilerek, tahribatın önlenmesini ve birer sanat ve kültür hazinesi olan bu nadide eserlerin kurtarılması gerekir. Bu milli bir vecibedir.

Oldukça zengin kompozisyonlara sahip olan Ödemiş mezar taşlarında abideleşen duygu, düşünce, estetik incelik ortaya konarak, Türk sanatı içerisindeki yeri belirlenmeye çalışılmıştır. Konuyu daha da önemli kılan husus, Ödemiş mezar taşları konusunda bu güne kadar herhangi bir çalışmanın yapılmamış olmasıdır. Sadece Merkez Zungurlu Mezarlığında bulunan dört adet tarihi mezar taşı makale konusu edilmiş, diğerleri ise incelenmemiştir.[4] Gül Tunçel, *Batı Anadolu'daki Cami Tasvirli Mezar Taşları*" konulu çalışmasında, değişik yörelerden birçok mezar taşını incelemiş olmasına rağmen Ödemiş ve çevresinde çok örneği bulunmasına rağmen, bunlara ulaşamadığı anlaşılmıştır.[5] Bu husus konunun önemini daha arttırmaktadır.

Her ne kadar ağırlıklı olarak şahideli mezar taşı tipolojisindeki mezarlar büyük çoğunluğu teşkil etse de, mezar taşlarındaki değişik tipolojik örnekler, süsleme kompozisyonları ve kitabelerdeki zengin muhteva incelenip ilgililerin istifadesine sunulmayı fazlasıyla hak etmişlerdir.

1.2. Kaynaklar ve Araştırmalar

Çalışma sahamız olan İzmir Ödemiş ilçesi sınırları içerisinde yer alan mezarlıklar ve mezar taşları ile ilgili kapsamlı bir çalışma bulunmamaktadır. Yrd. Doç. Dr. Bilal Sezer tarafından Ödemiş merkez Zungurlu mezarlığında bulunan dört adet tarihi mezar taşını konu alan makalesi, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü dergisinin 2008 tarih ve 21. Sayısında yayınlanmıştır. Bunun dışında herhangi bir yayına rastlanmamıştır. Ancak araştırmacı yazar Behiç Galip Yavuz'un Ödemiş ve bazı beldelerinin tarihi ile ilgili kitapları kentin sadece tarihi ve kültürel yönünü ele almaktadır. Bunun dışında Ödemiş sınırları içerisinde yer alan Birgi

[3] Fazıl İsmail AYANOĞLU, "*Vakıflar İdaresince Tanzim Ettirilen Tarihi Makbereler", **Vakıflar Dergisi,*** Sayı II, Ankara 1972, s.399.
[4] Bilal SEZER, "*Ödemiş Sungurlu Mezarlığı'ndaki Eski Yazılı Mezar Taşları", **Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi,*** sayı 21, Erzurum 2008, s. 157-163.
[5] Bkz. Gül TUNÇEL, *Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Cami Tasvirli Mezar Taşları, Ankara 1989.*

Beldesi ile ilgili olarak 2001 yılında Kültür Bakanlığı'nca yayımlanan Rahmi Hüseyin Ünal'ın hazırladığı Birgi(Tarihi Coğrafyası ve Türk Dönemi Anıtları) adlı eseri Birgi tarihine ve kültür varlıklarına ışık tutması açısından önemlidir.

Ödemiş yöresi ilgili olarak çalışmamıza ışık tutacak fazla eser bulunmamakla birlikte Ödemiş'in de içinde bulunduğu Batı Anadolu yöresi ile ilgili kayda değer eserler mevcuttur. Bunlardan, Gül Tunçel'in Kültür Bakanlığı yayınları arasında çıkan *Batı "Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezar Taşları"* konulu çalışması önemlidir. Diğer taraftan bölge ile ilgili olması açısından 2004 yılında Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalında yapılan *"Manisa Gördes'te Bulunan Osmanlı Dönemi Süslemeli Mezar Taşları*" adlı doktora çalışması çalışmamıza yardımcı olabilecek önemli araştırmalardandır. Yine Prof. Dr. Abdülhamit Tüfekçioğlu'nun 2005 yılında yayınlanan *"Edincik'te Türk Devri Mimarisi ve Mezar Taşları*" adlı eseri yörenin tarihi dokusuna ışık tutar mahiyettedir. Necmi Ülker'in "*İzmir Pınarbaşı Kitabeleri"(1985)*, "*Tire Müzesindeki İslami Kitabeler"*(1986), "*İzmir Yağhanelerdeki Bektaşi Mezar Kitabeleri"*(1987), "*İzmir Hacı Mahmud Camii Haziresindeki Mezar Kitabeleri"*(1988), "*İzmir Ali Ağa Camii Haziresi Mezar Kitabeleri(18-20.yüzyıl)"(*1989), "*Eski Foça Mezar Kitabeleri"*(1990), "*Balıkesir Şeyh Lutfullah Camii Haziresi Mezar Kitabeleri"*(1991), "*Ege Bölgesi Osmanlı Devri mezar Taşları"*(1999) adlı çalışmaları Ege Bölgesini konu alması açısından önemlidir.

Mahalli bu tür çalışmaların dışında mezar taşlarını konu alan birçok çalışma yapılmış ve yapılmaktadır. Çünkü mezar taşı kitabeleri önemli bilgileri ihtiva etmektedir. Bu sebeple yerli ve tabancı birçok bilim adamı tarafında pek çok araştırma yapılmış ve yayımlanmıştır. Yabancı bilim adamları arasına Hans Peter Laquer'in 1993 tarihli çalışması Selahattin Dilidüzgün tarafından Türkçeye çevrilmiş ve *"Huve'l-Baki"* adıyla 1997 yılında Tarih Vakfı Yurt Yayınları tarafından neşredilmiştir. Metin Haseki'nin *"Plastik Açıdan Türk Mezar Taşları",* Beyhan Karamağarlı'nın, Önemli kültür abidelerimizden "*Ahlat Mezar Taşları"* adlı çalışması *ö*nemli kaynaklardandır. Süleyman Berk tarafından hazırlanan *"Zamanı Aşan Taşlar"* adıyla yayınlanan Zeytinburnu'nun Tarihi Mezar Taşları adlı iki ciltlik kitabı bu konu hazırlanmış hacimli ve önemli eserlerdendir. Prof Dr. Semavi Eyice'nin konu ile ilgili pek çok araştırması vardır. Bunlardan Türk Yurdu dergisinde Mart 1955'te yayınlanan 242. Sayısında "*Mezarlıklarımız"* adlı çalışması ile 1992 yılında düzenlenen *İslam Dünyasında Mezarlıklar ve Defin Gelenekleri"* Sempozyumunda sunulan *"Mezarlıklar ve Hazireler"* konulu bildirisi önemlidir. Saman Helvacıoğlu tarafından Tarih ve Toplum Dergisinin 1986 tarihinde yayınlanan 25 sayısındaki "*Mezarlar, Mezarlıklar, Mezar Taşları Üzerine Küçük Bir Bibliyografya"* bu konudaki önemli eserlerdendir. Bunların dışında mezar taşları ve mezarlıkları konu alan pek çok çalışma yapılmıştır. Bunlardan bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

H.Örçün Barışta'nın bu konudaki bazı çalışmaları şunlardır: "*Göynük Akşemseddin Türbesi Haziresindeki Mezar Taşları"(*2002), *"Osmanlı Mezar Taşlarında Karşılaşılan Takı Tasvirleri*"(2002), *"Eyüp Cafer Paşa Türbesi Haziresi"(*2000) konulu çalışmalarının dışında Eyüp'teki bazı çocuk mezar taşları üzerinde yaptığı çalışmalar(1997) zikredilebilir. Burhan

Oğuz, "*Mezar Taşında Simgeleşen İnançlar"(1983)*; Seyfi Başkan, *Karamanoğulları Dönemi Konya Mezar Taşları(Ankara 1989),* Demet Karaağaç, "*Bursa'daki 14-15. Yüzyıl Mezar Taşları"(Ankara1994)*; Anonim, "*Mezar Taşı",* Ana Britanica, cilt 22,s.349, İstanbul 1994; Anonim, *"Mezar"*, Büyük Larouse, Cilt 16,s.8098, İstanbul 1986, Yaşar Çoruhlu, *"Erken Devir Türk Sanatının ABC'si*, İstanbul 1998, Necibe Saracoğlu, *"Türk Mezarlarına Dair Araştırma"*, İstanbul 1950; Halit Çal, *İstanbul Eyüp'teki Erkek Mezar Taşlarında Başlıklar"*, Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla Eyüp Sultan Sempozyumu, İstanbul 2000; İ.Hakkı Konyalı, *"Konya Tarihi"* adlı eserinde Konya'daki bazı mezar taşı kitabelerini okuması açısından kayda değer. M. Zeki Oral, *"Konya'da Tarihi Mezar Taşları"*, konusunda Anıt Dergisinin değişik sayılarında makaleler neşretmiştir.(1949/l, 2, 3; 1950/16); Prof. Dr. Hüsrev Subaşı, *"Bir Tarihi Kimlik Belgesi Olarak Eriyip Giden mezarlıklarımız"*(Dergâh, sy. 80,1996); M.Uğur Derman, "*Mezar Kitabelerinde Yazı Sanatımız"*,(Turing Belleteni, 1975) adlı makalesi kitabelerdeki yazı sanatı açısından önemlidir. Hüseyin Türkmenoğlu'nun *"Mezar-Mezarlık ve Mezar Taşları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi"*(1989) adlı çalışması ile 1980 yılına kadar mezar taşları ve mezarlıklar konusunda yapılan çalışmalardan bahsetmesi açısından önemli bir eserdir. H.Turhan Dağlıoğlu'nun İstanbul ve Edirne mezar taşları konusundaki çalışmaları da bu konuda zikredilmeye değer yayınlar arasındadır.

İstanbul Mezarlıklar Vakfı yayınları arasında yayınlanan "*Geçmişten Günümüze Mezarlık Kültürü ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu 18-20 Aralık 1998"* adlı eser, çeşitli araştırmacıların görüşlerini içerdiği için kayda değer özelliktedir. Kadir Pektaş'ın Bitlis yöresindeki mezarlıkları konu alan *"Bitlis Tarihi Mezarlıkları ve Mezar Taşları*"(2001), yine Mehmet Önder'in "1956 yılında yayınlanan *"Mezar taşları ve Mezarlıklar"* adlı eseri ile *"Konya Mezar Taşları"* konulu çalışması bu sahada kaleme alınmış yayınlar arasında yer alır. Yine Hacer Kara ve Şerife Danışık tarafından hazırlanan ve Konya Meram Belediyesi Kültür Yayınları arasında 2005 yılında yayınlanan *"Konya Mezarlıkları ve Mezar Taşları"* adlı eser bu sahada yapılmış çalışmalardandır. Daha buna benzer birçok yayının adını zikretmek mümkündür. Bunların dışında mezar taşları konulu çok sayıda yüksek lisans ve doktora çalışması yapılmış ve yapılmaktadır. Bunlardan bazıları aşağıda zikredilmektedir:

Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Kâmil Akarsu tarafından hazırlanan *"Celvetiye Tekkelerinde Bulunan Mezar Taşları ve Kitabeleri" adlı tezi,* yine aynı enstitüde Demet Karaağaç tarafından 1992'de hazırlanan *"Bursa Mezar Taşları(14-15. Yüzyıl)"* konulu yüksek lisans tezi özellikle batı Anadolu ile ilgili olduğu için önem arz etmektedir. Ünsal Hatipoğlu tarafından 1993 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde hazırlanan *"Anadolu'da Koç/Koyun ve At Biçimli Mezar Taşları"* adındaki yüksek lisans tezi, Özlem Özcan tarafından Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde 1993 yılında hazırlanan *"Ahlat Anadolu Selçuklu Mezar Anıtlarının Çizgisel Analizi"* konulu Yüksek lisans tezi, A.Alım Güven(Karamürsel) tarafından İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 1995 yılında hazırlanan *"15. Yüzyıl Osmanlı Mezar Taşları(İznik-Bursa-Edirne-İstanbul)"* konulu çalışma, Çiğdem Çelik tarafından Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 1998 yılında hazırlanan *"Bitlis Güroymak'taki Tarihi Mezar taşları"* konulu yüksek lisans çalışması, Ayhan Kayapınar

tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 1999 tarihinde hazırlanan *"Akkoyunlu, Karakoyunlu Mezar Taşları"* adlı yüksek lisans tezi, 2002 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Yasemin Günay tarafından hazırlanan *"16. Yüzyıl Osmanlı Mezar ve Mezar Taşları(İstanbul)"* konulu yüksek lisans çalışması, Eyüp Nefes tarafından Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2002 yılında hazırlanan "*Samsun Yöresinde Bulunan Mezar Taşları*" konulu doktora çalışması, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2003 yılında Aslı Sağıroğlu Arslan tarafından hazırlanan "*Kayseri Zamantı Irmağı Çevresindeki Bezemeli Mezartaşları"* adlı yüksek lisans tezi, Mehmet Nuhoğlu tarafından 2003 yılında hazırlanan ve Marmara Üniversitesi Türkiyat araştırmaları Enstitüsü'nce yüksek lisans tezi olarak kabul edilen "*Koca Mustafa Paşa(Sümbül Sinan) Camisi Haziresi Mezar Taşları Üzerine Bir Araştırma"* adlı çalışma, Hacer Kumandaş tarafından, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan "*Ordu İli Kaya Mezarları"* konulu yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2005 yılında Ali Kosalak tarafından hazırlanan "*Şanlıurfa Samsat Kapı Mezarlığındaki Mezar Taşları"* adlı yüksek lisans çalışması, 2005 yılında Senan Nağı tarafından Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan *"Azerbaycan Plastik Taş Sanatları Koç ve At Biçimli Mezartaşları"* konulu yüksek lisans tezi, Canan Hanoğlu tarafından 2006 yılında Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan *"Erzurum Merkezde Cami Hazirelerinde Bulunan 18.-19. Yüzyıl Mezar Taşları"* adlı yüksek lisans çalışması, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2007 yılında Gülşen Çakar tarafından yüksek lisans tezi olarak hazırlanan *"Bursa Emir Sultan Mezarlığı'ndaki 18.-19. Yüzyıl Mezar Taşları"* konulu çalışma, 2005 yılında Gazanfer İltar tarafından Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan *"Giresun İli Sahil Şeridindeki Osmanlı Mezar Taşları"* adlı mastır tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Serap Özkan tarafından hazırlanan *"Geç Dönem Osmanlı Adana Mezar Taşları(18-20. Yy.)"* adlı yüksek lisans çalışması, Emine Nilüfer Sevin'in Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2008 yılında hazırladığı "*Çorum Şehri Mezar Taşları"* adlı mastır tezi bu konuda yapılmış çalışmalardan bazılarıdır.

1.3.Metot ve Düzen

Ödemiş yöresindeki mezar taşları ile ilgili olarak yapılan hemen hemen yok gibidir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, Ödemiş merkez Sungurlu mezarlığında bulunan dört adet tarihi mezar taşını konu alan Bilal Sezer'in makalesi dışında, oldukça geniş bir sahaya yayılan tarihi mezar taşı potansiyeli bu güne kadar incelenmemiştir. Bu sebeple öncelikle Anadolu'un farklı bölgelerindeki tarihi mezar taşlarını konu alan yayınların tespit ve incelenmesi ile işe başlanmıştır.

Daha sonra Ödemiş ilçesine gidilerek tarihi mezarlık alanlarının belirlenmesine başlanmış. İlk etapta Ödemiş merkez Tombaklı Mezarlığı ile Ödemiş Müzesinde bulunan mezar taşlarının fotoğrafları çekilmiş ve ölçüleri alınmıştır. Sonra Bademli, Birgi, Ovakent ve Konaklı beldeleri ile Bıçakçı, Gereli ve Pirinççi köylerinde tarihi mezarlık alanlarında bulunan mezar taşlarının kayıt işlemleri tamamlanmıştır. Çalışmanın birici aşamasında tepsi edilerek kayıt altına alınan mezar taşlarının kitabeleri okunarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Önceleri sadece yukarıda adı geçen yerleşim birimlerinde mezar taşlarının varlığı bilinirken, halkın da desteği ile araştırmalarımızı daha geniş alana yayarak toplam 32 belde ve köyde toplam 2610 mezar

taşı bulunarak kayıt altına alınmıştır. Ancak bu taşların tamamının kataloğa alınarak incelenmesi mümkün olmadığı için bu taşlar arasından seçime gidilmiştir: Öncelikle yıpranmamış, kitabeleri okunabilen, süsleme öğeleri tanımlanabilecek ve sağlam durumda olan mezar taşları ayıklanmış; bunların içinden de örnekleme sistemi ile ikinci bir ayıklamaya gidilerek; tipolojik olarak öne çıkan, süsleme unsurları ile inceleye değer görülenler, kitabelerdeki yazı türü, içerik, önemli şahsiyetlerin mezar taşları seçilerek 417 mezar taşı kataloğa alınarak değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Taşların seçiminde bütün mezarlıklardaki değişik türlerden örnek alınmasına özen gösterilmiştir.

Çalışmamız üç bölümden oluşmaktadır: Birici bölüm olan giriş kısmında, Ödemiş yöresi mezar taşlarını çalışma konusu olarak seçme gerekçesi, amacı ve konunun önemi ile yöntem belirlenmiş ve mezar taşı konulu çalışmalar değerlendirilmiştir. Ayrıca Anadolu'da Türk İslâm mezar ve mezar taşı geleneği ile Ödemiş'teki tarihi mezarlık alanları ile ilgili bilgi verilmiştir.

İkinci bölüm, katalog kısmını oluşturmaktadır. Bu işlem için önceden bir gözlem fişi hazırlandı. Bu gözlem fişi şu başlıklardan oluşmaktadır:

Sıra No. İsim :
Bulunduğu yer :
İnceleme tarihi :
Vefat tarihi :
Bugünkü Durumu:
Malzeme :
Süsleme tekniği :
Yazı türü :
Fotoğraf No :
Çizim No :
Ölçüleri :
Kitabesi :
Tanım :

Sıra no ve isim: Mezarlıklardaki mezar taşları en erken dönemlerden başlamak üzere sıralamaya tabi tutulmuş ve mevtanın ismi detaylı olarak bu başlık altında verilmiştir.
Bulunduğu Yer: Kataloğa alınan mezar taşları bulundukları yere göre önce alfabetik sıraya konulmuş, daha sonra bunlar tarih sırasına göre sıralanmıştır. Bu kısımda mezar taşının bulunduğu belde, köy ve mezarlık adı belirtilmiştir.
İnceleme Tarihi: Mezarlıklarda yapılan inceleme tarihlerini belirtmektedir.
Vefat tarihi: Şahsın vefat tarihi verilmektedir. Tarihler hicri olarak yazılmış olup, bunların miladi karşılıkları da birlikte verilmiştir.
Bugünkü durumu: mezar ne durumda olduğu belirtilmiştir: Taş kırık mıdır, sağlam mıdır, yerde veya dikili konumda olduğu ifade edilmiştir.
Malzeme: Mezar taşının yapımında kullanılan malzeme belirtilmiştir.

Süsleme Tekniği: taştaki süslemenin yapılış tekniği kısaca belirtilmiştir. Kabartma, oyma veya boyama tekniği ile yapıldığı ifade edilmiştir.
Yazı Türü: Kitabenin yazıldığı yazı türü belirtilmiştir: Celî sülüs, ta'lik, rik'a v.s.
Fotoğraf No: Mezar taşlarının fotoğrafları sırası ile verilmiştir.
Çizim no: Çizimi yapılan mezar taşlarının numarası verilmiştir.
Ölçüler: Sandukalı ve pehleli mezarlarda, mezar ve şahidelerin ölçüleri, şahideli mezarlarda ise baş ve ayak şahidelerin ölçüleri belirtilmiştir. Ölçüler metre olarak verilmiştir.
Kitabesi: Mezar taşlarındaki Arapça, Farsça ve Osmanlıca kitabeler okunarak, bugünkü harfler ile yazılmıştır. Silik veya okunamayan kısımlar (……) şeklinde boş bırakılmıştır. Bazı kitabelerde vefat eden şahsın olüm tarihi gün, ay, yıl olarak verilirken, ay adları kısaltılmış ve rumuz şeklinde verilmiştir. Buna göre: 1- Muharrem/ م, 2- Safer/ ص, 3- Rebîu'l-Evvel/ را, 4- Rebîu'l-Âhir/ ر, 5- Cemâziye'l-Evvel/ جا, 6- Cemâziye'l-Âhir/ ج, 7- Receb/ ب, 8- Şa'bân/ ش, 9- Ramazân/ ن, 10- Şevvâl/ ل, 11- Zilka'de/ ذا, 12- Zi"l-Hicce/ ذ Bazı mezar taşlarında ğurre kelimesi kullanılmıştır. Bu ayın ilk gününü ifade etmektedir. Hicri tarihleri miladiye çevirmede, F.R. Unat'ın *"Hicri Tarihleri Miladi Tarihlere Çevirme Kılavuzu'*nu kullandık.[6]

Tanım: Bu bölümde mezar ve mezar taşlarının genel tanımı yapılmıştır: Mezarın bulunduğu yer, durumu, yazı türü, cinsiyeti, baş ve ayak şahidelerinin tipolojik yapısı, süsleme unsurları detaylı bir şekilde açıklanmıştır.
Çalışmamızın üçüncü bölümünde, kataloğa aldığımız mezar taşlarını; tipolojik açıdan, süsleme öğeleri, işleme tekniği bakımından, kitabeleri ise yazı türü ve içerik açısından taşıdıkları özellikler itibariyle değerlendirmeye tabi tuttuk. Mezar tipolojisi olarak Ödemiş yöresindeki mezarlar; sandukalı mezarlar, şahideli pehleli mezarlar ve şahideli mezar olarak üç kısımda incelemeye tabi tutulmuş; şahideler de gövde, başlık ve tepelik biçimlerine göre sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Süsleme unsurları; bitkisel, geometrik, nesnel ve mimari başlıklar altında, diğer yörelerdeki mezar taşları ile karşılaştırmalı olarak değerlendirilmeye tabi tutulmuşlardır.
Kitabeler, yazı türleri, içerik, kullanılan dil bakımından kısımlara ayrılarak incelenmiştir. Kitabelerde adı geçen şahısların aile ve aşiret adları, lakap ve meslekleri tespit edilerek bunlar alfabetik sıraya göre verilmiştir. Ayrıca bazı mezar taşı kitabelerde mevtanın vefat sebebi belirtilenler değerlendirmede gösterilmiştir. Genç yaşta vefat eden şahısların mezar taşlarında kullanılan ifadeler tablo halinde gösterilmiştir.

[6]Faik Reşit UNAT, *Hicri Tarihleri Miladi Tarihlere Çevirme Kılavuzu,* Ankara 1984, s.98.

2. ÖDEMİŞ İLÇESİ'NİN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHÇESİ

2.1. Coğrafi Konumu

Ödemiş, Türkiye'nin batısında, Ege Bölgesinde İzmir İline bağlı bir ilçedir. 38 derece 16 dakika kuzey enlemi, 27 derece 59 dakika doğu boylamları arasında yer almaktadır. İzmir'in 110 km. güney doğusunda bulunan ilçenin 150.000'e yaklaşan toplam nüfusu ile Türkiye'nin en büyük ilçeleri arasında yer almaktadır. İlçe merkezi 72.000 olup bu nüfusu ile İzmir'in en büyük ilçesidir.[7] Denizden yüksekliği 123 metre olup, en yüksek noktası 2157 metre ile Bozdağlar'dır. Güneyinde ise 1646 metre rakımlı Aydın Dağları uzanır. Yüzölçümü 1082.6 km2'dir. Büyük bir kısmı ovalık olan arazisinin ortasından Küçük Menderes nehri geçmektedir.

1258/1868 Salnamesine göre İzmir sancağına bağlı 8 kazdan biri olan ve Birgi, Keles ve Balyanbolu gibi birimlerin tabi olduğu Ödemiş'in[8] bugün 9 belde ve 75 köyü vardır. Beldeler; Bademli, Birgi, Bozdağ, Çaylı, Gölcük, Kayaköy, Kaymakçı, Konaklı ve ovakent'tir. Köyler ise alfabetik sıraya göre şöyledir: Alaşarlı, Artıcak, Balabanlı, Bayırlı, Bebekler, Beyazıtlar, Bıçakçı, Bozcayaka, Bucak, Bülbüller, Büyükavulcuk, Cevizalan, Çağlayan, Çamlıca, Çamyayla, Çayırköy, Çobanlar, Demircili, Demirdere, Dereuzunyer, Dolaylar, Elmabağı, Emirli, Ertuğrulköy, Eselli, Gerçekli, Gereli, Güneyli, Günlüce, Hacıhasan, Hamamköy, Horzum, Işık, İlkkurşun, Karadoğan, Karakova, Kazanlı, Keçililer, Kemenler, Kemerköy, Kerpiçlik, Kışlaköy, Kızılca, Kızılcaavlu, Kofundere, Köseler, Kurucaova, Kutlubeyler, Küçükavulcuk, Küçükören, Küre, Mescitli, Mursallı, Ocaklı, Oğuzlar, Orhangazi, Ortaköy, Ovacık, Pirinççi, Seki, Seyrekli, Süleymanlar, Tosunlar, Türkönü, Uzundere, Üçkonak, Üzümlü, Veliler, Yenice, Yeniköy, Yeşilköy, Yılanlı ve Yolüstü köyleridir. Bunlardan bütün beldelerde ve Beyazıtlar, Bıçakçı, Bozcayaka, Bucak, Çamlıca, Elmabağı, Gerçekli, Gereli, Hamamköy, Karadoğan, Kurucaova, Küçükören, Küre, Mescitli, Ocaklı, Ortaköy, Pirinççi, Tosunlar, Türkönü, Üçkonak, Yeşilköy, Yolüstü köylerinde yapılan araştırma ve incelemelerde tespit edilen tarihi mezarlıklardaki mezar taşları ile kataloğ oluşturulmuştur.

Bölgede Akdeniz iklimi hâkimdir. İlçede yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçer. Bozdağlar ve Aydın Dağlarına kar yağar. Nem oranı %64'dür. Bitki örtüsü genelde makidir. Dağlarda meşe, kestane, kızılçam türü ağaçlar; ovada ise ceviz, incir, kavak, fıstıkçamı, turunçgiller, zeytin ve meyve ağaçları yetişmektedir.

Ödemiş'in ekonomisi tarıma dayalı olup, ilçe yüzölçümünün %36'sı tarım arazisidir. Birçok aile geçimini tarımla sağlamaktadır. Başlıca tarım ürünleri patates, incir, zeytin, susam, kestane, tütün, üzüm ve yaş sebzelerdir. Ayrıca Bademli yöresi meyve fidanı yetiştiriciliği ve kiraz üretiminde Türkiye ekonomisine önemli katkıda bulunmaktadır.[9]

[7] ÖDEMİŞ Küçükmenderes Havzası Doğa, Kültür ve Turizm Rehberi, Ödemiş 2013, s. 2-5.
[8] Tuncer BAYKARA, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I Anadolu'nun İdari Taksimatı,* Ankara 1988, s. 132.
[9] Ödemiş, s. 5-6.

2.2. Genel Tarihçesi

Ödemiş ovasındaki en eski insan kültürü günümüzden 13 bin (M.Ö. 11 bin) yıl önceden kalma Konaklı Beldesi'nin 700m. Güneydoğusundaki Soğukluk Deresi'ndeki kanyonda bulunan kaya altı sığınağındaki şematik kazıma figürlerdir. Prehistorik(tarih öncesi) devrin, paleolitik(eskitaş) dönemi sonlarında yapılmış olan ve dinsel bir ayini ifade eden bu figürler, aynı zamanda Batı Anadolu'daki en eski insan kültürünü de ortaya koymaktadır. Ödemiş ovasının yerleşim tarihi geç kalkolitik(madentaş) çağından başlamaktadır. Bu çağda en eski yerleşmeleri ovadaki höyükler oluşturur. Bütün höyüklerin özellikle M.Ö. III. binde erken Tunç çağında yoğun biçimde yerleşim görüldüğü, ayrıca M.Ö. II. binde de yaygın yerleşimin var olduğu bilinmektedir. O sıralarda yöremizde doğudan gelmiş ilk Lydialılar yaşamaktaydı.[10]

Hititler yukarı Küçükmenderes havzasına Assuwa ülkesi dediler. Assuwa adı Grekler(Yunanlılar) tarafından Asia biçiminde söylendi. Romalılar zamanında Asia adı yalnız yukarı Küçükmenderes ovası için değil, tüm Batı Andolu için söylenmiş ve zamanla büyük bir kıtanın adı olmuştur. M.Ö. XIII. Yüzyılda Hitit kralı IV. Tudhaila, Assuwa seferine çıkmış ve yöreyi imparatorluğuna bağlamıştır. Ancak Ödemiş yöresinde Hititler'in varlığından kolay kolay söz edilemez. Bu devirde yöremizde bazı yerli bağımsız Beyler ile Hititler'e vassal prensler hüküm sürüyordu. Hitit devletine M.Ö. XII. Yüzyılda Frigler son verdiler.[11]

Ödemiş ovası M.Ö. VIII. Yüzyılın ortalarında Lydia Heraklid sülalesi krallarının hegomanyası altındaydı. Daha sonra Lydia'daki Mermnad sülalesinin kurucusu olan kral Gyges'in yönetimine girdi. Ovanın M.Ö.648'deki Kimmer istilasından etkilenmiş olması gerekir. Adını efsanevi Lydia kralı Tmolus'dan alan Bozdağlar üzerindeki mermer yataklarından Lydialılar yontu yapımında yararlandılar.[12]

Ödemiş ovası Lydia halkınca yoğun biçimde iskân edildi. Bu ovada Lydialılar koyun, keçi ve atlar beslediler. Bu atlara dayalı uzun mızraklı süvarileri ile tüm eski dünyaya dehşet saçtılar. M.Ö. 546'da doğudan gelen Persler Ödemiş ovasını ele geçirdiler. Pers Kralı Kyros, Dioshieron (Christoupolis, Pyrgion, Birgi) kentine geldi. Burada Persler için kutsal alan yaptırdı.[13] M.Ö. 499'da Persler'e isyan eden İonlar, Ödemiş ovasından geçip, Bozdağ'ı aşıp Sardes'e ulaştılar. Bozdağ'ı aşan Ephesos - Sardes yolu İonlar'ın baskınından sonra önem kazandı. Persler, Bozdağ'da(Tmolos) dağ geçidini korumak için beyaz mermerden bir karakol yeri yaptırdılar. Pers kralı I. Artakhsatra, Hypaipa'da ulusal Pers kültürünü simgeleyen ''Anahita'' mabedini yaptırdı. Hypaiapa'da ''İranilydien'' denilen ve kabul ettikleri yeni mezhepten dolayı bu adla tanınan bir topluluk oluştu.[14]

[10] Behiç Galip YAVUZ, *Ödemiş'in Tarihi,* s. 49.
[11] YAVUZ, a.g.e. s. 51.
[12] YAVUZ, a.g.e. s. 55.
[13] YAVUZ, a.g.e. s. 57.
[14] YAVUZ, a.g.e. s. 59.

Ödemiş ovası M.Ö. 334'de Makedonya Kralı İskender'in eline geçti. Bu Hellenistik krallığın Halikarnassos(Bodrum) kuşatan ordusunun bir kısmı General Parmenion yönetiminde Messogis(Aydın) dağlarını ve Ödemiş ovasını geçerek Sardes'e vardı. Hellenistik dönemde Ödemiş ovasına M.Ö. 323'de Antigonos ve daha sonra Trakya satrabı Lysimakhos, M.Ö. 281'den sonra Hellenistik Selevkos krallığı, M.Ö. 229'da Hellenistik Pergamon(Bergama) krallığı ve daha sonra Selevkoslar'danAchaios'un egemenliğine geçti.[15] M.Ö. 133'de Ödemiş ovasında Roma egemenliği başladı. M.Ö. I. Yüzyılda Kilbianos denilen yukarı Küçükmenderes ovası Ephesos kentine bağlı bir bölge durumuna geldi. Pontus kralı VI. Mitridat M.Ö. 88'den, M.Ö. 85'e kadar Ödemiş ovasını Romalılardan aldı. M.S.17'de olan büyük depremden Ödemiş ovasındaki yerleşimlerde etkilendiler. M.S. 26'da Avgustus adına Asya'da yapılacak eyalet tapınağına sahip olmak için Roma'ya kurul gönderen on bir kentin içinde Hypaipa(Günlüce)'da vardı. Buna rağmen Hypaipalılar, Persler'in Anaitis(Anahita) mabedine saygı gösterip, Romalılar'a kin beslediler. M.S. II. Yüzyılda Persli Artemis(Anaitis) kültürü çok önemli bir duruma geldi. M.S. II yüzyılın ortalarında Asya eyaletinde görülen deprem ve M.S.165'de Babilonya'dan gelen yıkıcı bir hasTa'lik Ödemiş ovasındaki canlılar için tehlikeli boyutlara ulaştı.[16]

M.S. 395.'den sonra Ödemiş ovası Bizans İmparatorluğu'nun ThracessienTheme'si içinde kaldı. Hristiyanlık Ödemiş ovasına resmen girdi. Ovadaki Pyrgion(Birgi), Hypaipa(Günlüce), Nikaia(Türkönü ?) gibi kentlerde piskoposluklar kurulup, Ephosos metropolitine bağlandı. XII. yüzyılda Pyrgion(Birgi) ve Hypaipa(Günlüce) metropolitlik (başpiskopos) merkezleri oldu. 1071 Malazgirt muharebesinden sonra Türkler Ödemiş ovasına egemen oldular. Ancak 1098'de Bizans yöreyi geri aldı. Başlarında Beyleri ile Türkmen akıncıları zaman zaman Ödemiş ovasına girdilerse de, Bizans'ın direnmesi karşısında bu akınlar hiçbir zaman kalıcı olamadı. Germiyanoğulları'nın subaşısı Aydınoğlu Mehmet Bey, 1304'de Türkmenler'den oluşan savaşçıları ile yukarı Küçükmenderes havzasına girdi. Pyrgion'daki Katalan ordusunun çekilmesinden sonra Bizans kent ve kalelerini almaya başladı. Birgi merkez olmak üzere 1308'de Aydınoğulları Beyliği'nin kurucusu oldu. 1333'de ünlü Arap gezgini İbni Batuta, Birgi'ye gelmiş, Aydınoğlu Mehmet Bey'in Bozdağ'daki yaylağı, Birgi'deki sarayı, Birgi medresesini ve yapılan gösteriyi anlatmıştır.[17] Mehmed Bey Birgi'de bir cami ve medrese yaptırmıştır.[18]

1390'da Aydınoğulları Beyliği'ne son veren Osmanlı Sultanı Yıldırım Bayezid ordusu ile Birgi'ye kadar gelmiş, Bozdağ'ı aşarak Sard'a gitmişti. 1402 Ankara savaşından sonra Aydınoğulları eski topraklarına yeniden sahip oldular.[19] 1403 kışını Tire'de geçiren Timur Han'ın askerleri Ödemiş ovasında güvenlikten eser bırakmadı. 1406'dan 1426'ya kadar

[15] YAVUZ, a.g.e. s. 62.
[16] YAVUZ, a.g.e. s. 67 v.d.
[17] İbn BATUTA, Seyahatname, trc. Şerif Paşa, c.1, s.331; Ali SEVİM-Yaşar YÜCEL, *Türkiye Tarihi(Fetih, Selçuklular ve Beylikler Dönemi),* Ankara 1989, s.267; İ. Hakkı UZUNÇARŞILI, *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri,* Ankara 1984, s. 105.
[18] UZUNÇARŞILI, a.g.e. s.105.
[19] SEVİM-YÜCEL, a.g.e. s. 274.

Ödemiş yöresi Osmanlılar ile Aydınoğlu Cüneyd Bey arasında el değiştirdi. Osmanlı Sultanı II. Murad 1426'da Ödemiş ovasına kesinkes hakim olarak, Tire sancak beyliğine bağladı ve 1443'de yöreyi kendine yıllık ödenek olarak ayırdı.[20]

Sultan II. Selim'in hocası Birgivi Ataullah Efendi, Birgi'de bir medrese yaptırarak devrin ünlü bilgini Mehmet Efendi'yi 1563'de buraya gönderdi. İmam-ı Birgivi Mehmed Efendi 1573'de taun hastalığından ölünceye dek bu medresede dersler verdi. Osmanlı Sultanı III. Murad'ın hocası ve 70 kadar eseri olan Birgili İbrahim Efendi, Birgi'de taun hastalığının çıkması üzerine Bozdağ'a kaçtıysa da orada aynı hasTa'liktan ölerek Bozdağ Tekkesi'ne gömüldü. 1624'de Birgili bir tımar sipahi olan Cennet Karıoğlu yukarı Küçükmenderes havzası halkından söz alarak ayaklanmış; 1625'de Denizli sınırında yakalanarak Birgi'de kazığa oturtulmuştur. XVII. Yüzyılda Ödemiş yöresine gelen gezgin Evliya Çelebi Birgi nehri, Bozdağ yaylası, Erbain bağı, Gölcük, Gülşen kazası(Kiraz ?), Balyambolu (Beydağ) kazası, Tasahorya, Beyköy ve Bey Yaylağı'ndan söz ederek bu yüzyıldaki durumlarını sergiler. 1653 ve 1668'de ovada depremler oldu. 1657,1672 ve 1690'da görülen eşkıyalık hareketleri bastırıldı.1684 de Ödemiş Türkmen oymağının yerleşik duruma getirilmesi ile Ödemiş kentinin temelleri atılmış oldu. Ödemiş, XIX. Yüzyılın ilk yarısına kadar Aydın sancağı kazalarından Birgi'nin bir köyü iken, Küçükmenderes coğrafyasındaki hızlı gelişme ona idari yapı kazanımı sağlamıştır.[21]

XVIII. yüzyılda Ödemiş ovası, merkezi Aydın Güzelhisarı olan Aydın Livası'na bağlıydı. 1739 ve 1850 yıllarında depremler oldu. Atçalı Kel Mehmet Efe'nin kuvvetleri Ödemiş'e egemen oldularsa da 1829'da Yetim Mehmed Ağa tarafından geri alındı. 1832-1834 yılları arasında Ödemiş ve yöresi Mısır Seraskerliği'nin hükmü altında kaldı. 1854'deki Kırım Savaşı'na ovanın zeybeklerinden katılanlar oldu. 1865'de Birgi'de taun hastalığı çıktı. 1867'de çıkarılan Vilayetler İdaresi Kanunu ile Keles (1948'de Ödemiş'ten ayrılarak ilçe oldu.), Balyambolu(Beydağ, 1987'de Ödemiş'ten ayrılarak ilçe oldu) ve Birgi bucak durumuna getirilerek Ödemiş kazasına bağlandı.

1877 Osmanlı-Rus Savaşı başında genel af çıkarılınca yöredeki zeybeklerin önemli kısmı yüze inerek savaşa katıldılar. XIX. yüzyılın yöredeki en tanınmış efeleri Çakırcalı Mehmed ve Kamalı Mustafa'dır. 1 Haziran 1919'da Ödemiş'in Yunanlılar tarafından işgali üzerine ovada efe, zeybekler ve halk yeni cepheler oluşturdular. Bozdağ'da Postlu Mestan Efe, Kaymakçı'da Gökçen Hüseyin Efe, Çaylı'da Keleş Mehmed Efe, Köseler'de Ömer Çavuş Efe, Halkapınar'da Mursallı İsmail Efe, Bademli'de Kör Bayram Efe açılan cephelerde Yunanlılar'la bir yıla yakın mücadele ederek, onlara önemli kayıplar verdirdiler. Zamanla Ödemiş'te cepheler dağıldı. Gerilla tipi yıpratma muharebelerinin yerini düzenli ve disiplinli Türk ordusunun muharebeleri aldı. 30 Ağustos 1922'deki Büyük Zafer'den sonra Yunanlılar 3 Eylül 1922'de Ödemiş'i terk ettiler.[22] Kurtuluş savaşının kazanılması ve 1923 yılında cumhuriyetin ilanından

[20] SEVİM-YÜCEL, a.g.e. s. 278.
[21] A. Munis ARMAĞAN, Osmanlı Belgelerinde Ödemiş, Ödemiş 2011, s. 12.
[22] YAVUZ, a.g.e. s. 212.

sonra Ödemiş, Küçükmenderes ovasını kapsayan bir ilçe haline geldi.[23] Ödemiş, hala İzmir iline bağlı en büyük ilçesidir.

3. ANADOLU'DA TÜRK İSLAM MEZAR VE MEZAR TAŞI GELENEĞİ

[23] YAVUZ, a.g.e. s.219.

Ebedi yaşama arzusu insanın fıtratında olan bir şeydir. Yaratıcı bu isteği insana verdiğine göre elbette bunun karşılığını da verecektir. Farsça bunu açıklayan güzel bir söz vardır: *"Eğer ne hâhi dâd, ne dâdi hâh"* Yani, eğer vermek istemeseydi istemek vermezdi. Hayatın ölümle son bulmadığına ve öldükten sonra tekrar dirileceklerine inanan insanlar, ölen yakınlarına son görevlerini yerine getirmek düşüncesiyle, bir nevi bekleme salonu durumundaki mezarlarına gereken özeni göstermişlerdir. Mezar, ziyaret edilen yer, mezarlık ise mezarların toplu halde bulundukları alan anlamına gelmektedir.[24] Bunun dışında aynı anlama gelen kabir, sin, gömüt gibi adlar da kullanılmıştır. Fakat Müslüman Türklerde en çok kullanılan mezar ve mezarlık olmuştur. Ölümü hatırlatmak ve insanı gafletten uyandırmak için kabir ziyareti teşvik edilmiştir. Bu sebeple ölülerin gömülü oldukları çukura mezar, alana ise mezarlık adı verilmiştir. Mezarın yerini ve yatanın kimliğini belirtmek üzere baş ve ayakuçlarına dikilen taşlara ise mezar taşı veya şahide adı verilmiştir.

Türkler İslâmiyet'i kabul etmeden önce de, vefat eden yakınları için içtimai konumlarına göre ya kurgan adını verdikleri mezar odaları yapmışlar, hatta ölünün değerli eşyalarını beraber gömmüşlerdir veya ölünün gömüldüğü çukurun başına "*balbal*" adını verdikleri taşlar dikmişlerdir.[25] Türkler İslâmiyet'i kabul ettikten sonra ölüleri defin geleneği konusunda tabii olarak bir takım değişiklikler yaşamışlar ve bunu günlük hayatlarına tatbik etmişlerdir. Kurganların yerini türbe ve kümbetler, balbalların yerini ise şahide veya mezar taşı denilen yazılı-yazısız taşlar almıştır. Mezar anlayışı ve geleneğinde birçok değişiklikler olmasına karşılık, İslam dininin süslü mezar yapımına sıcak bakmamasına rağmen, ölüleri için süslü mezar yapımı geleneğini devam ettirmişlerdir. Kur'an-ı Kerim'de her ne kadar açık bir hüküm yoksa da, Hz. Peygamber dönemindeki uygulamalardan anlaşılacağı üzere süslü ve dikkat çekici mezar yapımı hoş karşılanmamıştır.[26]

İlk Müslüman Türk Devleti olan Karahanlılar ve Gazneliler döneminde diğer mimari unsurlar yanında mezar anıtları da önemli mimari yapılar olarak göze çarpmaktadır. İslamî anlayışa ters düşse bile, bu dönemde ve bundan sonraki dönemlerde yapılan mezar anıtlarından günümüze kadar varlıklarını devam ettiren birçok önemli mimari eser mevcuttur. Bunlar arasında "*Tim Arap Ata Türbesi"*, *"Balacı Hatun Türbesi"*, *"Ayşe Bibi Türbesi"* önemlileri arasında yer alırlar.[27] Ancak İslamî geleneklere daha fazla bağlı olan Gazneliler döneminde Türbe mimarisi çok fazla gelişme kaydetmemiştir. Bu dönemde yapılan Sultan Mahmud Türbesi ile Arslan Cazip Türbesinin dışına mimari değeri taşıyan eser pek bulunmamaktadır.[28]

Selçuklular, İran ve Horasan'a hâkim olmaları ile bu yörelerde önemli mimari eserler ortaya koymuşlardır. Bunlar arasında türbe ve kümbet mimarisinin güzel örnekler de vardır. Bunlardan günümüze kadar varlıklarını devam ettirenler arasında "*Kümbed-i Surh*(Kırmızı

[24] Ferit DEVELİOĞLU, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara 1988, s. 764.
[25]Nejat DİYARBEKİRLİ, "*Eski Türklerde Kültür ve Sanat*", Türkler, c.lll, YTY, Ankara 2002, s. 856.
[26]Beyhan KARAMAĞARALI, *Ahlat Mezar Taşları*, Ankara 1992, s.1.
[27]Seyfi BAŞKAN, *Karamanoğulları Dönemi Konya Mezar Taşları*, Ankara 1996, s.11; Yılmaz CAN - Recep GÜN, *Türk İslam Sanatları ve Estetiği*, İstanbul 2006, s. 137.
[28]Yaşar ÇORUHLU, *Türk İslam Sanatının ABC'si*, İstanbul 1997, s. 29; Erdoğan MERÇİL, *Gazneliler Devleti Tarihi*, Ankara 1989, s. 94.

Kümbet)", *Mümine Hatun Kümbedi, Karagan Kümbetleri, Sultan Sencer Türbesi"* gibi önemli mimari eserler zikredilebilir.[29]

Müslüman Türklerin 11. Yüzyıldan itibaren Anadolu'ya yerleşmeleri ve Anadolu'da kurulan beylikler ve özellikle Anadolu Selçuklular döneminde türbe-kümbet mimarisi oldukça gelişmiştir. Bir taraftan önemli kişiler için kurganları andıran türbe-kümbetler yapılırken, diğer taraftan balbalları çağrıştıran yazılı ve yazısız mezar taşı dikme geleneğini geliştirerek devam ettirmişler ve Anadolu'da yaygın hale gelmesini sağlamışlardır.[30] Bunun ilk ve en güzel abidevî örneklerini Ahlat'ta vermişlerdir. Ahlat, Türk mezar taşı geleneğinin İslam öncesi ve sonrası sentezinin en önemli örneklerini barındırması açısından son derece önemlidir. Diğer yörelerde bulunmayan büyüklük, kitabelerin zenginliği ve yoğun süsleme öğeleri ile adeta Orhun Abidelerinin Ahlat'ta tekrarı niteliğini taşımaktadır.[31]

Anadolu Selçuklu dönemine ait en eski mezar taşları İznik'te bulunmuştur. Xl. Asrın sonlarında İznik dolaylarında kısa süre hâkimiyet süren Türklere ait mezar taşları Bizans kale duvarları içinde yer almaktadır. Bu mezar taşlarında kıvrık dallar ve kufi kitabe göze çarpar. Form itibariyle bu döneme ait mezar taşları sandukalı ve şahideli tiptedirler. Süsleme unsuru olarak bitkisel motifler, yazının yanında insan, hayvan ve kuş figürlerine çokça rastlamak mümkündür. Anadolu Selçuklu döneminde Konya başta olmak üzere Sivas, Tokat, Akşehir gibi orta Anadolu kentleri yanında Diyarbakır, Malatya ve Antalya gibi kentlerde değişik özellikte birçok mezar taşı yapılmıştır. [32]

Anadolu Selçuklu Devletinin 1308 yılında yıkılmasından sonra Anadolu'nun çeşitli yörelerinde kurulan Türk Beylikleri döneminde de mezar taşı geleneği devam etmiş; Türbe, Kümbet mimari eserlerin yanında, değişik formlarda birçok mezar ve mezar taşı örnekleri ortaya koymaya devam etmişlerdir. Anadolu Selçuklu Döneminden itibaren görülen kabartmalı mezar taşlarının burada daha önce yaşamış kavimlere ait kabartmalı mezar stelleri[33] ile benzer olduğu akla gelebilir.[34] Bazı araştırmalar Orta Anadolu'da Ayaş Çevresinde diktaş veya dikdönek taşlar denilen ve çağları belli olmayan ve mezar taşı olduğu düşünülen kaya anıtlarının varlığı, Türkler Anadolu'ya gelmeden önce Anadolu'da Türk mezar taşlarının benzerlerinin var olduğunun delilidir.[35]

Anadolu Selçukluları, birçok yerde olduğu gibi, Kütahya, Manisa ve Aydın yörelerinde zengin örnekler bırakmışlardır. Akkoyunlu ve Karakoyunlular'ın Hüküm Sürdüğü Doğu ve Güneydoğu

[29] CAN-GÜN, age, s. 151-152; ÇORUHLU, age, 64-65.
[30] Metin HASEKİ, *Plastik Açıdan Türk Mezar Taşları*, İstanbul 1976, s. 7.
[31] KARAMAĞARALI, age, s.57; HASEKİ, age, s. 8.
[32] KARAMAĞARALI, age, s.21; HASEKİ; age, s. 8.
[33] Stel: Üstünde çoğunlukla bir mezar yazıtı bulunan ya da kabartmalarla kaplı olan dikili taş levha ya da sütün. Bkz. *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*, "***Stel***" maddesi, c. 21, İstanbul 1986, s.10792.
[34] Aslan SAĞIROĞLU, *Kayseri Zamantı Irmağı Çevresindeki Bezemeli Mezar Taşları,* Kayseri, 2005, s. 15.
[35] HASEKİ, a.g.e. s. 8; Canan HANOĞLU, *Erzurum Merkezde Cami Hazirelerinde Bulunan XVIII-XIX. Y.Y. Mezar Taşları,* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum 2006, s.17.

Anadolu yörelerinde, özellikle Van, Diyarbakır, Bitlis, Erzurum, Kars ve Tunceli yörelerinde ise koç, koyun ve at şeklinde mezar taşları göze çarpar.[36]

Beylikler döneminden sonra Anadolu'ya hâkim olan Osmanlıların ilk dönemine Bursa üslubu hâkim durumdadır. Osmanlıların ilk ve önemli merkezlerinden olan Bursa'da birbirinden güzel örnekler ortaya konmuştur. İnce uzun sandukaların ve üzerleri sivri ya da yuvarlak kemerlerin bulunduğu mezar taşları, sade ve ağır duruşuyla Beylikler dönemi üslubundan ayrılmaktadır. Bu dönemin örneklerinin yoğun olarak bulunduğu yerler Başta Bursa olmak üzere, İznik, İstanbul, Edirne, Gelibolu ve Kırklareli yöreleridir.[37] Diğer taraftan Amasya, Sinop ve Trabzon dolaylarında Osmanlı dönemi mezar taşlarının değişik örnekleri tespit edilmiştir.[38] Samsun yöresinde de Osmanlı Dönemi mezar taşı örnekleri tespit edilerek kayıt altına alınmıştır.[39] Osmanlı Dönemi mezar taşlarında figüratif bezemeler yoktur. Bunun yerini bitkisel ve geometrik süslemeler alır.

Klasik dönemden itibaren Osmanlı mezar taşlarında formlar belirgin ve süsler sadedir. Baş taşlarında mevtanın kimliğini yansıtan serpuşlar sarık, kavuk ve fes şeklinde kendisini gösterir. Bu sayede ölenin içtimai mevkii hakkında bilgi sahibi olunabilmektedir. Kadın mezar taşlarında nadir olarak başlık görünmekle beraber, süslemeye ağırlık verilmiş değişik mezar taşları yapılmıştır. Bazen yemeni, bazen oya ve takılarıyla mezar taşına ayrı bir güzellik ve zarafet katılmıştır.[40]

Lale Devri ile başlayan Batılılaşma döneminde, toplum yapısında olduğu gibi mimaride de önemli bazı değişiklikler göze çarpar. Dolayısıyla mezar taşlarına da yansıyan bu değişikliklerle Barok, Rokoko, Ampir üslubu ile yapılan çiçek ve yaprak motifleri mezar taşlarını süslemiştir. Kıvrık dallar, akantus yaprakları, lale, sümbül, karanfil, hurma ağacı, üzüm, kurdelalara sarılmış güller, nar vs. gibi bitkisel motiflerin yanında; özellikle Batı Anadolu yöresinde cami, şadırvan, köşk, konak ve ev gibi mimari unsurlar da mezar taşları üzerine işlenmiştir.[41] Yine bu dönem mezar taşlarının bir kısmının boyandığı göze çarpar. İstanbul, Yozgat ve Batı Anadolu'nun muhtelif yerlerinde ve çalışma sahamız olan Ödemiş'te de bunun örneklerine rastlanmaktadır.

---

[36]HASEKİ, age, s.8.

[37]Demet KARAAĞAÇ, Bursa'daki *14-15. Yüzyıl Mezar Taşları,* Ankara 1994; SAĞIROĞLU, *Kayseri Zamantı Irmağı Çevresindeki Bezemeli Mezar Taşları*, Kayseri 2005, s. 15; HASEKİ, age, s. 9.

[38]Günnür AYDOĞDU, "*Amasya Mezar Taşları",* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 1997; Murat YÜKSEL, *Trabzon'da Türk İslam Esreleri ve Kitabeleri*, c. 4-5, Trabzon 2000.

[39]Eyup NEFES, "*Samsun Yöresinde Bulunan Mezar Taşları*", Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yayınlanmamış doktora tezi), Samsun 2002.

[40]Halit ÇAL, "*İstanbul Eyüp'teki Erkek Mezar Taşlarında Başlıklar*", ***Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla III. Eyüp Sultan Sempozyumu***, Tebliğler, 28-30 Mayıs 1999, İstanbul 2000, s.206-225; Mehmet ÖNDER, "Konya Mezar Taşlarında Süsleme Unsurları", Ön Asya, sayı 13, s. 4.

[41]HASEKİ, age, s.10; TUNÇEL, Gül, *Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezar Taşları,* Ankara 1989, s. 7; Hür Kâmil BİÇİCİ, "*Manisa Gördes'te Bulunan Osmanlı Dönemi Süslemeli Mezar Taşları"* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı *(Yayınlanmamış doktora tezi),* Ankara 2004.

Osmanlı Dönemi mezar taşı kitabelerinde özellikle sülüs, celî sülüs olmak üzere ta'lik, celî ta'lik, rik'a kullanılmıştır.[42]

4. ÖDEMİŞ İLÇESİ SINIRLARINDA BULUNAN TARİHİ MEZARLIK ALANLARI VE MEZAR TAŞI POTANSİYELİ

[42]Derman DERMAN, "*Mezar Kitabelerinde Yazı Sanatımız*", TTOKB, Sayı 49/328, s.36-37.

“İzmir Ödemiş’teki Türk İslam devri Mezar Taşları” konusunda bir doktora çalışması yapmayı kararlaştırınca, yörede bir ön inceleme yaptık. Yaptığımız inceleme sonucunda, Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığı ile Ödemiş Müzesinde, Bademli, Birgi, Gölcük, Konaklı ve ovakent Beldeleri ile Bıçakçı, Gereli ve pirinççi Köylerinde tarihi mezarlıkların bulunduğunu tesbit ettik. 2009 yılı sonbaharında bu yörelerde yaptığımız araştırma ve incelemelerde birçok mezarlık alanları ile çok sayıda tarihi mezar taşları belirleyerek kayıt altına aldık.

Ancak, yaptığımız bu çalışmaları mahalli basın ve çevreden duyan yöre halkının ihbarı ile çalışma alanımızı genişlendirme ihtiyacı duyduk. 2010 yılında çalışma alanımızı daha da genişleterek, 33 belde ve köyü kapsayacak bir şekil almış oldu. Bunun sonucunda sayıları binlerle ifade edilen milli bir hazineyi tespite muvaffak olduk. Bu sonuç bizi son derece memnun ederken; diğer taraftan, duyduklarımız ve gördüklerimiz bizi cidden üzmüştür.

Şöyle ki, Mezar taşı potansiyelinin sadece tespit ettiklerimizle sınırlı olmadığını, maalesef sahipsizlik ve bilinçsiz davranışlar sonucunda birçok tarihi mezarlık alanlarının tahrip olduğunu üzülerek müşahede ettik. Bu cümleden olarak, Bademli Beldesinde mezar taşlarının su kanallarının üzerinde kullanıldığını olayın şahitlerinden duyduk. Yine Birgi Beldesinde koca bir mezarlığın yüksekokul yapılmak üzere yerle bir edildiğini gördük duyduk. O alanda kenarlarda kalabilen sadece üç- beş adet mezar taşı tespit edebildik. Diğer taraftan Çamlıca Köyünde yaptığımız çalışmalar sırasında bize rehberlik eden köy bekçisinin ifadeleri ile bunun daha dehşet verici boyutlarda olduğunu anladık. Adı geçen şahıs, çamlık bir alanı göstererek, “ Çocukken koyun güttüğümüz zaman, buralarda çok sayıda koca kafalı sarıklı mezar taşları vardı; fakat şimdi bunlardan hiçbir eser yok.” dedi. Çalışmalarımız sırasında bu tür ifadelere sıkça karşılaşmamız bizi oldukça üzmüştür.

Mezarlık alanlarında yaptığımız araştırmalar sırasında, tarihi mezar taşlarının birçoğunun kırıldığı, birçoğunun da başlığının bulunmadığını bizzat gördük. Buradan yöre halkına ve yetkililere, bu tarihi hazinelere, bu tapu senetlerimize, bu kültür ve mimari abidelerimize sahip çıkmaları için çağrıda bulunmak istiyoruz: “Gelin hep beraber el ele vererek bu baha biçilmez kültür varlıklarımıza sahip çıkalım!”

Tarihi mezar taşlarının yöredeki dağılımına göz attığımızda şöyle bir tablo ile karşılaştık: Tarihi mezarların ve mezarlık alanlarının başta Bademli olmak üzere, Birgi Beldesi ve Yolüstü, Çaylı ve Gereli gibi ovada yer alan yerleşim birimlerinde yoğunlaştığını müşahede ettik. O zamanın şartları çerçevesinde konuyu değerlendirirken şöyle bir sonuca varmamız mümkündür. Atölyelerin bu yörelerde kurulmuş olduğunu, ustaların bu atölyelerde çalışarak bu tarihi eserleri ürettiklerini söyleyebiliriz. Dağ köylerinde mezar taşlarının az bulunmuş olması, atölye ve ulaşım sorunu ile izah etmek mümkündür. Ancak Gölcük yaylası ve Bozdağ Beldesinde tarihi mezar taşlarının bulunuşu, o yörelerin o dönemlerde önemli yerleşim yerleri olduğunu ve varlıklı ailelerin buralarda yaşadığını, dolayısı ile usta ve atölye sorununu bir şekilde hallettiklerini veya ovada yaptırdıkları taşları kendi imkânları ile buralara naklettiklerini ifade etmek mümkündür.

İki yıl boyunca yörede yaptığımız araştırma ve incelemeler sonucunda tesbit ettiğimiz mezar taşlarının dağılımı şöyledir: Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında 77 mezar, Ödemiş Müzesinde 25 mezar taşı, Zungurlu mezarlığında 5 mezar olmak üzere toplam 107; Bademli Beldesi Büyük mezarlıkta 615, Garipler mezarlığında 127, Pazaryeri mezarlığında 20, Evliyabaşı mezarlığında 7 ve Yakaçelebi mezarlığında 3 adet olmak üzere toplam 772 mezar; Bayezitler Köyünde 3 mezar; Bıçakçı Köyü köy mezarlığında 29 ve Ovacık yaylasında 3 mezar olmak üzere toplam 32 mezar; Birgi Beldesi Armut dibi mezarlığında 6, Aydınoğlu Mehmet Bey Camii Haziresinde 5'i sabit olmak üzere, 32 adet mezar taşı sonradan getirilmiş olduğu halde toplam 37 mezar ve mezar taşı, Çakırağa Konağı bahçesinde 21 mezar taşı, Dikencik mezarlığında 28 mezar, Hızır Dede mezarlığında 7 mezar, İmam Birgivî mezarlığında 100 mezar, Karaoğlu Camii haziresinde 17 mezar ve Taşpazar mezarlığında 97 mezar olmak üzere toplam 313 mezar ve mazar taşı; Bozcayaka Köyü mezarlığında 17 mezar; Bozdağ Beldesi Üçler zirvesi, Üçler dibi ve Yayla mezarlıklarında toplam 43 mezar; Bucak Köyü mezarlığında 17; Çamlıca Köyü Köy mezarlığında 32 ve Taşderesi mezarlığında 2 adet olmak üzere toplam 34 mezar; Çaylı Beldesi mezarlığında 181 mezar; Elmabağ Köyü mezarlığında 7 mezar; Gerçekli Köyü mezarlığında 4 mezar; Gereli Köyü mezarlığında 181 mezar; Gölcük Beldesi Zeytinlik, İsmailler, Gedik, Örselli ve Boğaz mezarlıklarında toplam 88 mezar; Hamamköy mezarlığında 3; İlk Kurşun Köyü mezarlığında 3 mezar; Karadoğan Köyü Köy mezarlığı ve Koca mezarlıkta toplam 83 adet mezar; Kayaköy Beldesi cami haziresinde 2 ve Bostanyeri mezarlığında 43 adet olmak üzere toplam 45 adet mezar; Kaymakçı Beldesi mezarlığında 24 mezar; Konaklı Beldesi mezarlıklarında 11; Kurucaova Köyü mezarlığında 123 mezar; Küçükören Köyü mezarlığında 1 mezar; Küre Köyü mezarlığında 11 mezar; Mescitli Köyü mezarlığında 90 mezar; Ocaklı Köyü mezarlığında 97 mezar; Ortaköy mezarlığında 7 mezar; Ovakent Beldesi mezarlığında 8 mezar; Pirinççi Köyü mezarlıklarında 59 mezar; Tosunlar Köyü mezarlığında 5 mezar; Türkönü köyü mezarlığında 54 mezar; Üçkonaklar Köyü mezarlığında 5 mezar; Yeşilköy mezarlığında 2; Yolüstü Köyü mezarlığında 162 mezar olmak üzere Ödemiş genelinde toplam 2610 mezar ve mazar taşı tespit edilerek kayıt altına alınmıştır.

Bu kadar geniş sahaya yayılan mezarlık alanlarını ve mezar taşlarının tamamını tez kapsamında inceleyip değerlendirmeye tabi tutmak elbette imkânsızdı. Bu sebeple, mezar taşı tipolojisi, süsleme öğeleri, kitabedeki yazının özelliği, şahsın kimliği ve kitabenin muhteviyatı gibi hususlar göz önüne alınarak içlerinden seçilen 417 adet ve mezar taşı kataloğa dahil edilerek inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Mezar taşlarının tamamını ileride bir bütün halinde derleyerek yöre halkı ve ilgililerin istifadesine sunmayı hedefliyoruz.

5. KATALOG

1. Mehmed bin Aydın Bey'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmed Bey Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** Yok(1334[43])

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 1

Çizim No **:** 1-2

Ölçüler **:** Sanduka: Uz. 3.88 Gen. 4.88
(Baş Ş.) 0.66 x 0.42 x 0.07
(Ayak Ş.)0.62 x0.42 x 0.07

Kitabesi :

1 Hazihi ravdatu
2 Hazreti Mehmed Beg ibn Aydın
3 Tâbe serâhumâ

Tanım: Sandukalı, baş ve ayak şahideli olan mezar, Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresindeki kapalı alanda bulunmaktadır. Aydınoğlu Mehmed Bey'e ait olan mezar, dört kişilik aile kabristanının içinde yer almaktadır ve kenarları blok kesme taşlarla örülmüştür. Sanduka prizmal ve süslemesiz olup, üzeri yazılı ve süslemeli yeşil bir örtü ile örtülmüştür.
Baş şahidesi, dikdörtgen bir gövde ve dilimli bir tepelikten oluşmaktadır. Dışa bakan gövde kısmında siyaha boyalı dikdörtgen bir cetvel içerisine alınan kabartma kitabesi, üç satır celi sülüs yazı ile yazılmıştır. Yazılar da siyaha boyalı olup aşağıdan yukarıya doğru istif edilmiştir.
Baş taşının sade olan dilimli tepeliği koçbaşı görünümündedir.
Mezarın ayak şahidesi düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerli bir tepeliği vardır. Ayak taşı sade görünümlü ve süslemesizdir.

2. Bahadır İbrahim bin Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmed Bey Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

[43] Kaynaklarda Aydınoğlu Mehmet Bey'in 1334 yılında vefat ettiği zikredilmektedir(Rahmi Hüseyin ÜNAL, *Birgi,Tarihi,Tarihi Coğrafyası ve Türk Dönemi Anıtları,* Ankara 2001, s.13)

Vefat Tarihi : Yok(748/1348'den önce[44])

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 2

Ölçüler : Sanduka: Uz. 3.88 Gen. 4.88
(Baş Ş.) 0.71 x 0.42 x 0.08
(Ayak Ş.)0.66 x 0.42 x 0.08

Kitabesi :

1 Hazihi ravdatu
2 Hazreti
3 Bahadır İbrahim bin Mehmed
4 Tâbe serâhumâ

Tanım: Sandukalı mezar tipinde olan bu mezar Birgi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresindeki kapalı mekânda bulunmaktadır. Mezarın sandukası prizmaldir. Mezarın baş ve ayak şahideleri de vardır. Mezar, ortaları kesme taşlarla örülü aile mezarlığının içinde yer almaktadır.

Baş taşının dikdörtgen formunda bir gövde kısmı ve dilimli bir tepeliği vardır. Şahidenin dışa bakan tarafının gövde kısmında siyaha boyalı dikdörtgen bir cetvel içine alınan dört satır celi sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabenin yazılımı aşağıdan yukarıya doğrudur. Koçbaşı görünümündeki tepelik kısmı sadedir.

Dikdörtgen formlu olan ayak taşının, tepelik kısmı kırıktır. Şahide, sade görünümlü ve herhangi bir süsleme mevcut değildir.

3. Umur Bey İbn Mehmed Bey'in Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi (Aydınoğlu Mehmet Bey Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

[44] ÜNAL, a.g.e. s.14.

Vefat Tarihi : Yok(1348[45])

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 3

Ölçüler : Sanduka: Uz. 3.88 Gen. 4.88
(Baş Ş.) 0.38 x 0.41 x 0.07
(Ayak Ş.)0.36 x.0.41 x 0.07

Kitabesi :

1 Hazihi ravdatu
2 Gazi Umur Beg İbn Mehmed Beg

Tanım: Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresindeki kapalı alanda bulunan aile mezarlığında yer alan bu mezar, baş ve ayak şahideli ve sandukalı mezar tipindedir. Prizmal sandukada herhangi bir süsleme yoktur. Sandukanın üzeri etrafı işlemeli yeşil bir örtü ile örtülmüştür.

Mezarın kareye yakın formlu baş şahidesinin dışa bakan gövde kısmında, etrafı siyaha boyalı dikdörtgen bir cetvelle çevrili iki satır celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Siyaha boyalı kitabenin istifi aşağıdan yukarıya doğrudur. Kitabenin üst kısmında kalan boşluğa stilize edilmiş siyaha boyalı bitkisel desenler işlenmiştir. Mezarın düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi sade ve süslemesizdir.

4. Musatafa bin Halis Bey'in Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmed Bey Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

[45] Değişik kaynaklarda Umur Bey'in 1348 yılında vefat ettiği bildirilmektedir(Mehmet AÇIKGÖZOĞLU, İslâm Devletleri Tarihi, İstanbul 1975, s.172; Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, C. 8, İstanbul 1989, s. 529.)

Vefat Tarihi : Receb 780/Ekim-Kasım 1378

Bugünkü Durumu: Camiin haziresine konulmuş

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 4

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.86 x 0.31 x 0.05

Kitabesi :

Ön Yüzü

1 Mustafa bin Halis Beg
2 Fi şehri'l-mubarek

Arka Yüzü

1 El-asam Receb
2 Sene semanin
3 Ve seb'a mie

Tanım: Beylikler dönemi mezar taşı örneklerinden bir diğeri olan bu şahide Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresine konulmuştur. Dikdörtgen görünümünde ve kenarlarında diğer örneklere göre ince tutulan sade ve gövdeye bitişik sütunceleri olan mezar taşı, yukarıya doğru incelerek sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Mezar taşının sütuncelerden yukarıda kalan kenar kısımları dilimlidir.

Ön Yüzünde mevtanın kimliğini içeren kabartma üç satır celi sülüs yazı mevcuttur. Tepelik kısmında ise Rumî motifi kabartma olarak işlenmiştir.

Arka yüzünde ise vefat tarihini içeren üç satır celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Tepelik kısmında ise Rumî motifi kabartma olarak işlenmiştir.

5. İsimsiz Mezartaşı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 783/1381

Bugünkü Durumu: Camiin haziresine konulmuş

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma ve oyma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 5

Ölçüler :(Baş Ş.) 0.70 x 0.29 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene selas
2 Ve semanin ve seb'a mie
3 Hicriyye
(Şahidenin arka yüzünde kandil motifi var)

Tanım: Ayınoğlu Mehmet Bey Camii haziresine konulan bu mezar taşının alt tarafı kırıktır. Mezar taşının dikdörtgen formlu gövdesinin iki tarafında gövdeye bitişik yivli sütunceleri ve dilimli bir tepeliği vardır. Mezar taşının ön yüzünde, silmeler arasına alınmış üç satır celi sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma olarak yazılmıştır. Ölünün vefat tarihinin yazıldığı kitabenin satırları arasına Rumî motifleri işlenmiştir.

Mezar taşının arka yüzüne, bir kandil motifi oyma bir şekilde işlenmiştir.

6. İsa bin Mehmed bin Aydın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmet Bey Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Yok(1402 öncesi[46])

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 6

Ölçüler : Sanduka: Uz. 3.88 Gen. 4.88
(Baş Ş.) 0.66 x 0.41 x 0.08
(Ayak Ş.)0.62 x 0.42 x 0.08

Kitabesi :

1 Hazihi ravdatu Hazreti
2 İsa ibn Mehmed bin Aydın
3 El-merhum el-müteveffa
4 Tâbe serâhumâ

Tanım: Birgi Beldesi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresindeki kapalı mekânda bulunan mezar dört kişilik bir aile mezarlığı içinde yer alan sandukalı bir mezar türüdür. Mezarların etrafı blok kesme taşlarla örülmüştür. prizmal sandukası olan mezarın baş ve ayak şahideleri de mevcuttur. Sandukaların üzeri, ayet ve çeşitli desenlerle işlenmiş yeşil bir örtü ile örtülmüştür.

Mezarın baş şahidesi dilimli bir tepeliğe sahiptir. Koçbaşını andıran tepeliğin sağ taraftaki dilimi kırıktır.

Baş şahidesinin dışa bakan yüzünün gövde kısmında, siyaha boyalı oyma bir dikdörtgen içine alınmış üç satırlık kitabesi kabartma olarak celî sülüsle yazılmıştır. Kitabedeki yazıların istifi aşağıdan yukarıya doğru verilmiştir.

Ayak taşı düşey dikdörtgen formlu olup, dilimli bir tepeliğe sahiptir. Ancak tepe kısmı kırıktır. Ayak taşında süsleme yoktur.

7. İsimsiz Mezartaşı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmed Bey Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

[46] ÜNAL, a.g.e. s. 17.

Vefat Tarihi : 853/1449-50

Bugünkü Durumu: Caminin haziresine konulmuş

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celi sülüs

Fotoğraf No : 7

Çizim No : 3

Ölçüler :(Baş Ş.) 0.81 x 0.33 x 0.05

Kitabesi :

1 Tarih fi
2 Sene selas
3 Ve hamsin
4 Ve semane mie

Tanım: Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresine konulan mezar taşının gövde kısmı ve kaidesi dikdörtgen formlu, tepelik kısmı ise dilimlidir. Şahidenin iki tarafında gövdeye bitişik yivli sütunceleri vardır.

Mezar taşının ön yüzünde tepelikten başlamak üzere araları silmelerle bölünmüş dört satır celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazıların kenar kısımlarında yer yer Rumî motifleri kabartma olarak verilmiştir.

Mezar taşının tepe kısmı palmet motifi ile sonlanmaktadır.

8. Hanzade Binti Sultanu'l-Ğuzzat Aydın'ın Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmed Bey Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Zilhicce 887/Ocak-Şubat 1483

Bugünkü Durumu: Camiin haziresine konulmuş

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 8

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.63 x 0.39 x 0.07

Kitabesi :
1 Tevffet el-merhume seyyidetu'n-nisai
2 Validetu meliketi'l-havanini Hanzade binti
3 Sultani'l-ğuzzat Aydın fi evaili
4 Zilhicce sene seb'in ve semanin ve semane mie

Tanım: Düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepeliğe sahip olan mezar taşı, Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresine konulmuştur. Şahidenin ön yüzünde silmeler arasına alınmış dört satır celi sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabe Arapçadır. Yazılar arasında Rumî motiflere yer verilmiştir.

9. İsimsiz Mezar

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmed Bey Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Yok

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 9

Ölçüler : Mezar Uz. 1.30 Gen. 0.88
(Baş Ş.) 0.35 x 0.37 x 0.05
(Ayak Ş.) 0.47 x 0.23 x 0.08

Kitabesi :
1 Merhu-
2 me mağfure saide
3 Şehide

Tanım: Baş ve ayak şahideli mezar, Birgi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresinde bulunmaktadır. Etrafı taşlarla çevrili toprak mezarın baş ve yak şahideleri toprağa oturtulmuştur.

Ödemiş yöresindeki değişik mezar türünde olan bu mezarın baş şahidesinin kenarlarında yivli sütunceler bulunmaktadır Sütunceler üst taraftan gövdeye bitişiktir; ancak aşağıya doğru uzayan kısımları ayrı olarak işlenmiştir. Dilimli olduğu tahmin edilen tepelik kısmı kırıktır. Baş şahidesinin iç tarafında cetveller arasına alınmış üç satır celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede ölen kişinin ismi ve vefat tarihi yoktur; ancak, yazıdan ve mezar taşı tipolojisinden, mezarın bir kadına ait olduğu ve beylikler dönemine yaşadığı anlaşılmaktadır.

Baş şahidesinin dış kısmında kabartma olarak işlenmiş bir kandil motifi bulunmaktadır. Kandilin gövde kısmına bir penç motifi, kenarlarındaki boşluklara da Rumî motifleri işlenmiştir.

Düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. İçe bakan alın kısmına mührüsüleyman motifi etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiştir.

10. Dürdane Hatun'un Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmed Bey Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Yok

Bugünkü Durumu: Caminin haziresine konulmuş

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 10

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.93 x 0.45 x 0.07

Kitabesi :

Ön Yüzü

1 Tuvuffiyet el-merhume
2 Dürdane Hatun

Arka Yüzü

1 Kale'n-Nebi
2 Aleyhisselam
3 Ed-dünya mezraatü'l-ahire

Tanım: Mezar taşı tipolojisinden Beylikler dönemine ait olduğu anlaşılan mezar taşı kenarlarında yuvarlak sütunceleri ve dilimli sivri kemerli tepeliği ile dikkati çekmektedir. Sütunceler iki taraftaki sütun başlığı şeklindeki çıkıntılarla gövde kısmına bağlanmıştır. Gövdeye paralel bir şekilde uzayan sütunceler, mezar taşının gövde kısmından geniş tutulan kaidesine oturtulmuştur.

Mezar taşının ön yüzünde paralel cetveller arasına alınmış iki satır, şahsın kimliğinin yazılmış olduğu celi sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Arka yüzünde ise Peygamberimizin "Dünya ahretin mezrasıdır." Mealindeki hadisi kabartma olarak Arapça yazılmıştır. Kitabelerin kenar boşluklarına ve tepe kısmına Rumî motifleri işlenmiştir. Mevtanın vefat tarihi yazılı olmamakla beraber Beylikler dönemine ait bir mezar taşı olduğu mezar tipolojisinden anlaşılmaktadır.

11. İsimsiz Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : Kırık

Bugünkü Durumu: Camiin haziresine konulmuş, kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 11

Çizim No : 4

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.60 x 0.38 x 0.07

Kitabesi :

Ön Yüzü

1 Tuvuffiye el-merhum
(Kırık)

Arka Yüzü

1 Ğafarallahu fi
2 Şehri'l-Muharrem sene
(Kırık)

Tanım: Tipolojisinden Beylikler dönemine ait olduğu anlaşılan mezar taşı, Aydınoğlu Mehmet Bey camii haziresinde yerdedir. Alt kısmı kırık olan mezar taşının kenarları dilimli olup sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Mezar taşının ön kısmında araları silmelerle bölünmüş kabartma olarak yazılmış celi sülüs yazılardan sadece bir satırı tam olarak okunabilmektedir. Diğer kısımları kırılmıştır. Tepelik kısmında kabartma olarak işlenmiş rumî motifleri bulunmaktadır.

Şahidenin arka yüzünde silmeler arasında kabartma olarak yazılmış iki satır celi sülüs yazı bulunmaktadır. Alt tarafı ise kırıktır. Mezar taşının tepelik kısmında ise Rumî motifi kabartma olarak işlenmiştir.

12. İsimsiz Bir Mezartaşı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Çakırağa Konağı Bahçesi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 964/1556-57

Bugünkü Durumu: Konağın bahçesine konulmuş

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 12

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.38 x 0.48 x 0.07

Kitabesi :
1 Kullu nefsin zaikatu'l-mevt
2 Tarih sene 964

Tanım: Birgi Beldesi Çakırağa Konağı bahçesine konan mezar taşı düşey dikdörtgen formunda sade görünümlü bir yapıya sahiptir. Mezar taşının alınlık kısmında etrafı oyularak oluşturulan dikdörtgen bir çerçeve içerisinde kabartma olarak yazılmış istifli bir satır celi sülüs yazı bulunmaktadır. Yazılar arasında yer yer Rumî motifleri kabartma olarak işlenmiştir. Mezar taşının diğer kısımları sadedir.

13. Seyyid Muhammed bin Hacı Mustafa'nın Mezar Taşı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Çakırağa Konağı Bahçesi)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** Rebiü'l-ahir 987/Mayıs-Haziran 1579

Bugünkü Durumu: Konağın bahçesine konulmuş

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celi sülüs

Fotoğraf No **:** 13

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.72 – 0.08x0.05

Kitabesi :

1 Merhum
2 Mağfur
3 Seyyid
4 Muhammed bin
5 el-Hac Mustafa
6 Rebiü'l-ahir
7 Fi sene 987

Tanım: Beş köşeli bir sütunu andıran mezar taşı, Birgi Beldesi Çakırağa Konağının bahçesine konulmuştur. Baş kısmı kırık olan mezar taşının bir kenarına etrafı oyularak kabartma olarak yazılmış yedi satır celi sülüs yazı bulunmaktadır. Üçüncü satır ile dördüncü satır arasını bir silme ayırmaktadır. Diğer satırlar arasında cetvel veya silme yoktur.

14. Hatice'nin Mezar Taşı

Bulunduğu Yer : Ortaköy

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1154/1741-42

Durumu : Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği: Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 14

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.64 x 0.20 x 0.11

Kitabesi :

1 Merhum
2 Ve mağfure
3 Hadice ru-
4 huna Fatiha
5 Sene 1154

Tanım: Ortaköy mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile uzunca bir boyun üzerine oturtulan başlıktan oluşmaktadır.
Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde mahalli üslupla yazılan beş satır celî sülüs yazı yer almaktadır.
Başlık, uzunca ve iki bölümlü olarak tasarlanmış bir boyun üzerine oturtulan hotoz denilen kadınlara mahsus bir başlıktır. Başlığın kenarlarında yer yer kırıklar göze çarpar.

15. Hacı Veli Oğlu Arab Beşe Hacı Halil'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1164/1750-51

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 15

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.85 x 0.24 x 0.11

Kitabesi :

1 Merhum
2 Ve mağfure
3 el-Hacı Veli oğlu
4 Arab Beşe el-Hacı
5 Halil rûhuna
6 el-Fâtiha
7 Sene 1164
8 İbnim oğlum Hacı Hüseyin Allah
9 Ismarladık sizi duada u-
10 nut(ma) bizi

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmındadır. Düşey dikdörtgen formludur. Gövde ve gövdeye bağlı uzun bir boynu olan şahidenin baş kısmı kırıktır. Mezar taşının kaidesi toprağa oturtulmuştur.

Gövde kısmında etrafı oyularak oluşturulan dikdörtgen biçimli bir zemine kabartma olarak yazılan on satır celi sülüs yazı mahalli tarzda yazılmıştır. Kitabenin ilk yedi satırı büyükçe yazılmış; ancak son üç satırı daha küçük tutulmuştur. Bu satırlarda vefat eden babanın geride bıraktığı oğluna veda cümleleri yer almaktadır. Yazı, mahalli diyebileceğimiz basit bir üslupla ele alınmıştır.

16. İsa Oğlu Hacı Abdullah Kızı Fatıma Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Gedikler Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1173/1759-60

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 16

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.87 x 0.22 x 0.11

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Ziyaretden murad heman duadır
3 Bugün bana ise yarın sanadır
4 Merhume İsa oğli el-Hacı
5 Abdullah kızı Fatıma Kadın
6 Ruhuna Fatiha sene 1173

Tanım: Sadece baş şahidesi olan toprak mezar, Gölcük Beldesi Gedikler mezarlığında bulunmaktadır. Şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde, uzunca bir boyunluk üzerine oturtulan başlıktan meydana gelmektedir.

Gövde kısmında, kabartma olarak mahalli karakterde yazılmış altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, uzunca bir boyunluk üzerine oturtulan hotoz denilen kadınlara mahsus bir başlıktır. Başlığın kenarları kırıktır.

17. Musa Hace Kerimesi Hatice Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi : 8 Cemaziye'l-ula 1175/5 Aralık 1761

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil Rik'a

Fotoğraf No : 17

Çizim No : 5

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.28 x 0.41 x 0.06
(Ayak Ş.)1.12 x 0.32 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 İns cin ziruh olan içerler bu şerbeti
3 Bu alemde mevlud olan çekerler bu firkati
4 Emrullah imtisalim ki eyleyim rihleti
5 Duadan feramuş etmek hukmu'llah böyle
6 İmiş ilm-i ezel takdir olan bu kere geldi başa
7 Çün vakt-i ecel geldi çare olmaz necatıma
8 Dua eylen zü'l-celale vire hüsn-ü hatime
9 Hükmüne imtisal eylen emrullah böyle imiş
10 Musa Hace kerimesi merhume Hadice Kadın
11 Ruhuna el-Fâtiha
12 Sene 1175 8 Cemaziye'l-ula

Tanım: Etrafı taşlarla çevrili aile mezarlığı görünümünde bir alanda yer alan mezar, Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığının alt kısmında bulunmaktadır. Toprak mezar tipinde olan mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur.

Yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formundaki baş taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Bir bordürle tepelikten ayrılan ve üstten yuvarlak kemerli bir cetvelle kuşatılan kenarları bordürle çevrili olan gövde kısmında kabartma olarak yazılmış mahalli karakterde mâil on iki satır Rik'a yazı bulunmaktadır. Bordür ve kemer arasında kalan köşelere çarkıfelelek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir. Tepeliğin orta kısmında narçiçeği motifi yer almaktadır. Kenarları ise stilize edilmiş C ve S kıvrımlı akantus yaprakları ile doldurulmuştur.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ayak taşı sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Ayak taşı sade olup herhangi bir süslemesi yoktur.

Tepeliğin orta kısmında narçiçeği motifi yer almaktadır. Kenarları ise stilize edilmiş C ve S kıvrımlı akantus yaprakları ile doldurulmuştur.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ayak taşı sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Ayak taşı sade olup herhangi bir süslemesi yoktur.

18. Hacı Ubeydullah Ehli Ümmü Hatun'un Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Fakılar Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1181/1767-68

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 18

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.90 x 0.34 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallku'l-Baki
2 Merhum ve mağfur
3 Hacı Ubeydullah
4 Ehli Ümmü Hatun
5 Ruhuna el-Fâtiha
6 Sene 1181

Tanım: Pirinççi Köyü Fakılar mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi vardır. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Basık kavisli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, altı satır celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma bir tarzda mahalli bir üslupla yazılmıştır.

Tepelik kısmında, tepeliği gövdeden ayıran basık kavisli silme ile birleşen yuvarlak kemer biçimli cetvelin içinde madalyon görünümlü geometrik bir şekil yer almaktadır. Üst tarafta on dilimli istiridye veya damla motifi, yuvarlak kemerli bir cetvel içerisinde yer almaktadır. Tepeliğin sağ ve sol dilimlerinde daire içerisine yerleştirilen altı kollu birer yıldız motifi göze çarpar. Tepe kısmı yıprandığı için süslemesi tanımlanamamıştır.

19. Hacı Abdullah Oğlu Hasan'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Fakılar Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1181/1767-68

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 19

Çizim No **:** 6

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.20 x 0.25 x 0.11
Sarık Ç. 70 Uz. 33

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Merhum
3 Ve mağfur
4 Hacı Abdullah
5 Oğlu Hasan
6 Ruhiçün
7 El-Fâtiha
8 Sene 1181

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Pirinççi Köyü Fakılar mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, sekiz satır celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Başlık, aşağıdan yukarıya doğru uzunca tasarlanmış dikdörtgen formlu, sarıklı bir kavuktur. Kavuğun sarığın dışında kalan uzunca üst kısmında baklava dilimini andıran geometrik süslemelere yer verilmiştir. Sarığın dilimleri, sol alttan sağ üst tarafa alttan, sağ alt taraftan sol üst tarafa doğru üstten çapraz olarak atılmıştır. Sarığın üst kısmı alt kısmına göre daha geniş tutulmuş ve oval görünümlüdür.

20. Arziman Oğlu Süleyman'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Ocaklı Köyü(Siyek) Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 10 Ramazan 1182/18 Ocak 1769

Durumu : Dikili vaziyette, kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği: Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 20

Çizim No **:** 7

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.32 x 0.24 x 0.08
(Ayak Ş)1.16 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Bakmayan çeşm-i basiretle
3 Mezarım taşına
4 Anlamaz ahvalim benin ta
5 Gelmeyince başına merhum
6 Ve mağfur Arziman
7 Oğlu Süleyman
8 Ruhiçun el-Fâtiha
9 10 Ramazan sene 1182

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar, Ocaklı Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir; ancak zamanla taşlar etrafa dağılmış durumdadır. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır. Şahidenin gövdesi ortadan kırıktır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş dokuz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak mahalli üslupla yazılmıştır.

Başlık, düşey dikdörtgen formunda oldukça uzun tasarlanmış sarıklı bir kavuktur. Sarığın dilimleri on sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Kavuğun üst kısmı sarığın sarıldığı alt kısma göre daha geniş tutulmuştur.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve herhangi bir süsleme öğesi yoktur.

21. Haşimî Neslinden Fatma Kızı Aişe Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Örselli eski Mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1183/1769

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 21

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.70 x 0.22 x 0.09

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Fatıma kızı merhume Aişe
3 Kadın Haşimî neslinden
4 Sene 1183

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan toprak mezar, Gölcük Beldesi Örselli mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile uzunca bir boyunluk üzerine oturtulan kadınlara mahsus bir başlıktan oluşuyor.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan dört satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Kitabede mevtanın ***Haşimî neslinden*** olduğu ifade edilmektedir. Mezar taşı bu özelliği ile Ödemiş yöresinde tek örnek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Başlık, uzunca bir boyunluk üzerine oturtulan hotoz denilen kadınlara mahsus bir başlıktır. Başlığın kenar kısımlarında yer yer kırıklar vardır.

22. Hüseyin İbn-i Mustafa ibn-i Hacı Mehmed Demirci'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1186/1772-73

Bugünkü Durumu: Şahide yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 22

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.27 x 0.10

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Ziyaretden murad ancak duadır
3 Bu gün bana ise yarın sanadır
4 Merhum ve mağfur leh Hüseyin ibn-i
5 Mustafa ibn-i Hac Mehmed Temurci
6 Tarih sene sitte ve semain ve mie ve elf
7 Rûhuna Fâtiha sene 1186

Tanım: Düşey dikdörtgen formunda olan bu mezar taşı Bademli Büyük Mezarlık batı yakasında yerde olup, gövde ve başlıktan ibarettir.

Mezar taşının gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabede vefat tarihi altıncı satırda yazı ile yedinci son satırda ise rakamla verilmiştir. Ayrıca bu mezar taşı tarih olarak en erken örnektir.

Başlık alttan üste doğru kareye yakın formlu örfi destarlı bir kavuk olup, yetmiş beş cm. çapındadır. Sarığın dilimleri çapraz olarak atılmıştır. Önce sol alt kısımdan sağ üst köşeye, onun üstünden sol üst köşeden sağ alt köşeye diagonal bir şekilde ele alınmış olup muntazam bir görüntüye sahiptir. Başlığın sarıktan taşan üst kısmı kısa tutulmuş ve tepesi düzdür.

23. Reis zade İmam Muhammed Efendi Küçük Hafız Mustafa Hoca'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 13 Safer 1186/16 Mayıs 1772

Bugünkü Durumu: Şahidenin altı kırık yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No Ölçüleri :(Baş Ş.) 1.00 x 0.26 x 0.08

Kitabesi :

1 Ecel kassabının
2 Kimse halas olmaz yahağından
3 Behlevan olsa tutar anı bacağından
4 Merhum reis zade İmam Muhammed
5 Efendi Küçük Hafız Mustafa
6 Hace rûhuna Fâtiha 1186
7 Saferu'l-hayrın fi 13

Tanım: Bademli Büyük mezarlık tepe kısmında kaidesi kırık bir halde yerde olan baş şahidesinden ibaret bir mezardır. Mezar taşı düşey dikdörtgen formlu bir gövde ve başlıktan ibarettir.

Mezar taşının gövde kısmı etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiş mâil yedi satır celî sülüs yazı ile doldurulmuştur. Yazılar arasında yer yer uzatma, şedde ve cezm harekeleri yer almaktadır.

Şahidenin başlığı, yukarıdan aşağı dikdörtgen görünümünde geniş iki sıra destarla çapraz sarılmış bir kavuktur. 60 cm. çapında ve 29 cm. uzunluğundaki kavuğun sarığın dışında kalan üst kısmı oval bir görünüm arz etmektedir. Başlığın üst sol tarafında dört kollu bir yıldız oyularak işlenmiştir. Başlık daha çok Mevlevi tacını andırmaktadır.

24. Dağlı Ali'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1191/1777-78

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 24

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.89 x 0.22 x 0.04
(Ayak Ş.)0.80 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Merhum ve mağfur
3 Dağlı Ali ruhuna
4 Fâtiha sene 1191

Tanım: Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, dört satır mâil celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma bir tarzda yazılmıştır.

İnce bir boyunluk üzerine geçirilen başlık, kareye yakın formlu, oldukça büyük tasarlanmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri sol alt köşeden sağ üst tarafa doğru alttan, sağ üst köşeden sol üst tarafa üstten çapraz olarak sarılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Sağa mâil olan şahide sade ve süslemesizdir.

25. Hacı Ömer Ağa Kerimesi ve Çakır Ağa Zevcesi Rahime Hatun'un Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1197/1782-83

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 25

Çizim No **:** 8

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.20 x 0.37 x 0.06
(Ayak Ş.)0.96 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Hacı Ömer Ağa
3 Kerimesi ve Çakır Ağa
4 Zevcesi merhume
5 Rahime Hatun
6 Ruhuna Fâtiha sene 1197

Tanım: Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığı alt kısımda bulunan mezar baş ve ayak taşı olan toprak bir mezardır. Mezarın etrafı büyük çoğunluğu toprak altında kalmış taşlarla çevrilidir. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş taşı dilimli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Basık bir kemerle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Kemerle birleşen bir daire içerisine kabartma penç motifi yerleştirilmiştir. Üst tarafında ise bir yarım daire içerisine yerleştirilen on dilimli istiridye veya damla motifi diyebileceğimiz ışın çubuğu motifleri yerleştirilmiştir. Tepeliğin dilimli kısımlarına stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir. Tepe kısmında ise alem göze çarpar.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Ayak taşı sade olup, herhangi bir süsleme yoktur.

26. Karadoğanlı Hacı Süleyman Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Karadoğan Köyü(Koca mezarlık)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1197/1782-83

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 26

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.08 x 0.31 x 0.10
(Ayak Ş.)1.18 x 0.42 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat Mücteba
4 Merhum ve mağfur
5 Karatoğanlu Hacı Süleyman
6 Efendi ruhuna el-Fâtiha
7 Sene 1197

Tanım: Karadoğan Köyü Koca mezarlıkta bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Mezarın etrafının taşlarla çevrili olduğu ancak zamanla taşların bir kısmının toprak altında kaldığı, bir kısmının da etrafa dağıldığı kalıntılardan anlaşılmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile ince bir boyunluğa oturtulan başlıktan meydana gelen baş şahidesinin gövdeye göre ince tutulan kaidesi toprağın aşınmasıyla dışarıda kalmıştır.

Baş taşının gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan yedi satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Şahidenin alınlık kısmına hilalli bir cami alemi kabartma olarak işlenmiştir.

İnce bir boyunluğa geçirilen başlık, oldukça büyük tasarlanan sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri, sol üst taraftan sağ üst tarafa doğru, sol alt taraftan üst kısma doğru çapraz olarak sarılmıştır.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahide sade ve süslemesizdir.

27. Hacı Süleyman Kızı Aişe 'nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Karadoğan Köyü(Koca mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1198/1783-84

Durumu **:** Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği: Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 27

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.97 x 0.41 x 0.04
(Ayak Ş.)0.72 x 0.34 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat Muhammed Mustafa
4 Hacı Süleyman kızı merhume
5 Aişe ruhiçun Fâtiha sene 1198

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar, Karadoğan Köyü Koca mezarlıkta yer almaktadır. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile üç dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Basık kavisli bir kemerle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, gövde ile dilimli tepeliği birbirinden ayıran cetvelle birleşen yuvarlak kemer biçimli silmenin içinde yer alan çarkıfelek motifinin etrafında yarım daire içerisinde yer alan on bir dilimli istiridye kabuğu motifi yer almaktadır. Bunu da yuvarlak kemerli bir bordür kuşatmaktadır. Tepeliğin üst, sağ ve sol dilimleri içerisine stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir. Ayrıca tepeliğin tepe kısmındaki akantus yaprağının üst tarafında bir damla motifi göze çarpmaktadır.

Çalılıklar arasında kalan ayak şahidesi, düşey dikdörtgen formlu olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Ayak taşı sadede görünümlü ve süslemesizdir.

28. Sarı Hacı Oğlu Hacı Mehmed Efendi Kerimesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1200/1785-86

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 27

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.07 x 0.37 x 0.06
(Ayak Ş.)1.02 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Merhume ve mağfur leha
3 Sarı Hacı oğlu Hacı
4 Mehmed Efendi kerimesi Hadice ruhuna
5 Fâtiha sene 1200

Tanım: Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığının alt kısmında yer alan mezar, toprak mezar tipindedir. Mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş taşı üç dilimli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Basık kavisli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında cetvelle birleşen yuvarlak kemer biçimli bir silme içinde yer alan çarkıfelek motifi üstten ve yanlardan sekiz dilimli istiridye veya damla motifi görünümünde ışın çubukları ile sarılmıştır. Tepeliğin üst ve yan dilimlerinde stilize edilmiş akantus yaprakları yer almaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade görünümlü ve herhangi bir süsleme öğesine rastlanmamaktadır.

29. Derviş zade Hacı Mehmed Efendi zade Birgivi Hacı Mustafa Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1201/1786-87

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 29

Çizim No : 9

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.64 x 0.38 x 0.08
(Ayak Ş.)1.32 x 0.47 x 0.06

Kitabesi :

1Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Bulam taki resulünden şefaat
5 Derviş zade el-Hac Mehmed Efendi zade
6 Merhum Birgivî el-Hac Mustafa Efendi ruhuna Fatiha
7 Sene 1201

Tanım: Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığı alt kısımda bulunan mezar, baş ve ayak şahideli etrafı taşlarla çevrili toprak bir mezardır. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ve ince bir boyunluğa geçirilen bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mail celi sülüs yazı sanatlı bir şekilde işlenmiştir.

Uzun ve ince bir boyunluğa geçirilen başlık, sarıklı bir kavuktur. Alttan üste doğru dikdörtgene yakın formlu başlık içinde bez astarı olan ve astar üzerinde yıldız gibi oyma geometrik şekiller bulunan ve alt tarafı taşkın sarıklı kavuğun orta kısmında sol alttan sağ üste doğru çapraz olarak devam eden içi taralı bir servi ağacı göze çarpar. Kavuğun üst kısmı düz, alt kısmı ise ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu olup, sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Şahidenin ortasına, içi taralı bir servi ağacı oyma bir şekilde işlenmiştir. Servinin ucu sağa doğru eğiktir.

30. Emir Ali oğlu Seyyid Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Karadoğan Köyü(Koca mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1201/1786-87

Bugünkü Durumu: Başı kırık yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 30

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.85 x 0.29 x 0.09

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Emir Ali oğlu
3 Merhum Seyyid Mehmed
4 Ruhuna Fatiha
5 Sene 1201

Tanım: Karadoğan Köyü Koca mezarlıkta yer alan mezarın sadece baş taşı vardır. Başlığı kırık olan şahide yerinden sökülmüş olup yerdedir. Düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile başlıktan meydana gelmiştir.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

31. İbrahim Bey Oğlu Hafız İbrahim Zevcesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1202/1787-88

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 31

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.86 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :

1Huve'l-Hayyu'l-Bakî sene 1202
2 İlâhi beni sen eyle mağfur
3 Cemalin ru'yetiyle mesrur
4 Cennetin kevserinden beni içur
5 Sıratı berk-i hatif gibi geçur
6 İbrahim Bek oğlu Hafız İbrahim
7 Zevcesi Aişe rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşından ibaret olan mezar Bademli Büyük Mezarlığı batı yamacında olup doğrudan toprağa oturtulmuştur. Düşey dikdörtgen formunda olan şahide yukarıdan aşağıya doğru daralmaktadır. Şahide gövde ve tepelik olmak üzere iki kısımdır.
Gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mâil celî ta'lik yazı mahalli tarzda kabartma olarak yazılmıştır. Mezar taşının gövde kısmında yazıdan başka herhangi bir süslemeye rastlanmamaktadır.
Şahidenin tepelik kısmında sitemi andıran aşağı doğru sarkmış akantus yaprakları tepeliği doldurmaktadır. Tepelik kısmını gövdeden yuvarlak kemerli bir silme ayırmaktadır.

32. Halil Kızı Hadice'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Mescitli Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1202/1787-88

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 32

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.85 x 0.33 x 0.06
(Ayak Ş.)0.52 x 0.26 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Halil kızı
3 Merhume Hadice ruhuna
4 Fâtiha sene 1202

Tanım: Mescitli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Basık yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, dört satır mâil celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Tepelik kısmında kemerle birleşen yuvarlak kemer biçimli silme içinde bir çarkıfelek yer almaktadır. Bunun üst tarafında altı dilimli istiridye motifi yer almaktadır. Bu motifler de geniş yuvarlak kemerli bir bordürle kuşatılmıştır. Tepeliğin kenar dilimlerinde stilize yaprakları yer almaktadır. Tepe kısmında ise bir palmet motifi göze çarpmaktadır.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formlu olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süsleme öğesi bulunmamaktadır.

33. Çakıcı Oğlu Ali Beşe'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1204/1789-90

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 33

Çizim No **:** 10

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.24 x 0.22 x 0.05
(Ayak Ş.)0.88 x 0.28 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Çakıcı oğlu
3 Merhum Ali
4 Beşe ruhiçun
5 Fâtiha sene 1204

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile boyunluk üzerine geçirilmiş bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, beş satır mâil celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır. Kitabenin ikinci satırında bir adet tirfile yer verilmiştir.

Boyunluk üzerine geçirilen başlık, örfi destarlı kavuk türündendir. Sarığın dilimleri sol alt taraftan sağ üst tarafa doğru alttan, sağ alt taraftan sol üst tarafa doğru üstten çapraz olarak atılmıştır. Sarığın sarıldığı takke oval görünümlü olup alt kısmı üst kısma göre daha geniş olup, tepesi ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süslemesizdir.

34. Nevşehrî Müderris Hacı Mustafa Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1207/1792-93

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 34

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.99 x 0.28 x 0.06

Kitabesi :

1 1207
2 Huve'l-Muin
3 Bu merkade her kim iderse dua
4 İde mahşerde şefaat mücteba
5 Nevşehrî merhum müderris
6 Hacı Mustafa Efendi rûhuna
7 Fâtiha sene 1207

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Bademli Büyük Mezarlık güney tarafındadır. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşının kaidesi toprağa oturtulmuştur. Mezar taşının baş kısmı kırıktır.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı yer almaktadır. Vefat tarihi, hem boyun kısmında hem de son satırda verilmiştir. Kitabenin sadece birinci satırında iki adet tirfil vardır.

35. Hatip zade Hacı İbrahim Ağa zade Seyyid Hacı Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1208/1793-94

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 35

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.00 x 0.26 x 0.10

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Ziyaretten murad heman duadır
3 Bugün bana ise yarın sanadır
4 Hatib zade Hacı İbrahim Ağa zade
5 Merhum Seyyid Hacı Mustafa rûhuna
6 Fâtiha sene 1208

Tanım: Bademli Büyük mezarlığın batı yamacında bulunan mezar baş şahideden ibaret olup doğrudan toprağa oturtulmuştur. Dikey dikdörtgen formunda ve yukarıdan aşağıya doğru hafif incelerek devam eden şahide baş ve gövdeden oluşmaktadır.
Şahidenin gövde kısmında mâil altı satır kabartma yazı bulunmaktadır. Yazılar arasında cetvel yoktur. Gövdede yazıdan başka herhangi bir süsleme göze çarpmamaktadır.

Başlık, kareye yakın formlu 76 cm. çapında sarıklı bir kavuktur. Sarığın dilimleri sol alt taraftan sağ üst tarafa alttan, sağ üst köşeden sol üst tarafa üstten çapraz olarak atılmıştır. Kavuğun tepe kısmı düz olup, sarıktan az taşmış vaziyettedir.

36. Hatip zade Hacı Mustafa Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1209/1794-95

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 36

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.24 x 0.29 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 İlahî abduke'l-asi etaka
3 Mukirrun bi'z-zünubî kad deaka
4 Fe in tağfir fe-innehu lizaka
5 Fe in tatrud fe-men yarham sivaka
6 Hatîb zade merhum Hacı
7 Mustafa Ağa rûhuna Fâtiha
8 Sene 1209

Tanım: Bademli Büyük Mezarlığın batı yamacında olan bu mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Doğrudan toprağa gömülü olan baş şahide kireçle boyanmıştır. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşı kafesi destarlı kavuk denilen bir başlık taşımaktadır.

Mezar taşının gövde kısmında, sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma şeklinde işlenmiştir. Kitabe Arapçadır. Şahidede yazıdan başka herhangi bir süsleme mevcut değildir.

Başlık 75 cm. çapında düşey çubuklu başlıklı kafesi destarlı türünde bir kavuktur. Sarığın dilimleri çapraz olarak atılmış; önce sol üst kısımdan sağ alt köşeye, onun altından sağ alt köşeye doğru çapraz olarak sarılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

37 Koca Emir Oğlu Seyyid İsmâil Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1209/1794-95

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 37

Çizim No : 11

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.43 x 0.31 x 0.12

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Müyesser oldu bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Bulam ta ki resulünden şefaat
5 Koca Emir oğlu merhum Seyyid
6 İsmâil Ağa ruhuna el-Fâtiha
7 Sene 1209

Tanım: Pirinççi Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı sanatkârane bir üslupla kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede hareke ve tirfillere yer verilmiştir.

Başlık, üstte düşey çubuklu şekilleri bulunan, alt kısmı sarıkla sarılmış çubuklu dilimli başlıklı kâtibî bir kavuktur. Seksen cm çapındaki sarığın dilimleri sağ tarafta iki sıra halinde paralel dolanmışken, sol tarafta ise yaklaşık on sıra haline ince dilimli olarak sol üst taraftan aşağı doğru sarılmıştır. Bunların ortasında sol alttan sağ üste doğru diagonal bir biçimde giden içi taralı servi ağacı dikkati çekmektedir. Sarığın üst kısmı açık V biçiminde, alın bölümünde ise ters C biçimini almaktadır.

38. Hacı Mehmed Oğlu Abdullah'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 18 Safer 1210/3 Eylül 1795

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 38

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.78 x 0.22 x 0.08
(Ayak Ş.)0.48 x 0.20 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Cümbüş-ü rih-i ecelden hake düşdi gülteni
3 Oldi ervahlar gibi çıka zemin içre ramîm
4 Nar-ı duzahdan emin olsun bihişt ve sallallah
5 Çıkın zira denildi zalike'l-fevzu'l-azim
6 Bil teemmül eyle Abdullah tarihin der saliha
7 Menzilin dar-ı bekada ola cennetü'n-naim
8 Hacı Mehmed oğlu merhum
9 Abdullah ruhuna Fatiha
10 Safer fi 18 sene 1210

Tanım: Taşpazar Mezarlığı alt kısımda bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesinin başı kırıktır.

Gövde kısmında, on satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede şedde uzatma ve tirfillere yer verilmiştir. Altıncı satırda tarih düşülmüştür.

Baş şahidesine göre küçük tutulan ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süslemesizdir.

39. Osman Kerimesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1210/1795-96

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 39

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.93 x 0.32 x 0.04
(Ayak Ş.)0.77 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Osman'ın kerimesi
3 Merhume Aişe
4 Ruhuna el-Fâtiha
5 Sene 1210

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru hafif genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş taşı, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Bir silme ile tepelikten ayrılan ve üstten yuvarlak kemerli bir cetvelle kuşatılan gövde kısmında, beş satır mâil celî sülüs yazı, sanatkârane bir üslupla kabartma olarak yazılmıştır. Cetvelle kemer arasında kalan köşelere stilize yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Tepeliğin sol tarafında bir cami yer almaktadır. İki katlı olarak tasarlanan caminin alt katının önünü muhtelif ağaçlar ve bir yapı kapadı için sadece yuvarlak kemerli iki kanatlı bir kapı gözükmektedir. Kademeli çift silme üzerine oturtulan ikinci katta yuvarlak kemerli ve iki kanatlı üç pencere bulunmaktadır. Kademeli iki silme üzerine oturtulan kubbe dilimli ve alemlidir. Caminin sol tarafında tek şerefeli bir minaresi vardır. Kubbenin sağ arka planında üç adet servi ağacı göze çarpmaktadır. Caminin sağ ön tarafında türbe olduğu tahmin edilen külahlı bir yapı bulunmaktadır. Yapının cephesinde dikdörtgen formlu bir kapı yer almaktadır. Caminin kapısının önünde iki adet küçük servi ağacı, sol tarafta ise bir adet palmiye ağacı bulunmaktadır. Tepeliğin sağ tarafında biri önde diğerleri arka tarafta olmak üzere beş adet sivri külahlı yapı bulunmaktadır. Dikdörtgen formlu birer kapıları olan bu yapıların da türbe olma ihtimali vardır. Türbelerin ön ve arka planlarına değişik türde bitkisel süslemelere yer verilmiştir. Bunlar servi, palmiye ve gül motifleridir.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen ve sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Ayak taşında süsleme yoktur.

40. Hacı Hasan Efendi Mahdumu Ahmed Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1210/1795-96

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 40

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.86 x 0.29 x 0.07

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Okuya bir Fâtiha ruhuma eyleye ihsan
3 Durağı cennet ola fi makamı emin
4 Hacı Hasan Efendi Mahdumi
5 Ahmed Efendi ruhuna
6 Fâtiha sene 1210

Tanım: Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır. Yuvarlak kemerli bir silme ile üstten kuşatılan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan altı satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Şahidenin boyun kısmında hilalli bir cami alemi yer almaktadır.

Başlık, kareye yakın formlu kenarları oval sarıklı bir serpuştur. Sade görünümlü olan başlığın sol alt köşesinden sağ üst köşeye doğru atılan tek dilimi içi taralı bir serviyi andırmaktadır. Başlığın alt ve üstü düzdür.

41. Anadolu Kazaskeri Birader zade Yakub Efendi Kerimesi Münevver Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Cemaziye'l-ula 1211/Kasım 1796

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette ortadan kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 41

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.32 x 0.32 x 0.06
(Ayak Ş.)0.65 x 0.40 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Okuya bir Fâtiha rahmeten li'l-âlemin
3Durağı cennet ola fi makam-ı emin
4 Sabıkan Anadolu Kazaskeri
5 Birader zade Yakub Efendi
6 Kerimesi merhume Münevver Hanım
7 Ruhuna el-Fâtiha
8 Ğurre Cemaziye'l-ûla sene 1211

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan mezar, Karaoğlu Camii haziresinde bulunmaktadır. Şahideler sonradan dökülen beton plakalara gömülmüştür. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ve sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır. Mezar taşının alt tarafı kırık olduğu için kenarları demirle tutturulmuştur.

Bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında iki taraftaki sütunceler üzerine oturan yuvarlak kemerin çevrelediği sekiz satır mail celi sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Yuvarlak kemerle cetvel arasında kalan kısımlara stilize yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Tepelik kısmında volütlü bir vazo içerisine yerleştirilmiş bir gül demeti bulunmaktadır. Tepeliğin üst ve kenar kısımları stilize edilmiş akantus yaprakları ile doldurulmuştur.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesinin tepe kısmı kırıktır. Ayak taşının ortasında bir servi ağacı oyma bir şekilde işlenmiştir. Kenarlarında ise sarmaşık güller yerleştirilmiştir.

42. Yazıcı Oğlu Osman Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1211/1796

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 42

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.09 x 0.25 x 0.04
(Ayak Ş.)0.92 x 0.32 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Yazıcı oğlu merhum
5 Osman Ağa ruhuna
6 Fâtiha sene 1211

Tanım: Gereli Köyü Mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Mezarın etrafı moloz taşlarla çevrili olup üstü topraktır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede yer yer tirfil ve uzatmalara rastlanmaktadır.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu sarıklı bir kavuk türündedir. İçindeki bez astarın üzerine sarığın dilimleri çapraz olarak önce sol alt köşeden sağ üst köşeye, onun üstünden sağ alt köşeden sol üst köşeye doğru atılmıştır. Kavuğun tepesi düz, boyunluğa oturtulan alt kısmı ise yukarıya doğru hafif şekilde ovaldir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Taş hafif içe doğru meyillidir. Ayak taşında herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

43. Hatip zade Seyyid Ali Ağa Kerîmesi Şerife Zeliha'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1213/1798-99

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 43

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.85 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Hatib zade Seyyid Halil Ağa
3 Kerîmesi merhume Şerife Zeliha
4 Rûhuna Fâtiha
5 Sene 1213

Tanım: Bademli Büyük Mezarlığı batı yamacında yer alan mezar sadece baş şahideden ibaret olup doğrudan toprağa oturtulmuştur. Aşağıdan yukarıya genişleyen düşey dikdörtgen formunda olan şahide üç parçalı bir tepelikle sonlanmakta olan şahide gövde ve tepelikten oluşmaktadır.
Mezar taşının gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.
Tepelikle kitabenin bulunduğu gövde kısmını basık kavisli yuvarlak bir kemer ayırmaktadır. Kemerin üst tarafında kemere bitişik bir daire içerisinde yer alan bir çarkıfelek motifi ve bunun üst tarafında yarım daire içerisinde sekiz dilimli bir damla motifi işlenmiştir. Tepeliğin dilimleri arasına stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir. Tepe kısmında ise bir damla motifi göze çarpar.

44. Gök Ahmed'in Oğlu Hacı Hüseyin'in Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1214/1799-1800

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 44

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.14 x 0.26 x 0.10

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Gök Ahmed'in oğlu
5 Merhum Hacı Hüseyin rûhuna
6 Fâtiha sene 1214

Tanım: Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Şahide gövde ve başlıktan oluşturulmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış altı satır mail celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiştir.

Bir boyunluk üzerine oturtulan başlık paralel altı sıra destarla sarılmış 68 cm çapında sarıklı bir kavuktur. Kavuğun sarıktan taşan tepelik kısmı geniş tutulmuş olup, üst kısmı düzdür.

45. Hacı Salih Efendi Kerimesi Havva Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1214/1799-1800

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 45

Çizim No : 12

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.42 x 0.47 x 0.06
(Ayak Ş.)1.33 x 0.42 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Hacı Salih Efendi kerimesi
5 Merhume Havva Kadın Rûhuna
6 Fâtiha sene 1214

Tanım: Birgi Beldesi, İmam Birgivî mezarlığında bulunan mezar, baş ve ayak şahideli toprak mezardır. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmı bir bordürle tepelikten ayrılmaktadır. Gövdede etrafı oyularak kabartma olarak yazılan altı satır mail celî sülüs yazı bulunmaktadır. Gövdenin kenarlarında oyma olarak işlenmiş sütuncelerin üzerine oturtulan yuvarlak kemerli bordürle kitabe üç taraftan kuşatılmıştır. İki bordür arasında kalan kenar boşluklara kabartma birer gül yerleştirilmiştir.

Mezar taşının tepelik kısmının sol tarafında bir cami kabarta olarak işlenmiştir. Cami iki katlı olarak ele alınmıştır. Alt katta yuvarlak kemerli bir kapı ve iki tarafında ise içi paralel taralı iki pencere açıklığı göze çarpmaktadır. İki silme üzerine oturtulan ikinci katta da içi taralı üç adet pencere bulunmaktadır. Caminin dilimli ve alemli bir kubbesi ve sağ tarafında ince ve narin bir minaresi vardır. Minare tek şerefeli ve alemlidir. Minarenin oturduğu kaidesinde kapısı vardır. Camini arka planında servi ağaçları, hilal ve penç motifi kabartma olarak işlenmiştir. Caminin sağ tarafında ikisi önde, üçü arka planda olmak üzere beş adet sivri kemerli yapı göze çarpar. İçi taralı birer penceresi olan yapıların türbe olma ihtimali vardır. Yapıların arka planına çam ve servi ağaçları yerleştirilmiştir. Tepeliğin kenar kısımları stilize edilmiş S ve C kıvrımlı stilize yaprak motifleri ile doldurulmuştur. Tepe kısmına ise istiridye kabuğu şeklindeki motifler yerleştirilmiştir.

Mezarın düşey dikdörtgen formlu ayak şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

46. Kassab zade Hacı Mustafa Efendi Kızı Emine'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı üst taraf)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 24 Rebiü'l-evvel 1214/26 Ağustos 1799

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 46

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.12 x 0.38 x 0.07
(Ayak Ş.) Kırık

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Bulam ta ki resulünden şefaat
5 Kassab zade Hacı Mustafa kızı
6 Merhume Emine ruhuna Fatiha
7 Rebiü'l-evvel 24 sene 1214

Tanım: Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığı üst tarafta bulunan mezar toprak mezar tipinde baş ve ayak şahideli bir mezardır. Ayak şahidesi kaideye yakın bir yerden kırık olup üst kısmı yoktur.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmı iç içe iki cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Kenarlardaki ince sütunceler üzerine oturtulan ve iç içe yuvarlak bir cetvelle çevrelenen gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede hareke ve tirfillere yer verilmiştir. Cetveller arasında kalan köşe kısımlara stilize edilmiş yapraklar yerleştirilmiştir. Yapraklardan bir kısmının ucu aşağıya doğru kıvrılmıştır.

Tepeliğin orta kısmında iki katlı, kubbeli ve tek minareli bir cami bulunmaktadır. Birinci katın duvarları kesme taştan yapılmıştır. Bir silme üzerine oturtulan sade görünümlü ikinci katta ortada yuvarlak kemerli ve içi taralı bir kapı ile iki tarafında ise yuvarlak kemerli ve içi taralı iki pencere aralığı göze çarpmaktadır. Caminin kubbesi dilimli ve alemlidir. Kubbenin sol tarafındaki minare tek şerefelidir. Caminin şerefe kapısı ve mazgal kapıları vardır. Caminin ön tarafına içi taralı dört adet servi ağacı yerleştirilmiştir. Caminin sol tarafında türbe olduğu tahmin edilen iki katlı, sivri kubbeli ve duvarları kesme taştan yapılmış bir yapı vardır. Yapının alt katında yuvarlak kemerli bir kapı, üst katta da bir pencere aralığı göze çarpmaktadır. Yapının arka planına ise iki servi ağacı yerleştirilmiştir. Sağ tarafta ise sivri kubbeli beş yapı bulunmaktadır. Tek katlı olan iki yapının sadece birer kenarı gözükmektedir. Türbe olduğu tahmin edilen yapıların duvarları kesme taştan yapılmış olup, alt katlarında yuvarlak kemerli birer kapıları, üst katlarında ise içi taralı birer penceresi vardır. Türbelerin arka planında yedi adet servi ağacı bulunmaktadır.

47. Musa Hace Kızı Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1214/1799-1800

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 47

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.98 x 0.36 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Musa Hace kızı
5 Merhume Hadice ruhuna
6 Fatiha sene 1214

Tanım: Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığı üst kısımda yer alan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki mezar taşı, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmı iç içe iki cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Kenarlardaki iki sütunce üzerine oturtulan iç içe yuvarlak iki kemer arasında kalan gövde kısmında altı satır mâil celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır. Kemerle cetvel arasında kalan köşelere stilize edilmiş yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Sağ kenarında yer yer kırıklar bulunan tepeliğin orta kısmına sapı kemere dolanmış bir gül demeti yerleştirilmiş; kenarları ise stilize edilmiş C kıvrımlı akantus yaprakları ile doldurulmuştur.

48. Çet Oğlu Süleyman Kızı Aişe Ana'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1214/1799-1800

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 48

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.86 x 0.29 x 0.05
(Ayak Ş.)0.78 x 0.28 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Çet oğlu Süleyman
3 Kızı merhume Aişe
4 Ana ruhuna Fâtiha sene 1214

Tanım: Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Baş taşının gövde kısmı, bir silme ile tepelikten ayrılmaktadır. Silmeyi alttan teğet geçen yuvarlak kemerli bir cetvel yer almaktadır. Silme ile cetvel arasında kalan köşelere stilize akant yaprakları yerleştirilmiştir. Gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş dört satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin ikinci satırında iki adet tirfil göze çarpmaktadır.

Tepeliğin üstten yuvarlak bir kemerle kuşatılan orta kısmında ikisi önde üçü arka planda olmak üzere beş adet dilimli ve sivri kubbeli yapı yer almaktadır. Türbe olma ihtimali olan yapılardan ön tarafta olan iki yapının yuvarlak kubbeli ve iki kanatlı birer kapı aralığı göze çarpar. Arka plandaki yapılardan ortada olanında yuvarlak kubbeli içi taralı bir pencere aralığı vardır. Az bir kısmı gözüken kenarlardaki diğer yapıların sade görünümlü ve yuvarlak kemerli bir kapı aralığı mevcuttur. Tepeliğin diğer kısımları S ve C kıvrımları yapan stilize akantus yaprakları ile doldurulmuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Sola yatık olan şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

49. Mustafa Bey Oğlu Seyyid Süleyman Bey'in Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1214/1799-1800

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 49

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.90 x 0.25 x 0.08

Kitabesi :
1 Ah mine'l-mevt
2 Mustafa Beg Oğlu
3 Merhum Seyyid Süleyman Beg
4 Ruhuna Fâtiha
5 Sene 1214

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Kurucaova Köyü mezarlığında yer almaktadır. Sola doğru eğik olan baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Başlık, sarıklı bir kavuktur. Sarığın dilimleri beş sıra halinde paralel bir şekilde sarılmıştır. Sarığın sarıldığı takkenin orta kısmı ince, tepe kısmı ise geniştir. Kavuğun tepe kısmı düz, alt kısmı ise yukarı doğru ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süslemesizdir.

50. Haznedar Oğlu Mehmed Beşe Kızı Emine Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Mescitli Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1214/1799-1800

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mail celi sülüs

Fotoğraf No **:** 50

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.07 x 0.41 x 0.06
(Ayak Ş.)1.07 x 0.36 x 0.07

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Ziyaretden murad olan duadır
3 Bugün bana ise yarın sanadır
4 Haznedar oğlu Mehmed Beşe
5 Kızı Merhume Emine Kadın
6 Ruhuna Fâtiha sene 1214

Tanım: Mescitli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu baş taşı, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmı, düz bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Cetvelin altında gövdeyi üstten kuşatan yuvarlak kemerli bordür iki taraftan kabartma olarak işlenen sütunceler üzerine oturtulmuştur. Gövdede, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Cetvelle bordür arasında kalan kenar kısımlara, stilize akantus yaprakları yerleştirilmiştir.

Tepeliğin orta kısmında, üç katlı iki minareli ve kubbeli bir cami bulunmaktadır. Birinci katta ortada iki kanatlı yuvarlak kemerli bir kapı, kenarlarda ise yuvarlak kemerli, içi taralı iki pencere aralığı göze çarpmaktadır. İkinci ve üçüncü katlarda ise yuvarlak kemerli, içi taralı üç pencere vardır. Caminin kenarlarında kaide üzerine oturtulan minareler tek şerefelidir. Taş çok yıprandığı için tepelikteki diğer süsleme öğeleri tanımlanamamıştır. Ancak caminin iki kenarında yuvarlak kemerli kapıları bulunan birer yapı ile arka planda ise servi ağaçları fark edilmektedir.

Düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Sol kenarında çatlaklık bulunan şahidede herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

51. Hatip zade Hacı Halil Ağa Zevcesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** (kırık)

Bugünkü Durumu: Altı kırık yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 51

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.72 x 0.24 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Okuya bir Fâtiha rahmeten li'l-alemin
3 Durağı cennet ola fî makamı emin
4 Hatib zade Hacı Halil Ağa
5 Zevcesi merhume Hadice
6 Rûhuna Fâtiha
7 Sene (kırık)

Tanım: Bademli büyük Mezarlık batı yakasında olan bu mezar taşının alt kısmı kırık olup, şahide yerdedir. Dikdörtgen formda olan baş şahide tepelik ve gövdeden ibarettir.
Gövde kısmını tepelik kısmından bir silme ayırmaktadır. Silmenin altında yuvarlak bir kemer yazıyı kuşatmaktadır. Gövdedeki mâil altı satır yazı kabartma olarak verilmiş; alt iki satır aynı cetvel içine alınmıştır. Tarih kısmı kırık olan mezar taşının on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısına ait olduğu tahmin edilmektedir.
Sivri kemerli tepelik kısmında kabartma olarak cami tasviri yer almakta, iki adet dilimli kubbenin ortasında yükselen minarenin sağında yıldız, sol tarafında ise yere bakar bir vaziyette ay bulunmaktadır. Kubbeleri yatay silme üzerine oturtulan caminin kesme taştan duvarları ve biri minare kaidesinin altına gelmek üzere sağlı sollu ikişer adet iki bölmeli penceresi vardır. Minare tek şerefeli olup yekpare taş kaide üzerine oturtulmuştur. Sağ taraftaki kubbenin arkasında beş adet servi yer almakta ve sol taraftaki kubbenin sağ tarafına yine servi, minareye taraf olan kısımda ise geometrik bir motif yerleştirilmiştir.

52. Yanık Ali'nin Oğlu Mustafa Oğlu Ali'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1215/1800

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 52

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.10 x 0.26 x 0.06

Kitabesi :
1 Ah mine'l-mevt
2 Yanık Ali'nin oğlu
3 Mustafa oğlu
4 Merhum Ali
5 Rûhuna Fâtiha
6 Sene 1215

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık Batı yakasında bulunan mezar sadece baş şahideden ibaret olup doğrudan toprağa oturtulmuştur. Düşey dikdörtgen görünümünde olan mezar taşının üst kısmı alt kısmından biraz geniştir. Şahide gövde ve başlıktan meydana gelmektedir.
Şahidenin gövde kısmında, altı satır mâil celî sülüs yazı etrafı kazılarak kabartma bir şekilde yazılmıştır.
Başlık, kademeli bir boyunluğa geçirilmiş 67 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri paralel altı sıra halinde sarılmıştır. Sarığın sarıldığı fesin üst kısmı sarıktan taşacak şekilde geniş olup, tepesi düzdür.

53. İsimsiz Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Yok

Bugünkü Durumu: Şahide yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 53

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.90 x 0.11 x 0.09

Kitabesi :
1 Ruhiçun
2 el-Fâtiha

Tanım: Düşey dikdörtgen formunda olan mezar sadece baş şahideden ibaret olup, Bademli Büyük Mezarlıkta tepe kısmında yerdedir. Gövde ve başlıktan ibaret olan mezar taşı farklı bir mezar taşı örneğidir.

Şahidenin gövde kısmında sadece etrafı kazılarak kabartma olarak işlenen "mahalli karakterdeki *ruhiçun el-Fâtiha"* yazısı mevcut olup, kimlik belirleyici herhangi bir işaret yoktur. İnce uzun sade bir görünümdedir. Tarihsiz mezar taşının 19.yüzyılın ilk yarısına ait olduğu tahmin edilmektedir.

Kalın bir boyunluk üzerine oturtulan başlık sağ üstten sol alta doğru çapraz altı sıra destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Başlığın üst tarafı alt kısma göre daha geniş tutulmuş olup tepesi düzdür.

54. Çolak Halil zade Mehmed'in Oğlu Seyyid Halil'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 3 Zilhicce 1214/28 Nisan 1800

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 54

Çizim No : 13

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.23 x 0.31 x 0.10

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Çolak Halil zade Mehmed'in oğlu
5 MerhumSeyyid Halil ruhuna Fatiha
6 Zilhicce 3 fi sene 1214

Tanım: Sadece baş şahidesi olan toprak mezar, Birgi Beldesi Taşpazar mezarlığı üst kısımda bulunmaktadır.

Düşey dikdörtgen formunda bir gövdeye sahip olan mezar taşı, ince bir boyunluğa oturtulan başlıkla sonlanmaktadır. Gövdede araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazıda tirfil ve uzatmalara yer verilmiştir.

Boyunluğa geçirilen başlık, beş sıra paralel destarla sarılmış 64 cm. çapında sarıklı bir kavuktur. Kavuğun tepe kısmı, sarığın sarıldığı gövde kısımdan geniş tutulmuştur.

55. Kara Bec Oğlu Hacı Mehmed'in Kerimesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Dikencik Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Muharrem 1215/Mayıs Haziran 1800

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 55

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.87 x 0.28 x 0.06
(Ayak Ş.)0.48 x 0.25 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 Nazeninim gitdi cennet bağına
3 Firakını kodi valideyni canına
4 Kara Bec oğlu Hacı Mehmed'in
5 Kerimesi Hadice rûhuna
6 Fâtiha sene 1215 Muharrem

Tanım: Baş ve ayak şahideli toprak mezar Birgi Beldesi Dikencik mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Kalın bir bordürle tepelikten ayrılan gövde kısmında, bordürü teğet geçen yuvarlak kemerli silme ile bordürün arasındaki köşelere stilize edilmiş bitkisel motifler yerleştirilmiştir. Gövdenin iç kısmında araları cetvellerle ayrılmış altı satır mail celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Baş şahidesinin tepelik kısmında, tek minareli kubbeli bir cami bordürün üzerine oturtulmuştur. Tek katlı caminin ön cephesinde ortada yuvarlak kemerli iki kanatlı bir kapı ve yanlarında yine yuvarlak kemerli içi taralı iki pencere bulunmaktadır. Çift sıralı silmenin üzerine oturan kubbe dilimlidir. Caminin sağ tarafında bir kaide üzerine oturan minaresi tek şerefelidir. Cami kubbesinin sol arka tarafında stilize edilmiş servi ağaçları yer almaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerlidir. Şahide süslemesizdir

56. Alaiyyeli Seyyid Süleyman Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 22 Muharrem 1215/15 Haziran 1800

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 56

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.02 x 0.27 x 0.07

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Merhum ve mağfur leh
3 Alaiyyeli es-Seyyid
4 Süleyman Efendi rûhuna
5 El-Fâtiha sene 1215 22 Muharrem

Tanım: Düşey dikdörtgen formunda doğrudan toprağa gömülü baş şahideden ibaret mezar, Bademli Büyük Mezarlık güney batı yamacında yer almaktadır. Şahide gövde ve başlıktan meydana gelmektedir.

Şahidenin dikdörtgen gövde kısmında etrafı oyularak kabartma şeklinde işlenmiş beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmakta olup, yazılar arasında herhangi bir süsleme yer almamak tadır.

Boyunluk üzerine geçirilen başlık, alt kısmı üst kısma göre daha geniş dikdörtgen forma yakın sarıklı bir kavuktur. Kavuğun üst kısmında, oyularak işlenmiş yıldız gibi geometrik şekiller yer almaktadır. Kavuğun alt kısmı çapraz iki sıra geniş sarıkla sarılmış olup yetmiş dört cm. çapında ve sade görünümlüdür.

57. Fidancı Oğlu Mehmed Kızı Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1216/1801-02

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 57

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.95 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :
1 Ah mine'l-mevt
2 Findancı oğlu
3 Mehmed kızı merhume
4 Aişe rûhuna Fâtiha
5 Sene 1216

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Bademli Büyük Mezarlık güney batı yamacında yer almaktadır. Tepelik ve gövde kısmından oluşan mezar taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup doğrudan toprağa oturtulmuştur.

Mezar taşının gövde kısmı tepelikten bir cetvelle ayrılmaktadır. Cetvelin altında cetvele teğet yuvarlak bir kemer bulunmakta, kemerle cetvel arasındaki köşelere yaprak motifleri stilize edilmiştir. Şahidenin gövdesinde beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Şahidenin üç parçalı tepeliği, bir noktadan çıkan yapraklarla doldurulmuştur. Yoğun olarak kullanılan yaprak motifleri yanında, alınlığın her iki tarafında kabartma olarak stilize edilmiş lale motifleri aşağı doğru sarkmaktadır. Tepeliğin sol köşesi kırıktır.

58. Ödemiş Voyvodası Tabii Çemişgezekli Eyub Beşe Oğlu Küçük Ahmed Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1217(R.ahir başları)/Ağustos 1802

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 58

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.00 x 0.29 x 0.08

Kitabesi :

1 (kırık)…. el-mevt
2 Bakmayan çeşm-i basiretle mezarım taşına
3 Bilmez ol kim ta gelmeyince başına
4 Ödemiş Voyvodası
5 Tabii Çemişgezekli Eyyub Beşe
6 Oğlu Merhum Küccük
7 Ahmed Ağa rûhuna Fâtiha
8 Sene 1217 ğurre Rebiü'l-ahir

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar Bademli Beldesi Büyük mezarlık güney tarafında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşının başlığı ve gövde kısmının sağ üst tarafı kırıktır.

Mezar taşının gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Son iki satır aynı cetvelde yer almaktadır. Yazılar arasında tirfil ve harekelere yer verilmiştir. Mezar taşı kitabedeki kimlik bilgileri ile önem arz etmektedir.

59. Çilli Abdullah Efendi'nin Kızı Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1219/1804-05

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 59

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.67 x 0.24 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Çilli Abdullah
3 Efend'nin kızı Aişe
4 Rûhuna Fâtiha
5 Sene 1219

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar Bademli Büyük Mezarlık güney batı yakasında yer almaktadır. Doğrudan toprağa gömülü, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olan şahide gövde ve tepelikten oluşmaktadır.

Bir cetvelle tepelik kısmından ayrılan gövdede etrafı oyularak kabartma şeklinde işlenmiş beş satır mâil celî sülüs yazı yer almaktadır. Satırlar arasında bölme yoktur.

Üç bölmeli tepeliğin orta kısmına bir cami stilize edilmiştir. Alemli ve dilimli bir kubbeye sahip olan cami tek katlı görünümdedir ve minaresi yoktur. Kubbe saçak örtüsü üzerindeki kasnağa oturmaktadır. Caminin cephesinde yan yana üç adet yuvarlak kemerli iki bölmeli pencere açıklığı göze çarpmaktadır. Caminin iki yanındaki bölmelerde C ve S kıvrımları yapan yapraklar stilize edilmiştir. Tepeliğin üst bölmesi yıprandığı için herhangi bir süsleme mevcut olup olmadığı tespit edilememiştir.

60. Ali zade İbrahim Oğlu İsmail'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Mescitli Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1219/1804-05

Bugünkü Durumu: Baş şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mail celi sülüs

Fotoğraf No **:** 60

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.83 x 0.26 x 0.07
(Ayak Ş.)0.52 x 0.24 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 Mehmed Ali zâde İbrahim
3 Oğlu İsmail
4 Rûhuna Fâtiha
5 Sene 1219

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar, Mescitli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan meydana gelen baş şahidesi yerdedir.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmış beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Başlık, sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri altı sıra halinde paralel bir şekilde sarılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

Toprağa dikili vaziyette bulunan ayak şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Ayak taşı sade görünümlü ve herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

61. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** Rebiü'l-ahir 1220/Temmuz 1805

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No : 61

Çizim No : 14-15

Ölçüler : Mezar Uz. 230 Gen. 95 K. 10
(Baş Ş.) 1.95 x 0.39 x 0.10
(Ayak Ş.)1.75 x 0.43 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-lezi layemut
2 Fena dünyaya meyl etmek beka olmaz olur yeksan
3 Görüb âlemleri bir bir olur illa ibret irfan
4 Benim gibi gider ger kese bin gerek sibyan
5 Benim kabrim üzerinde bana bir Fâtiha ihsan
6 İki âlemde şad eylesun anı ol Rabb-ı Yezdan
7 Kara zade Fahru'l-müderrisin
8 Merhum el-Hac Mustafa Efendi
9 Ruhiçun rızaen lillahi'l-Fâtiha
10 Rebiü'l-ahir ğurre sene 1220

Tanım: Karaoğlu Camii haziresinde güney kısmında yer alan mezarın baş ve ayak taşlarının kaideleri pehle taşına oturtulmuştur. Pehle taşının ortası oval olarak oyulmuştur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formundaki gövdesi uzunca bir boyunluk üzerine oturtulan bir başlıkla sonlanmaktadır.

Üstten yuvarlak bir kemer, yanlarda ise çift sıra cetvellerle çevrelenen gövde kısmında, araları ince cetvellerle bölünmüş on satır celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır Yuvarlak kemerle kademeli olarak boyunluğa geçiş kısımları arasında kalan boşluklara bitkisel süslemeler yerleştirilmiştir. Boyun kısmında kabartma olarak işlenmiş bir hilal vardır.

Başlık, dikey çubuklu bir astara sarılmış destarlardan oluşan 88 cm. çapında sarıklı bir kavuktur. Kavuğun sağ tarafı düz, sol tarafı paralel destarlarla sarılmıştır. Ortada ise çapraz atılmış iki sıra sarık vardır. Aşağıdan yukarıya doğru incelerek devam eden soldaki sarık düz, sağdakine çizgilerle desen verilmiştir. Sarığın üst kısmı açık V şeklinde, altı ovaldir.

Düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Ayak taşının orta kısmında bir servi ağacı oyma olarak yerleştirilmiştir. Serviye zikzaklı çizgilerle desen verilmiştir. Servinin ucu sola maildir. Servinin kökünden iki dal halinde çıkan asma, serviyi iki taraftan çapraz olarak dolanarak tepesine kadar çıkmaktadır.

62. Sarı Hacı zade Hacı Muhammed Efendi Oğlu Mustafa Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 15 Şaban 1221/28 Ekim 1806

Bugünkü Durumu: Dikli vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 62

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.16 x 0.31 x 0.08
(Ayak Ş.)0.63 x 0.37 x 0.06

Kitabesi :

1 Beni kıl mağfiret lütfunla ya Rabb
2 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
3 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
4 İde ruhuma bir Fatiha ihsan
5 Sarı Hacı zade Hacı Muhammed
6 Efendi oğlu merhum Mustafa
7 Efendi ruhuna Fatiha
8 15 Şaban Sene 1221

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan toprak mezar, Birgi Beldesi Taşpazar mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda bir gövdesi olan baş taşı, kademeli bir boyunluk üzerine oturtulan bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında, araları birer cetvelle ayrılan sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Kademeli bir boyunluk üzerine oturtulan başlık, 80 cm. çapında sarıklı bir kavuktur. Alttan üste doğru kareye yakın formlu, içinde yıldızı andıran geometrik şekillerle süslenmiş bez astarın üzerine çapraz iki sıra geniş destarla sarılmıştır. Kavuğun orta kısmında sol alttan sağ üste doğru atılan iki sıra sarık göze çarpar. Sarıklardan birisi sade, diğeri ise içi taralı servi görünüşlüdür. Sarığın sol tarafına aşağı doğru sarkan bir gül yerleştirilmiştir. Sarığın alt ve üst kısmı düzdür.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen görünümlü ayak şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşının ortasına içi taralı bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servi ağacının iki tarafına birer stilize lale motivi yerleştirilmiştir.

63. Keçeci Oğlu Hacı İbrahim Oğlu Seyyid İsmâil'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1221/1806-07

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 63

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.86 x 0.22 x 0.07
(Ayak Ş.)0.83 x 0.24 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-muin
2 İlahi ravza-i cinan eyle makamın
3 Keçeci oğlu Hacı
4 İbrahim oğlu
5 Seyyid İsmâil
6 Ruhuna Fâtiha
7 Sene 1221

Tanım: Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Oldukça yıpranmış durumdaki baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Arkaya doğru mail olan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir halde yazılan yedi satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Boyunluk üzerine geçirilen başlık, alttan üste doğru dikdörtgene yakın oval formlu ve sarığın sarıldığı astarın üzerinde oyma çizgiler bulunan uzun başlıklı bir kavuktur. Başlık yıprandığı için kavuğun üzerine sarılan sarığın sarılış biçimi tanımlanamamıştır.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formlu olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Öne doğru eğik olan şahide sade ve süslemesizdir.

64. Aziz Abdi Efendi Kızı Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1221/1806-07

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 64

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.73 x 0.29 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Muin
2 Aziz Abdi Efendi
3 Kızı merhume Hadice
4 Ruhuna Fâtiha
5 Sene 1221

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmı bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Sütunce başlıkları üzerine oturtulan yuvarlak kemerli bir cetvelle üstten kuşatılan gövde kısmında etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Başlık kısmında farklı form ve boyutlardaki palmet motifleri ile boşluklara yerleştirilen horozibiği çiçeklerinden oluşan bitkisel kompozisyon tepeliği doldurmaktadır.

65. Piri zade Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Karadoğan Köyü M.

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1222/1807-08

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 65

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.10 x 0.30 x 0.09
(Ayak Ş.)0.93 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat Mücteba
4 Piri zade Hacı Hüseyin'in
5 Oğlu merhum Mustafa
6 Ruhuna Fatiha
7 Sene 1222

Tanım: Karadoğan Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Başlık, boyunluğa geçirilmiş kare görünümünde 77 cm çaplı sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri altı sıra halinde paralel sarılmıştır. Başlığın sarıktan taşan tepe kısmı oldukça geniş tutulmuş olup üstü düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Sağa doğru eğik olan şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

66. Yazıcı Oğlu Hacı Ali kerimesi Şerife'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1224/1809-10

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 66

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.09 x 0.25 x 0.04
(Ayak Ş.)0.87 x 0.31 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 Nazeninim gitdi cennet bağına
3 Firakını kodi valideyni canına
4 Yazıcı oğli Hacı
5 Ali kerimesi merhume Şerife
6 Ruhuna Fâtiha sene 1224

Tanım: Baş ve ayak şahideli toprak mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı moloz taşlarla çevrilmiştir. Düşey dikdörtgen formlu şahide bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede yer yer tirfil ve uzatmalara rastlanmaktadır.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu sarıklı bir kavuk türündedir. İçindeki bez astarın üzerine sarığın dilimleri çapraz olarak önce sol alt köşeden sağ üst köşeye, onun üstünden sağ alt köşeden sol üst köşeye doğru atılmıştır. Kavuğun tepesi düz, boyunluğa oturtulan alt kısmı ise yukarıya doğru hafif şekilde ovaldir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Ayak taşında herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

67. Ödemiş Voyvodası Kılcı zade Muhammed Ağa Oğlu Seyyid Hüseyin Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 7 Zilhicce 1224/13 Ocak 1810

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 67

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.19 x 0.29 x 0.10

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Ah ile zar kılarım gençliğime doymadım
3 Derdime derman aradım bir ilacın bulmadım
4 Hasreta fani cihanda tul ömür sürmedim
5 Firkata takdir böyle imiş ta ezelden bilmedim
6 Ödemiş Voydası Kılcı zade Muhammed Ağa
7 Oğlu merhum Seyyid Hüseyin Ağa
8 Rûhuna el-Fâtiha sene 1224
9 Fi 7 Zilhicce

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık batı yamacında bulunan mezar, düşey dikdörtgen formunda baş taşından ibaret olup, etrafı sonradan betonla çevrilmiştir. Baş şahidenin kaidesi betona gömülü vaziyettedir. Şahide gövde ve başlıktan ibarettir. Mezar, kitabesinden anlaşıldığına göre, Ödemiş Voyvodasının oğluna aittir.

Mezar taşının gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış dokuz satır mâil celî sülüs yazı etrafı kazılarak oyma şeklinde işlenmiştir. Sanatkârane bir şekilde işlenen yazılar arasında tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Şahidenin başlık kısmı kareye yakın bir formda, yetmiş iki cm. çapında sarıklı bir serpuş, olup yedi sıra destarla paralel bir şekilde sarılmıştır. Başlığın sarıktan taşkın olan tepe ve alt kısmı düzdür.

68. Vanlı Seyyid Mustafa Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı ceviz deresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 8 Ramazan 1226/26 Eylül 1811

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette kenarları kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 68

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.12 x 0.25 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Birgi Voyvodası Kapuci
5 Başi Hacı Osman Ağa'nın
6 Hizmetinde olub sadakatli merhum
7 Vanlı Seyyid Mustafa Ağa Rûhuna Fâtiha
8 Sene 1226 Ramazan 8

Tanım: Birgi Beldesi, İmam Birgivî mezarlığı ceviz deresi mevkinde bulunan mezarın sadece baş taşı bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formlu mezar taşının gövdesinin üst taraftan iki kenarı kırıktır. Şahide gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Son iki satır aynı cetvelde verilmiştir. Yazılar arasında tirfil ve uzatmalara yer verilmiştir.

Başlık, kareye yakın formlu olup, paralel üç sıra destarla sarılmış yetmiş beş cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın ucu sol üst taraftan aşağı sarkıtılmıştır. Başlığın tepe kısmı ovaldir.

69. Hasan Oğlu Ahmed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1226/1811-12

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 69

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.97 x 0.28 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 Hasan'ın oğlu
3 Merhum ve mağfur leh Ahmed
4 Ruhuna lillah
5 el-Fâtiha
6 Sene 1226

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşı düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan altı satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Kitabede yer yer hareke ve tirfiller göze çarpmaktadır.

Başlık, kareye yakın formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri altı sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

70. Hacı Abdullah Oğlu Seyyid Hacı Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Fakılar Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1226/1811-12

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 70

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.05 x 0.28 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Hacı Abdullah oğlu
5 Merhum Seyyid Hacı Mustafa ruhuna
6 Fâtiha sene 1226

Tanım: Sadece baş şahidesi bulunan toprak mezar, Pirinççi Köyü Fakılar mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, altı satır mâil celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Başlık, boyunluk üzerine geçirilmiş 84 cm. çaplı oldukça geniş tasarlanmış sarıklı bir serpuştur. Üstten basık olan sarığın dilimleri sol alttan sağ üst tarafa doğru çapraz olarak dolanmıştır. Yıpranmış durumda olan sarığın altı düz, üst kısmı ise ovaldir.

71. Kılcı zade Hasan Oğlu Seyyid Muhammed Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1228/1813

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 71

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.06 x 0.31 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin sene 1228
2 İlahî Ravza-i cinan eyle makamın
3 Kılcı zade Hasan oğlu
4 Merhum Seyyid Muhammed Ağa
5 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık batı yamacında bulunan mezar, düşey dikdörtgen formunda baş şahideden ibarettir. Şahide mezarın etrafına sonradan dökülen bir betona oturtulmuştur. Mezar taşı gövde ve boyunluğa geçirilen bir başlıktan ibarettir. Mezar Ödemiş Voyvodasına ait olmakla ayrıca bir önem arz etmektedir.

Şahidenin gövdesinde etrafı oyularak kabartma tekniği ile yazılan beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Yazılar arasında herhangi bir süsleme yoktur.

Başlık, altı sıra destarla paralel sarılmış kareye yakın, yetmiş üç cm. çapında bir sarıktır. Sarığın taşkın olan üst kısmı düz, alt kısmı ise ters C şeklindedir.

72. Terzi Muhammed'in Kızı Şerife'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Dikencik Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1229/1813-14

Bugünkü Durumu: Altı kırık, yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 72

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.20 x 0.39 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Ola firdevs-i a'lada makamı
3 İde zevk u safalar bi-nihaye
4 Terzi Muhammed'in kızı merhume
5 Şerife rûhuna Fâtiha
6 Sene 1229

Tanım: Birgi Beldesi Dikencik mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi vardır. Mezar taşının kaide kısmı kırık olup taş yerdedir. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dik- dörtgen formlu şahide sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Bir bordürle tepelikten ayrılan gövde kısmında yuvarlak kemerli bir silme ile üst taraf tan kuşatılan ve araları cetvellerle ayrılan altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazılar arasında hareke ve tirfiller göze çarpmaktadır. Bordür ve kemer aralarında kalan köşe kısımlara stilize edilmiş akantus yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Tepelik kısmının sol tarafında bordürün üzerine oturtulmuş bir cami bulunmaktadır. Tek katlı caminin ön cephesinde yuvarlak kemerli üç pencere açıklığı göze çarpmaktadır. Caminin yan duvarları yukarıdan aşağıya doğru genişleyen bir formdadır. Caminin silme üzerine oturan dilimli bir kubbesi vardır. Kubbenin sol tarafında gövde üzerine oturan tek şerefeli bir minare bulunmaktadır. Caminin sol arka tarafında iki servi ağacı ve kubbe ile minare arasında ise bir adet beş kollu bir yıldız motifi kabartma olarak işlenmiştir. Tepeliğin sağ tarafına stilize edilmiş yaprak ve çiçek motifleri kabartma olarak işlenmiştir.

73. Mütevelli zade Muhammed Efendi Mahdumu Abdurrahman Efendi Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1229/1813-14

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 73

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.16 x 0.30 x 0.09
(Ayak Ş.)0.92 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :

1Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Bu hamil-i ağreb fesliyim
3 Değil şöhret bula kabrim
4 Okuyub hatt-ı tarihim
5 Dualar iltica etdim
6 Mütevelli zade Muhammed Efendi
7 Mahdumi merhum Abdurrahman
8 Efendi Rûhuna Fâtiha
9 Sene 1229

Tanım: Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede harekelere yer verilmiş ve dördüncü satırda tarih düşülmüştür.

Başlık, yukarıdan aşağıya doğru kareye yakın formlu sarıklı bir kavuktur. Sarığın sarıldığı takke oyma geometrik şekillerle süslenmiştir. Alt tarafa kalınca sarılan sarığın ortasında sol alt köşeden sağ üst tarafa doğru çapraz olarak atılan içi taralı bir servi ağacı işlenmiştir. Başlığın altı düz, üst tarafı hafif ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

74. Kara zade Muhammed Bey'in Mahdumu Hüseyin Bey'in Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 4 Safer 1228/6 Şubat 1813

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mail celi sülüs

Fotoğraf No : 74

Çizim No : 16

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.14 x 0.29 x 0.07
(Ayak Ş.)1.03 x 0.34 x 0.05

Kitabesi :

1 Ezelden âlemin güni harab üzre olur bünyad
2 Yanmamış kal'a-i ebed an olur mi kim aceb abad
3 Kime virdi felek aya bekayı ömr-ü sermed lehu
4 Gelub gitdi bu faniden nice Şirin le Ferhad
5 Hususan kim Kara zade Hüseyin Beg gül gibi soldi
6 Ne gül güldi bu gerdünde ne de olub dilşad
7 Eninde tair-i ruhun uçurdi laneden nagâh
8 Gam ve idümle her dem peder mader idub feryad
9 Dua-i hayr ile yadın idub himmet ve gelub ecel
10 Didi tarih ola ya Rabb mekânı kasr-ı cennet
11 Kara zade Muhammed Beg'in Mahdumi Hüseyin Beg
12 Sene 1225

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan mezar, Karaoğlu Camii haziresi güney kısmında yer almaktadır. Şahidelerin kaideleri taş bloklar içerisine yerleştirilmiştir. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş on iki satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, dikey çubuklu bir astara sarılmış destarlardan oluşan 68 cm. çapında sarıklı bir kavuktur. Kavuğun sağ tarafı düz, sol tarafı paralel destarlarla sarılmıştır. Ortada ise çapraz atılmış iki sıra ince sarık vardır. Aşağıdan yukarıya doğru incelerek devam eden soldaki sarık düz, sağdakine çizgilerle desen verilmiş olup bir servi görünümündedir. Sarığın üst kısmı düz, alt kısmı ise ovaldir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahidenin ortasına bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servi ağacının içi ters M şeklinde desenlerle doldurulmuştur. Servi ağacının iki kenarında simetrik diyebileceğimiz iki stilize lale motivi göze çarpar. Mezar taşının tepe kısmı kırıktır.

75. Molla İsmâil Oğlu Halil'in Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1228/1813

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 75

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.10 x 0.27 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Monla İsmâil oğlu
5 Merhum Halil ruhuna
6 Fâtiha sene 1228

Tanım: Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan alti satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Başlık, yukarıdan aşağıya doğru dikdörtgene yakın oval formlu sarıklı bir kavuk olup, üstünde oyma yıldız gibi geometrik şekiller bulunan bez astarın üzerine kalınca çapraz iki sıra sarıkla sarılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

76. Çapanoğlu Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Pazaryeri

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1230/1814-15

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 76

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.00 x 0.28 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki
2 İlahi ente rahmani
3 Recai minke ğufrani
4 Vela te'huz bi-syani
5 Ve kemmil kule noksani
6 Çapanoğlu merhum
7 Mustafa rûhuna Fâtiha sene 1230

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Bademli Beldesi Pazaryeri mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda olan şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Şahide gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabe Arapça'dır.

Mezar taşının başlığı, beş sıra paralel destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

77. Birgi Mütesellim Ser Bevvabin Vanlı Seyyid Hacı Osman Ağa'nın Kayın - validesi İzmirli Hatice Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1230/1814-15

Bugünkü Durumu: Altı kırık yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 77

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.05 x 0.39 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Bu merkada her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Birgi mütesellim ser bevvabin Vanlı
5 Seyyid Hacı Osman Ağa'nın kain
6 Validesi merhume İzmirî Hadice
7 Kadın ruhuna Fatiha sene 1230

Tanım: Birgi Beldesi Taşpazar mezarlığında bulunan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Şahidenin tepe kısmı ve altı kırık olup yerdedir.

Düşey dikdörtgen formundaki şahidenin gövde kısmı bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Cetvelin altında cetveli teğet geçen yuvarlak kemerli bir silme ile üstten kuşatılan gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Cetvelle kemer arasında kalan köşelere stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir.

Tepeliğin sol tarafında tek katlı, tek minareli ve kubbeli bir cami yer almaktadır. Duvarları kesme taştan yapılmış caminin dikdörtgen bir kapısı göze çarpar. Sola doğru kıvrılarak camiye derinlik katan silmenin üzerine oturtulan kubbe dilimlidir. Kubbenin sağ tarafındaki minare tek şerefelidir. Sağ tarafta ise ikisi önde diğeri arka planda olmak üze üç adet sivri kubbeli yapı yer almaktadır. Dilimli ve dikdörtgen görünümlü kapıları olan yapıların türbe olma ihtimali vardır. Türbe ile cami arasında kalan arka planda bir servi ağacı göze çarpmaktadır.

78. Barutçu Abdullah Kerimesi Fatma Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Dikencik Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 2 Zilhicce 1230/5 Kasım 1815

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette Mâil

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 78

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.06 x 0.39 x 0.06
(Ayak Ş.)0.88 x 0.29 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1230
2 Bakmıyan çeşm-i basiretle mezarım taşına
3 Bilmez ahvalim benim ta gelmeyince başına
4 Barudci Abdullah Kerimesi
5 Merhume Fatıma Kadın
6 Ruhiçun Fâtiha
7 Zilhicce fi 2

Tanım: Birgi Beldesi Dikencik mezarlığında bulunan mezar, baş ve ayak şahideli toprak mezar tipindedir. Düşey dikdörtgen formlu baş taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Mezar taşı ön sağa mail durumdadır.

Gövde kısmı bir silme ile tepelikten ayrılmaktadır. Silmenin altında yanları köşeli ve kıvrımlı yuvarlak kemerli bir cetvel yer almaktadır. Cetvelle silme arasındaki köşeler stilize edilmiş yaprak ve çiçeklerle doldurulmuştur. Kemerin altında, araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Şahsın vefat tarihi ilk satırda, ay ve günü ise son satırda verilmiştir.

Şahidenin tepelik kısmının ortasında, dilimli kubbeli ve tek minareli bir cami kabartma olarak işlenmiştir. Minare tek şerefelidir. Caminin ön tarafı ve çevresi kabartma olarak stilize edilmiş akantus yaprakları ve çiçeklerle doldurulmuş olduğundan camiin kubbe ve minaresinin dışındaki kısımlar görülmemektedir. Dilimli kubbenin arka tarafına üç adet servi ağacı yerleştirilmiştir.

Ayak taşı düşey dikdörtgen formunda ,sivri kemerli ve süslemesizdir.

79. Mütevelli el-Hac Ahmed Efendi Halilesi Emine Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 12 Rebiü'l-evvel 1231/11 Şubat 1816

Bugünkü Durumu: Kırık, yede

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 79

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.64 x 0.49 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 Zünubî ke-mevci'l-bihari bel hiye ekser
3 Sağiruha mislü'l-cibali bel huve ekber
4 Lakin inde'l-kerîmi iza afa
5 Ke-cenahi'l-baudeti bel hiye asğar
6 Derviş Efendi zade el-Hac
7 Mustafa Efendi kerimesi
8 Ve Mütevelli el-Hac Ahmed Efendi
9 Halilesi merhume ve mağfure leha
10 Emine Kadın ruhiçun el-Fâtiha
11 Rebiü'l-evvel 12 sene 1231

Tanım: Ortadan ve alt kısmı kırık olan mezar taşı, Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığı alt kısmında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Mezar taşının gövde kısmı bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Kenarlardaki ince sütunceler kenarları kıvrımlı yuvarlak kemerli çift sıra bir cetvelle gövdeyi kuşatmaktadır. Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş on bir satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kemerle cetvel arasında kalan kenarlar stilize edilmiş kabartma bitkisel motiflerle doldurulmuştur.

Tepelik kısmında cetvel üzerine oturtulmuş kabartma desenli bir saksı içerisinden çıkış yapan bir çiçek demeti dikkati çeker. Tepeliğin kenar ve üst kısımları stilize edilmiş C ve S kıvrımlı bitkisel motiflerle doldurulmuştur.

80. Hacı Emin Efendi zade Seyyid Şâkir Muhammed Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1233/1817-18

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Karakteri : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 80

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.80 x 0.23 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve’l-Muin
2 İlâhi ravza-i cinan eyle makamın
3 el-Hac Emin Efendi
4 Zade merhum Seyyid Şakir
5 Muhammed Efendi rûhuna
6 Fâtiha sene 1233

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık batı yakasında olan mezarın sadece baş şahidesi mevcut olup doğrudan toprağa oturtulmuştur. Düşey dikdörtgen görünümünde olan mezar taşı gövde ve kademeli bir boyunluğa geçirilmiş bir başlıktan ibarettir.

Şahidenin gövde kısmında etrafı oyularak kabartma olarak verilen altı sıra mâil celî sülüs yazı mevcuttur. Yazılar arasında silme veya cetvel yoktur.

Boyun kısmına geçmeli bir şekilde oturtulan başlık, yukarıdan aşağıya doğru dikdörtgen görünümünde, sarık kısmı sade çapraz bir şekilde ikiye bölünmüş, üst kısmı ise yıldız gibi geometrik şekillerle oyma tarzında bezenmiş sarıklı bir kavuktur. Kavuğun alt ve üst kısımları düzdür.

81. Şeyh Ahmed zade Zevcesi Emine Kadın’ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** Receb 1232/Mayıs-Haziran 1817

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 81

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.39 x 0.04
(Ayak Ş.)0.82 x 0.36 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 İlahî ente rahmanî
3 Recaî minke ğufranî
4 Vela te'huz bi-isyanî
5 Ve kemmil kulle noksanî
6 Şeyh Ahmed zade zevcesi
7 Merhume Emine Kadın Rûhuna
8 Fâtiha sene 1232 Receb

Tanım: Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunan mezar baş ve ayak şahideli toprak bir mezardır. Mezar taşlarının kaideleri doğrudan toprağa oturtulmuştur.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu şahide, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabeyi üstten kuşatan yuvarlak kemer ile silme arasında kalan kenarlara stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir.

Tepeliğin sol tarafında iki katlı bir cami kabartma olarak işlemiştir. Duvarları kesme taştan yapılmış olan caminin alt katın ortada iki kanatlı yuvarlak kemerli bir kapı yanlarda da yuvarlak kemerli içi taralı iki pencere vardır. İki paralel silme üzerine oturtulan ikinci kat daha küçük hacimlidir. İkinci katta da içi taralı üç adet yuvarlak kemerli pencere göze çarpar. Yine iki silme üzerine oturtulan dilimli kubbesi alemlidir. Silmelere köşelerde kırma verilerek yapıya bir derinlik kazandırılmıştır. Caminin sol duvarı üzerinde yükselen bir şerefeli bir minaresi vardır. Tepeliğin sağ tarafında ise duvarları kesme taştan yapılmış bitişik iki yapı vardır. Yapıların yuvarlak kemerli ve içi taralı iki penceresi mevcuttur. Dilimli kubbesi ve alemleri olan yapıların türbe olma ihtimali vardır. Caminin arka planında sevi ağaçları ve beş kollu bir penç motifi ve hilal işlenmiştir. Sağdaki yapının kubbeleri arasına iki yapraklı gül motifi yerleştirilmiştir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade olup herhangi bir süslemesi yoktur.

82. Abdullah Efendi Zevcesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Karadoğan Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1233/1817-18

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 82

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.90 x 0.32 x 0.05
(Ayak Ş.)0.90 x 0.27 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 İlahi ravza-i cinan eyle makamın
3 Koca Hüseyin kızı Abdullah
4 Efendi zevcesi Fatıma ruhuna
5 Fâtiha sene 1233

Tanım: Karadoğan Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Şahideler aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Gövde kısmı, sivri kemerli bir tepelikle tepelikten ayrılmaktadır. Yuvarlak kemerli bir cetvelle üstten kuşatılan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma olarak yazılan beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Cetvelle kemer arasında kalan köşe kısımlarda stilize yaprak motifleri bulunmaktadır.

Tepelik kısmı, batılılaşma dönemi özelliklerini gösteren C ve S kıvrımlarının hâkim olduğu soyut bitkisel süslemelerle doldurulmuştur.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir. Mezar taşı sola mâildir.

83. Şeyhu'l-kurra zade Abdurrahman Aziz Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1234/1818-19

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 83

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.20 x 0.29 x 0.10

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki
2 Hakîm feylesof olsan olur bir gün fena dünya
3 İlacın bulmadı gitdi nice Lokman gibi dânâ
4 Hususan kim Şehri'stanbul'da Şeyh-i fezail
5 Büyük ferzenden kim fazıl maarifde idi yekta
6 Fenamend bize ol ta gâh işitdi irciî emrini
7 Cenab-ı Kudsa can itdi veraye bakmadı asla
8 Olub masadak "*men mate ğariben*" mucibince ol
9 Recadır "*men şehide kavluhu*" anı haşr eyleye Mevla
10 Beher daim ola ya Rab makamı cennetü'l-me'va
11 Şeyhu'l-kurra zade Merhum Abdurrahman
12 Aziz Efendi rûhuna Fâtiha sene 1234

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık batı yamacında olan olan mezar düşey dikdörtgen formunda olan bir baş şahideden ibarettir. Mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa gömülü olup, gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında satırları iç içe geçmiş yoğun yazı göze çarpmaktadır. Yazılar arasında bölme yoktur ve kabartma olarak işlenmiş on iki satır mâil celî sülüs tarzındadır.

Şahidenin kâtibi kavuk denilen bir başlığı vardır. Alttan üste doğru kareye yakın formlu, düşey çubuklu dilimli başlığa taşkın bir şekilde sarılmış seksen yedi cm. çapındaki sarığa sol alttan sağ üste doğru diagonal bir biçimde giden içi oymalı servi ağacı ve yanında aşağıdan yukarıya doğru incelerek giden bir şerit kabartma olarak işlenmiştir. Sarığın sol tarafına iki yapraklı bir gül ters bir şekilde kabartma olarak işlenmiştir. Sarığın üst kısmı düz, alın bölümü ise oval biçimdedir.

84. Salih Efendi Kerimesi Paşa zade Mehmed Efendi Zevcesi Şerife Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 7 Zilhicce 1234/27 Eylül 1819

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma ve oyma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 84

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.33 x 0.42 x 0.06

(Ayak Ş.)1.17 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :

1Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 İlahî ente rahmanî
3 Recaî minke ğufranî
4 Ve-la te'huz bi-isyanî
5 Ve kemmil kulle noksanî
6 Salih Efendi kerimesi
7 Paşa zade Mehmed Efendi zevcesi
8 Merhume Şerife kadın
9 Rûhuna Fâtiha sene 1234 Zilhicce

Tanım: Baş ve ayak şahideli toprak mezar, Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunmaktadır. Yukarıdan aşağıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Baş taşının bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında araları paralel cetvellerle ayrılmış dokuz satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazılar arasında hareke tirfillere yer verilmiştir. Kitabe Arapça yazılmıştır. Cetvelin altında, yukarıdan kitabeyi kuşatan yuvarlak kemerle cetvel arasında kalan köşelere stilize edilmiş yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Tepeliğin alınlık kısmına kabartma olarak işlenmiş bir cami yerleştirilmiştir. İki katlı olan caminin ön cephesinde yuvarlak kemerli ve içi üç pencere açıklığı göze çarpmaktadır. Caminin yan duvarları kavis yaparak aşağı doğru genişlemektedir. Bir silme üzerine oturtulan ikinci kat birinci kata göre daha küçük tutulmuştur. Aynı şekilde bu katta da yuvarlak kemerli içi taralı üç pencere bulunmaktadır. Camini dilimli kubbesinin üzerinde alemi vardır. Caminin sol tarafında narçiçeği, arka planına da servi ağaçları yerleştirilmiştir. Camini sağ tarafında türbe olduğu tahmin edilen kubbesi sivri külahlı, tek katlı bir yapı göze çarpmaktadır. Yapının içi taralı yuvarlak kemerli bir penceresi mevcuttur. Tepeliğin diğer tarafları stilize edilmiş C ve S kıvrımlı yaprak motifleri ile doldurulmuştur.

Mezarın aşağıdan yukarıya doğru genişleyen ve sivri kemerli bir tepelikle sonlana ayak taşının ortasına oyma bir şekilde işlenmiş servi ağacı yerleştirilmiştir. Ağacın içi çizgilerle taranmıştır. Ağacın ucu sağa maildir. Servi ağacının iki yanına birer adet stilize lale motivi oyma olarak işlenmiştir.

85. Seyyid Mehmed Tahir Efendi zade Seyyid Mehmed Emin Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1235/1819-20

Bugünkü Durumu: Altı kırık yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 85

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.64 x 0.20 x 0.07

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1235
2 İza eteyte li yevmi'l-cem'i tes'elnî
3 Vecedteni hazıriye'l-vücudi ve'l-keremi
4 Es-Seyyid Mehmed Tahir Efendi zade
5 Merhum Seyyid Mehmed Emin Efendi
6 Ruhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi bulunan mezar Birgi Beldesi Taşpazar mezarlığında yer almaktadır. Mezar taşının altı kırık olup yerdedir. Şahide düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu 56 cm çapında sarıklı bir kavuktur. İçinde düşey çubukları bulunan bez astarın üzerine kalınca sarılan sarığın üzerinde sol alt köşeden sağ üst tarafa giden oyma bir çizgi vardır. Sarığın altı oval, üst kısmı ise düzdür.

86. HacıAbdulkerim Oğlu Hacı Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Karadoğan Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1235/1819-20

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 86

Çizim No : 17

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.38 x 0.30 x 0.11

(Ayak Ş.)1.15 x 0.35 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 İlahi ente rahmanî
3 Recai minke ğufranî
4 Ve la te'huz bi-isyanî
5 Ve kemmil kulle noksanî
6 Hacı Abdulkerim oğlu
7 Merhum Hacı Mustafa ruhuna
8 Fâtiha sene 1235

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Karadoğan Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahide toprağa dikili vaziyette, ayak şahidesinin kaidesi kırık olup yerdedir. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile boyunluğa geçirilmiş bir başlıktan ibarettir.

Gövde kısmında dikdörtgen cetveller arasına alınmış sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Başlık, ince boyunluğa geçirilen 77 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri altı sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Sarığın sarılı olduğu takkenin üst kısmı geniştir. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepeliği bir tepeliği vardır. Kaidesi kırık olan şahide yerde ve süslemesizdir.

87. Hüseyin Ali Kızı Şerife Hatun'un Mezarı

Bulunduğu Yer : Mescitli Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1235/1819-20

Bugünkü Durumu: Toprağa dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 87

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.00 x 0.30 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin
2 Hüseyin Ali kızı
3 Merhume Şerife Hatun
4 Ruhiçun Fatiha
5 Sene 1235

Tanım: Mescitli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Gövde kısmı bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Bunun altında cetveli teğet geçen yuvarlak kemerli bir silme gövdeyi üstten kuşatmaktadır. Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celi sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır. Silme ile kemer arasında kalan köşe kısımlara stilize yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Tepeliğin sol kısmında tek katlı kubbeli ve minareli bir cami yer almaktadır. Caminin görünen ön cephesinde içi taralı yuvarlak kemerli iki pencere aralığı göze çarpar. Kubbesi dilimli olan caminin sağ üst köşeye oturtulan minaresi tek şerefelidir. Tepeliğin sağ tarafında cami duvarına bitişik kesme taştan yapılmış duvarlar içe doğru kavis yaparak uzamaktadırlar. Adeta camiin bahçesini andıran bu kısmına stilize edilmiş bir lale yerleştirilmiştir. Lale çiçeği açmamış tomurcuk halindedir.

88. Koca Deli Oğlu Hacı Halil Kızı Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 10 Ramazan 1235/21 Haziran 1820

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 88

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.88 x 0.33 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin sene 1235
2 Ziyaretden murad bir duadır
3 Bugün bana ise yarın sanadır
4 Koca Deli oğlu Hacı
5 Halil kızı Fatıma rûhuna Fâtiha 10 Ramazan

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık güney kısmında yer alan mezarın sadece baş şahidesi mevcut olup, kaidesi doğrudan toprağa gömülüdür. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki şahide gövde ve tepelik kısmından oluşmaktadır.
Gövde kısmı bir cetvel ve onun altında onu teğet geçen yuvarlak kemerli bir silme ile tepelik kısmından ayrılmaktadır. Cetvelle kemer arasında kalan köşelere stilize edilmiş üçer adet baklava dilimi gibi şekiller yerleştirilmiştir. Gövde kısmında, beş satır mâil celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır. Kitabede vefat tarihi birinci satırda, vefat günü ise son satırda verilmiştir.
Şahidenin tepelik kısmında cami tasviri bulunmaktadır. İki katlı olarak ele alınan caminin kesme taştan yapılmış alt katında ortada yuvarlak kemerli iki kanatlı bir kapı bulunmak tadır. Alt kata göre daha küçük tutulan ikinci katta yuvarlak kemerli baklava dilimi şeklinde bölmeleri olan iki pencere göze çarpmaktadır. Çift sıra silme üzerine oturan dilimli kubbenin arka planında narçiçeği ve yaprağı işlenmiştir. Kubbenin sağında ve solunda birer minare yer almaktadır. Minarelerin birer şerefesi vardır. Minarelerle kubbe arasında servi ağaçları stilize edilmiştir. İkinci kat ve kubbenin oturdu silmeler sağa ve sola doğru kırılma yaparak gitmekte ve böylece yapıya bir derinlik katmaktadır. Caminin kesme taştan yapılmış dış duvarları ve iki yanında yine kesme taştan yapılmış sivri kemerli iki kule yer almaktadır. Bu özelliği ile bu mezar taşı benzerlerinden farklılık arz etmektedir.

89. Bezdegümeli Koca Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(orta mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1237/1821-22

Bugünkü Durumu: Şahide betona gömülü

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 89

Çizim No **:** 18

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.78 x 0.26 x 0.04

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayyu'l-Baki
2 Ruhuna
3 Fâtiha
4 Mezarım yol
5 Üstüne kosunlar
6 Gelen geçen Bezdegümeli Koca Mehmed deyu nefer
7 Koca tağ başında kaplan ini
8 ……. yandan gelen düşman oni
9 Bek dağının ardı bayırda geleni
10 Kıratın yetişdiği çayır değil mi
(altı gömülü okunmuyor)

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Yolüstü Köyü orta mezarlıkta bulunmaktadır. Mezarın etrafı sonradan mermerle çevrilmiştir. Ayak taşının yerine mezarın Türkçe okunuşu yazılı bir mermer taşı dikilmiştir. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Boyun kısmında yuvarlak bir cetvel içerisinde kitabenin ilk satır olan "*Huve'l-Hayyu'l-Baki "* yazısı yer almaktadır. Onun altında ucu sol köşeye doğru çapraz durumda bir dürbünlü tüfek kabartma olarak işlenmiştir. Kitabenin ilk üç satırı tüfeğin sol kısmına yerleştirilmiştir. Diğer satırlar, araları cetvellerle bölünmüş kısımlara kabartma olarak yazılmıştır. Kitabe Rik'a türünde yazılmıştır. Mezar taşı betona gömülü olduğu için kitabenin son kısmı okunmamaktadır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

90. Birgi Hâkimi Karafireli Seyyid İbrahim Edhem Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 13 Şevval 1237/3 Temmuz 1822

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma ve oyma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 90

Çizim No **:** 19

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.38 x 0.35 x 0.09
(Ayak Ş.)1.41 x 0.38 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Bu dünyada bulmadım hiç rahatı
3 İhtiyar itdim anınçun rihleti
4 Kimse gülmez kimse dahi gülmeye
5 Zevkine değmez cihanın mihneti
6 Dar-ı dünya bir misafirhanedir
7 Aklı olan bundan alsun ibreti
8 Merhum ve mağfur leh Birgi Hâkimi
9 Karafireli Seyyid İbrahim Edhem Efendi
10 Rûhuna Fâtiha sene 1237 fi 13 Şevval

Tanım: Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunan mezar baş ve ayak taşları mevcut olan toprak bir mezardır. Baş şahidesi düşey dikdörtgen formunda bir gövde ve bir başlıktan ibarettir. Baş şahidesinin gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş on satır celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Kademeli bir boyunluk üzerine oturtulan başlık alttan üste doğru kareye yakın formlu ve doksan cm. çaplı sarıklı bir kavuktur. Kâtibî kavuk türünde olan başlığın içinde, üzerinde oyma olarak yıldız motifleri işlenmiş bez astarları vardır. Sarığın dilimleri sol tarafta paralel olarak; orta kısımda ise, sol alt köşeden sağ üst köşeye doğru iki sıra çapraz atılmıştır. Çapraz atılan sarıklardan alt sıradaki sarık stilize edilmiş servi görünümündedir. Servinin içi oyma desenlerle süslenmiştir. Başlığın sağ tarafı ise sade görünümlüdür. Sarığın üstü düz, alt tarafı ise oval bir biçimde ele alınmıştır.

Mezarın aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerli tepeliği olan ayak şahidesinin orta kısmında oyma olarak işlenmiş bir servi ağacı bulunmaktadır. Servinin ucu sağa doğru eğiktir. Ağacın gövde kısmına w tarzında oyma geometrik şekiller işlenmiştir. Servi ağacının kenarlarında ise birer adet stilize lale motivi yer almaktadır.

91. Nalçacı Oğlu Keçeci Mustafa Kerîmesi Şerife Fatıma Hacı Yeniçeri Oğlu Halil Ehli'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1240/1824-25

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 91

Çizim No **:** 20

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.17 x 0.35 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1240
2 Ziyaretden murad olan bir duadır
3 Bu gün bana ise yarın sanadır
4 Nalçacı oğlu Keçeci
5 Mustafa kerîmesi Şerife
6 Fatıma Hacı Yeniçeri oğlu
7 Halil ehli rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında yer alan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşı, gövde ve sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmı bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Kitabenin bulunduğu kısmı yuvarlak kemerli bir bordür kuşatmakta olup, bordürle cetvel arasında kalan kısımlara stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir. Gövdede kabartma olarak mâil yedi satır celî sülüs yazı işlenmiştir.

Şahidenin tepelik kısmında yoğun bir bitkisel bir süsleme mevcuttur. Bu süslemenin merkezinde yer alan gül demeti kompozisyonu oluşturmaktadır. Ortada açılmamış bir gonca gülün etrafında sağlı sollu ikişer yapraklı simetrik olarak yerleştirilmiş birer gülün yanında, üst tarafta aşağı sarkmış tek yapraklı gül kabartma olarak işlenmiştir. Bunun dışında kalan boşluklar stilize edilmiş geniş yaprak motifleri ile doldurulmuştur. Tepeliğin üst kısmına üç dilimli kemer kabartma olarak işlenmiştir.

92. Kara Hüseyin'in Mustafa'nın Kızı Şerife Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1243/1827-1828

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 92

Çizim No **:** 21

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.33 x 0. 40 x 0.07

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayyu'l-Bakî
2 İlahî ravza-i cinan
3 eyle makamın Kara Hüseyin-
4 in Mustafa'nın kızı
5 Merhume Şerife Kadın
6 Rûhuna Fâtiha sene 1243

Tanım: Sadece baş şahideden ibaret olan mezar Bademli Büyük Mezarlığın batı yamacında bulunmaktadır. Doğrudan toprağa gömülü olan şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dikey dikdörtgen formunda gövde ve tepelik kısmından ibarettir.
Şahidenin tepelik kısmını gövdeden ayıran çift sıralı kubbeli silmelerin kenarlarındaki boşluklar bitkisel motiflerle doldurulmuştur. Gövde kısmında cetvellerle ayrılmış altı sıra mâil yazı bulunmaktadır. Yazının bulunduğu gövde kısmında yer yer uzatma ve cezm harekelerinin dışında herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.
Tepelik kısmı sivri kemerle sonlanmakta olup mimari, bitkisel ve geometrik motifler kompozisyonu oluşturmaktadır. Tepeliğin orta kısmında iki katlı kubbeli bir cami, sol kısmında kubbeli bir yapı, sağ kısmında ise çatılı bir bina yer almaktadır. Caminin sağ ve solunda birer şerefeli iki minaresi vardır. Kesme taştan yapılmış olan caminin geniş bir kapısı, üst katta yuvarlak kemerli iki penceresi vardır. Caminin ikinci katı ve kubbesi iki sıra silmeye oturtulmuştur. Minarelerin gövdesinde mazgal pencereleri, bileziği ve şerefe kapısı göze çarpmaktadır. Camiin üst tarafında minareler arasında altı kollu iki yıldız ve tepeliğin üst köşesine yerleştirilmiş sağa bakan bir hilal bulunmaktadır. Sol taraftaki kubbeli yapının iki kanatlı kubbeli bir kapısı vardır. Binanın kubbesi çift sıralı bir silmeye oturtulmuştur. Kubbenin arka kısmında dört adet servi ağacı göze çarpmaktadır. Caminin sağ tarafına oturtulan çatılı binanın yuvarlak kemerli iki kanatlı bir kapısı ve sade görünümlü duvarları vardır. Binanın arka planına, üç güllü narçiçeği işlenmiştir.

93. Kara zade Muhammed Bey'in Zevcesi Hasna Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 6 Cemaziye'l-ula 1243/25 Kasım 1827

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 93

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.45 x 0.43 x 0.06
(Ayak Ş.)1.34 x 0.43 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Ol Kara zade Muhammed Beg şehîrin zevcesi
3 Yani kim Hasna Kadın mensure-i iffet-girin
4 Bu sırada hemdem-i ehl u iyal iken anın
5 Yadına geldiği huraniyle ola hemnişin
6 Uçmağa ol şevk ile per açdı
7 Eyleyub azm-ı hava-yı gülşen huld-i berrin
8 Çün cihandan tayy idub ……. nagehan
9 Can virub göçdi civan rahmete oldi karin
10 İrtihal itdikde tarihi hatif didi kim
11 Yol bulub dar-ı naime gitdi Hasna Kadın
12 Sene 1243 fi 6 Cemaziye'l-ûla

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan mezar, Karaoğlu Camii haziresinde bulunmaktadır. Şahidelerin kaideleri sonradan dökülen beton plakaya gömülmüştür.

Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş on iki satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabeyi üstten kuşatan yuvarlak kemerle cetvel arasında kalan sağ köşede kesme taştan yapılmış bir duvar üzerinde sivri külahlı bir yapı ile çatılı bir yapı yer almaktadır. Yapının araka planında bir servi ağacı göze çarpmaktadır. Sol tarafta da kesme taştan yapılmış kare bölmeli çatılı bir yapı bulunmaktadır. Yapının sol kenarında ise bir kısmı gözüken sivri külahlı bir yapı vardır. Yapıların yuvarlak kemerli kapılarının yarısı gözükmektedir.

Tepelik kısmının ortasında kesme taştan yapılmış bir cami bulunmaktadır. Caminin yuvarlak kemerli iki kapısı vardır. Bir silme ile ayrılan ikinci katın sağ tarafında dilimli bir kubbe yer almaktadır. Ortada tek şerefeli bir minare, sol tarafta ise kare bölmeli çatılı bir yapı göze çarpar. Yapının yuvarlak kemerli bir kapısı vardır. Yapın etrafına stilize edilmiş C kıvrımlı akantus yaprakları yerleştirilmiştir.

Ayak taşı aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahidenin ortasında bir servi ağacı yer almaktadır. Ağacın ucu sağa doğru maildir. Servinin alt iki kenarında simetrik görünümlü birer sarmaşık gül kabatma olarak işlenmiştir. Üst taraflarda ise birer stilize lale motivi stilize edilmiştir.

94. Abdi Ağa zade Kerimesi Kara zade Tahir Molla Zevcesi Aişe Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** Muharrem 1243/Temmuz 1827

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 94

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.38 x 0.43 x 0.05
(Ayak Ş.)1.49 x 0.46 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve’l-Baki
2 İlahî ente rahmanî
3 Recaî minke ğufranî
4 Vela te’huz bi-isyanî
5 Ve kemmil kulle noksanî
6 Abdi Ağa zade kerimesi
7 Kara zade Tahir Monla
8 Zevcesi Aişe kadın
9 Rûhuna Fâtiha
10 Sene 1243 ğurre Muharrem

Tanım: Karaoğlu Camii haziresinde bulunan mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Şahideler sonradan dökülen beton plakalara yerleştirilmiştir. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır. Mezar taşı, kaideye yakın yerden kırık olduğu için demirle tutturulmuştur.

Gövde kısmı, bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Cetvelin altında yuvarlak kemerli ve kenarları yukarı doğru kıvrım yapan çift sıralı silme kenarlardaki ince sütunceler üzerine oturtulmuştur. Gövdede araları cetvellerle bölünmüş on satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir. Cetvelle silmeler arasında kalan köşe kısımlara yuvarlak kubbeli birer yapı yerleştirilmiştir. Çift sıra silme üzerine oturtulan kubbeler dilimlidir. Türbe olma ihtimali olan yapıların yuvarlak kemerli birer kapı aralığı göze çarpar. Yapıların arka planında içi taralı birer servi ağacı bulunmaktadır.

Tepeliğin sol tarafında iki kubbeli ve minareli bir cami bulunmaktadır. Duvarları kesme taştan yapılmış caminin yuvarlak kemerli iki adet kapı aralığı göze çarpmaktadır. Dilimli kubbelerin sağdaki büyük diğeri ise daha küçüktür. Minare tek şerefelidir. Duvarları kesme taştan yapılmış sağdaki yapının yuvarlak kemerli bir kapısı vardır. Türbe olma ihtimali olan yapının dilimli bir kubbesi vardır. Yapıların kenar ve üst kısımlarına C ve S kıvrımlı stilize kenger yaprakları yerleştirilmiştir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahidenin ortasında içi taralı bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servinin ucu sağa doğru mâildir. Servinin iki tarafında simetrik olarak işlenmiş birer stilize lale motivi göze çarpmaktadır.

95. Çakır zade el-Hac Mahdumu Seyyid Muhammed Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Dikencik Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1244/1828-29

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 95

Çizim No **:** 22-23

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.05 x 0.31 x 0.07
(Ayak Ş.)1.07 x 0.34 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Ah ile zar kılarım gençliğime doymadım
3 Derdime derman aradım bir ilacın bulmadım
4 Hasreta fani cihanda tul ömür sürmedim
5 Firkata takdir böyle imiş ta ezelden bilmedim
6 Çakır zade el-Hac
7 Mahdumi Seyyid Muhammed Ağa
8 Rûhuna Fâtiha sene 1244

Tanım: Birgi Beldesi Dikencik mezarlığında bulunan mezar baş ve ayak şahideli toprak mezar tipindedir. Baş şahidesinin başlık kısmı ile gövdesinin sağ üst tarafı kırıktır.

Düşey dikdörtgen formunda olan baş şahidesinin gövdenin içe bakan kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mail celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olan ayak şahidesi, Sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşının dışa bakan kısmında etrafı oyma cetvelle çevrili bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servi ağacının içi oyma çizgilerle süslenmiştir. Servi ağacının ucu sağa doğru eğiktir. Ayak taşının tepe kısmına dört dilimli bir motif oyma olarak işlenmiştir.

96. Sireli Hacı Reşid Efendi Kerimesi Paşa zade Celîlesi Hatice Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1244/1828-29

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 96

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.25 x 0.42 x 0.05

Kitabesi :
1Huve'l-Muin sene 1244
2 Bakmıyan çeşm-i basiretle mezarım taşına

3 Bilmez ol canan kim ta gelmeyince başına
4 Sireli Hacı Reşid Efendi kerimesi
5 Paşa zade celîlesi merhume
6 Hadice Kadın ruhiçün
7 el-Fâtiha

Tanım: Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunan mezarın sadece ayak taşı mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki şahide sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmının dış yüzünde, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabeyi yukarıdan kuşatan yuvarlak kemerli silme ile cetvel arasında kalan köşe kısımlara stilize yaprak motifleri yerleştirilmiştir Köşelere yerleştirilmiş motiflerin uzantıları ile yuvarlak kemere desen katılmıştır.

Mezar taşının tepelik kısmında ortada bir çarkıfelek motifi yer almaktadır. Çarkıfeleğin etrafında stilize yaprak motifleri ve stilize lale motivini andıran bitkisel süslemelere yer verilmiştir. Tepeliğin kenar kısımlarına stilize edilmiş S ve C kıvrımlı kenger yaprakları kabartma olarak işlenmiştir. Tepe kısmına ise istiridye kabukları şeklinde kabartma motifler stilize edilmiştir.

97. Kara zade Mehmed Bey'in oğlu İbrahim Bey'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 17 Safer 1244/29 Ağustos 1828

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 97

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.28 x 0.30 x 0.10
(Ayak Ş.)1.03 x 0.39 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallaku'l-Baki

2 Hayf kim ol Kara zade yani Mehmed Beg'in
3 Nur-u dide oğli İbrahim Bek nazik civan
4 Bu çemengâh-ı fenada hemdem-i ahbab iken
5 Demişe sundi ecel camını sakî nagehan
6 Teşnesi güya imiş ol ab-ı kevser yadına
7 Bi-tavakkuf nuş idub hem eyledi azm-ı cinan
8 Per u balın uçmak içün açdı ve oldukda revan
9 Andelib-i ruh-i paki çun kafesden kurtulub uçmak içun
10 Matla-ı tarihini ol demde hatıf didi kim
11 Virdi İbrahim Beg firdevs arzusuna
12 Can sene 1244 fi 17 Safer

Tanım: Birgi Beldesi Karaoğlu Camii haziresinde olan mezarın baş ve ayak taşları vardır. Şahidelerin kaideleri, sonradan mezarın üzerine dökülen beton plakaya gömülmüştür. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi, kademeli bir boyunluk üzerine oturtulan kavukla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin onuncu satırında tarih düşülmüştür.

Başlık, düşey kısa çubuk başlıklı 81 cm. çaplı sarıklı bir kavuktur. Başlığın sağ tarafı sade, sol tarafı ise paralel destarlarla sarılmıştır. Destarların arasına bir gül yerleştirilmiştir. Destarın ucu S kıvrımları yapacak şekilde üst taraftan çıkarılmıştır. Ortada ise, sol alt taraftan sağ üste doğru çapraz atılmış iki sıra destar mevcuttur. Destarlardan soldaki sade, sağdaki ise desenlidir. Sarığın üstü düz alt tarafı ise ovaldir.

Düşey dikdörtgen formlu ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşında herhangi bir süsleme yoktur.

98. Boşnak zade Hacı İbrahim'in Oğlu Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Rebiü'l-evvel 1244/25 Eylül 1828

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 98

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.74 x 0.25 x 0.09
(Ayak Ş.)0.77 x 0.29 x 0.06

Kitabesi :

1Huve’l-Baki sene 1244 15 Rebiü’l-evvel
2 Hayf kim Boşnak zade Hac İbrahim’in
3 Ercümend oğli Mehmed nur-i çeşm-i eşk-nak
4 Dar-ı dünyada o güli-sorh ve nazik kad civan
5 İrmeden hadd-i büluğa oldi nihan-ı zir-i hak
6 Fevt olunca çıkdı üçler didiler tarihini şem’
7 Cem’-i Hur-i iyn oldi Mehmed ruh-ı pak

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığı alt kısımda bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi kademeli bir boyunlu üzerine oturtulan bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş yedi satır mail celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, 65 cm. çaplı sarıklı serpuş türündedir. Beş sıra paralel destarla sarılmış başlığın tepesi ve alt kısmı düzdür.

Mezarın ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formludur. Sivri kemerli bir tepelikle sonlanan ayak taşı sade ve süslemesizdir.

99. Evliya zade Hacı Abdullah Efendi’nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 2 Muharrem 1245/4 Temmuz 1829

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 99

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.10 x 0.30 x 0.09

Kitabesi :
1 Huve’l-Baki sene 1245 2 Muharrem

2 Tecavez an daifin kad cefaka
3 Ve caeke raciyyen yercu likaka
4 Fe in yeku ya Müheyminu kad asake
5 Fe-lem yescud li-ma'budin sivaka
6 Merhum ve mağfur leh
7 Evliya zade Hacı Abdullah
8 Efendi rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık güney batı yakasında yer alan mezar sadece baş şahidesinden ibarettir. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşı doğrudan toprağa gömülüdür. Gövde ve başlıktan ibaret olan şahide arkaya doğru yatık vaziyettedir.

Gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Yazılar arasında yer yer harekeler mevcut olup, başka herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır. Kitabe Arapça yazılmıştır.

Şahidenin başlığı yukarıdan aşağıya kareye yakın formlu, sağdan sola, soldan sağa çapraz sarıklarla iç içe destarlarla tamamı sarılmış sarıklı bir serpuştur. Seksen cm. çapında olan sarığın üst kısmı ovaldir.

100. Sarı zade Hacı Mehmed Oğlu Seyyid Ali Bey'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1245/1829-30

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, başı kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 100

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.98 x 0.25 x 0.07

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1245

2 Ola Firdevs-i
3 A'lada makamı
4 İde zevk u Safalar
5 Bi-nihaye Sarı zade
6 Hacı Mehmed oğlu Seyyid
7 Ali Beg rûhuna Fâtiha
8 Validesi Hanife

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık üst kesimlerde bulunan mezar sadece baş şahideden ibaret olup yerdedir. Düşey dikdörtgen formunda olan şahide gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Mezar taşının gövde kısmında etrafı oyularak kabartma şeklinde işlenmiş sekiz satır mâil yazı bulunmaktadır. Kitabenin son satırında "*Validesi Hanife*" şeklinde bir ifade kullanılmıştır. 347 nolu örnekte olduğu gibi, mezar taşının vefat eden şahsın annesi tarafından yaptırıldığı ihtimalini kuvvetlendirmektedir.

Şahidenin başlığı beş sıra destarla paralel sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

101. Mütevelli zade Hacı Mehmed Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Receb 1244/21 Ocak 1829

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma ve oyma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 101

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.48 x 0.30 x 0.09
(Ayak Ş.)1.37 x 0.34 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Serfiraz-ı ehl-i Kur'an Mütevelli zade ol
3 Hacı Mehmed Efendi hanedan-ı bi kusûr
4 Bahş iderken neşve-i zevk-i kıraat nagehan
5 Lütf-u gülzar-ı beka itdi damirine hutûr
6 Talib-i ğufran ve rahmet-i Rabbi tavakkuf oldi çun
7 Mihnet abad cihani bildigim dar-ı ğurûr
8 Ruh-u paki asa uçmağa bal açdi hem
9 Bu fenadan eyleyub azm-ı gülistan sürûr
10 Fevt olub göçdükde tarihini …
11 Hacı Mehmed Efendi hem idub hulde ubûr
12 Sene 1244 fi 15 Receb

Tanım: Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunan mezar, baş ve ayak şahideli toprak mezar türündedir. Baş ve ayak taşlarının kaideleri doğrudan toprağa gömülüdür.

Mezarın baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile başlıktan oluşmaktadır. Gövdede araları cetvellerle ayrılmış on iki satır mail celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin onuncu satırında tarih düşülmüştür.
Kademeli bir boyunluk üzerine oturtulan başlık, kâtibî kavuk türündedir. Oyma desenli bez astarın üzerine sağ tarafta paralel sarılmış sarığın üzerine, sağ alt köşeden sol üst köşeye çapraz atılmış iki sıra sarıktan alt taraftaki destar stilze edilmiş servi ağacı şeklindedir. 71 cm. çaplı kavuğun sağ tarafı sade görünümlüdür. Sarığın üstü düz alt tarafı ise oval bir şekilde ele alınmıştır. Başlığın tepe kısmı hafif ovaldir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formlu olup, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşının ortasında, içi zikzaklı çizgilerle taralı bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servi ağacının ucu, alışılmışın aksine sağa doğru eğiktir. Servi ağacın iki tarafında ise stilize edilmiş birer stilize lale motivi yer almaktadır.

102. Hacı Ali Paşa Zevcesi Zeliha'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 2 Cemaziye'l-ula 1245/30 Ekim 1829

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 102

Ölçüler **:** (Baş Ş.) B. 138 E. 34 K. 8
(Ayak Ş.)B. 123 E. 32 K. 6

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1245 2 Cemaziye'l-ula
2 Sarılub çıkdı dıraht-ı ömrüme mar-ı ecel
3 Aşiyan-ı tende yatar bülbül-i can bi-haber
4 Ger cihanda mümkün olsa idi beka
5 Terk idub gitmez idi andan Mustafa
6 Merhum ve mağfur leha
7 el-Hac Ali paşa
8 Zevcesi Zeliha Rûhuna Fâtiha

Tanım: Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Gövde kısmı bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Cetveli teğet geçen yuvarlak kemerli bir silme ile kuşatılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş sekiz satır mâil celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Tepelik kısmında, kesme taştan yapılmış duvarlarla çevrili alanın sağ tarafında türbe olduğu tahmin edilen iki adet sivri kubbeli yapı yer almaktadır. Çevirme duvarının yuvarlak kemerli bir kapı aralığı mevcuttur. Yapılardan sağ taraftakinin duvarı dilimli bir şekilde örülmüştür. Sol taraftaki yapı, baldaken tarzında bir görünüm arz etmektedir. Tepeliğin sol tarafında çevirmenin içinde duvarları kesme taştan yapılmış iki kubbeli bir cami göze çarpmaktadır. Sağdaki kubbe daha büyük olup dilimli bir örtüye sahiptir. Kubbe alemlidir. Soldaki dilimli kubbe ise daha küçüktür.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

103. Boşnak oğlu Hacı İbrahim Zevcesi Huri Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Cemaziye'l-ula 1245/12 Kasım 1829

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 103

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.15 x 0.39 x 0.05
(Ayak Ş.)0.93 x 0.31 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Boşnak oğli Hacı İbrahim'in ol menkuhası
3 Yani kim Huri Kadın mesture iffet …
4 Bu sırada hemdem-i ıyal iken anın
5 Yadına geldi ki hur-i inile olsun hem-nişin
6O cum'a ol şevk ile per açdı manend hema
7 Eyleyub azm-ı hava-yı gülşen-huld-ı berrin
8 İrtihal etdikde tarihini hatif didi kim
9 Hemdem-i huri olub cennetde ol Huri Kadın
10 Fi 15 Cemaziye'l-ula sene 1245

Tanım: Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığı alt kısımda yer alan mezarın baş ve ayak taşları vardır. Etrafı taşlarla çevrili aile mezarlığında bulunan mezar toprak mezar tipinde olup, şahidelerin kaideleri toprağa oturtulmuştur.

Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmı iki taraftan ince sütunceler, üst taraftan ise kenarları kıvrımlı yuvarlak bir kemerle çevrilmiştir. Gövdede araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin yedinci satırında tarih düşülmüştür. Gövdeyi tepelikten ayıran cetvelle kemer arasında kalan kenar boşluklara stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir.

Tepelik kısmında kaidesi kemer üzerine yerleştirilmiş kabartma desenli vazo içerisine yerleştirilmiş bir gül demeti bulunmaktadır. İki tarafında ise akantus yaprakları kabartma olarak işlenmiştir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Şahide sade ve süslemesizdir.

104. Bademyevi Mehmed Seyyidi Çelebi Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 8 Receb 1245/3 Ocak 1830

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 104

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.26 x 0.29 x 0.11

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Bakî sene 1245 8 Receb
2 Neyleyim rihlet edince o Mehmed Çelebi
3 Bu makamın ne aceb kalmadı şevk u tuzi
4 Çıkdı bir daî hulusla dedi kim tarih
5 Bülbül-i Adn u İrem ruhu Muhaddis Çelebi
6 Merhum ve mağfur leh serfiraz-ı muhaddisîn
7 Kıdvetu'l-muhakkikîn Nevşehrî mütevelliden
8 Bademyevi mutavattinen Mehmed Seyyidî
9 Çelebî Efendi'nin rûh-u şerifi
10 İçün Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında bulunan mezarın sadece baş şahidesi bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formlu olan şahide gövde ve başlıktan oluşmaktadır. Mezar taşının kaidesi toprağa oturtulmuştur.

Mezar taşının gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış on satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede vefat eden şahsın hem mesleği, hem doğum yeri, hem de yerleşim yeri yazılıdır. Buna göre şahıs Nevşehir doğumlu olup, Bademli Beldesine yerleşmiştir. Kitabenin dördüncü satırında tarih düşmüştür.

Şahidenin başlığı çapraz destarlarla sarılmış sarıklı bir kavuktur. Kavuğun sarıktan taşan tepe kısmı baklava dilimli oval görünümlü bir takkedir.

105. Hacı Molla Mustafa Efendi'nin Mezarı

Bulun05duğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 10 Cemaziye'l-ula 1246/27 Ekim 1830

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 105

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.08 x 0.28 x 0.08

(Ayak Ş.)0.74 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1246 fi 10 Cemaziye'l-ula
2 Deriğa Ab-ı ruyi hanedan-ı mu'teberden ol
3 Zeban-zed Hacı Molla yani Mustafa Efendi
4 Kadim-i Hanedan-ı mu'teber bir zat-ı Ekrem
5 Keremkâr olan ehl-i kiramın ercümendi
6 Misal-i meyvedar u saye-ver bir nahlken ol
7 Uzun bad-ı ecel hake o servi-yi bülendi
8 Kafesden kurtulub çün nagehan ol murğ-i …
9 Gülistan-ı bekaya uçdi hem bülbül-i manendi
10 …. çıkdı bir hatif didi tarihini kim
11 Gidub huld-i naime Hacı Mustafa

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Birgi Beldesi İmam Birgivi mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, silmelerle bölünmüş kısımlarda on bir satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin ilk satırı hariç diğerleri ikişer satır halinde aynı silmeler arasında bulunmaktadırlar.

Başlık, kareye yakın formlu 75 cm çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel olarak dolanmıştır. Sarığın sol üst tarafına bir gül motifi işlenmiştir. Başlığın alt kısmı düz, üstü ise oval görünümlüdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

106. Birgi Hâkimi Müderris Çarşanbalı zade Seyyid Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu Seyyid Muhammed Abid Molla'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 13 Şaban 1246/27 Ocak 1831

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 106

Çizim No : 24

Ölçüler : (Baş Ş.) Uz. 107 Çapı 61
(Ayak Ş.)Uz. 107 Çapı 61

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Birgi hâkimi müderrisinden Çaharşenbeli
3 Zade es-Seyyid el-Hac Muhammed Said
4 Efendi'nin mahdumi ma'sum es-Seyyid
5 Muhammed Abid Molla'nın ruhiçün
6 El-Fâtiha sene 1246 fi 13 Şaban

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunmaktadır. Yuvarlak sütun şeklinde olan mezar taşlarında başlık yoktur. Taşların tepe kısımları ovaldir. Bu tip mezar taşlarına Ödemiş yöresinde ender rastlanmaktadır.

Baş şahidesinin dışa bakan kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır celi sülüs yazı, etrafı oyularak kabartama bir şekilde yazılmıştır.

Ayak taşı; yuvarlak gövdeli, yuvarlak kemerli tepeliği olan, sade görünümlü ve süslemesizdir.

107. Kara zade Muhammed Bey'in Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Receb 1247/Aralık 1831

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 107

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.38 x 0.31 x 0.10
(Ayak Ş.) 1.10 x 0.39 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Bâki
2 Kadim hanedan ve …… muteberden ol
3 Kara zade Muhammed Bek mehasin-pişe ehl-i dil
4 Nice müddet cihanda hemdem-i ahbab iken nageh
5 Olur bed guşuna anın nida-i ircii şahın
6 Tavakkufsuz veda nüma-i can idub heman dem ol
7 Ta hayat-ı bekaya bu fenadan oldi hem rahil
8 Heman ruh-u paki kurtulub kayd-ı alaikden
9 Harim-i hulde uçdi bal ve pür cevr eyledi hasıl
10 ……..tarihine hatıf kim
11 Muhammed Bek olub ukbada lütf u rahmete
12 Vasıl sene 1247 ğurre Receb

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan mezar, Birgi Beldesi Karaoğlu Camii haziresinde bulunmaktadır. Şahideler mezarın etrafını çevreleyen mermer kaidelere oturtulmuştur.

Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi, kademeli bir boyunluk üzerine oturtulan bir başlıkla sonlanmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş on iki satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, düşey kısa çubuk başlıklı 87 cm. çaplı sarıklı bir kavuktur. Başlığın sağ tarafı sade, sol tarafı ise paralel destarlarla sarılmıştır. Destarın ucu S kıvrımları yapacak şekilde üst taraftan çıkarılmıştır. Ortada ise, sol alt taraftan sağ üste doğru çapraz atılmış iki sıra destar mevcuttur. Destarlardan soldaki sade, sağdaki ise desenlidir. Sarığın üstü düz alt tarafı ise ovaldir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade ve süslemesizdir.

108. Seyyid Muhammed Oğlu Şerif Muhammed Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Gedikler Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1247/1831-32

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 108

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.07 x 0.25 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1247
2 Müyesser oldi bana fazl-ı iman
3 Gelub karşu çıkdılar hûr u ğılman
4 Şehid oldum ma-i amik içinde
5 Virdi cenneti ol Ğani Yezdan
6 Seyyid Muhammed oğlu Şerif
7 Muhammed Efendi ruhuna
8 Fâtiha

Tanım: Gölcük Beldesi Gedikler mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formunda bir gövdeye sahip olan mezar taşı bir başlıkla sonlanmaktadır. Şahide sola ve öne doğru maildir.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma olarak yazılan sekiz satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Kitabede mevtanın suda boğularak öldüğü ifade edilmektedir.

Başlık, üzerinde dikey çizgileri olan astarın üzerine kalınca destar sarılmış sarıklı bir kavuktur. Sarığın alt ve üst kısmı düzdür.

109. Dumanlı zade Mustafa Ağa Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Receb 1249/28 Kasım 1833

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 109

Çizim No **:** 25

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.87 x 0.23 x 0.08
(Ayak Ş.)0.68 x 0.27 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-muin sene 1249 15 Receb
2 Derdime derman aradım bir ilacın bulamadım
3 Hasreta fani cihanda tul-i ömür sürmedim
4 Firkata takdir bu imiş ta ezelden bilmedim
5 Dumanlı zade Mustafa Ağa
6 Kerimesi Fatıma Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşı olan mezar, Birgi Beldesi, İmam Birgivî mezarlığındadır. Toprak mezar türünde olan mezarın şahideleri doğrudan toprağa oturtulmuştur**.** Mezarı düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi gövde ve başlıktan oluşmaktadır. Gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş altı satır mail celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.
Uzun bir boyunluk üzerine oturtulan başlık, kadın başlığı türünde olup, bu yörede rastlanan ender örneklerdendir. Başlığın kenarları yuvarlak, üstü ise düzdür. Başlığın, boyun kısmını örten arka tarafı, oyma baklava dilimi desenlerle süslenmiştir.

Mezarın ayak taşı, Yukarıdan aşağıya doğru incelerek devam eden düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Diğer kadın mezar taşlarının aksine bu mezarın ayak şahidesinin tepelik kısmında mimari motifler yer almaktadır. Bu örnek de bu yörede ender rastlanan türlerdendir. Ayaktaşının bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında içi taralı bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servinin ucu sağa doğru hafif eğiktir. Servi ağacı yukarıdan yuvarlak kemerli bir silme kuşatılmıştır. İki silme arasında kalan kenar boşluklara stilize edilmiş yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Tepelik kısmında silme üzerine oturtulan kesme taştan yapılmış iki katlı bir yapı göze çarpmaktadır. Yapının birinci katında sağ tarafta yuvarlak kemerli iki kanatlı bir kapı, sol tarafta ise yuvarlak kemerli bir pencere açıklığı göze çarpmaktadır. Yapının ikinci katı, birbirinden ayrı olarak planlanmış unsurlardan oluşmaktadır. Sol tarafta duvarları kesme taştan yapılmış dilimli çatılı bir bina vardır. Binanın yuvarlak kemerli iki kanatlı bir kapısı mevcuttur. Ortada iki katlı sivri kubbeli bir yapı yer almaktadır. Binanın alt katında yuvarlak kemerli iki pencere, üst katında bütün cepheyi kaplayan bir pencere aralığı göze çarpar. Sağ tarafta sivri kemerli kubbesi olan başka bir yapı bulunmaktadır. Yapının içi tarlı bir penceresi vardır. Bu yapıların arka planına da yine sivri kemerli kubbesi olan başka bir yapı yerleştirilmiştir. Binanın birinci katı ile üst katlarını birbirinden ayıran silmelere kenarlarda kırma verilerek yapıya derinlik kazandırılmaya çalışılmıştır.

110. Birgi Hâkimi Ali Akif Efendi'nin Kızı 'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Rebiülevvel 1249/2 Ağustos 1833

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma ve oyma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 110

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.14 x 0.37 x 0.05
(Ayak Ş.)1.10 x 0.36 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Bâki sene 1249 fi 15 Rebiü'l-evvel
2 Deriğa Hakim-i Birgi Ali Akif Efendi'nin
3 Keniz-i nazenini pak tiynet gevher-i yekta
4 Tamam ehl u iyaliyle cihanda almadın kâmın
5 Nida-i ircii nageh olubdur sem'ine ilka
6 Tavakkufsuz heman ruh-u paki lane-i tenden
7 Açub bal-ı perrin hem azım-ı uçmak itdi bi-perva
8 Hiraman-ı beka oldukda tarihin dediler kim
9 Revan oldi gülistan-ı naîme gülfidan-ı ziba
10 Ruhuna Fâtiha

Tanım: Birgi Beldesi Karaoğlu Camii haziresinde bulunan mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın çevresi mermerle çevrili olup, şahideler mermere oturtulmuştur. Mermer taşının ortası açıktır.

Düşey dikdörtgen formunda olan baş taşı, gövde ve sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında üstten yuvarlak bir kemerle çevrili ve araları silmelerle bölünmüş on satır mail celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazılar arasında yer yer tirfil ve harekelere rastlanmaktadır. Kitabenin sekizinci satırında tarih düşülmüştür. Gövdeyi tepelikten ayıran cetvelle kemer arasında kalan kenar boşluklara stilize edilmiş yapraklar yerleştirilmiştir.

Tepeliğin ortasına yerleştirilmiş dilimli bir saksı içerisine kabartma olarak işlenmiş narçiçeği yerleştirilmiştir. Tepeliğin kenar ve üst kısımları, stilize edilmiş akantus yaprakları ile doldurulmuştur.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşının ortasına oyma olarak işlenmiş bir servi ağacı yerleştirilmiştir. Servinin gövdesi zikzaklı çizgilerle süslenmiş olup, ucu sağa doğru eğiktir. Gövdenin alt tarafında servi ağacının iki yanında simetrik olarak çançiçeği(?), üst tarafta ise yine simetrik olarak dizayn edilmiş stilize lale motivi oyma olarak işlenmiştir.

111. İlm-i Ehadis Osman Ağa'nın Oğlu Ali Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Hamamköy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1250/1834-35

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 111

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.70 x 0.22 x 0.09
(Ayak Ş.)0.42 x 0.23 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Merhum ve mağfur leh
3 İlm-i Ehadis Osman Ağa'nın
4 Oğli Ali Ağa'nın rûhuna Fâtiha
5 Sene 1250

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan toprak mezar, Hamamköy mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında, silmeler arasına alınmış beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formda ve gövdeye göre oldukça büyük tutulmuş 60 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri dört sıra halinde paralel atılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Ayak taşı sade ve süslemesizdir.

112. Hafız Süleyman Efendi Oğlu Seyyid Hafız Muhammed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1250/1834-35

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 112

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.77 x 0.20 x 0.10
(Ayak Ş.)0.45 x 0.27 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1250
2 Hafız Süleyman
3 Efendi oğli
4 Seyyid Hafız Muhammed
5 Ruhuna Fâtiha

Tanım: Pirinççi Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Başlık, gövdeye oranla büyük tutulan kareye yakın formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri altı sıra halinde paralel olarak atılmıştır. Sarığın dilimli püskülü, sol üst taraftan aşağı doğru sarkmaktadır. Başlığın üst kısmı düz, alt tarafı ise yukarı doğru hafif ovaldir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formu olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

113. Sirozlu Osman İbn-i Ahmed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bıçakçı Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1251/1835-36

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mail celî sülüs

Fotoğraf No **:** 113

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.90 x 0.28 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Sabıkan Birgi Voyvodası
3 Hazinedar Muhammed Ağa'nın
4 Emir Ahûri Sirozli el-merhum
5 Ve'l-mağfur leh Osman ibn-i Ahmed
6 Rûhiçun el-Fâtiha
7 Sene 1251 fi 15 …….

Tanım: Bıçakçı Köyü mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formunda olan şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Mezar taşı gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmında, yedi satır mail celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Mezar taşı kireçle boyanmıştır.

Başlık Mahmudî fes türünde bir serpuştur.

114. Musa Ağa Kerimesi Şerife Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Dikencik Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1251/1835-36

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 114

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.07 x 0.36 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1251
2 İlahi ravza-i cinan
3 Eyle makamın emin Musa
4 Ağa kerimesi Şerife
5 Kadın rûhuna
6 el-Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar, Birgi Beldesi Dikencik mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formlu mezar taşının sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur.

Gövde kısmı bir silme ile tepelikten ayrılmaktadır. Silmenin altında yuvarlak kemerli bir cetvel yer almaktadır. Cetvelle silme arasında kalan köşe boşluklara stilize bitkisel süslemeler yerleştirilmiştir. Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak sanatkârane bir şekilde yazılmıştır.

Tepelik kısmının sol tarafında tek katlı bir cami kabartma olarak işlenmiştir. Duvarları kesme taştan olan caminin yuvarlak kemerli bir kapısı vardır. Silmenin üzerine oturtulan dilimli orta kubbenin sol tarafında dilimli küçük kubbe yer almaktadır. Caminin sağ köşesi üzerine oturtulan minare tek şerefeli, mazgal delikleri ve kapısı vardır. Kubbelerin arka tarafında servi ağaçları stilize edilmiştir. Tepeliğin sağ tarafında yan yana kesme taştan yapılmış, dilimli kubbeli iki yapı yer almaktadır. Kubbeli yapıların türbe olduğu tahmin edilmektedir. Yanlarında yine kesme taştan yapılmış iki katlı bir yapı yer almaktadır. Yapıların yuvarlak kemerli birer kapısı vardır. Kubbelerin arka tarafında bir servi ağacı, minarenin sağ tarafına bir hilal kabartma olarak işlenmiştir.

115. Fatıma Hatun'un Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1251/1835-36

Bugünkü Durumu: Baş şahidenin altı kırık, yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma ve oyma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 115

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.43 x 0.46 x 0.06
(Ayak Ş.)1.62 x 0.37 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Ehl-i ismet pak tıynet Fatıma Hatun kim
3 Terk idub dünyayı ukbaya heman itdi güzer
4 Kasr-ı fidevs birine mader güncinedar
5 İrcii emr-i şerifin guş idub itdi sefer
6 Rûh-i pakine kıraat eyliyanlar Fâtiha
7 Mir'at-ı kalbine her giz irmesun gir ol keder
8 Gitdi üçler çar-ı unsurdan çıkardı tarihin
9 (Altı kırık)…… Sene 1251

Tanım: Baş ve ayak taşları olan toprak mezar, Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığındadır. Baş şahidesinin alt kısmı kırık olup, mezar taşı yerdedir. Ayak taşı arkaya doğru yatık vaziyette ve alt sağ tarafı kırıktır.Düşey dikdörtgen formunda olan baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Bir cetvelle tepelik kısmından ayrılan gövdede araları cetvellerle ayrılmış dokuz satır mâil celî Ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin sekizinci satırında tarih düşülmüştür. Yazının birinci satırını üstten saran yuvarlak kemerle tepeliği ayıran cetvel arasına stilize edilmiş yapraklar yerleştirilmiştir.

Baş taşının tepelik kısmının ortasına üçayaklı ve kenarları kıvrımlı bir kâse içerisine yerleştirilmiş narçiçeği kabartma olarak işlenmiştir. Tepeliğin kenar kısımlarına ise, stilize edilmiş C ve S kıvrımlı bitkisel motifler yerleştirilmiştir.

Mezarın düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşının ortasında, oyma bir şekilde işlenmiş bir servi ağacı vardır. Servinin ucu sağa doğru eğiktir. Ağacın iç kısımları oyma çizgilerle doldurulmuştur. Servinin üst kenarlarına birer adet stilize lale motivi oyma olarak işlenmiştir.

116. Mahkeme Kâtibi Mehmed Emin Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler zirvesi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 27 Rebiü'l-evvel 1251/23 Temmuz 1835

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 116

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.11 x 0.34 x 0.09

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1251 27 Rebiü'l-evvel
2 Zünubî ke-mevci'l-bihari bel hiye ekser
3 Sağiruha mislu'l-cibali bel hiye ekber
4 Lakin inde'l-kerîmi iza afa
5 Ke-cenahi'l-baudeti bel hiye asğar
6 İstanköy Mehmed Efendi zade kâtib-i
7 Mahkeme merhum Mehmed Emin Efendi rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı olan toprak mezar Bozdağ Beldesi Üçler zirvesinde bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki şahide bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu ve sade bir takke üzerine üçer sıra destarla çapraz olarak sarılmış 79 cm. çaplı sarıklı bir serpuştur. Başlığın sarıktan taşan üst kısmı oval, alt bölümü ise düzdür.

117. Hacı Hüseyin Ağanın Kerimesi Hadice Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Karadoğan Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1251/1835-36

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 117

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.15 x 0.37 x 0.06

(Ayak Ş.)1.15 x 0.37 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1251
2 Meskenim dağlar başı sohbet-i zate
3 Hacet kalmadı içdim ecel şerbetini
4 Lokmane hacet kalmadı el-Hac
5 Hüseyin Ağa'nın kerimesi merhume
6 Ve mağfure Hadice Hanım'ın ruhuna
7 El-Fâtiha

Tanım: Karadoğan Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki şahidelerin sivri kemerli birer tepelikleri vardır.

Gövde kısmı bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Üstten yuvarlak kemerli bir cetvelle kuşatılan gövde kısmında, cetveller arasına alınmış yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Cetvelle kemer arasında kalan köşelere stilize bitkisel motifler yerleştirilmiştir.

Tepelik kısmında volütlü bir vazo üzerine oturtulmuş duvarları kesme taştan yapılmış kubbeli bir yapı bulunmaktadır. Dilimli kubbenin bir alemi vardır. Kubbeli yapının arka planında bir hilal ve servi ağacı yer almaktadır. Vazonun iki tarafında stilize edilmiş bitkisel süslemeler kabartma olarak işlenmiştir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ki ayak taşının sivri kemerli bir tepeliği vardır. Sola ve ön tarafa mâil olan ayak taşı sade ve süslemesizdir.

118. Emin Memiş Oğlu İsmâil Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1252/1836-37

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 118

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.77 x 0.25 x 0.07

Kitabesi :

1 Sene 1252
2 Ah mine'l-mevt
3 İlâhi ravza-i cinan eyle makamın
4 Emin Memiş oğlu
5 İsmâil Ağa rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlığı batı yamacında yer alan mezar sadece baş taşından ibaret olup doğrudan toprağa gömülüdür. Düşey dikdörtgen formunda olan şahidenin tepelik kısmı kısa bir boyunlukla sarıklı bir serpuşla sonlanmaktadır. Şahidenin alt kısmı üst kısmına göre daha dardır.

Şahidenin gövde kısmında aralarında bölme olmayan etrafı oyularak kabartma şekilde yazılan altı satır mâil celî sülüs yazı mevcuttur. Yazılar arasında ve gövdenin diğer kısımlarında herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

Başlık, kareye yakın formlu 57cm. çapında bir sarıktır. Sarığın dilimleri dört sıra paralel olarak sarılmış olup, az bir kısmı gözüken tepe kısmı düzdür. Sarığın ucu sol üst tarafından aşağı sarkıtılmış vaziyettedir.

119. Küçük Hacı Kerîmesi Fatma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 7 Muharrem 1253/13 Nisan 1837

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 119

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.10 x 0.35 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin sene 1253 7 Muharrem
2 Destimde yokdur ya İlahî şanına layık amel
3 La taknatu'dan yüz bulub etmem yine kat'-ı ümid
4 Küccük Hacı kerîmesi
5 Merhume ve mağfur leha
6 Fatıma rûhiçun İhlas
7 İle Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Bademli Büyük mezarlık güney tarafında yer almaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu mezar taşının kaidesi toprağa gömülüdür. Mezar taşı sivri kemerli bir tepelik ve gövdeden oluşmaktadır.

Mezar taşının gövde kısmı yatay bir silme ile tepelikten ayrılmaktadır. Bunun altında silmeyi teğet geçen yuvarlak kemerli bir cetvel yazıyı üstten kuşatmaktadır. Kemerin köşelerinde kalan kısımların içlerine stilize edilmiş dört yapraklı birer bitkisel motif göze çarpmaktadır. Gövde kısmında hafif meyilli yedi satır celî sülüs yazı kabartma olarak verilmiştir. Yazılar arasında tirfil ve harekeler göze çarpmaktadır.

Şahidenin tepelik kısmında kompozisyonu mimari unsurlar ve bitkisel süslemeler oluşturmaktadır. Tepeliğin sol tarafında tek minareli bir cami yer almaktadır. Cami iki katlı olarak ele alınmıştır. Kesme taştan yapılmış alt katta iki kanatlı bir kapı minarenin altına yerleştirilmiştir. Kapının sol tarafında ise içi taralı yuvarlak kemerli bir pencere bulunmaktadır. Yatay bir silme üzerine oturtulan üst katta içi taralı yuvarlak kemerli üç pencere vardır. Yine yatay bir silme üzerine oturtulan dilimli kubbenin alemi vardır. Kubbenin sol tarafına dilimli bir yarım kubbe yerleştirilmiştir. Kubbenin arka planında hilal ve iki adet servi ağacı stilize edilmiştir. Camini sağ tarafında ise kesme taştan yapılmış ve sivri külahlı üç kubbesi bulunan bir yapı yer almaktadır. Muhtemelen medrese olduğu düşünülen yapının yuvarlak kemerli iki kanatlı bir kapısı ve içi taralı iki penceresi mevcuttur. Yapının arka planında sümbül çiçeği ve servi ağaçları işlenmiştir.

120. Hacı Mustafa Bey Oğlu Koca Hafız Mustafa Oğlu Hafız Muhammed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1 Rebiü'l-ahir 1253/5 Temmuz 1837

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 120

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.06 x 0.28 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki sene 1253 fi 1 Rebiü'l-ahir
2 Kanaat gelmeden rah-ı uluma can feda itdi
3 Melekler ana kabrinde muallim-i din olsun
4 Düşüb iki gözünün katre-i ekşiyle bu tarih
5 Hafızım Muhammed adn-ı cinane andelib olsun
6 Merhum ve mağfur leh Hacı Mustafa
7 Bek oğlu Koca Hafız Mustafa
8 Oğlu Hafız Muhammed'in ruhiçun
9 İhlasla Fâtiha Ali

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık güney batı yakasında bulunan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Düşey dikdörtgen formunda olan şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuş tur. Şahide gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış hafif meyilli dokuz sıra celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Bütün gövdeyi dolduracak şekilde yoğun olarak işlenen yazılar arasında hareke ve tirfillere yer verilmiştir. Kitabenin son satırındaki *Fâtiha* kelimesinden sonra bir isme (*Ali*) yer verilmesi, yörede karşılaşılan ender örneklerdendir. Bu ismin kitabenin hemen sonrasına konması, kitabeyi yazan şahıs(hattat) olma ihtimalini kuvvetlendirmektedir.

Kısa bir boyunluğun üzerine oturtulan başlık, kare görünümünde sarıklı bir serpuştur. Sağ alttan sol üste doğru çapraz olarak atılan dört sıra sarığın üzerine sol alttan sağ üst tarafa çapraz olarak iki sıra sarık sarılmıştır. Başlığın sarık dışında kalan tepe kısmı düzdür.

121. Gök Ahmed Oğlu Fatma Kızı Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1253/1837-38

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 121

Çizim No : 26

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.05 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :
1 Ah mine'l-mevt sene 1253
2 İlahî ravza-i cinan eyle makamın
3 Gök Ahmed oğlu
4 Fatıma'nın kızı
5 Aişe rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan mezar, Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunmaktadır. Şahide düşey dikdörtgen görünümünde olup aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Mezar taşının tepelik kısmı bir cetvelle gövde kısmından ayrılmaktadır. Cetvelin altında yuvarlak kemerli bir silmenin altında etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiş altı satır celî sülüs yazı bulunmaktadır. Cetvelle bordür arasında kalan köşe kısımlara stilize edilmiş yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Şahidenin tepelik kısmında cetvelin üzerine oturtulmuş kaideli bir saksı bulunmaktadır. Saksı iki kulplu ve dilimlidir. Saksı üzerindeki yuvarlak bir yumrudan çıkış yapan çiçek demeti ve iki taraftan aşağı sarkan laleler tepeliği doldurmaktadır.

122. Bayraktar Ağa Kerimesi Aişe Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Dikencik Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1253/1837-38

Bugünkü Durumu: Kırık yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 122

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.24 x 0.42 x 0.05
(Ayak Ş.)Kırık yerde

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallaku'l-Baki sene 1253

2 Ah ile zar kılarım gençliğime doymadım
3 Derdime derman aradım bir ilacın bulmadım
4 Hasreta fani cihanda tul ömür sürmedim
5 Firkata takdir böyle imiş ta ezelden bilmedim
6 Bayrakdar Ağa kerimesi merhume
7 Aişe Hanım rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideli olan mezar, Birgi Beldesi Dikencik mezarlığındadır. Kırık olan baş ve ayak taşları yerdedir. Düşey dikdörtgen formlu olan baş şahidesi, gövde ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmı yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Cetvelin altında yuvarlak kemerli bir silme yer almaktadır. Cetvelle silme arasında kalan köşe kısımlarına kabartma güller işlenmiştir. Mezar taşının gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celi sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Tepeliğin alınlık kısmına simetrik C kıvrımları arasına alınmış narçiçeği demeti kabartma olarak işlenmiştir. Kenar kısımlarına da stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir. Tepeliğin üst kısmı kırıktır.

Üst ve altı kırık olan ayak taşının orta kısmına bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servi ağacının kenarlarına da dalları servi ağacından çıkan stilize lale motivi stilize edilmiştir.

123. Beyzade Yükni Mustafa Bey Mahdumu Seyyid Mehmed Beyefendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1253/1837-38

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 123

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.25 x 0.06
(Ayak Ş.)0.78 x 0.31 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1253
2 Rihlet itdi valideynin bir güli
3 Uçdi firdevs içre cennet bülbüli
4 Beg zade Yükni Mustafa
5 Beg mahtumi Seyyid Mehmed
6 Beg Efendi Rûhuna
7 Fâtiha

Tanım: Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında yer alan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabede hareke ve tirfillere yer verilmiştir.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu 60 cm çaplı sarıklı bir kavuktur. Sarığın sarıldığı bez astarın düşey çubukları sarığın oval görünümlü alt kısmına kadar uzamaktadır. Başlığın sağ tarafındaki destar, başlığın ortasına kadar düzgün bir şekilde yatay bir şekilde dolanmaktadır. Sol tarafta ise sarığın ince dilimleri paralel olarak yedi sıra halinde sarılmıştır. Ortada sol alt köşeden sağ üst tarafa doğru çapraz olarak giden dilim içi taralı bir servi ağacını andırmaktadır. Başlığın tepe kısmı düzdür. Sarığı sol üst kısmından kabartma olarak işlenmiş bir gül aşağı doğru sarkmaktadır.

Ayak taşı, Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahidenin ortasına içi taralı bir servi ağacı kabartma olarak işlenmiştir. Servinin ucu alışılmışın dışında sola doğru mâildir. Servinin iki yanında birer stilize lale motivi yer almaktadır.

124. Müderrisin-i Kiramdan Hayali Efendi'nin Kerimesi ve Dermanlı zade Duman Ağa'nın Zevcesi Zahide Molla'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Safer 1253/21 Mayıs 1837

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 124

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.14 x 0.39 x 0.05
(Ayak Ş)0.72 x 0.35 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-muin sene 1253 fi 15 Safer

2 İlahî ravza-i cinan eyle makamın müderrisin-i
3 Za-kiramdan Hayalî Efendi'nin
4 Kerimesi ve Dermanlı zade Duman
5 Ağa'nın zevcesi Zahide
6 Monla ruhiçun Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığındadır. Düşey dikdörtgen formlu ve kenarları kıvrımlı olan baş şahidesinin bitkisel süslemeye göre şekillenmiş bir tepeliği vardır.

Kıvrımlı bir kemerle tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş altı satır mail celi sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabede harekelere yer verilmiştir.

Tepelik kısmında, gövdesine kabartma yaprak desenleri işlenmiş ve ağız kısmı kıvrımlı bir vazodan çıkış yapan yapraklar yukarı ve iki taraftan aşağı doğru sarkarak tepeliğe şekil vermektedir. Yine saksının iki yanından aşağı doğru sarkan açılmamış lâle motifleri göze çarpmaktadır. Tepeliğin kenarlarına ise, S kıvrımlı yaprak motifleri kabartma olarak işlenmiştir.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

125. Hüseyin Oğlu Seyyid Hacı İsmâil'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler dibi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1253/1837-38

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 125

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.08 x 0.26 x 0.09
(Ayak Ş)1.02 x 0.34 x 0.07

Kitabesi :
1 Ya Rahim sene 1253

2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Bulam ta ki resulünden şefaat
5 Hüseyin oğlu merhum
6 Seyyid Hacı İsmâil
7 Ruhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideli toprak mezar, Bozdağ Beldesi Üçler dibi mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede yer yer tirfil ve harekeye yer verilmiştir.

Başlık, paralel beş sıra destarla sarılmış 65 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın tepe kısmı düz, alt kısmı ise ters C şeklindedir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade ve süslemesizdir.

126. Hacı Abdullah İbn el-Hac Mustafa Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Fakılar Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** Şevval 1253/Aralık –Ocak 1837-38

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 126

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.30 x 0.07

Kitabesi :
1 Ah mine'l-mevt sene 1253 fi Şevval

2 Kim ki beni rahmet ile yad ide
3 Bu cihanda Huda anı şad ide
4 Hacı Abdullah ibn el-Hac
5 Mustafa Efendi ruhuna
6 Fâtiha

Tanım: Pirinççi Köyü Fakılar mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Şahide düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu 77 cm çaplı bir kavuktur. Kavuğun görülen üst kısmı oval görünümlü olup üzerinde düşey oyma çizgi desenleri vardır. Sarık başlığın ortasına kadar düzgün ve yatay bir şekilde dolanmaktadır. Başlığın destarı sol alttan sağ üste doğru çapraz olarak ele alınmıştır. Sarığın sol üst tarafından çiçeği açmamış iki yapraklı bir lale aşağı doğru sarkmaktadır.

127. Hacı Abdi zade Mustafa Oğlu Ali Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Fakılar Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Safer 1253/21 Mayıs 1837

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 127

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.80 x 0.30 x 0.08

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1253 15 Safer
2 Mektebdeki masumdi her subh u şam eyler dua

3 Bize bağışla üstadımız ya Rabbena ya Rabbena
4 Merhum ve mağfur leh Hacı Abdi zade
5 Mustafa'nın oğlu Ali Efendi
6 Ruhiçün lillahi'l-Fâtiha

Tanım: Pirinççi Köyü Fakılar mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi vardır. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede uzatma ve tirfillere yer verilmiştir.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu sarıklı bir serpuştur. Başlığın üst kısmı ovaldir. Sarığın dilimleri dört sıra halinde paralel olarak dolanmaktadır. Başlığın sol üst kısmından kabartma bir gül motifi aşağı doğru sarkmaktadır.

128. Hacı Kethuda Oğlu Hacı Muhammed bin Hacı Muhammed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1253/1837-38

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 128

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.28 x 0.10

Kitabesi :

1 Huve’l-Baki sene 1253
2 İlahi abduke’l-asi etaka
3 Mukirrun bi’z-zünubi fe-kad deaka
4 Merhum ve mağfur leh Hacı Kedhuda
5 Oğlu el-Hac Muhammed bin
6 El-Hac Muhammed rûhuna Fâtiha

Tanım: Pirinççi Köyü mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşı yerinden sökülmüş olup yerdedir. Şahide, düşey dikdörtgen formunda gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır. Kitabede hareke ve tirfillere yer verilmiştir.

Başlık, kareye yakın formlu sarıklı bir serpuştur. 75cm. çapındaki sarığın dilimleri dört sıra halinde paralel olarak dolanmıştır. Sarığın sarıldığı oval görünümlü takkenin tepe püskülü, sol taraftan alt kısma kadar uzamaktadır. Sarığın püskülü ise buna paralel olarak sol taraftan aşağı sarkmaktadır.

129. Hüseyin Hoca Oğlu Hafız Süleyman Kerimesi Nazife’nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1254/1838-39

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 129

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.92 x 0.34 x 0.04

Kitabesi :
1 Huve’l-Hayyu’l-Baki sene 1254

2 Nur-i aynım gitdi cennet bağına
3 Valideynin yakdı firkat narına
4 Merhume ve mağfur leha
5 Hüseyin Hace oğlu
6 Hafız Süleyman kerimesi
7 Nazife rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Pirinççi Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli tepelikten oluşmaktadır.

Gövde kısmı, bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Üstten yuvarlak kemerli bir silme ile kuşatılan gövdede, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Cetvelle silme arasında kalan köşe kısımlar stilize yaprak motifleri ile doldurulmuştur.

Tepeliğin sol iki katlı ve tek minareli ve dilimli kubbesi olan bir cami yer almaktadır. Caminin kesme taştan yapılan birinci katının ortasında yuvarlak kemerli ve iki kanatlı bir kapı aralığı göze çarpmaktadır. İkinci katta yuvarlak kemerli içi taralı iki pencere ile ortalarında yuvarlak kemerli iki kanatlı bir kapı vardır. Minare, caminin sağında yer almaktadır. Tek şerefeli olan minarenin minareye çıkış kapısı, mazgal pencereleri ve şerefe kapısı vardır. Minare ile kubbe arasında kalan kısma bir gül, sağ tarafına ise bir hilal yerleştirilmiştir. Tepeliğin sol tarafında ise külahı andıran ve altı sağa doğru kıvrımlı ve dilimli bir saksı içerisinde bir gül demeti dikkati çeker. Dört adet gülün yukarıya bakan ikisi açmış durumda olup, aşağıya sarkan iki adedi ise gonca halindedir.

130. Hüseyin Hoca zade Hafız Süleyman Kerimesi Fatma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1254/1838-39

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 130

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.34 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1254
2 Gonca iken sundi bize saki bir cam-ı ecel
3 İbretle kıl nazar halime zu't-tuli'l-emel
4 Merhume ve mağfur leha
5 Hüseyin Hoca zade Hafız
6 Süleyman kerimesi Fatıma
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan toprak mezar, Pirinççi Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Gövde kısmı bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Üstten yuvarlak kemerli bir silme ile kuşatılan gövdede araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Cetvelle silme arasında kalan köşe kısımlara stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir.

Tepeliğin sol tarafına tek katlı, tek minareli ve dilimli kubbesi olan bir cami yerleştirilmiştir. Camiin duvarları kesme taştan yapılmıştır. Cephe kısmında yuvarlak kemerli iki kanatlı bir kapı aralığı göze çarpar. Camiin sağ tarafında bir kaide üzerine oturtulan minare tek şerefeli olup şerefe kapısı vardır. Minare ile kubbe arasındaki boşluğa bir servi ağacı ve bir gül kabartma olarak işlenmiştir. Tepeliğin sağ tarafında ise tek katlı dilimli kubbeli bir yapı bulunmaktadır. Yapı ile minare arasına servi ağaçları ve hilal yerleştirilmiştir.

131. Müftü Abdullah Efendi Kızı Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1255/1839-40

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 131

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.18 x 0.39 x 0.06
(Ayak Ş.)1.13 x 0.41 x 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1255
2 Ah mine'l-mevt
3 Müfti Abdullah Efendi duhter-i
4 Pakizesi Aişe olub
5 Derler hayali rûhuna geldi bu dar-ı
6 Fenaya gördi hayali falına ircii
7 Emri gelince gitdi cennet bağına mağfiret
8 İtsun Huda hem zenbin mecmuuna
9 Oku bir Fâtiha ve İhlâs bağışla rûhuna

Tanım: Birgi Beldesi, İmam Birgivî mezarlığında bulunan mezar baş ve ayak şahideli toprak türünde bir mezardır. Düşey dikdörtgen formunda olan baş şahidesi, kenarları kıvrımlı bir gövde ve bitkisel süslemeye göre şekillenmiş bir tepelikten oluşmaktadır.

Kıvrımlı bir kemerle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazıda hareke kullanılmıştır.

Mezar taşının tepelik kısmında bir vazodan çıkış yapan yapraklar üste ve kenarlara doğru sarkarak tepeliğe şekil vermektedir. Yapraklar arasına açılmamış lâle ve çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Tepeliğin her iki kenarına stilize edilmiş C kıvrımlı yapraklar tepeliğe desen katmaktadır.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ayak şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sağa mail ve süslemesizdir.

132. İmam Oğlu Hacı İbrahim Oğlu Hafız Halil'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1257/1841-1842

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, sağa mâil

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 132

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.15 x 0.28 x 0.06

Kitabesi :
1 Sene 1257

2 Huve'l-Muin
3 İlâhi ravza-i cinan
4 Eyle makamın
5 İmam oğlu
6 Hacı İbrahim
7 Oğlu Hafız Halil
8 Efendi rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlığın batı yakasında olan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Doğrudan toprağa gömülü olan şahide sağa doğru oldukça mâil durumdadır. Dikey dikdörtgen formunda olan mezar taşı sarıklı başlıkla sonlanmaktadır.

Mezar taşında yazıdan başka herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Alınlık kısmında vefat tarihi yazılı olan şahidede cetvellerle ayrılmamış sekiz satır celi sülüs yazı yer almakta olup, yazı kabartma usulü ile işlenmiştir.

Başlık kareye yakın bir formda olup, 84 cm. çapında, çapraz üç ve dörder sıra destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Takkenin üstten az bir kısmı görünmekte olup oval biçimdedir.

133. Musalla Şeyhi Bademyevi Şeyh Osman Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1257/1841-42

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 133

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.22 x 0.30 x 0.10

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Musalla şeyhi hem ismi Osman
3 Hatasın eyle ya Rabb afv u ğufran
4 Merhum ve mağfur leh Tazyikeli
5 Mevliden Bademyeli Mutena
6 Eş-şeyh Osman Efendi
7 Ruhiçün Fâtiha
8 Sene 1257

Tanım: Bademli Beldesi Garipler Mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcut tur**.** Düşey dikdörtgen formunda olan şahide yerde olup, gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmında, kabartma olarak yazılmış sekiz satır celî sülüs yazı bulunmaktadır. Kitabeye göre bu mezar, Ödemiş yöresinde birisi Pirinççi Köyünde, diğeri ise Bademli Beldesi Büyük Mezarlığın güney kısmında bulunan musallanın şeyhi Osman Efendi'ye aittir. Yine kitabeye göre Bu zat aslen Tazkiyelidir.

Şahidenin başlık kısmı, kare görünümlü olup, sağ alt köşeden sol üst köşeye doğru çapraz sarılmış dört sıra destarın üzerine, sağ üst köşeden sol alt köşeye doğru üç sıra destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. 78 cm. çapındaki sarığın alt kısmı ters V şeklinde, üstü ise ovaldir.

134. İsimsiz Mezar taşı

Bulunduğu yer **:** Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1259/1843-44

Bugünkü Durumu: Müzede yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 134

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.15 x 0.34 x 0.13

Kitabesi :
1 İrcii emrine hace-i alim itdi imtisal

2 Dünye-i fanide ilmiyle amil idi pür kemal
3 Mezraa-i uhrayı zari' olarak dünyada ol
4 Geçirub ömrüni bu faniden ol ruz u leyal
5 Rahmetle yad ider …… anı müdam
6 Eyle kabrin rahmetin deryasına ğarik la yezal
7 Bin ikiyüz elli dokuz fevti emir anın
8 Rahmetinle kıl münevver madcaın ya ze'l-celal
9 Lillahi'l-Fâtiha sene 1259

Tanım: Ödemiş müzesi içinde yerde bulunan baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede vefat tarihi yedinci satırda yazı ile son satırda rakamla verilmiştir. Yazıda tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Başlık kareye yakın formlu 70 cm çaplı sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri dört sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Sarığın altı düz, üst kısmı ovaldir.

135. (Kırık) Mezar Taşı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 8 Rebiü'l-ahir 1260/27 Nisan 1844

Bugünkü Durumu: Altı kırık, yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 135

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.05 x 0.39 x 0.07

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallaku'l-Baki sene 1260 fi 8 Rebü'l-ahir

2 İlahi kıl bu muhtace-i pakizenin makamın rıda-i dari’s-selam
3 Lütfu ihsanına mazhar olsun ruh-u enverleri ila yevmi’l-kıyam
4 Firdevs-i a’lada refik-i resul eyle iyş-i saadetde olsun müdam
5 (kırık…) rahmetle yad hüsnu’l-kelam

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar, Birgi Beldesi Taşpazar mezarlığında bulunmaktadır. Alt kısmı kırık olan baş taşı yerdedir. Düşey dikdörtgen formundaki şahidenin gövdesi kıvrımlı bir cetvelle çevrili olup tepelik kısmı ise bitkisel süsleme ile şekillenmiştir.

Kıvrımlı bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazıda bol hareke ve tirfile yer verilmiştir.

Tepeliğin gövde ile birleştiği kenar kısımlara stilize edilmiş akantus yaprakları kabartma olarak işlenmiştir. Orta kısımda kaidesi kıvrımlı cetvele oturtulan ve üzerine kabartma simetrik S kıvrımları işlenmiş vazodan çıkış yapan yapraklar sağa, sola ve yukarı doğru kıvrımlar yaparak tepeliğe şekil vermektedir. Yaprakların üst dalları öne doğru eğik vaziyettedir.

136. Müezzin Mustafa Kerimesi Hatice’nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1262/1845-46

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 136

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) x 0.80 x 0.29 x 0.10

Kitabesi :
1 Ah mine’l-mevt sene 1262

2 İlahi ravza-i cinan eyle makamın
3 Müezzin Mustafa
4 Kerimesi Hadice rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen görünümünde ve sivri tepelikli olan şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur.
Bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında yuvarlak kemerli bir silme ile kuşatılan ve araları cetvellerle ayrılmış beş satır mail celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Yazılar arasında tirfil ve harekeler yer almaktadır.

Şahidenin tepelik kısmının sol tarafında tek minareli bir cami yer almaktadır. Minare tek şerefelidir. Kesme taştan yapılan caminin yuvarlak kemerli bir kapısı ve yine yuvarlak kemerli ve içi taralı bir penceresi vardır. Tek katlı olan caminin silme üzerine oturan dilimli bir kubbesi vardır. Tepeliğin sağ tarafında duvarları kesme taşlarla yapılmış iki dilimli kubbesi olan bir medrese yer almaktadır. Medresenin kubbeleri arkasında stilize edilmiş üç adet servi ağacı yer almaktadır.

137. Sapancı Ahmed Oğlu Hacı Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bıçakçı Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1261/1845

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mail celî sülüs

Fotoğraf No **:** 137

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.95 x 0.29 x 0.09

Kitabesi :
1 Ah mine'l-mevt sene 1261

2 İlahi ravza-i cinan eyle
3 Makamın amin Sapancı
4 Ahmed oğlu Hacı
5 Mustafa rûhiçun
6 İhlâsla Fâtiha

Tanım: Bıçakçı Köyü mezarlığında bulunan bu mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formunda olan baş şahidesi, gövde ve başlıktan oluşmakta olup, kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mail celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazılar arasında tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Şahidenin başlığı paralel üç sıra destarla sarılmış yetmiş bir cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın daha geniş tutulan tepe kısmı düzdür. Sarığın sol üst tarafından aşağı sarkmış bir gül kabartma olarak işlenmiştir.

138. Genevli Emir Ali Kızı Fatma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Örselli Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 15 Ramazan 1262/6 Eylül 1846

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette, tepelik kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 138

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.62 x 0.25 x 0.05
(Ayak Ş)0.60 x 0.25 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1262 15 Ramazan

2 Emr-i İlahiyi bin ikiyüz altmış ikide tam
3 Yetiştirdi ism-i taşım şükren lillah dokuzda hakkı subhan
4 İlahi habibin hürmetiçün cennet-i a'ladır makam
5 Genevli Emir Ali kızı Fatıma rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri bulunan toprak mezar, Gölcük Beldesi Örselli mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Baş taşı arkaya ve sağa doğru maildir.

Gövde kısmı bir bordürle tepelikten ayrılmaktadır. Bordürün altında yuvarlak kemerli bir cetvelle üsten kuşatılan gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Bordürle kemer arsında kalan köşelere yaprağı andıran bitkisel motifler yerleştirilmiştir.

Tepeliğin sağ taraftan büyük bir kısmı kırık olduğu için, sağlam kalan kısmı ile süsleme öğesi tanımlanamamıştır.

Ayak şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Arakaya ve sağa mail olan taşta herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

139. Göbek zade el-Hac Muhammed Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Zeytinlik İsmâiller Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1263/1846-47

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 139

Ölçüleri : (Baş Ş) B. 110 E. 32 K. 8

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1263

2 Ey Huda-yı ğufran zatın müzhiri
3 Eyle bu abd-i fakirin ahkari
4 Kabrini ravza-i cennet idub
5 Kıl şefiin Hazret-i Peygamberi
6 Bi hesab mahşer ve tırat seyr idub
7 Rü'yet-i(?) cennet u cemalin münziri
8 Merhum ve mağfur el-muhtac ila
9 Rahmetihi'l-Ğafur Göbek zade
10 el-Hac Muhammed Efendi rûhuna Fâtiha

Tanım: Gölcük Beldesi Zeytinlik mevkii İsmailler mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşı düşey dikdörtgen formlu bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş on satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Sanatkârane bir yazı ile yazılan kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir. Kitabenin yedinci satırının sağ kenarı kırıktır.

Başlık, kenarları geniş, üstten aşağıya doğru basık tutulmuş 82 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Sarığın sol kenarına bir gül kabartma olarak işlenmiştir.

140. İmam Oğlu el-Hac İbrahim'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 7 Ramazan 1263/19 Ağustos 1847

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette sağa mâil

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 140

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.02 X 0.24 X 0.09

Kitabesi :
1 Huve'Hallaku'l-Baki

2 Murad imiş ismin Halil İbrahim
3 Nar-ı cahîmden azad eyle beni Rahîm
4 Merhum ve mağfur İmam
5 Oğlu el-Hac İbrahim
6 Rûhiçun Fâtiha-i
7 Şerif sene 1263 7 Ramazan

Tanım: Bademli Büyük Mezarlığın batı yakasında olan mezar sadece baş şahidesinden ibaret olup doğrudan toprağa gömülmüştür. Dikdörtgen formda olan şahide sarıklı başlıkla sonlanmaktadır.
Mezar taşının gövde kısmında cetvellerle ayrılmış yedi satır yazı bulunmaktadır. Şahidede yazıdan başka herhangi bir süsleme öğesi yoktur.
Başlık beş sıra çapraz destarla sarılmış 85 cm. çapında kareye yakın formda sarıklı bir serpuştur. Sarığın üst kısmı ovaldir. Sarığın sol kenarında sadece bir gül motifi yer almakta, bu gül aşağı doğru sarkmış vaziyettedir.

141. Koca Ağaç zade Hafız Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1264/1847-48

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 141

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.75 x 0.25 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mevt sene 1264
2 Koca Ağaç zade
3 Hafız Mehmed'in
4 Kerîmesi Fatıma Hanım
5 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi bulunan mezar, Bademli Büyük Mezarlığın güney batı yakasında yerdedir. Mezar taşı düşey dikdörtgen formunda aşağıdan yukarıya doğru hafif genişlemekte ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.
Şahidenin gövde kısmı yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılmaktadır. Gövdede araları cetvellerle ayrılmış beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazılar arasında yer yer tirfil ve harekeler mevcuttur.

Mezar taşının tepelik kısmını gövdeden ayıran yuvarlak kemerin üzerine oturtulmuş beş dilimli güneş ışını ve bu ışınların etrafında stilize edilmiş akantus yaprakları yer almaktadır.

142. Birgi Müftüsü Seyyid Mustafa Rağıb'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1264/1847-48

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 142

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.06 x 0.30 x 0.06
(Ayak Ş.)1.12 x 0.32 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve’l-Baki
2 Zünubi ke-mevci’l-bihari bel hiye ekser
3 Sağiruha mislu’l-cibali bel hiye ekber
4 Lakin inde’l-kerimi iza afa
5 Ke-cenahi’l-baudeti bel hiye asğar
6 Merhum ve mağfur leh es-Seyyid
7 Mustafa Rağıb el-müfti bi-medineti Birgi
8 Rûhuna Fâtiha sene 1264

Tanım: Baş ve ayak şahideli etrafı taşlarla çevrili toprak mezar, Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunmaktadır.

Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesinin başı ve sağ üst kenarı kırıktır. Gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazılar arasında yer yer tirfillere yer verilmiştir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak yaşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşında herhangi bir süsleme yoktur.

143. Dereli Oğlu Bakkal Hacı İbrahim’in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Ramazan 1264/15 Ağustos 1848

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 143

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.05 x 0.28 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1264 Ramazan 15
2 Kim ki beni rahmet ile yad ide
3 Rabbim anı nardan azad ide
4 Merhum ve mağfur leh Dereli
5 Oğli bakkal el-Hac İbrahim
6 Ruhiçun İhlasla Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Bademli Beldesi Büyük mezarlığın batı yamacında bulunmaktadır. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, altı satır mâil celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde mahalli bir üslupla yazılmıştır. Kitabede bolca tirfile yer verilmiştir.

Başlık kareye yakın formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri, altı sıra halinde paralel sarılmıştır. Sarığın sağ üst tarafında bir gül goncası aşağı doğru sarkmaktadır. Sarığın düz olan üst kısmı, oval görünümlü olan alt kısma göre daha geniş tutulmuştur.

144. Mahmud'un Kerimesi Dudu Gelin'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bıçakçı Köyü (Ovacık Yaylası)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1266/1849-50

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 144

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.66 x 0.24 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine’l-mevt sene 1266
2 Mahmud’un kerimesi
3 Tutu Gelin
4 Rûhiçun
5 el-Fâtiha

Tanım: Bıçakçı Köyü Ovacık Yaylası mezarlığında bulunan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Düşey dikdörtgen formunda olan şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kemer görünümlü bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında etrafı oyularak kabartma olarak işlenmiş beş satır mahalli karakterde celî sülüs yazı yer almaktadır. Yazılar arasında tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Şahidenin tepelik kısmında stilize edilmiş akantus yaprakları yukarı ve iki yandan aşağı doğru kıvrımlar yaparak tepeliğe şekil vermektedir.

145. Kadı Oğlu Mehmed’in Oğlu Ali’nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1266/1849-50

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 145

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.71 x 0.24 x 0.05

Kitabesi :
1 Ah mevt sene 1266
2 Kadı oğlu
3 Mehmed'in oğli Ali
4 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Kurucaova Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi vardır. Etrafı taşlarla çevrili mezarın taşları zamanla toprak altında kalmıştır. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formlu bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan dört satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Başlık kareye yakın oval formlu sarıklı bir serpuştur. Destarlar üç sıra halinde paralel bir şekilde başlığı dolanmaktadır. Başlığın gülü andıran püskülü sol üst tarafından aşağı doğru sarkıyor.

146. Keçeci Hasan Ağa İbn-i Muhammed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 23 Muharrem 1266/9 Aralık 1849

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 146

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.02 x 0.23 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1266 23 Muharrem
2 İlahî abduke'l-asi etaka
3 Mukirrun bi'z-zünûbî ve kad deaka
4 Fe in tağfir fe-ente lizake ehla
5 Ve in tatrud fe-men yerham sivaka
6 Merhum Keçeci Hasan Ağa
7 İbn-i Muhammed rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan bu mezar Bademli Büyük Mezarlık üst kısımda yerdedir. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşı gövde ve tepelikten oluşmakta ve bu mezarlıktaki mezar taşlarına göre uzun tutulmuştur.

Şahidenin gövde kısmında, araları silmelerle ayrılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma şeklinde işlenmiştir. Kitabe Arapça yazılmıştır.

Başlık, dört sıra paralel destarla sarılmış sade görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın ucu sol üst taraftan aşağı doğru sarkıtılmıştır. Sarığın alt ve üst tarafları düzdür.

147. Köyeh Ahmed'in Oğlu Hacı Hüseyin'in Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1267/1850-51

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 147

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.20 x 0.26 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1267
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahî sen nasib eyle saadet
4 Bulam ta ki resulünden şefaat
5 Köyeh Ahmed'in oğli
6 Merhum Hacı Hüseyin
7 Ruhiçun el-Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Başlık, kareye yakın formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri, dört sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Başlığın alt kısmı oval, tepesi ise düzdür.

148. Çon Oğlu Ali Kızı Medine'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1267/1850-51

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 148

Ölçüler :(Baş Ş.) 0.84 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :
1 Sene 1268
2 Çon oğli Ali
3 Kızı Medine rûhuna
4 Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki mezar taşı kıvrımlı bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan dört satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Tepelik kısmı, stilize edilmiş akantus yaprakları ile şekillenmiştir.

149. Küçük Hacı Süleyman'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Karadoğan Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1267/1850-51

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 149

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.10 x 0.30 x 0.09

(Ayak Ş.)0.90 x 0.33 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1267
2 Zünubun afv ide Yezdan
3 Huda pür nur ide her an
4 Saadetle ki cennetde
5 Seza huri ve ğılman
6 Anın ismi ve meşhuri
7 Ki Küçük Hacı Süleyman
8 Üç İhlas ile Fatiha
9 Hediye eyle ey …….
10 Didi şair tamam tarih
11 Hulusen ile okuyun Kur'an

Tanım: Karadoğan Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri vardır. Baş taşı düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.
Gövde kısmında etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmış on bir satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Kitabenin onuncu satırında tarih düşülmüştür.

Başlık, kareye yakın formlu, dört sıra destarla paralel sarılmış muntazam görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

150. Salih Oğlu Küçük Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1268/1851-52

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 150

Çizim No : 27

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.15 x 0.35 x 0.06

Kitabesi
1 Huve'l-Hayyu'l-Baki
2 Sene 1268
3 İlâhi ente rahmanî recaî minke ğufranî
4 Vela te'huz bi-isyanî ve kemmil kulle noksanî
5 Salih oğlu küçük Mehmed'in
6 Kerîmesi merhume
7 Fatıma Kadın rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık batı yamacında olan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen görünümünde olan şahide doğrudan toprağa oturtulmuş olup, gövde ve tepelik kısmından oluşmaktadır.
Şahidenin kitabe bulunan gövde kısmı yuvarlak kemerli bir cetvel ile tepelik kısmından ayrılmaktadır. Gövdedeki yazıların etrafı kazılarak kabartma şeklinde işlenmiştir. Yazılar arasında cetvel yoktur. İlk üç sırada yazılar ikişer satır halinde yan yana, son satır ise tek satır halinde mâil olarak verilmiştir.
Mezar taşının tepelik kısmında yer alan süsleme, saksı içinde sağlı sollu aşağı doğru sarkmış akantus yapraklarından oluşmaktadır. Şahidenin tepelik kısmı sivri kemerli olup, kenarları yaprak kıvrımlarına göre şekillenmiştir.

151. Mısırlı Hacı Muhammed'in Oğlu Masum Zeynelabidin'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1268/1851-52

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 151

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.12 x 0.21 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1268
2 Tıfl iken pir oldi Zeynelabidin
3 Bundan ibret aldı kavm-i abidin
4 Mısırlı Hacı Muhammed'in
5 Oğli Masum
6 Zeynelabidin
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşı emsallerine göre oldukça uzun tutulmuş olup, gövde ve başlıktan ibarettir.

Mezar taşının gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma şeklinde verilmiştir. Yazılar arasında tirfil ve harekeler göze çarpmaktadır. Kitabede mezar sahibinin kimliği dikkati çekmektedir.

Başlık, kareye yakın oval formda alt tarafı geniş, üst kısmı dar, sade görünümlü sarıklı bir serpuştur. Başlık üç sıra destarla paralel sarılmıştır. Alt tarafı düz, tepesi ise ovaldir.

152. Derviş Zevcesi Bakkal Hacı İbrahim Kerîmesi Aişe Molla'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Şevval 1267/13 Ağustos 1851

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs(mahalli)

Fotoğraf No **:** 152

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.06 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1267 fi 15 Şevval
2 Aişe-i Sıddıka'nın adaşı
3 Umarız cennetde ola
4 Yoldaşı merhume leh
5 Derviş zevcesi Bakkal
6 Hacı İbrahim kerîmesi
7 Aişe Monla rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Büyük mezarlık batı yamacında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî sülüs yazı, kabartma olarak mahalli bir üslupta yazılmıştır.

Tepelik kısmında, kıvrık dallardan çıkan stilize yaprak motifleri yukarı ve iki yönden aşağı sarkarak tepeliği oldurmaktadır.

153. El-Hac Abdullah Efendi Halilesi Bayındırlı Aişe Molla'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 7 Receb 1267/8 Mayıs 1851

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 153

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.19 x 0.33 x 0.06
(Ayak Ş.)0.74 x 0.27 x 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1267 fi 7 Receb
2 La ilahe illallah Muhammedün resulullah
3 İlahi abduke'l-asi ataka
4 Mukirrun bi'z-zunubi kad daaka
5 Fe in tağfir fe-ente ehlun lizake
6 Ve in tatrud fe-men yerham sivaka
7 El-Hac Abdullah Efendi Halilesi
8 Merhume Bayındırlı Aişe Molla
9 Rûhiçün Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları olan toprak mezar, Birgi Beldesi Taşpazar mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Bir silme ile tepelikten ayrılan ve üstten yuvarlak kemerli bir silme ile kuşatılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır mahalli karakterde yazılmış mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede yer yer tirfillere yer verilmiştir. Silmeler arasında kalan köşe kısımlara dilimli motifler yerleştirilmiştir.

Tepelik kısmının sol tarafında kesme taştan yapılmış bir duvar, ortada tek şerefeli bir minare ve minarenin yanında kapı olduğu tahmin edilen yuvarlak kubbeli bir açıklık göze çarpar. Sol tarafta ise dilimli ve alemli bir kubbe bulunmaktadır. Kubbe ile minare arasında kalan arka plana sağa meyilli bir çam ağacı yerleştirilmiştir.

Ayak taşı dikdörtgen ve sivri kemerli olup, süslemesizdir.

154. Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1268/1851-52

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 154

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.30 x 0.26 x 0.04

(Ayak Ş.)0.97 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1267
2 Rah-ı ilme feda eyledi
3 Canın virdi kurban
4 Bu babda şehid oldi
5 Ya Rab eyle ğufran
6 Hacı Hüseyin oğli
7 Mustafa ruhuna
8 Fâtiha

Tanım: Çaylı Beldesi Mezarlığında yer alan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Başlık, kareye yakın formlu, oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri dört sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Başlığın altı düz, üst kısmı ise ovaldir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

155. Ali Kâhya Kızı Hadice'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Mescitli Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1268/1851-52

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 155

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.65 x 0.32 x 0.07
(Ayak Ş.)0.32 x 0.28 x 0.07

Kitabesi :

1 Ah mevt sene 1268
2 Ali Kâhya'nın kızı
3 Hadice rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları olan toprak mezar, Mescitli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir; ancak zamanla taşların bir kısmı toprak altında kalmış, bir kısmı da etrafa dağılmıştır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu baş şahidesi dilimli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, üç satır mâil celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Uç kısmı kırık olan tepeliğin üst kısmında palmet motifi yer almaktadır. Palmetten gelişen yapraklar iki yönden aşağı sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerli bir tepeliğe sahip olan ayak taşı toprağa gömülü olup az bir kısmı toprak üstündedir. Ayak taşı sade görünümlü olup, herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

156. Abdullah Kerimesi Emine'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Mescitli Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1268/1851-52

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 156

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.72 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayy
2 Sene 1268
3 Abdullah kerimesi
4 Emine'nin rûhiçun
5 Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Mescitli Köyü mezarlığında bulunur. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, beş satır celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır. Sanatkârane bir üslupla yazılan kitabede tirfil ve harekeler göze çarpar.

Tepelik kısmında, kaidesi sola kıvrımlı bir vazodan çıkan akantus yaprakları yukarı ve iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

157. Kayalı Oğlu Hacı Mustafa Kerîmesi Fatma'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1269/1852-53

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 157

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.10 x 0.36 x 0.,06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1269
2 Okuya bir Fâtiha rahmeten li'l-alemin
3 Kayalı oğli el-Hacc Mustafa
4 Kerîmesi merhume Fatıma rûhuna Fâtiha

Tanım: Gövde ve tepelik kısmından ibaret düşey dikdörtgen formda olan baş şahide Bademli Büyük mezarlık batı yamacında yerdedir.

Mezar taşının tepelik kısmını gövde kısmından yuvarlak kemerli bir cetvel ayırmaktadır. Gövdede etrafı oyularak kabartma şeklinde verilmiş dört satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Yazılar arasında cetvel yoktur.

Şahidenin tepelik kısmının merkezinde beşli penç motifi bulunmakta, bu penç motifinden çıkış yapan yaprak motifleri her iki yönden aşağı doğru kıvrılarak sarkmış; aynı şekilde penç motifinden iki yönden çıkan stilize lale motifleri göze çarpar.

158. Kabaşlar Mahallesi İmamı Hacı İbrahim Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1270/1853-54

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 158

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.92 x 0.21 x 0.09

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1270
2 Mücrimim liyk itmezem kat-ı ümid
3 Çün didi la taknatu Rabb-ı Mecid
4 Merhum ve mağfur leh Kabaşlar
5 Mahallesi imamı Hacı İbrahim
6 Efendi İbn-i Hacı İbrahim
7 Rûhiçün İhlasla Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık güney batı yakasında olan mezarın sadece baş şahidesi bulun maktadır. Yukarıdan aşağıya doğru hafif şekilde incelerek devam eden düşey dikdörtgen formunda olan şahide, baş ve gövdeden ibaret olup doğrudan toprağa oturtulmuştur. Mezar taşı oldukça yıpranmış durumdadır.

Şahidenin gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı vardır. Gövdede yazıdan başka herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Kitabe muhteviyatında öne çıkan en önemli husus, mevtanın hem mesleği, hem de görev yerinin belirilmiş olmasıdır. Bu husus kitabelerde nadir rastlanan bir özelliktir.
Mezar taşının başlık kısmı, kareye yakın formlu olup, dört sıra destarla sarılmış bir sarıktır. Sarığın ucu, sol üst taraftan çıkarılarak aşağı doğru sarkıtılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

159. Evliya Muhammed Efendi bin Hacı Halil'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 15 Cemaziye'l-ahir 1269/26 Mart 1853

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 159

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.88 x 0.25 x 0.08

Kitabesi :

1 Fi 15 Cemaziye'ahir sene 1269
2 Mazhar-ı ism-i velayet eyle
3 Evliya kuluna rahmet eyle
4 Merhum ve mağfur leh Evliya
5 Muhammed Efendi bin Hacı Halil
6 Rûhiçun el-Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında sonradan etrafı çevrili bir aile mezarlığı içinde bulunan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Düşey dikdörtgen formlu olan mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa oturmuştur. Mezar taşı gövde ve başlıktan ibarettir.

Şahidenin gövde kısmında etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmış altı satır mâil celî sülüs yazı yer almaktadır. Yazılar arasında yoğun olarak tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Mezar taşının altmış cm. çapındaki başlığı, yukarıdan aşağı doğru kare formunda oval görünümlü, üç sıra paralel destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın alı düz, tepe kısmı ise ovaldir.

160. Beşe Kulu Kerimesi Fatıma Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Ramazan Baş. 1270/1853-54

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 160

Çizim No : 28

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.35 x 0.43 x 0.07
(Ayak Ş.) 0.63 x 0.65(Çapı)

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 İlahî abduke'l-asi etaka
3 Mukirrun bi'z-zünubî kad daaka
4 Fe in tağfir fe-ente li-zake ehla
5 Ve in tatrud fe-men yarham sivaka
6 Beşe kuli kerimesi Fatıma kadın
7 Rûhiçun Fâtiha sene 1270 ğurre Ramazan

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan mezar Birgi Beldesi Karaoğlu Camii haziresinde bulunmaktadır. Bu mezar taşlarının sonradan buraya konulduğu söylenmektedir.

Düşey dikdörtgen görünümünde olan baş şahidesi etrafı zikzaklı bir cetvelle çevrili bir gövde ve saksıdan çıkan yapraklara göre şekillenmiş sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Etrafı kıvrımlı bir cetvelle çevrili gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî Ta'lik yazı etrafı oyularak kabartma şeklinde yazılmıştır. Yazılar arasında hareke ve tirfillere yer verilmiştir.

Gövdeden zikzaklı bir cetvelle ayrılan tepelik kısmında gövdesinde kabartma süslemeler bulunan testi şeklindeki vazodan çıkan stilize edilmiş akantus yaprakları tepeliğin üst taraflarını doldurmaktadır. Vazonun iki tarafında aşağı doğru sarkan birer gül ve lale kabartma olarak işlenmiştir. Tepeliğin alt iki köşesine ise stilize S kıvrımlı yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Ayak şahidesi, yuvarlak ve gövdesi yivli bir mermer taşıdır. Tepesi düz olan taşta herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

161. Arab Muhammed Oğlu İbrahim'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1272/1855-56

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 161

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.05 x 0.33 x 0.12
(Ayak Ş.)0.86 x 0.40 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1272
2 Gelub kabrime ziyaret iden ihvan
3 Okusun ruhuma bir Fâtiha ihsan
4 Hanedan Arab Muhammed bin
5 İbrahim rûhiçun el-Fâ
6 tiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi Mezarlığında yer alır. Mezarın baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Başlık, kısa ve geniş tutulmuş Mahmudî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Sağa mâil olan şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

162. Mehmed Oğlu Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Mescitli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1272/1855-56

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 162

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.50 x 0.19 x 0.07
(Ayak Ş.)0.48 x 0.22 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1272
2 Mehmed'in oğli merhum Mehmed rûhuna
3 Fâtiha

Tanım: Mescitli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmış üç satır celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Oldukça yıpranmış durumda olan başlık, kareye yakın formlu oval görünümlü bir sarıktır. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel bir şekilde sarılmıştır. Sarığın sarıldığı takkenin tepesi ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

163. Çebe Oğlu Ali Şerif Molla Muhammed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1273/1856-57

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 163

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.90 x 0.27 x 0.04
(Ayak Ş.) 0.86 x 0.32 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1273
2 Çeba oğlu Ali
3 Şerif Monla
4 Muhammed ruhiçun
5 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunmaktadır. Şahidelerin kaideleri doğrudan toprağa gömülüdür. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında, beş satır mâil celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri, sol taraftan sağ üste doğru, sağ taraftan sol alta doğru çapraz olarak sarılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları hafif ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

164. Mahmud'un kerimesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1273/1856-57

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 164

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.85 x 0.19 x 0.06
(Ayak Ş.)0.67 x 0.62 x 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1273
2 Mahmud'un kerimesi
3 Aişe rûhuna
4 Fâtiha

Tanım: Kurucaova Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki baş taşı sivri kemerli bir başlıkla sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan dört satır mail celî sülüs yazı bulunmaktadır.
Tepelik kısmı stilize edilmiş akantus yaprakları ile doldurulmuştur.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süslemesizdir.

165. Ali Ağa'nın Kerimesi Emine Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1273/1856-57

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 165

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.80 x 0.30 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1273
2 Ali Ağa'nın kerimesi
3 Emine Kadın ruhuna
4 Fâtiha

Tanım: Kurucaova Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi vardır. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan dört satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Tepelik kısmında kırık bir daldan çıkış yapan stilize yaprak motifleri tepeliğe şekil vermektedir.

166. Müderrisin-i Kiramdan ……. zade Hamid Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Gedikler Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1274/1857-58

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 167

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.00 x 0.25 x 0.08

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayy sene 1274
2 Müderrisin-i kiramdan
3 ……. zade
4 Hamid Efendi'nin
5 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Gölcük Beldesi Gedikler mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşı sağlam ve yerinden sökülmüş durumdadır. Oldukça yıpranmış durumdaki şahidenin düşey dikdörtgen formunda bir gövdesi ve başlığı bulunmaktadır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri paralel olarak sarılmıştır. Sarığın alt kısmı düz, üst tarafı ovaldir.

167. Küçük Hacı Kızı el-Hac Hatice Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 15 Cemaziye'l-ahir 1274/31 Ocak 1858

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 167

Çizim No **:** 29

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.94 x 0.31 x 0.07

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayy sene 1274 15 Cemaziye'l-ahir
2 Cennetde makamı ola refi'
3 Hadicetü'l-Kübra ola şefi'
4 Merhume ve mağfure Küçük Hacı
5 Kızı el-Hacc Hadice Kadın rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Büyük mezarlıkta güney batı yamacında yer alan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olan şahidenin kaidesi doğrudan toprağa gömülüdür. Mezar taşı, gövde ve tepelikten oluşmaktadır.
Yuvarlak bir kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında etrafı kazılarak kabartma bir şekilde işlenmiş altı satır mâil celî sülüs yazı vardır. Yazılar arasında hareke ve tirfillere yer verilmiştir.
Şahidenin tepelik kısmı desene göre şekillenmiştir. Kemere bitişik ortada yüzük ve kenarlarında midye kabuğunu andıran dört yapraklı bir noktadan çıkış yapan akant yaprakları yukarı ve iki yöne kıvrım yaparak tepeliği şekillendirmektedir.

168. Hasan Hafız Zevcesi Havva'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1277/ 1859

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 168

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.82 x 0.29 x 0.06
(Ayak Ş.)0.79 x 0.27 x 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1277
2 Ah mine'l-mevt
3 İlahî ente rahmanî
4 Recaî minke ğufranî
5 Vela te'huz bi-isyanî ve kemmil
6 Kulle noksanî merhume Hasan
7 Hafız zevcesi Havva rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Birgi Taşpazar Mezarlığı alt kısımda yer alan mezar, baş ve ayak şahideli, etrafı taşlarla çevrili toprak bir mezardır. Düşey dikdörtgen formundaki baş taşı, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, üstten yuvarlak kemerli bir silme ile kuşatılan sekiz satır mâil celî ta'lik yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır. Silmeler arasında kalan köşeler stilize edilmiş bitkisel motiflerle doldurulmuştur.

Tepelik kısmının sol tarafında tek katlı bir cam göze çarpar. Caminin cephesinde yuvarlak kemerli ve içi taralı iki pencere ve ortalarında da yuvarlak kemerli bir kapı vardır. İki silme üzerine oturan kubbesi dilimli ve alemlidir. Caminin sol tarafına ise tek şerefeli bir minare yerleştirilmiştir. Minarenin yuvarlak kemerli ve içi taralı bir kapısı, mazgal pencereleri ve şerefe kapısı vardır. Caminin arka planına servi ağaçları kabartma olarak işlenmiştir. Minarenin sağ tarafına bir penç motifi işlenmiştir. Tepeliğin sol tarafında ise tek katlı sivri külahlı bir yapı vardır. Türbe olduğu tahmin edilen yapı, çift kanatlı bir kapı ve içi taralı yuvarlak kemerli bir pencereye sahiptir. Türbenin arka planında bir servi ağacı göze çarpar.

Düşey dikdörtgen formunda olan ayak taşı sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Ayak taşı sade ve süslemesizdir.

169. Birgi Kazasından Gireli Karyesinden Karlı Oğlu Hacı Muhammed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1276/1859-60

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 169

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.26 x 0.27 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1276
2 İlahi ente rahmanî Recaî minke ğufranî
3 Vela te'huz bi-isyanî ve kemmil kulle noksanî
4 Birgi kazasından Gireli
5 Karyesinden Karlı oğli
6 Hacı Muhammed rûhuna Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Şahide yerde ve sağlam durumdadır. Düşey dikdörtgen formundaki mezar taşı bir sonlanmaktadır.

Gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, üç sıra paralel destarla sarılmış 60 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

170. Hacı Ali Kerimesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Karadoğan Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1276/1859-60

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 170

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.20 x 0.33 x 0.06
(Ayak Ş.)0.96 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1276
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasibeyle saadet
4 Hacı Ali kerimesi
5 Merhume Aişe rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Karadoğan Köyü mezarlığında bulunuyor. Şahideler düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepelikleri vardır. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda gövde ile dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan altı satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir. Kitabenin zemini mavi renge boyalıdır. Ayak taşı sola ve arkaya doğru maildir.

Tepelik kısmında dilimli bir vazodan çıkış yapan akantus yaprakları yukarı ve iki yönden aşağıya doğru sarkarak tepeliği oluşturmaktadır.

Ayak taşı, dikdörtgen formlu ve sivri kemerli tepeliklidir. Sola ve arkaya mâil olan şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

171. Hacı Softa zade Hacı Mehmed Zevcesi Molla Necibe'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 21 Şaban 1276/14 Mart 1860

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Karakteri : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 171

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.88 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1 Fî 21 Şaban
2 Sene 1276
3 Kim ki beni rahmetle yad ide
4 Cennetle anı Huda şada ide
5 Merhum ve mağfur leha Kılcı zade
6 Hasan Ağa kerîmesi ve Hacı Sohta
7 Zade Hacı Mehmed zevcesi Monla Necibe
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi bulunan bu mezar Bademli Büyük Mezarlık batı yamacında olup doğrudan toprağa gömülüdür. Düşey dikdörtgen görünümünde olan şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek devam etmekte olup, gövde ve tepelikten ibarettir.
Şahidenin gövde kısmı yuvarlak kemerli bir silme ile tepelik kısmından ayrılmaktadır. Gövde kısmında silmelerle ayrılmış sekiz satır yazı mâil olarak kabartma şeklinde işlenmiştir. Birinci satırdaki ay ve günü belirten yazı kemere uyumlu hale getirilerek kavisli olarak işlenmiş, seneyi belirten ikinci satır aynı silmenin içinde silmeye paralel verilmiştir. Kitabenin son iki satırı ise aynı silme içerisine yerleştirilmiştir. Yazılar arasında az sayıda tirfil ve harekeler bulunmaktadır.

Mezar taşının tepelik kısmı, desene göre şekillenmiştir. Desen penç motifinden çıkış yaparak etrafa yayılan stilize akantus yaprak motiflerinden oluşmaktadır. Ayrıca aşağı doğru sarkan yapraklar üstten katlanarak desene hareket katmıştır.

172. Kurucaovalı Molla Ahmed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1 Rebiü'l-evvel 1277/17 Eylül 1860

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 172

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.00 x 0.28 x 0.10

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1277 fi 1 Rebiü'l-evvel
2 İlâhî abduke'l-asî kad etaka
3 Mukirrun bi'z-zunubî kad deaka
4 Fe in tağfir fe-ente ehlun li-zaka
5 Ve in tetrud fe-men yarham sivaka
6 Kurice Ovalı Monla Ahmed
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında yerdedir. Düşey dikdörtgen formunda olan baş taşı gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak verilmiştir. Yazılar arasında tirfil ve harekelere yer verilmiştir. Kitabede *İbrahim bin Edhem*'den alınan bir şiir Arapça yazılmıştır.

Düz bir boyunlukla gövdeye bağlanan başlık, kareye yakın yetmiş cm. çapında sarıklı bir serputur. Paralel üç sıra destarla sarılmış olan başlık oval bir görünümde olup, alt kısmı üst kısma göre daha geniş tutulmuştur. Sarığın ucu, sol üst taraftan aşağı doğru sarkıtılmış durumdadır.

173. Nur Seyyid İsmâil Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler dibi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 5 Rebiü'l-evvel 1278/10 Eylul 1861

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 173

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.16 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :
1 1278 fi 5 Rebiü'l-evvel
2 Huve'l-Hayyu'l-Baki
3 Talibu'l-ilm iken İsmâil Efendi Nur Seyyid
4 Yani el-Hac Muhammed Hafız'ın oğlu Reşid
5 Birgi Merami Beg Mahallesinde maktulen şehid
6 Oldi umarım sarayı cennetde ola resid
7 Bozdağ'da geldi ikisi Üçlerin der tarihi
8 Oldi İsmâil Efendi emr-i ……. Şehid
9 Ruhiçun İhlâsla Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan toprak mezar, Bozdağ Beldesi Üçler dibi mezarlığında bulunmaktadır.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen mezar taşı bir başlıkla sonlanmaktadır. Vefat tarihi boyun kısmına etrafı oyularak yazılmıştır. Gövde kısmında ise oval silmeler arasına alınan sekiz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin sekizinci satırında tarih düşülmüştür.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu, takke üzerine genişçe sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın sol üst tarafında aşağı doğru sarkan bir gül göze çarpmaktadır. Sarığın alt kısmı ters C biçiminde, üst kısmı ise düzdür.

174. Zenneci zade Abdullah Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 11 Muharrem 1278/19 Temmuz 1861

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 174

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.02 x 0.27 x 0.07
(Ayak Ş.)1.00 x 0.26 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1278 fi 11 Muharrem
2 İlahi ente rahmanî recaî minke ğufranî
3 Vela te'huz bi-isyanî ve kemmil kulle noksanî
4 Zenneci zade Abdullah
5 Efendi rûhiçün
6 Fâtiha

Tanım: Etrafı taşlarla çevrili toprak mezar, Birgi Beldesi Taşpazar mezarlığının alt kısmında bulunmaktadır. Mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur.Düşey dikdörtgen formlu bir gövdeye sahip olan baş taşı kademeli bir boyunluk üzerine oturtulan bir başlıkla sonlanmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiştir. Yazılar arasında tirfil, uzatma ve şeddelere yer verilmiştir.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu sarıklı serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Başlığın alt kısmı düz, tepesi ovaldir.

Ayak taşı aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepeliği vardır. Ayak taşının ortasında yeşile boyanmış bir servi ağacı yer almaktadır. Servi ağacının ucu sağa doğru eğiktir.

175. Iraz Oğlu Hüseyin Kerîmesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1279/1862-63

Bugünkü Durumu: Şahide ortadan kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 175

Çizim No : 30

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.77 x 0. 35 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1279
2 Huve'l-Hayyu'l-Bakî
3 İlâhi bab-ı ğufranına geldim
4 Kerem kıl mağfiret abd-i gedayı
5 Merhume ve mağfure leha
6 Iraz oğli Hüseyin'in kerîmesi
7 Hadice rûhiçün Fâtiha

Tanım: Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşı, Bademli Büyük Mezarlık batı yamacında bulunmaktadır. Yukarıdan aşağıya doğru incelerek devam eden baş şahide doğrudan toprağa gömülü olup, gövde ve tepelikten oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmını tepelik kısmından yuvarlak kemerli bir silme ayırmaktadır. Gövdede silmeler arasında altı satır mâil celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Şahidenin gövde kısmı beşinci satırın altından yazıya paralel bir şekilde kırık olup üst kısmı yerdedir.

Mezar taşının tepelik kısmı sivri kemerlidir. Tepelik kısmında bulunan bitkisel süsleme, alt ve üst kısımları kıvrımlı ve kulplu bir vazodan çıkan stilize yapraklar iki yönden kıvrımlar yaparak tepeliği doldurmaktadır. Yaprakların yoğunlukta olduğu bitkisel süslemenin üst kısmında bir gül motifi bulunmaktadır.

176. Küçük Hacı Muhammed Kızı Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1279/1862-63

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 176

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.77 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :
1 Mevt sene 1279
2 Hakka vasıl oldi bulbül-i can
3 İskânını cennetde eyleye Rahman
4 Oldi merhume Küccük Hacı Muhammed kızı
5 Aişe rûhuna Fâtiha Nazile

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar Bademli Büyük Mezarlık güney batı yakasında yer almaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu olan mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa gömülüdür. Şahide gövde ve sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmı yuvarlak kemerli bir bordürle tepelikten ayrılmaktadır. Gövdede etrafı oyularak kabartma şeklimde işlenmiş beş satır celî sülüs yazı bulunmaktadır. Yazıda yer yer şedde ve uzatmalara yer verilmiştir. Kitabenin son satırındaki Fâtiha kelimesinden son ra "*Nazile"* ismi işlenmiştir. Bu, 345 nolu örnekte olduğu gibi, ya kitabenin hattatıdır veya mezar taşını yaptıranın ismidir.
Mezar taşının gövdeden oldukça geniş tutulan sivri kemerli tepelik kısmında yer alan bitkisel süsleme, gövdeyi tepelikten ayıran yuvarlak kemerli bordürden çıkış yaparak yukarı ve sağlı sollu aşağı doğru sarkan akantus yaprağı motiflerinden oluşmaktadır.

177. Hacı Kara Oğlu Molla Mehmed Zevcesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1279/1862-63

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 177

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.90 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1279
2 Fatımatu'z-zehra ola şefia
3 Cennetde makamı ola refia
4 Merhum ve mağfur leha Hacı
5 Kara oğli Monla Mehmed zevcesi
6 Fatıma ruhiçun Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında olan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olan şahide gövde ve tepelikten oluş maktadır. Mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur.
Şahidenin gövde kısmı tepelikten yuvarlak kemerli bir cetvelle ayrılmaktadır. Gövdede araları mâil cetvellerle ayrılmış altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Mezar taşının tepelik kısmı bitkisel süslemeye göre şekillenmiş olup, kemer üzerine oturtulan sade görünümlü kaideli bir saksı içinden çıkış yaparak yukarı ve sağlı sollu aşağı doğru sarkan akantus yapraklarından oluşmaktadır.

178. Muhammed Oğlu Çilingir İsmâil Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1280/1863-64

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 178

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.75 x 0.27 x 0.10

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayy sene 1280
2 Muhammed'in oğlu
3 Çilingir İsmâil Ağa
4 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık batı yamacında olan mezar taşı yerdedir. Dikdörtgen formda olan baş şahidenin gövde ile başlık kısmı boyunla birleşmektedir. Böylece mezar taşı gövde ve başlık olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır.
Şahidenin gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış mâil dört satır yazı etrafı oyularak kabartma şeklinde işlenmiş; yazılar arasında yer yer tirfil ve harekelere yer verilmiştir.
Başlık, kareye yakın formlu oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri paralel üç sıra destarla sarılmıştır. Sarığın alt tarafı düz, üst tarafı ovaldir.

179. Gök Ahmed Oğlu Hacı Hüseyin Zevcesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1281/1864-65

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette öne ve sola mail

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 179

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.16 x 0.37 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1281
2 İlahî ente rahmanî recaî minke
3 Ğufranî vela te'huz bi-isyanî
4 Ve kemmil kulle noksanî
5 Gök Ahmed oğli Hacı
6 Hüseyin'in zevcesi Aişe rûhuna
7 Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen görünümünde olan şahide aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve dilimli bir başlıkla sonlanmaktadır. Gövde ve tepelikten oluşan mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabe Arapçadır.

Tepelik kısmında dilimli bir saksıdan çıkan akantus yaprakları, yukarı ve her iki yönden aşağı sarkarak tepeliğe şekil vermektedir.

180. Kepkili Hacı Hüseyin Efendi'nin Oğlu Hacı İbrahim Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1282/1865-66

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 180

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.17 x 0.30 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1282
2 Kepkili Hacı Hüseyin
3 Efendi'nin oğlu
4 Hacı İbrahim Efendi
5 Ruhiçün Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Bademli Büyük Mezarlığın güney batısında doğrudan toprağa oturtulmuştur. Gövde ve başlıktan ibaret olan mezar taşı düşey dikdörtgen formundadır.

Şahidenin gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış beş satır sanatkârane bir üslupla mâil celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma şeklinde verilmiştir. Yazılar arasında yer yer tirfil, cezm ve uzatma harekelerinin dışında herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

Kademeli bir boyunluk üzerine oturtulan başlık, kareye yakın oval görünümlü ve üç sıra paralel destarla sarılmış bir sarıktır. Sarığın ucu sağ üst taraftan aşağı doğru sarkıtılmış durumdadır. Sarığın sarıldığı takkenin dışarıda kalan üst kısmı ovaldir.

181. Çelebi zade Ahmed Şerif'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 10 …. 1282/1865-66

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 181

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.30 x 0.34 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Muin sene 1282 fi 10 …
2 Çelebi zade Efendi oldi şan şöhreti
3 Bahusus belde-i Bedemyeli virdi ziyneti
4 İtdi ta'lim-i ulumiyle nice pür tullab feyezan
5 Var idi tab'-ı sehası hem uluvv-u himmeti
6 İsm-i paki Ahmed Şerif oldi paku'n-neseb
7 Bin iki yüz seksen iki sal kıldı rıhleti
8 Her kim okursa anın rûhuna bir Fâtiha
9 Mahşerde ide Mevla müyesser rahmeti

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık güney yakasında bulunan mezarın sadece baş taşı vardır. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa gömülmüştür. Mezar taşı gövde ve tepelikten oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış dokuz satır mâil celî sülüs yazı yoğun olarak bütün cepheyi doldurmaktadır. Yazıda kabartma tekniği kullanılmıştır. Yazı harekelidir.

Şahidenin başlığı kısa ve kalın bir boyun üzerine oturtulmuş kareye yakın formda oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın destarları sağlı sollu paralel ve çapraz olarak çok sıralı dilimler halinde üst üste sarılmış vaziyettedir. Başlığın alt kısmı düz, sarıktan taşan tepe kısmı ise ovaldir.

182. Hacı Göbelek Zevcesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Örselli Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1282/1865-66

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 182

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.00 x 0.35 x 0.06
(Ayak Ş)1.00 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mevt sene 1282
2 Okuya bir Fâtiha rahmeten li'l-alemin
3 Durağı cennet ola makamı hemin
4 Hacı Göbelek
5 Zevcesi merhume Aişe
6 Ruhiçun Fâtiha

Tanım: Gölcük Beldesi Örselli Mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak şahideleri vardır. Toprak mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ve dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Baş şahidesinin yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede harekelere yer verilmiştir.

Tepelik kısmında dilimli bir saksıdan çıkış yapan akantus yaprakları, yukarı ve iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

183. Berakende Aşiretinden Anmasdı Oğlu Monla Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1283/1866-67

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 183

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.85 x 0.26 x 0.07

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayy sene 1283
2 Berakende Aşire-
3 tinden Anmasdi
4 Oğli Monla Mustafa
5 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan toprak mezar, Gereli köyü mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki mezar taşı bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında silmeler arasına alınmış beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabede müteveffanın mensup olduğu aşiretin yazılı olması, yörede yaşamış olan aşiretlerin bilinmesi açısından önem arz etmektedir.

Başlık, takke üzerine üç sıra paralel destar sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın altı düz, üst kısmı ovaldir.

184. Hamza Kızı Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1 Şevval 1283/6 Şubat 1867

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 184

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.14 x 0.35 x 0.06
(Ayak Ş.)0.97 x 0.40 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1283 1 Şevval
2 İlahi ravza-i cinan
3 Eyle makamın heman
4 Hamza kızı Aişe
5 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Şahidelerin kaideleri doğrudan toprağa oturtulmuştur. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Baş taşının yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede hareke ve tirfillere yer verilmiştir.

Tepelik kısmında alt kenarları kıvrımlı ve üst kısmı dilimli bir vazodan çıkan akantus yaprakları yukarı ve iki yönden sağlı sollu aşağı doğru kıvrımlar yaparak tepeliği şekillendirmektedir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süslemesizdir.

185. Hacı Abdi Oğlu Halil Oğlu Hacı Ali'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(doğu kısmı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1284/1867-68

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 185

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.76 x 0.28 x 0.08

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1284
2 Hacı Abdi oğli
3 Halil'in oğli
4 Hacı Ali rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan toprak mezar, Yolüstü Köyü Mezarlığının doğu kısmında bulunmaktadır. Sağa mâil olan mezar taşı mavi renge boyalıdır.
Başı kırık olan şahidenin gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve uzatmalara yer verilmiştir.

186. Kaymakam Ali'nin Kerîmesi Şefika Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1285/1868-69

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 186

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.70 x 0.26 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1285
2 Kaimakam Ali'nin kerîmesi
3 Şefika Hanım'ın
4 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Yukarıdan aşağı doğru incelerek giden düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşı, Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında yerde olup, baş ve tepelikten ibarettir.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelik kısmından ayrılan gövdede araları silmelerle ayrılmış dört sıra mâil celî sülüs yazı sanatkârane bir şekilde işlenmiştir. Yazıların etrafı oyularak kabartma tarzındadır. Yazılar arasında tirfil ve uzatma işaretleri mevcuttur.

Mezar taşının tepelik kısmı bezemeye göre şekillenmiştir. Yuvarlak kemerin ortasından üç sıra şeklinde çıkış yaparak yukarı, sağa ve sola yayılan akantus yapraklarının dışında tepeliğin iki tarafına beşer yaprak şeklinde stilize edilmiş bitkisel süsleme mevcuttur.

187. Hacı İbrahim Kerîmesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1285/1868-69

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, kaidesi kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 187

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.06 x 0.34 x 0.09

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1285
2 Nagehan kaldı ağaç altında rahmet eyledi
3 Merhume Hacı İbrahim kerîmesi Hadice
4 Rûhiçun rızaen lillah
5 el-Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında olan mezarın sadece baş şahidesi bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formlu şahidenin kaidesi kırık olup, mezar taşı yerdedir. Şahide dilimli bir tepelik ve gövdeden oluşmaktadır.

Gövde kısmı yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılmaktadır. Gövdede araları cetvellerle ayrılmış beş satır mahalli karakterde mâil celî Ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Şahidenin dilimli tepelik kısmında yer alan süsleme merkezde bulunan altı yapraklı penç motifinden çıkış yapan akantus yaprakları olup, yaprak motifleri yukarı ve sağlı sollu ve kıvrımlar yaparak aşağı doğru sarkmak suretiyle desene bir hareketlilik katmıştır.

188. Soliğan zade Hacı Hafız İbrahim Efendi Kerimesi Emine Hatun'un Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Taşpazar Mezarlığı alt kısım)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 27 Receb 1285/13 Kasım 1868

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 188

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.16 x 0.36 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1285
2 27 Receb
3 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
4 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
5 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
6 İde ruhuma bir Fatiha ihsan
7 Soliğan zade Hacı
8 Hafız İbrahim Efendi
9 Kerimesi Emine Hatun rûhuna
10 Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı bulunan mezar, Birgi Beldesi Taşpazar Mezarlığı alt kısımda bulunmaktadır. Şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki şahide dilimli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma şekilde yazılmış on satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Tepelik kısmında, kaidesi kemer üzerine oturan dilimli bir saksıdan çıkış yapan kabartma olarak işlenmiş akantus yaprakları, yukarı ve iki yandan aşağı doğru sarkarak tepeliğe şekil vermektedir.

189. Çamlıcalı Mestancı Oğlu Mestan Abdi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Çamlıca Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1285/1868-69

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 189

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.97 x 0.28 x 0.10

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayy sene 1285
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Şamlıcalı Mestancı
5 Oğli Mestan Abdi rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Çamlıca Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki şahide bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmış altı satır celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Başlık, takke üzerine üç sıra halinde paralel destar sarılmış sarıklı bir serpuştur. Başlığın alt kısmı düz, üst tarafı ise ovaldir.

190. Derviş Hacı Mustafa Oğlu Mustafa'nın Oğlu Molla Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Gedikler Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1285/1868-69

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 190

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.88 x 0.26 x 0.09
(Ayak Ş)0.68 x 0.31 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1285
2 İlahi ente rahmanî
3 Recai minke ğufranî
4 Ve la te'huz bi-isyani
5 Ve kemmil kule noksanî
6 Derviş Hacı Mustafa oğlu
7 Mustafa'nın oğlu Molla Mustafa
8 (Gömülü okunmuyor)

Tanım: Gölcük Beldesi Gedikler mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formundaki gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, kabartma olarak yazılmış sekiz satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Taş yıprandığı için kitabedeki özellikler fazla ortaya çıkmamakla beraber, yer yer tirfil ve uzatmaların bulunduğu göze çarpmaktadır.

Başlık sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri sol alt köşeden sağ üst köşeye doğru çapraz olarak atılmıştır. Başlığın alt tarafı düz, üstü ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade olup herhangi bir süsleme yoktur.

191. Kürt Yusuf Kızı Zeliha'nın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1285/1868-69

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 191

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.73 x 0.33 x 0.03

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1285
2 Kürt Yusuf kızı
3 Zeliha ruhiçun
4 El- Fâtiha

Tanım: Kurucaova Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş taşı bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup dilimli sivri bir tepeliği vardır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, dört satır celî sülüs etrafı oyularak kabartma bir şekilde mahalli tarzda yazılmıştır.

Tepelik kısmında, kenarları kıvrımlı bir vazodan çıkan akantus yaprakları, yukarı ve kıvrımlar yaparak iki yönden aşağı sarkarak tepeliği şekillendirmektedir.

192. Hacı Muhammed Zevcesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Türkönü Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1285/1868-69

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 192

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.82 x 0.35 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayy sene 1285
2 el-Hac Muhammed
3 Zevcesi merhume
4 Fatıma rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Türkönü Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli birtepelikten oluşmaktadır.
Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, beş satır mâil celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde, sanatkârane bir üslupla yazılmıştır.
Şahidenin tepelik kısmı sade görünümlü ve süslemesizdir.

193. Bademyeli Cerancı zade Hacı Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1286/1869-70

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, başı kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 193

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.37 x 0.31 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki
2 Bademyeli Cerancı zade Hacı Mustafa
3 Bir kara sevdaya düçar oldi tabib kâr etmedi
4 Kendisi kendin dağladı zan eyleyub ta'n eyleme
5 Gele karşu emr-i hakka buni ol yar itmedi
6 Defter-i a'maline gelen Celîl ruz-i ecel
7 Böyle tahrir eylemişdir anı ağyar itmedi
8 Kıssa-i ibn-i Halilullah ile meşğul idi
9 Kurban oldi İsmâil yoluna
10 Bin ikiyüz seksen altide fena darından kayub
11 Eyledi azm-i bihişt dünyayı ol
12 Sene 1286

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formlu olan mezar taşı yerde olup başı kırıktır.

Oldukça uzun tutulan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş on iki satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak verilmiştir. Kitabenin onuncu satırında mevtanın vefat tarihi yazı ile son satırında ise rakamla verilmiştir.

194. Sarıtekeli Aşiretinden Tavşancı Oğlu Mustafa'nın Kerimesi Elif'in Mezarı

Bulunduğu yer : Çamlıca Taşderesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1286/1869-70

Bugünkü Durumu: Kırık, yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 194

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.80 x 0.30 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki 1286
2 Ziyaretden murad bir duadır
3 Bu gün bana ise yarın sanadır
4 Sarıtekeli Aşiretinden Tavşancı oğli
5 Mustafa'nın kerimesi merhume
6 Elif rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı bulunan mezar, Çamlıca köyü Taşderesi mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşı kaideye yakın yerden enine kırık olup yerdedir. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki şahide sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, penç motifinden çıkış yapan stilize edilmiş akantus yaprakları tepeliği doldurmaktadır.

195. Bölükbaşı Oğlu Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Gedikler Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1286/1869-70

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 195

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.94 x 0.22 x 0.07

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1286
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat Mücteba
4 El-merhum el-mağfur Bölük-
5 başı oğlu Mustafa
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan toprak mezar, Gölcük Beldesi Gedikler mezarlığında bulunmaktadır. Şahide, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede yer yer tirfil ve harekeler bulunmaktadır. Mezar taşının toprak altında kalan kısımlarındaki cetvellerde kahverengi boyalar göze çarpmaktadır.

Başlık sarıklı bir serpuş türündedir. Sarığın dilimleri, alttan dört sıra paralel sarılmış; üstten ise sağ üstten sol alta doğru tek sıra halinde çapraz olarak atılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

196. Köse Ali'nin Zevcesi Emine'nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1286/1869-70

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 196

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.80 x 0.34 x 0.05
(Ayak Ş.) 0.67 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1286
2 Köse Ali'nin
3 Zevcesi merhume
4 Emine rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan toprak mezar, Kurucaova Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dikdörtgen formundaki baş taşı sivri kemerli ve kenarları kıvrımlı bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede nadiren tirfile rastlanmaktadır.

Tepelik kısmında silmenin üzerine oturtulan sivri kemerli bir yumrudan çıkan akantus yaprakları yukarı ve iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliğe şekil vermektedir. Tepeliğin uç kısmı hafif kırıktır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formlu olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

197. Kacar Muhacirlerinden Hacı Arab Oğlu İsmail Oğlu Muhammed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1286/1869-70

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 197

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.95 x 0.26 x 0.05
(Ayak Ş.)0.61 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1276
2 Kacar muhacirlerinden
3 Hacı Arab oğli
4 İsmail oğli
5 Muhammed rûhuna Fâtiha

Tanım: Kurucaova Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve harekelere yer verilmiştir.

Başlık, kareye yakın formlu altı düz üstü oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel olarak sarılmıştır.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formludur. Sade görünümlü olan şahidenin üst kısmı kırıktır.

198. Hacı Harmancı Oğlu Ahmed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Türkönü Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1286/1869-70

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 198

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.75 x 0.25 x 0.10
(Ayak Ş)0.72 x 0.36 x 0.06

Kitabesi :

1 Mevt sene 1286
2 Hacı Harmancı
3 Oğli Ahmed
4 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan toprak mezar, Türkönü Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş dört satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede yer yer hareke ve tirfillere yer verilmiştir.

Başlık, Mahmudî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir göde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır. Şahidenin orta kısmında sade görünümlü bir servi ağacı kabartma olarak işlenmiştir. Servinin ucu sağa mâildir. Servi ağacının iki tarafında birer adet stilize lale motivi bulunmaktadır.

199. Ahmed'in Kerimesi Fatıma Hatun'un Mezarı

Bulunduğu Yer : Türkönü Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 2 Ramazan 1286/6 Aralık 1869

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 199

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.86 x 0.38 x 0.05
(Ayak Ş)0.82 x 0.38 x 0.05

Kitabesi :

1Huve'l-Hayy sene 1286 2 Ramazan
2 Ahmed'in kerimesi
3 Merhume Fatıma
4 Hatun rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri bulunan toprak mezar, Türkönü Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma bir şekilde yazılmıştır. Kitabede hareke ve tirfillere yer verilmiştir.

Tepelik kısmında, V şeklindeki bir saksıdan çıkan akantus yaprakları tepeliğe şekil vermektedir.

Ayak taşının, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövdesi ve sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

200. Hacı İbrahim Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Gedikler Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1287/1870-71

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 200

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.92 x 0.29 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1287
2 Ya Rab kerem it in hakir bendene ihsan eyle
3 Dar-ı ukbada ahvalimiz asan eyle
4 Barını geniş idub İbrahim ……. Hazret-i Allah
5 Hıfz ile bad-ı hatardan ……. Afv u ğufranım
6 Bir dua ile gönül sıdkınla üç İhlas bir Fâtiha
7 Ola ihsan sana …….
8 ……. Hacı İbrahim Efendi …….
9 ……

Tanım: Gölcük Beldesi Gedikler mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi vardır. Mezar taşı sağlam ve yerinden sökülmüş durumdadır. Şahidenin düşey dikdörtgen formunda bir gövde ve başlığı vardır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu ve dört sıra destarla paralel sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt kısmı düz, üstü ovaldir.

201. Hacı Softa Oğlu Hacı Muhammed Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1288/1871-72

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Karakteri **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 201

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.32 x 0.33 x 0.12

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1288
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakkı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrime ziyaret iden ihvan
5 Eylesunler rûhuma bir Fâtiha ihsan
6 Hacı Softa oğlu
7 el-Hac Muhammed Ağa'nın rûhuna Fâtiha

Tanım: Düşey dikdörtgen formunda olan baş şahide, Bademli Büyük Mezarlık batı yamacında yerdedir. Mezar taşı, başlık ve gövdeden oluşmaktadır.
Şahidenin gövdesinde araları silmelerle ayrılmış yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yazıda yer yer uzatmaların dışında herhangi bir hareke ve süslemeye rastlanmamaktadır.

Başlık, kısa bir boyunluğun üzerine oturtulmuş kareye yakın formlu oval görünümlü 71 cm çapında bir sarıktır. Sarığın dilimleri, paralel sarılmış dört sıra destarın üzerinden sağdan sola doğru çapraz atılmış bir sıra destarla sarılmıştır. Sarığın sol üst köşesinden destarın ucu aşağıya doğru sarkıtılmış vaziyettedir. Sarığın alt kısmı üst kısmına göre daha geniş olup, alt kısmı düz, üst kısmı ise ovaldir.

202. Hasan Efendi'nin Kerimesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1288/1871-72

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 202

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.30 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1288
2 İlahî beni sen eyle mağfur
3 Cemalin rüyetiyle mesrur
4 Habibin kevserinden beni içür
5 Sıratı berk-i hatif gibi giçür
6 Hasan efendi'nin kerimesi
7 Hadice rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Şahide, gövde ve kenarları kıvrımlı bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mail celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Şahidenin tepelik kısmında silmenin üzerine oturtulan üç dilimli bir noktadan çıkış yapan akantus yaprakları yukarı ve sağlı sollu aşağı doğru sarkarak tepeliğe şekil vermektedir.

203. Koca İbrahim Oğlu Kerimesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tari : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1288/1871-72

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 203

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.03 x 0.37 x 0.02
(Ayak Ş.)0.94 x 0.37 x 0.02

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1288
2 Ne kadar şayi olsa âlemde şanın
3 Akibet iki taş olur nişanın
4 Süleyman olub tahtını yel götürse
5 Mezaristan olur sonra mekânın
6 Koca İbrahim oğlu kerimesi
7 Hadice rûhuna Fâtiha

Tanım: Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Şahidelerin kaideleri doğrudan toprağa oturtulmuştur. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Baş taşı bir silme ile tepelikten ayrılmaktadır. Silmeyi teğet geçen yuvarlak kemerli bir cetvelle yukarıdan kuşatılan gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin son satırında bir adet tirfil göze çarpmaktadır. Silme ile cetvel arasında kalan köşe kısımlara stilize yerleştirilmiştir.

Tepelik kısmında tek katlı ve altı adet yuvarlak kemerli ve içi taralı pencere aralığı olan bir yapı mevcuttur. Yapı duvarının üzerine oturtulan desenli bir vazodan gelişen stilize yaprak motifleri yukarı ve sağlı sollu aşağı sarkan birer çiçek dalı ile tepeliği doldurmaktadırlar.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü olup, sağ arkaya doğru eğiktir.

204. Kurucaova'dan Nebi Oğlu Hacı Mehmed Oğlu Musa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1288/1871-72

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 204

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.62 x 0.22 x 0.04
(Ayak Ş.)0.59 x 0.26 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1288
2 Kurice Ovadan
3 Nebi oğli Hacı Mehmed
4 Oğli Musa rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideli etrafı taşlarla çevrili toprak mezar Kurucaova Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi düşey dikdörtgen formlu bir gövde ile bir başlıktan oluşuyor.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak mahalli bir üslupla yazılmıştır.

Başlık, Azizi fes türünde bir başlıktır. Diğer örneklerden farklı olarak fesin püskülü sağ taraftadır.

Sol arkaya doğru mâil olan ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süslemesizdir.

205. Balabanlı Molla Muhammed'in Zevcesi Hasan Kızı Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1289/1872-73

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 205

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.00 x 0.35 x 0.07

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1289 ……
2 İlahî abduke'l-asi etaka
3 Mukirrun bi'z-zünubî fe-kad deaka
4 Fe-in tağfir fe-innema li-zaka
5 Ve in tatrud fe-men yarham sivaka
6 Balabanlı Monla Muhammed'in zevcesi
7 Hasan kızı Fatıma'nın rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık güney batı yamacında bulunan mezar baş ve ayak taşından ibarettir. Düşey dikdörtgen formunda olan baş şahide aşağıdan yukarıya doğru genişlemektedir. Şahide gövde ve tepelikten oluşmaktadır. Şahide doğrudan toprağa gömülüdür.
Mezar taşının gövde kısmını tepelik kısmından yuvarlak kemerli bir silme ayırmaktadır. Gövdede araları cetvellerle ayrılmış sekiz satır mâil celî sülüs Arapça kitabe etrafı kazılarak kabartma şeklinde verilmiştir. Gövde kısmında yazıdan başka herhangi bir süsleme yoktur.
Şahidenin tepelik kısmı süslemeye göre şekillenmiştir. Altı sağa doğru kıvrılmış bir vazo içinde yer alan akantus yaprakları her iki yönden aşağıya doğru kıvrılarak sarkmakta ve tepeliğe şekil vermektedir.
Mezarın ayak taşı kırık olup sadece toprağa gömülü alt tarafından az bir kısmı mevcuttur. Ayak taşında ortada servi, yanlarda stilize lale motivinin oyma tekniği işlenen alt kısımları gözükmektedir.

206. Çelebi zade Mustafa Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 15 Zilhicce 1289/13 Şubat 1873

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 206

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.87 x 0.27 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1289 15 Zilhicce
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bihakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrime ziyaret iden ihvan
5 Oku rûhuma bir Fâtiha ihsan
6 Çelebi zade Mustafa Efendi

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık güney yakasında bulunan mezarın sadeca baş taşı mevcut olup, doğrudan toprağa gömülüdür. Şahide düşey dikdörtgen formunda gövde ve başlıktan ibarettir.

Mezar taşının gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış mâil celî sülüs altı satır yazı kabartma mahalli bir üslupla yazılmıştır.. Gövdede yazıdan başka herhangi bir süsleme mevcut değildir. Anca boyun kısmında üç yapraklı bir bitkisel motif göze çarpmaktadır.

Başlık, kareye yakın oval formlu olup, beş sıra paralel destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

207. Bademyeli Yağcı Hacı Hüseyin'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1290/1873-74

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 207

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.15 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1290
2 İlahî ente rahmanî
3 Recaî minke ğufranî
4 Vela te'huz bi-isyanî
5 Ve kemmil kulle noksanî
6 Bademyeli Yağcı Hacı
7 Hüseyin rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar Bademli Büyük Mezarlık Güney kısmında yer almaktadır. Düşey dikdörtgen formunda olup, kaidesi toprağa oturtulmuştur. Şahide gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak verilmiştir. Kitabe Arapça yazılmıştır. Bademli Beldesinin isminin *Bademye* olarak geçmesi ayrı bir önem arz etmektedir.

Başlık, kareye yakın formlu oval görünümlü dört sıra destarla paralel sarılmış sarıklı bir serpuştur. Başlığın alt kısmı üst kısmına göre daha geniş tutulmuştur. Başlığın sarıktan taşan üst kısmı kısa tutulmuş olup ovaldir.

208. Hacı Mustafa Bey Oğlu Hacı Mehmed Zevcesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 20 Receb 1290/13 Eylül 1873

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 208

Ölçüleri :(Baş Ş.) B. 85 E. 35 K. 5

Kitabesi :

1 Huve'l-Bakî sene 1290 20 Receb
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Hacı Mustafa Beg oğli Hacı Mehmed
5 Zevcesi Hatice rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar, Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen görünümlü mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Şahide, dilimli bir tepelik ve gövdeden oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış altı satır mahalli karakterde mail celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Tepelik kısmında silmenin üstüne oturan kenarları dalgalı ve üzeri çiçek işlemeli bir saksıdan çıkış yapan kabartma olarak stilize edilmiş akantus yaprakları, yukarı ve her iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliği oluşturmaktadır.

209. Ödemişli Musa Efendi Kerimesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1290/1873-74

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 209

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.90 x 0.39 x 0.07
(Ayak Ş.)0.72 x 0.33 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1290
2 Ya İlahi şefaat eyle bize
3 Ödemişli Musa Efendi
4 Kerimesi Aişe rû-
5 huna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar, Kurucaova Köyü mezarlığında yer alır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir; ancak zamanla taşlar toprak altında kalmıştır. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ve dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Tepelik kısmında kemerin üzerine oturtulan kaideli ve desenli bir vazodan çıkış yapan akantus yaprakları, yukarı doğru ve iki yönden aşağıya sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide, sade görünümlü ve süslemesizdir.

210. Kurbancı Molla Mustafa'nın Kerîmesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1291/1874-75

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 210

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.03 x 0.33 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1291
2 İlahî beni sen eyle mağfur
3 Cemalin rü'yetiyle mesrur
4 Habibin kevserinden beni içür
5 Sıratı berk-i hatif gibi giçür
6 Kurbancı
7 Molla Mustafa'nın
8 Kerîmesi Fatıma rûhuna
9 Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Bademli Büyük Mezarlık güneyinde yer almaktadır. Düşey dikdörtgen formlu ve sivri tepelikli olan mezar taşının kaidesi toprağa gömülüdür.
Gövde kısmı yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Araları silmelerle ayrılmış dokuz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.
Şahidenin sivri kemerli tepeliği süslemeye göre şekillenmiş olup, yuvarlak kemerli cetvelin üzerine oturtulan sekiz yapraklı papatya motifinden çıkış yapan akantus yaprakları yukarı ve sağlı sollu aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

211. Bademyeli Selbas Hafız Oğlu Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1291/1874-75

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 211

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.78 x 0.26 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1291
2 Genç yaşımda ecel camın sundu Azrail
3 Emr-i hakdan razıyım ben cümlemiz kail buna
4 Bademyeli Selbas Hafız oğli
5 Mehmed'in rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Şahide, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak mahalli tarzda yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu, oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Alt tarafı üst tarafına göre daha geniş tutulan başlığın altı düz, tepe kısmı ise ovaldir.

212. Müderris-i Sultanî Muhammed Ali Efendi Bin Veliyüddin Tavasi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler dibi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1291/1874-75

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 212

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.10 x 0.34 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayyu'l-Baki
2 El-Müderrisu's-Sultani
3 Muhammed Ali Efendi İbn-i
4 Veliyuddin Tavasi
5 Rûhuna Fâtiha sene 1291

Tanım: Bozdağ Beldesi Üçler dibi mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır.

Mezar taşının gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma halinde yazılan beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu, paralel üç sıra destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

213. Uzun Hafız Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Gedikler Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1291/1874-75

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 213

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.05 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1291
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrimi ziyaret iden ihvan
5 Eylesun rûhuma bir Fâtiha ihsan
6 Uzun Hafız Mehmed'in rûhuna
7 Fâtiha

Tanım: Gölcük Beldesi Gedikler mezarlığında bulunan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Şahide sağlam ve yerdedir. Mezar taşı düşey dikdörtgen formunda bir gövde ve bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu, oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri paralel olarak sarılmıştır. Sarığın alt tarafı üst kısmına göre daha geniş tutulmuş olup altı düz, üstü ise oval görünümdedir.

214. Deveci Kara Mustafa Zevcesi Aişe Döne'nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 15 Ramazan 1291/26 Ekim 1874

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 214

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.10 x 0.32 x 0.05
(Ayak Ş) 0.80 x 0.28 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1291 15 Ramazan
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Hasreta fani cihanda tul ömür sürmedim
4 Deveci Kara Mustafa zevcesi
5 Aişe Döne rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar Kurucaova köyü mezarlığında bulunmaktadır. Sağa mail olan baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile dilimli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Tepelik kısmında, kaideli ve dilimli bir vazodan çıkan akantus yaprakları yukarı ve iki yönden kıvrımlar yaparak aşağı doğru sarkmakta ve tepeliği şekillendirmektedir.

Ayak taşı, Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Ayak taşının orta kısmında, oyma bir tarzda işlenmiş ucu sağa mail sade görünümlü bir servi ağacı bulunmaktadır. Şahidenin sağ alt kenarı hafif kırıktır.

215. Hacı İbrahim Oğlu Katmerci Mehmed Usta'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1291(?)/1874

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 215

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.29 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1291(?)
2 İlahi arz edub geldim sana
3 Aşıkım çokdan beri ben sana
4 Afvına mağrur olup kıldım günah
5 Eyle mağfiret benim Rabbim bana
6 Hacı İbrahim oğli Kadmerci
7 Mehmed Usta'nın rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar, Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda olan şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Mezar taşının baş kısmı kırıktır.

Üstü kırık olan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mail celî ta'lik yazı, sanatkârane bir şekilde kabartma olarak işlenmiştir.

216. Halil Efendi Zevcesi Satı Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1292/1875-76

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 216

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.95 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1292
2 El çekub cümleten geldim sana
3 İlahi rahm eyle sen bana
4 Halil Efendi zevcesi
5 Satı Hadice rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturmuştur. Düşey dikdörtgen görünümünde olan şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve kenarları kıvrımlı bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle ayrılmış altı satır mail celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında silmenin üzerine oturtulan kare kaideli ve dilimli saksıdan çıkan stilize akant yaprakları, yukarı ve her iki yönden aşağı sarkarak tepeliğe şekil vermektedir.

217. Koca A'yan Oğlu Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1292/1875-76

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 217

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.10 x 0.30 x 0.04
(Ayak Ş.)1.03 x 0.32 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1292
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bihakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrime ziyaret iden ihvan
5 Eylesun ruhuma bir Fâtiha ihsan
6 Koca A'yan oğli Mehmed'in
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi Mezarlığında yer almaktadır. Baş şahidesi düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmında, araları silmelerle ayrılmış yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfillere yer verilmiştir.

Başlık, kareye yakın formlu ve oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri dört sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Başlığın altı düz, üstü ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Mezar taşının ortasına bir servi ağacı oyma bir şekilde işlenmiştir. Servinin ucu sağa doğru mâildir. Servinin iki yanına simetrik olarak işlenmiş birer stilize lale motivi yerleştirilmiştir.

218. Mustafa'nın Kerimesi Ümmü Gülsüm'ün Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarih **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1292/1875-76

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 218

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.71 x 0.27 x 0.04

Kitabesi :
1 Ah mine'l-mevt sene 1292
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Bulam ta ki resulünden şefaat
5 Mustafa'nın kerimesi Ümmü Gülsüm
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan toprak mezar, Kurucaova Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Sağa ve arkaya doğru eğik olan mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.
Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma bir şekilde yazılmıştır.
Tepelik kısmında kaideli sade bir vazodan çıkış yapan akantus yaprakları, yukarı ve iki yönden aşağıya doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

219. Ahmed Bey Oğlu Mustafa Bey'in Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 12 Cemaziyye'l-evvel 1292/16 Haziran 1875

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 219

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.83 x 0.26 x 0.06
(Ayak Ş.)0.48 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1292 21 ca
2 Ya İlahi felek bize eyle himmet
3 Ahirinde sizler de olursunuz mevt
4 Ahmed Beg oğli
5 Merhum Mustafa Beg
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Kurucaova Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri vardır. Düşey dikdörtgen formundaki baş taşının başlığı boyun kısmından kırıktır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma bir şekilde sanatkârane bir üslupla yazılmıştır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahide sade olup herhangi bir süsleme mevcut değildir.

220. Koca zade Hacı Mustafa Efendi'nin Zevcesi Fatma Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1293/1876-77

Bugünkü Durumu: Şahide kırık, yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 220

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.36 x 0.34 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l- Baki sene 1293
2 Koca zade Hacı Mustafa Efendi'nin
3 Afife zevcesi Tahire İsmet
4 Fatıma Hanım nam-ı eşrafla
5 Bademye içinde bulmuşdi şöhret
6 İrciî emrine düşünce mazhar
7 Dar-ı dünyadan eyledi rihlet
8 Hadice Fatıma olsun şefiî
9 Du darda imâmân eyleye himmet
10 Cevher-i eşkimle düşdi tarihi
11 Makam olsun ona……..cennet
12 Rûhiçün el-Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi bulunan mezar, Bademli Büyük Mezarlığın güney batı yamacında yerde olup, alt kısmı kırıktır. Düşey dikdörtgen formunda olan şahide, gövde ve kıvrımlı bir tepelikten oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş on iki satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak sanatkârane bir şekilde yazılmıştır. Kitabede yer yer uzatma harekelerinin dışında herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır. Yazıda Bademli Beldesinin ismi Bademye olarak zikredilmektedir. Ayrıca kitabenin onuncu satırında tarih düşülmüştür.

Mezar taşının tepelik kısmı süslemeye göre şekillenmiştir. Tepeliği gövdeden ayıran yuvarlak kemerli bordür üzerine oturtulan kaideli saksı içinden çıkış yapan stilize yaprak motifleri yukarı ve iki yönden kıvrımlar yaparak aşağı doğru sarkmakta ve bu şekilde tepeliği oluşturmaktadır.

221. Kassab Hacı Hafız'ın Kerîmesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1293/1876-77

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 221

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.68 x 0.26 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1293
2 Rihlet itdi valideynin bir güli
3 Ola firdevs içre cennet bülbüli
4 Kassab Hacı Hafız'ın kerîmesi
5 Fatıma rûhiçün Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında yer almaktadır**.** Şahide düşey dikdörtgen görünümüne olup aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve dilimli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmını tepelikten ayıran yuvarlak bir silmenin altına araları cetvellerle ayrılmış beş satır mâil mahalli karakterdeki celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Tepelikte yer alan süsleme, gövde ve tepeliği ayıran silmenin üzerine yerleştirilen saksıdan çıkış yapan akantus yaprak motifleri olup, yapraklar yukarı ve sağlı sollu aşağı doğru sarkarak tepeliğe şekil vermektedir.

222. Çepe Oğlu Hacı Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Yakaçelebi mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1293/1876-77

Bugünkü Durumu: Şahide kırık, yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Ta'lik

Fotoğraf No **:** 222

Ölçüler **:** Kırık

Kitabesi :
1 Huve'l-Bakî sene 1293
2 Sene bin iki yüz doksan üçde
3 Dar-ı bekaya irtihal etdi yetmiş yaşında
4 Müznibim kapuna geldim ya Ğafur
5 İlahi zünubum sen eyle mağfur
6 Merhum Cepe oğlu Hacı Mustafa
7 Rûhuna Fâtiha ile ver safa

Tanım: Bademli Yakaçelebi Mezarlığında bulunan bu mezarın sadece baş şahidesi vardır. Başı ve alt kısmı ile gövdede iki yerden kırık olan mezar taşı yerdedir. Şahide dikdörtgen formludur.

Gövde kısmında, araları mail cetvellerle ayrılmış kabartma yedi satır ta'lik yazı bulunmaktadır. Kitabede göze çarpan önemli özellik, vefat tarihinin hem yazı ile hem de rakamla yazılmış olmasıdır. Ayrıca bu yöredeki mezar kitabelerinden ayrılan diğer en önemli özelliği, ölen şahsın vefat yaşının yazılı olmasıdır. Taşta yazıdan başka, herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

223. Çakırlıdan Nizam Hacı Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1293/1876-77

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 223

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.05 x 0.27 x 0.05
(Ayak Ş.)0.88 x 0.31 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1293
2 İlahi ente rahmanî
3 Recai minke ğufranî
4 Çakırlıdan Nizam
5 Hacı Mustafa rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi Mezarlığında yer almaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, altı satır mâil celi sülüs yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu, oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri dört sıra halinde paralel sarılmıştır. Sarığın altı düz, üst kısmı ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

224. Koca Hasan Kızı Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1293/1876-77

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 224

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.84 x 0.31 x 0.06
(Ayak Ş.)0.71 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1Huve'l-Hayy sene 1293
2 Koca Hasan kızı
3 Fatıma rûhuna
4 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları olan toprak mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi kıvrımlı bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmış dört satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Tepeliğin alınlık kısmında silmenin üzerine oturtulan yarım daire şeklindeki motifin etrafı stilize yapraklarla çevrelenmiş, dairenin yüzeyinde tek yaprak motifine yer verilmiştir. Bunun üst tarafında stilize edilmiş akantus yaprakları yukarı doğru ve iki yönden aşağı doğru kıvrımlar yaparak tepeliği şekillendirmektedir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı yuvarlak kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade görünümlü ve süslemesizdir.

225. Musa Oğlu Halil Kerimesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1293/1876-77

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 225

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.75 x 0.29 x 0.04
(Ayak Ş.)0.71 x 0.29 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1293
2 Musa oğli Halil
3 Kerimesi
4 Aişe rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesinin sivri kemerli bir tepeliği vardır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan beş satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Tepelik kısmında bir saksıdan çıkış yapan akantus yaprakları yukarı ve yönden aşağı sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Şahide sade ve süslemesizdir.

226. İmam Oğlu Hacı İbrahim Oğlu İbrahim Bey'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1294/1877-78

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 226

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.24 x 0.31 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1294
2 İlahî abduke'l-asi etaka
3 Mukirrun bi'z-zünubî fekad deaka
4 Ve in tağfir fe-ente lizaka
5 Ve in tatrud fe-men yerham sivaka
6 Merhum ve mağfur leh imam oğli Hacı
7 İbrahim'in oğlu İbrahim Bek
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli büyük mezarlığın batı yamacında bulunan mezarın sadece baş şahdesi mevcut olup, doğrudan toprağa gömülüdür. Düşey dikdörtgen formunda olan şahide, bir başlıkla sonlanmaktadır. Mezar taşı başlık ve gövde kısmından ibarettir.

Mezar taşının gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış sekiz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabe Arapçadır. Gövdede yazıdan başka herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

Başlık, altmış yedi cm. çapında kareye yakın formda oval görünümlü bir sarıktır. Sarığın dilimleri sol alt kısımdan sağ üst tarafa çapraz olarak sarılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları ovaldir.

227. Çelebi zadenin Ehli Ümmü Gülsüm'ün Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1294/1877-78

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 227

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.30 x 0.31 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1294
2 İlahî beni sen eyle mağfur
3 Cemalin rü'yetiyle mesrur
4 Habibin kevserinden beni içür
5 Sıratı berk-i hatif gibi giçür
6 Merhume ve mağfur leha
7 Çelebi zadenin ehli
8 Ümmü Gülsüm rûhiçün Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan mezar Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru hafif genişleyen düşey dikdörtgen formunda olan şahide, dilimli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahidenin kaidesi toprağa oturtulmuştur. Bu şahide, Bademli Büyük Mezarlıkta bulunan en uzun mezar taşı olma özelliği ile önem arz etmek- tedir.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Şahidenin tepelik kısmı süslemeye göre şekillenmiştir. Gövdeyi tepelikten ayıran silmenin üzerine yerleştirilen dilimli ve kaideli saksı içinden çıkan akantus yaprakları yukarı ve sağlı sollu kıvrımlar yaparak aşağı doğru sarkmakta, böylece tepeliğe desen ve canlılık katmıştır.

228. Akbaş Mustafa oğlu Muhammed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Bucak Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1294/1877-78

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 228

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.60 x 0.22 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-baki sene 1294
2 Tıfl iken gitdi dar-ı
3 Cinane Akbaş Mustafa
4 Oğli Muhammed rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Bucak köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formlu mezar taşı bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış beş satır mahalli tarzdaki mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, benzerlerine göre daha uzunca tasarlanmış Mahmudî fes türündedir.

229. Koca Ömer'in Zevcesi Şerife Hatun'un Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1294/1877-78

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, ucu kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 229

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.74 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :
1 Mine'l-mevt sene 1294
2 Koca Ömer'in
3 Zevcesi Şerife
4 Hatun rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş taşı bulunmaktadır. Şahidenin tepe kısmı kırıktır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki şahide kıvrımlı bir tepeliğe sahiptir. Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında etrafı oyularak kabartma olarak yazılan beş satır celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Tepelik kısmında, kaideli ve kabartma desenli bir vazodan çıkış yapan stilize edilmiş akantus yaprakları yukarı ve iki yönden aşağı doğru kıvrımlar yaparak tepeliğe şekil vermektedir. Tepeliğin uç kısmı kırıktır.

230. Ömer'in Kerimesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1294/1877-78

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 230

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.66 x 0.31 x 0.05

(Ayak Ş.)0.42 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1294
2 Ömer'in kerimesi
3 Merhume Aişe
4 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve yak şahideleri olan toprak mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesinin kıvrımlı bir tepeliği vardır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan dört satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Tepelik kısmında, baklava dilimi desenli bir saksıdan çıkış yapan akantus yaprakları yukarı doğru ve sağlı sollu kıvrımlar yaparak tepeliğe şekil vermektedir.

Oldukça küçük olan ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

231. Koca Hacı zade Hacı Mustafa Baba'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1296/1878-79

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Karakteri : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 231

Çizim No **:** 31

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.20 x 0.31 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve dost sene 1296
2 Ya Rab bı-ibadat-i resuli's-sakalayn
3 Ya Rab bı-ğaza kunende-i Bedr u Huneyn
4 İsyan-ı mera du nim kun der Arasat
5 Nimeş bı-Hasan bı-bahş nimeş bı-Hüseyin
6 Koca Hacı zade merhum
7 Hacı Mustafa Babanın
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Büyük Mezarlığın güney batı yakasında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcut olup, doğrudan toprağa oturtulmuştur. Mezar düşey dikdörtgen formludur. Mezar taşı, gövde ve boyunluk üzerine yerleştirilmiş bir başlığa sahiptir.

Şahidenin gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış sekiz satır mâil celî ta'lik yazı etrafı oyularak kabartma şekilde işlenmiştir. Kitabenin Farsça oluşu bu mezar taşına ayrı bir özellik katmaktadır; çünkü o yörede bundan başka Farsça kitabesi olan herhangi bir mezar taşına rastlanmamıştır.

Başlık, kareye yakın oval formlu, 73cm. çapında sade görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel sarılmış olup altı düz, üst kısmı ovaldir.

232. Kösecik Oğlu Süleyman'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Mescitli Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1296/1878-79

Durumu : Baş şahidesi kırık, yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği: Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 232

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.90 x 0.29 x 0.05
(Ayak Ş.)0.52 x 0.27 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1296
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Bulam ta ki resulünden şefaat
5 Kösecik oğli Süleyman
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan toprak mezar, Mescitli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi yerde olup kenarları yer yer kırıktır. Mezar taşı düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Başlığın altı düz, üst kısmı ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süsleme mevcut değildir.

233. Süleyman Efendi Oğlu Halil Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Fakılar Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1295/1878

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 233

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1295
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Bulam ta ki Resulunden şefaat
5 Süleyman Efendi oğlu
6 Halil Efendi rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Pirinççi Köyü Fakılar mezarlığında bulunmaktadır. Sağa mâil olan mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Başlık, alttan üste doğru kareye yakın formlu oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri beş sıra halinde paralel olarak dolanmıştır. Altı düz, üst kısmı oval biçimde olan sarığın sol üst tarafına bir papatya çiçeği kabartma olarak işlenmiştir.

234. Kürt Ali Mahdumu Koçan'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Yayla)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1297/1879-80

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 234

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.70 x 0.27 x 0.06

Kitabesi :
1 Sene 1297
2 Beni Kıl mağfiret ey Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam Nur-u Kur'an
4 Kürt Ali mahdumi Koçan
(Gömülü okunmuyor)

Tanım: Bozdağ Beldesi Yayla mıntıkasında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Toprak mezar tipinde olan mezarın düşey dikdörtgen formundaki baş taşı bir başlıkla sonlanmaktadır.

Oldukça yıpranmış olan mezar taşının gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mail celî sülüs yazı mahalli karakterde kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin son satırı toprağa gömülü olduğu için okunamamıştır.

Başlık Hamidî fes türündedir. Başlığın alt kısmı ters C tipinde üst kısmı ise düzdür.

235. Musa Oğlu Kerimesi Emine'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Bucak Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1297/1879-80

Bügünkü Durumu: Baş şahidesi kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 235

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.90 x 0.36 x 0.04
(Ayak Ş.)0.85 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1297
2 Gel oki İhlas ile bir Fâtiha
3 Geldi hakdan ircii ile bir nida
4 İşte teslim eyledim ben canım feda
5 Musa oğli kerimesi
6 Emine hem sahib-i kabr
7 Merhumenin rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan toprak mezar, Bucak Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi, kenarları kıvrımlı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Mezar taşı kaideye yakın bir yerde ortadan kırıktır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabe mahalli tarzda ele alınmıştır.

Tepelik genişçe tasarlanmış akantus yaprakları ile doldurulmuştur.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşının iç kısmında, ortada kabartma olarak işlenmiş bir servi ağacı bulunmaktadır. Ağacın ucu sağa doğru maildir. Servini iki tarafında ise stilize lale motivi bulunmaktadır. Servi ağacı ve çiçekler sarı renge boyalıdır.

236. Çaylıda Urgancı Mehmed Oğlu Halil'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1297/1879-80

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 236

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.79 x 0.21 x 0.04

Kitabesi :
1 Sene 1297 fi ğurre Şevval
2 İlahi ravza-i cinan eyle makamın
3 Çaylıda urgancı
4 Mehmed oğlu
5 Halil rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesinin başı kırıktır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

237. Gök Ahmed Ağa zade Hacı Hüseyin Ağa Zevcesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 19 Zilkade 1297/23 Ekim 1880

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 237

Çizim No : 32

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.20 x 0.38 x 0.05

Kitabesi :

1 Mine'l-mevt sene 1297 19 Zilkade
2 Bu cihan fani cihandır sanki bir zıll-ı hayal
3 Görmedim hiç alem içre bulmasa kimse zeval
4 Genç yaşımda nuş idub cam-ı ecelden şerbeti
5 İrcii emr-i şerifine itdim oldum imtisal
6 Ah nideyim 'kullu şey'in halikun' didi Huda
7 Böyledir el-hukmu lillahi'l-kebiru'l-müteal
8 Gök Ahmed Ağa zade Hacı Hüseyin
9 Ağa zevcesi Aişe rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen görünümünde olan şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Yukarıdan aşağıya doğru incelerek giden şahidenin tepelik kısmı kırıktır.

Yuvarlak bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır mail celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Tepeliğin üst kısmı kırıktır. Tepeliğin sağlam kalan alt kısmında silmenin üzerine oturtulan girlant ve iki taraftaki S kıvrımlı bitkisel süslemeler tepeliği doldurmaktadır.

238. İzmirli Hatice binti Sofi zade Muhammed 'in Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı ceviz deresi)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1298/1880-81

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 238

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.27 x 0.37 x 0.05

Kitabesi :

1Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1298
2 Cam-ı ecelden virildi şerbet-i hizan
3 Derd-i ishalden ecel sundi peyman
4 Musafir iken dar-ı gurbetde bu revan-ı kafes
5 Civar-ı Birgivî'de kıldı Mevla mesva-yı rıdvan
6 Geçub Huda cürmümden şefaat kılsun Resul
7 Feyz-i mukaddes Birgi'de çün eyledi mihman
8 İlahi mekânım cennetu'l-me'va ola hem illiyin
9 Olam gülzar-ı berrin-i firdevs aşiyan
10 Fevtine tarih (Hayy Ğafur) İzmirî Hadice
11 Binti Sofi zade Mehmed içun Fâtiha ihsan

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar, Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığı ceviz deresi mevkiinde bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formlu şahidenin kaidesi doğrudan toprağa gömülmüştür. Mezarın etrafı gelişi güzel dizilmiş taşlarla çevrilmiştir. Mezar taşı gövde ve kıvrımlı tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş on bir satır mail celî sülüs yazı, mahalli karakterde kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin onuncu satırında tarih düşülmüştür. Kitabenin alt ve yan cetvelleri kırmızı boya ile boyanmıştır. Kitabede, mevtanın ishal hastalığından vefat ettiği ifade edilmektedir.

Mezar taşının tepelik kısmında, oval kaidesi ve iki dilimli olan saksıdan çıkan, yukarı ve iki taraftan aşağı doğru sarkan S ve C kıvrımlı akantus yaprakları tepeliğe şekil vermektedir.

239. Karadoğani Hacı Hafız Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Karadoğan Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 15 Zilhicce 1297/18 Kasım 1880

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 239

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.33 x 0.05
(Ayak Ş.)0.78 x 0.33 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1297 fi 15 Zilhicce
3 Huve'l-Hayyu'l-Baki
4 Pir-i nişin bende-i
5 Salik-î Nakşîbendî
6 Karadoğani Hacı Hafız Efendi
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Karadoğan Köyü mezarlığında bulunmaktadır**.** Baş şahidesi toprağa dikili durumda iken ayak taşının alt kısmı kırık olup yerdedir. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi birbaşlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı mahalli tarzda kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu, oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri sağ alttan sol üst tarafa doğru çapraz atılmıştır. Sarığın altı düz, üstü ise ovaldir.

Ayak taşı düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Altı kırık yerde olan şahidenin orta kısmında etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiş bir servi ağacı bulunmaktadır. Sade görünümlü servinin ucu sağa maildir. Servinin iki tarafında birer adet stilize lale motivi kabartma olarak işlenmiştir.

240. Kavukçu Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu İbrahim Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1299/1881-82

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 240

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.20 x 0.33 x 0.08
(Ayak Ş)0.85 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat Mücteba
4 Kavukci el-Hac Muhammed
5 Efendi'nin mahdumi merhum
6 İbrahim Efendi rûhiçun
7 El-Fâtiha sene 1229

Tanım: Bozdağ Beldesi Üçler mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki baş taşı bir başlıkla sonlanmaktadır.
Gövdede araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mail celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede tirfil ve uzatmalara yer verilmiştir.

Başlık 75 cm. çapında sarıklı bir kavuktur. Alttan üste doğru kareye yakın formlu, içindeki oyma yıldız şekilleri olan bez astarın üzerine genişçe destarla sarılmış kâtibî kavuğun alt ve üst kısımları düzdür.

Düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade görünümlü ve süslemesizdir.

241. Kayaköylü Akkaş Hacı İsmail'in Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 22 Şevval 1298/17 Eylül 1881

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 241

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.40 x 0.36 x 0.06

(Ayak Ş.)1.05 x 0.32 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1298 fi 22 Şevval
2 Çarh-ı gaddarın elinden elaman
3 Kimseyi dünyada itmez kâmran
4 Kayaköylü Akkaş el-Hac İsmail
5 Mesken ola ana Firdevs-i cinan
6 Karyesinde yabdı bir cami bina
7 Kıl namazı oku rûhun Kur'an
8 Ödemiş'de bir sebil inşa idub
9 İçub andan teşnean ide dua
10 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan mezar Kayaköy Beldesi Bostan yeri mezarlığında bulunuyor. Mezarın etrafı taş duvarla çevrilidir. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formlu bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş on satır mâil celî ta'lik yazı mahalli üslupla kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede, Akkaş ailesinin büyüğü olan mevtanın yani Hacı İsmail Ağa'nın köyünde bir cami ile Ödemiş'te bir sebil yaptırdığı ifade edilmektedir.

Başlık, sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri altı sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süslemesizdir.

242. Yenice Karyeli Hacı Hüseyin Bey Kerimesi Kifaye Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1299/1881-82

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs(mahalli)

Fotoğraf No : 242

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.07 x 0.36 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1299
2 Ah ile zar kılarım gençliğime doymadım
3 Hasreta fani cihanda tul ömür sürmedim
4 Derdime derman aradım bir ilaç bulmadım
5 Takdir-i Huda böyle imiş ta ezelden bilmedim
6 Yenice karyeli el-Hac Hüseyin Beg
7 Kerimesi Kifaye Kadın rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş sekiz satır mâil celî sülüs yazı, kabartma bir tarzda mahalli üslupla yazılmıştır.

Tepelik kısmında kaidesi iki dilimli bir vazodan çıkan akantus yaprakları, yukarı ve iki yandan kıvrımlar yaparak aşağı sarkmakta ve böylece tepeliği oluşturmaktadır.

243. Bezdegümeli Hacı Muhammed Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(doğu kısmı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1299/1881-82

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 243

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.37 x 0.33 x 0.04

(Ayak Ş)1.44 x 0.36 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1299
2 Gel efendim kıl nazar kabir taşıma
3 Akil isen ğafil olma al aklını başına
4 Salınub gezerken bak neler geldi başıma
5 Akibet turab oldum taş dikildi başıma
6 Hanedan Bezdegümeli Hacı Muhammed Ağa
7 Derler sanıma rızaen lillah İhlasla
8 Bir Fâtiha ihsan rûhuma
9 Fi 15 Ramazan-ı Şerif

Tanım: Yolüstü Köyü Mezarlığı doğu kısmında yer alan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcut olup, etrafı taşlarla çevrilidir. Oldukça yıpranmış durumdaki baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.
Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.
Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.
Bir beton bloğun içine oturtulmuş olan ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Mezar taşının ortasına ince uzun bir servi ağacı kabartma olarak işlenmiştir. Servi ağacını iki dal halinde iki yönden saran asma ağacı servinin tepesine kadar çıkmaktadır. Asma ağacında yaprak ve üzüm salkımları vardır.

244. Hüseyin Ağa Oğlu Şâkir Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(doğu kısmı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1299/1881-82

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 244

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.27 x 0.34 x 0.04

(Ayak Ş)1.22 x 0.37 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1299
2 İlahi ente rahmanî
3 Recai minke ğufranî
4 Ve kemmil kulle noksanî
5 Ve la te'huz bi-isyanî
6 Hüseyin Ağa oğli Şâkir Ağa
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Yolüstü Köyü Mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Mezar taşının ortasına ince uzun bir servi ağacı kabartma olarak işlenmiştir. Servi ağacını iki dal halinde iki yönden saran asma ağacı servinin tepesine kadar çıkmaktadır. Asma ağacındaki yaprak ve üzüm salkımları dikkati çekmektedirler.

245 Sinablı Sipahi Mendegüme Ağası Abdullah Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Hamamköy Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 12…

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 245

Ölçüler :(Baş Ş.) 1.00 x 0.28 x 0.09

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Sinablı sipahi Mendegüme
5 Ağası merhum Abdullah
6 Ağa rûhuna Fatiha sene 12…

Tanım: Hamamköy mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşının kaidesi ağaç kovuğunda kaldığından vefat tarihi tam olarak okunamamıştır. Düşey dikdörtgen formunda bir gövdesi olan şahide bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formda olup beş sıra paralel destar sarılmış 70 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

246. Karadaşdan Kadı Oğli Süleyman Mahdumu Ömer'in Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Manastır Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1300/1882-83

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mail celî sülüs(mahalli)

Fotoğraf No : 246

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.68 x 0.24 x 0.04

(Ayak Ş.)0.65 x 0.32 x 0.04

Kitabesi :

1 Hayyu'l-Baki sene 1300
2 Göçdi nev-civanım cennet bağına
3 Şübhesiz saraydır bağ bostana
4 Karadaşdan Kadı oğli Süleyman
5 Mahdumi Ömer rûhuna Fâtiha
6 Tevellüdi toksan dört

Tanım: Birgi Beldesi Manastır Mezarlığında bulunan mezar, baş ve ayak taşlarından ibaret toprak mezar tipindedir. Şahidelerin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Mezarın etrafı gayr-ı nizamî dizilmiş taşlarla çevrilidir.

Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan ibarettir. Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş mahalli karakterde yazılmış altı satır celî sülüs yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabenin son satırında mevtanın doğum tarihi yazılıdır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade görünümlü ve süslemesizdir.

247. Hacı Salih Kerîmesi Küççük A'yan Zevcesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1 Ramazan 1301/25 Haziran 1884

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 247

Çizim No : 33

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1301 1 Ramazan
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlâhi sen nasib eyle saadet
4 Bulam ta ki resulünden şefaat
5 Hacı Salih kerîmesi küççük
6 A'yan zevcesi Hadice
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık batı yamacında olan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa gömülüdür. Mezar taşı gövde ve sivri kemerli ve dilimli bir başlıktan oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı, etrafı kazılarak kabartma şeklinde işlenmiştir. Yazılar arasında yer yer uzatma ve şeddelere yer verilmiştir.

Şahidenin tepelik kısmı süslemeye göre şekillenmiş olup, bezeme gövdeyi tepelikten ayıran bordür üzerine oturtulan yedi dilimli ve kaideli saksı içinden çıkış yaparak yukarı ve aşağı doğru sarkan akantus yaprak motiflerinden oluşmaktadır.

248. Hacı Akkaş İsmail Ağa zade Ali Bey'in Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kayaköy Beldesi (Cami haziresi)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1302/1884-85

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 248

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.07 x 0.32 x 0.07

(Ayak Ş.)1.05 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1302
2 Emr itdi Huda eyledi ferman
3 Erişdi ecel virmedi eman
4 Cihanda muradim irmedim heman
5 Cennetde göstere didar-ı Ğufran
6 Hacı Akkaş İsmail
7 Ağa zade Ali Bek
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Kayaköy Beldesi cami haziresindedir. Mezarın etrafı moloz taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formlu bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî sülüs yazı mahalli üslupla kabartma olarak yazılmıştır. Mezar taşının boyun kısmında üç yapraklı bir bitkisel süsleme yer almaktadır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir başlıktır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Kenarları boydan boya kabartma bir cetvelle çevrelenen şahidenin ortasında sade görünümlü bir servi ağacı bulunmaktadır. Servi ağacını aşağıdan yukarıya doğru iki taraftan saran asma çubukları kıvrımlar yaparak servinin tepesine kadar çıkarlar. Kabartma olarak işlenmiş asmalarda üzüm salkımları ve yapraklar göze çarpar.

249. Kütahyalı Bölükbaşı İbrahim Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1303/1885-86

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 249

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.22 x 0.32 x 0.05
(Ayak Ş.)1.04 x 0.36 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1303
2 Bu dünyada bulmadım hiç rahatı
3 İhtiyar itdim anın içün rıhleti
4 Kimse gülmez kimse dahi gülmeye zevkine
5 Dar-ı dünya misafirhanedir değmez cihanın mihneti
6 Aklı olan alsın benden ibreti
7 Kütahyalı Bölükbaşı İbrahim Ağa
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Toprak mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş sekiz satır mâil celî sülüs yazı etrafı oyularak kabartma bir tarzda yazılmıştır. Kitabede yoğun olarak harekelere yer verilmiştir.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahidede herhangi bir süsleme mevcut değildir.

250. Etmekçi Ahmed Ağa'nın Zevcesi Hafize Hanım'ın Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 9 Muharrem 1304/8 Ekim 1886

Bugünkü Durumu: Müzede yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 250

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.22 x 0.41 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1304 9 Muharrem
2 Hafize Hanım içub cam-ı ecel
3 Kıldı dar-ı dünyadan dar-ı bekaya irtihal
4 İrcii emriyle ba-havf u reca
5 Eylesun rûhuma bir Fâtiha ihsan
6 Etmekçi Ahmed Ağa'nın zevcesi
7 Hafize Hanım'ın rûhuna bir Fâtiha

Tanım: Mezar taşı, Ödemiş Müzesi içinde yerde bulunmaktadır. Şahide düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir sivri kemerli ve kıvrımlı bir tepelikten oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, kaideli ve kenarları içbükey bir vazodan çıkış yapan akantus yaprakları, yukarı ve iki yandan kıvrımlar yaparak aşağı sarkmakta ve bu şekide tepeliği oluşturmaktadır.

251. Hacı Abbas zade Hacı Şemseddin Efendi Zevcesi Hafize Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1305/1887-88

Bugünkü Durumu: Baş ve ayak şahideleri kırık ve yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 251

Çizim No **:** 34

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.82 x 0.37 x 0.06
(Ayak Ş.)Kırık

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Sene 1305
3 Hacı Abbas zade Hacı
4 Şemseddin Efendi
5 Zevcesi Hafize Hanım
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları, Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi boyun kısmından, ayak şahidesi ise birkaç yerinden kırıktır.

Baş taşının sivri kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş altı satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Gövdenin üst kenarlarında, boyun kısmındaki silmeden çıkan stilize yaprak şeklinde simetrik volüt, yukarı ve aşağı doğru kıvrımlar yaparak gövdeye farklı bir şekil vermektedirler. Volütün sol üst tarafa doğru çıkan kıvrımı kırıktır.

Oyma desenli bir boyunla gövdeye bağlanan koçbaşını andıran tepelikte biri ortada diğerleri kenarlarda olmak üzere üç adet penç motifi etraflarındaki kabartma yapraklarla adeta desenli bir yazmayı andırmaktadır.

Ayak taşı kırık olup bir kaç parça halinde yerdedir. Şahide düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır. Ayak taşının ortasında kabartma olarak işlenmiş bir servi ağacı, kenarlarında ise asma motifleri yer almaktadır. Asmada üzüm salkımları ve yapraklar göze çarpar.

252. Mustafa Bey Kerimesi Sadıka Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler dibi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1306/1888-89

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 252

Çizim No **:** 35

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.75 x 0.30 x 0.05
(Ayak Ş)0.67 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :
1 Mine'l-mevt sene 1306
2 Mustafa Bek kerimesi
3 Sadıka Hanım rûhuna
4 Fâtiha

Tanım: Bozdağ Beldesi Üçler dibi mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli ve kıvrımlı bir tepeliğe sahiptir.
Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında etrafı oyularak kabartma olarak yazılan dört satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır.

Tepelik kısmında salyangozu andıran kıvrımlı bir vazodan çıkış yapan yapraklar yukarı ve iki yandan aşağı doğru sarkarak tepeliğe şekil vermektedir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade görünümlü ve süslemesizdir.

253. Hacı Beg zade Semerci Hacı Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 21 Rebiü'l-evvel 1307/15 Kasım 1889

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 253

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.00 x 0.31 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1307 fi 21 Rebiü'l-evvel
2 İlahi beni sen eyle mağfur
3 Cemalin ru'yetiyle mesrur
4 Habibin kevserinden beni içur
5 Sıratı berk-i hatif gibi geçur
6 Merhum ve mağfur Hacı Beg
7 Zade Semerci Hacı Mehmed rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Bademli Garipler Mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda olan şahide doğrudan toprağa gömülüdür. Mezar taşı baş ve gövdeden oluşmaktadır.
Gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış sekiz satır mail celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.
Bir boyunluk üzerine oturtulan başlık, kare görünümlü sarıklı bir serpuştur. Başlık, paralel sarılmış üç sıra destarın üzerine sağ üst taraftan sol alta doğru çapraz atılmış bir sıra destarla sarılmıştır. Sarığın ucu sol üst taraftan aşağı sarkıtılmıştır. Sarığın üst tarafı alta göre daha dar olup, alt kısmı düz, tepe kısmı ovaldir.

254. Hacı Süleyman Oğlu Abdullah Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Çamlıca Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1307/1889-90

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 254

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.70 x 0.26 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt 1307
2 Hacı Süleyman oğli
3 Abdullah kerimesi Fatıma
4 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan toprak mezar, Çamlıca Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki mezar taşı sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dört satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin orta kısmına yukarıya doğru bakan bir hilal kabartma olarak işlenmiştir. Tepe kısmında hilalin ortasına gelecek şekilde beş dilimli bir istiridye motifi yerleştirilmiştir. Tepeliğin kenarlarına birer lale motifi yerleştirilmiştir. Lalenin çiçekleri açmamış tomurcuk halindedir.

255. Hacı Hafız Şemseddin'in Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1307/1889-90

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 255

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.30 x 0.35 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Sene 1307
3 Hanedanlar serveri Hacı Abbas'a
4 İrdi peygam-ı ecel irmeden her kâmını
5 Hacı Hafız şöhreti ismi Şemseddin idi
6 Hazret-i Kur'an ola ruz-i mahşer şefii
7 Rahmetinle bağını mesken kıl cenneti
8 Ola cari hem anın iki cihan güneşi
9 Çıktı beşler didi tarihi reğaib gicesi
10 Oku candan Fâtiha rûhi içün zair

Tanım: Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi bulunmaktadır. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır. Gövde kısmı üst taraftan kırıktır.
Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş on satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin dokuzuncu satırında tarih düşülmüştür. Aynı zamanda mevtanın Reğaib gecesi vefat ettiği ifade edilmektedir.
Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur. Fesin sağ üst kenarı kırıktır.

256. Şiş Baldır İbrahim Kerimesi Emine'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Ocaklı Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1308/1890-91

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 265

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.10 x 0.38 x 0.05
(Ayak Ş)0.80 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1308
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrime ziyaret iden ihvan
5 Eylesun ruhuma Fâtiha ihsan
6 Şiş baldır İbrahim
7 Kerimesi Emine rûhuna Fâtiha

Tanım: Ocaklı Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir başlıktan oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı, kabartma bir şekilde mahalli üslupla yazılmıştır.

Tepelik kısmında bir noktadan çıkış yapan akantus yaprakları yukarı doğru ve iki yönden yanlara doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahidenin orta kısmında sade görünümlü bir servi ağacı kabartma olarak işlenmiştir. Servinin ucu sağa maildir. Servinin iki kenarında birer stilize lale motivi yer almaktadır.

257. Mustafa zevcesi Ümmühan'ın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Yeşilköy

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 4 Mart 1306/16 Mart 1890

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mail celi sülüs(mahalli)

Fotoğraf No **:** 257

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.63 x 0.32 x 0.04
(Ayak Ş.)0.52 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 4 Mart sene 1306
2 Emr itdi Huda eyledi ferman
3 İrişdi ecel virmedi eman
4 Top Sakal oğli Mustafa
5 Zevcesi Ümmühan rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Yeşilköy mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak mahalli tarzda yazılmıştır.

Tepelik kısmında, stilize edilmiş akantus yaprakları yukarı ve iki yandan aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

258. Sarıtekeli Aşiretinden ….. Oğlu Hacı Musa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Yeşilköy

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** (Kırık) … 08/1890

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 258

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.78 x 0.26 x 0.06
(Ayak Ş.)0.72 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :
1 …… Baki sene … 08
2 …….
3 ….. ihyalardan ……
4 Sarıtekeli Aşiretından ….
5 Oğli Hacı Musa rûhuna Fâtiha

Tanım: Yeşilköy mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesinin gövdesinin iki kenarı kırıktır. Şahide, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak mahalli bir tarzda yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel olarak atılmıştır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

259. Kabak Oğlu Mehmed Oğlu Satı Mehmed Hoca'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1309/1891-92

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 259

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.06 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1309
2 Ya ilahi gelmişim divanına rahm it bana
3 Meskenim kıl lütfunla cennetini ya Rabb bana
4 Çün ecel geldi irişdi eyledi mahv u heba
5 Razıyım el-hukmu lillah bu imiş emr-i huda bana
6 Kabak oğli Mehmed oğli Satı Mehmed Hace
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Mezar taşı gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mail celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

İnce bir boyun üzerine oturan başlık, paralel dört sıra destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın altı düz, tepe kısmı ovaldir.

260 Süleyman Bey Kerimesi Zekiye Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Karaoğlu Camii Haziresi)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1309/1891-92

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 260

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.82 x 0.32 x 0.04
(Ayak Ş.)0.77 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :

1 1309
2 Ah mine'l-mevt
3 Ömr-i baharımı soldurdi ……. ecel
4 Bu dar-ı fenanın safası ekall
5 Yigirmi dokuz yaşında eyledim irtihal
6 Akrabayı bırakdım kederle infial
7 Süleyman Bek kerimesi Zekiye Hanım rûhuna Fâtiha

Tanım: Karaoğlu Camii haziresi kuzey kısmında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak mahalli bir üslupla yazılmıştır. Kitabede mevtanın 29 yaşında vefat ettiği yazılıdır.

Tepelik kısmı stilize akantus yaprakları ile doldurulmuştur.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

261. Cambaz Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1309/1891-92

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 261

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.94 x 0.32 x 0.05
(Ayak Ş.)0.84 x 0.33 x 0.03

Kitabesi :

1 Sene 1309
2 Rabbena iğfirli zünubi gelmişim dergâhına
3 Her ne isyan var ise kullun lidunya muhdarun
4 Ya şefia'l-müznibin kun ğiyasen v'erham lena
5 İşte şefkat vaktidir geldi ussat-ı mü'minîn
6 İsmim Mehmed şöhretim canbaz dimekle maruf
7 Fakire bir Fâtiha ihsan edin ey ihvan-ı din

Tanım: Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu, oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri dört sıra halinde paralel sarılmıştır. Sarığın sağ üst tarafına bir gül yerleştirilmiştir. Başlığın altı düz üstü ise ovaldir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahidenin orta kısmına bir servi ağacı etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiştir. Servinin ucu sağa mâildir. Servinin iki yanında simetrik olarak tasarlanmış iki stilize lale motivi bulunmaktadır.

262. Eş'ari zade Hafidi İbn-i Muhammed Hulusi'nin Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 11 Zilkade 1308/18 Haziran 1891

Bugünkü Durumu: Müzede yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No. : 262

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.96 x 0.33 x 0.07

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1308
2 Zat-ı Zişan Muhammed ……. Bu makam
3 Gençliğinde eyledi bağ-ı cinane rihlet
4 Eş'arî zade hafidi İbn-i Muhammed Hulusî
5 Eyledi akranına faik anı Rabb-ı izzet
6 İbretle bakınız merkadına ey zuvvar
7 Az görür çeşm-i cihan böyle sahib-i fetanet
8 Bin üç yüz sekizin zilkadenin on birinde
9 Eyledi terk-i cihan eyleye Mevla rahmet

Tanım: Ödemiş Müzesi içinde yerde bulunan mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Mevtanın vefat tarihi kitabenin birinci satırında rakamla, sekizinci satırında ise yazı ile verilmiştir.

Başlık, kareye yakın bir formda sarıklı bir serpuştur. Sade görünümlü olan sarığın alt kısmında gövdeye paralel dalgalı bir çizgi bulunmaktadır. Başlığın alt kısmı oldukça geniş olup sarıktan taşan tepe kısmı küçük tutulmuştur.

263. Aydınlı Oğlu Ali Kerimesi Elif'in Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 20091310

Vefat Tarihi :1310/1892-93

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs(mahalli)

Fotoğraf No : 263

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.94 x 0.35 x 0.06
(Ayak Ş.)0.83 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve’l-Baki sene 1310
2 Beni mağfiret kıl ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a’zam nur-u Kur’an
4 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
5 İde ruhuma bir Fâtiha ihsan
6 Aydınlı oğli Ali kerimesi
7 Elif

Tanım: Baş ve ayak taşları olan toprak mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabe mahalli karakterde ele alınmıştır.

Tepelik kısmında bir vazodan çıkış yapan akantus yaprakları tepeliği doldurmaktadır. İki yönden aşağı sarkan akantus yapraklarının ucunda ikişer adet penç motifi göze çarpar. Tepeliğin alt kenarlarında ise kıvrımlar yapan bitkisel motiflere yer verilmiştir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Şahide sağa ve arkaya doğru maildir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

264. Emeksiz Oğlu Hacı Mustafa Efendi Mahdumu Mustafa Efendi’nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Pazaryeri

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1311/1893-94

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 264

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.12 x 0.29 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1311
2 Aceb mukadderdir dünya bilürken aldanur adem
3 Hatadır meyl ana geleli denuken aldanur adem
4 Böyledir dünyanın hali zehr aludedir balı
5 Dosta ya düşmana malı kalurken aldanur adem
6 Emeksiz oğlu Hacı Mustafa
7 Efendi mahdumi Mustafa Efendi
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Pazaryeri Mezarlığında olan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formlu olan şahidenin kaidesi toprağa oturtulmuştur. Mezar taşı, gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak verilmiştir. Taşın kitabe olan yüzeyi mor renkle boyanmıştır. Şahide bu özelliği ile yöredeki ender örneklerdendir.

Mezar taşının başlığı Hamidi fes türünde muntazam görünümlü bir başlıktır.

265. Çamlıca Hanedanından Musa Oğlu Abdullah'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Çamlıca Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1311/1893-94

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 265

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.97 x 0.30 x 0.04
(Ayak Ş.)0.83 x 0.33 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
5 İde ruhuma bir Fâtiha ihsan
6 Çamlıca hanedanından Musa
7 Oğli Abdullah rûhuna Fâtiha
8 1311

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan toprak mezar, Çamlıca Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş taşı, bir başlıkla sonlanmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmına araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, takke üzerine üç sıra destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt tarafı düz, üstü ovaldir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşının iç kısma bakan yüzünde, ucu sağa doğru meyilli bir servi ağacı bulunmaktadır. Servinin iki yanında birer stilize lale motivi kabartma olarak işlenmiştir.

267. Gürcü Oğlu Hacı Mustafa Efendi'nin Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1311/1893-94

Bugünkü Durumu: Müzede yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 267

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.03 x 0.30 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1311
2 Beni mağfiret kıl ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrime ziyaret iden ihvan
5 İde ruhuma bir Fâtiha ihsan
6 Gürci oğli Hacı Mustafa Efendi

Tanım: Ödemiş Müzesinin iç kısmında yerde bulunan baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, Hamidî bir fes türünde bir serpuştur.

267. Topçu İsmail Kerimesi Emine Hatun'un Mezarı

Bulunduğu Yer : Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1312/1894-95

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 267

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.80 x 0.28 x 0.06

(Ayak Ş.)0.76 x 0.28 x 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1312
2 Bizi yad etme ey kardeş
3 Yadgâr eyle rûhuma Fâtiha
4 Elci Aşiretinden Topçu
5 İsmail kerimesi Emine
6 Hatun

Tanım: Kurucaova Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri vardır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Ancak zamanla taşların bir kısmı toprak altında kalmış, bir kısmı ise etrafa dağılmıştır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahide sola ve arkaya doğru maildir.

Baş taşının yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak mahalli tarzda işlenmiştir.

Tepelik kısmında, kabarta olarak işlenmiş akantus yaprakları yukarı ve iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süslemesizdir.

268. Arab Beşe zade Hamid Usta'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1313/1895-96

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 268

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.08 x 0.26 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1313
2 Ol muhibb-i al u evlad-ı Resul-i kibriya
3 Eyleyub teslim-i ruh itdi yolunda can feda
4 Salik-i rah-ı hakikat mu'tekid derviş idi
5 Ruz-i mahşerde şefi' olsun şehid-i kerbela
6 Arab Başe zade Hamid Usta
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Etrafı sonradan çevrilmiş bir aile mezarlığı içinde bulunan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında bulunan şahide düşey dikdörtgen formlu olup baş kısmı kırıktır. Mezar taşının kaidesi toprağa oturtulmuştur.

Şahidenin gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mâil celî ta'lik yazı, etrafı kazılarak kabartma bir şekilde işlenmiştir.

269. Yenişehirli Koca Ahmed Oğlu Hüseyin'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1313/1895-96

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 269

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.79 x 0.31 x 0.06

(Ayak Ş.)0.76 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1313
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Hasret fani cihanda tûl ömür sürmedim
4 Yenişehirli Koca Ahmed
5 Oğli Hüseyin rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi mezarlığında yer almaktadır. Baş taşı düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş beş satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin birinci satırında bir adet tirfile yer verilmiştir.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

270. Hattat Mustafa Efendi Oğlu Muhammed Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1314/1896-97

Bugünkü Durumu: Şahide kırık, yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 270

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.41 x 0.24 x 0.04

Kitabesi :

1 1314
2 Ah mine'l-mevt
3 İş bu medfunun ismi Muhammed Efendi
4 Babası anın Hattat Mustafa Efendi
(kırık)

Tanım: Alt yarısı kırık olan baş taşı, Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında yerdedir. Şahidenin, düşey dikdörtgen formlu bir gövdesi ve başlığı vardır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş üç satır mail celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu ve oval görünümlü üç sıra destarla paralel sarılmış bir sarıktır. Sarığın altı düz, tepesi ovaldir.

271. Kırlı Oğlu Ahmed Kerimesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1314/1896-97

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a(mahalli)

Fotoğraf No : 271

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.85 x 0.30 x 0.06
(Ayak Ş.)0.79 x 0.30 x 0.06

Kitabesi :

1 1314
2 Gelin oldum allar pullar giymedim
3 Gençliğimde böyle ölüm görmedim
4 Kırlı oğli Ahmed kerimesi
5 Aişe rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları olan mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Etrafı taşlarla çevrili mezarın kenar taşları zamanla toprağın altında kalmıştır. Aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesinin sivri kemerli bir tepeliği vardır.

Yuvarlak kemereli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil rik'a yazı mahalli tarzda kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik, kabartma olarak işlenmiş akantus yaprakları ile doldurulmuştur. Yukarıya doğru çıkış yapan yapraklar dilimli bir şekilde tepeliği oluşturmaktadır.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade görünümlü ve süslemesizdir.

272. Muhammed Ağa zade el-Hac Hüseyin Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Zeytinlik okul yanı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1314/1896-97

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 272

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.35 x 0.34 x 0.04
(Ayak Ş)1.34 x 0.34 x 0.04

Kitabesi :

1 Mine'l-mevt
2 Ne kadar şayi olsa cihanda şanın
3 Akibet iki taş olur nişanın
4 Süleyman olub tahtını yel götürse
5 Mezaristan olur sonra mekânın
6 Muhammed Ağa zade el-Hac
7 Hüseyin Ağa rûhuna Fâtiha
8 1314

Tanım: Baş ve ayak taşları olan toprak mezar, Gölcük Beldesi Zeytinlik İlköğretim Okulunun doğusunda bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesinin kaidesi düz kesme bir parça taş içerisine oturtulmuştur. Şahide bir başlıkla sonlanmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında üstten basık oval çerçeveler arasına alınmış sekiz satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin birinci satırında iki adet tirfil bulunmakta olup diğer satırlarda ise yer yer harekelere rastlanmaktadır.

Başlık, kareye yakın formda oval görünümlü olup, üç sıra paralel destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Başlığın alt tarafı düz, tepesi ise ovaldir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahidenin ortasında ince uzun bir servi ağacı yer almaktadır. Tek noktadan çıkış yapan bir sarmaşık, iki dal halinde serviyi iki yönden sararak tepeye kadar çıkmaktadır.

273. Akıllı Oğlu Abdullah'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Ocaklı Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1315/1897-98

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 273

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.85 x 0.29 x 0.05

(Ayak Ş)0.72 x 0.29 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1315
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Akıllı oğli Abdullah
5 Rûhuna bir Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan toprak mezar, Ocaklı Köyü mezarlığında yer alır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir; ancak zamanla taşlar toprak altında kalmıştır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

274. Andon Rafael'in Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Ödemiş Müzesi(Bahçe)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Kanun-u sani 1897

Bugünkü Durumu: Müzenin bahçesinde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Oyma ve Kabartma

Yazı Türü : Latince ve celî sülüs

Fotoğraf No : 274

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.60 x 1.00 x 0.24

Kitabesi :

Latince yazının Türkçesi:

Bu 7 Ocak 1897'de 74 yaşında ölen Halep Yunan Katoliği
Andon'un oğlu Rafael Ghaliornan'ın mezar taşıdır.

Arapçası:

1 El-müntakil ila rahmetihi taala Andon Rufayil
2 Ğazalu'l-Halebi fi kanuni sani ğurre fi sene 1897
3 Ve lehu mine'l-ömri 74

Tanım: Ödemiş Müzesi bahçesine konulan mezar taşı, iki dilde yazılı kitabesi ve tipolojisi ile yöredeki tek örnektir. Düşey dikdörtgen formundaki mezar taşının çevresi bordürle çevrilidir. Bordürün içi kabartma bir şekilde işlenmiş zeytin yaprakları ile doldurulmuştur. Mezar taşının sağ kenarı kırıktır. Şahidenin tepe kısmına girlant motifi işlenmiştir.

Mezar taşının üst kısmında Latince yedi satır oyma bir şekilde yazılmıştır. Alt kısımda ise üç satır celî sülüs yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır. Kitabede mevtanın kaç yaşında vefat ettiği belirtilmiştir.

275. Zatî Efendi oğlu Muhammed Tahir Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1316/1898-99

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik(mahalli)

Fotoğraf No : 275

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.80 x 0.29 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1316
2 Ah ile zar kılarım gençliğime doymadım
3 Bu dünyada tul ömür sürmedim
4 Gençliğimde böyle ölüm görmedim
5 Zatî Efendi oğli Muhammed
6 Tahir Efendi Rûhuna
7 Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı olan mezar, Birgi Beldesi, İmam Birgivî mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki mezar taşının başı kırıktır. Şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur.

Gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mail celî ta'lik yazı, mahalli tarzda kabartma olarak yazılmıştır. *Fâtiha*'nın yazılı olduğu son satır kırmızı renge boyalı oval bir cetvel arasına alınmıştır. Bu mezar taşının, Birgi belediye başkanı Cumhur Şener'in atalarından olduğu ifade edilmiştir.

276. Ali Oğlu Halil Mahdumu ……'in Mezarı

Bulunduğu Ye : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarih : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1316/1898-99

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 276

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.89 x 0.31 x 0.05
(Ayak Ş.)0.97 x 0.31 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1316
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Hasret fani cihanda tul ömür sürmedim
4 Derdime derman aradım bir ilacın bulmadım
5 Takdir-i Huda böyle imiş ta ezelden bilmedim
6 Ali oğli Halil mahdumi
7 (Gömülü okunmuyor.)

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma bir şekilde mahalli bir üslupla yazılmıştır.

Başlık, Hamidî bir fes türündedir. Başlığın ön tarafa bakan alt kısmında çiçek ve yapraklardan oluşan bitkisel süsleme kabartma olarak işlenmiştir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

277. Akkaş Oğlu Musa Bey Kerimesi Aişe Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1316/1898-99

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 277

Çizim No : 36

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.98 x 0.33 x 0.04
(Ayak Ş.)0.95 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt 1316
2 Gelin olub allı pullu giymedim
3 Meskenim kara toprak eyledim
4 Gençliğimde böyle ölüm görmedim
5 Bu dünyada tul ömür sürmedim
6 Akkaş oğli Musa Beg
7 Kerimesi Aişe Hanım rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Kayaköy Beldesi Bostanyeri mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş şahidesinin, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövdesi ve sivri kemerli bir tepeliği vardır.
Baş şahidesinin gövde kısmında kenarları oval üst ve alt kısımları düz cetveller arasına alınmış sekiz satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Baş şahidesinin tepelik kısmında kalp şeklinde bir girland motifi yer almaktadır. Motifin iç üst tarafına beş dilimli bir istiridye motifi yerleştirilmiştir. Alt kısma ise sekiz dilimli bir penç motifi işlenmiştir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahidenin orta kısmında içi taralı bir servi ağacı bulunmaktadır. Servinin ucu sağa mâildir. Serviyi iki yönden saran iki asma dalı kıvrımlar yaparak tepeye kadar çıkmaktadır. Dallarda üzüm salkımları ve asma yaprakları bulunmaktadır. Şahidenin tepe kıs- mında ise yedi dilimli istiridye motifi göze çarpmaktadır.

278. Kışladan Kör Hasan Oğlu Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1317/1899-1900

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 278

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.10 x 0.30 x 0.04
(Ayak Ş.)1.02 x 0.34 x 0.04

Kitabesi :

1 1317
2 İlahi ente rahmani
3 Recai minke ğufrani
4 Kışladan Kör Hasan
5 Oğli Mehmed rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Baş taşı düşey dikdörtgen formunda olup bir başlıkla sonlanmaktadır. Başlığın sol üst kısmı kırıktır.

Baş şahidesinin gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik kabartma olarak yazılmıştır. Yazı mahalli karakterdedir. Kitabede "*Fâtiha"*nın yazılı olduğu son satır bir daire içine alınmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuş olup, sol üst kenarı kırıktır.

Hafif sola meyilli olan ayak taşı, düşey dikdörtgen formlu olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

279. Karaabalı zade Hacı Ali Efendi Zevcesi Amine Hatun'un Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1317/1899-1900

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 279

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.98 x 0.34 x 0.03
(Ayak Ş.)0.77 x 0.30 x 0.03

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1317
2 Yok zevk u safa cihanda asla
3 Zair bunu bil de itme ğaflet
4 Beyhude geçirme ömrünü eyle
5 Tahsil rıza-yı Hakka gayret
6 Karaabalı zade Hacı Ali Efendi
7 Zevcesi Amine Hatun rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunmaktadır. Oldukça yıpranmış durumdaki baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, yuvarlak kemerin üzerine oturan desenli vazodan çıkan stilize bitkisel motiflerden oluşan süsleme kompozisyonu oluşturmaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır. Sağ arkaya doğru mâil olan ayak taşında kabartma olarak işlenmiş bir servi ağacı bulunmaktadır. Tepe kısmında ise on dilimli istiridye motifi yer almaktadır.

280. Süleymanlar Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(doğu kısmı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1317/1899-1900

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 280

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.97 x 0.37 x 0.04

Kitabesi :
1 Fi 25 ra sene 1317
2 Bu cihan bağında asla kimse ummasın safa
3 Hasreta fani cihanda tul ömür sürmedim ne safa
4 Genç yaşımda derde düşdüm çare yok nalânıma
5 Eyledim rihlet cihandan mağfiret kılsın Huda
6 Süleymanlar oğli Mehmed kerimesi
7 Fatıma rûhuna Fâtiha

Tanım: Yolüstü Köyü Mezarlığı doğu kısmında yer alan toprak mezarın sadece baş taşı bulunmaktadır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.
Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.
Tepelik kısmında bir vazodan çıkış yapan akant yaprakları, yukarı ve iki yandan kıvrımlar yaparak aşağı doğru sarkmaktadırlar.

281. Çakıroğlunun Validesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Dikencik Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Gömülü okunmuyor

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 281

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.92 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Bu mekada her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Çakıroğlunun
5 Validesi merhume Fatıma

Tanım: Birgi Beldesi Dikencik mezarlığında olan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki mezar taşı sivri bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmı bir bordürle tepelikten ayrılmaktadır. Bordürün altında gövdeyi üsten kuşatan yuvarlak kemerli bir silme yer almaktadır. Bordürle kemer arasında kalan köşelere stilize edilmiş bitki motifleri kabartma olarak işlenmiştir. Gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış beş satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, ucu sağa doğru kıvrılmış, ters sivri külah şeklindeki dilimli vazodan çıkış yapan gül demeti alınlık kısmını doldurmaktadır. Tepeliğin yan ve üst taraflarına ise stilize edilmiş akantus yaprakları kabartma olarak işlenmiştir.

282. Yazısız Mezar Taşı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Hızır Dede)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** Yok

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Oyma

Yazı Türü **:** Yok

Fotoğraf No **:** 282

Çizim No : 37

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.81 x 0.15 x 0.11
(Ayak Ş.)0.42 x 0.22 x 0.05

Kitabesi : Yok

Tanım: Baş ve ayak şahideli toprak mezar tipinde olan bu mezar, Birgi Beldesi Hızır dede mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşı bir başlıkla sonlanmaktadır.

Yazısız mezar taşı türünde olan baş şahidede herhangi bir süsleme ve yazı mevcut değildir.

Bir boyunluk üzerine oturtulan başlık, aşağıdan yukarıya doğru paralel destarlarla sarılmış seksen dokuz cm. çapında sarıklı birserpuş türündedir. Sarığın tepesi düzdür.

Düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli tepelikli olan ayak şahidesi sade olup, herhangi bir süsleme öğesi mevcut değildir.

283. Yazısız Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Küre Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : Yok

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : -

Yazı Türü : -

Fotoğraf No : 283

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.70 - 8x8 .

Kitabesi :
Yazısız

Tanım: Küre Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Kitabesi bulunmayan mezar taşı sekizgen bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Başlık, oldukça büyük tasarlanmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri aşağıdan yukarıya doğru paralel sarılmıştır.

284. Halil İbrahim'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 17 Zilhicce 1317(14 Nisan 1315)/18 Nisan 1900(hicri ve rumi t. tutmuyor)

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 284

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.28 x 0.32 x 0.07
(Ayak Ş.)1.25 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Bakî sene 1317 17 Zilhicce
2 İlâhi gelmişim divanına rahm it bana
3 Meskenim kıl lütfun ile cenneti ya Rabbena
4 Çun ecel erişdi mahv u heba itdi beni
5 Razıyım el-hukmu lillah bu imiş emr-i Huda
6 Halil İbrahim Cuma günü on dört
7 Nisan sene 1315 vefat itmişdir
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademi Büyük Mezarlık güney kısmında olan mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın etrafı sonradan mermerle çevrilmiştir. Baş şahidesi gövde ve başlıktan oluşmakta ve düşey dikdörtgen formludur.

Baş şahidesinin gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş mâil celî ta'lik sekiz satır yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabenin birinci satırında şahsın vefat tarihi Hicri olarak, altı ve yedinci satırında ise Rumî tarihle gün ay yıl olarak verilmiştir.

Şahidenin başlık kısmı ince tutulan bir boyunluk üzerine oturtulan dört sıra paralel dastarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Altmış cm. çapındaki başlığın destarları oyma bir şekilde stilize edilmiş menekşe çiçekleri ile süslenmiştir. Sarıktan taşan tepe kısmı ovaldir.
Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru incelerek giden düşey dikdörtgen formludur. Sivri tepelikli olan ayak taşının orta kısmına bir servi ağacı oyularak işlenmiştir. Servini ucu sağa doğru eğiktir. Ayak taşının sol üst köşesi hafif kırıktır.

285. Kocabaş Oğlu Mehmed Kerimesi Şefika'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Örselli eski Mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1318/1900-01

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 285

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.60 x 0.25 x 0.05

(Ayak Ş)0.60 x 0.25 x 0.05

Kitabesi :

1 1318
2 Kocabaş oğli
3 Mehmed kerimesi Şefika
4 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Gölcük Beldesi Örselli eski mezarlıkta bulunan mezarın baş ve ayak şahideleri vardır. Toprak mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Mezar taşları sağa doğru maildir. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış dört satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmı, Yukarı ve iki yandan aşağı sarkan akantus yaprakları ile doldurulmuştur. Akantus yapraklarının aşağıya doğru sarkan dallarının ucuna birer çiçek motifi yerleştirilmiştir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade ve süslemesizdir.

286. Hacı Savallı Oğlu Muhammed Zevcesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Boğaz Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1318/1900-01

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 286

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.95 x 0.30 x 0.04

(Ayak Ş)0.90 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 1318
2 İlahi ente rahmani
3 Recai minke ğufrani
4 Hacı Savalli oğli Muhammed
5 Zevcesi Fatıma rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Gölcük Beldesi Boğaz mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki mezar taşları sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadırlar.

Baş şahidesinin yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında tek noktadan çıkış yapan akantus yaprakları, yukarı ve iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

287. Hacı Hüseyin Mahdumu Mustafa Bey'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Gölcük Beldesi(Zeytinlik okul yanı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1318/1900

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 286

Çizim No **:** 38-39

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.40 x 0.35 x 0.04
(Ayak Ş)1.40 x 0.37 x 0.04

Kitabesi :

1 1318
2 Ah mine'l-mevt
3 Hacı Hüseyin
4 Mahdumi
5 Mustafa Beg
6 Rûhuna
7 Fâtiha

Tanım: Gölcük Beldesi Zeytinlik İlköğretim Okulunun doğusunda yer alan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Baş şahidesi düşey dikdörtgen formlu bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmında üstten basık oval cetveller arasına alınmış altı satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin vefat tarihini içeren birinci satırı boyun kısmına yazılmıştır. Kitabenin altında bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servinin ucu sağa maildir. Bu tarz mezar taşına Ödemiş yöresinde ender rastlanmaktadır. Kitabe ve servinin mavi renge boyalı olduğu ve zamanla boyaların silindiği kalıntılardan anlaşılmaktadır.

Başlık, düzgün bir şekilde işlenmiş Hamidî bir fes türündedir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Ayak taşının iç yüzeyinde ortada ucu sağa mail bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servin iki kenarında aşağıdan yukarıya doğru kıvrımlar yaparak serviyi iki yandan saran iki kök sarmaşık yer almaktadır. Baş şahidede olduğu gibi, ayak taşındaki süslemelerin de mavi renge boyalı olduğu, ancak zamanla renklerin giderek kaybolduğu müşahede edilmektedir. Ayak taşının dışa bakan arka cephesi kenarlara paralel giden oyma bir çerçeve içerisine alınmış ve sade görünümlüdür.

288. Mesci Hacı Hafız Efendi'nin Haremi Aişe Hanım'ın Mezar Taşı

Bulunduğu yer **:** Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 24 Muharrem 1318/24 Mayıs 1900

Bugünkü Durumu: Müzede yerde,sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 287

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.43 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Layık-ı mağfiret-i Hazret-i Ğaffar olsun
3 Devlet-i na-mütenahiye seza-var olsun
4 Hil'at-ı fahiresi damen-i afv-i settar
5 Ruh-i pakine ğıda lezzet-i didar olsun
6 Merkad-i pakin idub şem'-i hidayet ruşen
7 Meşhed-i tahiresi müstağrak-ı envar olsun
8 Mesci Hacı Hafız Efendi'nin
9 Haremi Aişe Hanım rûhuna
10 Fâtiha sene 1318 24 Muharrem

Tanım: Ödemiş Müzesi içinde yerde bulunan mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile yuvarlak kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş on satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.
Tepelik kısmında, akantus yaprakları, penç motifleri ve çiçeklerden oluşan bitkisel süsleme demeti kıvrımlar yaparak tepeliği doldurmaktadır.

289. Koca Bey Oğlu Hacı Halil'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bıçakçı Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1319/1901-02

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mail celî sülüs

Fotoğraf No **:** 289

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.90 x 0.30 x 0.05
(Ayak Ş.)0.84 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :

1 1319
2 İlahi ente rahmanî
3 Recaî minke ğufranî
4 Koca Beg oğli
5 Hacı Halil rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan toprak mezar, Bıçakçı Köyü mezarlığında yer almaktadır. Düşey dikdörtgen formunda olan baş şahidesi, gövde ve başlıktan oluşmaktadır. Şahidenin gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş altı satır mail celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Fâtiha'nın yazılı olduğu son satır oval bir çerçeve içerisine alınmıştır.

Şahidenin başlığı üç sıra paralel destarla sarılmış bir sarıktır. Sarığın tepesi ovaldir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanan ayak taşında herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

290. Değirmenci Hacı Mustafa Kerimesi Hatice Molla'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bıçakçı Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1319/1901-02

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mail celî ta'lik(mahalli)

Fotoğraf No **:** 290

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.76 x 0.30 x 0.04
(Ayak Ş.)0.52 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 1319
2 Ah ile zar kılarım gençliğime doymadım
3 Hasreta fani cihanda tûl ömür sürmedim
4 Değirmenci Hacı Mustafa
5 Kerimesi Hadice Monla
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcur olan toprak mezar, Bıçakçı köyü mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formlu olan baş şahidesi aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.
Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan baş şahidesinin gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş mahalli karakterde mail celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.
Tepelikle gövdeyi birbirinden ayıran yuvarlak kemerli silmeden çıkış yapan akantus yaprakları tepeliği doldurmaktadır.
Düşey dikdörtgen görünümünde olan ayak şahidesi aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Basit görünümlü olan ayak taşında herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

291. Çakır Ağa zade İsmâil Ağa Kerimesi Vesile Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(Dikencik Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 19 Cemaziye'l-ahir 1319/3 Ekim 1901

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî ta'lik

Fotoğraf No : 291

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.11 x 0.36 x 0.05

Kitabesi :
1 Sene 1319 fi 19 Cemaziye'l-ahir
2 İlahi ente Rahmanî
3 Recaî minke Ğufranî
4 Ve la te'huz bi-isyanî
5 Ve kemmil kulle noksanî
6 Çakır Ağa zade İsmâil
7 Ağa kerimesi Vesile Hanım
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar, Birgi beldesi Dikencik mezarlığındadır. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa gömülüdür.
Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, oval çerçeveler içerisine alınmış sekiz satır celî Ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabe Arapçadır.
Dilimli tepelik kısmında, volütlü ve üstü dilimli bir vazodan çıkış yapan akantus yaprakları tepeliği şekillendirmektedir. Tepeliğin diğer kısımlarına da s ve c kıvrımlı bitkisel süslemeler kabartma olarak işlenmiştir.

292. Deli Efe Oğlu Hacı Osman'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Hızır Dede)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1319/1901-02

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 292

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.15 x 0.34 x 0.06
(Ayak Ş.)(Kırık)

Kitabesi :

1 Sene 1319
2 Ne kadar şayi olsa cihanda şanın
3 Akibet iki taş olur nişanın
4 Süleyman olub tahtını yel götürse
5 Mezaristan olur sonra mekânın
6 Deli Efe oğli Hacı Osman
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Birgi Beldesi Hızır Dede mezarlığında bulunan mezar, baş ve ayak şahideli, etrafı kaba taşlarla gelişi güzel dizilmiş toprak mezardır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Baş şahidesinin içe bakan gövde kısmında, üstten basık oval cetveller arasına alınmış yedi satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Şahidenin dış yüzünde silmeler arasına alınmış sade görünümlü bir servi ağacı kabartma olarak işlenmiştir. Servinin ucu hafif sağa mâildir.

Başlık, yukarıdan aşağıya doğru kareye yakın formlu, oval görünümlü 77 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri sağ alt taraftan sol üst tarafa doğru çapraz olarak sarılmıştır.

Ayak taşı dikdörtgen formunda olup, kırık ve yerdedir. Şahide sade görünümlüdür.

293. Karamanî zade Hacı Alim Efendi Kerimesi Saniye Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler dibi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 9 Temmuz 1317/22 Temmuz 1901

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 293

Çizim No **:** 40

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.04 x 0.38 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1317 fi 9 Temmuz
2 Bu cihan bağında kimse ummasun asla vefa
3 Tazelikde ğarka-i seylab idub ömrüm heba
4 Çıkmadı bir kimse kim tahlisime tedbir ide
5 Çare var mı böyle yazmış gelin takdir-i Huda
6 Karamanî zade Hacı Alim Efendi
7 Kerimesi Saniye Hanım'ın
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bozdağ Beldesi Üçler dibi mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş taşı bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede mevtanın sel felaketinde vefat ettiği yazılmaktadır.

Tepelik kısmında, bir kordonla bağlanmış çiçek ve yaprak dallarının bir araya gelmesinden oluşan bir çiçek demeti kompozisyonu oluşturmaktadır.

294. Karamanî zade Hacı Alim Efendi Kerimesi Nazmiyye'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler dibi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 9 Temmuz 1317/22 Temmuz 1901

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 294

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.73 x 0.23 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1317 9 Temmuz
2 Nazeninim aldı seylab-ı kaza
3 Valideyne sabır virsun Huda
4 Karamanî zade Hacı Alim
5 Efendi kerimesi Nazmiyye
6 Hanım ruhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan toprak mezar, Bozdağ Beldesi Üçler dibi mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabesinde sel felaketinde vefat eden iki kız kardeşten bir diğerinin mezarı olduğu yazılıdır.

Tepelik kısmı, üç daldan oluşan kenger bitkisi ile doldurulmuştur. Yanlardaki yaprak ve çiçekler simetrik olarak tasarlanmıştır.

295. Hacı Kâhya Oğlu Ahmed Mahdumu Hafız Halil'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1319/1901-02

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil rik'a

Fotoğraf No : 295

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.86 x 0.25 x 0.05
(Ayak Ş.)0.74 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :

1 1319
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Bu dünyada tul ömür sürmedim
4 Meskenim kara toprak eyledim
5 Hacı Kâhya oğli Ahmed
6 Mahdumi Hafız Halil'in
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, takke üzerine tek sıra geniş bir destar sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt ve üst tarafları düzdür.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahide sade ve süslemesizdir.

296. Hacı Himmet Oğlu Mehmed Kerimesi Sultan'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1319/1901-02

Bugünkü Durumu: Kırık şahide

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 296

Ölçüler **:**(Baş Ş.) 0.55 x 0.27 x 0.05

Kitabesi :
1 1319
2 Hacı Himmet oğli
3 Mehmed kerimesi Sultan
4 16 yaşında rûhuna Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarı sadece baş şahidesi bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki şahide sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Mezar taşı çapraz olarak ortadan kırıktır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dört satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin son satırında mevtanın kaç yaşında vefat ettiği belirtilmektedir. Bordürle kemer arasında kalan köşelere kabartma bitkisel motifler yerleştirilmiştir.

Tepeliğin alt kısmında kalın bir bordür bulunmaktadır. Bordürün ortasında zikzaklı oyma çizgiler yer almaktadır. Tepeliğin üst kısmı sadedir.

297. Akkaş zade Hacı Hüseyin Efendi Mahdumu Hafız Ahmed Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1319/1901-02

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî ta'lik

Fotoğraf No : 297

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.40 x 0.38 x 0.09
(Ayak Ş.)1.10 x 0.41 x 0.05

Kitabesi :

1 1319
2 Valideynin bir güli
3 Talebe-i ulumun serfirazı
4 Ehl-i Kur'an'ın mümtazı
5 Genç iken saray-ı vahdete
6 Allah deyub azm eyleyen
7 Akkaş zade Hacı
8 Hüseyin Efendi mahdumi
9 Hafız Ahmed Efendi cennete
10 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan mezar Kayaköy Beldesi Bostan yeri mezarlığındadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş taşı düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında oval cetveller arasına alınmış dokuz satır celî ta'lik yazı kabartama olarak yazılmıştır. Vefat tarihi ise boyun kısmında yer almaktadır.

Başlık, sarıklı bir festir. Alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Taşın orta kısmında kabartma olarak işlenmiş bir servi ağacı yer almaktadır. Sade görünümlü olan servinin ucu sağa doğru eğiktir. Serviyi iki yönden saran sarmaşık tepesine kadar çıkmaktadır. Şahidenin tepe kısmında ise dokuz dilimli istiridye motifi yer almaktadır.

298. Yetim İsmail oğlu Ahmed'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1319/1901-02

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 298

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.96 x 0.32 x 0.03
(Ayak Ş.) ?

Kitabesi :

1 1319
2 Emr itdi Huda eyledi ferman
3 Erişdi ecel virmedi eman
4 Cihanda merama ermedim heman
5 Yetim İsmail oğli Ahmed
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Kurucaova Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş taşı, düşey dikdörtgen formundaki gövde ve bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, Hamidî bir festir.

Ayak taşı, çalılıklar arasında olduğu için ölçüleri alınamamıştır. Sade görünümlü olan şahide, düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerlidir.

299. Cemel Oğlu Ali Serban Mahdumu Hacı İbrahim'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(yol altı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1319/1901-02

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 299

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.87 x 0.27 x 0.04
(Ayak Ş)0.84 x 0.24 x 0.03

Kitabesi :

1 1319
2 Cemal oğli Ali
3 Serban mahdumi
4 Hacı İbrahim rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Yolüstü Köyü mezarlığında yol altı kısmında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerlidir. Sola mâil olan şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

300. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Pazaryeri

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 8 Receb 1320/11 Ekim 1902

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 300

Çizim No : 41-42

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.11 x 0.22 x 0.07
(Ayak Ş.)1.06 x 0.25 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki 8 Receb sene 1320
2 Ah gençliğinde bu biçare
3 Kılub azm-i beka
4 Derdine olmadı bin dürlü
5 İlaç kâr-ı şifa
6 Pederin suz-i firakına
7 Olursa mecnun
8 Yeridir olsa anan şimdi
9 Misal-i Leyla
10 Hacı Beg oğlu Hacı Mustafa
11 Ağa mahdumi İsmâil Hakkı Efendi
12 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan mezar Bademli Beldesi Pazaryeri Mezarlığındadır. Şahideler düşey dikdörtgen formlu olup doğrudan toprağa oturtulmuşlardır.

Gövde ve başlıktan oluşan baş şahidesinin gövde kısmında, cetveller arasına alınmış on iki satır mâil celî ta'lik yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde azılmıştır.

Şahidenin başlığı Hamidî fes türünde olup alt kısmı çepe çevre kabartma penç motifleri ile süslenmiştir. Alın kısmında ise ay yıldız motifi kabartma olarak işlenmiştir.

Ayak şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dikdörtgen formlu olup, sivri kemerlidir. Şahidenin çerçeve içine alınan iç kısmı tek noktadan çıkış yapan sarmaşık gülle süslenmiştir. Süsleme tekniği kabartma olarak ele alınmıştır.

301. Kadı Oğlu İsmail Kerimesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Manastır Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1320/1902-03

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 301

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.82 x 0.31 x 0.05
(Ayak Ş.)0.78 x 0.33 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1320
2 İlahi kıl makamın
3 Ravza-i cennetü'l-me'va
4 Bi-hürmeti Seyyidi'l-Mustafa
5 Kadı oğli İsmail
6 Kerimesi Hadice rûhuna
7 Fatiha

Tanım: Etrafı taşlarla çevrili toprak mezar, Birgi Beldesi Manastır Mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın baş ve ayak şahidesi vardır. Mezar taşlarının kaideleri doğrudan toprağa oturtulmuştur.

Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formludur. Tepelik kısmı bitkisel süsleme ile şekillenmiştir.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş mahalli karakterde yazılmış yedi satır mâil celî sülüs yazı yer almaktadır. Yazıda hareke bulunmamakla beraber yer yer tirfil bulunmaktadır.

Şahidenin tepelik kısmında yer alan akantus yaprakları tepeliğe şekil vermektedir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerli olup, herhangi bir süsleme mevcut değildir.

302. Deli İmam Oğlu Zeybek Ahmed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Küçükören Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1320/1902-03

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No : 302

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.84 x 0.24 x 0.05
(Ayak Ş.)0.67 x 0.31 x 0.04

Kitabesi :

1 1320
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Bu dünyada tul ömür sürmedim
4 Deli İmam oğli
5 Zeybek Ahmed rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Küçükören Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarı baş ve ayak taşları mevcuttur. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir; ancak zamanla taşların bir kısmı toprak altında kalmış, bir kısmı da etrafa dağılmıştır. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.
Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil rik'a yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.
Başlık, Hamidî bir festir.
Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

303. Karlı Oğlu Hacı Ali Ağa Zevcesi Abide Bint-i Hacı Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1 Şubat 1318(16 Zilkade 1320)/14 Şubat 1903

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 303

Çizim No **:** 43

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.05 x 0.34 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1318 fi 1 Şubat
2 İbret alsun seng-i kabrimden bütün ehl-i fena
3 Çarhın ahvali hemişe böyle olmuş bi-vefa
4 Çaresiz bir derde düşdüm bulmadım asla deva
5 Zevc-i evladımdan itmişdir beni ahir cuda
6 Karli oğli Hacı Ali Ağa zevcesi Abide bint-i Hacı
7 Mehmed rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi bulunan mezar, Bademli Büyük Mezarlık tepe kısmında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen görünümünde olan şahide, gövde ve sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.
Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış mâil yedi satır ta'lik yazı kabartma olarak işlenmiştir.
Mezar taşının tepelik kısmında, volütlü vazodan çıkış yapan stilize edilmiş geniş yaprak motifleriyle birlikte beş yapraklı iki adet penç motifi kabartma olarak işlenmiştir.

304. Hatib zade Hatib Hafız Halil bin Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1321/1903-04

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 304

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.16 x 0.30 x 0.06

Kitabesi :

1 1321
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kebrim ziyaret iden ihvan
5 İdeler rûhuma Fâtiha ihsan
6 Hatib zade Hatib Hafız Halil bin
7 Mehmed Efendi rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık güney yakasında olan mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen görünümünde olan şahidenin kaidesi toprağa oturtulmuştur. Baş ve gövdeden ibaret olan şahidenin başlığı kırıktır.

Mezar taşının gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış mâil celî ta'lik yedi satır yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Şahidenin başlığı yukarıdan aşağıya doğru ortadan kırık olup, ön kısmı yoktur. Başlık Mahmudî fes türünde bir serpuştur.

305. Kuyuludan Nalinci Yörük Hacı Ali'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1321/1903-04

Bugünkü Durumu: Müzede yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 305

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.17 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :

1 1321
2 Beni mağfiret kıl ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
5 İde ruhuma bir Fâtiha ihsan
6 Kuyuludan Nalinci Yörük
7 Hacı Ali

Tanım: Mezar taşı, Ödemiş müzesi iç kısmında yerde bulunmaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu 58 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Alt kısmı üst kısmına göre daha geniş olan sarığın kabartma desenli olan dilimleri sağ alttan sol üst köşeye doğru çapraz olarak alttan, sol alttan sağ üst tarafa doğru tek sıra halinde üstten sarılmıştır. Sarığın sarıldığı takkenin az bir kısmı dışarıda kalmış olup, oval görünümdedir. Başlığın alt kısmı ise düzdür.

306. Abdullah Kızı Şerife Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Pirinççi Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1321/1903-04

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 306

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.90 x 0.30 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-muin
2 Bu merkade her kim iderse dua
3 İde mahşerde şefaat mücteba
4 Abdullah kızı
5 Merhume Şerife Fatıma
6 Ruhuna Fâtiha
7 Sene 1321

Tanım: Sadece baş şahidesi bulunan toprak mezar, Pirinççi Köyü mezarlığında yer almaktadır. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir tepelikten oluşmaktadır.

Gövde kısmı bir silme ile tepelikten ayrılmaktadır. Yuvarlak kemerli bir cetvelle üstten kuşatılan gövdede, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılan yedi satır mâil celî sülüs yazı bulunmaktadır. Silme ile kemer arasında kalan köşe kısımlara stilize edilmiş akantus yaprakları yerleştirilmiştir.

Tepelik kısmında, vazodan çıkan S ve C kıvrımlı akantus yapraklarından oluşan bitkisel kompozisyon tepeliği doldurmaktadır.

307. Emeksiz zade Hacı Mustafa Efendi Zevcesi Şefika Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Pazaryeri

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 9 Muharrem 1322/26 Mart 1904

Bugünkü Durumu: Baş ve ayak şahideleri yerde, ayak taşı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 307

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.21 x 0.36 x 0.04
(Ayak Ş.)1.29 x 0.36 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki sene 1322 9 Muharrem
2 İlahi ente maksudî ve rıdake matlubî ya Rahman
3 Vestur uyûbî vağfir zünûbî ya Hannan ya Mennan
4 Buyurdun la taknatu min rahmetillah
5 Ümidi ile kapuna geldim ey şah!
6 Emeksiz zade Hacı Mustafa Efendi
7 Zevcesi Şefika Kadın rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Pazaryeri Mezarlığında olan mezarın baş ve ayak taşı mevcut olup taşlar yerdedir. Düşey dikdörtgen formunda olan şahideler aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadırlar.

Baş şahidesinde gövde kısmını yuvarlak kemerli bir silme tepelikten ayırmaktadır. Gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış sekiz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak sanatkârane bir şekilde işlenmiştir. Kitabe Arapça ve Türkçe olarak yazılmıştır.

Baş taşının tepelik kısmında volütlü bir vazodan çıkış yapan yaprak ve çiçeklerden oluşan bitkisel süsleme tepeliği doldurmaktadır.

Ortadan ve sağ kenarı kırık olan ayak taşı, tek noktadan çıkış yapan üç dal halinde birbirine dolanarak yukarıya doğru çıkış yapan oyma olarak işlenmiş sarmaşık gülle doldurulmuştur.

308. İsmâil Hafız Kerimesi Cemile Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Pazaryeri

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Rebiülevvel 1322/Mayıs-Haziran 1904

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 308

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.03 x 0.29 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1322 Rebiülevvel
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı ism-i a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrimi ziyaret iden ihvan
5 İde ruhuma bir Fâtiha ihsan
6 İsmâil Hafız kerimesi
7 Cemile Hanım rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar, Bademli Beldesi Pazaryeri mezarlığında bulunmaktadır. Şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen görünümlü ve sivri tepeliklidir. Doğrudan toprağa oturtulan mezar taşı baş ve tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Şahidenin sivri kemerli olan tepelik kısmında silmenin üzerine oturtulan volütlü bir vazodan çıkış yapan kabartma olarak işlenmiş yapraklar ve penç motifleri tepeliği doldurmaktadır.

309. Eyyub zade Hacı Mehmed Efendi Zevcesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(Armut Dibi Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1322/1904-05

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mail celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 309

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.86 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1 1322
2 Firakın hasreti gelmez beyane
3 Ve iz kulna ila yevmi'l-kıyame
4 Eyyub zade Hacı Mehmed Efendi
5 Zevcesi Fatıma rûhuna Fâtiha

Tanım: Birgi Beldesi Armut Dibi mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen görünümlü olan mezar taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahidenin kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış beş satır mail celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında silmenin üzerine oturtulan altlıklı ve kabartma desenli bir saksıdan çıkış yapan akantus yaprakları arasına yerleştirilen altı yapraklı çiçek motifleri, tepeliğe canlılık katmaktadır.

310. Akkaş zade Ali Bey zevcesi Hatice Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kayaköy Beldesi(cami haziresi)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1322/1904-05

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 310

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.10 x 0.39 x 0.04
(Ayak Ş.)1.00 x 0.36 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1322
2 Cümleden el çekub itdim dar-ı bekaya rıhleti
3 Bırakdım geruye mal mülki devleti
4 Taşıma bakub geçme ey Muhammed ümmeti
5 Ölünün diriden bir Fâtihadır minneti
6 Akkaş zade Ali bek
7 Zevcesi Hadice Hanım rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Kayaköy Beldesi cami haziresinde bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu baş şahidesinin sivri kemerli bir tepeliği vardır.

Gövde kısmı yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Gövdede araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında desenli bir saksıdan çıkan stilize edilmiş akantus yaprakları yukarı ve iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Sağa mail olan şahidenin ortasında etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiş ince bir servi ağacı tepeliğe kadar uzamaktadır. Servinin ucu hafif sağa doğru eğiktir.

311. Arab Hasan zade Mehmed Çavuş Zevcesi Vesile'nin Mezar Taşı

Bulunduğu yer **:** Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1322/1904-05

Bugünkü Durumu: Müzede yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 311

Çizim No **:** 44

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.27 x 0.34 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1332
2 Beni kıl mağfiret ya Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
5 İdeler ruhuma bir Fâtiha ihsan
6 Arab Hasan zade Mehmed
7 Çavuş zevcesi Vesile

Tanım: Mezar taşı Ödemiş Müzesi iç kısımda yerdedir. Şahide, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılamıştır.

Tepelik kısmında baldaken türünde bir türbe olma ihtimali olan kubbeli, altı direkli ve üç kemerli yapı kabartma olarak işlenmiştir. Kemerlerin ortasına aralıklarla üç adet kandil yerleştirilmiştir.

312. Satı Mehmed Hoca Kerimesi Emine'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1323/1905-06

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 312

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.11 x 0.39 x 0.08

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1323
2 Hayf bu taze civan derd ile nalan oldi
3 Ahiru'l-emr varub nakle yeksan oldi
4 İtmedi derdine derman Eflatun-u zaman
5 Hükm-i Hallak budur böyle ki ferman oldi
6 Satı Muhammed Hace kerimesi Emine
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen görümünde olan şahide aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kenarlı bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış mail yedi satır celî ta'lik yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Şahidenin tepelik kısmında, alt dalları sağa ve sola doğru kıvrımlar yapan çiçek demeti, yoğun yaprak ve çiçekleriyle, yukarı ve iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

313. Kavvas'ın Validesi Aişe Ana'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1323/1905-06

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 313

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.67 x 0.27 x 0.03
(Ayak Ş.)0.67 x 0.31 x 0.03

Kitabesi :

1 1323
2 Kavvas'ın validesi
3 Aişe Ana rûhuna
4 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunmaktadır. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde İle sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Tepelik kısmı, içi zikzaklı çizgilerle işlenmiş bir bordürle gövdeden ayrılmaktadır. Üstten yuvarlak kemerli bir silme ile kuşatılan gövde, kısmında araları cetvellerle bölünmüş dört satır mâil celi sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Bordürle kemer arasında kalan boşluklara stilize yaprak motifleri yerleştirilmiştir.

Tepeliğin orta kısmında altı yapraklı bir penç motifi göze çarpmaktadır. Tepeliğin diğer kısımları sade ve süslemesizdir.

Düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi sivri kemerli olup, süslemesizdir.

314. Tırpancı Oğlu Muhammed Kerimesi Abde'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Karadoğan Köyü(Koca mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1323/1905-06

Bugünkü Durumu: Şahide kırık, yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No : 314

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.96 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :
1 1323
2 Gelin oldum allar pullar giymedim
3 Gençliğimde böyle ölüm görmedim
4 Tırbancı oğli Muhammed
5 Kerimesi Abde rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan mezar, Karadoğan Köyü Koca mezarlıkta bulunmaktadır. Şahidenin altı kırık ve yerdedir.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede mevtanın genç yaşında vefat ettiği ifade edilmektedir.

Tepelik kısmında kaideli bir saksıdan çıkış yapan yaprak motifleri iki yönden aşağı doğru sarkmaktadır. Saksının iki yanında birer penç motifi göze çarpmaktadır. Saksının üst kısmında bir servi ağacı kabartma olarak işlenmiştir.

315. Sarı Ahmed Oğlu İbrahim Zevcesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Kaymakçı Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1323/1905-06

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 315

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.85 x 0.24 x 0.04
(Ayak Ş.)0.82 x 0.31 x 0.04

Kitabesi :

1 1323
2 Gelin oldum allar pullar giymedim
3 Bu dünyada tul ömür sürmedim
4 Sarı Ahmed oğli
5 İbrahim zevcesi Fatıma
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Kaymakçı Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi, sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin ortasında inci bir gerdanlık ve onun üstünde ise beş dilimli bir istiridye motifi yer almaktadır. Kenarlarda S kıvrımlardan gelişen hatayi motiflere yer verilmiştir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

316. Hüseyin Kerimesi Şerife'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Mescitli Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1323/1905-06

Durumu : Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği: Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No : 316

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.83 x 0.27 x 0.06
(Ayak Ş.)0.63 x 0.25 x 0.05

Kitabesi :

1 1323
2 Gelin oldum allar pullar giymedim
3 Bu dünyada tul ömür sürmedim
4 Koca Göbek oğli
5 Hüseyin kerimesi Şerife
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Mescitli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir; ancak zamanla taşlar etrafa dağılmıştır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olan baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahide sağa doğru mâildir.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin orta kısmında bir inci gerdanlık motifi yer almaktadır. Tepe kısmında ise beş dilimli istiridye motifi gerdanlığın içine yerleştirilmiş durumdadır. Kenarlardaki boşluklar ise simetrik yaprak motifleri ile doldurulmuştur.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

317. Hüseyincik Oğlu Hacı Hüseyin'in Mezarı

Bulunduğu yer : Pirinççi Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1323/1905-06

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 317

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.80 x 0.28 x 0.05
(Ayak Ş.)0.38 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :

1 İlahi ente rahmanî
2 Recaî minke ğufranî
3 Hüseyincik oğli
4 Hacı Hüseyin rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Pirinççi Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî ta'lik yazı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Başlık, sarıklı bir festir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

318. Hacı Kara Mehmed zade Ali Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(doğu kısmı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 21 Ağustos 1321/3 Eylül 1905

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 318

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.04 x 0.32 x 0.05
(Ayak Ş) 0.74 x 0.33 x 0.03

Kitabesi :

1 Sene 1321 Ağustos 21
2 İşbu ibretgâh
3 Bezdegüme karyesi
4 Eşraf ve hanedanından
5 Hacı Kara Mehmed zade
6 Merhum ve mağfur Ali Ağa'nın
7 Merkad-ı münevveridir rûhuna Fâtiha

Tanım: Yolüstü Köyü Mezarlığı doğu kısmında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcut olup, etrafı taşlarla çevrilidir. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, üstten basık oval cetveller arasına alınmış yedi satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın oval formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerli bir tepeliği vardır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

319. Karpuz Oğlu Hacı Ali'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1324/1906-07

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil rik'a

Fotoğraf No : 319

Çizim No : 45

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.18 x 0.29 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Tevellüdi Vefatı
Sene 1224 Sene 1324
3 İlahî arz edub geldim sana
4 Aşıkım çokdan beri ben sana
5 Afvına mağrur olub kıldım günah
6 Eyle mağfiret benim Rabbim sen bana
7 Karpuz oğli Hacı Ali
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Büyük Mezarlık tepe kısmında olan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formlu olan mezar taşının kaidesi toprağa oturtulmuştur. Mezar taşı gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin gövde kısmının üst tarafında Huve'l-Baki yazısı celî sülüsle yazılmıştır. Onun altıdaki satırda vefat edenin doğum ve ölüm tarihi beraber verilmiştir. Diğer altı satır araları cetvellerle ayrılmış üç bölmeye ikişer satır halinde kabartma olarak işlenmiştir. Mâil rik'a türünde sanatkârane bir yazı ile mezar taşı ayrı bir önem arz etmektedir. Ayrıca kitabede doğum ve ölüm tarihlerinin bir arada verilmesi bu mezarlıkta tek örnektir.

Başlık, kareye yakın oval görünümlü örfi destarlı kavuk türündendir. Kavuk, paralel sarılmış üç sıra sarığın üzerine sağ üst taraftan sol alt tarafa çapraz atılmış bir sarıktan oluşmaktadır. Kavuğun alt kısmı düz, sarıktan taşan tepesi ise ovaldir.

320. Kırık Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1324/1906-07

Bugünkü Durumu: Şahide kırık, yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 321

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.97 x 0.36 x 0.06

Kitabesi :
1 Ah mine'mevt 1324
2 Mağfiret kıl bendene Rabb-ı Celîl
3 Gelmişim babına sergerdan ve sefil
4 Kıl şefaat mücrimim ya Muhammed
5 Ruz-i mahşerde beni itme hacil
(kırık)

Tanım: Birgi Beldesi, İmam Birgivî mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi vardır. Düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli tepeliği olan şahide kırık olup, üç parça halinde ve yerdedir.

Mezar taşının, yuvarlak bir kemerli bir cetvelle başlık kısmından ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış beş satır mail celî ta'lik yazı kabartma olarak işlenmiştir. Kitabenin isim kısmının yazılı olduğu alt tarafı kırıktır.

Tepelik kısmı, simetrik C kıvrımları arasına alınan desenli bir vazodan çıkış yapan stilize edilmiş S ve C kıvrımlı akantus yaprakları iki yönden aşağı doğru sarkmaktadır. Tepe kısmına ise altı dilimli palmet motifi yerleştirilmiştir.

321. Hacı Hasan Oğlu İbrahim bin Muhammed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Pirinççi Fakılar Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1325/1907

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 303

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.96 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 1325
2 Ah ile zar kılarım gençliğime doymadım
3 Bu dünyada tul ömür sürmedim
4 Gençliğimde böyle ölüm görmedim
5 Hacı Hasan oğlu İbrahim
6 Bin Muhammed rûhuna Fâtiha

Tanım: Pirinççi Köyü Fakılar mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi vardır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Şahide düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil rik'a yazı kabartma olarak mahalli tarzda yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

322. Kayalıların Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa Bey'in Kerimesi Ak Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1325/1907-08

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 322

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.77 x 0.29 x 0.04
(Ayak Ş.)0.75 x 0.29 x 0.04

Kitabesi :

1 1325
2 Gelin oldum allar pullar giymedim
3 Bu dünyada tul ömür sürmedim
4 Kayalılar'ın Hacı Hüseyin
5 Oğli Mustafa Bey'in
6 Kerimesi Ak Kadın rûhuna
7 Fâtiha

Tanım: Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı, mahalli üslupla kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin orta kısmına bir beşibirlikli inci gerdanlık kabartma olarak işlenmiştir. Kenar kısımlara birer zeytin dalı yerleştirilmiştir. Tepe kısmında ise beş dilimli bir istiridye motifi göze çarpmaktadır.

Ayak taşı düşey dikörtgen formunda ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

323. Mehmed'in Ehli Hamide'nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Karadoğan Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1325/1907-08

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 323

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.80 x 0.31 x 0.06
(Ayak Ş.)0.75 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 1325
2 Deli Ayan oğli Mehmed'in
3 Kerimesi Palaska oğli
4 Hüseyin'in mahdumi Mehmed'in
5 Ehli Hamide rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Karadoğan Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, bir noktadan çıkış yapan stilize akantus yaprakları, yukarı ve iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

324. Dede Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Küre Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1325/1907-08

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

YazıTürü **:** Rik'a

Fotoğraf No **:** 324

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.76 x 0.30 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Dilerim afvını ya Rabb-ı Sübhan
3 Çünkü sensin çağıran sahib-i ğufran
4 Dede oğlu Mehmed kerimesi Fatıma
5 Rûhuna Fâtiha 1325

Tanım: Küre Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş taşı mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövdesi olan şahide sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, desenli bir saksı içinde üç yapraklı bir bitkisel motif yer almaktadır.

325. Gürancı Oğlu Mehmed Ağa Kerimesi Nesibe'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1325/1907-08

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma ve oyma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 325

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.97 x 0.36 x 0.05
(Ayak Ş.)0.82 x 0.28 x 0.05

Kitabesi :

1 1325
2 İşte kurtuldum da geldim dar-ı fenadan
3 Terk edub yüz çevirdim masivadan
4 Ricası afv-ı kusurumdur Bari Huda'dan
5 Babına geldim şefaat ya Resulallah
6 Genç yaşımda iken tattı mevtin lezzetini
7 Henüz almadan dünya lezzetini
8 Gürancı oğlu Mehmed Ağa kerimesi
9 Nesibe rûhuna Fâtiha

Tanım: Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli tepelikten oluşmaktadır.

Baş şahidesinde yuvarlak kemerli oyma bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dokuz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak mahalli tarzda yazılmıştır.

Tepelik kısmında, stilize yaprak ve asmaların oluşturduğu bitkisel süsleme kompozisyonu oluşturmaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

326. Hacı Osman Kerîmesi Alime'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1 Safer 1326/5 Mart 1908

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma ve oyma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 326

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.00 x 0.37 x 0.04
(Ayak Ş)Kırık

Kitabesi :
1 Fi 1 Safer sene 1326
2 İlahî ente rahmanî
3 Recaî minke ğufranî
4 Hacı Osman kerîmesi
5 Âlime rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Büyük Mezarlığın batı yamacında yer alan bu mezar baş ve ayak taşlarından ibaret olup, şahideler doğrudan toprağa gömülüdür. Baş şahide düşey dikdörtgen formunda olup yukarıdan aşağıya doğru daralmaktadır. Gövde ve tepelikten ibaret olan şahidenin tepelik kısmı sivri kemerlidir.

Gövde kısmını yuvarlak kemerli bir silme tepelik kısmından ayırmaktadır. Gövdede araları cetvellerle ayrılmış beş satır mail ceiî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Mermer malzemeden yapılmış mezar taşı kireçle boyanmıştır.

Tepelikte yer alan bezeme kabartma olup, yaprak motifi yoğunluktadır. En üstte ay ve yıldız işlenmiş, yaprak motifi iki yönden ay-yıldız motifini sarmakta ve ayrıca aşağı doğru sarkan yaprak ve penç motifi yer almaktadır.

Ayak taşı ortadan kırık olup üst kısmı yoktur. Ayak taşında oyma tekniği ile yapılmış servi ağacı vardır. Ayrıca servi ağacının iki tarafında birer stilize lale motivine ait olduğu tahmin edilen oyma tekniği ile yapılan iki dal bulunmaktadır.

327. Davud Oğlu Mehmed Kerimesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1326/1908-09

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No : 327

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.79 x 0.29 x 0.04
(Ayak Ş.)0.75 x 0.29 x 0.04

Kitabesi :

1 1326
2 Nazenin idim gitdim cennet bağına
3 Firakım düşdi ebeveynim canına
4 Davud oğli Mehmed kerimesi Aişe
5 Dün senin gibi dünyada idim ben
6 Rızaen lillah bir Fâtiha oku geç sen

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında tek noktadan çıkış yapan ve iki yönden aşağıya doğru sarkan yapraklar arasına yerleştirilmiş bir penç motifi göze çarpmaktadır. Tepeliğin üst tarafında yarım daire şeklinde yelpazeyi andıran bir süsleme kabartma olarak işlenmiştir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

328. Üzümlü'den Yağcı Hacı İbrahim Kerimesi ve Hüseyin Zevcesi Hadice Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Karadoğan Köyü(Koca mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1326/1908-09

Bugünkü Durumu: Şahide yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 328

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.75 x 0.28 x 0.06

Kitabesi :

1 1326
2 Üzümlü'den Yağcı
3 Hacı İbrahim kerimesi
4 Ve Hacı Hüseyin zevcesi
5 Hadice Kadın rûhuna
6 Fatiha

Tanım: Karadoğan Köyü Koca mezarlıkta bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcut olup yerdedir. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki şahide sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin orta kısmında hilali andıran bir gerdanlık yer almaktadır. Gerdanlıkta bir beşibirlik vardır. Tepe kısmına ise altı dilimli istiridye motifi yerleştirilmiştir. Tepeliğin kenar kısımlarına ise simetrik yaprak motifleri işlenmiştir.

329. Bezdegümeli Cebbar Oğlu Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(yol altı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1326/1908-09

Bugünkü Durumu: Şahide yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 329

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.90 x 0.32 x 0.03

Kitabesi :

1 Sene 1326
2 Geçme ey zair görüb de sengimi
3 Sanma bu yerden azad olur kendini
4 Dikkatle bak da bana ibret al
5 Anla şu çarh-ı dünyanın rengini
6 Bezdegüme karyesinden Cebbar oğli
7 Kerimesi Fatıma el-Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar Yolüstü Köyü mezarlığının yol altı kısmında bulunmaktadır. Şahide yerinden sökülmüş vaziyette ve yerdedir. Şahide, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.
Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kıvrımlı bir cetvelle tepelikten ayrılan üst kısma bir gerdanlık ve onun alt kısmına da vefat tarihi yazılmıştır.
Tepelik kısmının ortasında, stilize palmet motifi yer almakta, iki kenarında aşağıya doğru gelişen pençli yaprak ve dallardan oluşan bitkisel süsleme tepeliği doldurmuştur.

330. Sa'd Hafız Mutaf zade'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 10 Şaban 1327/27 Ağustos 1909

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 330

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.17 x 0.35 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayyu'l-Baki
2 Ruz şeb uçardı gönül kuşu havada
3 Meleku'l-mevt geldi nida ider semada
4 Kabrime gelenlerden umarım hayır duada
5 Rahmetullah Sa'd Hafız Mutaf zade
6 Rûhuna Fâtiha fi 10 Şa'ban-ı Şerif sene 1327

Tanım: Bademli Büyük Mezarlık güney yakasında olan mezarın sadece baş şahidesi bulunmak tadır. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşının kaidesi toprağa gömülüdür. Gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Başlık, kareye yakın görünümde üç sıra destarla sarılmış sarıklı bir serpuştur. Yetmiş üç cm. çapındaki başlığın sarıktan az bir şekilde taşan üst ve alt kısımları düzdür.

331. Paşa zade Raşid Efendi Zevcesi Hatice Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 23 Ramazan 1327/8 Ekim 1909

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik ve rik'a

Fotoğraf No **:** 331

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.87 x 0.36 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Sene 1327 23 Ramazan
3 İbret al seng-i mezarımdan oku bir Fâtiha
4 Köprüdür alem geçer bu gün bana yarın sana
5 Paşa zade Raşid Efendi
6 Zevcesi Hadice Hanım
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formlu şahide aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış altı satır yazının ilk üç satırı celî ta'lik, son üç satırı ise rik'a türünde kabartma olarak işlenmiştir. Tarih yazılı olan birinci satırla ikinci satır aynı cetvelde verilmiştir.

Tepeliğin alınlık kısmında, kemere oturtulan üçayak üzerindeki oval cetvel içerisine Ta'lik türünde ***Huve'l-Baki*** yazısı yerleştirilmiştir. Yazının üst ve kenar boşlukları, penç motifli çiçek ve yapraklarla doldurulmuştur.

332. Hanaylı zade Mehmed Emin Efendi Kerimesi Hatice Latife Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Ovakent Aile Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1327/1909-10

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 332

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.75 x 0.33 x 0.05
(Ayak Ş.)0.52 x 0.23 x 0.12

Kitabesi :
1 1327
2 Hanaylı zade Mehmed Emin
3 Efendi kerimesi
4 Hatice Latife Hanım

Tanım: Ovakent Beldesi aile mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Mezarın etrafı sonradan yapılan beton duvarla çevrilmiş olup, şahideler bu beton duvara oturtulmuştur. Baş şahidesi aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.
Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dört satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, kıvrık dallarla birbirine bağlanan akantus yapraklarına yer verilmiştir.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda ve yuvarlak kemerlidir. Oldukça kalın kesilen taşın kenarları kıvrımlıdır. Taşın içe bakan gövde kısmında yaprak ve meyveleri bulunan bir hurma ağacı kabartma olarak işlenmiştir.

333. Kelesli Hacı Halil'in Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Zilhicce 1327/Aralık-Ocak 1909-10

Bugünkü Durumu: Müzede yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No : 333

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.10 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Hallaku'l-Baki

2 Kelaslı
3 Hacı Halil
4 Rûhuna Fâtiha
5 Sene 1327
6 Zilhicce

Tanım: Baş şahidesi, Ödemiş Müzesi içinde yerde bulunmaktadır. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, üstten basık oval cetveller arasına alınmış beş satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Vefat ayının yazılı olduğu kitabenin son satırı ise yuvarlak bir cetvel arasına alınmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Alt kısmı üst kısma göre daha geniş tutulmuş olan başlığın sarıkları üç sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Başlığın alt kısmı düz, üst kısmı ise ovaldir.

334. Şarkikaraağaçlı Veli zade Mustafa'nın Zevcesi Hafize'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 22 Cemaziye'l-evvel 1327/11 Haziran 1909

Bugünkü Durumu: Baş şahide kırık, yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 334

Çizim No **:** 46-47

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.17 x 0.35 x 0.06

(Ayak Ş.)1.10 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 Gurbet ilde Hafize'nin vaz'-ı hamli haftası
3 Girdi kabre kaldı …….
4 Zevci dahi Şarkikaraağaçtan Veli zade Mustafa
5 Katib tapuda……. Ahmed idi babası
6 Sene üçyüz yirmiyedi nin Cemaziye'l –ulası
7 Gitti eyvah genç yaşında anasının bir güli
8 İbretle nazar etsin her gelenler bu……
9 …….
10 Fi 22 Cemaziye'l-evvel Cumartesi
11 Sene 1327

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan toprak mezar, Tombaklı mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepeliği olan baş taşı iki yerinden kırık olup üç parça halinde yerdedir.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, on bir satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin satırlar üstten basık oval cetveller arasına alınmıştır. Mevtanın vefat tarihi, kitabenin altıncı satırında yazı ile son satırında ise rakamla yazılmış- tır.

Tepeliğin orta kısmında simetrik biçimde stilize edilmiş C kıvrımlı iki yaprak motifi başlangıç ve bitiminde birer palmet motifleriyle bütünleşmiştir. Tepeliğin iki yan tarafı da stilize edilmiş yaprak motifleri doldurulmuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Taşın ortasında oyma bir şekilde işlenmiş servi ağacı göze çarpar. Servinin ucu sağa mâildir. Servinin alt kısmından çıkan iki sarmaşık dalı, iki yönden serviyi dolanarak Rumî motifleri ile sonlanmaktadır.

335. Hacı İsmâil Kerimesi Aişe Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Pazaryeri

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1328/1910-11

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 335

Çizim No : 48

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.25 x 0.36 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1328
2 Bir misafirhanedir dünya beka yok kimseye asla
3 Muvakkat bir misafirhanedir bu gün mevcud olanlar
4 İki mehpare oğlum hake yeksan oldiler ol
5 Feda etdim fenaya ben de oldum azim-i beka
6 ……..
7 ……..
8 Hacı İsmâil kerimesi Aişe
9 Hanım rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi bulunan mezar, Bademli Beldesi Pazaryeri mezarlığında bulun maktadır. Yukarıdan aşağıya doğru incelen düşey dikdörtgen formlu mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa oturtulmuştur. Şahide gövde ve sivri tepelikli bir başlıktan oluşmaktadır.

Şahidenin yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılan dokuz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak işlenmiştir. Mezar taşı oldukça yıprandığı için kitabenin tamamı okunamamıştır.

Şahidenin tepelik kısmında stilize edilmiş akant yaprakları ajur oluşturmaktadır. Tepeliğin üst kısmında ise bir gül motifi kabartma olarak işlenmiştir.

336. Halil Oğlu Ali Kerimesi Mukaddes'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1328/1910-11

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik(mahalli)

Fotoğraf No **:** 336

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.93 x 0.32 x 0.03
(Ayak Ş.)0.87 x 0.35 x 0.03

Kitabesi :

1 1328
2 Emr itdi Huda eyledi ferman
3 Erişdi ecel virmedi eman
4 Halil oğli Ali
5 Kerimesi Mukaddes
6 Rûhuna Fatiha

Tanım: Çaylı Beldesi mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli ve kıvrımlı bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak mahalli bir üslupla yazılmıştır.

Tepelik kısmında kemerin üzerinden çıkış yapan akantus yaprakları yukarı ve iki yönden aşağı sarkarak tepeliğe desen katmaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

337. Sadık Efendi Kerimesi Hatice Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Pazaryeri

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1329/1911

Bugünkü Durumu: Şahidenin altı kırık, yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 337

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.13 x 0.36 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1329
2 Ameliyat ve tedavi arziyle pederim
3 Beni İzmir'e getirdi hepimizde bir heyecan
4 Ecelîm gelmiş imiş nafile ba'de't-teşrih
5 Bayılub eyledi ruhum kafesten cevelan
6 Ebeveynim heme an ğonce duhterleriçun
7 Dil-i mahzunlarını ittirecek ah-ı ğaleyan
8 Sadık Efendi kerimesi Hatice
9 Hanım rûhuna Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Pazaryeri mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Şahidenin kaidesi kırık olup yerdedir. Mezar taşı aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olan gövde ve sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle ayrılmış dokuz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak verilmiştir. Kitabede mevtanın ameliyat sırasında vefat ettiği yazılmıştır.

Başlık kısmında, gövdeyi tepelikten ayıran bordürün üzerine oturtulan ay yıldız ve onun da üzerinde stilize edilmiş kenger yaprakları kıvrımlı dallardan çıkış yaparak simetrik bir şekilde iki yönden aşağı sarkmaktadırlar. Tepe kısmında ise beş yapraklı palmet motifi göze çarpar.

338. Hacı Musa Ağa zevcesi Emine Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1330/1911-12

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 338

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.28 x 0.35 x 0.05

(Ayak Ş.)1.13 x 0.35 x 0.05

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1330
2 Ne kadar şayi olsa cihanda şanın
3 Akibet iki taş olur nişanın
4 Süleyman olsa tahtını yel götürse
5 Mezaristan olur sonra mekânın
6 Taşıma bakub geçme ey Muhammed ümmeti
7 Ölünün diriden bir Fâtiha minneti
8 Hacı Akkaş zade Hacı Musa
9 Ağa zevcesi Emine Hanım

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan mezar, Kayaköy Beldesi Bostan yeri mezarlığında yer alır. Mezarın etrafı taş duvarla çevrilidir. Yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formundaki baş taşı, kenarları kıvrımlı sivri bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında dokuz satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin birinci satırı yuvarlak bir cetvel içerisine alınmış; diğer satırların araları ise paralel cetvellerle ayrılmıştır.

Tepelik kısmında, tek noktadan çıkış yapan akantus yaprakları yukarıya ve iki yönden aşağı doğru kıvrımlar yaparak tepeliği doldurmaktadır.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesinin sivri kemerli bir tepeliği vardır. Ayak taşı sade görünümlü ve süslemesizdir.

339. Derviş Yusuf Mahdumu Nuri'nin Zevcesi Şefika Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1330/1911-12

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 339

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.80 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :

1 1330
2 Derviş Yusuf
3 Mahdumi Nuri'nin
4 Zevcesi Şefika Hanım
5 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan toprak mezar, Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığındadır. Şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında silme üzerinde tek noktadan çıkış yapan akantus yaprakları yukarı ve iki yönden aşağıya doğru sarkarak tepeliği şekillendirmektedir.

340. İbrahim Çavuş Mahdumu İsmail'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Üçkonaklar Köyü

Vefat Tarihi : 1329/1911

Bugünkü Durumu: Şahide kırık, yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik(mahalli)

Fotoğraf No : 340

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.94 x 0.30 x 0.04
(Ayak Ş.) Kırık

Kitabesi :

1 1329
2 Gözüm nuri ciğer köşem canım benim
3 Açdı yarasının derdin bana canım
4 Genç yaşında şehid oldu bu dünya ey canım
5 Yirmisinde koç yiğidim sana buldi böyle ölüm
6 Hacı oğli İbrahim Çaviş mahdumi
7 İsmail rûhuna Fatiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan toprak mezar, Üçkonaklar Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Şahideler kırık olup yerdedirler. Baş taşı düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak mahalli tarzda yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup tepe kısmı kırıktır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

341. Hacı Hüseyin Oğlu Ömer Mahdumu Receb'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(orta mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1329/1911

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 341

Ölçüleri **: (**Baş Ş) 1.25 x 0.33 x 0.05
(Ayak Ş)1.33 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :

1 1329
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Bu dünyada tul ömür sürmedim
4 Meskenim kara toprak eyledim
5 Gençliğimde böyle ölüm görmedim
6 Hacı Hüseyin oğli
7 Ömer mahdumi Receb
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar Yolüstü Köyü orta mezarlıkta yer alır. Mezarın etrafı moloz taşlarla taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.
Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî ta'lik yazı, kabartma olarak yazılmıştır. Vefat tarihinin yazıldığı birinci satıra köstekli saat motifi işlenmiştir.
Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.
Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Oldukça yıpranmış olan ayak taşında sade görünümlü bir servi ağacı göze çarpmaktadır. Ayak taşının yeşile boyanmış olduğu kalıntılardan anlaşılmaktadır.

342. Türkmen Mahallesinden Müderris Halil Efendi'nin Mezar Taşı

Bulunduğu yer **:** Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1331/1912-13

Bugünkü Durumu: Müzede yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 342

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.16 x 0.32 x 0.09

Kitabesi :

1 Huve'l-Hayy sene 1331
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Türkmen mahallesinden
5 Müderris Halil Efendi
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Ödemiş Müzesi iç kısmında yerde bulunan mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu 66 cm. çapında sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri sağ taraftan sol alt köşeye, sol alt köşeden sağ üst tarafa doğru çapraz olarak sarılmıştır. Sarığın alt ve üst kısımları ovaldir.

343. Hacı Tahir Kerimesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(orta mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1331/1912-13

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 343

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.82 x 0.29 x 0.04
(Ayak Ş)0.79 x 0.33 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1331
2 Yirmi üç yaşında idim gençliğime doymadım
3 Şu fani dünyada tul ömür sürmedim
4 Cennetde göster didar-ı Rahman
5 Hacı Tahir kerimesi
6 Hadice rûhuna Fâtiha

Tanım: Yolüstü Köyü Orta mezarlıkta bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Mezarın etrafı moloz taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Üstten basık yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede, mevtanın yirmi üç yaşında vefat ettiği yazılıdır.

Tepeliğin ortasında dokuz beşibirliği olan bir gerdanlık kenarlarında ise birer zeytin dalı yer almaktadır. Tepe kısmında ise tepe noktasından aşağıya doğru açılan ışınsal yivler tepeliği şekillendirmektedir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

344. Keskin Oğlu Hacı Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Elmabağ(Tekkeköy)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1332/1913-14

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celi sülüs(mahalli)

Fotoğraf No **:** 344

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.32 x 0.34 x 0.07
(Ayak Ş)1.04 x 0.31 x 0.04

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1332
2 Beni kıl mağfiret ey Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Furkan
4 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
5 İde ruhuma bir Fâtiha ihsan
6 Şehiden vefat iden Keskin
7 Oğli Hacı Mustafa
8 Rûhuna el-Fâtiha

Tanım: Elmabağ Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında üstten basık oval cetveller arasına alınan sekiz satır celî sülüs yazı mahalli karakterde kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın formlu oval görünümlü sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri sol alt köşeden sağ üst tarafa doğru çapraz atılmıştır. Başlığın altı düz üst kısmı ise ovaldir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşının sivri kemerlidir. Ayak taşı sade ve süslemesizdir.

345. Duacı zade Hacı Ali Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1332/1913-14

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 345

Çizim No : 49-50

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.98 x 0.29 x 0.06
(Ayak Ş.)0.87 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1332
2 Mağfiret kıl bendene Rabb-ı celil
3 Gelmişim babına sergerdan ve sefil
4 Kıl şefaat mücrimim ya Mustafa
5 Ruz-i mahşerde beni itme hacil
6 Duacı zade merhum
7 Hacı Ali Efendi'nin
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan mezar, Kayaköy Beldesi Bostan yeri mezarlığında yer alır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Düşey dikdörtgen formundaki baş taşı bir başlıkla sonlanmaktadır. Şahidenin kaidesi sonradan dökülen beton plaka içerisine gömülmüştür.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, ince bir boyunluk üzerine oturtulmuş sarıklı bir festir. Sarık üzerinde oyma bir şekilde işlenmiş penç ve yaprak motifleri bulunmaktadır. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Şahidede oyma bir şekilde işlenmiş sade görünümlü bir servi ağacı bulunmaktadır. Servinin ucu sağa doğru eğiktir.

346. Topal Veli Oğlu Arab Ali Zevcesi Elif'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1332/1913-14

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No : 346

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.77 x 0.25 x 0.03
(Ayak Ş.)0.77 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1332
2 Ya İlahi geldim divanına rahm et bana
3 Meskenim kıl cennetin ya Rab bana
4 Topal Veli oğli
5 Arab Ali zevcesi
6 Elif rûhuna
7 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar, Kurucaova Köyü mezarlığında yer alır. Düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşan baş taşı sola ve arkaya doğru maildir.

Baş şahidesinin yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş yedi satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, iki daldan çıkış yapan stilize edilmiş bitkisel süslemeler tepeliği doldurmaktadır. Tepeliğin oldukça yıpranmış olması süslemenin türünü belirlemeye engel teşkil etmektedir.

Ayak taşı,aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

347. Boyacı zade İbrahim Efendi Mahdumu Hacı Hakkı'nın Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1332/1913-14

Bugünkü Durumu: Müzede yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 347

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.02 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :
1 İlahî ente Rahmanî
2 Recaî minke ğufranî
3 Vela te'huz bi-isyanî
4 Ve kemmil kulle noksanî
5 Boyacı zade Hacı İbrahim
6 Efendi mahdumi Hacı Hakkı
7 Rûhuna el-Fâtiha

Tanım: Mezar taşı, Ödemiş Müzesi içinde yerde bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formlu baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmında, üstten basık oval cetveller arasına alınmış yedi satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, sarıklı bir festir. Sarığın oldukça geniş tutulan tek dilimi paralel olarak sarılmıştır. Alt kısmı üst kısma göre daha geniş tutulan başlığın alt ve üstü düzdür.

348. Kurumlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(orta mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1332/1913-14

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 348

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.90 x 0.30 x 0.05
(Ayak Ş)0.90 x 0.33 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1332
2 Ah komşular ben ne olduğunu bilmedim
3 Ben gençliğimde bir muradıma ermedim
4 Hasret fani cihanda tul ömür sürmedim
5 Kurumlu Mehmed kerimesi Fatıma
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Yolüstü Köyü orta mezarlıkta yer alır. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile yuvarlak kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ve ona bağlı bir gerdanlıkla tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, yaprak ve dallardan oluşan bitkisel motifler yukarı ve iki yönden aşağı sarkarak birer penç motifi ile sonlanmaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

349. Köselerden Yörük Ömer Kerimesi Cemile'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(orta mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1332/1913-14

Bugünkü Durumu: Baş şahide kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 349

Çizim No : 51

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.78 x 0.26 x 0.04
(Ayak Ş)0.74 x 0.34 x 0.04

Kitabesi :

1 1332
2 On dördünde bağcesinin bir güli
3 Gelin olub allı pullu giymedi
4 Genç yaşında gitti ruhu cenneti
5 Köselerden Yörük Ömer
6 Kerimesi Cemile rûhuna Fâtiha

Tanım: Yolüstü Köyü orta mezarlıkta bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi ortadan ve tepe kısmı kırıktır. Yörede bulunan mezarlıklardan farklı olarak, baş taşının yönü ayak taşına paralel olmayıp, kuzeye doğru bakmaktadır. Bu durum bu taşın sonradan başka bir mezarlığa dikilmiş olabileceği ihtimalini güçlendirmektedir. Baş taşı düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin orta kısmına dört sıralı bir inci gerdanlığa asılı olarak bir beşibirlik yerleştirilmiştir. Tepe kısmına istiridye şeklinde dilimli motif işlenmiş olup, köşelikleri simetrik olarak birbirine benzer şekilde düzenlenmiş çiçek dalları ile doldurulmuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

350. Musa Oğlu Halil Hace'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1333/1914-15

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 350

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.96 x 0.31 x 0.06

Kitabesi :

1 İlahî gelmişim divanına rahm it bana
2 Meskenim kıl cennet ya Rabb bana
3 Musa oğli Halil
4 Hace rûhuna
5 Fâtiha sene 1333

Tanım: Sadece baş şahidesi olan mezar Bademli Büyük Mezarlık güney kısmında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formunda olan mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte olup, gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Mezar taşının gövde kısmında araları paralel cetvellerle ayrılmış beş satır rik'a yazı kabartma olarak verilmiştir. Kitabesindeki tarihten anlaşılacağı üzere, bu mezar taşı geç döneme aittir.

Kademeli bir boyunlukla gövdeye bağlanan başlık sarıklı bir festir. Sade görünümlü ve tepe kısmı düzdür.

351. Hacı Akkaş zade Mahdumu Hacı Mehmed Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1333/1914-15

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 351

Çizim No : 52

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.11 x 0.28 x 0.08
(Ayak Ş.)0.82 x 0.32 x 0.08

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt sene 1333
2 Kabız-ı ervaha söz anlatması mümkün değil
3 Akibet kabz itdi ruhum bakmadı feryadıma
4 Kullu şey'in halikun emrine çün oldum muti
5 Hal-i nez'imde yetişdi imanım imdadıma
6 Hacı Akkaş zade
7 Mahdumi Hacı Mehmed Ağa
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Kayaköy Beldesi Bostan yeri mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, düşey çubukları olan bir fes üzerine sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın üzerinde oyma bir şekilde işlenmiş penç ve yaprak motifleri yer almaktadır. Sarığı alt ve üst kısımları içi dikey çubuklarla taralı ince birer bordürle çevrelenmiştir. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Şahidenin ortasında boydan boya kabartma olarak işlenmiş sade görünümlü bir servi ağacı yer almaktadır. Ayrıca serviyi iki dal halinde iki taraftan saran asma ağacı tepeye kadar uzamaktadır. Asmada az sayıda yaprağa yer verilmiş, ancak meyve yoktur.

352. Osman Oğlu Hüseyin Oğlu Deli Osman'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Konaklı Beldesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1333/1914-15

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 352

Çizim No : 53-54

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.50 x 0.38 x 0.06
(Ayak Ş.)1.50 x 0.38 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1333
2 Mağfiret kıl bendene Rabb-ı Celil
3 Gelmişim babına sergerdan ve sefil
4 Kıl şefaat mücrimim ya Mustafa
5 Ruz-i mahşerde beni itme hacil
6 Osman oğli Hüseyin oğli
7 Deli Osman rûhuna Fâtiha

Tanım: Konaklı Beldesi mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Toprak mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile başlıktan oluşmaktadır. Başlık, boynun alt kısmından kırıktır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Başlık, takke üzerine sağ üst köşeden sol alt köşeye doğru çapraz sarılmış sarıklı bir serpuştur. Sarığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile dilimli bir tepelikten oluşmaktadır. Ayak taşının yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında sade görünümlü bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Tepeliğin üst kısmında bir palmet motifi yer almaktadır. Bunun altında pençten gelişen akantus yaprakları iki yönden aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

353. Gürcü zade Hamid Bey'in Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 22 Teşrin-i evvel 1330/4 Kasım 1914

Bugünkü Durumu: Müzede yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No : 353

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.21 x 0.30 x 0.08

Kitabesi :

1 Huve'l-Hallaku'l-Baki
2 İrcii ferman-ı İlahiyesine
3 Gerden dade-i inkıyad iderek
4 Azım-ı dar-ı ukbaya
5 İrtihal iyliyan merhum
6 Gürci zade Hamid Beg
7 Rûhuna Fâtiha
8 Fi 1330 22 Teşrin-i evvel

Tanım: Ödemiş Müzesi içine yerde olan mezar taşı baş şahidesidir. Mezar taşı, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.
Gövde kısmında, üstten basık oval cetveller içerisine alınmış yedi satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Vefat tarihinin yazılı olduğu son satır yuvarlak bir cetvel içerisinde hilal şeklinde yazılmıştır.

Başlık, sarıklı bir festir. Bir sıra sarık kalın bir şekilde paralel olarak sarılmıştır. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

354. Müfti zade Hacı Efendi Oğlu Mülazım Hamdi Efendi'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Birgi Beldesi(İmam Birgivî Mezarlığı)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1334/1915-16

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No : 354

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.77 x 0.20 x 0.04
(Ayak Ş.)0.48 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1334
2 Müfti zade
3 Hacı Efendi
4 Oğli Mülazım
5 Hamdi Efendi
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Birgi Beldesi, İmam Birgivî mezarlığında bulunan, baş ve ayak şahideli toprak bir mezardır. Mezarın baş şahidesi düşey dikdörtgen formlu bir gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık kısmı Hamidî fes türünde bir başlıktır. Fesin alt tarafı üst tarafından daha geniş tutulmuş olup, sol tarafından aşağı doğru sarkıtılmış bir püskül göze çarpar.

Düşey dikdörten görünüşlü olan ayak şahidesi aşağıdan yukarıya doğru genişlemekte ve sivri kemerle sonlanmaktadır Tepeliğin sağ üst tarafı kırıktır. Ayak taşının orta kısmına, sade görünümlü bir servi ağacı, etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiştir. Servinin ucu hafif şekilde sağa meyillidir.

355. Paşa zade Hafidi Tevfik Efendi Kerimesi Nafize Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler dibi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 3 Ramazan 1333/15 Temmuz 1915

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 355

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.90 x 0.32 x 0.06

Kitabesi :

1 Ah mine'l-firak sene 1333 3 Ramazan
2 Bu cihan bağında asla kimse ummasun vefa
3 Nevcivan ömrüm yitürdüm görmedi hiçbir safa
4 Genç yaşımda derde düşdüm çare yok dermanıma
5 Eyledim rihlet cihandan mağfiret kılsun Huda
6 Paşa zade hafidi Tevfik Efendi kerimesi
7 Nafize Hanım rûhuna Fâtiha

Tanım: Bozdağ Beldesi Üçler dibi mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.
Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında araları ince cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede mevtanın genç yaşında tedavisi mümkün olmayan bir hasTa'likla vefat ettiği ifade edilmektedir.
Tepelik kısmında, yanlardan aşağı doğru sarkan simetrik Rumî motifleri ile üst kısımdaki palmet motifinden oluşan süsleme tepeliği doldurmaktadır.

356. Çaylıdan Halil Oğlu Ali Mahdumu Monla Şakir'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1334/1915-16

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 356

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.86 x 0.28 x 0.05
(Ayak Ş.)0.79 x 0.32 x 0.05

Kitabesi :

1 1334
2 Müyesser oldi bana şehadet
3 İlahi sen nasib eyle saadet
4 Çaylıdan Halil oğli Ali
5 Mahdumi Monla Şâkir rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Çaylı Beldesi mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, sarıklı bir festir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Ayak taşında herhangi bir süsleme öğesi bulunmamaktadır.

357. Bezdegümeli Süleymanlar Oğlu Bekir Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(doğu kısmı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1334/1915-16

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 357

Ölçüleri : (Baş Ş) 1.09 x 0.28 x 0.08
(Ayak Ş)Kırık

Kitabesi :

1 1334
2 İlahi ente rahmanî
3 Recai minke ğufranî
4 Ve la te'huz bi-isyanî
5 Ve kemmil kulle noksanî
6 Bezdegümeli Süleymanlar
7 Oğli Bekir Ağa
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Yolüstü Köyü mezarlığı doğu kısmında yer almaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövdenin üst kısmında üstten basık oval cetvel arasında kitabenin birinci satırı ile bir köstekli saat göze çarpar. Kitabenin diğer yedi satırı ise aynı şekilde üstten basık oval cetveller arasında celî ta'likle kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, kareye yakın oval formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri üç sıra halinde paralel olarak sarılmıştır. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

Üst kısmı kırık olan ayak taşı düşey dikdörtgen formundadır. Şahide sade ve süsleme öğesi bulunmamaktadır.

358. Bademyeli Musa Oğlu Halil Hace Zevcesi Hatice Binti Hacı Ali Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Büyük mezarlık

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1335/1916-17

Bugünkü Durumu: Şahide kırık, yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Ta'lik

Fotoğraf No **:** 358

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.80 x 0.26 x 0.04

Kitabesi :
1 Sene 1335
2 Hicret eyledim fani dünyadan
3 Emr böyle takdir Huda'dan
4 Bademiyeli Musa oğli
5 Halil Hace zevcesi
6 Hadice binti Hacı Ali Ağa
7 El-Fâtiha

Tanım: Bademli Beldesi Büyük mezarlıkta bulunan mezar taşının kaidesi kırık olup yerdedir. Düşey dikdörtgen formundaki şahide sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.
Basık kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş yedi satır ta'lik yazı mahalli bir üslupla yazılmıştır.
Tepelik kısmında bir noktadan çıkan stilize yaprak motifleri, yukarı ve iki yönden aşağı sarkarak tepeliğe şekil vermektedir.

359. Hacı Hüseyin Oğullarından Abdi Oğlu Hüseyin'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tari : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1335/1916-17

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 359

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.88 x 0.30 x 0.04
(Ayak Ş.)0.83 x 0.34 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1335
2 Der-i bağrından çıkdım vatanımda idim
3 Şad gönül hastalandı gurbetde idim
4 Ecel geldi başıma ben bilmez idim
5 Hacı Hüseyin oğullarından Abdi
6 Oğli Hüseyin rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi Mezarlığında yer almaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, üstten basık oval cetveller arasına alınmış altı satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, sarıklı bir festir. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerildir. Şahide sade ve süslemesizdir.

360. Hacı Dedenin Oğlu …..'nun Mezarı

Bulunduğu yer **:** Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1335/1916-17

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 360

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.75 x 0.26 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki 1335
2 Ne kadar şayi olsa cihanda şanın
3 Akibet iki taş olur nişanın
4 Süleyman olsa tahtını yel götürse
5 Olur akibet kabristan mekânın
6 Hacı Dede'nin oğli
(Gömülü okunmuyor)

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki mezar taşı bir başlıkla sonlanmaktadır.

Boyu ve gövdenin üst kısmında yuvarlak bir cetvel içerisine celî sülüsle yazılmış "*Huve'l-Baki"* cümlesi yer almaktadır. Bunun altında araları cetvellerle bölünmüş beş satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

361. Kiremadan Hacı Kâhya Oğlu İbrahim Oğlu Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1335/1916-17

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 361

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.05 x 0.27 x 0.04
(Ayak Ş.)0.94 x 0.32 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1335
2 İlahi emr etdi Huda eyledi ferman
3 Ecel irişdi virmedi eman
4 Can murada irmedi didar-ı Ğufran
5 Cennetde Kevser-i Firdevs-i a'laya Rahman
6 Kiremadan Hacı Kâhya oğli
7 İbrahim oğli Mustafa rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan toprak mezar, Gereli köyü mezarlığında etrafı demir parmaklıklarla çevrili bir alanda bulunmaktadır. Mezarın etrafı moloz taşlarla çevrilidir; ancak zamanla taşların birçoğu ya dağılmış ya da toprak altında kalmıştır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil rik'a yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır. Kitabenin birinci satırındaki sene yazısı köstekli saat biçiminde işlenmiştir.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

362. Tekül Oğlu Hacı Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Konaklı Beldesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1335 /1916-17

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 362

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.10 x 0.33 x 0.04
(Ayak Ş.)1.10 x 0.33 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1335
2 Ne kadar şayi olsa cihanda şanın
3 Akibet iki taş olur nişanın
4 Süleyman olub tahtını yel götürse
5 Mezaristan olur mekânın
6 Tekül oğli Hacı
7 Mehmed rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Konaklı Beldesi mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri vardır. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmında, üstten basık oval cetveller arasına alınmış sekiz satır rik'a yazı etrafı oyularak kabartma bir şekilde yazılmıştır.

Başlık, Hamidî bir festir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Şahidenin ortasında kabartma olarak işlenmiş sade görünümlü bir servi ağacı bulunmaktadır. Servinin ucu sağa doğru maildir. Servinin kenarları ve üst kısmı ise stilize edilmiş kıvrık dallar S kıvrımları yaparak servi motifini çevrelemektedir.

363. Sarı Hüseyin Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1335/1916-17

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 363

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.80 x 0.28 x 0.03
(Ayak Ş.)0.69 x 0.24 x 0.03

Kitabesi :
1 Sene 1335
2 On sekiz yaşında idim gençliğime toymadım
3 Şu fani dünyada tul ömür sürmedim
4 Takdir-i Huda böyle yazmış bilmedim
5 Sarı Hüseyin
6 Kerimesi Fatıma
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Etrafı taşlarla çevrili bir kısımda bulunan toprak mezar, Kurucaova Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Düşey dikdörtgen formunda olan baş taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.
Testere dişini andıran oval bir bordürle tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış yedi satır celî ta'lik yazı mahalli tarzda kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede mevtanın on sekiz yaşında vefat ettiği yazılıdır.
Tepeliğin orta kısmında yedi beşibirlikten oluşan bir gerdanlık kabartma olarak işlenmiştir. Tepeliğin üst kısmında ise istiridye motifi yer almaktadır. Kenarlarında ise simetrik olarak işlenmiş yaprak motifleri göze çarpar.
Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

364. Hüseyin Zevcesi'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(doğu kısmı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1335/1916-17

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 364

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.68 x 0.26 x 0.04
(Ayak Ş)0.62 x 0.22 x 0.04

Kitabesi :

1 1335
2 Yeni bir genç mazlum kadın idim
3 Gelin oldum allı pullu giymedim
4 Gençliğimde böyle ölüm görmedim
5 …… Hüseyin zevcesi
6 …… rûhuna Fâtiha

Tanım: Yolüstü Köyü mezarlığı doğu kısımda yer alan toprak mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin ortasında dört sıralı inci gerdanlık, onu alttan saran yedi beşibirlikli diğer bir gerdanlık göze çarpmaktadır. Tepe kısmında altı dilimli istiridye motifi yer almaktadır. Beşibirliğin altında kalan köşe kısımlara simetrik çiçek dalı motifleri yerleştirilmiştir.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerildir. Şahide sade ve süslemesizdir.

365. Adagideli Ğaim Oğlu Mehmed Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1336/1917-18

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs(mahalli)

Fotoğraf No **:** 365

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.83 x 0.28 x 0.04
(Ayak Ş.) 0.79 x 0.32 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1336
2 İlahi ente rahmanî
3 Recaî minke ğufranî
4 Adagideli
5 Ğaim oğli Mehmed Ağa
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Kurucaova Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcut olup, mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formlu bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak mahalli bir üslupla yazılmıştır.

Başlık, yukarıdan aşağıya doğru dikdörtgen formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın kalın olan tek dilimi paralel olarak sarılmıştır. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formlu olup sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

366. Deli Ahmed Oğlu Halil Kerimesi Maziye'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(doğu kısmı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1336/1917-18

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 366

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.51 x 0.25 x 0.04

Kitabesi :
1 1336
2 Deli Ahmed oğli
3 Halil kerimesi
4 Maziye

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Yolüstü Köyü Mezarlığı doğu kısmında bulunmaktadır. Şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş dört satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin son satırında bir tirfile yer verilmiştir.

Tepeliğin orta kısmına dört sıralı bir inci gerdanlık ve buna asılmış bir beşibirlik kabartma olarak işlenmiştir. Tepe kısmında beş dilimli istiridye motifi göze çarpar. Kenarlara ise simetrik olarak işlenmiş yapraklı iki çiçek motifi yerleştirilmiştir.

367. Kahvecioğlu İbrahim Kerimesi Rahime'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(doğu kısmı)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1336/1917-18

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 367

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.71 x 0.26 x 0.04
(Ayak Ş)0.71 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :

1 1336
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Bu dünyada tûl ömür sürmedim
4 Kahveci oğli İbrahim
5 Kerimesi Rahime rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Yolüstü Köyü Mezarlığı doğu kısmında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında üç dal halinde yukarı ve iki yönden kıvrımlar yaparak aşağı sarkan iri yapraklar tepeliği doldurmaktadır. Bitkisel süslemenin tepe kısmında ve aşağı doğru kıvrılarak sarkan dallarının ucunda birer adat penç motifi göze çarpmaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

368. Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi Kerimesi Emine Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Ovakent Aile Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 16 Rebiü'l-ahir 1336/29 Ocak 1918

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mail rik'a

Fotoğraf No : 368

Çizim No : 55-56

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.70 x 0.35 x 0.06
(Ayak Ş.)0.56 x 0.26 x 0.06

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1336 16 Rebiü'l-ahir
2 Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi kerimesi
3 Salah ve zühd ile nisvana oldu hüsn-ü misal
4 Kelam-ı Akdesi hıfz eyleyub metanetle
5 Ğarik-ı feyz-i Huda oldun bi-cevab u sual
6 Vefatına gelub üçler didi tamam tarih
7 Emine Hanım'ı Hak adne eylesun îsal
8 Ada gide hanedan-ı kadiminden Tire'de
9 Medfun Hanaylı zade Monla Abdullah
10 Ağa zevcesi Şeyhülislam müsteşarı
11 Hacı Hüseyin Kâmil Efendi hemşiresi
12 Ve Mehmed Emin Beg'in validesi Emine
13 Hanım rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan mezar, Ovakent Beldesi aile mezarlığında yer alır. Baş ve ayak taşları, sonradan mezarın etrafına dökülen betona gömülmüştür. Düşey dikdörtgen formundaki baş taşının kenarları kıvrımlı bir bordürle çevrilmiştir. Bordürün içi kabartma bir şekilde işlenmiş çiçeklerle doldurulmuştur. Kaide kısmının iki tarafında C ve S kıvrımları yapan stilize bitkisel motifler ile çıkıntı yapılmıştır. Şahidenin tepe kısmı kırıktır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş on üç satır mâil rik'a yazı kabartma olarak sanatkârane bir şekilde yazılmıştır. Mezar taşı hem biçim bakımından, hem yazı, hem de medfun bulunan şahsın kimliği bakımından önem arz etmektedir. Ayrıca kitabenin altıncı satırında tarih düşülmüştür.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup tepe kısmı kırıktır. Yukarıdan aşağıya doğru daralan şahidenin kaide kısmının iki tarafında C ve S kıvrımlı bitkisel motiflerle çıkıntılar yer almaktadır. Şahidenin dikey cetveller arasına alınan gövde kısmında, kaideli ve desenli bir vazodan çıkan stilize lale motivini andıran ve dallarla birbirine bağlanan bitkisel süslemeye yer verilmiştir.

369. Hacı Kâmil Oğlu Hacı Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : Zilhicce 1336/Eylül-Ekim 1918

Bugünkü Durumu: Baş ve ayak şahideleri kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 369

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.16 x 0.28 x 0.07
(Ayak Ş.) Kırık

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Mağfiret kıl bendene Rabb-ı celîl
3 Gelmişim babına sergerdan sefil
4 Kıl şefaat mücrime ya Mustafa
5 Ruz-i mahşerde beni itme hacil
6 Hacı Kâmil oğlu Hacı
7 Mustafa rûhuna Fâtiha
8 15 Eylül sene 1334 Zilhicce sene 1336

Tanım: Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın etrafı sonradan beton duvarla çevrilmiş olup, şahideler, beton duvarın içine gömülmüştür. Baş şahidesi gövde kısmında iki yerden, ayak taşı ise üst tarafından kırıktır. Baş taşı, düşey dikdörtgen formunda gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil rik'a yazı bulunmaktadır. Yazı sanatkârane bir şekilde yazılmıştır. Kitabenin son satırında, mevtanın vefat tarihi hem Rumî, hem de Hicrî olarak verilmiştir.

Başlık, ince bir boyunluğa geçirilmiş kareye yakın oval formlu sarıklı bir serpuştur. Sarığın dilimleri, dört sıra halinde paralel olarak sarılmıştır.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup, üst kısmı kırıktır. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

370. Ödemiş Eşrafından Bademyeli zade Nuri Bey Zevcesi Şerife'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1337/1918-19

Bugünkü Durumu: Şahidenin baş ve ortası kırık, yerde

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 370

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.09 x 0.29 x 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1337
2 Değil midir sonu ölmek insanın ey zair
3 Muammer olsa da bin yıl insanlar
4 Düşünme lezzet u zevki bırak azab-ı ğamı
5 Bütün safa ve hatanın neticesi
6 Ödemiş eşrafından Bademyeli
7 Zade Nuri Bek zevcesi
8 Şerife rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan toprak mezar, Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşın tepe kısmı ve gövdesi ortadan kırık olup yerdedir.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş sekiz satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Yuvarlak kemerin iki yanındaki boşluklara kıvrık dal ve yapraklardan oluşan bitkisel süsleme yerleştirilmiştir.

371. Hasan Ali Oğullarından Hacı Mahmud'un Mezarı

Bulunduğu Yer : Türkönü Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1337/1918-19

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 371

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.73 x 0.26 x 0.05
(Ayak Ş)0.68 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1337
2 Ğarik-ı bahr-ı isyanım
3 Dahilek ya Resulullah
4 Hasan Ali oğullarından
5 Hacı Mahmud rûhuna
6 Fâtiha

Tanım: Türkönü Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında kitabenin birinci satırı olan vefat tarihi kandil motifi içerisine alınmıştır. Diğer beş satır araları cetvellerle bölünmüş kısımlarda kabartma bir şekilde rik'a türünde yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki gövdesi sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

372. Miran Hasan Oğlu Ali Zevcesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Ovakent Yazyurdu Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1338/1919-20

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Rik'a

Fotoğraf No **:** 372

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.60 x 028 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1338
2 Miran Hasan oğli
3 Ali zevcesi
4 Fatıma rûhuna Fâtiha

Tanım: Ovakent Beldesi Yazyurdu mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir tepelikten oluşmaktadır.

Genişçe bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında kabartma olarak yazılmış dört satırlık kitabe yer almaktadır. Rik'a ile yazılmış kitabenin birinci satırı dikdörtgen bir çerçeve içerisine alınmıştır. Diğer satırların araları paralel cetvellerle bölünmüş durumdadır.

Uç kısmı kırık olan tepeliğin sınırları düzensiz yarım dairelerle sınırlandırılmıştır. Ortadaki alanın yüzeyine her kenarda üçer adet olmak üzere dallarla birbirine bağlanan çiçek motifleri yer almaktadır.

373. Hacı Mustafa Oğlu Şerif Ali'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozcayaka Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1338/1919-20

Bugünkü Durumu: Toprağa dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 373

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.84 x 0.27 x 0.04
(Ayak Ş.)0.83 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 Şehiden vefat
2 1338
3 Ey zair-i sahib-i sinn
4 Hubb-u sivadan meyli kes
5 Dünyada kalmaz hiç kes
6 Allah bes baki heves
7 Haci Mustafa oğli Şerif Ali
8 Rûhuna Fatiha

Tanım: Bozcayaka Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur.

Düşey dikdörtgen formundaki baş taşı bir başlıkla sonlanmaktadır. Boyun kısmında mevtanın ölüm sebebi yazılmıştır. Buna göre şehid olarak öldüğü ifade edilmiştir. Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık üç sıra paralel destarla sarılmış sarıklı birserpuştur. Başlığın altı düz üst kısmı ise ovaldir.

Düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerlidir. Ayak taşında herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

374. Akkaş zade Hacı Musa Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1338/1919-20

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Celî ta'lik

Fotoğraf No : 374

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.48 x 0.34 x 0.07
(Ayak Ş.)1.38 x 0.36 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1338 Huve'l-Baki
2 Ne kadar şayi olsa cihanda şanın
3 Akibet iki taş olur nişanın
4 Süleyman olsa tahtını yel götürse
5 Mezaristan olur sonra mekânın
6 Taşıma bakub geçme ey Muhammed ümmeti
7 Ölünün diriden bir Fatiha minneti
8 Hacı Akkaş zade
9 Hacı Musa Ağa Rûhuna Fâtiha

Tanım: Kayaköy Beldesi Bostan yeri mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Mezarın etrafı taş duvarlarla çevrilidir. Şahideler sonradan döküldüğü tahmin edilen beton bloklar içine oturtulmuştur. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında üstten basık oval cetveller arasına alınmış dokuz satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin alt kısmında kenarları kıvrımlı cetveller arasında yer alan bir servi ağacı yer almaktadır. Servi ağacı sade görünümlü olup, ucu sağa doğru eğiktir. Baş taşının kademeli olarak daralan arka kısmında, kaideden başlığa kadar uzayan bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Sade görünümlü olan servinin ucu sağa doğru mâildir.

Başlık, sarıklı bir festir. Başlığın alt kısmı üst kısmına göre daha geniş tutulmuştur. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Şahidenin orta kısmında ince uzun bir servi ağacı kabartma olarak işlenmiştir. Sade görünümlü olan servinin ucu sağa mâildir. Serviyi iki yönden saran asma dalları kaideden tepeye kadar uzamaktadır. Asma dallarında yaprak ve üzüm salkımları yer almaktadır.

375. Hacı Osman Oğlu Osman Ağa Zevcesi Abide Kadın'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Konaklı Beldesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1338/1919-20

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 375

Çizim No : 57-58

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.95 x 0.32 x 0.06
(Ayak Ş.)1.12 x 0.43 x 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1338
2 Ah kılarım şu haneye doymadım!...
3 Yaşadıkça ……. içinde bir fenalık görmedim
4 Derdime derman aradım bir ilaç bulmadım
5 Takdir-i Huda böyle imiş ta ezelden bilmedim
6 Hacı Osman oğli Osman Ağa
7 Zevcesi Abide Kadın
8 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar, Konaklı Beldesi mezarlığında yer alır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi, süslemeye göre şekillenen kıvrımlı bir tepeliğe sahiptir.

Baş taşının yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin üst kısmında iri boyutlarda bir palmet motifi yer almaktadır. Kenarlarda yer alan birer Rumî motifi tepeliği şekillendirmektedir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

376. Ayasuluk'tan …… Oğlu Zevcesi Şefika'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Türkönü Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1338/1919-20

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 376

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.70 x 0.29 x 0.04
(Ayak Ş)0.70 x 0.29 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1338
2 On üç yaşında idim gençliğime toymadım
3 Şu fani dünyada tûl ömür sürmedim
4 Ecel irişdi virmedi eman
5 Ayasulukdan …… oğli
6 Zevcesi Şefika rûhuna Fatiha

Tanım: Türkönü Köyü mezarlığında bulunan etrafı taşlarla çevrili toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, sekiz beşibirlikli bir gerdanlık, kenarlarda yaprak motifleri ile tepe kısmında ise istiridye motifi kabartma olarak işlenmiştir.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

377. Abdi Oğlu İbrahim'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1339/1920-21

Bugünkü Durumu: Dikili Vaziyette, kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 377

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.90 x 0.33 x 0.03
(Ayak Ş.)0.77 x 0.28 x 0.03

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Emr itdi Huda eyledi ferman
3 İrişdi ecel virmedi eman
4 Abdi oğli İbrahim
5 Rûhuna el-Fâtiha
6 Sene 1339

Tanım: Baş ve ayak şahideleri mevcut olan toprak mezar, Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı moloz taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır. Şahide kaideye yakın bir yerden kırık olup, demir bir çubukla tutturulmuştur.

Gövde kısmında araları silmelerle bölünmüş altı satır mâil celî ta'lik yazı etrafı oyularak kabartma bir tarzda yazılmıştır.

Başlık, sarıklı bir festir. Sarığın tek dilimi alt kısma paralel olarak sarılmıştır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Mezar taşı sade görünümlü ve süslemesizdir.

378. Akkaş Zade Hacı Hüseyin Efendi Hoca'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1339/1920-21

Bugünkü Durumu: Baş Şahidenin altı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 378

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.05 x 0.36 x 0.06
(Ayak Ş.)1.02 x 0.38 x 0.05

Kitabesi :

1 1339
2 Akkaş zade Hacı
3 Hüseyin Efendi'nin Firdevs-i
4 A'laya uruci ruhunun uhrevi
5 Bin üç yüz otuz dokuz kıl
6 Rabbena bağ-ı irem behem kabrini
7 El-Fâtiha

Tanım: Kayaköy Beldesi Bostan yeri mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın etrafı taş duvarla çevrilidir. Kaidesi kırık olan baş şahidesinin düşey dikdörtgen formunda bir gövdesi ve bir başlığı vardır.

Gövde kısmında, üstten basık oval cetveller arasına alınmış yedi satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin tarih yazılı birinci satırı boyun kısmında yer almaktadır. Vefat tarihi ayrıca beşinci satırda yazı ile yazılmıştır. Kitabenin alt kısmına stilize çiçek motifleri işlenmiştir.

Başlık sarıklı bir festir. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerle sonlanmaktadır. Şahidenin ortasında bir servi ağacı oyma olarak işlenmiştir. Servinin iki yanında serviye bitişik birer stilize lale motivi bulunmaktadır.

379. Hacı Mehmed oğlu Mustafa Kerimesi Gülsüm'ün Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozcayaka Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1340/1921-22

Durumu : Toprağa dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği: Kabartma

Yazı Türü : Celî sülüs

Fotoğraf No **:** 379

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.16 x 0.34 x 0.05
(Ayak Ş.)0.70 x 0.34 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1340
2 Ya İlahi yüzüm kara kapuna geldim bugün
3 Biz mücrimini şefaat eyle olgün
4 Hacı Mehmed oğli
5 Mustafa kerimesi Gülsüm
6 Rûhuna Fatiha

Tanım: Bozcayaka Köyü mezarlığında bulunan mezar, baş ve ayak taşı olan toprak bir mezardır.

Düşey dikdörtgen formundaki baş taşı, sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Gövde kısmı yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılmaktadır. Gövdeyi tepelikten ayıran yuvarlak kemerle cetvel arasında kalan üst kısımda bir gerdanlık ve bunun sol tarafında ölen şahsın vefat tarihi bulunmaktadır. Bunların dışında gövdede araları cetvellerle bölünmüş beş satır celî sülüs yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin alt tarafında ise bir hayat ağacı motifi göze çarpmaktadır.

Tepeliğin orta kısmında bir ağaç motifi yer almaktadır. Gövde bölümünden gelişen yaprakların arasında birer penç motifi göze çarpmaktadır. Şahidenin kitabenin alt kısmına bir çiçek dalı motifi yerleştirilmiştir.

Ayak taşı aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu olup, sivri kemerle sonlanmaktadır. Şahide sade görünümlü olup, herhangi bir süsleme öğesi yoktur.

380. Çamlıcalı Musa Oğlu Hüseyin Efe'nin Mezarı

Bulunduğu yer **:** Çamlıca Köy Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1340/1921-22

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Rik'a

Fotoğraf No **:** 380

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.05 x 0.31 x 0.05
(Ayak Ş.)1.10 x 0.36 x 0.04

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Mezarımı Yol üstüne kosunlar
3 Gelen geçen Hüseyin Ağa ölmüş desinler
4 Gel efendim nazar eyle şu mezarım taşına
5 Akil isen gafil olma aklını al başına
6 Çamlıcalı Musa oğli Hüseyin Efe
7 Rûhuna Fâtiha
8 1340

Tanım: Çamlıca Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Yöredeki mezarlardan farklı olarak, baş şahidesinin iç yüzü mezara dönük olmayıp kenarı mezara bakmaktadır.

Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır. Kitabe, mezar taşının kuzeye bakan yönünde bulunmaktadır. Gövde kısmının üst tarafında bir daire içerisine alınan *huve'l-baki* yazısı ve yazının alt kenarlarında bitkisel süslemeler yer almaktadır. Alt kısımda ise araları cetvellerle bölünmüş yedi satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir başlıktır.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerle sonlanmaktadır. Ayak taşı sade olup, herhangi bir süsleme mevcut değildir.

381. Kaçaroğullarından Mehmed Oğlu İbrahim'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Konaklı Beldesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1340/1921-22

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Rik'a

Fotoğraf No **:** 381

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.00 x 0.29 x 0.05
(Ayak Ş.)1.00 x 0.26 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 Saadetle geçirdim ömrümü
3 Takdir-i Huda bildim ölümü
4 Ne kadar yaşasam akibet ölümdür
5 İhvan-ı dine de nasihatım budur
6 Kaçar oğullarından Mehmed oğli
7 İbrahim rûhuna Fâtiha
8 Sene 1340

Tanım: Baş ve ayak taşları olan toprak mezar, Konaklı Beldesi mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin birinci satırı damla motifi, son satırı ise oval bir cetvel içerisinde yer almaktadır.

Başlık, sarıklı bir festir. Başlığın sağ kenarında oyma bir şekilde işlenmiş iki yapraklı çiçek motifi yer almaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerle sonlanmaktadır. Kenarları ince bir cetvelle çevrili ayak taşının ortasında oyma olarak işlenmiş bir servi ağacı yer almaktadır. Servinin ucu sağa doğru eğiktir.

382. Hacı Molla Ali Oğullarından Hasan Oğlu Ali Molla'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Konaklı Beldesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1340/1921-22

Bugünkü Durumu: Şahide kırık, yerde

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 382

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.85 x 0.24 x 0.06

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1340
2 Gel efendim nazar eyle şu mezarım taşına
3 Akil isen gafil olma aklın al başına
4 Salınub gezerken bak ne geldi başıma
5 Akibet turab oldum taş geldi başıma
6 Hacı Molla Ali oğullarından Hasan
7 Oğli Ali Molla rûhuna Fâtiha

Tanım: Konaklı Beldesi mezarlığında bulunan mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Mezar taşının baş ve kaide kısmı kırık olup yerdedir.
Düşey dikdörtgen formundaki mezar taşının gövde kısmında, araları ince cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

383. Süleyman Efendi Oğlu Mehmed kerimesi Vesile'nin mezarı

Bulunduğu Yer **:** Kurucaova Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1340/1921-22

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Rik'a

Fotoğraf No : 383

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.84 x 0.26 x 0.04
(Ayak Ş.)0.79 x 0.28 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1340
2 Bir kuş idim uçdum yuvadan
3 Ölüm ayırdı anadan babadan
4 Süleyman Efendi oğli Mehmed
5 Kerimesi Vesile rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar, Kurucaova Köyü mezarlığında yer alır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Ancak zamanla bir kısmı toprak altıda kalmış, bir kısmı da etrafa dağılmıştır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Baş şahidesinin düz bir silme ile tepelikten ayrılan gövdenin üst kısmında iki paralel cetvel arasında üç beşibirlikli bir gerdanlık yer almaktadır. Gerdanlığın alt kısmında iki yöne doğru uzayan dalların ucunda çiçek motifleri göze çarpmaktadır. Bunun alt kısmında ise araları cetvellerle bölünmüş beş satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, kabartma olarak işlenmiş stilize bitkisel motifler yer almaktadır.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerle sonlanmaktadır. Şahide sade ve süslemesizdir.

384. Eselli Osman oğlu Osman Mahdumu Hazım'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Üçkonaklar Köyü

Vefat Tarihi : 1340/1921-22

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 384

Çizim No : 59

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.94 x 0.30 x 0.04
(Ayak Ş.)0.81 x 0.29 x 0.04

Kitabesi :

1 1340
2 Ah kılarım şu dünyaya doymadım
3 Yaşadıkça dünya içre bir fenalık eylemedim
4 Derdime bir ilaç aradım derman bulmadım
5 Eselli Osman oğli Osman
6 Mahdumi Hazım
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Üçkonaklar Köyü mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak taşları vardır. Mezarın etrafı sonradan mermer duvarla çevrilmiş olup, şahideler bu duvarların içine gömülmüştür. Baş şahidesi, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Mevtanın vefat tarihi oval bir cetvel içerisinde boyun kısmında yazılmıştır. Gövdenin üst kısmında iki cetvel arasında köstekli bir saat kabartma olarak işlenmiştir. Aralardaki boşluklara da bitkisel motifler yerleştirilmiştir. Şahidenin kitabesi, paralel cetvellerle ayrılmış kısımlara kabartma olarak yazılmış altı satır rik'a yazıdır.

Başlık, Hamidi fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu olup sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

385. Receb Mahdumu Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Bademli Garipler Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1341/1922-23

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 385

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.98 x 0.30 x 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1341
2 Meskenime kara toprak eyledim
3 Bu cihanda böyle ölüm görmedim
4 Bir kuş idim uçtum yuvadan
5 Ölüm ayırdı anadan babadan
6 Osman(?) oğli Receb
7 Mahdumi Mehmed rûhuna
8 Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi mevcut olan mezar Bademli Beldesi Garipler mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen görünümlü olan mezar taşının kaidesi doğrudan toprağa gömülüdür. Yukarıdan aşağıya doğru daralan bir gövde ve başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış sekiz satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin birinci satırında köstekli saat kabartma olarak işlenmiştir.

Şahidenin başlığı Hamidî fes türünde bir serpuştur.

386. Yazıcı Mehmed Oğlu İbrahim Zevcesi Aişe'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Bayezitler Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1341/1922-23

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 386

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.71 x 0.28 x 0.04
(Ayak Ş)0.71 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 1341
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Şu fani dünyada tul ömür sürmedim
4 Yazıcı Mehmed oğli İbrahim
5 Zevcesi Aişe

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan ve etrafı taşlarla çevrili olan bu toprak mezar, Bayezitler Köyünde bulunmaktadır.

Düşey dikdörtgen formunda olan baş şahidesi sivri kemerli bir başlıkla sonlanmaktadır. Tepelik kısmı bir cetvelle gövdeden ayrılmaktadır. Gövdede araları cetvellerle ayrılmış beş satır rik'a yazı kabartma olarak işlenmiştir. Tarihin yazılı olduğu birinci satırda tarihin üst kısmına irili ufaklı beş altınlı bir gerdanlık kabartma olarak işlenmiştir.

Tepeli kısmında C ve S kıvrımları yapan stilize edilmiş bitkisel motifler yer almaktadır.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda ve sivri tepeliklidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

387. Ahmed Savran Oğli Halil Mahdumi Ahmed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1341/1922-23

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 387

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.80 x 0.25 x 0.04
(Ayak Ş.)0.52 x 0.25 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1341
2 Meskenimiz kara toprak oldi
3 Bu cihanda böyle ölüm görmedim
4 Ahmed Savran oğli
5 Halil mahdumi Ahmed
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları vardır. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ve uzunca bir boyunluk üzerine oturtulan bir başlıktan meydana gelmektedir.

Baş taşının gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Birinci satırdaki sene yazısı köstekli saat gibi işlenmiştir.

Başlık, uzunca bir boyunluk üzerine oturtulan Hamidî fes türündedir. Ayak taşı, düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

388. Mehmed oğlu Hasan Hüseyin'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1341/1922-23

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 388

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.92 x 0.30 x 0.05
(Ayak Ş.)0.95 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1341
2 Meskenim kara toprak eyledim
3 Bu cihanda böyle ölüm görmedim
4 Taşıma bakub geçme ey Muhammed ümmeti
5 Ölünün diriden bir Fâtiha minneti
6 Mehmed oğli Hasan Hüseyin
7 Rûhuna el-Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları olan mezar, Kayaköy Beldesi Bostan yeri mezarlığında yer alır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Düşey dikdörtgen formundaki bir gövdesi olan baş şahidesi bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmında araları silmelerle ayrılmış yedi satır rik'a yazı kabartma yazılmıştır.

Başlık, Hamidî bir fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

389. Mustafa Bey Zevcesi Mevkite'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Kaymakçı Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1341/1922-23

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 389

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.67 x 0.25 x 0.04

Kitabesi :
1 Sene 1341
2 Gelin olub allı pullu giymedim
3 Bu dünyada tul ömür sürmedim
4 Hacı Azkınlar Bekir oğli
5 Mustafa Bek zevcesi Mevkite rûhuna el-Fâtiha

Tanım: Kaymakçı Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki mezar taşı sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş beş satır celî ta'lik yazı mahalli tarzda kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, orta eksen etrafında gelişen penç ve stilize yapraklardan oluşan bitkisel düzenlemeler yer almaktadır.

390. Bayram Oğlu Mestan Kerimesi Hatice'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Yolüstü Köyü(orta mezarlık)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1341/1922-23

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 390

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.83 x 0.30 x 0.04
(Ayak Ş)0.78 x 0.33 x 0.06

Kitabesi :

1 1341
2 Pek küçük yaşımda ecel geldi ……..
3 Tatlı canım ucuz sandı
4 Anama babama mevlam ihsan eylesun şefaati
5 Bayram oğli Mesdan
6 Kerimesi Hadice
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Yolüstü Köyü orta mezarlıkta bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları vardır. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövdenin üst kısmında ortada hilali andıran bir gerdanlık ile iki yanında vefat tarihi göze çarpmaktadır. Gövdenin diğer kısmında, araları cetvellerle bölünmüş satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında silmeye bitişik olarak stilize yapraklar iki yönden kıvrımlar yaparak aşağı sarkmaktadır. Köşe kısımlara yapraklı birer, üst kısma ise yine yapraklı üç adet penç motifi yerleştirilmiştir

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

391. Molla Hasan Mahdumu Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozcayaka Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1342/1923-24

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 391

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.13 x 0.31 x 0.05
(Ayak Ş.)1.12 x 0.37 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1342
2 Ne kadar şayi olsa cihanda şanın
3 Akibet olur iki taş nişanın
4 Süleyman olub tahtını yel götürse
5 Yine kabristan olur mekânın
6 Topal Hasan oğullarından
7 Molla Hasan mahdumi
8 Mustafa rûhuna
9 Fâtiha

Tanım: Bozcayaka Köyü mezarlığında bulunan mezar, baş ve ayak şahidesi olan toprak bir mezardır.

Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır. Gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış dokuz satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık Hamidî fes türündedir. Başlığın sol üst kısmı kırıktır.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Tepelikten yanlara doğru sarkan bir perde motifinin sınırlandırdığı alanın ortasına üstte askılı bir kandil, onun altında sade görünümlü bir servi ağacı, en alt kısımda da ters işlenmiş bir palmet motifi göze çarpmaktadır.

392. Kabar Hüseyin Mahdumi Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Bucak Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1342/1923-24

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 392

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.80 x 0.27 x 0.04
(Ayak Ş.)0.77 x 0.31 x 0.04

Kitabesi :

1 Diyar-ı gurbetden çıkdım ……. idim
2 Anama babama arzu eyledim firkatda idim
3 Şad gönül hastalandı rihletde idim
4 Kabar Hüseyin Mahdumi Mustafa
5 Ruhuna Fâtiha sene 1342

Tanım: Bucak köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş taşı bir tepelikle sonlanmaktadır.

Gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş beş satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, uzunca bir boyun üzerine oturtulan Hamidî fes türündedir. Fesin alt kısmı düz kenarları ve üst kısmı hafif ovaldir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

393. Emiroğullarından Hacı Ali Mahdumu Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1342/1923-24

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No : 393

Ölçüler :(Baş Ş.) B. 0.87 x E. 0.32 x K. 0.06
(Ayak Ş.)B. 0.76 x E. 0.29 x K. 0.06

Kitabesi :

1 Sene 1342
2 Tıfl-ı nazeninim unutmam seni
3 Aylar günler değil giçse de yıllar
4 Perişan eyledi firakın beni
5 Emiroğullarından Hacı
6 Ali mahdumi Mehmed rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Ancak taşların çoğu zamanla toprak altında kalmıştır. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş taşının gövde kısmında, altı satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin ilk satırı dikdörtgen bir çerçeve arasına alınmıştır. Diğer satırların araları cetvellerle bölünmüş durumdadır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerlidir. Şahide sade görünümlü ve süslemesizdir.

394. Karlı Oğlu Hacı Ahmed Oğlu Ahmed'in Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1342/1923-24

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 394

Çizim No **:** 60

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.15 x 0.31 x 0.05
(Ayak Ş.)0.92 x 0.33 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1342
2 Rihlet itdi valideynin bir güli
3 Ola Firdevs içre cennet bülbüli
4 Hamlini vad' itdi beni
5 Ukbaya yadigar itdi beni
6 Karlı oğli Ahmed rûhuna
7 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları olan toprak mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir; ancak taşlar zamanla toprak altında kalmıştır. Baş taşı düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır rik'a yazı kabarma olarak yazılmıştır.

Başlık, sarıklı fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerlidir. Hafif sola mail olan şahide sade ve süslemesizdir.

395. Selanikli Mehmed Kâhya zade Mustafa Mehmed Efendi Zevcesi Aliye Mehmed Hanım'ın Mezar Taşı

Bulunduğu yer **:** Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 19 Temmuz 1339/19 Temmuz 1923

Bugünkü Durumu: Müzede yerde, sağlam

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil rik'a

Fotoğraf No **:** 395

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.16 x 0.29 x 0.08

Kitabesi :

1 Ah ölüm
2 Selanikli Mehmed Kâhya
3 Zade Mustafa Mehmed
4 Efendi'nin zevcesi
5 Aliye Mehmed Hanım'ın
6 Rûhuna Fâtiha
7 Sene 1339 Temmuz fi 19

Tanım: Mezar taşı, Ödemiş Müzesi iç kısımda yerdedir. Şahide düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında üç daldan oluşan bir çiçek demeti tepeliği doldurmaktadır. Çiçek demeti, üstte üç yaprak, yanlara sarkan dallarda simetrik ikişer yaprak ve birer çiçekten oluşmaktadır.

396. Gökmen Oğlu Mehmed Kerimesi Havva'nın Mezarı

Bulunduğu yer **:** Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1343/1924

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mâil celî sülüs

Fotoğraf No **:** 396

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.50 x 0.22 x 0.04
(Ayak Ş.)0.58 x 0.30 x 0.07

Kitabesi :

1 1343
2 Gökmen oğli
3 Mehmed kerimesi Havva
4 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahideli toprak mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafını çeviren mezar taşlarının çoğu zamanla toprak altında kalmıştır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki şahidenin sivri kemerli bir tepeliği vardır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş dört satır mâil celî sülüs yazı mahalli tarzda kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin orta kısmında bir gerdanlık, onun içinde yönü yukarıya bakan bir hilal, hilalin içine de bir beşibirlik yerleştirilmiştir. Yan taraflarında ise aşağı sarkan birer çiçek motifi bulunmaktadır.

Düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi yuvarlak kemerli bir tepeliğe sahiptir. Tepeliğin sadece uç kısmında hafif sivrilik vardır. Tepelik kısmından kademeli olarak gövdeye geçilmektedir. Ayak taşının iç kısmı sade, kademli olarak daralan dış kısmında ise bir servi ağacı kabartma olarak işlenmiştir. Servinin içi taralı ve ucu sola doğru eğiktir. Bu özelliği ile bu mezar taşı Ödemiş yöresinde tek örnek olması açısından önem arz etmektedir.

397. Bakırcı Mehmed Kerimesi Zeliha'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Bayezitler Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1343/1924

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 397

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.73 x 0.35 x 0.05
(Ayak Ş)0.73 x 0.35 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1343(alınlık kısmında)
2 Gençliğimde böyle ölüm görmedim
3 Bu dünyada tûl ömür sürmedim
4 Bakırcı Mehmed kerimesi
5 Zeliha rûhuna Fâtiha

Tanım: Bayezitler Köyünde olan mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Düşey dikdörtgen formlu olan şahidelerin kaideleri doğrudan toprağa oturtulmuştur.

Gövde ve tepelikten oluşan baş şahidesinde gövde kısmı tepelikten bir cetvelle ayrılmaktadır. Gövdede araları cetvellerle ayrılmış dört satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Şahidenin sivri kemerli tepeliğin alın kısmına gerdanlığın içerisine yerleştirilmiş vefat tarihi yer almaktadır. Gerdanlığın alt taraflarındaki oyma dalgalı zeminin iki kenarına ters işlenmiş birer gül yerleştirilmiştir.

Düşey dikdörtgen formunda olan ayak şahidesi, yukarıdan aşağıya doğru daralmakta ve sivri kemerle sonlanmaktadır. Ayak taşında herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

398. Hacı Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bıçakçı Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1343/1924

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma ve oyma

Yazı Türü **:** Rik'a

Fotoğraf No **:** 398

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.71 x 0.30 x 0.04
(Ayak Ş.)0.71 x 0.35 x 0.04

Kitabesi :

1 1343
2 Ğarîk-ı bahr-ı isyanım
3 Dahilek ya Resulallah
4 Hacı Mehmed rûhuna
5 Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan mezar, Bıçakçı Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Toprak mezar türünde olan mezarın şahideleri toprağa oturtulmuştur.

Düşey dikdörtgen formlu olan baş şahidesinin gövde kısmında cetveller arasına alınmış üç satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin tarih yazılı birinci satırı damla motifi içerisine, Fâtiha yazılı son satırı ise yuvarlak bir çerçeve içerisine alınmıştır.

Kalın bir boyunluk üzerine oturtulan başlık yatay dikdörtgen görünümünde beş sıra paralel destarla sarılmış sarıklı birserpuştur. Sarığın tepesi düzdür. Sarığın alt kısmı ters V şeklindedir.

Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen görünümlü olan ayak şahidesi sivri kemerlidir. Şahidenin orta kısmında oyma tekniği ile işlenmiş bir servi ağacı, kenarlarında ise yine oyma tekniği ile stilize edilmiş sarmaşık yer almaktadır.

399. Koca Abdi Oğullarından İbrahim Kerimesi Fadime'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Çaylı Beldesi

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1343/1924

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 399

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.03 x 0.31 x 0.04
(Ayak Ş.)0.85 x 0.33 x 0.07

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt(alınlıkta)
2 Mağfiret kıl bendene Rabb-ı celîl
3 Gelmişim dergâhına sergerdan ve sefil
4 Kıl şefaat mücrimim ya Mustafa
5 Koca Abdi oğullarından
6 İbrahim kerimesi Fadime
7 Rûhuna Fatiha
8 Sene 1343

Tanım: Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir. Baş şahidesi, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmının üst tarafında yarım daire içerisinde kitabenin birinci satır olan *"Ah mine'l-mevt"* yazısı yer almaktadır. Bunun alt kısımlarında gerdanlığı andıran iki sıra halinde yarım daire şeklinde geometrik bir süslemeye yer verilmiştir. Altında kalan boşluklar ise yaprak motifleri ile doldurulmuştur. Kitabenin diğer yedi satırı araları cetvellerle bölünmüş kısımlarda kabartma olarak ta'lik yazı ile yazılmıştır.

Tepelik kısmında, Kaideli ve kenarları dilimli bir vazodan çıkan stilize edilmiş yapraklar, yukarı ve iki yönden aşağı sarkarak tepeliği doldurmaktadır. Yapraklar arasında tomurcuk halinde lale motifleri göze çarpar.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formunda olup sivri kemerle sonlanmaktadır. Şahidenin ortasına bir servi ağacı etrafı oyularak kabartma bir şekilde işlenmiştir. Servinin ucu sağa mâildir. Servinin iki yanında birer stilize lale motivi göze çarpmaktadır.

400. Emir Mehmed Mahdumu Hasan Kerimesi Cemile'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Ovakent Yazyurdu Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1344/1925

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 400

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.66 x 0.27 x 0.04

Kitabesi :
1 1344
2 Emir Mehmed mahdumi
3 Hasan kerimesi
4 Cemile
5 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş şahidesi bulunan toprak mezar, Ovakent Beldesi Yazyurdu mezarlığında bulunmaktadır. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.
Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.
Tepeliğin orta kısmında yedi beşibirlikli bir gerdanlık, onun üzerinde de yukarıya doğru bakan bir hilal kabartma olarak işlenmiştir. Ucu kırık olan tepe kısmında istiridye motifi yer almaktadır. Tepeliğin kenar boşlukları ise stilize yaprak motifleri ile doldurulmuştur.

401. Gök Ahmed zade Edhem Mahdumu Hasan İbrahim'in Mezarı

Bulunduğu yer **:** Bademli Evliyabaşı mezarlığı

İnceleme Tarihi **:** Ekim 2009

Vefat Tarihi **:** 1344/1925

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Mail rik'a(Mahalli)

Fotoğraf No **:** 401

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.60 x 0.18 x 0.05
(Ayak Ş.)0.58 x 0.18 x 0.05

Kitabesi :

1 Ah mine'l-mevt
2 Sene 1344
2 Gözümü açmadan
3 Kapadım fani
4 Dünyaya
5 Ebeveynime hasretim
6 Kaldı dar-ı
7 Bekaya
8 Gök Ahmed zade
9 Edhem mahdumi Hasan İbrahim
10 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak şahidesi olan mezar, Bademli Evliyabaşı mezarlığındadır. Düşey dikdörtgen formunda olan baş ve ayak taşlarının tepe kısımları yuvarlak kemerlidir.

Baş şahidesinin tepelik kısmını gövdeden bir düz bir silme ayırmaktadır. Tepelik kısmında kitabenin ilk satırı yer almaktadır. Gövde kısmında ise araları silmelerle ayrılmış dokuz satır mahalli karakterdeki rik'a yazı kabartma olarak işlenmiştir.

Ayak şahidesine oyma tarzı ile bir servi ağacı işlenmiştir. Ağacın içi oyma çizgilerle doldurulmuş olup, ucu sağa doğru eğiktir.

402. Bozyakalı Mahmud Oğlu Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozcayaka Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1344/1925

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No : 402

Çizim No : 61-62

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.95 x 0.34 x 0.05
(Ayak Ş.)1.02 x 0.31 x 0.04

Kitabesi :

1 1344
2 Beni kıl mağfiret ey Rabb-ı Yezdan
3 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
4 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
5 İde rûhuma bir Fâtiha ihsan
6 Bozyakalı
7 Mahmud oğli Mustafa

Tanım: Baş ve ayak taşı olan mezar, Bozcayaka Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Toprak mezarın etrafı kaba taşlarla çevrilidir.

Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi bir başlıkla sonlanmaktadır. Mezar taşının boyun kısmında vefat tarihi yazılıdır. Gövdenin üst kısmında oval bir çerçeve içerisinde bir tabanca, bir köstekli saat, bir de tarak göze çarpmaktadır. Bu özelliği ile mezar taşı Ödemiş yöresinde ender rastlanan bir özelliğe sahiptir. Bunun altında ise yine oval çerçeveler içinde yer alan altı satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık sarıklı bir festir. Üzerine tek sıra geniş bir destar sarılmış olan fesin alt ve üst tarafı düzdür.

Düşey dikdörtgen formundaki ayak taşı sivri kemerli bir tepeliği vardır. Gövde kısmı sade olan ayak taşının tepelik kısmına stilize edilmiş C ve S kıvrımlı bitkisel süslemeler simetrik olarak yerleştirilmiştir.

403. Halil Oğlu Veli Zevcesi Ümmühan'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Çamlıca Taşderesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1344/1925

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 403

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.87 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :
1 Sene 1344
2 Ah komşular ben ne oldu …… bilmedim
3 Şu fani dünyada tul ömür sürmedim
4 Derdime derman aradım bir ……. bulmadım
5 Halil oğlu Veli
6 Zevcesi Ümmühan
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Çamlıca Köyü Taşderesi mezarlığında bulunan etrafı moloz taşlarla çevrili toprak mezarın sadece baş taşı bulunmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında araları cetvellerle bölünmüş yedi satır Rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin kenar kısımlarında stilize yarım çiçek motifleri yer almaktadır. Orta kısımda ise formu tam olarak anlaşılamayan bir düzenleme işlenmiştir.

404. Karlı Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1344/1925

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No : 404

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.78 x 0.30 x 0.05
(Ayak Ş.)0.47 x 0.30 x 0.05

Kitabesi :

1 Sene 1344
2 İlahi ente Rahmanî
3 Recaî minke Ğufranî
4 Vela te'huz bi-isyanî
5 Karlı oğli Mehmed kerimesi
6 Fatıma rûhuna Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Baş şahidesinin, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövdesi ve sivri kemerli bir tepeliği vardır.

Baş taşının yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepeliğin orta kısmında dilimli bir gülbezek yer almaktadır. Tepeliğin diğer kısımları basit geometrik motiflerle doldurulmuştur.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerlidir. Şahide, sade görünümlü ve süslemesizdir.

405. Hacı Bekir Zevcesi Vesile'nin Mezarı

Bulunduğu yer : Konaklı Beldesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1345/1926

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No : 405

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 1.07 x 0.35 x 0.03
(Ayak Ş.)1.07 x 0.35 x 0.03

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki sene 1345
2 İlahi ente rahmanî
3 Recaî minke ğufranî
4 Ve la te'huz bi-isyanî
5 Hacı Bekir zevcesi
6 Vesile rûhuna
7 Fâtiha

Tanım: Konaklı Beldesi mezarlığında bulunan toprak mezarın etrafı taşlarla çevrili olup baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Baş taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.

Baş şahidesinin yuvarlak kemerli bir cetvelle tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında stilize akantus yaprakları yukarı ve sağlı sollu kıvrımlar yaparak aşağı sarkmakta ve tepeliği doldurmaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerlidir. Oldukça yıpranmış olan ayak taşında herhangi bir süsleme öğesi mevcut değildir.

406. Böber Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Ocaklı Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1345/1926

Durumu : Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği: Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 406

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.75 x 0.26 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1345
2Emreyledi Huda ferman
3 Ecel erişdi vermedi eman
4 Böber oğli Mehmed
5 Kerimesi Fatıma
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Ocaklı Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş şahidesi mevcuttur. Oldukça yıpranmış durumdaki mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dikdörtgen formunda bir gövde ile bir tepelikten oluşmaktadır.

Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş altı satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında ters yerleştirilmiş bir palmetin dip kısmına bağlanan bir takıya yer verilmiştir. Kenar kısımları ise rumîli dallarla doldurulmuştur.

407. Karlı Oğlu Çakır Mehmed Zevcesi Hatice Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1345/ 1926

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 407

Çizim No : 63

Ölçüler : (Baş Ş.) 0.96 x 0.34 x 0.04
(Ayak Ş.)0.94 x 0.31 x 0.04

Kitabesi :

1 Sene 1345
2 Ah komşular ben ne oldi halime bilmedim
3 Şu fani dünyada tul ömür sürmedim
4 Derdime derman aradım bir ilacın bulmadım
5 Karlı oğli Çakır Mehmed'in zevcesi
6 Hadice Hanım
7 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Gereli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri vardır. Baş taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formlu olup, sivri kemerli bir tepeliği vardır.

Yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında çıkış yeri belli olmayan bir çiçek demeti kabartma olarak işlenmiştir. Çiçek motifleri, C ve S kıvrımları yapan stilize yaprak motifleri arasında yer almaktadır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

408. Çakıroğullarından Mustafa Oğlu Halil'in Mezarı

Bulunduğu yer : Gereli Köyü Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1345/1926

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil rik'a

Fotoğraf No : 408

Ölçüler **:** (Baş Ş.) 0.78 x 0.24 x 0.04
(Ayak Ş.)0.76 x 0.33 x 0.04

Kitabesi :

1 1345
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Fani cihanda tul ömür sürmedim
4 Derdime derman aradım bir ilacın bulmadım
5 Takdir-i Huda böyle imiş ta ezelden bilmedim
6 Çakıroğullarından Mustafa
7 Oğli Halil rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları olan toprak mezar, Gereli Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Mezarın etrafı taşlarla çevrilidir; ancak taşlar zamanla toprak altında kalmıştır. Baş şahidesi düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Baş şahidesinin gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş yedi satır mâil rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir başlıktır.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda ve yuvarlak kemerlidir. Ayak taşının ortasında oyma olarak işlenmiş sade görünümlü bir servi ağacı bulunmaktadır.

409. Keklik Oğlu Mehmed'in Mezarı

Bulunduğu Yer **:** Gerçekli Köyü

İnceleme Tarihi **:** Mayıs 2010

Vefat Tarihi **:** 1346/1927

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme **:** Mermer

Süsleme Tekniği **:** Kabartma

Yazı Türü **:** Rik'a(mahalli)

Fotoğraf No : 409

Ölçüleri : (Baş Ş.) 0.80 x 0.28 x 0.04
(Ayak Ş.)0.48 x 0.30 x 0.03

Kitabesi :

1 1346
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Şu fani dünyada tul ömür sürmedim
4 Tatlı canıma kıydılar benim
5 Keklik oğli Mehmed
6 Rûhuna Fâtiha

Tanım: Gerçekli Köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Düşey dikdörtgen formundaki baş taşı bir başlıkla sonlanmaktadır.

Gövde kısmının üst tarafında bir tabanca kabartma olarak işlenmiştir. Tabancanın sol tarafında bir tarak, sağ tarafında daire şeklinde bir geometrik süsleme yer almaktadır. Tabancanın altına da vefat tarihi yerleştirilmiştir. Bu özellikleri ile mezar taşı yöredeki ender örnek olarak karşımıza çıkmaktadır. Gövdenin alt tarafında ise araları cetvellerle bölünmüş beş satır rik'a yazı kabartma olarak mahalli karakterde yazılmıştır. Kitabede şahsın öldürüldüğü ifade edilmektedir.

Başlık, Hamidî fes türünde bir serpuştur.

Ayak taşı, düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerlidir. Ayak taşı sade olup, herhangi bir süslemesi yoktur.

410. Geylan Muhacirlerinden Şaban Efendi Zevcesi Mustafa Ağa Kerimesi Çelebi Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 18 Temmuz 1927

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Celî ta'lik

Fotoğraf No **:** 410

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.67 x 0.34 x 0.03
(Ayak Ş.)0.72 x 0.32 x 0.03

Kitabesi :

1 Huve'l-Baki
2 18 Temmuz 1927
3 Geylan muhacirlerinden Şaban
4 Efendi zevcesi Mustafa
5 Ağa kerimesi Çelebi Hanım
(Betona gömülü)

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan mezar, Tombaklı mezarlığında etrafı beton duvarlarla çevrili aile mezarlığında yer almaktadır. Baş şahidesi düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile yuvarlak kemerli bir tepelikten oluşmaktadır. Baş şahidesinin kaidesi sonradan dökülen beton duvarın içine gömüldüğü için kitabenin son kısmı okunamamıştır.

Gövde kısmında, araları silmelerle bölünmüş beş satır celî ta'lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabede mevtanın vefat tarihi miladî olarak yazılmıştır.

Tepelik kısmında, ortada olanı daha büyük olan üç adet gül motifi kabartma olarak işlenmiştir.

Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda olup, sivri kemerle sonlanmaktadır. Şahide sade ve süslemesizdir.

411. İdrisi Kerimesi Emine'nin Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozdağ Beldesi(Üçler dibi)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1346/1927

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, krık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 411

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.80 x 0.27 x 0.04
(Ayak Ş)0.69 x 0.30 x 0.04

Kitabesi :

1 1346
2 Cihana doymadı canım
3 Ecel yakdı keribanım
4 Böyle emretmiş sübhanım
5 İdrisi kerimesi
6 Emine rûhuna Fâtiha

Tanım: Sadece baş taşı mevcut olan toprak mezar, Bozdağ Beldesi Üçler dibi mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Alınlık kısmında kenarları oval, üst kısmı sivri kemerli bir cetvel içerisinde vefat tarihi yazılmıştır. Gövdede ise araları cetvellerle bölünmüş beş satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Tepelikle gövdeyi birleştiren kısmın iki kenarı kırıktır. Tepelik kısmında, soyut bitkisel süslemeler tepeliği doldurmaktadır.
Ayak taşı, düşey dikdörtgen formunda ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

412. Molla Mehmed Oğlu Mustafa Ali Kerimesi Hatice Hanım'ın Mezarı

Bulunduğu Yer : Tosunlar Köyü

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1347/1928

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 412

Ölçüleri : (Baş Ş) 0.95 x 0.38 x 0.05

Kitabesi :
1 Huve'l-Baki sene 1347
2 Ah ile zar kılarım gençliğime toymadım
3 Şu fani dünyada tul ömür sürmedim
4 Derdime derman aradım bir ilaç bulmadım
5 Monla Mehmed oğli Mustafa Ali
6 Kerimesi Hadice Hanım
7 Rûhuna Fatiha

Tanım: Tosunlar köyü mezarlığında bulunan toprak mezarın sadece baş taşı vardır. Mezar taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile sivri kemerli bir tepelikten oluşmaktadır.
Gövde kısmı yuvarlak kemerli bir silme ile tepelikten ayrılmaktadır. Silmenin altında silmeye bitişik ve yukarıya bakan bir ay yıldız motifi yer almaktadır. Onu da alttan saran yedi beşibirliği olan bir gerdanlık göze çarpmaktadır. Gerdanlığın sağ ve solunda ise kitabenin birinci satırı bulunur. Kitabenin diğer kısmı ise, araları cetvellerle bölünmüş altı satır halinde Rik'a ile kabartma olarak yazılmıştır.
Tepelik kısmında, stilize yapraklardan oluşan bitkisel süsleme yukarı ve iki yandan aşağı doğru sarkarak tepeliği doldurmaktadır.

413. Deli Bekir Oğlu Hacı Bekir'in Mezarı

Bulunduğu yer : Konaklı Beldesi Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1348/1929

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 413

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.00 x 0.38 x 0.06

(Ayak Ş.)0.89 x 0.35 x 0.06

Kitabesi :

1 Beni kıl mağfiret ey Rabb-ı Yezdan
2 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Furkan
3 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
4 İdeler ruhuma bir Fatiha ihsan
5 Deli Bekir oğli Hacı
6 Bekir sene 1348

Tanım: Etrafı taşlarla çevrili toprak mezarın baş ve ayak şahideleri mevcuttur. Mezar, Konaklı Beldesi mezarlığında bulunmaktadır. Baş taşı aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında kenarları oval silmeler arasına alınmış altı satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, sarıklı bir festir. Alt ve üst kısımları düz olan başlık sade görünümlüdür.

Ayak taşı, yukarıdan aşağıya doğru daralan düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerlidir. Şahide sade ve süslemesizdir.

414. Kundakçı İsmâil Oğlu Hacı Şerif Ağa'nın Mezarı

Bulunduğu yer : Tombaklı Mezarlığı

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1930

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette, başı kırık

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 414

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 0.77 x 0.29 x 0.04
(Ayak Ş.)0.82 x 0.25 x 0.04

Kitabesi :

1 Kanun-u evvel 27 …….. sene 1930
2 Kabrime bakub geçme ey Muhammed ümmeti
3 Ölünün diriden bir Fâtiha minneti
4 Kundakçı İsmâil oğlu Hacı
5 Şerif Ağa rûhuna Fâtiha

Tanım: Baş ve ayak taşları mevcut olan toprak mezar, Ödemiş merkez Tombaklı mezarlığında bulunmaktadır. Baş şahidesinin başlığı boyun kısmından kırık olup, düşey dikdörtgen formlu bir gövdesi vardır.
Gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş beş satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin vefat tarihini içeren birinci satırının bulunduğu kısım dikey bir cetvelle ikiye bölünmüştür.
Ayak taşı, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen düşey dikdörtgen formunda gövdeye sahip olup sivri kemerlidir. Muntazam görünümlü şahidenin orta kısmına, sade görünümlü bir servi ağacı oyma tarzda işlenmiştir. Servinin ucu sağa mâildir.

415. Yetim Oğlu Mustafa'nın Mezarı

Bulunduğu Yer : Bozcayaka Köyü

İnceleme Tarih : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1349/1930

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No **:** 415

Ölçüleri **:** (Baş Ş.) 1.00 x 0.34 x 0.04

(Ayak Ş.)0.93 x 0.32 x 0.04

Kitabesi :

1 Beni kıl mağfiret ey Rabb-ı Yezdan
2 Bi-hakk-ı arş-ı a'zam nur-u Kur'an
3 Gelub kabrim ziyaret iden ihvan
4 İdeler ruhuma bir Fâtiha ihsan
5 Yetim oğli
6 Mustafa
7 Sene 1349

Tanım: Baş ve ayak şahideleri olan toprak mezar Bozcayaka Köyü mezarlığında bulunmaktadır. Düşey dikdörtgen formundaki baş şahidesi, bir başlıkla sonlanmaktadır. Gövde kısmında araları cetvellerle ayrılmış yedi satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık, Hamidî fes türünde bir başlıktır.

Düşey dikdörtgen formundaki ayak şahidesi yuvarlak kemerli bir tepelikle sonlanmaktadır. Tepeliğin iki yanından aşağıya doğru sarkan saç örüğünü andıran kıvrımlar gövdeyle birleşirken boyunla arada bir boşluk bırakmaktadır. Yöredeki örnekleriyle karşılaştırıldığında bunun ayak taşından çok kadınlara ait bir baş şahidesi olma ihtimalini ortaya çıkarmaktadır. Şahidede herhangi bir süsleme yoktur.

416. Mehmed Bey'in Mezarı

Bulunduğu Yer : Kayaköy Beldesi (Bostan yeri)

İnceleme Tarihi : Mayıs 2010

Vefat Tarihi : 1 Temmuz1350/14 temmuz 1934

Bugünkü Durumu: Dikili vaziyette

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Rik'a

Fotoğraf No : 416

Ölçüleri : (Baş Ş.) 1.10 x 0.32 x 0.05
(Ayak Ş.)0.96 x 0.24 x 0.12

Kitabesi :

1 1 Temmuz sene 1350
2 Ne kadar şayi olsa
3 Cihanda şanın
4 Akibet iki taş
5 Olur nişanın Süleyman
6 Olsa tahtını yel götürse
7 Mezaristan olur mekânın
8 Mehmed Beg rûhuna Fâtiha

Tanım: Kayaköy Beldesi Bostan yeri mezarlığında bulunan mezarın baş ve ayak taşları mevcuttur. Mezarın etrafı sonradan betonla çevrilmiş ve baş şahidesinin kaidesi beton içerisine alınmıştır. Ayak taşı ise sonradan konan mermer bir blok üzerine oturtulmuştur. Bu durum arkasına kazılan Türkçe yazıdan anlaşılmaktadır. Baş taşı, düşey dikdörtgen formlu bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Gövde kısmında, kenarları oval üst ve alt kısımları düz çerçeveler içerisine alınmış sekiz satır rik'a yazı kabartma olarak yazılmıştır.

Başlık sade görünümlü sarıklı bir festir. Başlığın alt ve üst kısımları düzdür.

Ayak taşı düşey dikdörtgen formlu olup sivri kemerli bir tepeliğe sahiptir. Şahidenin orta kısmında içi taralı bir servi ağacı yer almaktadır. Servinin ucu sağa doğru eğiktir. Servinin alt kısmından çıkış yapan asma ağacı iki dal halinde serviyi iki taraftan sararak tepeye kadar çıkmaktadır. Tepe kısmında asmanın iki dalı bir penç motifinde birleşmektedirler. Asma dallarında yoğun olarak üzüm salkımları ve asma yaprakları göze çarpar.

417. Kayaköylü Mehmed Bey Zevcesi Hatice Akkaş'ın Mezar Taşı

Bulunduğu yer : Ödemiş Müzesi(iç)

İnceleme Tarihi : Ekim 2009

Vefat Tarihi : 1958

Bugünkü Durumu: Müzede yerde, sağlam

Malzeme : Mermer

Süsleme Tekniği : Kabartma

Yazı Türü : Mâil celî ta'lik

Fotoğraf No : 417

Ölçüler : (Baş Ş.) 1.02 x 0.29 x 0.07

Kitabesi :

1 Huve’l-Baki
2 İlahi ente rahmanî
3 Recai minke ğufranî
4 Ve la te’huz bi-isyanî
5 Ve kemmil kulle noksanî
6 Kayaköylü Mehmed Beg zevcesi
7 Hadice Akkaş rûhuna
8 Fâtiha sene 1958(miladi)

Tanım: Ödemiş Müzesi iç kısımda yerde bulunan mezar taşı, baş şahidedir. Şahide, düşey dikdörtgen formunda bir gövde ile bir başlıktan oluşmaktadır.

Yuvarlak kemerli bir cetvelle başlıktan ayrılan gövde kısmında, araları cetvellerle bölünmüş sekiz satır mâil celî ta’lik yazı kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin miladi 1950 tarihini taşıması dikkat çekmektedir. Şahidenin Kayaköy mezarlığından gelmiş olması kuvvetle muhtemeldir. Gövdenin yuvarlak kemer dışında kalan köşe kısımlarına akantus yaprakları kabartma olarak işlenmiştir.

Başlık, gövdeye oranla küçük tutulmuş koçboynuzu şeklinde bir başlık olup, üzerinde kabartma çizgiler şeklinde süslemeler vardır.

6. DEĞERLENDİRME

Verimli topraklara sahip Küçük Menderes Havası Tarihin ilk çağlarından beri birçok medeniyeti içerisinde barındırmıştır. 11. Yüzyıldan itibaren Müslüman Türklerin Anadolu’ya yerleşmelerinden sonra da bu önemini koruyan bu verimli topraklar, Aydınoğlu Beyliği’nin merkezi olmuş, Fatih döneminden itibaren de Osmanlı Topraklarına katılmış bu yörede başta Birgi olmak üzere birçok önemli yerleşim biriminde tarihe ışık tutacak birçok tarihi eser ortaya konmuştur. Tarihi mezar taşları konulu çalışmamız çerçevesinde yörede yaptığımız incelemeler sonucunda, aradan uzun zaman geçmesine ve bütün olumsuz şartlara rağmen birçok mezar taşı tespit etme imkânı elde ettik. Bunlardan Birgi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii Haziresinde bulunan beş adet sabit mezarla birlikte sonradan getirilip buraya konan mezar taşları ile birlikte 36 adedi Beylikler dönemine olup sadece bir tanesi Osmanlı dönemine aittir. Ayrıca Çakırağa konağı Bahçesinde bulunan mezar taşlarından bir tanesi de yine Beylikler dönemine ait olup 14 ve 15. Yüzyıla aittirler. Bazılarında tarih olmasa bile tipolojik

özellikleri ile bu dönemi yansıtmaktadırlar. Bunun dışında kalan bütün mezar taşları Osmanlı Dönemine ait olup, 18- 19 ve 20. Yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmektedirler. Kataloğa alınarak incelemeye tabi tutulan mezar taşlarının yıllara göre dağılımı şöyledir:

14. yüzyıl 5 adet, 15. Yüzyıl 2 adet, 16. Yüzyıl 2 adet, 17. Yüzyıla tarihlenen yok, 18. Yüzyıl 37 adet, 19. Yüzyıl 230 adet, 20. Yüzyılın ilk yarısı 135 adet, tarihsiz altı adet olmak üzere toplam 417 adettir. Tarihsiz mezar taşlarından 4 tanesi beylikler dönemi tipolojisinde olduğu için 15 ve 16. Yüzyıl mezar taşları içerisinde değerlendirilmiş; iki adet mezar taşı ise 19. Yüzyıl mezar taşlarına benzerlik gösterdiği için bunların sonuna ilave edilmiştir.

Başta Ödemiş merkez Tombaklı Mezarlığı ile Ödemiş müzesine konulan taşlar olmak üzere toplam 32 belde ve köyde yaptığımız araştırma ve incelemelerde kataloğa alıp incelemeye tabi tuttuğumuz mezar taşlarının belde ve köylere göre dağılımı alfabetik sıraya göre şöyledir:

Bademli Beldesi'nde bulunan 772 mezar taşından; Büyük Mezarlık'ta 71 adet, Evliya Başı Mezarlığında 1, Garipler Mezarlığında 16, Pazar yeri Mezarlığında 7, Yakaçelebi Mezarlığında 1 mezar olmak üzere toplam 96 mezar; Bayezitler Köyü Mezarlığında bulunan 3 mezar taşından 2; Bıçakçı Köyü Mezarlığında bulunan 29 mezar taşından 6 mezar taşı; Birgi Beldesi'ndeki muhtelif mezarlıklarda bulunan toplam 313 mezar taşından; Armut Dibi Mezarlığında 1, Aydınoğlu Mehmet Bey Camii Haziresinde 11 adet mezar taşı, Çakırağa Konağı Bahçesinde 2 mezar taşı, Dikencik Mezarlığında 8, Hızır Dede Mezarlığında 2, İmam Birgivi Mezarlığında 23, Karaoğlu Camii Haziresinde 10, Manastır Mezarlığında 2, Taşpazar Mezarlığında 19 adet olmak üzere toplam 78 mezar; Bozcayaka Köyü Mezarlığındaki 17 mezar taşından 6; Bozdağ Beldesindeki muhtelif mezarlıklarda bulunan 43 mezar taşından 11 adet mezar taşı, Bucak Köyü Mezarlığındaki 17 adet mezar taşından 3; Çamlıca Köyü mezarlıklarında bulunan 34 adet mezar taşından 6; Çaylı Beldesi Mezarlığında bulunan 181 adet mezar taşından 22 mezar taşı; Elmabağ Köyü mezarlığındaki 7 adet mezar taşından 1 mezar taşı; Gerçekli Köyü Mezarlığında bulunan 4 mezar taşından 1 mezar taşı; Gereli Köyü Mezarlığında tespit edilen 181 adet mezar taşından 25 mezar taşı; Gölcük Beldesi sınırları içerisinde bulunan muhtelif mezarlıklarda bulunan 88 mezar taşından 15 mezar taşı; Hamamköy Mezarlığındaki üç mezar taşından 2 mezar taşı; Karadoğan Köyündeki iki mezarlıkta tespit edilen 83 mezar taşından 13 mezar taşı; Kayaköy Beldesi Mezarlığı ve cami haziresinde yer alan 45 mezar taşından 12 mezar taşı; Kaymakçı Köyü Mezarlığında bulunan 24 mezar taşından 2 mezar taşı; Konaklı Beldesi Mezarlığında bulunan 11 mezar taşından 7 mezar taşı; Kurucaova Köyü Mezarlığında tesbit edilen 123 mezar taşından 18 mezar taşı; Küçükören Köyü Mezarlığında bulunan 1 mezar taşı; Küre Köyü Mezarlığında yer alan 11 mezar taşından 2 mezar taşı; Mescitli Köyü Mezarlığında bulunan 90 mezar taşından 9 mezar taşı; Ocaklı Köyü Mezarlığında yer alan 97 mezar taşından 4 mezar taşı; Ortaköy Mezarlığında bulunan 7 mezar taşından 1 mezar taşı; Ovakent Beldesi sınırları içerisindeki mezarlıklarda bulunan 8 mezar taşından 4 mezar taşı; Ödemiş Merkezde bulunan 107 mezar taşından müzedeki 14, Tombaklı mezarlığındaki 15 mezar taşı olmak üzere toplam 29 mezar taşı;

Pirinççi Köyünde bulunan toplam 59 mezar taşından; Fakılar Mezarlığında 7, Köy Mezarlığında 7 olmak üzere toplam 14 mezar; Tosunlar Köyü Mezarlığında bulunan 5 mezar taşından 1 mezar taş; Türkönü Köyü Mezarlığında yer alan 54 mezar taşından 5 mezar taşı; Üçkönaklar Köyü Mezarlığındaki 5 mezar taşından 2 mezar taşı; Yeşilköy Mezarlığında bulunan 2 mezar; Yolüstü Köyünde bulunan mezarlıklardaki toplam 162 mezar taşından 17 mezar taşı olmak üzere toplam 2610 mezar taşından seçilen 417 mezar taşı inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmak üzere kataloğa alınmıştır. Mezar taşlarının yer aldığı belde ve köyler, ekler kısmına konan Ödemiş haritasında gösterilmektedir.

Mezar taşlarının ilçe genelinde dağılımına dikkat edildiğinde, tarihi mezar taşlarının önemli yerleşim merkezleri olan Bademli ve Birgi Beldelerinde yoğunlaştığı müşahede edilmektedir. Bunların dışında Gereli, Çaylı, Kurucaova ve Yolüstü gibi ova köylerinde fazla sayıda mezar taşının bulunduğu gözlemlenmiştir. O günkü şartlar açısından değerlendirildiğinde; ulaşım, atölye ve usta üçlüsü ile bunu izah etmek gerekir. Atölyelerin daha çok merkezi yerleşim birimlerinde olması, buralarda yapılan taşların dağ köylerine taşınmasının o günkü şartlarda zor olması yoğunluğun önemli yerleşim merkezlerine yakın ve ulaşımı kolay olan ovadaki yerleşim birimlerinde oluşmasına sebebiyet vermiştir. Vatandaşın bilinçsiz davranışı, birçok mezarın etrafının açık olması ve tabiat şartları sebebiyle mezar alanlarında ve mezar taşlarında ciddi tahribatın oluşmasına sebebiyet vermiştir. Bütün bu olumsuzluklara rağmen çok sayıda mezar taşı bu güne kadar varlıklarını koruyabilmişlerdir.

Mezar taşlarının erkek-kadın dağılımı ise birbirine yakındır. Yani 417 adet mezar taşının 209 adedi erkek, 202 adedi ise kadınlara aittir. Birgi Beldesi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresinde 5, Çakırağa Konağı Bahçesinde ise 1 adet mezar taşı ise isimsizdir. Bu mezar taşları beylikler dönemine ait oldukları için cinsiyetleri tespit edilememiştir. Çünkü bu dönem mezar taşlarında, Osmanlı dönemi mezar taşlarında olduğu gibi, tipolojik olarak erkek-kadın yapılmamıştır. Bademli Beldesi Büyük mezarlık ile Küre Köyü mezarlığında bulunan isimsiz mezar taşları ise tipolojik olarak erkek mezar taşı olduğu için erkek sayısına dahil edilmişlerdir.

Tipolojik olarak, Birgi Beldesi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii Haziresindeki Mehmet Bey ve çocuklarına ait dört mezar Şahideli prizmatik lahitli, Karaoğlu Cami haziresinde bulunan bir adet mezar ise şahideli pehleli mezar tipolojisinde olup, diğer bütün mezarlar şahideli mezar cinsindendir. Şahideli mezar taşlarının tamamına yakını düşey dikdörtgen formunda ve doğrudan toprağa oturtulmuşlardır. İstisna olarak İmam Birgivi Mezarlığı 2 numarada kayıtlı mezarın baş ve ayak şahideleri yuvarlak sütun şeklindedir. Ayrıca Karaoğlu Camii Haziresinde bulunan bir mezarın ayak taşı silindirik gövdeli ve yivlidir. Bazı belde ve köylerde mezarların etrafı moloz taşlarla çevrilmiş olduğu müşahede edilmiştir; ancak bu taşlar zamanla etrafa dağılmış ve toprak altında kalmışlardır. Bazı mezarlıklardaki mezarların etrafı da yakınları tarafından sonradan beton ve taş duvarlarla çevrilmiş olduğu için bu özellikleri ile değerlendirmeye tabi tutulmamışlardır.

Erkek mezar taşları kadın mezar taşlarına göre daha sade ve süslemesizdir. Baş taşlarının gövde kısımlarında kitabeler yer almakta, nadiren de olsa başlık kısmında bir gül veya değişik çiçek motiflerine rastlanmaktadır. Ayak taşlarının bir kısmı sade, bir kısmında ise bitkisel süslemeler göze çarpmaktadır. Buna karşılık kadınlara ait mezarlarının baş taşlarının tepelik kısmında yoğun süsleme öğelerine yer verilmiştir. Bunlar ağırlıklı olarak bitkisel motifler olmak üzere, geometrik ve nesnel motifler olarak sıralanabilir. Erkek mezar taşlarında olduğu gibi kadın mezar taşlarında da kitabe baş şahidenin gövde kısmında yer almaktadır. Ayak taşları genelde sade olmakla beraber, süslemeli olanları da mevcuttur. Erkek mezar taşlarında başlık olarak kavuk, sarık ve fes kullanılmıştır. Kadın mezar taşları sivri kemerli, yuvarlak kemerli, dilimli tepelikli veya bitkisel süslemeye göre şekillenmiş bir tepelikle sonlanmaktadır. Sadece üç örnekte ise hotoz denilen kadınlara ait başlık bulunmaktadır. Süslemeler genellikle kabartma şeklinde işlenmiştir. Yer yer kazıma tekniği kullanılmış, nadiren de olsa bazı mezar taşlarının boyanmış olduğu müşahede edilmiştir.

6.1. Tipoloji

6.1.1. Mezar Tipolojisi

İzmir Ödemiş'teki mezar taşlarını konu alan bu çalışmamızada kataloğa larak incelemeye tabi tuttuğumuz 417 mezardaki mezar ve mezar taşı yapısını şu şekilde sınıflandırmaya tabi tutabiliriz:

Şahideli Sandukalı Mezarlar
Şahideli Pehleli Mezarlar
Şahideli Mezarlar

Birgi Ulu Camii haziresinde bulunan Aydınoğulları Beyliği dönemine ait Aydınoğlu Mehmet Bey ve Oğullarına ait dört mezar şahideli sandukalı mezar, Karaoğlu Camii Haziresinde bulunan bir mezar şahideli pehleli mezar tipinde olup, diğer mezarların tamamı ise şahideli mezar türündendir. Bu sebeple çalışmamız sırasında kullandığımız tabirler daha çok şahidelerle ilgilidir. Başlık ifadesini erkek mezar taşlarının üst kısmı için, tepelik ifadesini de kadın mezar taşlarının baş taşının üst kısmı için ve bazen de ayak taşlarının üst kısmı için kulandık.[47] Başlıklı olarak kadınlara ait sadece dört mezar taşı tespit edilmiş, diğerlerinin tamamına yakın kısmı tepeliklidir.

6.1.1.1. Şahideli Sandukalı Mezarlar: Bu tip mezarlara, Osmanlılar'ın son dönemlerinde olduk sık rastlanmasına rağmen**,** Ödemiş yöresinde Osmanlılar'dan kalan tek bir mezara rastlanmamıştır. Mevcut olan dört mezar ise Aydınoğulları dönemine ait olup Birgi Beldesi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresinde yer almaktadır. Mezarlar, üçgen görünümlü bir kapakla örtülmüş olup, baş ve ayak şahideleri mezarın iki ucunda açılan yuvalara

[47]Metin SÖZEN-Uğur TANYELİ, *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul 1992, s.234.

yerleştirilmişlerdir. Lahitlerin üzeri yeşil birer örtü ile örtülmüştür. Baş şahidelerinin üçü dilimli tepelikli ve dikdörtgen gövdelidir. Bir tanesinin ise tepe kısmı kırıktır. Ayak şahideleri ise birisinin tepe kısmı kırık, bir tanesi dikdörtgen gövdeden omuzu andıran oval kenarlardan üstü düz bir şekille sonlanmaktadır. Bir tanesi sivri kemerli dikdörtgen gövdeli, diğeri ise dikdörtgen formda ve üstü düzdür(1-2-3-6).

6.1.1.2. Şahideli Pehleli Mezarlar: Mezarların baş ve ayak şahideleri arasında kalan zeminden yüksekçe olan dikdörtgen plakaya pehle denir.[48] Mezarın baş ve ayakuçlarına dikilen taşlara dayanak teşkil ettiği için bu tür mezarlara pehleli mezar denilmektedir. Osmanlılar'ın son dönemlerinde oldukça sık rastlanan bu mezar tipinin en güzel örneklerine İstanbul ve Edirne yörelerinde bulunmaktadır.[49] Hatta Malazgirt yöresinde de pehleli mezar örnekleri bulunduğu Karamağaralı tarafından ifade edilmektedir.[50] Ödemiş yöresinde bu tür mezardan sadece bir adet bulunmaktadır. O da Birgi Beldesi Karaoğlu Camii haziresinde yer almaktadır(61). 19. Yüzyılın başlarına ait olan bu mezarın baş şahidesi başlıklı(kavuk) ve dikdörtgen gövdeli, ayak şahidesi dikdörtgen gövdeli ve sivri kemerli olup, mermerden yapılmış pehle taşının ortası oval bir şekilde oyulmuştur. Baş ve ayak şahideleri pehle taşının kenarlarındaki yuvalara yerleştirilmiştir. Mezarın baş şahidesi 1.75x0.43x0.08, ayak şahidesi 1.75x0.43x0.08 metre Fotoğraf No Ölçülerinde, pehle taşı ise 2.30x0.95x0.10 ebadındadır.

6.1.1.3. Şahideli Mezarlar: Mezarın baş kısmına veya baş ve ayak uçlarına dikilen taşlara şahide veya mezar taşı denir. Bu tür mezar lara da şahideli mezarlar denilmektedir. Ödemiş yöresindeki mezarların kahir ekseriyeti bu tür mezar türündedir.

6.1.2. Mezar Taşı Tipolojisi:

Ödemiş ve çevresinde bulunan mezar taşlarının, iki tanesi hariç, tamamı düşey dikdörtgen formundadırlar. Birgi Beldesi İmam Birgivî mezarlığında bulunan bir mezarın baş ve ayak şahideleri silindirik tiptedir. Ayrıca Birgi Beldesi Karaoğlu Camii Haziresindeki bir mezarın da sadece ayak şahidesi silindirik ve yivli bir gövdeye sahiptir. Bunların dışındaki diğer mezar taşları düşey dikdörtgen formundadır. Erkek mezar taşlarının baş şahideleri başlıklı, ayak şahideleri ise genelde sivri kemerli tepeliğe sahiptirler. Ancak Beylikler dönemine ait olup Birgi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresinde bulunan mezar taşları ile Çakırağa Konağı bahçesine konulmuş bir mezar taşı dikdörtgen gövdeli ve başlıksızdır. Mezar taşlarında kullanılan başlıklar sarık, kavuk ve fes türündendir. Ancak başlıklı mezar taşlarının bir kısmının başlık kısımların kırılmış veya tahrip olduğu müşahede edilmiştir. Bu sebeple bu mezar taşları başlıksız mezar taşları sınıfında değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Kadın mezarlarındaki baş taşlarının büyük bir kısmı düşey dikdörtgen formlu ve sivri kemerli

[48]Hüseyin AKILLI, "*Edirne Osmanlı Mezarlıklarının Restorasyon ve Konservasyon Işığı altında Değerlendirilmesi"* **Geçmişten Günümüze Mezarlık Kültürü ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu,** İstanbul 1998, s.148; SÖZEN, a.g.e. s.188.
[49] M.Orhan BAYRAK, *Türbeler Sözlüğü*, İstanbul 1998, s. 116 ve 177; AKILLI, a.g.m. s.147.
[50] KARAMAĞARALI, *Ahlat Mezar Taşları*, Ankara 1992, s.41.

tepelikle sonlanmaktadır. Bir kısmı dilimli tepelikli, bir kısmı da bitkisel süslemeye göre şekil almış tepeliklere sahiptirler. Ayak taşlarının çoğunluğunu dikdörtgen prizmal gövdeli ve sivri kemerli tipte olanlar oluşturmaktadır. Az sayıda dikdörtgen gövdeli ve yuvarlak kemerli olanların yanında, nadiren sivri kemerli tepelikli olanlara da rastlanmaktadır. Kadın mezar taşlarından sadece üç örnekte hotoz denilen kadınlara mahsus başlık bulunmaktadır. Bu tür mezar taşlarına Batı Anadolu'nun muhtelif yerlerinde rastlanır.[51] Beylikler dönemine ait olup Aydınoğlu Mehmet Bey Camii haziresinde bulunan mezar taşlarından bir kısmı başlıksız, bir kısmı dilimli tepelikli, bir tanesi de palmet motifi ile sonlanmaktadır.

6.1.2.1 Gövde, Başlık ve Tepeliğe Göre:

Yukarıda da bahsedildiği gibi, Ödemiş yöresinde bulunan mezar taşlarında tipolojik olarak fazla bir çeşitlilik göze çarpmamaktadır. İki tanesi müstesna diğer mezar taşlarının tamamı düşey dikdörtgen formundadır. Ancak bunlar kendi aralarında kısmi bazı farklılıklar göstermektedirler. Baş şahidelerin bazıları dikdörtgen formlu iken, bir kısmı da yine dikdörtgen formunda, ancak yukarıdan aşağıya daralan prizmatik bir görünüm arz etmektedirler. Uzunlukları 0.50 ila 1.60, genişlikleri 0.15 ila 1.00, kalınlıkları ise 0.03 ila 0.24 m. arasında değişmektedir. Ayak şahidelerinin tamamına yakın kısmı aşağıdan yukarıya doğru genişleyen, sivri veya yuvarlak kemerli bir tepelikle sonlanan bir tipolojiye sahiptirler. Ödemiş mezar taşları bu özellikleri ile genel anlamda Batı Anadolu'daki mezar taşı tipolojisi ile bir benzerlik ortaya koymaktadırlar.[52] Mezar taşlarının kaideleri doğrudan toprağa oturtulmuş durumdadır. Bazı mezarların etraflarının üst üste konulan taşlarla çevrili olduğu müşahede edilmiştir; ancak zamanla bu taşların birçoğu etrafa dağılmış, bir kısmı da toprak altında kalmıştır. Bazı mezarların etrafı sonradan mezar sahipleri tarafından yaptırılan beton duvarlarla çevrilmiş ve mezar taşları bu betonlara gömülmüşlerdir. Bunlar bu bilinçsiz tavırlarıyla mezar taşlarına zarar vermişlerdir. Bu ve buna benzer sebeplerle bazı mezar taşı kitabelerinin alt kısımları bu betonların içinde kaldığı için okunamamıştır.

Ödemiş mezar taşları, gövde tipolojisi olarak fazla bir çeşitlilik göstermemesine rağmen, başlık ve tepeliklerine göre değişik türde mezar taşı mevcuttur. Başlıklı mezar taşların dört adedi hariç tamamı erkek mezar taşıdır. Bunlar ise kadınlara mahsus başlık olan hotozla sonlanmaktadır. Kadınlara ait baş ve ayak taşlarının tamamına yakın kısmı dikdörtgen formludur. Tepelik bakımından sivri kemerli, yuvarlak kemerli, dilimli tepelikli ve bitkisel tepelikliler olarak çeşitlilik göstermektedir. Buna göre Ödemiş ve yöresinde tespit edilerek kataloğa alınan mezar taşlarını şu şekilde sınıflandırabiliriz:

6.1.2.1.1. Baş ve ayak şahideleri silindirik gövdeli olanlar: Erkek mezar taşlarından bu tipte olan tek örnek, Birgi Beldesi İmam Birgivi Mezarlığında yer almaktadır(106). 19. Yüzyılın ilk

[51] Abdülhamit TÜFEKÇİOĞLU, Edincikte Türk Devri Mimarisi ve Mezar Taşları, Bursa 2005, s. 163-165-166-167-174-182-186-187-189-191-192-193.

[52] TÜFEKÇİOĞLU, age, s. 195-208-210; DAŞ, Ertan, *İzmir'de Taş Çiçekler*, İzmir 2012, s.43 vd. ; TUNÇEL, age, s…. Hür Kâmil BİÇİCİ, *Manisa Gördes'te Bulunan Osmanlı Dönemi Süslemeli Mezar Taşları*(Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2004(Bkz. Katalog kısmı)

yarısına ait olan bu mezar taşı örneklerine, başta İstanbul olmak üzere, Anadolu'nun muhtelif yerlerinde rastlamak mümkündür.[53]

6.1.2.1.2. Baş şahide dikdörtgen formunda ve bitkisel tepelikli, ayak şahidesi silindirik gövdeli olanlar: Kadına ait olan bu örnekten sadece bir tane mezar, Birgi Beldesi Karaoğlu Camii haziresinde bulunmaktadır(160). 19. Yüzyılın ortalarına(1853) ait olan bu mezar taşlarının sonradan buraya konuldukları belde sakinleri tarafından ifade edilmektedir. Buna rağmen yörede tek örnek olan bu mezar taşlarını bu başlık altında değerlendirmeyi uygun bulduk. Mezarın ayak taşı silindirik gövdeli ve yivlidir.

6.1.2.1.3. Baş taşı başlıksız ve dikdörtgen gövdeli olanlar: Çakırağa konağı haziresinde bulunan Beylikler dönemine ait bir mezar taşı ile Ödemiş Müzesi bahçesinde bulunan bir mezar taşı bu tip mezar taşlarındandır.(9–274). Bunlardan ilki 16. Yüzyıla ait iken diğeri 19. Yüzyılın sonlarına aittir. Ayrıca dikdörtgen gövdeli olup baş kısımları kırık olan mezar taşlarını da bu başlık altında sınıflandırmaya tabi tutmayı uygun bulduk(13-15-30-34-58-185-193-215-222-236-268-275-370-382 bu tür örneklerdendir). Bunlardan iki tanesi 16. Yüzyıla, iki tanesi 18. Yüzyıla, 8 tanesi 19. Yüzyıla, iki tanesi de 20. Yüzyılın ilk çeyreğine aittirler.

6.1.2.1.4. Baş taşı başlıklı ve dikdörtgen gövdeli olanlar: Batı Anadolu yöresinde olduğu gibi, Ödemiş yöresinde de en çok rastlanan mezar taşı tipidir. Bu mezar taşlarının sadece üç adedi kadınlara ait olup, diğerleri erkek mezar taşlarıdır. Bu mezarların sadece baş şahideleri mevcuttur.(14-16-19-21-22-23-35-36-37-40-44-49-52-53-54-55-67-68-69-70-71-75-76-80-83-85-89-99-100-104-108-113-116-118-120-126-127-128-132-133-134-137-139-140-143-145-146-147-151-158-159-166-169-172-173-178-180-181-183-189-195-200-201-206-207-211-212-213-226-228-231-233-234-245-253-255-259-262-264-266-270-288-303-305-306-320-330-333-342-347-350-353-360-385) Bunlardan 14, 16, 21 sırada kayıtlı olanlar kadın mezar taşları, diğerleri ise erkek mezar taşlarıdır. Bunların yıllara göre dağılımı şöyledir: 12 adet 18. Yüzyıl, 69 adet 19. Yüzyıl, 13 adet 20. Yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmektedirler.

6.1.2.1.5. Baş Taşı Başlıklı ve Dikdörtgen Gövdeli, Ayak Taşı Dikdörtgen Gövdeli ve Sivri Kemerli Olanlar: Ödemiş yöresinde incelediğimiz mezar taşlarından birçoğu bu tipolojidedir. Bu özellikleri ile bu mezar taşları Batı Anadolu yöresinde bulunan mezar taşları ile benzerlik göstermektedir.[54] Bunlar, (20-24-26-29-33-39-42-60-61-62-63-65-66-73-74-86-90-95-97-98-101-105-107-109-111-112-123-125-142-149-154-161-162-163-174-190-197-198-204-217-219-223-232-239-240-241-243-244-246-248-249-258-261-265-269-272-273-276-178-282-283-286-289-292-295-297-298-299-300-302-318-319-340-341-344-345-351-352-354-356-357-359-361-362-365-369-371-373-374-377-378-380-381-384-387-388-391-392-393-394-398-402-409-413-414-416) sıra numarada kayıtlı olanlardır. Bunlardan sadece 109 numarada kayıtlı bulunan mezar taşı kadın mezar taşı olup, diğerleri erkek mezar taşlarıdır. Bu mezar

[53]Süleyman BERK, *Zeytinburnu'nun Tarihi Mezar Taşları*, İstanbul 2006, s. 42 v.d. ; TÜFEKÇİOĞLU, a.g.e. s. 71; Mehmet ATSAL-Mehmet Ozan SEMERCİ, *İzmir'in Osmanlı Eserleri-1 Hazireler(**İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür Yayını***), İzmir 2005, s. 43-87.

[54]Ertan DAŞ, *İzmir'de Taş Çiçekler*, İzmir 2012, s.44 v.d. ; BİÇİCİ, ***a.g.t.***(Bkz. Katalog kısmı).

taşlarının yıllara göre dağılımı şöyledir: İlk 7 adedi 18. Yüzyıl, 54 adedi 19. Yüzyıl, son 45 adedi ise 20. Yüzyılın ilk yarısına ait olmak üzere toplam 106 mezar taşı bu tip mezar taşları sınıfına girer.

6.1.2.1.6. Baş Taşı Sivri Kemer Tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli olanlar: Sadece baş şahideleri mevcut olan bu mezar taşları kadınlara ait mezar taşlarıdır. Batı Anadolu Yöresindeki mezar taşları ile benzerlik gösteren[55] bu tip mezar taşlarından 59 adet kataloğda yer almaktadır.(4-8-12-31-47-51-64-72-77-79-87-88-91-92-96-114-119-121-129-130-136-141-152-157-165-175-176-192-194-218-237-254-280-281-293-294-296-304-307-309-310-312-313-315-321-324-328-329-331-335-337-355-366-389-395-400-403-406-412) Bunların yıllara göre dağılımı ise şöyledir: 1 tanesi 14. Yüzyıl, 1 tanesi 15. Yüzyıl, 1 tanesi 16. Yüzyıl, 3 adedi 18. Yüzyıl, 28 adedi 19. Yüzyıl, 25 adedi 20. Yüzyılın ilk yarısına tarihlenmektedirler.

6.1.2.1.7. Baş Taşı Sivri Kemer Tepelikli, Ayak Taşı Sivri Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli olanlar: Kadınlara ait olan bu mezar taşları, kadın mezar taşı tipolojisinde sıkça rastlanan mezar taşı tiplerindendir. 67 Adet olan bu tip mezar taşlarına Batı Anadolu'nun muhtelif yerlerinde de bulunmaktadır. [56] Bunlar,(17-39-41-45-46-48-50-56-78-81-82-84-93-94-102-103-110-115-117-122-138-153-164-168-203-225-256-257-260-263-267-277-279-284-285-308-311-314-316-317-322-323-325-326-327-332-334-343-346-349-363-364-367-368-376-379-383-386-390-396-397-399-401-404-405-407-411) sıra numarada kayıtlı olanlardır. Bu mezar taşlarının ilk 7 adedi 18. Yüzyıl, 28 adedi 19. Yüzyıl, 32 adedi ise 20. Yüzyılın ilk yarısına aittir.

6.1.2.1.8. Baş Taşı Dilimli Tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar: Çalışmamız esnasında tespit ederek kataloğa aldığımız mezar taşlarından 9 adedi bu tip mezar taşlarındandır.(5-11-18-43-57-59-156-187-372) Bunların yıllara göre dağılımı, 14. Yüzyıl 1 adet, 16. Yüzyıl 1 adet, 18. Yüzyıl 2 adet, 19. Yüzyıl 4 adet, 20. Yüzyılın ilk çeyreği 1 adet olarak sıralanmaktadır. Bu tip mezar taşlarına Batı Anadolu'nun muhtelif yerlerinde rastlamak mümkündür.[57]

6.1.2.1.9. Baş Taşı Dilimli Tepelikli, Ayak Taşı Sivri Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar: Batı Anadolu mezar tipolojisi ile benzerlik gösteren bu mezar taşlarından 9 adet tespit edilmiştir. (25-27-28-32-155-170-182-209-251). Bunlardan ilk dört mezar taşı 18. Yüzyıl, diğerleri ise 19. Yüzyıla aittir.

6.1.2.1.10. Baş Taşı Bitkisel tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar: Bu tür mezar taşlarına da Batı Anadolu yöresinde sıkça rastlamak mümkündür.[58] (7-135-144-148-150-167-171-177-179-186-188-191-202-205-208-210-216-220-221-227-229-238-242-247-250-291-339-358) 28 adet olan bu tip mezar taşlarının yıllara göre dağılımı şöyledir: 15. Yüzyıl 1 adet, 20. Yüzyıl 3 adet, kalan 24 adedi ise 19. Yüzyıla aittir.

[55]DAŞ, a.g.e. s. 46 v.d.; BİÇİCİ, a.g.t. (Bkz. Katalog kısmı).
[56] DAŞ, a.g.e. s. 46 v.d.; BİÇİCİ, a.g.t.(Bkz. Katalog kısmı).
[57] ATSAL, a.g.e. s.58; Daş, a.g.e. s. 73-96-137-143; Biçici(Bkz. Katalog kısmı).
[58] DAŞ, a.g.t. 71-99-119-133-145; TÜFEKÇİOĞLU; a.g.e. s. 211; BİÇİCİ, a.g.t.(Bkz. Katalog kısmı).

6.1.2.1.11. Baş Taşı Bitkisel Tepelikli, Ayak taşı Sivri Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar: Katalogda yer alan mezat taşlarından 15 adedi bu tip mezar taşlarındandır(124-131-184-196-199-214-230-235-252-271-290-301-336-338-375). Bunlar çoğunlukla 19. Yüzyıla ait o mezar taşları olup(10), 5 adedi ise 20. Yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmektedir.

6.1.2.1.12. Baş Taşı Koçboynuzu Tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar: Bunun tek örneği Ödemiş Müzesi'nde bulunmakta olup 1950 yılına aittir(417).

6.1.2.1.13. Baş Taşı Başlıklı, Ayak Taşı Yuvarlak Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli olanlar: Bu tür mezar taşlarından sadece iki adet katalogda yer almakta olup, 20. Yüzyılın ilk yarısına tarihlenmektedirler(408-415).

6.1.2.1.14. Baş Taşı Bitkisel Tepelikli, Ayak Taşı Yuvarlak Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar: Bu tipin tek örneği mevcut olup, 19.Yüzyılın ortalarına aittir(160).

6.1.2.1.15. Baş Taşı Yuvarlak Kemer Tepelikli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar: Bu tip mezar taşından da sadece tek örnek 20. Yüzyılın başlarına aittir(287).

6.1.2.1.16. Baş Taşı Yuvarlak Kemer Tepelikli, Ayak Taşı Yuvarlak Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar: Bu mezar taşı türünden tek örnek mevcut olup 1913 yılına, yani 20. Yüzyılın ilk çeyreğine aittir(348).

6.1.2.1.17. Baş Taşı Yuvarlak Kemer Tepelikli, Ayak Taşı Sivri Kemerli ve Dikdörtgen Gövdeli Olanlar: Bu tür mezar taşından da tek örnek tespit edilerek kataloğa alınmıştır(410). Bu mezar taşı, geç döneme, yani 20. Yüzyılın ilk yarısına aittir(1927).

6.1.2.1.18. Baş Taşı Düz Dikdörtgen Görünümünde Olanlar: Yörenin, belki de Batı Anadolu yöresinde bir benzeri bulunmayan bu mezar taşı tipinin tek örneği Ödemiş Müzesi bahçesine konulmuştur(274). 19. Yüzyılın sonlarına ait olan bu mezar taşının nereden getirildiği bilinmemektedir. Fotoğraf No Ölçüleri ile Ahlat mezar taşlarını andırır bir büyüklüğe sahip bir tablo görünümündedir(1.60x1.00x0.24).

Oldukça geniş bir alana yayılan çalışmamız esnasında yaptığımız tepsileri tipolojik açıdan sınıflandırmaya tabi tutarak, başlıklar altında yukarıda vermeye çalıştık. Beylikler dönemine ait olup Birgi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii Bahçesinde bulunan mezar taşları ile Birgi Çakırağa Konağı Bahçesinde bulunan mezar taşları, tipoloji olarak yöredeki mezar taşlarından farklılık arz etmektedirler. Batı Anadolu yöresinde de benzerleri bulunmayan bu tür mezar taşı örneklerine Konya yöresinde rastlamak mümkündür.[59] Tipolojik olarak Osmanlı Dönemi mezar taşlarında olduğu gibi kadın erkek ayırımı bulunmayan bu mezar taşları aynı zamanda daha sade görünümlüdürler. Ağırlığı teşkil eden Osmanlı Dönemi mezar taşları ise, bazı istisnalarla birlikte, tipolojik olarak yöredeki mezar taşı formatlarına uygunluk göstermektedirler. Değerlendirmemizin esasını oluşturan şahidelerin formatlarında en çok kullanım alanı bulanlar, erkeklerin baş taşlarında başlıklı ve dikdörtgen gövdeli olanlar ağırlığı

[59]Hacer KARA- Şerife DANIŞIK, *Konya Mezarlıkları ve Mezar Taşları,* Konya 2005(bkz. Katalog kısmı)

teşkil etmektedir. Kadın mezar taşlarında ise aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dikdörtgen gövdeli ve sivri kemerli tepeliğe sahip olanlar çoğunluktadır. Bunların yanında dikdörtgen gövdeli yuvarlak kemerli olanlar, dikdörtgen gövdeli dilimli tepelikli veya dikdörtgen gövdeli ve bitkisel süslemeye göre şekillenmiş tepeliğe sahip olan kadın baş taşları da mevcuttur. Bu özellikleri ile Batı Anadolu yöresindeki mezar taşı tipolojisi ile bir benzerlik içerisinde oldukları söylenebilir.[60] Ancak bu yöreye mahsus özellikler taşıyan mezar taşları da mevcuttur. Özellikle Ödemiş Müzesi Bahçesinde olup adeta bir taş tabloyu andıran mezar taşı dikkatte değer özellikleri ile farklılık arz etmektedir. Bunun dışında müzenin içinde bulunan koçboynuzu başlıklı 20. yüzyılın ortalarına ait mezar taşı da farklı örneklerdendir.

Ayak taşı tipolojisinde erkek ve kadın mezar taşlarında bir benzerlik göze çarpmaktadır. Ağırlıklı olarak aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dikdörtgen gövdeli olan ayak taşları sivri kemerli veya yuvarlak kemerli bir tepelikle son bulmaktadırlar.

Sonuç olarak, dikdörtgen gövdeli başlıklı mezar taşları büyük çoğunlukla erkek mezarlarında baş şahide olarak kullanılmışlar; nadiren de olsa kadın başlığı şeklinde(Hotoz) bazı örneklerine rastlamıştır. Bunların yanında silindirik gövdeli baş ve ayak şahidelerine bir iki örneğin dışında bulunmamaktadır.

Kataloğa alınan mezar taşlarından 209 adedinin sadece baş şahide mevcut iken, 208 mezarın ise baş ve ayak şahideleri vardır. Baş taşlarının 55 adedinin muhtelif yerlerinden kırıktır; diğer baş şahideleri sağlam durumdadırlar. Mevcut ayak taşlarından da 17 adedi kırık olup diğerleri sağlamdırlar. Baş şahidelerinin 355 adedi dikili vaziyette iken, 62 adedi ise sağlam veya kırık bir şekilde yerde bulunmaktadırlar.

6.1.3. Başlık Tipleri:

Ödemiş yöresinde incelediğimiz mezar taşlarında tespit ettiğimiz başlık türleri; sarık, kavuk, fes ve hotoz denilen kadınlara ait başlıklardır.

6.1.3.1. Sarıklar: Sarıklar, destarların sarılış biçimine ve sarığın sarıldığı takkenin şekline göre değişiklik gösterirler. Bazı sarıkların destarları paralel dolanmış, bazılarının ise çapraz atılmıştır. Yine bir kısım sarıkların sarıldığı takkenin tepesi oval görünümde iken, diğer bir kısmının tepesi düzdür. Ödemiş yöresinde başlıklarda kullanılan sarık türleri, Anadolu'daki mezar taşları ile özellikle Batı Anadolu mezar taşı tipolojisi ile benzerlik göstermektedirler.[61] Ödemiş yöresinde bulunan sarıklı başlıkları tiplerine göre sıralamaya tabi tutarak, birer tablo yardımıyla göstermeye çalışacağız.

[60] TÜFEKÇİOĞLU, a.g.e. (Bkz. Katalog kısmı); BİÇİCİ, a.g.t.(Bkz. Katalog kısmı).
[61] TÜFEKÇİOĞLU, a.g.e.(aynı yer); BİÇİCİ, a.g.t.(aynı yer); DAŞ, a.ge. s.100-111.

6.1.3.1.1. Oval biçimli Sarıklar: Sarığın sarıldığı takkenin tepe kısmı oval görünümlü başlıklardır. Sarıklı serpuşlardan bu özellikleri taşıyan başlıklar tarih sırasına göre ve varsa mezar sahibinin mesleği ile birlikte aşağıdaki tabloda verilecektir.

Oval Sarıklı Mezar Taşları ve Meslek Erbabını Gösterir Tablo:

Örnek No	V.Tarihi	Mesleği	Şeritlerin sarılış Biçim
26	1782	Belli değil	Çapraz sarılmış
68	1811	Kapucubaşı hizmetinde	Paralel sarılmış
70	1811	Belli değil	Çapraz sarılmış
99	1829	Belli değil	Çapraz sarılmış
105	1830	Molla	Paralel Sarılmış
116	1835	Mahkeme kâtibi	Çapraz sarılmış
127	1837	Belli değil	Paralel sarılmış
128	1837	Belli değil	Paralel sarılmış
132	1841	Hafız	Çapraz sarılmış
133	1841	Musalla şeyhi	Çapraz sarılmış
134	1843	İsimsiz	Paralel sarılmış
139	1846	Belli değil	Paralel sarılmış

140	1847	Belli değil	Çapraz sarılmış
145	1849	Belli değil	Paralel sarılmış
151	1851	Belli değil	Paralel sarılmış
154	1851	Belli değil	Paralel sarılmış
159	1853	Belli değil	Paralel sarılmış
162	1855	Belli değil	Paralel sarılmış
163	1855	Molla	Çapraz sarılmış
166	1857	Müderris	Paralel sarılmış
172	1860	Molla	Paralel sarılmış
174	1861	Belli değil	Paralel sarılmış
178	1863	Çilingir	Paralel sarılmış
180	1865	Belli değil	Paralel sarılmış
181	1865	Belli değil	Paralel ve çapraz
183	1866	Molla	Paralel sarılmış
189	1868	Belli değil	Paralel sarılmış
190	1868	Molla	Çapraz sarılmış
197	1869	Belli değil	Paralel sarılmış
200	1870	Belli değil	Paralel sarılmış
201	1871	Belli değil	Çapraz sarılmış
206	1873	Belli değil	Paralel sarılmış
207	1873	Yağcı	Paralel sarılmış
211	1874	Belli değil	Paralel sarılmış
213	1874	Hafız	Paralel sarılmış
217	1875	Belli değil	Paralel sarılmış
223	1876	Belli değil	Paralel sarılmış
226	1877	Belli değil	Çapraz sarılmış
231	1878	Belli değil	Paralel sarılmış
232	1878	Belli değil	Paralel sarılmış
233	1878	Belli değil	Paralel sarılmış
239	1880	Hafız	Çapraz sarılmış
253	1889	Semerci	Çapraz sarılmış
258	1890	Belli değil	Paralel sarılmış
259	1891	Hoca	Paralel sarılmış
261	1891	Cambaz	Paralel sarılmış
262	1891	Belli değil	Paralel tek sıra
265	1893	Belli değil	Paralel sarılmış
270	1896	Belli değil	Paralel sarılmış
272	1896	Belli değil	Paralel sarılmış
283	1900	Belli değil	Paralel sarılmış
288	Yok	Belli değil	Paralel sarılmış
289	1901	Belli değil	Paralel sarılmış
292	1901	Belli değil	Çapraz sarılmış
306	1903	Nalinci	Çapraz sarılmış
333	1909	Belli değil	Paralel sarılmış
342	1912	Müderris	Çapraz sarılmış
344	1913	Belli değil	Çapraz sarılmış

358	1916	Belli değil	Paralel sarılmış
369	1918	Belli değil	Paralel sarılmış
373	1919	Belli değil	Paralel sarılmış

Yukarıdaki tabloda belirtildiği gibi, oval başlıklı sarıklı mezar taşlarının sayıları 61 adettir. Bunların bir tanesi 18. Yüzyılın sonlarına, 10 adedi 20. Yüzyılın ilk çeyreğine, diğerleri ise 19. Yüzyıla tarihlenmektedir. Bir tanesinin de tarihi yoktur. Bunlardan 42 adedinin mesleği belli değildir. Diğerlerinin mesleklere göre dağılımı şöyledir: Molla 5, hafız 3, müderris 2, musalla şeyhi 1, mahkeme kâtibi 1, hoca 1, Semerci 1, çilingir 1, cambaz 1, nalinci 1 olarak sıralanmaktadır. Sarıkların dilimlerinin 17 adedi çapraz sarılmış iken, 43 adedi de paralel olarak dolanmıştır.

6.1.3.1.2. Düz biçimli Sarıklar: Sarığın ince veya kalın şeritlerle tamamen sarıldığı takke türü başlığın tepe kısmı düz olan sarıklı serpuşlardır. Bu tür başlıkları taşıyan mezar taşlarına da muhtelif yerlerde rastlamak mümkündür.[62] Bu tür mezar taşlarının dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Düz Biçimli Sarıklı Mezar Taşları ve Meslek Erbabını Gösterir Tablo:

Örnek No	V. Tarihi	Mesleği	Şeritlerin sarılış Biçimi
24	1777	Belli değil	Çapraz sarılmış
40	1795	Belli değil	Çapraz sarılmış
44	1799	Belli değil	Paralel sarılmış
49	1799	Belli değil	Paralel sarılmış
52	1799	Belli değil	Paralel sarılmış
53	1800	Belli değil	Çapraz sarılmış
55	1800	Belli değil	Paralel sarılmış
60	1804	Belli değil	Paralel sarılmış
67	1810	Belli değil	Paralel sarılmış
69	1811	Belli değil	Paralel sarılmış
71	1813	Ödemiş Voyvodası	Paralel sarılmış
76	1814	Belli değil	Paralel sarılmış

[62] TÜFEKÇİOĞLU, ag.e. s. 171-172.

86	1819	Belli değil	Paralel sarılmış
98	1826	Belli değil	Paralel sarılmış
100	1829	Belli değil	Paralel sarılmış
111	1834	Muhaddis	Paralel sarılmış
112	1834	Hafız	Paralel sarılmış
118	1836	Belli değil	Paralel sarılmış
120	1837	Hafız	Çapraz sarılmış
125	1837	Belli değil	Paralel sarılmış
137	1845	Sapancı	Paralel sarılmış
143	1848	Bakkal	Paralel sarılmış
145	1849	Keçeci	Paralel sarılmış
147	1850	Belli değil	Paralel sarılmış
149	1850	Belli değil	Paralel sarılmış
158	1853	İmam	Paralel sarılmış
169	1859	Belli değil	Paralel sarılmış
173	1861	Belli değil	Paralel sarılmış
195	1869	Belli değil	Çapraz sarılmış
212	1874	Müderris-i sultani	Paralel sarılmış
241	1881	Belli değil	Paralel sarılmış
245	1881	Sipahi	Paralel sarılmış
282	1899	Belli değil	Paralel sarılmış
295	1901	Hafız	Paralel sarılmış
330	1909	Hafız	Paralel sarılmış
351	1914	Belli değil	Paralel sarılmış
352	1914	Belli değil	Çapraz sarılmış
357	1915	Molla	Paralel sarılmış
366	1917	Belli değil	Paralel sarılmış
398	1924	Belli değil	Paralel sarılmış

Bu tip başlığı taşıyan mezar taşlarının sayısı 40 adettir. Bunların ilk 5 adedi 18. Yüzyıl, 28 adedi 19. Yüzyıl, 7 adedi ise 20. Yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmektedirler. Bunlardan 27 adedinin meslekleri belli değildir. Diğer meslek erbabının dağılımı şöyledir: hafız 4, molla 1, imam 1, muhaddis 1, müderris-i Sultani 1, voyvoda 1, sipahi 1, sapancı 1, bakkal 1, keçeci 1 olarak sıralanmaktadır. Sarıkların dilimleri 6 başlıkta çapraz dolanmış iken, diğerlerinde ise paralel sarılmıştır.

6.1.3.2. Kavuklar: Mezar taşlarında mevtanın sosyal hayattaki statüsünü yansıtan önemli unsurlardan biri de başlıklardır. Kavuklar, başlıklar arasında en görkemli olanlarıdır. Birçok çeşidi olan kavuk türlerinden[63] Ödemiş yöresi mezar taşlarında kullanılan tipler Anadolu'nun birçok yerinde olduğu gibi Batı Anadolu yöresinde de sıkça kullanılmışlardır.[64] Kataloğa

[63] BERK, a.g.e. s. 28.
[64] DAŞ, ag.e. s.54-58-83-91; TÜFEKÇİOĞLU, a.g.e. s. 170-182; BERK, a.g.e.(Bkz. Katalog kısmı).

aldığımız mezar taşlarından bu başlık türlerini taşıyanların meslek gurupları ve yıllara göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Kavuklu Mezar Taşları ve Meslek Erbabını Gösterir Tablo:

Örnek no	V. Tarihi	Mesleği	Türü
19	1767	Belli değil	Kafesi destarlı
20	1769	Belli değil	?
22	1772	Demirci	Örfi destarlı
23	1772	Hoca	Örfi destarlı
29	1786	Belli değil	Kâtibi
33	1789	Belli değil	Örfi destarlı
35	1793	Belli değil	Örfi destarlı
36	1794	Belli değil	Kafesi destarlı
37	1794	Belli değil	Kâtibî
42	1796	Belli değil	Örfi destarlı
54	1800	Belli değil	Örfi destarlı
61	1805	Müderris	Kâtibî

62	1806	Belli değil	Kafesî destarlı
63	1806	Belli değil	Kafesi destarlı
73	1813	Belli değil	Kafesi destarlı
74	1813	Belli değil	Kâtibî
75	1813	Belli değil	Örfi destarlı(?)
80	1816	Belli değil	Örfi destarlı(?)
83	1818	Belli değil	Kâtibî
90	1822	Birgi hakimi	Kâtibî
97	1828	Belli değil	Kâtibi
101	1829	Belli değil	Kâtibî
104	1830	Muhaddis	Örfi destarlı
107	1831	Belli değil	Kâtibî
108	1831	Belli değil	Kafesi destarlı(?)
123	1837	Belli değil	Kâtibî
126	1837	Belli değil	Kafesî destarlı(?)

Yukarıdaki tabloya alınan 27 örnekten 10 adedi 18. Yüzyılın ikinci yarısına, 17 adedi ise 19. Yüzyılın ilk yarısına tarihlenmektedir. Bu durum bu tür başlıkların belli bir dönemde yoğunlaştığını ve sonraki dönemlerde ise fazla kullanılmadığını göstermektedir. Batı Anadolu yöresindeki mezar taşları incelendiğinde aynı tablo ile karşılaşmak mümkündür. Yani bu tür mezar taşı başlıkları 18. Yüzyılın ikinci yarısı ile 19. Yüzyılın ilk yarısında yoğun olarak kullanılmışlardır.[65]

6.1.3.3 Fesler: 1826 yılında yeniçeri ocağının kaldırılmasından sonra giyilmeye başlanan kırmızı renkli çuha bir başlıktır. Adını Fas Ülkesinden aldığı ifade edilen fesin, Mahmudî, Azizî ve Hamidî ve sarıklı fes gibi türleri vardır. Osmanlının son dönemlerinde sarık ve kavuk yerine kullanılmaya başlayan fes, cumhuriyet dönemindeki kıyafet devrimi ile kaldırılmıştır.[66]

***6.1.3.3.1. Mahmudî fesler*:** Sultan ll. Mahmud döneminde giyilmeye başlayan bu fes türün alt kısmı dar, üst kısmı daha geniştir. Bu feslerde bir veya birden fazla püskül de bulunabiliyor.

6.1.3.3.2. Azizî Fesler: Sultan Abdülaziz döneminde kullanılan bu feslerin üst kısmı dar ve küçük boyutludur.

6.1.3.3.3. Hamidî Fesler: Sultan ll. Abdülhamid döneminde(1876-1909) kullanılan bu fesler, Azizî feslere göre daha dar ve uzundurlar.

6.1.3.3.4. Sarıklı Fesler: Üzerine sarık sarılan feslerdir. Bunlar daha çok imam ve dini kimliği olan kişiler tarafından kullanılmıştır.[67]

[65] DAŞ, aynı yer; TÜFEKÇİOĞLU, aynı yer.
[66] BAYRAK, a.g.e. s.122; Orhan KOLOĞLU, *İslam'da Başlık,* Ankara 1978, s. 31-41; İzzet KUMBARACILAR, *Serpuşlar,* İstanbul(tarihsiz), s.35.
[67] BİÇİCİ, a.g.t. s. 811.

Katalogda yer alan mezar taşlarında kullanım alanı bulan fesleri tarih, tür ve varsa mesleki durumunu gösterir tablo aşağıya çıkarılmıştır:

Fesli Mezar Taşları ve Meslek Erbabını Gösterir Tablo:

Örnek No	V. Tarihi	Mesleği	Türü
198	1869	Belli değil	Azizî
204	1871	Belli değil	Mahmudî
228	1877	Belli değil	Mahmudî
234	1879	Belli değil	Mahmudî
243	1881	Belli değil	Hamidî
244	1881	Belli değil	Hamidî
264	1893	Belli değil	Hamidî
266	1893	Belli değil	Hamidî
269	1895	Belli değil	Hamidî
273	1897	Belli değil	Hamidî
276	1898	Belli değil	Hamidî
286	1900	Belli değil	Hamidî
297	1901	Hafız	Sarıklı fes
298	1901	Belli değil	Hamidî
299	1901	Belli değil	Hamidî

300	1902	Belli değil	Hamidî
302	1902	Zeybek	Hamidî
303	1902	Belli değil	Hamidî
305	1903	Hafız	Kırık(Hamidî ?)
318	1905	Belli değil	Sarıklı fes
340	1911	Belli değil	Hamidî
341	1911	Belli değil	Hamidî
345	1913	Belli değil	Sarıklı fes
347	1913	Belli değil	Sarıklı fes
350	1914	Hoca	Sarıklı fes
352	1914	Belli değil	Sarıklı fes
354	1914	Belli değil	Sarıklı fes
355	1915	Mülazım	Hamidî
360	1916	Belli değil	Sarıklı fes
361	1916	Belli değil	Hamidî
362	1916	Belli değil	Hamidî
372	1918	Belli değil	Hamidî
374	1919	Belli değil	Sarıklı fes
377	1920	Belli değil	Sarıklı fes
378	1920	Hoca	Sarıklı fes
380	1921	Efe	Hamidî
381	1921	Belli değil	Sarıklı fes
384	1921	Belli değil	Hamidî
385	1922	Belli değil	Hamidî
387	1922	Belli değil	Hamidî
388	1922	Belli değil	Hamidî
391	1923	Belli değil	Hamidî
392	1923	Belli değil	Hamidî
393	1923	Belli değil	Hamidî
394	1923	Belli değil	Sarıklı fes
401	1925	Belli değil	Sarıklı fes
408	1926	Belli değil	Hamidî
409	1927	Belli değil	Azizî
412	1929	Belli değil	Sarıklı fes
415	1930	Belli değil	Hamidî
416	1934	Belli değil	Sarıklı fes

Toplam 51 adet mezar taşında başlık olarak fes kullanılmıştır. Bunların 11 adedi 19. Yüzyılın ikinci yarısına, 40 adedi ise 20. Yüzyılın ilk yarısına tarihlenmektedir. Bunlardan 44 mezar taşı sahibinin mesleği beli değildir. Diğerlerin ise dağılımı şöyledir: Hafız 2, hoca 2, mülazım 1, zeybek 1, efe 1 adettir. Fes türü olarak, 13 mezar taşında başlık olarak sarıklı fes kullanılmış; 3 mezar taşında Mahmudî, 2 mezar taşında Azizî, diğerlerinde ise Hamidî fes türü kullanılmıştır. 204 ve 381 nolu örneklerde püskül sağ tarafta iken, diğerlerinde püskül sol taraftan sarkıtılmıştır.

6.1.3.4. Kadın Başlıkları: Hotoz denilen kadınlara mahsus başlık sadece 4 adet mezar taşında kullanılmıştır. Diğer kadın mezar taşlarının tamamı tepeliklidir. Bu tür mezar taşlarına Batı Anadolu'nun muhtelif yerlerinde rastlanmaktadır.[68] Bu başlıkların bulunduğu mezar taşlarının yıllara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Örnek no	V. tarihi
14	1741
16	1759
21	1769
109	1831

Yukarıdaki tabloda da gösterildiği gibi bu tür başlıkların kullanıldığı mezar taşlarının üç tanesi 18. Yüzyıl, bir tanesi de 19. Yüzyılın ilk yarısına tarihlenmektedir.

6.1.4 Tepelikler: Tepelik, bir yapının veya süslemeli bir yüzeyin en üstünde yer alan özel olarak biçimlendirilmiş kesime verilen isimdir.[69] Mezar taşlarında özellikle kadın mezar taşlarının üst kısmında bazen de kadın ve erkek ayak taşlarının üst kısımlarında müşahede edilmektedir.[70] Ödemiş mezar taşlarında görülen tepelik türleri; sivri kemerli tepelikler, yuvarlak kemerli tepelikler, dilimli tepelikler ve bitkisel tepelikler olmak üzere dört başlık altında değerlendirilebilir. Bu tepelik türleri, Batı Anadolu'nun birçok yerlerinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Ödemiş mezar taşları, yöredeki mezar taşları tipolojisi ile benzerlik göstermektedir.[71] Çoğunluğunu sivri kemerli tepelikli olanların oluşturduğu tepelikli mezar taşlarının tepelik türlerine göre dağılımı şöyledir: Sivri kemer tepelikli olanlar 126 adet, bitkisel tepelikliler 44 adet, dilimli tepelikliler 18 adet, yuvarlak kemer tepelikliler ise 3 adet olmak üzere toplam 191 adettir.

Kadın mezar taşlarında, süslemeler yoğunluklu olarak tepelik kısmında yer almaktadır. Gövde kısmında ise değişik tür yazılarla yazılmış kitabeler göze çarpar. Tepelik kısmına işlenmiş süslemeler, ağırlıklı olarak bitkisel olmak üzere, geometrik, nesnel ve mimarî süslemeler olarak sıralanabilir. Mimari süsleme genellikle Batı Anadolu yöresine has bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır.[72]

6.1.4.1. Sivri Kemer Tepelikli Mezar Taşları: Kadın mezar taşlarında çoğunluğu teşkil eden bu tür şahideler, yukarıda da belirtildiği gibi 126 adettir. Mezar taşı tipolojisi kısmında da belirtildiği gibi, bu tip mezar taşlarının bulunduğu mezarlardan 59'unda sadece baş şahidesi mevcut iken, 67 mezarda ise hem baş hem de ayak taşları vardır. Bunlardan 68 mezar taşının tepelik kısmında bitkisel süslemeler, 30 mezar taşında mimari süslemeler ile birlikte bitkisel

[68] TÜFEKÇİOĞLU, a.g.e. 31 v.d.; BİÇİCİ, a.g.e. s. 765
[69] SÖZEN, a.g.e. s. 234
[70] Eyup NEFES, *Samsun Yöresinde Bulunan Mezar Taşları,* Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yayınlanmamış doktora tezi), Samsun 2002, s. 173.
[71] DAŞ, a.g.t. s. 45 v.d. ; TÜFEKÇİOĞLU, a.g.e. s.189 v.d.; BİÇİCİ, a.g.e. (Bkz. Katalog kısmı)
[72] Gül TUNÇEL, *Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezar Taşları*, Ankara 1989, s. 1; Yılmaz ÖNGE, "*Anadolu Sanatında Cami Motifi", **Önasya,*** C. 4, Ankara 1968, s. 11.

ve geometrik süslemeler yer alırken, 27 mezar taşında nesnel ve geometrik süslemelere yer verilmiştir. 1 mezar taşının tepelik kısmı ise sadedir.

6.1.4.2. Yuvarlak Kemer Tepelikli Mezar Taşları: Bu tür tepelikli sadece üç adet mezar taşı tespit edilebilmiştir(287-348-410). Bunlardan 287 ve 410 numarada kayıtlı mezar taşlarının tepelik kısmında bitkisel motifler yer alırken, 348 nolu mezar taşında ise süsleme olarak nesnel(gerdanlık) ve bitkisel bezemeler işlenmiştir.

6.1.4.3. Dilimli Tepelikli Mezar Taşları: 18 adet baş taşı dilimli tepelikle sonlanmaktadır. Bunlardan 9 adedinin ayak taşı mevcut iken, 9 adedi ise sadece baş şahideden ibarettir. Bunlardan 11 mezar taşının tepelik kısmında ağırlıklı olarak bitkisel süsleme yer almaktadır. 5 mezar taşında geometrik süsleme, 1 mezar taşının tepelik kısmında mimari süsleme, Beylikler dönemine ait olan bir mezar taşının tepelik kısmına da kitabe işlenmiştir.

6.1.4.4. Bitkisel Tepelikli Mezar Taşları: Bu tip başlıklı mezar taşları 44 tanedir. 28 mezardaki mezar taşlarından sadece baş şahideleri mevcuttur. Diğer 16 mezarın baş ve ayak şahideleri vardır. İsminden de anlaşıldığı gibi, bu tür mezar taşlarının tepelik kısımları bitkisel süslemelerle şekillenmiştir.

6.2. SÜSLEME ÖZELLİKLERİ:

Ödemiş yöresinde incelemek üzere kataloga aldığımız mezar taşlarında gözlenen süsleme öğeleri, ağırlıklı olarak bitkisel süslemeler olmak üzere, geometrik, nesneli ve yazılı süslemeler olarak sıralayabiliriz. Bazı mezar taşlarında bu süsleme öğelerinin birçoğunun bir arada olduğu örnekler bulunduğu gibi, bazı örneklerde ise sadece bir türünün bulunduğu örnekler de vardır. Batı Anadolu yöresinde sık rastlanan mimari süslemeli mezar taşlarına ait örnekler de oldukça fazladır. Süslemeler daha çok kadın mezar taşlarının tepelik kısmında yoğunlaşmakta, gövde kısımlarında ise kitabeyi oluşturan yazılı bezemeler yer almaktadır. Zaman zaman kitabenin yer aldığı gövde ile tepeliği ayıran cetvellerin arasında kalan köşe kısımlarda da süsleme öğelerine rastlamak mümkündür. Bir kısım mezar taşlarında ise kitabenin yer aldığı gövde kısmının kenarlarına sütunceler işlenerek mezar taşına estetik kazandırılmıştır. Erkek mezar taşları, kadın mezar taşlarına nazaran daha sade görünümlüdürler. Bunların büyük bir kısmında sadece kitabeyi oluşturan yazılı süsleme ile iktifa edilmiştir. Ancak bazı örneklerde başlık kısımlarında gül, lale veya serviyi andıran stilize motiflere rastlanmakta, nadiren de olsa kitabenin alt kısmında veya baş şahidesinin dışa bakan cephesinde servi motiflerine yer verildiği gözlenmiştir. Ayak taşları genelde sade olmakla beraber, bazılarının içe bakan cephe kısımlarına ağırlıklı olarak bitkisel motifler işlenmiştir. Bazen mezar taşının orta kısmına işlenmiş bir servi motifi tek başına

kompozisyonu oluştururken, bazen de, servinin kenarlarına işlenmiş stilize lale, asma ve sarmaşık gibi bitkisel süslemelerle ayak taşına bir zenginlik kazandırılmaya çalışılmıştır

6.2.1. Bitkisel Süslemeler

Mezar taşlarında süsleme unsuru olarak kullanılan motiflerin her birisinin ayrı bir anlam taşıdığı ifade edilmektedir. Mesela, lale Allah'ın birliğini, gül Hz. Muhammed'i, karanfil hüznü, menekşe tevazuyu temsil etmektedir.[73] Hurma ağacı, hayatın ve ölümsüzlüğün sembolü olarak; bol meyveli olması, bereketi ve üremeyi; nar, vahdaniyeti ve ilahi kudreti; servi, sabırlı ve ağır başlı olmayı, ucunun eğri olması tevazuyu sembolize etmektedir.[74]

Ödemiş mezar taşlarında görülen bitkisel süslemelerin başında ağırlıklı olarak stilize yapraklar olmak üzere, kenger yaprağı da denilen akantus, asma, çiçek, gül, kıvrık dal, lale, palmet, rumî, servi ve üzüm gibi motifler yer almaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi, süslemeler genellikle kadın baş şahidelerinin tepelik kısmında, bazen de kitabeyi çeviren kuşağın köşe kısımlarında yer almaktadır. Katalogda yer alan mezar taşlarındaki bitkisel süslemeler, alfabetik sırayla verilecektir:

6.2.1.1. **Akantus:** Yaprak çeşitleri içerisine en çok kullanılan süsleme türüdür. Kenger yaprağı veya yabanî enginar yaprağı olarak ta bilinen bu tür bitkisel süsleme daha çok stilize olarak verilmiştir. Anadolu'nu değişik yerlerinde süsleme öğesi olarak kullanılan akantus yaprakları, bazen stilize, bazen gerçekçi bir işleyiş biçimi gösterirler. Örnek olarak, Aksaray Sultan Hanı, Eğridir Taş Medrese, Kayseri Sahibiye, Sivas Buruciye ve Çifte Minareli Medreselerini göstermek mümkündür.[75]

Osmanlılar'ın batılılaşma dönemine akantus yaprakları antinatüralist bir biçimde birçok mimarî unsurların yanında mezar taşlarında da kullanılmaya başlanmıştır. Özellikle kadın mezar taşlarının tepelik kısmında alttan üste doğru yayılmakta, C ve S kıvrımları oluşturarak, sağa ve sol taraflardan aşağıya sarkarak tepeliği doldurmaktadırlar. Ödemiş mezar taşlarında tepelikle gövde kısmını ayıran cetvelin üzerine oturtulmuş halde göze çarparken, bazen de bir saksıdan çıkış yaparak etrafa yayılmaktadır. Bununla beraber, gövdede yer alan kitabenin üst köşelerindeki boşlukların da stilize akant yaprakları ile doldurulduğu müşahede edilmiştir. Batı Anadolu'da yaygın kullanım alanı bulan akantus yaprakları[76] Ödemiş'teki kadın mezar taşlarının baş şahidelerinde de oldukça fazla göze çarpmaktadır.

Kataloğa alınan mezar taşlarından 83 adedinde akantus yaprakları süsleme olarak kullanılmıştır. Bunlardan 21 tanesi tepelik kısmında sade olarak kullanılmıştır(31-144-148-

[73]Burhan OĞUZ, *Mezar Taşında Simgeleşen İnançlar*, İstanbul, 1983, s.151.
[74]Mihrican KAYALI, *"Mezar Taşları Bibliyoğrafyası"(*yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2009, s.43
[75]Semra ÖGEL, *Anadolu Selçuklularının Taş Tezyinatı,* Ankara 1987, s.79.
[76] BİÇİCİ, a.g.t. s.769; DAŞ, a.g.e. 67-99.

164-176-196-202-235-256-257-267-271-285-290-301-307-323-336-338-339-405). 28 adedi saksı içinde tepelikte yer almaktadır(135-150-156-170-177-179-182-184-188-191-199-205-208-209-214-216-218-221-225-227-229-230-238-242-247-250-280-311). 34 adet mezar taşında ise değişik süsleme unsurları ile birlikte tepe kısmında ve gövdenin üst köşelerinde kullanılmıştır(17-25-27-28-41-43-47-78-93-94-103-110-122-141-160-167-171-186-187-194-210-224-263-281-284-287-291-294-310-321-332-335-337-417). Akantus yapraklarının, Ödemiş mezar taşlarındaki en erken örneği 18. Yüzyılın son çeyreğinde görülmektedir(1878). Yoğunluklu olarak 19.Yüzyıl ve 20. Yüzyılın ilk çeyreğine ait mezar taşlarında süsleme öğesi olarak kullanılmıştır.

6.2.1.2. Asma: Asma, cennet bitkilerinden olduğu için, insanlar tarafından sevilerek kullanılan bir süsleme unsurudur. Meyvesi salkımlarıdır. Sarmaşık türü ince dallı bir bitki olan asmanın yaprakları yarım sarmal parçalı ve dişlidir.[77]

Ödemiş mezar taşlarında baş şahidelerde süsleme öğesi olarak kullanılmayan asma motif özellikle ayak taşlarında kullanılmıştır. Ortadaki servi motifini C ve S kıvrımları yaparak iki yönden saran asma dalları, şahidelerin tepesine kadar çıkmakta ve ayak taşına canlılık katmaktadır. Kataloga alınan ayak taşlarından 9 adedinde asma motifi kullanılmıştır. Bunların bir tanesi hariç(351), hepsinde üzüm salkımları göze çarpmaktadır(61-243-244-248-251-277-351-374-416). Batı Anadolu'nu değişik yörelerinde asma motifi süslemede kullanılmıştır.[78]

6.2.1.3. Girlant: 3 örnekte girlant motifi kullanılmıştır(237-274-277). 237 ve 277 nolu örnekte tepelik kısmında, 274 nolu mezar taşında ise kare şeklindeki mezar taşının üst kısmında yer almaktadır.

6.2.1.4. Gül: Dik, yatık gövdeli, dikenli, çiçekleri kokulu, bir sap üzerinde şemsiyeyi andırır bir görünümdedir.[79] Yukarıda da belirtildiği gibi, Hz. Peygamberle özdeşleşen gül, birçok mimari eserin süslemesinde, özellikle çeşmelerde yoğun olarak kullanılmıştır. Örnek olarak İstanbul Kaptan Hüseyin Paşa Çeşmesinde, Topçubaşı İsmail Ağa Çeşmesinde[80], Kabataş Hekimoğlu Ali Paşa Meydan Çeşmesinde diğer süsleme öğelerinin içinde gülün de süsleme motifi olarak kullanıldığı görülmektedir.[81] Bununla beraber gül motifleri, mezar taşlarında da oldukça fazla kullanım alanı bulmuştur.

Ödemiş yöresinde birçok mezar taşında süsleme unsuru olarak kullanılan gül, erkek mezar taşlarında başlıkta, kadın mezar taşlarında ise tepelikte diğer süsleme unsurları ile birlikte

---

[77] Firdevs TIRMAN, *Tabii Çiçekler Morfolojisi ve yapma Çiçekçilikte Kullanılan Kalıplar*, Konya 1987, s. 27.

[78] DAŞ, ag.e. s.68-70; Abdülhamit TÜFEKÇİOĞLU, "*Balıkesir Yöresinde 2001 Yılı Araştırmaları,Mezar Taşları", **VI.Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazı Sonuçları Toplantısı ve Sanat Tarihi Sempozyumu***(8-10 Nisan 2002), Bildiriler, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 2002, s. 769(Balıkesir Zağanos Paşa Camii Haziresindeki mezar taşında kullanıldığı ifade edilmiştir); Necmi ÜLKER, *"Balıkesir Şeyh Lutfullah Camii Haziresi Mezar Kitabeleri(XVIII-XX. Yüzyıl)", **VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı(28 Mayıs-1 Haziran 1990),*** Ankara 1991, s.236(Adı geçen cami haziresindeki mezar taşlarında asma motifinin kullanıldığı ifade edilmektedir.)

[79] TIRMAN, a.g.e. 107-109.

[80] H.Örçün BARIŞTA, *İstanbul Çeşmeleri,* İstanbul 1991, s.19-23-47

[81] BARIŞTA, *Kabataş Hekimoğlu Ali Paşa Meydan Çeşmesi*, Ankara 1993, s.42-44.

kullanılmıştır. Zaman zaman sarmaşık gül olarak ayak şahidelerinde de kullanıldığı göze çarpmaktadır. 8 adet mezar taşının başlık kısmında sarığın kenarına iliştirilmiş durumda birer gül motifi tespit edilmiştir(83-97-105-127-140-143-173-261). Başlıkta gülün bulunması, kişinin genç yaşta vefat ettiğinin işareti olarak gösterilir.[82] Tepelikte mimari kompozisyonlar arasında diğer bitkisel ve geometrik süslemelerle birlikte 6 mezar taşında yer alır(39-45-81-129-130). Gül motifinin demet halinde akantus yaprakları ile birlikte tepelikte yer aldığı mezar taşı sayısı 5'tir(41-47-103-122-281). Değişik bitkisel süslemelerle kompozisyonu oluşturduğu mezar taşı adedi 2(91-160), Gerdanlık ile birlikte 1(397), sadece gül motifinin süsleme öğesi olarak kullanıldığı mezat taşı adedi ise 1'dir(410). 41-160 ve 281 nolu örneklerde gül demeti halinde bir vazo içerisinde sembolize edilmiştir. Sarmaşık gül 3 ayak taşında süsleme öğesi olarak kullanılmıştır. İki ayak şahidesinde(41-93) servi ile birlikte kompozisyonu oluştururken, bir mezar taşında ise sadece sarmaşık gül kullanılmıştır(308).

6.2.1.5. Gülbezek: Üsluplaştırılmış gül biçimindeki süsleme motifidir.[83] Kataloğa aldığımız mezar taşlarından sadece bir tanesinde gülbezek motifi tespit edilmiştir. 20. Yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenen(1925) ve bir kadına ait olan baş şahidesinin tepelik kısmında yer almaktadır.

6.2.1.6. Horoz İbiği Çiçeği: Bazı kaynaklarda horozibiği çiçeği olarak adlandırılan bu tür süsleme öğesi[84], diğer bazı kaynaklarda ise stilize lale motifi olarak adlandırılmaktadır.[85] Biz de bu ikinci görüşü esas alarak bu tür süsleme motiflerini lale başlığı altında incelemeye tabi tutacağız.

6.2.1.7. Kıvrık Dal: Osmanlılar döneminde çeşitli mimari eserlerde süsleme unsuru olarak kullanılan kıvrıl dal motifleri[86] Ödemiş mezar taşlarında da az da olsa kıvrık dallar süsleme motifi olarak kullanılmıştır. Bunlar genelde kadın mezar taşlarının tepelik kısmında görülmektedir. Bir örnekte yaprak motifleri ile tepelikte yer almakta(152), bir mezar taşında gerdanlık, palmet ve penç motifleri ile birlikte tepeliğe desen katmaktadır(329). Diğer bir mezar taşında akantus yaprakları ile tepelik kısmında yer almaktadır(332). Bir mezar taşının gövde kısmında stilize bitkisel süslemelerle birlikte kullanılmıştır(370). Bir mezarın ayak taşında ortadaki servinin etrafında yer alarak kompozisyonu oluşturmaktadır(362).

6.2.1.8. Lale: Türk sanatının bütün alanlarında severek kullanılan lale, çiçekleri çanı andırır biçimde çeşitli renklerde ve alacalı türleri olan, yaprakları uzun ve mızraksı bir çiçek türüdür.[87] Minyatürde, mimaride, kalem işlerinde, cam işlerinde, madeni eserlerde, taş

[82] Süleyman BERK, *Zeytinburnu Mezar Taşları,* İstanbul 2006, s.29.
[83] SÖZEN, a.g.e. s. 95.
[84] BİÇİCİ, a.g.t. s.772.
[85] DAŞ, a.g.e. s.45-57-61-72-74 v.d.
[86] Günnur AYDOĞDU, *Amasya Mezar Taşları,* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Ankara 1997, s.243(Buna göre Amasya'da 14-15. Yüzyıllara ait sandukalarda kıvrık dal süsleme olarak kullanılmıştır.); BARIŞTA, "*İstanbul Camilerinin İçindeki Taş Süslemelerinde Örnekler", **Vakıf Medeniyeti Sempozyumu Kitabı,*** Ankara 2003. (müellif bu kitabında, İstanbul Hekimoğlu Ali Paşa Camisinin taş minberinde kıvrık dal ve yapraklardan oluşan bir bordürün minberin yüzeyini kuşattığı ifade etmektedir. S.138)
[87] TIRMAN, a.g.e. s.223.

işçiliğinde ve özellikle ebru sanatında sevilerek kullanılan bir süs bitkisidir.[88] Lalenin tek bir çiçek olarak soğanından çıkışı, Allah'ın birliğini ifade ettiği şeklinde yorumlandığı için mezar taşlarında sıkça kullanıldığı ifade edilmektedir.[89] Anadolu'nun çeşitli yörelerinde olduğu gibi, Batı Anadolu'da, özellikle Gördes mezar taşlarında[90], ayrıca İzmir Kemeraltı hazirelerindeki mezar taşlarının ayak şahidelerinde sıkça kullanılmıştır.[91] Bunların yanında Edirne'deki yeniçeri mezar taşlarının başlık kısmında kullanılmıştır.[92]

Ödemiş mezar taşlarında başlık ve tepelik kısımlarında olduğu gibi özellikle ayak taşlarında yer alan servi ağacının iki kenarında stilize lale motifleri sıkça kullanılmıştır. Bir örnekte başlıkta kullanılmış(126), 10 adet mezar taşında tepelikte değişik süsleme öğeleri ile birlikte stilize edilmiştir(57-64-87-96-121-124-131-157-254-399). 19 ayak taşında servi ağacının iki yanında süsleme öğesi olarak stilize lale motifleri göze çarpar(62-84-90-93-94-101-110-115-122-123-198-217-235-239-256-261-265-378-399). 235 nolu örnekte süsleme motifleri sarı renge boyalıdır. Bu tür uygulama, yörede ender rastlanan bir durumdur. 93 nolu örnekteki ayak taşında ise stilize lale motifi, servi ve sarmaşık gülle birlikte kullanılmıştır.

6.2.1.9. Narçiçeği: Vahdaniyeti ve ilahi kudreti temsil eden nar, Fenike ve Suriye dinlerinin sembolleri arasında yer alır ve Hıristiyanlıkta bakire Meryem'in simgesi olarak kabul edilir. Ayrıca doğum ve gelecek gibi mistik anlamlar taşır.[93] Ödemiş yöresinde bol miktarda yetişen nar, mezar taşlarında, meyvesinden ziyade çiçeği ile boy gösterir. Özellikle kadın mezar taşlarının tepelik kısmında diğer süsleme unsurları ile birlikte sembolize edilmiştir. Kadınlara ait 5 mezar taşının tepelik kısmında narçiçeği motifine rastlanmıştır. Bir tanesinde akantus yaprakları ile birlikte tepelik kısmında(17), İki tanesi tepelik kısmında mimari unsurlar ile birlikte yer almaktadır(88-92). Bir mezar taşında kâse ve yaprak motifleri ile birlikte(115), bir diğerinde ise gül ve akantus motifleri ile tepelikte bulunmaktadır(122).

6.2.1.10. Palmet: Kullanımı çok eskilere dayanan palmet, uzunca simetrik bir yaprağın stilize edilmiş bir biçimidir. Mezopotamya ve Mısır'da süsleme unsuru olarak kullanılan palmet motifinin ana vatanı Mısır olarak kabul edilmektedir.[94] Selçuklu ve Osmanlılar döneminde de birçok mimari eserde vazgeçilmez bir süsleme unsursu olarak kullanılmıştır. Anadolu'nun muhtelif yerlerindeki mimari esrelerde palmet motifine rastlamak mümkündür. Mesela, Niğde Darizzikir Mescidi mihrabındaki geniş bordürde ve Niğde Şahin Ali Mescidi'nin mukarnaslı kavsarasında,[95] İstanbul Kabataş Hekimoğlu Ali Paşa Çeşmesinin ayna taşında,[96]

---

[88] BİÇİCİ, a.g.e. s.775.

[89] Ayla ERSOY, "*Eyüp'teki Mezar Taşlarında Servi Ağacı Kültü",* ***Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla V. Eyüpsultan Sempozyumu, Tebliğler, 11-13Mayıs 2001,*** İstanbul 2002, s.95.

[90] Biçici, a.g.t. s.775.

[91] DAŞ, a.g.e. s. 45 v.d.

[92] Cebe ÖZER, "*Edirne'de Üsküflü Mezar Taşı Örnekleri",* ***9. Milletlerarası Türk Sanatları Kongresi,*** Ankara 1995**,** C.3, s. 52.

[93] OĞUZ, a.g.e. s.39.

[94] Hamza GÜNDOĞDU, "*İkonoğrafik Açıdan Türk Sanatında Rumî ve Palmetler",* ***Sanat Tarihinde İkonoğrafik Araştırmalar,*** Ankara 1993, s.198.

[95] Çal ÇAL, *Niğde Şehrindeki Ahşap Tavanlı Camiler ve Mescitler,* Ankara 2000, s.117-18.

[96] BARIŞTA(1993), a.g.e. s.35

Ortaköy Damat İbrahim Paşa Çeşmesinde, Hacı Mehmet Ağa Çeşmesinde, l. Mahmut Çeşmesinde,[97] İzmir Hacı Mahmud Camisi Haziresindeki mezar taşlarında,[98] İzmir Aliağa Camisi Haziresindeki mezar taşlarında,[99] Tire Müzesindeki mezar taşlarında[100] süsleme motifi olarak kullanılmıştır. Bunuların yanında Manisa Gördes mezar taşlarında da palmet motifi süsleme oğesi olarak kullanılmıştır.[101]

Ödemiş mezar taşlarında palmet motifi, 8 mezar taşının tepelik kısmında diğer süsleme öğeleri ile birlikte yer almaktadır. İki mezar taşının tepelik kısmında yaprak motifleri ile(155-334) iki örnekte rumi motifi ile tepelik kısmında(355-375), Bir mezar taşında vazo içindeki akantus yapraklarının üst kısmında(321), iki mezar taşında takı ile tepelikte(329-406), bir mezar taşında ise akantus yaprakları, ay-yıldız motifleri ile tepelikte yer almaktadırlar. Bir mezarın ayak şahidesinin gövdesinde servi motifi yer alırken, tepe kısmında akantus yaprakları ile(352), bir diğer mezarın ayak taşında perde motifi, kandil ve servi ile birlikte kullanılmıştır(391).

6.2.1.11. Rumî: Türk sanatında eskiden beri gerek mimari ve gerekse el sanatlarında sıkça kullanılan bir motiftir.[102] Üsluplaştırılmış yaprak biçiminde bir süsleme öğesi olan rumînin[103] anavatanı palmet gibi Mısır havalisi kabul edilir.[104] Rumî motiflerde önceleri hayvanî unsurlar ağır basarken, İslâmiyet'le birlikte hayvanın yerini bitkisel unsurlar almış bulunmaktadır.[105] Selçuklular ve Osmanlılar döneminde sıkça kullanılan rumî motifine Ödemiş yöresindeki mezar taşlarında da rastlanılmıştır. Bunların bir kısmı Beylikler dönemine ait iken bir kısmı da Osmanlı dönemi mezar taşlarıdır. Beylikler dönemine ait 8 mezar taşında gövde kısmında kitabe arasında rumî motifleri kullanılmıştır(4-5-7-8-9-10-11-12). Osmanlı dönemi mezar taşlarında ise üç baş şahidesinin tepelik kısmında palmet motifleri ile birlikte yer almaktadır(355-375-406). Bir ayak taşında servi ve sarmaşık motifleri ile birlikte göze çarpmaktadır(334).

6.2.1.12. Serbest Çiçek Motifleri: Değişik çiçek motifleri, Ödemiş mezar taşlarında çok kullanılan bir süsleme öğesidir. Değişik biçimlerde birçok mezar taşında stilize edilmiş çiçek motiflerine rastlamak mümkündür. İncelediğimiz mezar taşlarından 30 adedinde çiçek motifleri müstakil veya diğer süsleme öğeleri ile birlikte kullanılmıştır. 4 örnekte mimari unsurların yer aldığı tepelik kısmında diğer öğelerle birlikte tepeliği doldurmaktadırlar(72-78-

[97] BARIŞTA, *Ortaköy Damat İbrahim Paşa Çeşmesi-Hacı Mehmet Ağa Çeşmesi-Taksim Maksemindeki l. Mahmut Çeşmesi,* Ankara 1992, s.17-28-47.
[98]Necmi ÜLKER, "*İzmir Hacı Mahmud Camii Haziresindeki Mezar Kitabeleri XVIII-XIX. Yüzyıl", **V. Araştırma Sonuçları Toplantısı(6-10 Nisan 1987)*** Ankara 1988, s.16.
[99] ÜLKER, "*İzmir Aliağa Camii Haziresi Mezar Kitabeleri(XVIII-XX. Yüzyıl)", **VI. Araştırma Sonuçları Toplantısı(23-27 Mayıs 1988),*** Ankara 1989, s. 22-23.
[100] ÜLKER, "*Tire Müzesindeki İslami Kitabeler", **III. Araştırma Sonuçları Toplantısı(20-24 Mayıs 1985),*** *Ankara 1986, s.16.*
[101] Biçici, a.g.t. s.777.
[102] GÜNDOĞDU, a.g.e. s. 204.
[103] SÖZEN, a.g.e. s.205.
[104] GÜNDOĞDU, a.g.e. s. 198.
[105]Yusuf ÇETİNDAĞ, "*Türk Kültüründe Hayvan ve Bitki Kültürünün Seyri", **Türkler,*** c.IV, Ankara 2002, s. 175.

119-203). 210 nolu örnekte papatya çiçeği akantus yaprakları ile tepelikte yer almaktadır. 1 örnekte başlıkta yaprak motifleri ile(276), bir diğer mezar taşının sarık kısmında menekşe çiçekleri stilize edilmiştir(283). 14 Mezar taşının tepelik kısmında diğer süsleme öğeleri tepelik kısmında göze çarpmaktadırlar(79-121-131-284-287-294-308-310-313-331-368-372-403-407). 5 mezar taşında gerdanlık ve diğer süsleme unsurları ile tepelikte(364-366-379-383-396), 2 örnekte çiçek demeti olarak tepelikte(293-395), bir mezar taşının gövde kısmında kitabenin altında(378) süsleme öğesi olarak kullanılmıştır. 110 nolu mezarın ayak taşında servi, lale motifi ile çan çiçeği motifinin birlikte kullanıldığı müşahede edilmiştir. Çiçeklerinin taç kısmı çan şeklini andırdığı için bu isim verilmiştir. İlkbahar ve yaz aylarında beyaz veya açık mavi renklerde çiçek açan bir süs bitkisidir.[106] Sadece Ödemiş Yöresinde değil Anadolu, özellikle Batı Anadolu'nun muhtelif yörelerindeki mezar taşlarında bitkisel motiflerin yanında değişik çiçek motifleri süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.[107]

Çiçek motifleri içerisinde değerlendirmeyi uygun gördüğümüz penç motifi de diğer bitkisel süsleme öğeleri ile birlikte, Ödemiş mezar taşlarında oldukça fazla kullanım alanı bulmuştur. Penç, Farsça Kökenli bir kelime olup, beş anlamına gelmektedir.[108] Bu motifin çiçekleri genellikle beş parçalı olduğu için bu isimle anılmaktadır; ancak her zaman durum böyle olmayabilir. Daha fazla veya daha az dilimli de olsa bu isimle adlandırılmışlardır. İncelediğimiz mezar taşlarından 23 adedinde penç motifine rastlanmıştır. Bunlar baş şahidesinin başlık ve tepelik kısımlarında diğer süsleme öğeleri, çoğunlukla stilize yaprak ve akantus motifleri ile beraber kullanılmışlardır. Beylikler dönemine ait bir mezar taşında rumî motifi ile(10), iki örnekte mimari unsurlar ve diğer süsleme öğeleri tepelik kısmında(45-168), 4 mezar taşının tepelik kısmında akantus yaprakları ile(171-194-263-287), 9 örnekte stilize yapraklar ve diğer süsleme öğeleri ile tepelikte (157-304-309-314-326-327-367-389-390), 3 baş şahidesinin tepelik kısmında gerdanlık ve diğer bitkisel süslemelerle(329-348-379) göze çarpar. 3 mezar taşının başlık kısmında başlığa sarılan sarığın dilimleri penç ve yaprak motifleri ile süslenmiştir(300-345-351). Bir ayak taşını tepelik kısmında palmet ve akantus yaprakları ile yer almaktadır.

6.2.1.13. Servi: Yaz kış yeşilliğini muhafaza etmesi, temizliği, güzel kokusu, uzun boyu ve yoğun yaprakları ile mezarlıkların vazgeçilmezi olan servi, mezar taşlarında süsleme öğesi olarak yoğun bir şekilde kullanılmıştır. Ağır başlılığı temsil eden servinin ucunun eğik olması ise tevazuu simgelemektedir.[109] Mezar taşlarının yanında Türk sanatının minyatür, tezhip, kitap kapaklarında, kâğıt oyma süslerinde, madenî eşyada, nakış ve resimler, seramik, taş işçilikte, özellikle mimari eserlerde ve daha benzeri birçok dalında hayat ağacının ve ölümsüzlüğün simgesi olarak kullanılmıştır.[110]

[106] TIRMAN, a.g.e. s. 60.
[107] DAŞ, a.g.e. 161; Hacer KARA-Şerife DANIŞIK, *Konya Mezarlıkları ve Mezar Taşları,* Konya 2005, s. 477.
[108] Abdullah YEĞİN, *Yeni Lûgat,* İstanbul 1975, s. 560.
[109] OĞUZ, a.g.e. s. 24
[110] Cevdet ÇULPAN, *Antik Devirlerden Zamanımıza Kadar İlahiyat, Edebiyat, Tıp ve Sanat Tarihlerinde Serviler*, II, İstanbul 1961, s. 101-138.

Ödemiş mezar taşlarında serviler genellikle ayak taşlarının gövde kısmında bazen yalnız, bazen asma, lale, sarmaşık ve benzeri bitkisel süslemelerle birlikte kullanılmıştır. Servilerin ucu çoğunlukla sağa veya sola doğru eğiktir. Nadiren dikey durumdadırlar. Baş şahidelerin tepelik kısmında mimari unsurlarla birlikte ele alınan servi motifi, bazen de baş taşında kavuklara işlenmiş olarak karşımıza çıkmaktadırlar. İncelediğimiz örneklerde 27 baş şahidesinde servi motifine rastlanmıştır. Bunlardan 15 mezar taşının tepelik kısmında mimari unsurlarla birlikte yer almaktadır(46-50-56-72-77-78-81-84-93-114-117-119-130-136-168). Beş adet baş şahidesinin başlık kısmındaki kavuk üzerine işlenmiş içi taralı ince bir servi motifi göze çarpar(40-73-74-90-123). Değişik yörelerdeki mezar taşı başlıklarında benzer şekilde servi motiflerine rastlanmaktadır. Manisa Gördes mezar taşları,[111] Edirne Ali Fetavi Tekkesi haziresindeki mezar taşları[112] örnek gösterilebilir. Bir mezar taşının tepelik kısmında penç ve yaprak motifleri ile göze çarpar(315). İki örnekte baş şahidesinin dışa bakan kısmında(292-374). 374 nolu örnekte kitabenin alt kısmına bir servi motifi işlenmiştir. 286 nolu örnekte aynı şekilde kitabenin alt kısmında bir servi motifi maviye boyalı olarak göze çarpmaktadır.

Ayak taşlarından 53 adedinde servi motifi tespit edilmiştir. Bunlardan 11 örnekte sadece servi motifi yer almaktadır(29-174-283-311-341-345-354-381-401-408-414). 174 ve 341 nolu ayak şahidesindeki servi motifleri yeşile boyalıdır. 41 nolu ayak taşında servi sarmaşık gül ile, 93 numarada kayıtlı ayak taşında sarmaşık gül ve stilize lale motifleri ile, 272-286-297-334-398 sırada kayıtlı ayak taşlarında sarmaşık ve servi motifleri, 362 nolu ayak taşında kıvrık dal ile, 61-243-244-248-251-351-374-416 nolu örneklerde servi asma yaprakları ve üzüm salkımları ile stilize edilmiştir. 21 ayak taşında ortada servi, iki yanında stilize lale motifleri yer almaktadır(62-74-84-90-93-94-101-110-115-122-123-198-217-235-239-256-261-265-326-378-399). Bu tür örneklere Batı Anadolu'nun muhtelif yerlerine rastlamak mümkündür.[113] 235 nolu mezar taşındaki servi motifi sarı renge boyanmıştır. Bir ayak taşında, gövde kısmında servi, tepe kısmında dilimli geometrik motifler(95), bir ayak taşında gövdede servi tepelik kısmında istiridye kabuğu motifleri yer almaktadır(279). Bir diğer örnekte gövdede servi, tepe kısmında penç, palmet ve akantus yapraklarından oluşan bitkisel süslemeler yer almaktadır(352). Değişik bir ayak taşında yukarıdan aşağıya iki yönden sarkan perde ve kandil motifinin altıda yer alan servi ve palmet motifleri göze çarpmaktadır(391). 396 nolu örnekte tek istisna olarak, servi motifi ayak taşının dışa bakan yüzünde yer almaktadır.

6.2.1.14. Üzüm: Üzüm ve asma cennet meyvelerinden sayılmaktadır. Bereket, bolluk ve hayatı simgeleyen üzüm, antik çağlardan beri bu özellikleri ile öne çıkan üzüm ve asma[114], Anadolu'nun değişik yerlerindeki mimari eserlerde süsleme öğesi olarak kullanılmıştır.[115] Batı

[111]BİÇİCİ; a.g.e. s. 779.
[112]OĞUZ, a.g.e. s.24.
[113] DAŞ, a.g.e. s. 43-45-52-57-61-72 v.d. ; BİÇİCİ, ag.t.(Ancak Hür Kâmil biçici tezinde servilerin iki tarafında yer alan ve bizim stilize lale olarak adlandırdığımız bu bitkisel süslemeleri horozibiği çiçeği olarak ifade etmektedir) S.772.
[114] OĞUZ, a.g.e. s.74.
[115] DAŞ, a.g.e. 123-159.

Anadolu'da Balıkesir Şeyh Lütfullah Camii haziresindeki mezar taşlarında,[116] Balıkesir Zağanos Paşa Camii Haziresindeki bazı mezar taşlarında süsleme unsuru olarak göze çarpmaktadır.[117] Ayrıca Manisa Gördes'teki mezar taşlarında da işlenmiştir.[118]

Üzüm, Ödemiş Mezar taşlarında daha çok ayak şahidelerinde ortadaki servi ağacına iki yönden sarılan asma çubukları ile birlikte süsleme öğesi olarak kullanılmıştır. 7 adet ayak taşında asma çubukları arasında stilize üzüm salkımları göze çarpmaktadır. Bunlar çoğunlukla 19. Yüzyılın sonlarına ait mezar taşlarıdır. Sadece son iki tanesi 20. Yüzyılın ilk çeyreğine aittir(243-244-248-251-277-374-416).

6.2.1.15. Yaprak: Ödemiş mezar taşlarında süsleme öğesi olarak stilize yaprak motifleri oldukça fazla miktarda kullanılmıştır. Sadece Ödemiş yöresinde değil Batı Anadolu'daki birçok mezar taşlarında diğer bitkisel süslemelerin yanında, stilize yaprak motiflerinin de sıkça kullanıldığı bir gerçektir.[119] İncelediğimiz örneklerden 47 adet mezar taşında stilize yaprak motifleri tepelik ve gödenin üst köşe kısımlarında süsleme olarak kullanılmıştır. Sadece 4 örnekte sade bir şekilde kullanılmıştır. İki örnekte saksı içinde tepelikte yer alır(220-324). Bir mezar taşının tepelik kısmını şekillendirmektedir(358). Bir mezar taşının boyun kısmına üç parçalı bir yaprak motifi işlenmiştir(206). Diğer örneklerde ise başka süsleme öğeleri ile birlikte kullanılmıştır(32-47-57-59-72-78-82-84-91-115-121-124-131-138-152-157-160-162-203-224-276-294-308-309-313-314-315-317-322-325-326-327-328-329-332-345-351-363-366-367-389-390-407).

Yukarıda başlıklar halinde sıralanan bitkisel süsleme öğelerinin dışında nadir rastlanan başka motifler de tespit edilmiştir. Bunlar birer adet olduğu için ayrı başlık altında incelemeye tabi tutulmamışlardır. Bir mezar taşının tepelik kısmında mimari unsurlarla birlikte çam ağacı(154), bir örnekte tepelik kısmında mimari süsleme öğeleri ile palmiye ağacı(39) göze çarpmaktadır. Bunlardan başka bir örnekte bordür içine yerleştirilmiş zeytin yaprakları(274), iki mezar taşında zeytin dalı diğer süsleme öğeleri ile kullanılmıştır(322- 343). Bir örnekte de hayat ağacı motifi tespit edilmiştir(379). 332 nolu örneğin ayak taşında meyveli hurma ağacı motifine rastlanmıştır. Cennet meyvelerinden sayılan hurma bir nevi hayat ağacı olarak mezarlara işlenmiştir.[120] Değişik yörelerdeki mezar taşlarında süsleme öğesi olarak kullanılmasına karşılık[121] Ödemiş'te sadece bir mezarın ayak taşında tespit edilebilmiştir.

Sonuç olarak, bu bölümde incelediğimiz örnekler, Osmanlı son dönem mezar taşlarında görülen süslemelerin karakteristik özelliklerini taşımaktadır. Süslemeler kaynağını tabiattan almakla beraber, stilize karakteristik bir üslup taşımaktadırlar. Anadolu'nun muhtelif

[116] Necmi ÜLKER, "*Ege Bölgesinde Osmanlı Devri Mezar Taşları", **Osmanlı, c. IX,*** Ankara 1999, s. 232.
[117] Abdülhamit TÜFEKÇİOĞLU, "*Balıkesir ve Yöresinde 2001 Yılı Araştırmaları, Mezar Taşları", **VI. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazı Sonuçları Toplantısı ve Sanat Tarihi Sempozyumu(8-10 Nisan 2002),*** Bildiriler, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 2002, 769.
[118] BİÇİCİ, a.g.t. s. 780.
[119] DAŞ, a.g.e. s.161; BİÇİCİ, a.g.t. s. 781.
[120] OĞUZ, ag.e. s.3.
[121] Eyup NEFES, *Samsun Yöresinde Bulunan Mezar Taşları(*Yayınlanmamış Doktora Tezi*),* Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 2002, s. 193; DAŞ, ag.e. s.161.

yerlerinde ve İstanbul'daki mezar taşlarında benzer örneklere sıkça rastlamak mümkündür.[122] Ayrıca kadın mezar taşlarının tepelik kısmında vazo veya saksı içine yerleştirilen farklı çiçek ve yaprak motiflerine mezar taşları yanında İstanbul'daki çeşmelerde de kullanıldığı müşahede edilmiştir.[123]

6.2.2. Geometrik Süsleme

İncelediğimiz mezar taşlarından 73 adedinde değişik geometrik süslemeler tespit edilmiştir. Bunlar; ay-yıldız, hilal, yıldız, çarkıfelek, baklava dilimi, istiridye kabuğu, midye kabuğu, damla, girland, yelpaze, güneş ışığı motifi ve diğer geometrik süslemeler olarak sıralanabilir.

6.2.2.1. Ay-Yıldız: Kataloğa alınan mezar taşlarından 8 adedinde ay yıldız motifi görülmektedir(51-92-300-326-337-412). Bunlardan 300 numarada kayıtlı olan ay-yıdız motifi başlığın ön kısmında, diğerleri is tepelikte diğer süsleme öğeleri ile yer almaktadır.

6.2.2.2. Baklava Dilimi: Dört örnekte baklava dilimi motifi kullanılmıştır(19-88-105-109). 3 erkek mezar taşının başlık kısmında kavukta(19-105-109). 88 sıra numarada kayıtlı mezar taşında tepelikteki kâsenin süslemesinde kullanılmıştır.

6.2.2.3. Bordür: 7 adet mezar taşında kullanılmıştır(27-56-138-176-274-296-363. Bordür, genellikle tepelikle gövdeyi birbirinden ayıran kısımlarda kullanılmaktadır.

6.2.2.4. Çarkıfelek: Anadolu'nun değişik yörelerindeki mimari eserlerde ve mezar taşlarında kullanılan çarkıfelek motifinin üzerindeki çark şekli dönüşü ifade ederken, ismindeki felek tabiri de ona kutsal bir anlam katmaktadır.[124] Tercan Mama Hatun Kümbeti(Anadolu Selçuklu Yapısı) portal kemerinin köşeliklerinde, Aksaray Kılıç Aslan Kümbeti giriş cephesinde, Ahlat Erzen Hatun Kümbetini çevreleyen sağır kemer dizisinin üst taraflarında, Tire Aydınoğlu Süleyman Bey Türbesinin kemerli girişi üzerinde, yanlarında,[125] Niğde Eskiciler Mescidi son cemaat yeri tavan yüzeyindeki ahşap kısımlarda[126] çarkıfelek motifi işlenmiştir. Mimari unsurlarının yanında, mezar taşlarında kullanılması, fani hayattan sonsuzluğa kavuşmanın anlatıldığı ifade edilmektedir.[127]

İncelediğimiz mezar taşlarından 5 örnekte çarkıfelek motifi kadın mezar taşlarının tepelik kısmında diğer süsleme öğeleri ile birlikte kullanılmıştır(27-28-32-43-96). Bunla ilk dört tanesi 18. Yüzyılın sonları, bir tanesi de 19. Yüzyılın ilk çeyreğine aittir. Baş şahidesinin tepelik

[122] DAŞ, a.g.e. s. 155 v.d.
[123] Örçün BARIŞTA, *İstanbul Çeşmeleri,* Ankara 1995, s. 103-113.
[124]Beyhan KARAMAĞARALI, *"İç içe Dairelerin Mahiyeti Hakkında",* ***Sanat Tarihinde İkonoğrafik Araştırmalar,*** Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Ankara 1993, s. 259.
[125] KARAMAĞARALI, ag.e. 253-254.
[126]Halit ÇAL, *Niğde Şehrindeki Ahşap Tavanlı Camiler ve Mescitler,* Ankara 2000, s.8.
[127] BİÇİCİ, a.g.t. s.786.

kısmında, tepelikle gövdeyi ayıran cetvelin üzerine oturtulan çarkıfelek motifini, üstten yarım daire şeklinde istiridye kabuğu motifleri sarmaktadır.

6.2.2.5. Damla Motifi: Üç mezar taşında damla motifine yer verilmiştir(43-381-400). 43 nolu mezar taşının tepelik kısmında dilimli tepeliğin üst kısmındaki dilimde yer almaktadır. 381 ve 400 sıra numarasında kayıtlı olan mezar taşlarının kitabelerinin birinci satırı damla motifi içerisine alınmıştır.

6.2.2.6. Hilal: Kuzeybatı Anadolu Bölgesinin çeşitli yerleşim yerlerindeki mezarlıklarda, özellikle mimari süsleme öğelerinin bulunduğu mezar taşlarında göze çarpmaktadır.[128] On iki örnekte hilal motifine rastlanmaktadır61-81-92-114-117-119-129-130-254-354-396-400). 61 nolu örnekte mezar taşının boyun kısmında, 81-92-114-117-119-129-130 numarada kayıtlı mezar taşlarının tepelik kısmında mimari unsurlarla birlikte, 254-396-400 nolu örneklerde diğer süsleme öğeleri ile birlikte tepe kısmında, bir mezar taşında ise kitabenin son satırında yer almaktadır(354).

6.2.2.7. Mühr-ü Süleyman: 11 sıra numarada kayıtlı mezarın ayak taşının dış yüzeyinde bulunmaktadır. Kataloğa alarak incelediğimiz mezar taşlarından sadece bu mezarda mührüsüleymen motifine tesadüf edilmiştir. Mezarın tarihi belli olmamakla birlikte, mezar taşı tipolojisinden, beylikler dönemine ait olduğu tahmin edilmektedir. Hazreti Adem Peygamberin cennetten çıkardığı üç şeyden biri olarak bilinen bu işaret kudreti simgeler. Şu anda İsrail bayrağının üzerinde bulunmasından dolayı çoğu kişi bunu Yahudilerin kutsal işareti olarak görse de, bu sadece Yahudiler için değil, tüm dinler için inmiştir. Bunun yanı sıra Selçuklular ve Osmanlılar döneminde gerek kültürel, gerek manevi olarak bu işaret kullanılmıştır. Kaptan-ı derya Barbaros Hayreddin Paşa sancağında Mührüsüleyman kullanılmıştır. Ayrıca, padişah gömleklerinde, Osmanlı kılıçlarında, cami duvarlarında, minberlerde, çeşme ve şadırvanlarda, kapı kanatlarında, sikkelerde ve mezar taşlarında kullanılmıştır(Mührüsüleyman ve İsrail bayrağı- Güncel-Necip Fazıl Kısakürek- google).

6.2.2.8. Serbest Geometrik Süslemeler: Değişik geometrik süslemelerin yer aldığı mezar taşı adedi 12'dir(51-63-73-83-85-101-108-123-126-404-409-417). Bunlardan 51-73-83-108-123-126 nolu mezar taşlarının başlık kısmında sarığın sarıldığı bez astarda dikey çubuk olarak, 101-404-409 nolu örneklerde başlıkta serbest geometrik desenler olarak göze çarpmaktadır.

6.2.3. Nesneli Süslemeler

Kataloğa alarak incelediğimiz mezar taşlarında bitkisel ve geometrik süslemelerin yanında, alem, av tüfeği, gerdanlık, kandil, madalyon, tabanca, tarak, saksı, sütunce ve vazo motifleri kullanılmıştır.

[128] TUNÇEL, a.g.e. s. 17 v.d.

6.2.3.1. Alem: Genellikle mimari süslemelerde camilerde kullanılan alem motifi, yalın olarak erkek mezarlarından birinin baş şahidesinin boyun kısmına kabartma olarak işlenmiştir(40).

6.2.3.2. Av Tüfeği: Bunun tek örneği Yolüstü Köyü mezarlığında bulunmaktadır(89). Erkeğe ait baş şahidesinin gövde kısmında sol üst tafafına çapraz olarak işlenmiştir. Kitabesinden arslan avı sırasında öldüğü ifade edilmektedir. Av tüfeği motifinin bu sebeple işlendiği anlaşılmaktadır.

6.2.3.3. Gerdanlık: 20. Yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenen kadın mezar taşlarından 20 adedinde gerdanlık motifi kullanılmıştır(316-317-322-328-329-343-348-349-363-364-366-376-379-383-386-396-397-399-400-412). Bunlardan 386 numaralı mezar taşında kitabenin birinci satırında yer alan gerdanlık motifi, diğer mezar taşlarının tepelik kısmında yer almaktadır. 316-317-322-328-349-363-366-400 sıra numarada kayıtlı mezar taşlarında istirdye kabuğu motifi ile birlikte yer almıştır. Gerdanlık motifleri alınlık kısmında, istiridye motifleri ise tepeliğin sivri üst kısmında yer almaktadır. Diğer mezar taşlarında değişik süsleme unsurları ile birlikte kullanılmışlardır. Takı gurubu içerisinde yer alan gerdanlık, genellikle ini dizileri içerisine yerleştirilen beşibirlik şeklinde sembolize edilmişlerdir. Bu motifin süsleme unsuru olarak kullanılması eski Türk dönemlerine kadar gider. Karahanlıların başkenti Balasagun'da yapılan kazılarda gerdanlık ve kolye tasvirli balballar ve Akşehir müzesinde boynunda gerdanlık bulunan bir sfenksle başlayan örnekler 20. Yüzyıla kadar uzamaktadır.[129]

Manisa Nişancı Paşa Camii Haziresinde yer alan bazı mezar taşları ile Gördes mezar taşlarında takı örneklerinden gerdanlıklara rastlanmaktadır.[130]

6.2.3.4. Kandil: Ölünün yolunu aydınlatıcı bir anlam ifade eden kandil motifine Anadolu'nun değişik yörelerinde rastlanır. Özellikle Ahlat mezar taşlarında, sıkça örneklerine rastlanmaktadır. En erken örneklerinden biri 1181 tarihli Divriği Kale Camii mihrabında yer almaktadır.[131] Gördes mezar taşlarında kandil motifine bir ayak şahidesinin arka kısmında rastlanmıştır.[132]

İncelediğimiz örneklerden 4 mezar taşında kandil motifi tespit edilmiştir. Bunlardan 10 nolu örnek beylikler dönemi mezar taşı olup, kandil motifi mezar taşının arka kısmında yer almaktadır. Bir mezar taşının tepelik kısmında baldaken türü mimari yapının kubbeleri arasında üç adet kandil motifi göze çarpmaktadır(312). Bir örnekte kitabedeki vefat tarihi kandil motifi içerisine alınmıştır(371). Bir mezarın ayak şahidesinin tepelik kısmında yer alan perdeye asılı bir kandil motifine rastlanmıştır(391). Kandil, ayak taşının gövde kısmında yer alan servi ağacının ucuna değecek şekilde stilize edilmiştir. Bu örnek Eyüp Sultan Camii

[129] Örçün BARIŞTA, "*Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk Mezar Taşlarından Bazı Takı Tasvirleri", **XIII. Türk Tarih Kongresi,*** 4-8 Ekim Ankara 1999, Kongreye sunulan Bildiriler, III. c, II. Kısım, Ankara 2002, s. 1309-1313.
[130] BİÇİCİ, a.g.t. s.791-792.
[131] Beyhan KARAMAĞARALI, *Ahlat Mezar Taşları,* Ankara 1992, s.3-59.
[132] BİÇİCİ, a.g.e. s.789.

haziresindeki mezar taşlarındaki kandil motifi ile Manisa Gördes mezarlıklarındaki bazı örneklere benzemektedir.[133]

6.2.3.5. Kâse: İmcelediğimiz örneklerden sadece bir örnekte içinde meyve bulunan kâse motifi kullanılmıştır(115). Meyve ile dolu kâse kompozisyonu, ölünün cennete gitmesi ve cennet meyvelerinden yararlanması yönünde bir temenni olarak değerlendirilmektedir.[134] İncelediğimiz örnekte olduğu gibi, genellikle kâse motifi kadınlara ait mezar taşlarının tepelik kısmında kullanılmıştır. Üç dilimli kaideli olan kâse içerisinde güller ve meyveler göze çarpmaktadır. Bu tür örneklere Gördes mezar taşlarında rastlanır.[135] İçinde meyve bulunan kâse motiflerinin yer aldığı mezar taşı örneklerine başta Eyüp'teki mezarlıklarda olmak üzere, Menemen Ulu cami haziresindeki mezar taşlarında, Manisa müzesindeki bazı mezar taşlarında, Tire müzesindeki mezar taşlarında, Tire Yeni Cami haziresindeki bazı mezar taşlarında, Edincik mezar taşlarında içinde meyve tasvirli değişik türdeki kâse örnekleri göze çarpmaktadır.[136]

6.2.3.6. Köstekli Saat: Erkeklere ait mezarlardan 7 adedinde köstekli saat motifi kullanılmıştır(341-361-384-385-387-402-409). Bunlardan ilk beş örnekte baş şahidesinin gövde kısmında kitabenin ilk satırında vefat tarihi öncesi yazılan sene yerine köstekli saat motifi kullanılmıştır. Diğer iki örnekte ise baş şahidesinin gövde kısmında kitabenin üst tarafında tabanca ve tarak motifleri ile birlikte kullanılmıştır. Bu motifin Ödemiş yöresine has olduğunu söylemek mümkündür; çünkü incelediğimiz eser ve tezlerde buna dair bir kayda rastlanılmamıştır.

6.2.3.7. Madalyon: Bir örnekte madalyon motifine rastlanmıştır(18). Dilimli tepeliği gövde kısmından ayıran cetvelin üzerinde bir daire içerisine yerleştirilen madalyonun etrafı üst ve yanlardan istiridye kabuğu motifi ile sarılmıştır.

6.2.3.8. Perde: Erkeğe ait bir mezarın ayak taşının üst kısmından yanlara sarkıtılan perde, kenarlara bağlanarak açılmış bir vaziyette yüzeye işlenmiştir(391). Perdenin ortasından aşağıya sarkıtılan bir kandil motifi, ayak taşının ortasına işlenmiş bir servinin ucuna değecek şekilde tasarlanmıştır. Ayak taşında palmet motiflerine de yer verilmiştir. Değişik yörelerdeki mezar taşlarında az da olsa perde motifinin işlendiği mezar taşlarına rastlanmaktadır. Mesela, Samsun yöresindeki mezar taşlarında benzer örneği mevcuttur.[137]

6.2.3.9. Sütunce: Beş mezar taşının kenar kısımlarına işlenmiş sütunce motifleri görülmektedir(4-5-11-47-64). Bunlardan ilk üçü beylikler dönemine ait mezar taşlarıdır. Diğer

---

[133]Murat ÇERKEZ, "*Eyüp Sultan Mezarlıklarında Kandil Motifleri", **Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla III. Eyüp Sultan Sempozyumu, Tebliğler,*** 28-30 Mayıs 1999, İstanbul 2000, s. 343-361; Biçici, a.g.e. s.789.

[134]Yaşar ÇORUHLU, "*Eyupsultan ve Çevresindeki Hazirelerde Bulunan Mezar Taşlarında Kâse İçinde Meyve Tasvirlerinin Sembolizmi",* Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla II. Eyupsultan Sempozyumu, Tebliğler, 8-10 Mayıs 1998, İstanbul 1998, s. 120.

[135] BİÇİCİ, a.g.t. s.790.

[136]Hans Peter LAQUER, "*Osmanlı Mezar Taşlarının Süslemesinde Bitkisel Motifler*", Ankara 1984, s. 265; TÜFEKÇİOĞLU, a.g.e. s.91.

[137] NEFES, a.g.t. s. 201.

örnekler ise 18. Yüzyıl Osmanlı dönemi mezar taşlarıdır. Burmalı olan bu sütunceler, yukarıda da bahsedildiği gibi, baş şahidelerinin kenar kısımlarına işlenmişlerdir. İzmir ve Samsun yöresi mezar taşlarında sütuncelerin işlendiği mezar taşlarının benzer örneklerini görmek mümkündür.[138]

6.2.3.10. Tabanca: İki erkek mezar taşının baş şahidesine işlenmiş tabanca motifi tespit edilmiştir(402-409). Baş şahidesinin gövde kısmında kitabenin üst tarafına kabartma olarak işlenmiş tabancanın sağ yanında birer tarak motifi ile üstten sağ tarafa doğru sarkan köstekli saat motifleri göze çarpmaktadır. Bunlar ender rastlanan örneklerdendirler. Bu mezar taşları sön dönemlere yani 20. Yüzyılın ilk çeyreğine tarihlenmektedirler.

6.2.3.11. Tarak: Yukarıda da bahsedildiği gibi, 20. Yüzyılın ilk çeyreğine ait iki erkek mezar taşının baş şahidelerinin gövde kısımlarında, tabanca ve köstekli ile birlikte yer almaktadır(402-409).

6.2.3.12. Saksı: Genellikle kadın baş şahidelerinin tepelik kısmında, tepelikle gövdeyi ayıran cetvel üzerine oturtulmuş bir şekilde göze çarpmaktadırlar. Saksıdan çıkan stilize edilmiş akantus yaprakları, değişik bitkisel motifler tepeliği doldurmaktadır. 19 örnekte saksı motifine yer verilmiştir(79-121-129-150-177-179-182-188-203-208-220-221-225-227-230-238-247-310-324). Bunların son iki tanesi 20. Yüzyılın ilk dönemlerine ait olup, diğerleri 19. Yüzyıla tarihlenmektedirler. İzmir ve Gördes yörelerinde saksı motifinin yer aldığı mezar taşlarına rastlamak mümkündür.[139] Ayrıca, Eyup Pertev Mehmet Paşa ve Nişancı Feridun Paşa türbelerindeki sembolik lahitlerin kenarlarına işlenmiş, içlerinde çeşitli çiçek motiflerinin bulunduğu saksılar tespit edilmiştir.[140]

6.2.3.13. Vazo: Vazoya çiçek yerleştirmenin, doğuda çok eskiden beri bilinen bir gelenek olduğu söylenmektedir. Pek çok kültürde değişik biçimde görülen vazo motifleri, Türk sanatında Osmanlılarla birlikte görülmeye başlamıştır. Önceleri mimari eserlerde görülen vazo, daha sonraları değişik alanlarda, özellikle duvar çinileri, seramikler, taş mermer üzerinde(çeşme ve mezar taşlarında), resim ve minyatürlerde, tezhip sanatında sıkça kullanılmıştır.[141]

İncelediğimiz mezar taşlarından 23 adedinde vazo motifine rastlanmaktadır(103-117-124-131-135-160-175-184-191-199-203-205-209-214-216-218-229-242-250-252-263-279-403). Bunlardan 103 nolu örnekteki vazo motifi kaideli olup içine bir gül demeti yerleştirilmiştir. 117 sıra numarada kayıtlı mezar taşındaki vazo bereket boynuzu şeklinde tasvir edilmiş olup, üzerine alemli dilimli kubbe yerleştirilmiştir. Mimari unsurlarla birlikte tepelik kısmında yapılan süsleme türüne İzmir Şeyh Camii haziresinde yer alan mezar taşlarının bazılarında

[138] DAŞ, a.g.e. s. 56; NEFES, a.g.t. s. 200.
[139] DAŞ, a.g.e. s. 145; Biçici, a.g.t. s. 791.
[140] Aziz DOĞANAY, "*Eyupsultan Camii Civarındaki Bazı Mezarların Natüralist Üslupta Klasik Devir Süslemeleri",* ***Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla II. Eyupsultan Sempozyumu,*** Tebliğler**,** 8-10 Mayıs 1998, İstanbul 1998, s. 261-263.
[141] Azade AKAR, "*Tezyini Sanatımızda Vazo Motifleri",* ***Vakıflar Dergisi,*** Sayı: VIII, Ankara 1969, s. 267 v.d.

rastlanmaktadır.[142] 184 nolu mezar taşındaki vazo dilimli şekide olup içerisinden akantus yaprakları çıkarak sağa sola doğru kıvrımlar yaparak yayılmaktadır. 205 nolu şahidedeki vazo ters külah şeklinde ve altı sağa doğru kıvrımlı ve içerisine akantus yaprakları yerleştirilmiştir. 124-175-279 nolu örneklerde vazolar kaideli ve kulplu olarak tasvir edilmiş, içlerine akantus yaprakları, yaprak ve çiçek motifleri yerleştirilmiştir. 131-160-209-214-216-218-229-250 nolu mezar taşlarındaki vazolar kaideli olup içlerine stilize akantus yaprakları yerleştirilmiştir. 199 numaraya kayıtlı mezar taşındaki vazo V şeklinde ve içinden akant yaprakları çıkmaktadır. 242 nolu örnekteki vazonun altı iki dilimli olarak tasarlanmış ve içerisine akantus yaprakları yerleştirilmiştir. 263 nolu mezar taşında iki kademeli olarak stilize edilen vazodan akatus yaprakları çıkmaktadır. Bunların dallarının arasında penç motifleri göze çarpmaktadır.

Mezar taşlarında kullanılan vazolardan bereket boynuzu şeklinde olanların örneklerine İstanbul'daki mezarlıklarda sıkça rastlanır.[143] Bunun dışında, Tire Müzesinde, İzmir Agora'da, Manisa müzesinde, Pınarbaşı mezarlığında, Alaşehir Şeyh Sinan Camii haziresinde, Zeytinliova mezarlığındaki bazı mezar taşlarında tasvir edilmiştir. Tepelikteki kaideli vazodan çıkan ve iki yana kıvrılan gül ve akantus demetlerinin yer aldığı mezar taşı örneklerine(160), Gördes'te, Tire Yeni Cami haziresindeki bazı mezar taşları ile İzmir Hacı Mahmut Camii haziresindeki bazı mezar taşlarında karşımıza çıkmaktadır.[144] Kaidesiz vazo örneklerinin yer aldığı mezar taşlarına, İzmir Şeyh Camii haziresinde, Manisa Müzesinde ve Gördes'te yer alan bazı mezar taşlarında tasvir edilmiştir.[145] Kulplu ve kaideli vazo örneklerine Edincik'te ve Gördes'teki mezar taşlarında gözlemlenmiştir.[146]

6.2.4. Mimari Süslemeler

Mimari tasvirli mezar taşı örneklerine, Anadolu'nun değişik yörelerinde rastlanmasına karşılık, özellikle Batı tesirinin görüldüğü XVIII. Ve XIX. Yüzyıllarda Ege bölgesinde mimari unsurların, sıkça kullanıldığı yapılan araştırmalarla ortaya konmuştur.[147] Necmi Ülker'in 1985-1986-1988-1989-1990-1991 tarihi çalışmalarında Batı Anadolu'nun birçok yerinde mimari tasvirli mezar taşlarının varlığını ortaya koymuştur. Ödemiş'teki mimari tasvirli mezar taşlarını değerlendirirken, adı geçen eserlerdeki benzer örnekler verilecektir. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi, Anadolu'nun muhtelif yörelerindeki mimari eserlerde az da olsa bunların örneklerine rastlamak mümkündür. Mesela, İstanbul ve Afyon'daki bazı mezar taşlarında,[148] Doğu Anadolu Bölgesinde Kemah'taki bir mezar sandukasında cami tasvirli süsleme

[142] TUNÇEL, ag.e. s. 31-33,47-49.
[143]LAQUER, aynı yer; TUNÇEL, a.g.e. s. 84 v.d.
[144]BİÇİCİ, a.g.t. s. 792; DAŞ, a.g.e. s. 127-133.
[145]TUNÇEL, aynı yer; BİÇİCİ, aynı yer.
[146]TÜFEKÇİOĞLU; a.g.e. s. 80; BİÇİCİ, aynı yer.
[147]TUNÇEL, a.g.e. s. 1; Biçici, a.g.t. s. 793-797.
[148]Yılmaz ÖNGE, "*Anadolu Sanatında Cami Motifi", **Önasya,*** C. 4, Ankara 1968, s. 10-11.

kullanılmıştır.[149] Cami tasvirli mezar taşlarından 1788 tarihli bir örneğinin İstanbul'da Tokmak tepeye çıkan yol üzerindeki mezarlıkta bulunduğunu, ancak bu mezar taşının sonradan kaybolduğu Yılmaz Önge tarafından ifade edilmektedir. Aynı müellif, Kastamonu İbni Neccar camii kıble cephesinde kesme taş kaplama üzerine sıvadan kabartma çizgilerle şematik olarak işlenmiş bir cami tasviri olduğunu, keza Akşehir Ulu camiinin mihrap üstü kubbesinde ve kıble cephesinde bulunan alçı pencerede iki minareli kubbeli bir cami motifinin yer aldığını, Kastamonu Nasrullah camii yanındaki Bayraklı medresesinin revak duvarına Sultan Ahmet camii motifinin stilize olarak işlenmiş olduğunu, yine Üsküdar Valide camiinin kıble cephesi ve güneybatı köşesinde taştan oyma iki minareli birer cami motifi yer aldığını ifade etmektedir.[150] Diğer taraftan Erzincan Kemah'taki Behram Şah ve Mengücek gazi türbelerinin kuzeyinde yer alan Abdulbaki Efendi'ye ait 1831 tarihli sandukanın bitkisel süslemeler arasına dört minareli bir cami kabartma olarak işlenmiştir.[151]

Çalışma konumuz olan Ödemiş yöresinde de mimari unsurların, özellikle cami tasvirlerinin kullanıldığı 30 adet mezar taşı tespit edilmiştir. Bunların en erken örneği(39) 1795 yılına ait iken, en geç örneği ise(312) 1904 yılına tarihlenmektedir. Bunlardan 29 adedi kadın mezar taşlarının baş şahidesi tepelik kısmında diğer süsleme öğeleri ile birlikte yer almaktadır. 109 nolu örnekte ise mimari unsurlar kadına ait ayak taşının tepelik kısmında yer almaktadır. Bu mezar taşı Ödemiş yöresinde bulunan tek örnektir. Mimari tasvirler; cami, türbe, ev gibi unsurları kapsamaktadır. Bir örnekte bahçe duvarı veya köprüyü andıran mimari bir unsur yer alırken(203), yirminci yüzyılın başlarına ait olan(1904 tarihli) mezar taşındaki mimari yapı baldaken türünde olup daha çok bir çeşmeyi andırmaktadır(312).

Tepelik kısmında yer alan mimari unsurlardan cami motifi, 14 mezar taşında alınlığın sol tarafında(39-45-54-66-72-77-81-87-102-114-119-129-136-153), 8 tanesinde ortada(46-50-51-59-78-84-92-130), 3 tanesinde ise sağ yanında yer almaktadır(81-93-168). 48 nolu örnekte ortada üç adet sivri külahlı yapı yer almaktadır. Bir mezar taşında alınlığın ortasına yerleştirilmiş bereket boynuzu şeklindeki vazonun içerisine yerleştirilmiş dilimli iki kubbe göze çarpmaktadır(117). Camilerden on beş adedi tek katlı(51-54-59-72-77-78-87-93-102-114-119-130-136-153-168), dokuz adedi iki katlı(39-45-46-66-81-84-92-119-129), bir adedi ise üç katlı(50) olarak tasarlanmıştır. Yirmi cami tek minareli(39-45-46-51-54-66-72-77-78-81-87-93-102-114-119-129-130-136-153-168), iki cami iki minareli(50-92), iki cami ise minaresizdir(59-84). Minarelerin tamamı tek şerefelidir. Minarelerin tamamında mazgal delikleri göze çarparken, on iki minarede şerefe kapısına yer verilmiştir. Minarelerin dokuz tanesi hariç(72-77-78-87-94-103-114-137-153) diğerlerinin gövdesi bileziklidir. Minarelerin dokuz adedi kaideli(45-50-51-66-92-129-130-131-168), bunların beş adedinde minareye çıkış kapısına yer verilmiştir(45-50-66-131-168). Camilerin bir tanesi hariç(153) tamamı dilimli

[149]Emre MADRAN, *"Anadolu Mezarlıklarında Nakışlı ve Tasvirli Sandukalardan Örnekler"*, ***Önasya,*** C.7, Ankara 1971, s. S.16-17.
[150] ÖNGE, a.g.e. s. 8-9.
[151] MADRAN, a.g.e. s. 17.

kubbeli alemlidir. Bu örnekte caminin kesme taştan yapılmış duvarları gözükmekte, örtü kısmı üçgen alınlığın sol kenarına denk gelmiş olup, görüntüde yer almamaktadır.

Cami gibi kubbeli olan ve türbe diye adlandırabileceğimiz yapılardan tepeliğin sağ tarafında duvarları kesme taştan iki yapının yer aldığı bir mezar taşı(81), tepeliğin sol tarafında dilimli kubbeli yapının yer aldığı üç adet mezar taşı(92-114-136), tepeliğin orta kısmında vazo içerisine yerleştirilmiş iki adet dilimli kubbeli ve alemi yapının yer aldığı mezar taşı bulunmaktadır(117). İki örnekte tepeliğin sağında cami ile aynı cephe üzerinde yer alan dilimli kubbeli birer yapı yer almaktadır(54153). Mezar taşlarında, cami ile birlikte tepelikte yer alan mimari unsurlardan, türbe diyebileceğimiz sivri külahlı yapılara sıkça yer verilmiştir. 39 nolu örnekte tepeliğin sağ tarafında, ikisi ön planda olmak üzere, yedi adet sivri külahlı yapı yer almaktadır. Yapıların arasına servi, gül ve palmiya motifleri yerleştirilmiştir. 45 nolu mezar taşında tepeliğin sağ tarafında beş adet, bir mezar taşında ikisi sol tarafta, beş adedi sağ tarafta olmak üzere yedi adet sivri külahlı yapıya yer verilmiştir(46). Bunlardan solda yer alan yapının birisi ile sağda yer alan yapılardan iki adedinin sadece bir kısmı gözükmektedir. Bir mezar taşında tepeliğin orta kısmında üstten yuvarlak bir kemerle çevrili üç adet sivri külahlı yapı tasviri yer almaktadır(48). Alınlığın sağ tarafında bahçe duvarı içerisinde yer alan iki sivri külahlı yapı tasviri değişik bir örnek olarak karşımıza çıkmaktadır(66). Diğer bazı mezar taşlarında tepeliğin sağ tarafında değişik sayılarda sivri külahlı yapı tasvirleri yer almaktadır(77-84-102-119-168). Bazı mezar taşlarında ise diğer mimari unsurların yanında çatılı yapılar sembolize edilmiştir(92-93-114). Bir örnekte tepelik kısmındaki mimari süslemelerle birlikte, tepelikle gövdeyi ayıran cetvel ile kitabeyi üstten kuşatan kemer arasında kalan köşelerde de mimari tasvirlere rastlanır(93). İki köşede birer sivri külahlı yapı, birer çatılı bina ile birlikte yer almaktadır. Bu mezar taşı, bu özelliği ile yöredeki tek örnektir. Sadece bir ayak taşının tepelik kısmında mimari tasvirlere yer verilmiştir(109). Tepeliği kaplayan bir bahçe duvarı içerisinde solda tek katlı çatılı bir bina, sağ tarafta biri iki katlı, diğeri tek katlı sivri külahlı birer yapı cepheyi paylaşmaktadırlar. Çatılı binanın sağ arka planında ise sivri külahlı bir yapı göze çarpmaktadır.

Çalışmamızın bu kısmında, İzmir Ödemiş yöresindeki mimari tasvirli mezar taşlarını değişik özellikleri ile sınıflandırmaya tabi tutarken, Batı Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki mezar taşlarından benzerlik gösterenler beraber verilmeye çalışılacaktır:

a)- Tek Katlı Minaresiz Cami: Tek örneği bulunan mimari süsleme tepeliğin orta kısmında yer almakta ve yanları ve üst kısmı stilize yaprak motifleri ile kuşatılmış durumdadır(59). Bunun benzer örneği İzmir Hacı Mahmud Camii haziresindeki mezar taşlarında görülmektedir.[152]

b)- Tek Katlı, Tek Minareli Cami: Ödemiş mezar taşlarında üç örneği tespit edilen(72-78-87) bu tür mezar taşlarına Pınarbaşı mezarlığında 1801 tarihli şerife Hadice'ye ait mezar taşında ve Manisa Gördes'teki yedi adet mezar taşında benzer örneklerine rastlanmaktadır.[153]

[152]Necmi ÜLKER, "*İzmir Hacı Mahmut Camii Haziresindeki mezar Kitabeleri(XVIII-XIX. Yüzyıl)"* ***V. Araştırma sonuçları Toplantısı 6-10 Nisan 1987***, Ankara 1988, s. 21

c)- Tek Katlı, Tek Minareli Cami, Kubbeli ve Sivri Külahlı ve Çatılı Yapılar: Tepeliğin sol tarafında yer alan tek katlı tek minareli caminin sağında dilimli bir kubbe yer almaktadır(54). Bir mezar taşında, alınlığın sağında tek katlı tek minareli bir cami, sol yanında çatılı bir bina yer alırken, gövde ile tepeliği ayıran cetvelle kitabeyi üstten kuşatan yuvarlak kemer arasındaki köşelere birer sivri külahlı, birer adet de çatılı yapı yerleştirilmiştir(93). Benzer Örneğine İzmir Esnaf Şeyh Camii haziresindeki bir mezar taşına tesadüf edilmiştir.[154] Diğer bir örnekte(136) solda dilimli kubbeli bir cami, sağında ise iki adet dilimli kubbe işlenmiştir. 153 nolu örnekte ise duvarları kesme taştan, örtü sistemi belli olmayan tek minareli bir cami, sağ yanında ise dilimli bir kubbe tasvir edilmiştir. Bir mezar taşında, alınlığın sağında yer alan kare planlı cami, sol tarafta ise sivri külahlı türbe yer almaktadır(168).

d)- Tek Katlı, Tek Minareli, İki Kubbeli Cami İle Sivri Külahlı ve kubbeli Yapılar: İki kubbeli ve tek minareli yapı cami örnekleri ile diğer mimari yapıların beraber yer aldığı mezar taşlarından dört adet tespit edilmiştir(102-114-119-130). Bunlardan 102 nolu örnekte cami tepeliğin solunda yer alırken, sağ yanında ise sivri külahlı iki türbe tasviri bulunmaktadır. 114 numaralı mezar taşında sol tarafta biri büyük, diğeri küçük iki kubbeli cami, sağ yanında da iki adet kubbeli yapı göze çarpmaktadır. Bir mezar taşında(119), tepeliğin solunda bahçe duvarı ile çevrili iki kubbeli cami, sağ tarafında ise üç adet sivri külahlı türbe bulunmaktadır. Diğer örnekte, alınlığı kaplayan iki kubbeli caminin tek minaresi kubbeler arasında yer almaktadır(130). Bunun benzerlerine İzmir Pınarbaşı mezarlığında ve Akhisar Ulu Cami Haziresinde rastlanmaktadır.[155]

e)- İki Katlı, Tek Minareli Cami, Ev ve Türbeler: Batı Anadolu'da olduğu gibi Ödemiş yöresinde de en sık rastlanan mimari süslemeli mezar taşı örnekleri bu türdendir. Altı adet mezar taşında iki katlı tek minareli cami motifi yanında kubbeli ve sivri külahlı mimari unsurlar tasvir edilmiştir(39-45-46-66-81-84-129). Bunlardan bir örnekte cami ortada yer alırken(46), beş mezar taşında cami motifi tepeliğin sol yanında verilmiştir(39-45-66-81-129). Tepeliğin diğer kısımlarında çatılı ev ve sivri külahlı türbe tasvirleri yer almaktadır. Batı Anadolu'nun muhtelif yerlerindeki mezar taşlarında bu örneklere sıkça rastlamak mümkündür.[156]

f)- İki Katlı Minaresiz Cami ve Türbe: Bu tür mimari süsleme öğesinin yer aldığı tek örnek tespit edilmiştir(84). Tepeliğin orta kısmında iki katlı minaresiz bir cami, sağ yanında dikdörtgen formlu konik örtü sistemi sistemine sahip bir türbe yer almaktadır. Diğer kısımlarda stilize yaprak ve çiçek motifleri dikkati çeker. Benzer örneğine İzmir Hacı Mahmud Camii haziresinde bulunan mezar taşlarında,[157] Balıkesir Şeyh Lutfullah Camii haziresinde Yer

---

[153] TUNÇEL, a.g.e. s.44-45; BİÇİCİ, a.g.t. s.798.
[154] DAŞ, a.g.e. s. 93.
[155] TUNÇEL, a.g.e. 99-149-164.
[156] DAŞ, a.g.e. s.48; BİÇİCİ, a.g.t. s. 799; TUNÇEL, a.g.e. s. 21-23-27-29-31-34-43-53-55-57-61-66-68-78-80-82-84-90-102-106-110-135-171-175-203; ÜLKER, "*İzmir Ali Ağa Camii Haziresi Mezar Kitabeleri(XVIII-XX. Yüzyıl)*" ***VI. Araştırma Sonuçları Toplantısı 23-27 Mayıs 1988,*** Ankara 1989, s. 23.
[157] DAŞ, a.g.e. s.135; ÜLKER, a.g.e. s. 22.

alan Ümmühan Kadın'a ait 1781 tarihli mezar taşında, bitkisel süslemelerle birlikte iki katlı minaresiz bir cami motifi yer almaktadır.[158]

g)- İki Katlı, İki Minareli Cami, Kubbeli ve Çatılı ve Sivri Külahlı Yapılar: Alınlığın ortasında iki katlı, dilimli kubbeli ve iki minareli cami, sol yanında tek katlı dilimli kubbeli bir yapı, sağ tarafında çatılı tek katlı bir ev yer almaktadır(92). Sadece bir mezar taşında görülen bu tür mimari süslemelerin yer aldığı mezar taşlarına İzmir Agora'da bulunan mezar taşlarında,[159] Gördes'teki bazı örneklerde,[160] İzmir Esnaf Şeyh Camii haziresindeki bir mezar taşında,[161] Tire Müzesindeki 1813 tarihli mezar taşı ile İzmir Pınarbaşı'ndaki 1817 tarihli mezar taşında[162] görülmektedir. Ancak Esnaf Şeyh Camii haziresindeki örnekte mimari süsleme olarak sadece iki katlı, iki minareli cami motifi yer almakta olup, tepelikteki diğer boşluklar bitkisel süslemelerle doldurulmuştur.

h)- Üç Katlı İki Minareli Cami ve Yapılar: 50 sıra numarada kayıtlı bu mezar taşının alınlığın orta kısmında yer alan üç katlı iki minareli caminin iki yanında yapılar yer almaktadır. Ancak mezar taşı yıprandığı için yapı türleri tanımlanamamıştır. Bu Tür mimari bezemelere, İzmir Pınarbaşı mezarlıklarında,[163] Manisa Müzesindeki bir mezar taşının alınlığında, Menemen Ulu Cami Haziresindeki 1823 tarihli mezar taşında[164] rastlanmıştır.

Bunların dışında, Ödemiş yöresindeki mezar taşlarında göze çarpan mimari süsleme türlerinden, bereket boynuzu şeklindeki vazoya yerleştirilen dilimli iki kubbe(117), alınlığı boydan boya kaplayan köprü veya bahçe duvarı görünümündeki mimari unsur(203), mezar taşının alınlık kısmında yer alan çeşme olma ihtimali olan baldaken tarzındaki mimari yapı(312) motifleri de mevcuttur.

Yukarıda zikredilen süsleme öğelerinin tamamı kadın mezar taşlarının tepelik kısmında yer almaktadır. Sadece kadına ait bir mezarın ayak taşının tepelik kısmında kesme taştan yapılmış bir bahçe duvarı içerisinde yer alan duvarları kesme taştan yapılmış sundurma bir bina, biri binanın sağ arka kısmında, sağ tarafında ise, biri tek katlı diğeri iki katlı sivri külahlı iki yapı yer almaktadır(109). Manisa Müzesi(Mevlevihane)'ndeki 1818 tarihli mezarın ayak şahidesinin tepelik kısmında iki minareli, iki katlı cami tasviri göze çarpmaktadır. Her ne kadar mimari unsurlar bakımından aynı olmasa da, ayak taşının tepelik kısmında mimari motiflerin yer alması açısından benzerlik arz etmektedir.[165]

---

[158]Necmi ÜLKER, "*Balıkesir Şeyh Lutfullah Camii Haziresi Mezar Kitabeleri(XVIII-XX. Yüzyıl)", **VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı,*** 28 Mayıs-1 Haziran 1990, Ankara 1991, s. 459.
[159] TUNÇEL, a.g.e. s. 66-68.
[160]BİÇİCİ, a.g.t. s. 799.
[161]DAŞ, a.g.e. s. 93.
[162]TUNÇEL, a.g.e. s. 73-88.
[163]Necmi ÜLKER, "*İzmir'in Pınarbaşı Mezar Kitabeleri I(XVIII-XIX. Yüzyıl)", **II. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 16-20 Nisan 1984***, Ankara 1985, s. 9.
[164] TUNÇEL, a.g.e. s. 33-99.
[165] TUNÇEL, a.g.e. s. 94.

Mimari unsurlardan cami motifi, mezar taşlarının dışında; medrese, mescit gibi dini yapıların yanında saray, köşk, şadırvan gibi sivil yapıların kubbe, tavan, alçı tepe pencerelerinde, kuş köşklerinde de yer almıştır.[166] İstanbul'daki farklı türdeki yapılardaki kuşevlerinin ele alınışında, balkon, cumba, çardak, ev, eyvan, han, kafes, kavuk, köşk, kümbed, mescid, serçesaray ve seyir köşkü gibi mimari birimlerin verilmeye çalışıldığı dikkati çekmektedir.[167] Çalışma alanımızın yer aldığı Batı Anadolu Bölgesi'nin muhtelif yörelerinde, mezar taşlarının dışında, çeşitli mimari esrelerde, mimari tasvirlerin süsleme unsuru olarak kullanıldığı göze çarpmaktadır. Çeşme, sebil şadırvan gibi su mimarisi ile minberler bunlar arasında zikredilebilir. Mesela, İzmir Konak meydanı yakınlarında yer alan Çakaloğlu Hanının batı cephesinde kapının sol tarafında bulunan 1805 tarihli Gazanfer Çeşmesinde, çiçek ve servi motifleri ile birlikte işlenmiş cami tasvirleri yer almaktadır.[168] Yine İzmir Tilkilik semtindeki 1229/1814 tarihli Dönertaş sebilinde iki adet cami tasvirli pano yer almaktadır. Bunlardan bir tanesi sebilin güney duvarındaki çeşmenin üzerinde, diğeri ise batı tarafındaki kapının üzerinde yer almaktadır. Çeşme üstündeki panoda, bir dikdörtgen cetvel içerisinde üstte dalgalı kıvrımlar bir perdenin sarkan uçları ile yanlardan sınırlandırılan bir şehir manzarası ve cami motifi tasvir edilmiştir. Mezar taşlarında olduğu gibi, buralarda da mimari motifler arasında yer yer stilize yaprak ve çiçek motifleri de yer alır.[169]

Urla Kapan Camii şadırvanının tepelik bölümünde, bitkisel süsleme ile birlikte bir minare ile sivri çatılı bir yapın yer aldığı mimari unsurların da işlendiği ifade edilmektedir. İzmir Hisar Camii minberi yan korkuluğunda ajur tekniği ile işlenmiş cami tasvirinin farklılık gösterdiği ifade edilmektedir. Aynı yapının minberinde, Köşk kısmının doğu yüzünde de üç katlı iki minareli cami motifi kabartma olarak işlenmiştir. Söke İlyas Ağa Camii minberinde de iki kademeli kubbeli tek minareli bir cami tasviri bulunmaktadır. Diğer taraftan Koçarlı Cihanoğlu Camisinin şadırvanını süsleyen panoların içinde tek kubbeli, üç katlı, çift minareli bir cami tasvrinin bulunduğu zikredilmektedir.[170]

Akhisar Zeytinliova Kasabasında Hacı Hüseyin Ağa tarafından 1225/1810 tarihinde yaptırılan sebilin iki cephesinde bitkisel dekorlarla birlikte cami tasvirli birer panonun yer aldığı ifade edilmektedir. Bir cephede, ortada üç katlı, iki minareli ve kubbeli bir cami yer alırken, sağ tarafında dört adet sivri külahlı, bir adet kubbeli yapı yer alırken, sol yanında ise ard arda iki sivri külahlı yapı yer almaktadır. Çevre duvarı ile çevrili yapıların arka planında yıldız, hilal ve çiçek motifleri göze çarpmaktadır. Panonun sol üst tarafında kıvrılarak köşede düğümlenen perde motifi işlenmiştir. Sebilin kuzey cephesindeki panoda sağ üst tarafta perde motifi yer alırken, ortada üç katlı, iki minareli cami, sağ tarafta üç sivri külahlı yapı, sol yanında ise üç

[166] ÖNGE, a.g.e. s. 8-9; BİÇİCİ, a.g.t. s. 800.
[167] BİÇİCİ, aynı yer.
[168] Rüçhan ARIK, Batılıl*aşma Dönemi Anadolu Tasvir Sanatı,* Ankara 1988, s. 105-106; TUNÇEL, a.g.e. s.229
[169] TUNÇEL, a.g.e. s. 230.
[170] ARIK, a.g.e. s. 110-112; TUNÇEL, a.g.e. s. 231-232.

sivri külahlı, bir tane de kubbeli yapı yer almaktadır. Yapıların arka planında yıldız, hilal, servi ve çiçek motifleri kabartma olarak verilmiştir.[171]

Mimari eserlerde kabartma olarak işlenmiş mimari motiflerin yer aldığı bu tür yapıların yanında, cami ve diğer mimari birimlerin natürmortlarla, bitkisel unsurlarla yer aldığı kalem işi süslemelere yer verilmiştir. Amasya Sultan II. Bayezid Külliyesindeki muvakkithanede, Amasya Sultan II. Bayezid camii şadırvanı kubbe eteğinde, Aydın Cinci Cihanoğlu Camisi son cemaat yeri duvar resimlerinde tek minareli, kubbeli cami, Denizli Acıpayam Yazır Köyü camisi hariminde, İstanbul Topkapı sarayında, Çengelköy Sadullah Paşa Yalısında, Emirgân Şerifler yalısında, Birgi Çakırağa Konağında, Tavşanlı Kurşunlu Camiinde, Yozgat Cevahir Ali Efendi, Başçavuşoğlu, Çapanoğlu camilerinde özellikle cami ve evlerin yer aldığı kompozisyonlar göze çarpmaktadır.[172] Ayrıca gümüş Kur'an muhafazasında,[173] işlemelerde mimari kompozisyonların ele alındığı görülmektedir.[174]

Sonuç olarak, Ödemiş mezarlıklarında mimari süslemeli mezar taşları ile Batı Anadolu'nu çeşitli yerlerindeki mimari süslemeli mezar taşları ile aynı özellikleri taşıdıkları müşahede edilmiştir. Türk sanatının değişik eserlerindeki mimari süslemelerde batılılaşmanın etkisinin görüldüğü XVIII ve XIX. Yüzyıllarda benzer anlayışla ele alındığı görülmektedir. Mimari bezemeli süsleme öğeleri, diğer yerlerde olduğu gibi, Ödemiş ve çevresinde de kadın mezar taşlarında göze çarpmaktadır.

6.3. Malzeme ve Teknik

İncelediğimiz mezar taşlarında kullanılan malzemenin tamamı mermerdir. Mermerin yüzeyi sert olduğundan, keskin profiller için daha kullanışlıdır.[175] Mermer malzemenin kullanılmış olması mezar taşlarının daha az yıpranmasına sebep olmuş; dolayısıyla, mezar taşlarındaki süsleme unsurlarının tanıtılması ve kitabelerin okunması kolaylaşmıştır.

Mezar taşlarındaki süslemeler genellikle kabartma olarak işlenmiştir. Keza, kitabelerin tamamı da etrafı oyularak kabartma bir tarzda yazılmıştır. Bazı erkek mezarlarının baş

şahidelerinin başlıklarında yer alan kavuklarda sarıkların sarıldığı bez astarın üzerindeki geometrik süslemeler oyma olarak tatbik edilmiştir(23-29-37-40-54-62-73-74-75-80-83-85-90-101-104-108-123-126). Bunlar genellikle 18. Yüzyılın ikici yarısı ile 19. Yüzyılın ilk yarısına tekabül etmektedirler. Ayrıca, özellikle ayak taşlarında bulunan servi ve diğer bazı süsleme

[171] TUNÇEL, a.g.e. s. 230-231.
[172] ARIK, a.g.e. s. 27-29, 30-31, 42-46, 51-52, 55-64, 68-85; RENDA, Günsel, *Batılılaşma Dönemi Türk Resim Sanatı*, Ankara 1977, s. 81-107, 111-113, 124-130, 146-147, 150.
[173] KARAMAĞARALI, a.g.e. s.23.
[174] BARIŞTA, H.Örçün, *Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk İşlemeleri*, Ankara 1999, s. 120; ÖNGE, Yılmaz, "*İşlemelerde Türk Türk Mimarlık Sanatı",* ÖA*,* sayı: 42, s. 8-9.
[175] Semra ÖGEL, *Anadolu Selçuklularının Taş Tezyinatı,* Ankara 1987, s.3.

motiflerinin içindeki çizgi desenleri de oyma tekniği ile uygulanmıştır(41-61-62-74-84-90-93-94-95-101-110-115-122-123-217-235-239-277-334-374-378-391-397-398-399-401-416). Bunlar da 18-19 ve 20. Yüz yılın ilk yarılarına tarihlenmektedirler.

6.4. Mezar Taşı Kitabelerinde Yazı ve İçerik

6.4.1. Yazı Türleri

Kataloğa alarak incelemeye tabi tuttuğumuz mezar taşlarından 415 adedinin kitabesi mevcut olup, sadece iki mezar taşında kitabe yoktur(282-288). Kitabeler baş şahidelerinin içe bakan gövde kısımlarında yer almaktadır. Kitabelerdeki yazılar genellikle sade görünümlüdür, ancak otuz yedi adet mezar taşı kitabelerinde yazılar arasında tirfil ve harekelere yer verilmiştir(37-38-58-65-67-68-69-86-102-122-125-127-128-134-137-139-142-143-144-147-152-154-159-161-171-172-174-178-181-190-195-197-198-217-240-269-272). Bunlardan ilk ikisi on sekizinci yüzyılın sonlarına, diğerlerinin tamamı on dokuzuncu yüzyıla tarihlenmektedirler. Tirfillerin yer aldığı kitabelerin ikisi hariç, diğerleri celî sülüs yaz ile yazılmışlardır. İki kitabe ise Ta'likle yazılmıştır(217-269).

Kitabelerde, ağırlıklı olarak celî sülüs olmak üzere, ta'lik ve rik'a yazı türleri kullanılmıştır. Sülüs yazı, her harfin altıda dördü düz, altıda ikisi yuvarlak olan bir yazı çeşididir. Halen en fazla kullanılan bir yazı çeşidi olan sülüsün 7. Yüzyılda Emeviler döneminde ortaya çıktığı kabul edilir.[176] Ta'lik yazı, tüm harfleri kavisli, eğimli ve kıvrımlı bir yazı çeşididir. Hareke ve süs unsurlarına yer verilmeyen bu yazının menşei İran'dır.[177] Rik'a ise düzlüğü ve yuvarlaklığı değişik, çoğu harfleri bitişiktir. Süratli yazı yazmaya elverişli bir yazı türü olduğu için daha çok haberleşme ve icaze hattında kullanılmıştır[178] Kitabesi bulunan dört yüz on beş mezar taşından iki yüz altmış beş adedi celî sülüs, doksan beş adedinde ta'lik(31-115-160-168-173-187-193-200-201-202-213-215-217-218-220-222-226-231-241-251-254-255-259-261-262-265-267-268-269-275-276-277-278-279-283-284-285-287-290-291-293-294-297-298-299-300-305-306-308-309-310-313-318-321-322-325-326-328-330-332-334-335-336-337-339-340-341-345-346-347-349-351-352-353-355-357-358-363-364-366-370-374-377-378-382-389-391-393-402-404-405-406-410-417), elli altı mezar taşında rik'a(17-89-271-295-296-302-303-304-311-315-316-317-319-324-327-329-343-348-350-359-361-362-367-368-369-371-372-375-376-380-381-383-384-385-386-387-388-390-392-394-395-397-398-399-400-401-403-407-408-409-411-412-413-414-415-416), bir tanesinde ise ta'lik ve rik'a birlikte kullanılmıştır(331).

Mezar taşlarının yıllara göre dağılımına bakacak olursak, 14-15-16. yüzyıllardaki mezar taşlarındaki kitabelerin tamamı celî sülüsle yazılmıştır. 17. Yüzyıla ait mezar taşı tespit

[176] ALPARSLAN, Ali, *Ünlü Türk Hattatları* Ankara 1992, s. 8; SUBAŞI, Hüsrev, *Yazıya Giriş,* İstanbul 1987; YAZIR, Mahmud Bedrettin, *Medeniyet Aleminde Yazı ve İslam Medeniyetinde Kalem Güzeli,* C. I-II, Ankara 1981, s.78.
[177] ALPARSLAN, a.g.e. s.19; SUBAŞI, a.g.e. s. 14; YAZIR, a.g.e. s. 80.
[178] YAZIR, ag.e. s. 95-102.

edilememiştir. 18. Yüz yıla ait mezar taşlarından 38 adedi celî sülüs, bir tanesi rik'a(17), bir mezar taşı kitabesi ise ta'likle yazılmıştır(31). Mezar taşlarının ekserisinin tarihlendiği 19. Yüzyıldaki dağılım şöyledir: Celî sülüs 194, ta'lik 33, rik'a 2 olmak üzere toplam 229 adettir. İki mezar taşının kitabesi yoktur. Bu mezar taşları, tipolojik olarak 19. Yüzyıla ait olabileceği ihtimaline binaen, bu yüzyılın sonuna ilave edilmişlerdir. 20 Yüzyılın ilk yarısına ait 133 mezar taşından 60 adedi ta'lik, 53 adedi rik'a, 20 mezar taşı kitabesinde ise celî sülüs kullanılmıştır. Bir mezar taşında rik'a ve celî sülüs(320), bir mezar taşında ta'lik ve rik'a(331) birlikte kullanılmıştır.

Kitabelerdeki yazı türlerinin yüzyıllara dağılımına dikkat edilecek olursa; 14-19. Yüzyıllar arasında ağırlıklı olarak celî sülüsle kitabeler yazılırken, 19. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren ta'lik yazı kullanımı artmaya başlamış; 20. Yüz yıl mezar taşlarında ise ta'lik ve rik'a yazı türlerine ağırlık verilmiştir. Yazılarda genellikle başkent üslubu tercih edilirken, bir kısmında mahalli karakterde yazılara yer verilmiştir(14-15-16-17-18-20-31-152-153-204-211-228-234-238-239-241-242-246-257-258-260-263-271-275-278-290-336-340-344-365-401-409).
Kitabesi olan 415 mezar taşından 118 tanesinin yazıları düz olarak yazılmış iken, 297 mezar taşındaki kitabeler ise mail olarak yazılmışlardır. Yıllara göre dağılımı göz önüne alınacak olursa, Beylikler dönemi mezar taşlarındaki kitabelerin düz olarak yazıldığı, sonraki dönemlerde kitabelerin çoğunlukla mail olarak yazıldığı müşahede edilmiştir. Son dönemlerde ise düz yazı kullanımının giderek arttığı görülmektedir.

Mezar Taşlarında üç önemli özellik, sanat göze çarpmaktadır: Taş işçiliği, yazı sanatı ve kitabelerde yer alan dini ve edebî ifadeler. Mezar taşları yapı olarak birbirlerine benzerlik göstermelerine rağmen, Özellikle Osmanlı dönemi kadın ve erkek mezar taşlarında farklılıklar göze çarpmaktadır. Erkek mezar taşlarında, ölünün statüsüne göre başlık bulunmasına karşılık, kadın mezar taşlarının tepelik kısmında bitkisel, geometrik ve mimari süslemelere yer verilmiştir.[179] Erkek mezar taşları daha sade görünümlü iken, kadın mezar taşlarında yoğun süsleme öğelerine yer verilmiştir. Bu hususlar tipoloji kısmında açıklandığı için burada değinilmeyecektir. Osmanlı'da batılı anlamda bir heykel geleneği yoktur. Buna karşılık Osmanlı'da özellikle mimari unsurlarda çok farklı süslemelere yer verilen taş işçiliği ön plana çıkmıştır. Bununla beraber mezar taşları taş işçiliğinin zengin örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadır.[180]

6.4.2. İçerik

Kadın ve erkek mezar taşı kitabelerinde, farklı tasnifler yapılsa da, genellikle yakarış, dua, kimlik, insanlardan istek ve tarih başlıkları altında incelemeye tabi tutmak mümkündür.[181] Ancak Ödemiş mezar taşı kitabelerindeki konuları biraz daha detaylı sınıflandırmayı uygun bulduk:

[179] BERK, a.g.e. s. ……..
[180] BERK, aynı yer.
[181] LAQUER, a.g.e. s. 128; "*Mezar Taşlarında Harf Devrimi"* ***IX. Türk Tarih Kongresi C.III,*** Ankara 1981, s.1373.

Başlangıç ifadesi
Durum bildirme
Sebep bildirme
Allah'tan istek
İnsanlardan istek
Nasihat
Ayet veya Hadise atıf
Memleket
Meslek
Aile veya baba adı
Ölenin yaşı
Ölenin adı
İnsanlardan istek
Tarih

Bir mezar taşı kitabesinde bazen yukarıda zikredilen hususların birçoğu yer alırken, bazen bir kısmı, bazen de sadece ölenin adı, insanlardan istek ve vefat tarihi yazılıdır. Vefat tarihi çoğu zaman sadece yıl olarak verilmişken, bazen de gün, ay, yıl olarak yazılmaktadır. Bir kısım mezar taşlarında ise vefat tarihi başta veya sonda rakamla verilirken kitabenin ortalarında yazı ile verilmiştir. Bazı mezar taşlarında, ölünün vefat yaşı da verilmiştir. Bazı mezar taşlarında Arapça ve Türkçe manzum ifadelere yer verilmiştir. Mezar taşı kitabelerinde, mezar taşını yapan ustanın ismine rastlanılmamıştır. Anadolu'nun değişik yörelerindeki mezar taşlarında mezar taşını yapan ustanın kimliği **(amile …..)** tabiri ile ifade edilmektedir.[182] Fakat çalışma alanımız olan Ödemiş yöresinde maalesef bu kayda rastlanılmamıştır. Ancak Bademli Beldesi Büyük mezarlıktaki bazı mezar taşlarında kitabenin sonunda; ***validesi Hanife(100), Ali(120), Nazile(177)*** gibi isimlere yer verilmiştir. İlk örnekteki notu annesinin ölen çocuğunun mezar taşını yaptırmak veya kitabesini yazdırmak şeklinde yorumlamak mümkündür. Diğer iki örnekte ise kitabeyi yazan şahıslar olma ihtimali kuvvet kazanmaktadır. Birgi Beldesi İmam Birgivi mezarlığın tespit ettiğimiz bir mezar taşında, ölen şahsın babası zikredilirken hattat ifadesi kullanılmıştır(270). Fakat kitabelerde bunun ile ilgili bir bilgi göze çarpmamıştır.

6.4.2.1. Başlangıç İfadesi: Mezar taşı kitabelerinde başlangıç ifadesi olarak genellikle Allah'ın sıfatları kullanılmıştır. Bunlar; Huve'l-Baki, Huve'l-Muin, Huve'l-Hayy, Huve'l-Hayyu'l-Baki, Huve'l-Hallaku'l-Baki, Ya Rahim gibi ifadelerdir. Bunların dışında mevt, ah mevt, ah mine'l-mevt, ah ölüm, ah mine'l-firak, huve dost gibi ifadelerin de yer aldığı mezar taşları da mevcuttur. Diğer taraftan kitabelerde vefat tarihi genellikle sonda verilirken, Ödemiş yöresinde azımsanmayacak sayıdaki mezar taşlarında vefa tarihine ilk satırda yer verilmiştir. Diğer yörelerdeki mezar taşı kitabelerinde genellikle vefat tarihi son satırda verilmektedir. Nadir olarak ilk satırda verilmiştir.[183] Ancak, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, Ödemiş

[182] KARAMAĞARALI, a.g.e. s.86 v.d.
[183] KARA-DANIŞIK, a.g.e. Bkz. Değerlendirme kısmı.

mezar taşlarında vefat tarihinin ilk satırda verildiği çok örnek mevcuttur. Bunlar özellikle 19 ve 20. Yüzyıllara tarihlenmaktadirler. Bir kısım mezar taşında ise başlangıç ifadesine yer verilmemiştir. Başlıkların yüzyıllara göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilecektir:

Başlık	**14 - 15. Y.yıl**	**16. Yüzyıl**	**18. Yüzyıl**	**19. Yüzyıl**	**20. Yüzyıl**
Huve'l-Baki	---	---	---	56	21
Huve'l-Muin	---	---	---	15	---
Huve'l-Hayy	---	---	---	35	1
Huve'l-Hayyu'l-Baki			1	25	2
Huve'l-Hallaku'l-Baki	---	---	11	19	2
Ya Rahim	---	---	---	1	---
Mevt	---	---	---	2	---
Ah mevt	---	---	---	3	---
Mine'l-mevt	---	---	---	3	---
Ah mine'l-mevt	---	---	22	28	11
Ah mine'l-firak	---	---	---	---	1
Ah ölüm	---	---	---	---	1
Huve dost	---	---	---	1	---
Tarih	1-1	---	2	26	82

Görüldüğü gibi serzeniş ifade eden başlangıç cümleleri genellikle geç döneme ait ve dini hassasiyetten uzak ifadelerdir. Bunlar batı tesiriyle gelişen, hayatı güzel, ölümü acı gösteren algılama biçimidir. [184]

6.4.2.2. Ölüm Sebebi: Yaygın olmamakla beraber bazı mezar taşlarında mevtanın vefat sebebi bazı kitabelerde belirtilmektedir. On beş mezar taşındaki vefat sebepleri şöyle sıralanabilir:

Aslan avında 1(89),

Suda boğulma 3(108-293-294),

Maktulen şehid 1(73), bunun mahallesi de kitabede yer almaktadır.

Ağaç altında kalma 1(187),

İshal 1(239),

Şehiden vefat 2(344-373),

Çaresiz derd 3(313-304-355),

[184] LAQUER(1981), a.g.e. s. 83.

Hastalık 2(359-392),

Ameliyat sırasında 1(337).

6.4.2.3. Vefat Yaşı: On üç mezar taşında ölen kişinin yaşı belirtilmiştir: 222(70 yaşında), 246(bu mezar taşında doğum tarihi verilmiştir. Buna göre 6 yaşında vefat etmiştir.), 260(29 yaşında), 274(74 yaşında), 296(16 yaşında), 320(Doğum ve ölüm tarihi birlikte verilmiş olup, buna göre 100 yaşında vefat etmiştir.), 340(20 yaşında), 343(23 yaşında), 349(14 yaşında), 363(18 yaşında), 376(13 yaşında), 394-402(Doğum sırasında).

6.4.2.4. Genç Yaşta Vefat Edenler: Altmış adet mezar taşında değişik ifadelerle mevtanın genç yaşta vefat ettiği ifade edilmiştir. Bunlar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Genç Yaşta Vefat Edenleri Gösterir Tablo:

Sıra no	**İfade**
109-122-214- 242-275-276- 290-295-303- 341-343-363- 367-376-386- 408-409-412	Ah ile zar kılarım gençliğime doymadım Derdime derman aradım bir ilacın bulamadım Hasreta fani cihanda tûl ömür sürmedim Firkata takdir bu imiş ta ezelden bilmedim
123-221-394	Rıhlet etdi valideynin bir güli Uçdi Firdevs içre cennet bülbüli
129	Nur-i aynım gitdi cennet bağına Valideynin yakdı firkat narına
130	Gonca iken sundi bize saki bir cam-ı ecel İbretle kıl nazar halime zu't-tuli'l-emel
151	Tıfl iken pir oldi Zeynelabidin Bundan ibret aldı kavm-i abidin
211	Genç yaşımda ecel camın sundu Azrail Emr-i Hakdan razıyım cümlemiz kail buna
228	Tıfl iken gitdi dar-ı cinane
237	Bu cihan fani cihandır sanki bir zıll-ı hayal Görmedim hiç alem içre bulmasa kimse zeval Genç yaşımda nuş idub cam-ı ecelden şerbeti İrcii emr-i şerifine itdim oldum imtisal Ah nideyim 'kullu şey'in halikun' didi Huda Böyledir el-hukmu lillahi'l-kebiru'l-müteal
246	Göçdi nev-civanım cennet bağına Şübhesiz saraydır bağ bostana
248	Emr itdi Huda eyledi ferman Erişdi ecel virmedi eman Cihanda muradim irmedim heman Cennetde göstere didar-ı Ğufran

260	Ömr-i baharımı soldurdi ……. ecel Bu dar-ı fenanın safası ekall Yigirmi dokuz yaşında eyledim irtihal Akrabayı bırakdım kederle infial
262	Zat-ı Zişan Muhammed ……. Bu makam Gençliğinde eyledi bağ-ı cinane rihlet Eş'arî zade hafidi İbn-i Muhammed Hulusî Eyledi akranına faik anı Rabb-ı izzet İbretle bakınız merkadına ey zuvvar Az görür çeşm-i cihan böyle sahib-i fetanet
271-277-315- 316-317-322- 364-389-397	Gelin oldum allar pullar giymedim Gençliğimde böyle ölüm görmedim
280-355	Bu cihan bağında asla kimse ummasın safa Hasreta fani cihanda tul ömür sürmedim ne safa Genç yaşımda derde düşdüm çare yok nalânıma Eyledim rihlet cihandan mağfiret kılsın Huda
293	Bu cihan bağında kimse ummasun asla vefa Tazelikde ğarka-i seylab idub ömrüm heba Çıkmadı bir kimse kim tahlisime tedbir ide Çare var mı böyle yazmış gelin takdir-i Huda
294	Nazeninim aldı seylab-ı kaza Valideyne sabır virsun Huda
296	16 yaşında rûhuna Fâtiha
297	Valideynin bir güli Talebe-i ulumun serfirazı Ehl-i Kur'an'ın mümtazı Genç iken saray-ı vahdete Allah deyub azm eyleyen
300	Ah gençliğinde bu biçare Kılub azm-i beka Derdine olmadı bin dürlü İlaç kâr-ı şifa Pederin suz-i firakına Olursa mecnun Yeridir olsa anan şimdi Misal-i Leyla
313	Hayf bu taze civan derd ile nalan oldi Ahiru'l-emr varub nakle yeksan oldi İtmedi derdine derman Eflatun-u zaman Hükm-i Hallak budur böyle ki ferman oldi
325	İşte kurtuldum da geldim dar-ı fenadan

	Terk edub yüz çevirdim masivadan Ricası afv-ı kusurumdur Bari Huda'dan Babına geldim şefaat ya Resulallah Genç yaşımda iken tattı mevtin lezzetini Henüz almadan dünya lezzetini
334	Gitti eyvah genç yaşında anasının bir güli İbretle nazar etsin her gelenler bu…...
340	Gözüm nuri ciğer köşem canım benim Açdı yarasının derdin bana canım Genç yaşında şehid oldu bu dünya ey canım Yirmisinde koç yiğidim sana buldi böyle ölüm
348-403-407	Ah komşular ben ne olduğunu bilmedim Ben gençliğimde bir muradıma ermedim Hasret fani cihanda tul ömür sürmedim
349	On dördünde bağcesinin bir güli Gelin olub allı pullu giymedi Genç yaşında gitti ruhu cenneti
383	Bir kuş idim uçdum yuvadan Ölüm ayırdı anadan babadan
385	Meskenime kara toprak eyledim Bu cihanda böyle ölüm görmedim Bir kuş idim uçtum yuvadan Ölüm ayırdı anadan babadan 390 Pek küçük yaşımda ecel geldi …….. Tatlı canım ucuz sandı Anama babama mevlam ihsan eylesun şefaati
393	Tıfl-ı nazeninim unutmam seni Aylar günler değil giçse de yıllar Perişan eyledi firakın beni
401	Gözümü açmadan Kapadım fani Dünyaya Ebeveynime hasretim Kaldı dar-ı Bekaya

6.4.2.5. Memleket, Yer Adları: Mezar Taşı kitabelerinde belirtilen memleket ve yer adları şöyle sıralanabilir:

Alaiye: 54
Adagide(Ovakent Beldesi): 365-368
Ayasulug(Türkönü): 376

Aydın: 263
Bademye(Bademli): 104-133-193-211-220-358-370
Balaban: 205
Bayındır: 153
Bezdegüme(Yolüstü): 89-243-319-329-357
Birgi: 29-110-169-271
Bozyaka(Bozcayaka): 402
Çakırlı: 223
Çamlıca: 189-265-380
Çarşamba: 106
Çaylı: 236-356
Çemişkezek: 58
Eselli(Kaymakçı'nın mahallesi): 384
Genev(Gölcük): 138
Geylan: 410
Gireli(Gereli): 169
Hanay: 332-368
İstanköy: 116
Karadaş: 246
Karadoğan: 26-239
Karaman: 293-294
Kayaköy: 241-417
Karafire: 90
Keles: 333
Kepki: 180
Kışla: 278
Kurucaova: 172-204
Kurum: 348
Kuyulu: 306
Kütahya: 249
Mısır: 151
Nevşehir: 34-104
Ödemiş: 67-209-370
Selanik: 287-395
Sinab: 245
Sire: 96
Siroz: 113
Şarkikaraağaç: 334
Tavas: 212
Tire: 368
Üzümlü: 328

Van: 68-77
Yenice: 242
Yenişehir: 269
Yukarıda zikredilen yer adlarından Adagide, Ayasulug, Bademye, Bezdegüme, Birgi, Bozyaka, Çamlıca, Çaylı, Eselli, Genev, Gireli, Karadoğan, Kayaköy, Kurucaova, Ödemiş, üzümlü gibi yerleşim yerleri Ödemiş ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Diğerleri ise Ananadolu ve diğer ülkelerde bulunmaktadır. Bunlardan Geylan, İran'da bir köy olup Abdulkadir Geylâni Hazretlerinin doğum yeri olarak meşhurdur.
Üç mezar taşında mahalle adı verilmektedir: 158(Kabaşlar Mah.), 173(Birgi Merami Bey Mah.), 342(Türkmen Mah.)

6.4.2.6. Ayet ve Hadise Atıf: Bazı mezar taşlarında Ayet ve hadislere atıfta bulunularak**,** dünyanın fani olduğu ve insanın ister istemez ölümü tadacağını, Allah'ın davetine icabet ederek geldiğimiz yere geri döneceğimizi ve Allah'ın rahmetinden ümidin kesilmemesi gerektiğini, dünyanın ahiretin tarlası olduğunu v.b. ayet ve hadislerden alıntılarda bulunularak, geride kalanlara hem teselli, hem de nasihat babında mesajlar verildiği müşahede edilmiştir. On mezar taşında bu tür ibarelere yer verilmiştir. Bunlardan dokuz kitabede ayetlere atıfta bulunulurken(9-119-220-237-283-308-310-351-353), bir mezar taşında ise hadis-i şerif nakledilmektedir(11). 9 nolu mezar taşında "*Kullu nefsin zaikat'ul-mevt*"[185](Her nefis ölümü tadıcıdır) mealindeki ayet-i kerime, 119-308 sıra numarada kayıtlı mezar taşı kitabelerinde Zümer suresi(39) 53. Ayetine atıfta bulunulmuştur. Ayette mealen, "De ki: Ey kendi nefisleri aleyhinde haddini aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Çünkü Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki o çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Bu ayet-i kerimede Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyiniz(La taknatu min rahmetillah), kısmı alınmıştır. 220-237-353 nolu mezar taşlarında Fecr suresi(89) 28. Ayetindeki "*ircii*"(bana dönünüz), cümlesi zikredilmiştir. Ayette mealen "*Hoşnut etmiş ve hoşnut edilmiş olarak rabbine dön!"* emr-i İlahisi yer almaktadır. 237-352 nolu mezar taşlarında Kasas suresi(28) 88. Ayetten alıntı yapılmıştır: "*Kullu şey'in halikun illa vechehu(*Onun zatından başka her şey helâk olacaktır.) 237. Nolu mezar taşında üç ayetten alıntı yapılmış. İkisi yukarıda zikredilmiş olup, bir diğeri de Mü'min suresi 12. ayete atıfta bulunulmuştur: "*el-hukmu lillahi'l-kebîru'l-müteal"(*Hüküm, büyük ve yüce Allah'ındır.)[186] 310 nolu mezar taşı kitabesinde "*Ve iz kulna ila yevmi'l-kıyame"* ibaresi yer almaktadır. Kur'an'da böyle bir ayet yoktur; ancak "*ve iz kulna"* cümlesinin yer aldığı ayetler olduğu gibi, "*ila yevmi'l-kıyame"* cümlesinin yer aldığı ayrı ayetler de vardır. Kitabeyi yazan şahıs "*Firakın hasreti gelmez beyane ve iz kulna ila yevmi'l-kıyame*" ifadesi ile kıyamet gününe kadar anlatsak da ayrılık hasretini dindirmenin mümkün olamıyacağını anlatmak amacı ile bu ifadeyi kullanmış olabilir. Bir diğer mezar taşı kitabesinde ise, "*ed-dünya mezraatu'l-ahire"*(Dünya ahiretin tarlasıdır) hadis-i şerifi zikredilmiştir(11).[187]

[185] Kur'an, 29/57.
[186] Kur'an, 40/12
[187] El-ACLUNÎ, *Keşfu'l-Hafa,* C. I, Beyrut(Lübnan), 1997, s. 314.

6.4.2.7. Kitabelerde Dil: Kitabesi mevcut olan mezar taşlarından bir adedi Farsça(231), elli adedi Arapça(1-2-3-4-5-6-7-8-9-11-12-36-76-79-81-84-85-86-94-99-116-128-142-146-150-153-168-169-172-174-179-190-205-207-223-226-244-278-285-289-291-308(Arapça ve Türkçe)-318-326-347-357-365-404-405-417). Bunlardan ilk on iki mezar taşı Beylikler dönemine aittir. Diğerler ise, bir tanesi 18. Yüzyıl(36), 76-278 arası 19. Yüzyıl, diğerleri ise 20. Yüzyıla tarihlenmektedirler. Buna göre Arapça kitabeler, ağırlıklı olarak 19. Yüzyılda kullanılmıştır. Bademi Beldesi Büyük mezarlıkta bulunan Farsça kitabeli tek mezar taşı, 19. Yüzyılın son çeyreğine(1878) tarihlenmektedir. Diğer mezar taşı kitabeleri ise Türkçedir. Arapça ve Farsça kitabelerin muhtevası aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Arapça ve Farsça Kitabe İçerikleri:

Sıra No	Aslı	Türkçesi
1	Hazihi ravdatu Hazreti Mehmed Beg ibn Aydın Tabe serahuma	Bu Mehmet bin Aydın Hazretlerinin mezarıdır. Kabirleri cennet bahçesi olsun
2	Hazihi ravdatu / Hazreti Bahadır İbrahim bin Mehmed Tabe serahuma	Bu Bahadır İbrahim bin Mehmed Hazretlerinin mezarıdır. Kabirleri cennet bahçesi olsun
3	Hazihi ravdatu Gazi Umur Beg İbn Mehmed Beg	Bu Gazi Umur Bey bin Mehmed'in mezarıdır.
4	**Ön Yüzü** Mustafa bin Halis Beg Fi şehri'l-mubarek **Arka Yüzü** El-asam Receb/sene semanin Ve seb'a mie	Mustafa bin Halis Bey Mübarek ayda Recep el-asam(sağır) Sene yedi yüz seksen
5	Sene selas/ve semanin ve seb'a mie Hicriye	Sene Hicri yedi yüz seksen üç
6	Hazihi ravdatu Hazreti/İsa b. Mehmed b. Aydın/el-merhum el-müteveffa Tabe serahuma	Bu Aydınoğlu Mehmet'in oğlu İsa Hazretlerinin mezarıdır. Kabirleri cennet bahçesi olsun
7	Tarih fi/sene selas /ve hamsin/ Ve semane mie	Sene sekiz yüz elli üç tarihinde
8	Tevffet el-merhume seyyidetu'n-nisai Validetu meliketi'l-havanini Hanzade binti Sultani'l-ğuzzat Aydın fi evaili Zilhicce sene seb'in ve semanin ve semane mie	Gaziler sultanı Aydın'ın kızı, hanlar melikesinin annesi, kadınların efendisi merhume Hanzade zilhicce başlarında sekiz yüz seksen yedi yılında vefat etti
9	Kullu nefsin zaikatu'l-mevt Tarih sene 964	Her nefis ölümü tadıcıdır Tarih sene 964/1556
11	Tuvuffiyet el-merhume	Merhume Dürdane Hatun vefat

	Dürdane Hatun Kale'n-Nebi/Aleyhisselam Ed-dünya mezraatü'l-ahire	etti Nebi Aleyhisselam buyurdu: "Dünya ahretin tarlasıdır"
12	Tuvuffiyet el- merhume (kırık) Gafarallahu fi/ şehri'l-muharrem sene (kırık)	Merhume vefat etti Allah onu afetsin/Muharrem ayında sene
36-128-146-153-172-205-226	Huve'l-Hallaku'l-Baki İlahî abduke'l-asi etaka Mukirrun bi'z-zünubî kad deaka Fe in tağfir fe-innehu lizaka Fe in tatrud fe-men yarham sivaka	Yaratan ve baki olan yalnız Allah'dır Allahım! Asi kulun sana geldi Günahlarını ikrar ederek sana yalvarıyor/ Eğer affedersen bu senin şanındandır/ Eğer kapından kovarsan, senden başka kim merhamet eder
76-81-84-86-94-150-168-169-174-179-190-207-223-244-278-285-289-291-318-326-347-357-365-404-405-417	Huve'l-Hayyu'l-Baki İlahi ente rahmanî Recai minke ğufranî Ve la te'huz bi-isyanî Ve kemmil kule noksanî	Hayy ve baki olan yalnız Allah'dır Allahım! Sen merhamet edicisin Senden beni affetmeni diliyorum Beni isyanımla sorgulama Bütün noksanlıklarımı tamamla
79-116-142	Huve'l-Muin Zünubî ke-mevci'l-bihari bel hiye ekser Sağiruha mislü'l-cibali bel huve ekber Lakin inde'l-kerîmi iza afa Ke-cenahi'l-baudeti bel hiye asğar	Yardımı olan yalnız odur(Allah'tır) Günahlarım denizlerin dalgaları kadar, belki daha fazladır/ En küçüğü dağlar gibi, belki daha büyüktür/Fakat kerim olan Allah'ın yanında, eğer affederse/ Sivri sineğin kanadı kadar, belki daha küçüktür
85	Huve'l-Baki İza eteyte li yevmi'l-cem'i tes'elnî Vecedteni hazıriye'l-vücudi ve'l-keremi	Baki olan yalnız odur(Allah'tır) Toplantı günü gelip beni çağırdığın vakit/Beni cömertliğimle berber hazır bulacaksın
99	Huve'l-Baki Tecavez an daifin kad cefaka Ve caeke raciyyen yercu likaka Fe in yeku ya Müheyminu kad asaka Fe-lem yescud li-ma'budin sivaka	Baki olan yalnız odur(Allah'tır) Hoşuna gitmeyen davranışları affet Kavuşmak ümidiyle sana geliyor Ey koruyucu! (kulun) sana asi olmuş ise de/senden başka bir mabuda secde etmemiştir.
308	308 Huve'l-Hayyu'l-Baki İlahi ente maksudî ve rıdake matlubî	Hayat sahibi ve Baki olan odur İlahi, seni arzuluyorum. Ve rızanı

	ya Rahman/V'estur uyûbî v'ağfir zünûbî ya Hannan ya Mennan	istiyorum, Ya Rahman/Ayıplarımı gizle ve günahlarımı affet Ya Hannan(çok merhametli) ya Mennan(İhsanı bol olan Allah)
231(Farsça)	Huve dost Ya Rab bı-ibadat-i resuli's-sakalayn Ya Rab bı-ğaza kunende-i Bedru Huneyn İsyan-ı mera du nim kun der Arasat Nimeş bı-Hasan bı-bahş nimeş bı-Hüseyn	Dost olan odur(Allah'tır) Ya Rab! İns ve cin peygamberinin ibadetleri hürmetine/Ya Rab! Bedir ve Huneyn gazileri hürmetine/ Mahşer günü günahlarımı ikiye böl/Yarısını Hasan hürmetine bağışla, yarısını Hüseyin hürmetine!

Batı Anadolu yöresinde kitabelerde genellikle Türkçe ve Arapça dil kullanılmıştır. Farsça kitabeye pek rastlanmamaktadır. Ancak doğu Bölgelerdeki mezar taşlarında Türkçe ve Arapçanın yanında Farsça kitabelere de yer verilmiştir.[188]

Türkçe kitabelerde çok değişik ibarelere rastlamak mümkündür. Bunlardan en kısa ve anlamlı olan ve çok kullanılanı şöyledir:

"Ziyaretten murad olan bir duadır
Bu gün bana ise yarın sanadır."

Bu ibare ile ziyaretçiden hem dua istiyor, hem de kendisinin de bu yolun yolcusu olduğunu ifade ile, "*Sen bu gün bana dua edersen, yarın senin kabrini ziyaret edenler de sana dua ederler."* demekle ziyaretçiyi bir nevi ikaz ve irşad ediyor.

Anlamlı ve anlamlı olduğu kadar ziyaretçileri ibret almaya sevk eden diğer bir metin şöyledir:

"Ne kadar şayi olsa cihanda şanın
Akibet iki taş olur nişanın
Süleyman olup tahtını yel götürse
Mezaristan olur sonra mekânın"

Burada ziyaretçiye şu mesajı vermeye çalışmaktadır: Mal, mül, makam ve mevkiine güvenme! Bunların hepsinin sonu ölümdür. Rüzgâra binerek memleketinin her tarafını dolaşan Hazret-i Süleyman'ın da son durağı mezarlık oldu. Yani, "*Dünya Sultan Süleyman'a da kalmadı*, *sana mı kalacak*!" Gibi manalarla ziyaretçilere önemli mesajlar vermektedir.

6.4.2.8. Dua: Kitabelerde ölen kişinin adından önce yer alan dua ifadeler şöyledir:

<u>Erkekler için;</u>

Merhum,
Mağfur, mağfur leh,

<u>Kadınlar için;</u>

Merhume,

[188] ÖZKURT, Kemal, "*Hakkari Mezar Taşlarında Yazı ve İçerik", **3. Uluslarası Van Gölü Havzası Sempozyumu 06-08 Haziran 2007,*** s.243

Mağfure, mağfure leha şeklindeki ifadelerle vefat edenin rahmet ve affa mazhariyeti temenni edilmektedir.

6.4.2.9. İnsanlardan İstek: Kitabenin sonunda insanlardan isteği içeren değişik ifadeler kullanılmıştır. Bunları şöyle sıralamak mümkündür:
Fâtiha: 1
El-Fâtiha : 3
Fatiha İhsan: 2
Rûhuna Fâtiha: 284
Rûhuna el-Fâtiha: 18
Rûhuna bir Fâtiha: 6
Rûhiçun Fâtiha: 16
Rûhiçun el-Fâtiha: 12
Rûhiçun lillahi'l-Fâtiha: 1
Lillah'il-Fâtiha: 1
Rûhuna lillahi'l-Fâtiha: 1
Ruh-i şerifi içun Fâtiha: 1
Rûhiçun Fâtiha-i şerif: 1
Rûhiçun rızaen lillahi'il-Fâtiha: 2
Rızaen lillah bir Fâtiha: 1
Oku bir Fâtiha ve İhlâs ile bağışla rûhuna: 1
Yadigâr eyle rûhuma Fâtiha: 1
Rızaen lillah İhlâsla bir Fâtiha ihsan rûhuma: 1
Üç İhlâs ile Fâtiha: 2

6.5. Kitabelere Göre Ödemiş'te Sosyal Hayat

Başta Ödemiş merkez olmak üzere, Ödemiş'e bağlı belde ve köylerde tespit ederek kataloğa aldığımız mezar taşı kitabeleri muhtevası üzerinde yaptığımız inceleme ve araştırmalarda ortaya çıkardığımız sonuçlar başlıklar halinde aşağıya çıkarılmıştır:

6.5.1. Mevtanın Adı: 417 mezar taşından adları tespit edilenlerin kadın erkek dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Mezar Taşlarındaki Erkek ve Kadın Adları:

Erkek Adları	Sayısı	Kadın Adları	Sayısı
Abdi	1	Abde	1
Abdullah	5	Abide	2
Abdurrahman	2	Aişe	31
Ali	14	Ak Kadın	1
Andon Rafael	1	Alime	1

Bahadır İbrahim	1	Aliye Mehmed	1
Bekir	1	Amine	1
Hafız	1	Cemile	3
Hakkı	1	Çelebi Hanım	1
Halil	14	Dudu Gelin	1
Halil İbrahim	1	Dürdane	1
Hamdi	1	Elif	3
Hamid	3	Emine	15
Hasan	2	Fadime	1
Hasan Hüseyin	1	Fatma	35
Hazım	1	Gülsüm	1
Hüseyin	11	Hafize	3
İbrahim	14	Hamide	1
İbrahim Edhem	1	Hanzade	1
İsa	1	Hasna	1
İsmail	10	Hatice	34
İsmail Hakkı	1	Hatice Latife	1
Koçan	1	Havva	3
Mahmud	1	Huri Kadın	1
Mehmed	25	Kifaye	1
Mehmed Emin	1	Maziye	1
Muhammed	18	Medine	1
Muhammed Ali	1	Mevkite	1
Muhammed Hulusi	1	Mukaddes	1
Muhammed Tahir	1	Münevver	1
Musa	3	Nazife	2
Mustafa	35	Nazmiye	1
Mustafa Rağıb	1	Necibe	1
Osman	5	Nesibe	1
Ömer	1	Rahime	1
Recep	1	Sadıka	1
Süleyman	6	Saniye	1
Sa'd	1	Sultan	1
Şakir	2	Şefika	5
Şakir Muhammed	1	Şerife	9
Şemseddin	1	Ümmü	1
Şerif	1	Ümmühan	2
Umur	1	Ümmü Gülsüm	2
Zeynelabidin	1	Vesile	4
		Zahide	1
		Zekiye	1
		Zeliha	4

Mezar taşlarında kırk dört erkek adı tespit edilmiştir. Bunlardan en sık kullanılanları sırasıyla; Mustafa(35), Mehmed(25), Muhammed(18), Ali-Halil-İbrahim(14), Hüseyin(11) ve İsmail(10)

; kırk yedi değişik kadın isminden; Fatma(35), Hatice(34), Aişe(31), Emine(15) ve Şerife(9) gibi isimler öne çıkmaktadır.

6.5.2. Lakaplar: Mezar taşlarında kullanılan lakapları, şahıs ve aile lakapları olarak iki gurupta değerlendirmenin daha uygun olacağı düşüncesindeyiz:

6.5.2.1. Şahıs Lakapları: Tespit edilen otuz iki lakabın alfabetik sıraya göre dizilişi şöyledir:
Akbaş(228)
Akkaş(247-277-417)
Arap(161-197-312-346)
Arap Beşe(268)
Beşe(33-58)
Bölükbaşı(195-249)
Cambaz(261)
Çakır(407)
Çavuş(312-340)
Dağlı(24)
Değirmenci(290)
Deli(352-367-413)
Deli efe 1(292)
Derviş(190-339)
Deveci(214)
Efe(380)
Emir(400)
Etmekçi(250)
Evliya(159)
Gök(237-401)
Harmancı(198)
Hüseyincik: 318
Kabar(392)
Kâhya(155)
Kara(214-319)
Katmerci(215)
Kavvas: 314
Kethüda(128)
Koca: (204-217-224-229-231-269-289)?
Köse: (196)
Kösecik(232)
Kundakçı: (414)
Kurbancı: (210)
Küçük(150-167-176)

Küçük a'yan(247)
Kürt(191-234)
Masum(151)
Mestan(189)
Nizam: (223)
Sa'd Hafız: (330)
Sarı(316-364)?
Satı(216-259-313)
Selbas(211)
Şiş baldır(256)
Tavşancı(194)
Topal(346)
Topçu(267)
Urgancı(236)
Usta(215-268)
Uzun Hafız(213)
Yağcı(207)
Yağcı Hacı: (328)
Yanık(52)
Yetim: 298
Yörük(306-349)
Zeybek(302)

6.5.2.2. Aile Lakapları: Ödemiş Mezar taşlarında kullanılan otuz dokuz değişik aile lakabı ise şunlardır:

Akkaş oğlu(Akkaş zade)(241-277-311-351-374-378)
Akıllı oğlu(273-277)
Anmasdı oğlu(183)
Arap Beşe(268)
Aydınlı oğlu(263)
Bademyeli zade(371)?
Beyzade(123)
Boyacı zade(347)
Böber oğlu(406)
Boyacı zade(347)
Cerancı zade(193)
Çakıcıoğlu(33)
Çakır Ağa zade(291)
Çakıroğulları(281-407-408)
Çarşambalı zade(106)
Çelebi zade(206-227)

Çepe oğlu: (222)
Dede oğlu: (324)
Deli İmam oğlu(302)
Dermanlı zade(124)
Duacı zade(345)
Emeksizler(Emeksiz zade)(264-308)
Emiroğulları(393)
Eş'ari zade(262)
Fidancı oğlu(57)
Gürancı oğlu(325)
Gürcü zade(354)
Gürcü oğlu(266)?
Hacı Hüseyin oğulları(359)
Hacı Kâhya oğlu(295-361)
Hacı Savallı oğlu(285)
Hacı Softa oğlu(201)
Hanaylı zade(332-368)
Hasan Ali oğulları(371)
Hatip zade(51-305)
Haznedar oğlu(50)
İmam oğlu(226)
Kabak oğlu(259)
Kacaroğulları(381)
Kadı oğlu(246-301)
Kahveci oğlu(368)
Kâhya zade(395)
Karaabalı zade(279)
Karamani zade(293-294)
Kara zade(61-74)
Karlı oğlu(271-304-394-404-407)
Karpuz oğlu(319)
Kayalılar(322)
Keklik oğlu(409)
Keskin oğlu(344)
Kılcı zade(67-71)
Kırlı oğlu(271)
Koca Abdi oğulları(399)
Koca A'yan(217)
Koca Bey oğlu(284-289)?
Koca zade(220)
Kör Hasan Oğulları(278)

Köseler(349)
Miran Hasan oğulları(372)
Molla Ali oğulları(382)
Mutaf zade(330)
Müftü zade(355)
Mütevelli zade 3(73-79-101)
Paşa zade(84-331-355)
Piri zade(65)
Sofi zade(238)
Soliğan zade(188)
Süleymanlar(280-357)
Tekül oğlu(362)
Tırpancı oğlu(314)
Yazıcı oğlu(386)
Yetim oğlu(298-415)
Zati(Zatoğulları): 275
Zenneci zade(174)

6.5.3. Ünvanlar: Ödemiş mezar taşlarında, erkekler için kullanılan; ağa: 31, bey: 22, beyefendi: 1, efendi: 39, gibi ünvanlar yanında, kadınlar için; ana: 2, gelin: 1, hanım: 25, hatun: 8, kadın: 23 gibi ünvanlar kullanılmıştır. Ayrıca nesep bildiren seyyid, seyyide, şerif, şerife gibi peygamber soyundan gelenler hakkında kullanılan ifadeler yanında, dini içerikli hacı, hoca, molla, şeyh, hafız, müderris, muhaddis gibi ünvanlara da rastlanmaktadır. Bu ünvanların bir kısmı ölen şahıslar için, bir kısmı da yakınları için kullanılmıştır. Şerif ve şerifenin kullanılış amacında herhangi bir tereddüde mahal olmazken, seyyid ünvanının gerçekten peygamber soyundan gelenler için mi kullanılmış, yoksa efendi anlamında kullanılmıştır, net olarak bilinmemektedir. Eğer gerçekten peygamber soyundan gelenler için kullanılmış ise, bu yörede çok sayıda peygamber neslinden gelen ailelerin mevcut olabileceği kanaati hasıl olur. Şerif ünvanı dört mezar taşında(108-163-181-373), şerife ünvanı üç mezar taşında(43-91-307), Seyyid ünvanı ise 25 mezar taşı kitabesinde kullanılmıştır(13-30-35-37-43-49-54-55-63-67-68-70-71-77-80-85-95-100-104-106-108-123-125-142-173).
Dini içerikli ünvanlardan Hafız on sekiz, hoca on, molla on yedi kitabede kullanılmıştır. Bunlar ileride meslekler kısmında yeniden ele alınacağı için burada detay verilmeyecektir. Hacı ünvanı, hac ibadetini yerine getirenler için kullanılmaktadır. Hal böyle olunca; o günkü güç şartlara rağmen yüz kırk üç mezar taşında hacı ünvanına rastlanması, yöre halkının dini hassasiyetinin göstergesi olarak tanımlanabilir.

6.5.4. Meslek Erbabı: Ödemiş mezar taşı kitabelerinde tespit edilen meslekler şunlardır:
Anadolu Kazaskeri 1(41)
Bakkal 2(143-152)
Bakırcı 1(397)

Barutçu 1(78)
Boyacı 1(262)
Çilingir 1(178)
Değirmenci 1(290)
Demirci 1(22)
Deveci 1(214)
Fidancı 1(57)
Hafız 18(23-31-112-120-129-130-132-168-188-211-214-221-255-287-297-305-309 330)
Hakim 3(90-106-110)
Hattat 1(270)
Hatip 1(305)
İmam 4(23-132-140-158)
Kasap 2(46-221)
Katmerci 1(215)
Kavukçu 1(240)
Kaymakam 1(186)
Keçeci 3(63-91-145)
Kundakçı 1(414)
Kurbancı 1(210)
Mahkeme kâtibi 1(116)
Mesci 1(287)
Molla 17(75-94-105-152-153-171-172-177-183-190-205-210-290-357-382-391-412)
Muhaddis 2(104-111)
Musalla şeyhi 1(133)
Müderris 6(34-61-106-124-166-342)
Müderris-i sultani 1(212)
Müezzin 1(136)
Müftü 2(131-142-355)
Mülazım 1(355)
Mütevelli 3(73-79-101)
Nalçacı 1(91)
Nalinci 1(306)
Sapancı 1(137)
Semerci 1(253)
Ser bevvabin 1(77)
Sipahi 1(245)
Şeyhu'l-islam Müsteşarı(368)
Şeyhu'l-kurra 1(83)
Terzi 1(72)
Urgancı 1(236)
Voyvoda 2(58-67)

Yağcı 2(207-328)

Yukarıda zikredilen kırk dört meslekten bazıları vefat eden şahıslara ait olduğu gibi, bir kısmı da ölen şahsın yakınlarına aittir: Babası, dedesi ve eşi gibi.

Önemli meslekler:

Anadolu Kazaskeri, *Birader zade Yakup Efendi'dir*. Vefat eden şahıs bu zatın kızıdır.

Hakim, 90 numarada kayıtlı mezar, *Birgi Hakimi Karafireli Seyyid İbrahim Edhem Efendi'*ye aittir. 106 numaralı mezar taşı *Birgi Hakimi Müderris Çarşambalı zade Seyyid Hacı Muhammed Efendin'*in oğluna, 111 nolu mezar *Birgi Hakimi Akif Ali Efendi'*nin kızına aittir.

Hattat, Birgi Beldesi İmam Birgivi mezarlığında yer alan mezar, Hattat Mustafa Efendi oğlu Muhammed efendi'ye aittir. Ne yazık ki bu şahısla ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

Kaymakam, Bademli büyük mezarlıkta bulunan bu mezar sahibi kaymakam Ali'nin kızına aittir.

Mahkeme Kâtibi, Bozdağ Beldesi Üçler Mezarlığında medfun olan bu zat, mahkeme kâtibi Mehmed Emin Efendi'dir.

Musalla Şeyhi, Bademyevi Şeyh Osman Efendi, Bademli Garipler Mezarlığında medfundur. Musalla, bayram ve cenaze namazı gibi belirli ibadetler için yapılmış veya yol kenarlarında muvakkat ibadet için düzenlenmiş mekânlardır.[189] Çalışma alanımız olan Ödemiş yöresinde biri Bademli Büyük mezarlığın güney kısmında, diğeri Pirinçi Köy mezarlığı yanında olmak üzere iki musallanın varlığını müşahede ettik. Köylüler, bayram ve cenaze namazlarını burada kıldıklarını, bayram namazından sonra kabirleri ziyaret ettiklerini ifade ettiler. Namazgâh olarak ta adlandırılan bu ibadet mahallerinden Bozdağ'dan Kemer köyüne giden yolda bir namazgâhın bulunduğu Behiç Galip Yavuz tarafından ifade edilmektedir.[190]

Müderris-i Sultani, Muhammed Ali Efendi bin Veliyüddin Tavasi'nin mezarı, Bozdağ Beldesi mezarlığında bulunmaktadır. Mekteb-i Sultani, bu günkü Galatasaray Lisesinin eski adıdır[191]

Müftü, 132 numarada kayıtlı mezar, Müftü Abdullah Efendi'nın kızına, 142 nolu mezar ise Birgi Müftüsü Seyyid Mustafa Rağıb'a, 355 nolu mezar taşı Müftü zade Hacı Ali Efendi'in oğlu Mülazım Hamid Bey'e aittir.

Ser Bevvabin, bu mezar**,** Birgi beyinin baş kapıcısı Vanlı Seyyid Hacı Osman Ağa'nın eşine aittir.

Şeyhü'l-İslam Müsteşarı, Ovakent aile mezarlığında bulunan mezar, Şeyhu'l-İslam müsteşarı Hacı Hüseyin Kâmil efendi'nin kız kardeşine aittir. Bu mezar taşının bir özelliği, müteveffanın hem eşi, hem kardeşi, hem de oğlunun ismi ile tanıtılmaya çalışılmasıdır.

Şeyhu'l-Kurra, Bademli Büyük Mezarlıktaki mezarda yatan Abdurrahman Aziz Efendi'nin babasıdır.

Voyvoda, Bademli Büyük mezarlıktaki mezarda(58) yatan, Ödemiş Voyvodası emrinde çalışan Çemişgezekli Eyub Beşe oğlu Küçük Ahmed Ağa'ya, 67 numarada kayıtı mezar ise Ödemiş

[189]CAN, a.g.e. s.72.

[190]Behiç Galip YAVUZ, *Birgi*, İzmir 2005, s. S. 87.

[191] 11 Mayıs 1868 yılında, aydın kadroları yetiştirmek amacı ile kurulan, Batı standartlarında eğitim veren okul. 1924 yılında adı Galatasaray Lisesi olarak değiştirilmiştir.

Voyvodası Kılcı zade Muhammed Ağanın oğlu Seyyid Muhammed Ağa'ya aittir. Ödemiş Voyvodası Seyyid Muhammed Ağa'nın mezarı ise aynı mezarlıkta oğlunun yanındadır(71).
Bunların dışında Birgi Ulu Cami haziresinde kapalı alanda Aydınoğlu Mehmed Bey ve oğulları Umur, Bahadır İbrahim ve İsa Bey'in mezarları yer almaktadır. Diğer taraftan 16. Yüzyılda yaşamış önemli bilginlerden Birgivi Mehmed Efendi'nin kabri de kendi adı verilen İmam Birgivi kabristanında bulunmaktadır. Ancak kabrinde tarihi mezar taşı bulunmadığı için kataloğa alınamamıştır. Eskiden mezar taşının mevcut olduğu ve üzerinde,
"*Cism-i nazenini kaldı gurbet elde*
Balıkesirli Mehmed bin Pir Ali"
İfadelerinin yer aldığı nakledilmektedir.[192]
Keçecilik ve semercilik, o dönemlerde revaçta olan meslekler arasında ön sırada yer almaktaydı. Çünkü keçe, hem sergi olarak evlerde kullanılırken, çobanların kepenekleri, binek hayvanlarının binmek için sırtlarına konan minderlerin çoğu keçeden imal ediliyordu. O dönemlerde ulaşım ve nakliye hayvanlarla temin edildiği göz önüne alınırsa, semercilik de gözde meslekler arasında yer alır. Özellikle Bademli Beldesinde ön sıralarda olan bu mesleklerle uğraşanlarla araştırmalarımız esnasında karşılaştık. *Bedia Akşahan* tarafından kaleme alınan *"Semerci*" adlı biyoğrafik eserde semerciliği, o günkü şartlarda, yedek parça üretimi gibi bir iş olarak değerlendirmektedir.[193]

6.5.5. Dini ve Etnik Yapı

Mezar taşı kitabelerinde hacı, seyyid, hoca, imam, hafız, müderris, şeyh, musalla şeyhi gibi ünvanlar, ödemiş çevresinde dini hayatın canlı olduğu söylenebilir. Ödemiş ve çevresinde Bektaşiliğin oldukça yaygın olduğu ve Bektaşi babalarının Ödemiş'in içinde yer aldığı Yukarı Küçükmenderes Havzasının ele geçirilmesi ve İslamlaşmasında önemli rol oynadıkları ifade edilmektedir. [194] Ancak incelediğimiz mezar taşı kitabelerinde buna dair bir kayda rastlanılmamıştır. Sadece Karadoğan Köyü mezarlığında Nakşi taRik'atı mensubu olduğu ifade edilen bir mezar taşı taspit edilmiştir(239). Mazar taşı kitabesinde *" Pir-i nişin bende-i salik-i Nakşibendi Karadoğani Hacı Hafız Efendi"* ifadesi yer almaktadır. Ayrıca Bademli Büyük Mezarlıkta bulunan bir mezar taşında(268),
"Ol muhibb-i al u evlad-ı Resul-i Kibriya
Eyleyub teslim-i ruh itdi yolunda can feda
Salik-i rah-ı hakikat mu'tekid derviş idi
Ruz-i mahşerde şefi olsun şehid-i kerbela"
Kitabede yer alan "*salik-i rah-ı hakikat mu'tekid derviş idi*" ifadesi ile bu şahsın bir yere mensub olduğu anlaşılmaktadır. Ancak mensubiyeti belirtilmemiştir. Bunun gibi şeyh ibarelerinin geçtiği ve taRik'atı çağrıştıran tabirlerin mezar taşı kitabelerinde yer almasına karşılık, bir tanesi hariç herhangi bir taRik'at ismine rastlanmamıştır.

[192]YAVUZ, a.g.e. s. 87.
[193]Bedia AKŞAHAN, *Semerci*, Ödemiş 2009, s. 11
[194]Behiç Galip YAVUZ, *Ödemiş'in Tarihi,* İzmir 2007, s. 95 v.d.

Yeryüzü, özellikle memleketimiz çok muhaceretlere(göçlere) ve tebeddülata maruz olmakla beraber, merkez-i hükumet-i İslamiye bu vatanda teşkil olunduktan sonra, akvam-ı saireden pervane gibi çokları içine atılıp tavattun etmişler. İşte bu halde levh-i mahfuz açılsa ancak hakiki unsurlar birbirinden tefrik edilebiliyor. Bunun için Ziya Gökalp'in, "*Dil din bir ise* millet birdir." Sözünde ifadesini bulduğu gibi, hakiki unsuriyete değil; belki dil, din ve vatan münasebetine bakılacak; eğer üçü bir ise zaten kuvvetli bir millet olur.[195]

6.5.6. Göç Hareketleri

Anadolu'nun Batı kısmında yer alan Küçük Menderes havzası, verimli toprakları ve yaşamaya elverişli iklimi ile tarihin ilk dönemlerinden beri, birçok medeniyetlerin kurulduğu ve birçok göçlere sahne olan önemli bir yerleşim yeridir. Yukarıda zikredildiği üzere özellikle Müslüman Türklerin bu yöreleri fethinden sonra değişik ülke beldelerden gelip buraya yerleşmiş değişik ırk ve milletlere mensup şahısların mezarlarına tesadüf edilmiştir. Haşimi neslinden olup Gölcük Örselli mezarlığında yatan Aişe kadın'ın ailesi ne zaman gelip buraya yerleşmiş, bilinmez; ancak onun neslinden türeyenlerin burada mevcut olduğunu ve belki buraya nereden geldiklerini ve hangi soya mensup olduklarını bilmeden bir Türk vatandaşı olarak varlıklarını sürdürmektedirler. Yine Abdulkadir Geylani Hazretlerinin doğum yeri olan Geylan'dan gelip Ödemişe yerleşen ve mazar taşlarında "*Geylân muhacirlerinden"* ibaresi yazılı olan ailenin(410) çocukları bu nüfusun bir parçası olmuşlardır. Diğer taraftan Bademi Büyük mezarlıkta yatan Mısırlı masum Zeynelabidin(151), Vanlı Seyyid Muhammed Ağa(68-77), Karafireli(90), Selanikli(287-395), Sirozlu(113), İstanköylü(116), Çemişgezekli(58) ve daha Anadolu'nun değişik yörelerinden gelerek buraya yerleşmiş ve buranın halkını oluşturmuşlardır. Bunların dışında Arap lakabı ile anılan(161-268-312-346), Boşnak olarak adlandırılan(98-103), Kürt olarak tanımlanan(191-234) şahısların çocukları buradaki diğer etnik guruplarla karışıp kaynaşmışlardır. Hiç birisi halinden şikâyetçi değildir. Kardeşçe yaşayıp hayatlarına devam etmektedirler. Dilleri bir, dinleri bir, vatanları bir, memleketleri bir, köyleri bir, bir yüzlerce birler birlik ve beraberliklerinin en temel kaynağını oluşturmuş ve onları birbirine bağlamıştır. Bütün bunların dışında birbirlerinden kız almış ve akraba olmuşlardır. Vanlı Muhammed Ağa İzmirli Hatice Hanım'ın kızı ile evlenmiş ve Burada vefat etmiştir. Bu ve buna benzer birçok aileler kurularak yörenin halitası oluşturulmuştur. Peygamber soyundan olup irşad amaçlı buraya gelip yerleşenlerin çocukları buranın nüfusunun azımsanmayacak bir yekûnunu teşkil etmişlerdir. Bunları birbirinden ayırabilmek için, yukarıda zikredildiği gibi, levh-i mahfuzu okumak gerekir.

Yaptığımız çalışmalar esnasında değişik aşiretlerin izine de rastladık. Mesela, Berakende Aşireti'nden Anmasdı oğlu Mustafa'nın mezarı Gereli Köyü mezarlığında(183), Elci Aşireti'nden Topçu İsmail kerimesi Emine Hatun'un mezarı Kurucaova Köyü mezarlığında(267), Sarıtekeli Aşireti mensuplarından birinin mezarı Çamlıca Taşderesi mezarlığında(194), aynı aşirete mensub diğer bir şahsın mezarı ise Yeşilköy mezarlığında yer almaktadır(258). Muhacir olarak Kacar Muhacirleri(197) ile Geylan Muhacirleri(410) bu yörenin etnik yapısını oluşturan unsurlar arasında yer almaktadır.

[195] NURSİ, Bediüzzaman Said, *Mektubat,* Rnk. İstanbul 2009, s. 349.

6.5.7. Mevtanın Yaptığı Hayır İşleri: Kitabelerde ender de olsa, vefat eden şahsın hayatta iken yaptığı hayır ve hasenata da yer verildiği müşahede edilmektedir. Bun bir örneğine Ödemiş İlçesi Kayaköy mezarlığında rastlanmıştır. Kayaköylü Akkaş Hacı İsmail'in mezar taşı kitabesinde, kendi köyünde bir cami, Ödemiş İlçesinde bir sebil inşa ettiğ ifade edilmektedir. Mezar taşı bu özelliği ile yörede tek örnektir. Kitabenin tam metni şöyledir:

Kİtabesi

1 Sene 1298 fi 22 Şevval
2 Çarh-ı gaddarın elinden elaman
3 Kimseyi dünyada itmez kâmran
4 Kayaköylü Akkaş el-Hac İsmail
5 Mesken ola ana Firdevs-i cinan
6 ***Karyesinde yabdı bir cami bina***
7 Kıl namazı oku rûhun Kur'an
8 ***Ödemiş'de bir sebil inşa idub***
9 İçub andan teşnean ide dua
10 Fâtiha

6.6. Sanatkâr, Atölye ve Üslub Sorunu

Ödemiş ve çevresinde yaptığımız inceleme ve araştırmalar sonucunda, mezar taşlarında usta imzasına rastlayamadık. Ancak mezar taşı tipolojisi bakımından görülen benzerlikler, belli ustaların ellerinden çıktığını göstermektedir. Aynı şekilde kitabeleri yazan hattat ismine de kitabelerde yer verilmemiştir. Birgi Beldesi İmam Birgivi Mezarlığında yer alan kırık bir mezar taşında(261) Hattat Mustafa Efendi Oğlu Muhammed Efendi ifadesi yer almaktadır; ancak bu şahsın ismine hiçbir mezar taşında rastlanılmamıştır. Buna karşılık aynı yörede Selçuk İsa Bey Camii avlusuna konan bazı mezar taşlarında usta ismi yer almaktadır(Bakınız fotoğraf no.).

İlçe genelinde mezar taşı dağılımına baktığımızda, mezar taşlarının, başta Bademli ve Birgi Beldeleri olmak üzere, Çaylı, Gereli, Yolüstü gibi ovada yer alan yerleşim birimlerinde yoğunlaştığı müşahede edilmiştir. Dağ köylerinde ise mezar taşı yoğunluğunun giderek azaldığı görülmüştür. Sadece Gölcük ve Bozdağ gibi yayla kesiminde kısmen de olsa mezar taşlarının çokluğu dikkati çekmektedir. Bu durumu, atölyelerin ovada bulunduğunu, mezar taşlarının buradaki atölyelede yapıldığı şeklinde izah etmek mümkündür. Ancak varlıklı ailelerin yazlık olarak kullandığı Bozdağ ve Gölcük gibi yörelere, ovada yer alan atölyelerde yapılan mezar taşlarının o günkü ulaşım vasıtaları ile nakledildiği söylenebilir. Mezar taşlarının tamamının mermerden yapılmış olması ve ham mermerin de her yerde bulunmaması ve naklinin o günkü şartlarda zor olması göz önüne alınacak olursa, mezar taşlarının belli atölyelerde işlendiği ve etrafa buralardan yayıldığı ifade edilebilir.

7. SONUÇ

Ödemiş merkez ve merkeze bağlı belde ve köylerde, oldukça geniş bir alana yayılan araştırmalarız sonucunda çok sayıda mezar taşı tespit edilerek kayıt altına alınmıştır. Bunlar arasından örnekleme sistemi ile seçilen 417 adet mezar taşı kataloğa alınarak incelemeye tabi tutulmuştur. Bu mezar taşları tipolojik olarak; Şahideli sandukalı mezarlar, şahideli pehleli mezarlar ve şahideli mezarlar olmak üzere üç başlık altında toplanmışlardır.

Diğer taraftan mezar taşları şahidelerin biçimlerine ve biçim özelliklerine göre sınıflamaya tabi tutulmuşlardır. Öncelikle mezar taşları kadın ve erkek olmak üzere iki kısımda değerlendirilmiş olup; erkek mezar taşları, gövde yapısı, başlık türü ve ayak taşının tipine göre alt guruplara ayrılmışlar. Kadın mezar taşları ise baş ve ayak şahidelerinde tercih edilen değişik form ve tiplere göre sınıflandırılmıştır. Ancak Beylikler dönemi mezar taşlarında tipolojik olarak erkek kadın ayırımı bulunmamakta, kitabelerden kadın veya erkek oldukları anlaşılabilmektedir. Form olarak ta dikdörtgen görünümlüdürler.

Erkek baş taşları bir tanesi hariç tamamı düşey dikdörtgen formdadırlar. Başlık olarak sarık, kavuk ve fes gibi serpuş türleri kullanılmıştır. Kadın mezar taşları da form itibari ile erkek mezar taşlarına benzerlik göstermektedir. Ancak erkek mezar taşlarında başlık kullanılırken, kadın mezar taşlarının çok az kısmında hotoz denilen başlık türü kullanılmış, diğer şahideler tepelikle sonlanmaktadırlar. Bunlar da tepelik türlerine göre; sivri kemerli, yuvarlak kemerli, dilimli ve bitkisel tepelikli gibi alt başlıklar altında değerlendirmeye tabi tutulmuşlardır.

İncelediğimiz örneklerde genellikle sade görünümlü olan Beylikler dönemine ait olan mezar taşlarında süsleme unsuru olarak kandil, palmet ve rumî motiflerine yer verilmiştir. Osmanlı dönemine ait 18-19 ve 20. Yüzyıllara ait mezar taşları tipoloji ve süsleme bakımından bu dönemin karakteristik özelliklerini yansıtmaktadırlar. Ağırlıklı olarak bitkisel süslemeler yer verilmiş olup, bunlar çoğunlukla kadın baş şahidelerinin tepelik kısmında, ayak şahidelerinin gövde kısmında yoğunlaşmaktadır. Kullanılan motifler içerisinde vazodan yükselen değişik çiçek motifleri, akantus yaprakları, stilize yapraklar ve servi motifleri ağırlığı teşkil etmektedir. Geometrik ve nesnel motif olarak ay-yıldız, istiridye kabuğu, kandil, vazo, saksı, gerdanlık, tabanca ve tüfek gibi süsleme unsurları göze çarpar. Bunların dışında Batı Anadolu yöresine has bir özellik olarak kadın mezar taşlarının tepelik kısmında cami, türbe ve ev gibi mimari unsurlara sıkça rastlamak mümkündür. Ayak taşlarında ise genellikle servi, asma, sarmaşık gül gibi motiflere yer verilmiştir.

Eski Türklerin balbal geleneğinin bir devamı niteliğinde olan mezar taşlarının tamamı mermer malzemeden yapılmıştır. Bu sebeple diğer yörelerdeki, özellikle doğuda değişik taş malzemenin kullanıldığı şahidelere göre daha az deforme olmuşlardır.

Mezar taşlarının tamamına yakını kitabelidir. Kitabeler baş şahidesinin gövde kısmında yer almaktadır. Kitabelerde ağırlıklı olarak celî sülüs olmak üzere, Ta'lik ve Rik'a yazı türü kullanılmıştır. Beylikler dönemine ait olan mezar taşlarının tamamı celî sülüsle yazılmıştır. Osmanlı dönemine ait mezar taşlarında ilk zamanlarda daha çok celî sülüs tercih edilmiş iken 19 ve 20. yüzyıllarda ta'lik yazı türü ile rik'anın kullanılmaya başlandığı müşahede edilmiştir.

Kitabelerde çoğunlukla Türkçe dil kullanılmıştır. Bunun dışında Arapça kitabe sayısı oldukça fazladır. Bir kitabe Latince ve Arapça, bir kitabe de Farsça yazılmıştır. Kitabeler muhteva olarak oldukça zengindir. İlk dönemlerde ziyaretçilere nasihat ön planda yer alırken, Batılılaşma etkilerinin hissedildiği son dönemlerde ölümün soğukluğu ve ayrılık acısı işlenmiştir. Bu husus başlık ifadelerinde de kendisini göstermektedir. Önceleri sadece Huve'l-Baki, Huve'l-Hayy, Huve'l-Muin gibi Allah'ın sıfatlarına yer verilirken; son zamanlarda ah mine'l-mevt, ah mevt, ah mine'l-firak gibi serzeniş ifadeleri kullanılmıştır. Diğer yörelerde genellikle ölen kişinin vefat tarihi kitabenin son satırında verilirken, Ödemiş mezar taşlarında azımsanmayacak bir sayıda vefat tarihi birinci satırda verilmiştir.

Bazı kitabelerde suda boğulma, ishal, ağaç altında kalma, ishal gibi ölüm sebebine yer verilmiş; bazı kitabelerde vefat yaşı, bir kısım kitabelerde de genç yaşta öldüğünü çağrıştıran ifadelere yer verilmiştir. Kitabelerde zaman zaman ayet ve hadislere atıfta bulunularak, ölümün kaçınılmaz bir gerçek olduğuna vurgu yapılmıştır. Dua cümlesi olarak merhum, merhume, mağfur, mağfure ve mağfure leha gibi ibereler kullanılmış. İnsanlardan istek anlamında rûhuna Fâtiha, ruhiçun Fâtiha, lillahi'l-Fâtiha v.s. ifadelere yer verilmiştir.

Mezar taşlarında ölen kişinin mesleği, memleketi, şahıs ve aile lakapları, nereden gelip buraya yerleştikleri bildirilmektedir. Bazen de bağlı oldukları aşiret kaydilmektedir. Erkekler için Hacı, Ağa, Seyyid, Bey, Efendi gibi ünvanlara sıkça rastlanırken, kadınlar için hanım, hatun, kadın, ana gelin gibi ünvanlar kullanılmıştır.

Kitabelerinin hemen tamamında vefat tarihi yazılıdır. Tarihler hicri olarak verilmiştir. Çoğunlukla sadece yıl olarak belirtilirken, bazen yıl, ay gün olarak verildiği de müşahede edilmiştir. Çok nadir de olsa doğum ve ölüm tarihi birlikte verilmiştir.

Sonuç olarak Ödemiş mezar taşları form ve süsleme ve yazı açısında özellikle Batı Anadolu'daki mezar taşlarına bir benzerlik içerisinde olduğu, çok ciddi bir farklılığın söz konusu olmadığını söylemek mümkündür.

8. ÖZET

"İzmir Ödemiş'teki Türk İslam Devri Mezar Taşları" konulu çalışmamızda Ödemiş merkez ve bağlı belde ve köylerde tespit ettiğimiz 417 mezar taşı kataloğa alınarak incelemeye tabi tutulmuştur. Bu mezar taşları tipolojik olarak,

Şahideli Sandukalı Mezarlar

Şahideli pehleli mezarlar

Şahideli mezarlar

olmak üzere üç başlık altında incelemeye tabi tutulmuşlardır. Şahideli Sandukalı Mezarlar Beylikler dönemine aittir. Osmanlı Dönemi mezar taşlarında bir tanesi hariç, diğerlerinin tamamı şahideli mezar tipindedirler. Bir tanesi ise pehleli mezardır. Şahideler bir iki tanesi hariç diğerleri dikdörtgen formdadırlar. Beylikler dönemi mezar mezar taşlarında tipolojik olarak erkek kadın cinsiyet ayrımı bulunmamaktadır. Osmanlı dönemi mezar taşlarında tipolojik olarak erkek kadın ayırımı vardır. Erkek mezar taşları sarık, kavuk ve fes denilen başlıklar taşırken, kadın mezar taşlarında nadiren görülen hotoz denilen başlık dışında, başlığa yer verilmemiştir. Bunun yerine şahideler sivri kemerli, yuvarlak kemerli, dilimli ve bitkisel tepelikle sonlanmışlardır.

Beylikler dönemi mezar taşları genellikle sade görünüm arz ederken, Osmanlı dönemi mezar taşlarında özellikle kadın baş şahidelerinin tepelik kısımlarında dönemin karakteristik özelliğini taşıyan bitkisel, geometrik süslemelerin yanında Batı Anadolu yöresine has bir üslup olarak mimari süslemelere yer verilmiştir.

Mezar taşlarının tamamında mermer malzeme kullanılmıştır. Çünkü mermer keskin profilli yüzeyleri işlemek bakımından daha elverişli bir malzemedir. Ayrıca, kitabe ve süslemelerin daha az bozulmaya uğradığı müşahede edilmiştir.

Mezar taşlarının bir ikisi müstesna, tamamı kitabelidir. Kitabelerin tamamı baş şahidesine kabartma tekniği ile yazılmıştır. Kitabelerin büyük çoğunluğu Türkçe, bir kısmı ise Arapça yazılmıştır. Bir kitabe Farsça kaleme alınmış, bir tanesi de Latince ve Arapça olarak yazılmıştır. Kitabelerde devrin kültür ve düşüncesini yansıtan zengin muhtevaya sahiptirler. Kitabelerin muhtevası incelendiğinde ilk zamanlarda, tevekkül ve teslimiyet ifadelerinin yanında insanlara nasihat ağırlıklı olarak işlenmiştir. Ancak, son dönemlerde batılılaşmanın etkisiyle, bakış açısı değişmiş, ölümün soğukluğu ve firakın acı yüzü kitabelere aksetmeye başlamıştır.

Kitabelerde etnik ve sosyal yapıya ışık tutan önemli bigilerin yanında, çeşitli meslek erbabı hakkında bilgi verilmiştir. Kitabelerde ilk dönemlerde, ağırlıklı olarak celî sülüs yazı tercih edilmiştir. Son dönemlerde ta'lik ve rik'a yazıya yer verildiği gözlemlenmiştir.

8. ABSTRACT

"In our study which is on the subject of Turkish and Islamic Period Gravestones in İzmir Ödemiş", 417 gravestones in Ödemiş city center and centrical towns and villages are studied and recorded by compiling a catalog. Typologically they are divided into three titles :

Graves with gravestones and sarcophagus
Graves with gravestones and pehle
Graves with gravestones

Graves with gravestones and sarcophagus belong to period of beyliks. All graves of Ottoman period, except one, are graves with gravestones. One of them is grave with pehle. All the gravestones, except one or two, are rectangular. Typologically, gravestones that date back to Beylik period are gender neutral. However, Ottoman period gravestones, typologically, have different gravestones according to gender. Gravestones for men can have turban, quilted turban or fez. On the other hand gravestones for women can have rarely a head called as crest (hotoz). In place of this, women graves have lancet arches, round arches, cusped arches and plant-designed heads.

While the gravestones that belong to Beylik period are generally unsophisticated, specially women gravestones of Ottoman Period have not only plant-desgined and geometric ornamentation but also architectural ornaments as a stylemark of West Anatolia.

Marble are used at all gravestones as it is suitable when it comes to shape sharp edges. Besides, it's observed that inscriptions and designs are likely to detoriariate less.

Except one or two, all graves have inscriptions. All of the inscriptions are embossed in head of gravestones. Inscriptions are mostly Turkish and some of them are Arabic. One insription is written out in Farsi, and one Latin and Arabic. Inscriptions have rich contents representing the culture and thought of their period. In inscriptions, advice is observed along with resignation and submission. However towards the end of the periods the point of view is changing and the cold face of death and separation prevail.

Inscriptions have someimportant information about different kinds of profession experts along with ethnical and social structure. In early forms "celî sülüs" type of writing is preferred. Thereafter "ta'lik and rik'a" are observed to use.

9. KAYNAKÇA

El-ACLUNÎ, *Keşfu'l-Hafa,* C. I, Beyrut(Lübnan), 1997, s. 314.

AÇIKGÖZOĞLU, *Mehmet, İslam Devletleri Tarihi,* İstanbul 1975.

AKAR, Azade, "*Tezyini Sanatımızda Vazo Motifleri", **Vakıflar Dergisi,*** Sayı: VIII, Ankara 1969, s. 267 v.d.

AKILLI, Hüseyin, "*Edirne Osmanlı Mezarlıklarının Restorasyon ve Konservasyon Işığı altında Değerlendirilmesi "* **Geçmişten Günümüze Mezarlık Kültürü ve İnsan Hayatına Etkileri Sempozyumu,** İstanbul 1998

AKŞAHAN, Bedia, *Semerci*, Ödemiş 2009

ALPARSLAN, Ali, *Ünlü Türk Hattatları* Ankara 1992, s. 8; SUBAŞI, Hüsrev, *Yazıya Giriş,* İstanbul 1987

ARMAĞAN, A. Munis, Osmanlı Belgelerinde Ödemiş, Ödemiş 2011

ARIK, Rüçhan, Batılıl*aşma Dönemi Anadolu Tasvir Sanatı,* Ankara 1988

ATSAL, Metin-SEMERCİ, *Mehmet Ozan, İzmir'in Osmanlı Eserleri-1 Hazireler(**İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür Yayını***), İzmir 2005, s. 43-87.

AYANOĞLU, Fazıl İsmail, "*Vakıflar İdaresince Tanzim Ettirilen Tarihi Makbereler", **Vakıflar Dergisi,*** Sayı II, Ankara 1972, s.399.

AYDOĞDU, Günnur, "*Amasya Mezar Taşları",* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 1997

BARIŞTA, H.Örçün, *İstanbul Çeşmeleri,* İstanbul 1991

……*Kabataş Hekimoğlu Ali Paşa Meydan Çeşmesi*, Ankara 1993

……*İstanbul Çeşmeleri,* Ankara 1995

……*Ortaköy Damat İbrahim Paşa Çeşmesi-Hacı Mehmet Ağa Çeşmesi-Taksim Maksemindeki I. Mahmut Çeşmesi,* Ankara 1992

……"*Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk Mezar Taşlarından Bazı Takı Tasvirleri", **XIII. Türk Tarih Kongresi,*** 4-8 Ekim Ankara 1999, Kongreye sunulan Bildiriler, III. c, II. Kısım, Ankara 2002, s. 1309-1313.

……*Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk İşlemeleri*, Ankara 1999, s. 120

BAŞKAN, Seyfi, *Karamanoğulları Dönemi Konya Mezar Taşları*, Ankara 1996

BAYRAK, M. Orhan, *Türbeler Sözlüğü*, İstanbul 1998, s. 116 ve 177

BAYKARA, Tuncer, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I Anadolu'nun İdari Taksimatı,* Ankara 1988.

BERK, Süleyman, *Zeytinburnu'nun Tarihi Mezar Taşları*, İstanbul 2006

BİÇİCİ, Hür Kâmil, "*Manisa Gördes'te Bulunan Osmanlı Dönemi Süslemeli Mezar Taşları"* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı *(Yayınlanmamış doktora tezi),* Ankara 2004

Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, "***Stel*"** maddesi, c. 21, İstanbul 1986, s.10792.

CAN, Yılmaz- Recep GÜN, *Türk İslam Sanatları ve Estetiği*, İstanbul 2006

ÇAL, Halit, "*İstanbul Eyüp'teki Erkek Mezar Taşlarında Başlıklar*", ***Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla III. Eyüp Sultan Sempozyumu***, Tebliğler, 28-30 Mayıs 1999, İstanbul 2000, s.206-225.

ÇAL, Halit, *Niğde Şehrindeki Ahşap Tavanlı Camiler ve Mescitler,* Ankara 2000

ÇERKEZ, Murat, "*Eyüp Sultan Mezarlıklarında Kandil Motifleri", **Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla III. Eyüp Sultan Sempozyumu, Tebliğler,*** 28-30 Mayıs 1999, İstanbul 2000, s. 343-361

ÇETİNDAĞ, Yusuf, "*Türk Kültüründe Hayvan ve Bitki Kültürünün Seyri", **Türkler,*** c.IV, Ankara 2002, s. 175.

ÇORUHLU, Yaşar, *Türk İslam Sanatının ABC'si*, İstanbul 1997

……"*Eyupsultan ve Çevresindeki Hazirelerde Bulunan Mezar Taşlarında Kâse İçinde Meyve Tasvirlerinin Sembolizmi",* Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla II. Eyupsultan Sempozyumu, Tebliğler, 8-10 Mayıs 1998, İstanbul 1998, s. 120.

ÇULPAN, Cevdet, Antik Devirlerden Zamanımıza Kadar İlahiyat, Edebiyat, Tıp ve Sanat Tarihlerinde Serviler, II, İstanbul 1961, s. 101-138

DAŞ, Ertan, *İzmir'de Taş Çiçekler*, İzmir 2012, s.43 vd

DERMAN, Uğur, "*Mezar Kitabelerinde Yazı Sanatımız*", TTOKB, Sayı 49/328

DEVELİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara 1988, s. 764

DİYARBEKİRLİ, Nejat, "*Eski Türklerde Kültür ve Sanat*", Türkler, c.lll, YTY, Ankara 2002

DOĞANAY, Aziz, "*Eyupsultan Camii Civarındaki Bazı Mezarların Natüralist Üslupta Klasik Devir Süslemeleri", **Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla II. Eyupsultan Sempozyumu,*** Tebliğler**,** 8-10 Mayıs 1998, İstanbul 1998, s. 261-263.

DOĞANAY, Aziz, "*Eyupsultan Camii Civarındaki Bazı Mezarların Natüralist Üslupta Klasik Devir Süslemeleri", **Tarihi, Kültürü ve Sanatıyla II. Eyupsultan Sempozyumu,*** Tebliğler**,** 8-10 Mayıs 1998, İstanbul 1998, s. 261-263.

GÜNDOĞDU, Hamza, "*İkonoğrafik Açıdan Türk Sanatında Rumî ve Palmetler", **Sanat Tarihinde İkonoğrafik Araştırmalar,*** Ankara 1993, s.198.

Günsel, *Batılılaşma Dönemi Türk Resim Sanatı*, Ankara 1977, s. 81-107, 111-113, 124-130, 146-147, 150.

HANOĞLU, Canan, *Erzurum Merkezde Cami Hazirelerinde Bulunan XVIII-XIX. Y.Y. Mezar Taşları,* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum 2006

HASEKİ, Metin, *Plastik Açıdan Türk Mezar Taşları*, İstanbul 1976

İbn BATUTA, Seyahatname, trc. Şerif Paşa, c.1, s.331

KARAAĞAÇ, Demet, Bursa'daki *14-15. Yüzyıl Mezar Taşları,* Ankara 1994

KARA, Hacer- Şerife DANIŞIK, *Konya Mezarlıkları ve Mezar Taşları,* Konya 2005

KARAMAĞARALI, Beyhan, *Ahlat Mezar Taşları,* Ankara 1992

……. "*İç içe Dairelerin Mahiyeti Hakkında",**Sanat Tarihinde İkonoğrafik Araştırmalar,*** Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Ankara 1993

KAYALI, Mihrican, *"Mezar Taşları Bibliyoğrafyası"(*yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2009

KOLOĞLU, Orhan, *İslam'da Başlık,* Ankara 1978,

KUMBARACILAR, İzzet, *Serpuşlar,* İstanbul(tarihsiz),

LAQUER, Hans Peter, "*Osmanlı Mezar Taşlarının Süslemesinde Bitkisel Motifler*", Ankara 1984, s. 265;

…… "*Mezar Taşlarında Harf Devrimi" **IX. Türk Tarih Kongresi C.III,*** Ankara 1981, s.1373.

……. Huve'l-Baki, İstanbul, 1997

MADRAN, Emre*, "Anadolu Mezarlıklarında Nakışlı ve Tasvirli Sandukalardan Örnekler",* ***Önasya,*** C.7, Ankara

MERÇİL, Erdoğan, *Gazneliler Devleti Tarihi*, Ankara 1989

NEFES, Eyup, *Samsun Yöresinde Bulunan Mezar Taşları(*Yayınlanmamış Doktora Tezi*),* Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 2002
NURSİ, Bediüzzaman Said, *Mektubat,* Rnk. İstanbul 2009

OĞUZ, Burhan, Mezar Taşında Simgeleşen İnançlar, İstanbul, 1983

ÖDEMİŞ(Küçükmenderes Havzası Doğa, Kültür ve Turizm Rehberi), Ödemiş 2013.

ÖGEL, Semra, *Anadolu Selçuklularının Taş Tezyinatı,* Ankara 1987

ÖNDER, Mehmet, "Konya Mezar Taşlarında Süsleme Unsurları", Ön Asya, sayı 13, s. 4.

ÖNGE, Yılmaz, "*Anadolu Sanatında Cami Motifi",* ***Önasya,*** C. 4, Ankara 1968, s. 11.

…… "*İşlemelerde Türk Türk Mimarlık Sanatı",* ÖA*,* sayı: 42, s. 8-9.

ÖZKURT, Kemal, "*Hakkari Mezar Taşlarında Yazı ve İçerik",* ***3. Uluslarası Van Gölü Havzası Sempozyumu 06-08 Haziran 2007***

ÖZER, Cebe, "*Edirne'de Üsküflü Mezar Taşı Örnekleri",* ***9. Milletlerarası Türk Sanatları Kongresi,*** Ankara 1995**,** C.3, s. 52.

SAĞIROĞLU ASLAN, Aslı, *Kayseri Zamantı Irmağı Çevresindeki Bezemeli Mezar Taşları,* Kayseri, 2005

S.Nüzhet, İstanbul'da Meşhur Meşahire Ait Mezar Taşları by. 1932

SEZER, Bilal, "*Ödemiş Sungurlu Mezarlığı'ndaki Eski Yazılı Mezar Taşları",* ***Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi,*** sayı 21, Erzurum 2008

SEVİM, Ali-Yaşar YÜCEL, *Türkiye Tarihi(Fetih, Selçuklular ve Beylikler Dönemi),* Ankara 1989

SÖZEN, Metin-TANYELİ Uğur, *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul 1992

TIRMAN, Firdevs, *Tabii Çiçekler Morfolojisi ve yapma Çiçekçilikte Kullanılan Kalıplar*, Konya 1987

TUNÇEL, Gül, *Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezar Taşları,* Ankara 1989

TÜFEKÇİOĞLU, Abdülhamid, "*Balıkesir ve Yöresinde 2001 Yılı Araştırmaları, Mezar Taşları",* ***VI. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazı Sonuçları Toplantısı ve Sanat Tarihi Sempozyumu(8-10 Nisan 2002),*** Bildiriler, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 2002

¨…… Edincikte Türk Devri Mimarisi ve Mezar Taşları, Bursa 2005

UNAT, Faik Reşit, *Hicri Tarihleri Miladi Tarihlere Çevirme Kılavuzu,* Ankara 1984

UZUNÇARŞILI, İ. Hakkı, *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri,* Ankara 1984

ÜLKER, "*Tire Müzesindeki İslami Kitabeler", **III. Araştırma Sonuçları Toplantısı(20-24 Mayıs 1985),** Ankara 1986*

[1] ÜLKER, Necmi, "*Ege Bölgesinde Osmanlı Devri Mezar Taşları", **Osmanlı, c. IX,*** Ankara 1999

ÜLKER, Necmi, *"Balıkesir Şeyh Lutfullah Camii Haziresi Mezar Kitabeleri(XVlll-XX. Yüzyıl)", **VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı(28 Mayıs-1 Haziran 1990),*** Ankara 1991

…… "*İzmir Hacı Mahmut Camii Haziresindeki mezar Kitabeleri(XVIII-XIX. Yüzyıl)" **V. Araştırma sonuçları Toplantısı 6-10 Nisan 1987***, Ankara 1988

……. "*İzmir Ali Ağa Camii Haziresi Mezar Kitabeleri(XVIII-XX. Yüzyıl)" **VI. Araştırma Sonuçları Toplantısı 23-27 Mayıs 1988,*** Ankara 1989

.

¨…… "*İzmir'in Pınarbaşı Mezar Kitabeleri I(XVIII-XIX. Yüzyıl)", **II. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 16-20 Nisan 1984,*** Ankara 1985, s. 1-20

ÜNAL, Rahmi Hüseyin, *BİRGİ, Tarihi, Tarihi Coğrafyası ve Türk Dönemi Anıtları*, Ankara 2001.

YAZIR, Mahmud Bedrettin, *Medeniyet Aleminde Yazı ve İslam Medeniyetinde Kalem Güzeli,* C. I-II, Ankara 1981

YAVUZ, Behiç Galip, *Birgi*, İzmir 2005

……. *Ödemiş'in Tarihi,* İzmir 2007

YEĞİN, Abdullah, *Yeni Lûgat,* İstanbul 1975

YILDIZ, Hakkı Dursun(Redaktör ve ilmi müşavir), *Doğuştan Günümüze Büyük İslam tarihi,* C.8. İstanbul 1989.

YÜKSEL, Murat, *Trabzon'da Türk İslam Esreleri ve Kitabeleri*, c. 4-5, Trabzon 2000.

10. HARİTALAR, FOTOĞRAFLAR ve ÇİZİMLER

10.1. Haritalar

10.2. Fotoğraflar

10.2.1. Fotoğraf Listesi

10.2.2. Fotoğraflar

10.3. Çizimler

10.3.1. Çizim Listesi

10.3.2. Çizimler

2013
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT TARİHİ ANA BİLİM DALI

İZMİR-ÖDEMİŞ'TEKİ TÜRK-İSLAM DEVRİ MEZAR TAŞLARI

II

Hazırlayan
Edip YILMAZ

DOKTORA TEZİ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Mehmet TOP

VAN
2013

10 HARİTALAR, FOTOĞRAFLAR ve ÇİZİMLER

10.1. HARİTALAR

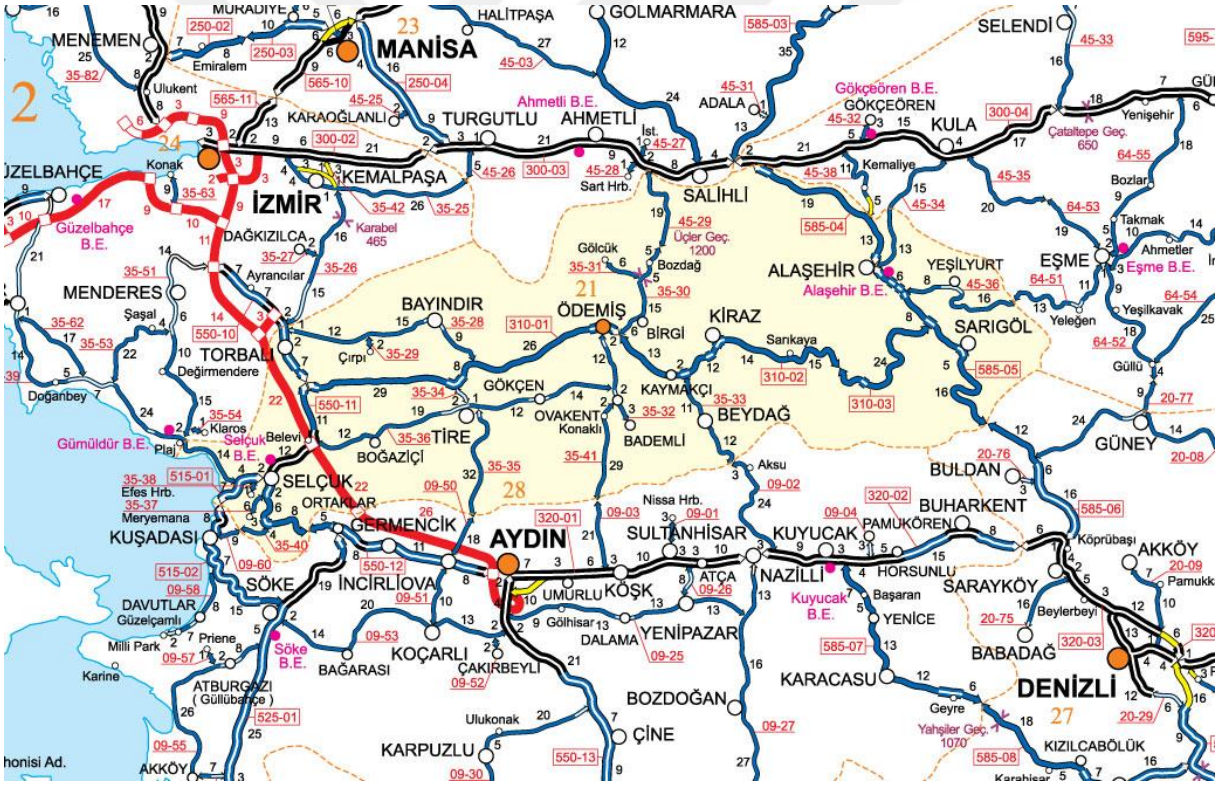
MANİSA
İZMİR
AYDIN
DENİZLİ
MENEMEN
MURADİYE
HALİTPAŞA
GOLMARMARA
SELENDİ
TURGUTLU
AHMETLİ
KARAOĞLANLI
KEMALPAŞA
SALİHLİ
ADALA
GÖKÇEÖREN
KULA
Çataltepe Geç.
650
Yenişehir
Bozlar
Takmak
Ahmetler
EŞME
Eşme B.E.
Yeşilkavak
Yeleğen
SARIGÖL
Güllü
GÜNEY
BULDAN
BUHARKENT
PAMUKÖREN
AKKÖY
Pamukk
SARAYKÖY
Köprübaşı
Beylerbeyi
BABADAĞ
Başaran
YENİCE
Kuyucak
B.E.
NAZİLLİ
HORSUNLU
KUYUCAK
SULTANHİSAR
Nissa Hrb.
ATÇA
UMURLU
KÖŞK
YENİPAZAR
DALAMA
Gölhisar
KOÇARLI
BAĞARASI
ÇAKIRBEYLİ
BOZDOĞAN
ÇİNE
KARPUZLU
Ulukonak
KARACASU
Geyre
Yahşiler Geç.
1070
KIZILCABÖLÜK
Karahisar
ALAŞEHİR
Alaşehir B.E.
YEŞİLYURT
Kemaliye
Sart Hrb.
Ahmetli B.E.
Gökçeören B.E.
Üçler Geç.
1200
Gölcük
Bozdağ
ÖDEMİŞ
BİRGİ
KİRAZ
Sarıkaya
KAYMAKÇI
BEYDAĞ
BADEMLİ
Aksu
GÖKÇEN
OVAKENT
Konaklı
TİRE
BOĞAZİÇİ
BAYINDIR
Çırpı
TORBALI
Değirmendere
Ayrancılar
DAĞKIZILCA
Karabel
465
Konak
Güzelbahçe
B.E.
ÜZELBAHÇE
MENDERES
Şaşal
Doğanbey
Gümüldür B.E.
Klaros
Selçuk
Belevi
Plaj
SELÇUK
ORTAKLAR
GERMENCİK
KUŞADASI
Efes Hrb.
Meryemana
İNCİRLİOVA
SÖKE
Söke
B.E.
DAVUTLAR
Güzelçamlı
Milli Park
Priene
Karine
ATBURGAZI
(Güllübahçe)
Akköy
honisi Ad.
Ovacık
Ovacık Geç.
1200
Kızılcaköy
Geç.
1200
Kızılcaköy
Çamköy
Çamköy Geç.
1200
Çamköy
Çamköy Geç.
1200
Çamköy
Çamköy Geç.
1200

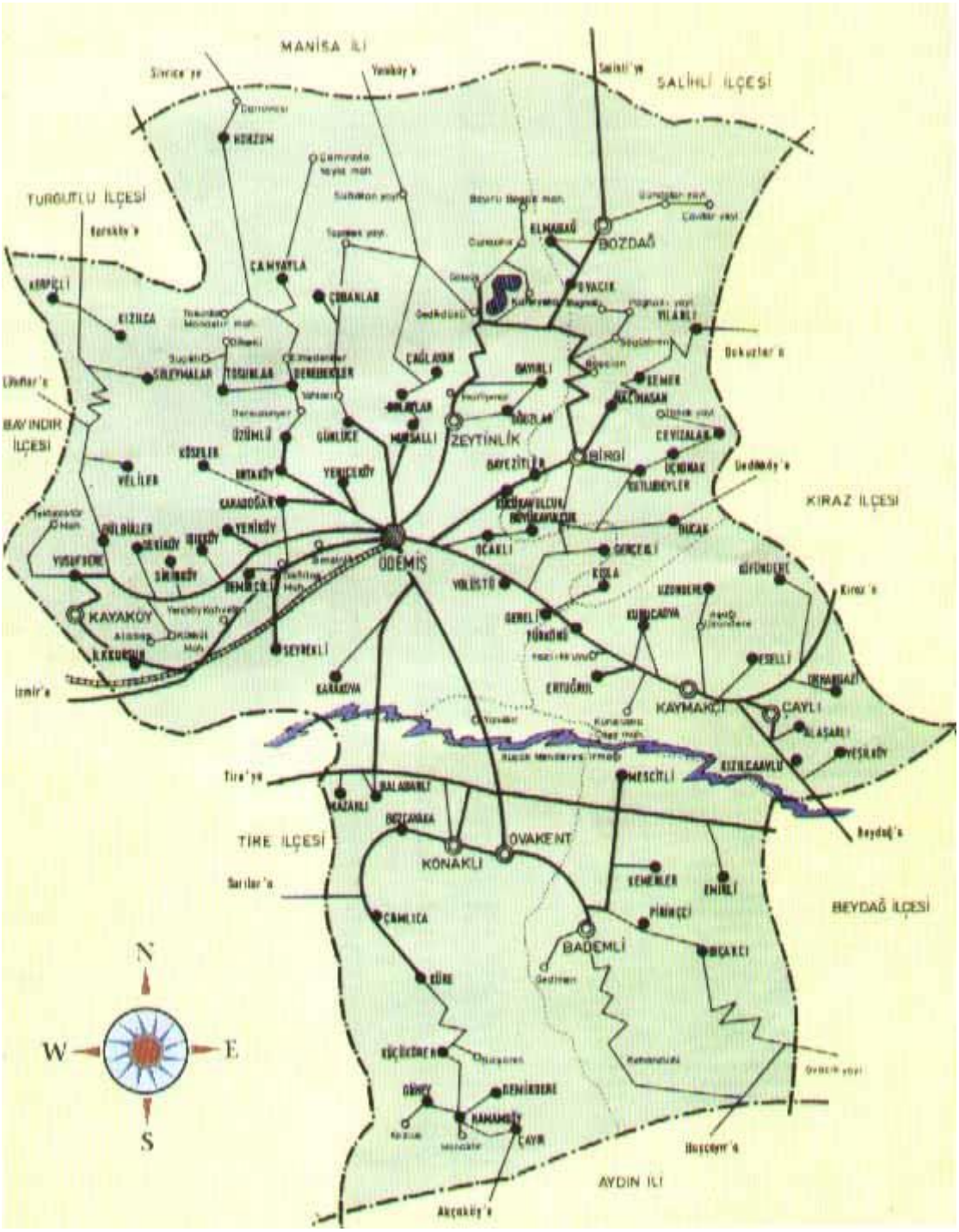
MANİSA İLİ
SALİHLİ İLÇESİ
TURGUTLU İLÇESİ
BAYINDIR İLÇESİ
KIRAZ İLÇESİ
TİRE İLÇESİ
BEYDAĞ İLÇESİ
AYDIN İLİ
İzmir'e
Tire'ye
Beydağ'a
Kiraz'a
Ödemiş'e
Bozdağ'a
Bayındır'a
Turgutlu'ya
Salihli'ye
Sarılar'a
Akçaköy'e
İlyaşçeyir'e
Bakırlar'a
Dedeköy'e
Yenidoğan
Horozlu
Çamyurdu
Subaşıkon
Beyoğlu Değirmen mah.
Güneşler yayl.
Çavdar yayl.
Elmabağ
Bozdağ
Çamyatla
Çobanlar
Kırpçı
Kızılca
Süleymanlar
Tosunlar
Demirkesler
Çağlayan
Bayırlı
Kemer
Hacıhasan
Yılanlı
Cevizalan
Üçkonak
Kutlubeyler
Ebiri
Bayezitler
Çakıllı
Gürçeşme
Kızılavlu
Beyhekimler
Ducaş
Ödemiş
Yeniköy
Yukarıköy
Yeniceköy
Karadoğan
Ortaköy
Veliler
Özümlü
Günlüce
Mursallı
Zeytinlik
Kösfeler
Gölbüller
Yusufçuk
Sarıköy
Şirinköy
Kayaköy
Seyrekli
Karaova
Yolüstü
Kızla
Uzunbeyler
Gerceli
Kurucaova
Yürüdüm
Ertuğrul
Kaymakçı
Çaylı
Bıyıklı
Yeşilköy
Bizirgan
Mescitli
Balabanlı
Hazarlı
Bozyaka
Konaklı
Ovakent
Gemerler
Emirli
Çamlıca
Pınarcı
Bademli
Bıçakçı
Küre
Küçükdere
Demirdere
Kahanköy
Çayır
Ovacık
Yılanlı
Çeşmeköy
Ovacık yayl.
Gedikbaşı
Gedikbaşı mah.
Sarıköy yayl.
Topalan yayl.
Çamyatla Meyda mah.
Subaşıkon yayl.
Beyoğlu Değirmen mah.
Güneşler yayl.
Çavdar yayl.
Tekkeönü Mahallesi
Dikmeli
Süpürtü
Tekkeönü Mahallesi
Dikmeli
Yeniköy Kahvesi
Dikmeli Mah.
Tekkeönü Mah.
Dikmeli Mah.
Kuşçu
Menekşeler
Kurtuluş
Okçu mah.
Kuşçu Menderes irmağı
Kurtuluş
Okçu mah.
Gedikbaşı
Kahanköy
Çayır
Ovacık yayl.
N
W
E
S

10.2. FOTOĞRAFLAR

10.2.1. Fotoğraf Listesi

Foto. 1.Aydınoğlu Mehmet Bey ve Çocuklarının Mezarlar

Foto. 1/A. Aydınoğlu Mehmet Bey'in Mezarı

Foto. 2. Bahadır İbrahim bin Mehmed'in Mezarı

Foto. 3. Umur Bey bin Mehmed Bey'in Mezarı

Foto. 4. Mustafa bin Halis Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 5. İsimsiz Mezar Taşı

Foto. 6. İsa bin Mehmed bin Aydın'ın Mezarı

Foto. 7. İsimsiz Mezar taşı

Foto. 8. Hanzade Binti Sultani'l-Guzzat Aydın'ın Baş Şahidesi

Foto. 9. İsimsiz Mezar

Foto. 9/A. Mezarın Baş Şahidesi

Foto. 9/B. Baş Şahidesinin Arka Kısmı

Foto. 9/C. Ayak Şahidesi

Foto. 10. Dürdane Hatun'un Baş Şahidesi'nın Ön Yüzü

Foto. 10/A. Dürdane Hatun'un Baş Şahidesi'nın Arka Yüzü

Foto. 11. İsimsiz Mezar Taşının Ön Yüzü

Foto. 11/A. İsimsiz Mezar Taşının Arka Yüzü

Foto. 12. İsimsiz Mezar Taşı

Foto. 13. Seyyid Muhammed bin Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 14. Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 15. Hacı Veli Oğlu Arab Beşe Hacı Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 16. İsa Oğlu Hacı Abdullah Kızı Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 17. Musa Hace Kerimesi Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 18. Hacı Ubeydullah Ehli Ümmü Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 19. Hacı Abdullah Oğlu Hasan'ın Baş Şahidesi

Foto. 20. Arziman Oğlu Süleyman'ın Baş Şahidesi

Foto. 20/A. Arziman Oğlu Süleyman'ın Ayak Şahidesi

Foto. 21. Haşimi Neslinden Fatıma Kızı Aişe Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 22. Hüseyin İbn Mustafa İbn Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 23. Reis zade İmam Muhammed Efendi Küçük Hafız Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 24. Dağlı Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 25. Hacı Ömer Ağa Kerimesi ve Çakır Ağa Zevcesi Rahime Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 25/A. Hacı Ömer Ağa Kerimesi ve Çakır Ağa Zevcesi Rahime Hatun'un Ayak Şahidesi

Foto. 26. Karadoğanlı Hacı Süleyman Efendi'nin Mezarı

Foto. 26/A. Karadoğanlı Hacı Süleyman Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 27. Hacı Süleyman Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 28. Sarı Hacı Oğlu Hacı Mehmed Efendi Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 28/A. Sarı Hacı Oğlu Hacı Mehmed Efendi Kerimesi Hatice'nin Ayak Şahidesi

Foto. 29. Derviş zade Hacı Mehmed Efendi zade Birgivi Hacı Mustafa Efendi'nin Mezarı

Foto. 29/A. Derviş zade Hacı Mehmed Efendi zade Birgivi Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 30. Emir Ali Oğlu Seyyid Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 31. İbrahim Bey Oğlu Hafız İbrahim Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 32. Halil Kızı Hatice'nin Mezarı

Foto. 32/A. Halil Kızı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 33. Çakıcı Oğlu Ali Beşe'nin Mezarı

Foto. 33/A. Çakıcı Oğlu Ali Beşe'nin Baş Şahidesi

Foto. 34. Nevşehri Müderris Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 35. Hatip zade Hacı İbrahim Ağa zade Seyyid Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 36. Hatip zade Hacı Mustafa Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 37. Koca Emir Oğlu Seyyid İsmail Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 38. Hacı Mehmed Oğlu Abdullah'ın Baş Şahidesi

Foto. 38/A. Hacı Mehmed Oğlu Abdullah'ın Ayak Şahidesi

Foto. 39. Osman kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 40. Hacı Hasan Efendi Mahdumu Ahmed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 41. Anadolu Kazaskeri Birader zade Yakub Efendi Kerimesi Münevver Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 41/A. Anadolu Kazaskeri Birader zade Yakub Efendi Kerimesi Münevver Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 42. Yazıcı Oğlu Osman Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 42/A. Yazıcı Oğlu Osman Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 43. Hatip zade Seyyid Ali Ağa Kerîmesi Şerife Zeliha'nın Baş Şahidesi

Foto. 44. Gök Ahmed'in Oğlu Hacı Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 45. Hacı Salih Efendi Kerimesi Havva Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 45/A. Hacı Salih Efendi Kerimesi Havva Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 46. Kassab zade Hacı Mustafa Efendi Kızı Emine'nin Mezarı

Foto. 46/A. Kassab zade Hacı Mustafa Efendi Kızı Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 47. Musa Kızı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 48. Çet Oğlu Süleyman Kızı Aişe Ana'nın Baş Şahidesi

Foto. 49. Mustafa Bey Oğlu Seyyid Süleyman Bey'in Mezarı

Foto. 49/A. Mustafa Bey Oğlu Seyyid Süleyman Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 50. Haznedar Oğlu Mehmed Beşe Kızı Emine Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 50/A. Haznedar Oğlu Mehmed Beşe Kızı Emine Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 51. Hatip zade Hacı Halil Ağa Zevcesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 52. Yanık Ali'nin Oğlu Mustafa Oğlu Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 53. İsimsiz Mezar Taşı

Foto. 54. Çolak Halil zade Mehmed'in Oğlu Seyyid Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 55. Kara Bec Oğlu Hacı Mehmed'in Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 56. Alaiyyeli Seyyid Süleyman Efendi'nin Mezarı

Foto. 57. Fidancı Oğlu Mehmed Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 58. Ödemiş Voyvodası Tabii Çemişgezekli Eyub Beşe Oğlu Küçük Ahmed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 59. Çilli Abdullah Efendi'nin Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 60. Ali zade İbrahim Oğlu İsmail'in Baş Şahidesi

Foto. 61. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Mezarı

Foto.61/A. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 61/B. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 61/C. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Mezar taşı Başlığı

Foto. 62. Sarı Hacı zade Hacı Muhammed Efendi Oğlu Mustafa Efendi'nin Ayak Şahide

Foto. 62/A. Sarı Hacı zade Hacı Muhammed Efendi Oğlu Mustafa Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 63. Keçeci Oğlu Hacı İbrahim Oğlu Seyyid İsmail'in Baş Şahidesi

Foto. 64. Aziz Abdi Efendi Kızı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 65. Piri zade Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 65/A. Piri zade Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa'nın Ayak Şahidesi

Foto.66. Yazıcı Oğlu Hacı Ali kerimesi Şerife'nin Baş Şahidesi

Foto. 67. Ödemiş Voyvodası Kılcı zade Muhammed Ağa Oğlu Seyyid Hüseyin Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 68. Vanlı Seyyid Mustafa Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto.69- Hasan Oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 70. Hacı Abdullah Oğlu Seyyid Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 71. Kılcı zade Hasan Oğlu Seyyid Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 72. Terzi Muhammed'in Kızı Şerife'nin Baş Şahidesi

Foto. 73. Mütevelli zade Muhammed Efendi Mahdumu Abdurrahman Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 73/A. Mütevelli zade Muhammed Efendi Mahdumu Abdurrahman Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto.74. Kara zade Muhammed Bey'in Mahdumu Hüseyin Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 74/A. Kara zade Muhammed Bey'in Mahdumu Hüseyin Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 75. Molla İsmâil Oğlu Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 76. Çapanoğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 77. Birgi Mütesellim Ser Bevvabin Vanlı Seyyid Hacı Osman Ağa'nın Kayınvalidesi İzmirli Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 78. Barutçu Abdullah Kerimesi Fatma Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 79. Mütevelli el-Hac Ahmed Efendi Halilesi Emine Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 79/A. Mütevelli el-Hac Ahmed Efendi Halilesi Emine Kadın'ın Mezar Taşı Tepeliği

Foto.80- Hacı Emin Efendi zade Seyyid Şâkir Muhammed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 81. Şeyh Ahmed zade Zevcesi Emine Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 81/A. Şeyh Ahmed zade Zevcesi Emine Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 82. Abdullah Efendi Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 82/A. Abdullah Efendi Zevcesi Fatıma'nın Ayak Şahidesi

Foto. 83. Şeyhu'l-kurra zade Abdurrahman Aziz Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 83/A. Şeyhu'l-kurra zade Abdurrahman Aziz Efendi'nin Mezar taşı Başlığı

Foto. 84. Salih Efendi Kerimesi Paşa zade Mehmed Efendi Zevcesi Şerife Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 84/A. Salih Efendi Kerimesi Paşa zade Mehmed Efendi Zevcesi Şerife Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 85. Seyyid Mehmed Tahir Efendi zade Seyyid Mehmed Emin Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 86. Hacı Abdulkerim Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 87. Hüseyin Ali Kızı Şerife Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 88. Koca Deli Oğlu Hacı Halil Kızı Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 89. Bezdegümeli Koca Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 90. Birgi Hâkimi Karafireli Seyyid İbrahim Edhem Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 90/A. Birgi Hâkimi Karafireli Seyyid İbrahim Edhem Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 91. Nalçacı Oğlu Keçeci Mustafa Kerîmesi Şerife Fatıma Hacı Yeniçeri Oğlu Halil Ehli'nin Baş Şahidesi

Foto. 92. Kara Hüseyin'in Mustafa'nın Kızı Şerife Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 93. Kara zade Muhammed Bey'in Zevcesi Hasna Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 93/A. Kara zade Muhammed Bey'in Zevcesi Hasna Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 94. Abdi Ağa zade Kerimesi Kara zade Tahir Molla Zevcesi Aişe Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 94. Abdi Ağa zade Kerimesi Kara zade Tahir Molla Zevcesi Aişe Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 95. Çakır zade el-Hac Mahdumu Seyyid Muhammed Ağa'nın Mezarı

Foto. 95. Çakır zade el-Hac Mahdumu Seyyid Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 96. Sireli Hacı Reşid Efendi Kerimesi Paşa zade Celîlesi Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 97. Kara zade Mehmed Bey'in oğlu İbrahim Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 97/A. Kara zade Mehmed Bey'in oğlu İbrahim Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 98. Boşnak zade Hacı İbrahim'in Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 98/A. Boşnak zade Hacı İbrahim'in Oğlu Mehmed'in Ayak Şahidesi

Foto. 99. Evliya zade Hacı Abdullah Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 100. Sarı zade Hacı Mehmed Oğlu Seyyid Ali Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 101. Mütevelli zade Hacı Mehmed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 101/A. Mütevelli zade Hacı Mehmed Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 102. Hacı Ali Paşa Zevcesi Zeliha'nın Baş Şahidesi

Foto. 102/A. Hacı Ali Paşa Zevcesi Zeliha'nın Ayak Şahidesi

Foto. 103. Boşnak oğlu Hacı İbrahim Zevcesi Huri Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 103/A. Boşnak oğlu Hacı İbrahim Zevcesi Huri Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 104. Bademyevî Mehmed Seyyidî Çelebi Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 105. Hacı Molla Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto.106. Birgi Hâkimi Müderris Çarşanbalı zade Seyyid Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu Seyyid Muhammed Abid Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 106/A. Birgi Hâkimi Müderris Çarşanbalı zade Seyyid Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu Seyyid Muhammed Abid Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 107. Kara zade Muhammed Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 107/A. Kara zade Muhammed Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 108. Seyyid Muhammed Oğlu Şerif Muhammed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 109. Dumanlı zade Mustafa Ağa Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 109/A. Dumanlı zade Mustafa Ağa Kerimesi Fatıma'nın Mezar taşı Başlığı

Foto. 109/B. Dumanlı zade Mustafa Ağa Kerimesi Fatıma'nın Ayak Şahidesi

Foto. 110. Birgi Hâkimi Ali Akif Efendi'nin Kızı 'nın Baş Şahidesi

Foto. 110/A. Birgi Hâkimi Ali Akif Efendi'nin Kızı 'nın Ayak Şahidesi

Foto. 111. İlm-i Ehadis Osman Ağa'nın Oğlu Ali Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto.112. Hafız Süleyman Efendi Oğlu Seyyid Hafız Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 113. Sirozlu Osman İbn-i Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto.114. Musa Ağa Kerimesi Şerife Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 115. Fatıma Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 115/A. Fatıma Hatun'un Ayak Şahidesi

Foto. 116. Mahkeme Kâtibi Mehmed Emin Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 117. Hacı Hüseyin Ağanın Kerimesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 118. Emin Memiş Oğlu İsmâil Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 119. Küçük Hacı Kerîmesi Fatma'nın Baş Şahidesi

Foto. 120. Hacı Mustafa Bey Oğlu Koca Hafız Mustafa Oğlu Hafız Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 121. Gök Ahmed Oğlu Fatma Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 122. Bayraktar Ağa Kerimesi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 122/A. Bayraktar Ağa Kerimesi Aişe Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 123. Beyzade Yükni Mustafa Bey Mahdumu Seyyid Mehmed Beyefendi'nin Baş Şahidesi

Foto.123/A. Beyzade Yükni Mustafa Bey Mahdumu Seyyid Mehmed Beyefendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 124. Müderrisin-i Kiramdan Hayali Efendi'nin Kerimesi ve Dermanlı zade Duman Ağa'nın Zevcesi Zahide Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 124/A. Müderrisin-i Kiramdan Hayali Efendi'nin Kerimesi ve Dermanlı zade Duman Ağa'nın Zevcesi Zahide Molla'nın Ayak Şahidesi

Foto. 125. Hüseyin Oğlu Seyyid Hacı İsmâil'in Baş Şahidesi

Foto. 125/A. Hüseyin Oğlu Seyyid Hacı İsmâil'in Ayak Şahidesi

Foto. 126. Hacı Abdullah İbn el-Hac Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 127. Hacı Abdi zade Mustafa Oğlu Ali Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 128. Hacı Kethuda Oğlu Hacı Muhammed bin Hacı Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto.128/A. Hacı Kethuda Oğlu Hacı Muhammed bin Hacı Muhammed'in Mezar Taşı Başlığı

Foto.129. Hüseyin Hoca Oğlu Hafız Süleyman Kerimesi Nazife'nin Baş Şahidesi

Foto. 130. Hüseyin Hoca zade Hafız Süleyman Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 131. Müftü Abdullah Efendi Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 131/A. Müftü Abdullah Efendi Kızı Aişe'nin Mezar Taşı Tepeliği

Foto. 132. İmam Oğlu Hacı İbrahim Oğlu Hafız Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 133. Musalla Şeyhi Bademyevi Şeyh Osman Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 134. İsimsiz Mezar Taşı

Foto. 135. Kırık Mezar Taşı

Foto. 136. Müezzin Mustafa Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 137. Sapancı Ahmed Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 138. Genevli Emir Ali Kızı Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 139. Göbek zade el-Hac Muhammed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 140. İmam Oğlu el-Hac İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 140/A. İmam Oğlu el-Hac İbrahim'in Mezar taşı Başlığı

Foto. 141. Koca Ağaç zade Hafız Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 142. Birgi Müftüsü Seyyid Mustafa Rağıb'ın Baş Şahidesi

Foto.143. Dereli Oğlu Bakkal Hacı İbrahim'in Mezarı

Foto. 144. Mahmud'un Kerimesi Dudu Gelin'in Baş Şahidesi

Foto.145. Kadı Oğlu Mehmed'in Oğlu Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 146. Keçeci Hasan Ağa İbn-i Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 147. Köyeh Ahmed'in Oğlu Hacı Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 148. Çon Oğlu Ali Kızı Medine'nin Baş Şahidesi

Foto. 149. Küçük Hacı Süleyman'ın Baş Şahidesi

Foto. 149/A. Küçük Hacı Süleyman'ın Ayak Şahidesi

Foto. 150. Salih Oğlu Küçük Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 150/A. Salih Oğlu Küçük Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Kadın'ın Mezar taşı Tepeliği

Foto. 151. Mısırlı Hacı Muhammed'in Oğlu Masum Zeynelabidin'in Baş Şahidesi

Foto. 152. Derviş Zevcesi Bakkal Hacı İbrahim Kerîmesi Aişe Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 153. El-Hac Abdullah Efendi Halilesi Bayındırlı Aişe Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 153/A. El-Hac Abdullah Efendi Halilesi Bayındırlı Aişe Molla'nın Ayak Şahidesi

Foto. 154. Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 155. Ali Kâhya Kızı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 156. Abdullah Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 157. Kayalı Oğlu Hacı Mustafa Kerîmesi Fatma'nın Baş Şahidesi

Foto. 158. Kabaşlar Mahallesi İmamı Hacı İbrahim Efendi'nin Mezarı

Foto. 159. Evliya Muhammed Efendi bin Hacı Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 160. Beşe Kulu Kerimesi Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 160/A. Beşe Kulu Kerimesi Fatıma Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto.161. Arab Muhammed Oğlu İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 161/A. Arab Muhammed Oğlu İbrahim'in Ayak Şahidesi

Foto. 162. Mehmed Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 163. Çebe Oğlu Ali Şerif Molla Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto.164. Mahmud'un Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 165. Ali Ağa'nın Kerimesi Emine Kadın'nın Baş Şahidesi

Foto. 166. Müderrisin-i Kiramdan ……. zade Hamid Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 167. Küçük Hacı Kızı el-Hac Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 168. Hasan Hafız Zevcesi Havva'nın Baş Şahidesi

Foto. 169. Birgi Kazasından Gireli Karyesinden Karlı Oğlu Hacı Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 170. Hacı Ali Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 170/A. Hacı Ali Kerimesi Aişe'nin Ayak Şahidesi

Foto. 171. Hacı Softa zade Hacı Mehmed Zevcesi Molla Necibe'nin Baş Şahidesi

Foto. 172. Kurucaovalı Molla Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 173. Nur Seyyid İsmail Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 174. Zenneci zade Abdullah Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 174/A. Zenneci zade Abdullah Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 175. Iraz Oğlu Hüseyin Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 176. Küçük Hacı Muhammed Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 177. Hacı Kara Oğlu Molla Mehmed Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 178. Muhammed Oğlu Çilingir İsmail Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 179. Gök Ahmed Oğlu Hacı Hüseyin Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 180. Kepkili Hacı Hüseyin Efendi'nin Oğlu Hacı İbrahim Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 181. Çelebi zade Ahmed Şerif'in Baş Şahidesi

Foto. 182. Hacı Göbelek Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 183. Berakende Aşiretinden Anmasdı Oğlu Monla Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 184. Hamza Kızı Aişe'nin Mezarı

Foto. 184. Hamza Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 185. Hacı Abdi OğluHalil Oğlu Hacı Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 186. Kaymakam Ali'nin Kerîmesi Şefika Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 187. Hacı İbrahim Kerîmesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 188. Soliğan zade Hacı Hafız İbrahim Efendi Kerimesi Emine Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 189. Çamlıcalı Mestancı Oğlu Mestan Abdi'nin Baş Şahidesi

Foto. 190. Derviş Hacı Mustafa Oğlu Mustafa'nın Oğlu Molla Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 191. Kürt Yusuf Kızı Zeliha'nın Baş Şahidesi

Foto. 192. Hacı Muhammed Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto.193. Bademyeli Cerancı zade Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 194. Sarıtekeli Aşiretinden Tavşancı Oğlu Mustafa'nın Kerimesi Elif'in Baş Şahidesi

Foto. 195. Bölükbaşı Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 196. Köse Ali'nin Zevcesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 197. Kacar Muhacirlerinden Hacı Arab Oğlu İsmail Oğlu Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 198. Hacı Harmancı Oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 198/A. Hacı Harmancı Oğlu Ahmed'in AyakŞahidesi

Foto. 199. Ahmed'in Kerimesi Fatıma Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 200. Hacı İbrahim Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 201. Hacı Softa Oğlu Hacı Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 202. Hasan Efendi'nin Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 203. Koca İbrahim Oğlu Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 204. Kurucaova'dan Nebi Oğlu Hacı Mehmed Oğlu Musa'nın Baş Şahidesi

Foto.205. Balabanlı Molla Muhammed'in Zevcesi Hasan Kızı Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto.206. Çelebi zade Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 207. Bademyeli Yağcı Hacı Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 208. Hacı Mustafa Bey Oğlu Hacı Mehmed Zevcesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 209. Ödemişli Musa Efendi Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 210. Kurbancı Molla Mustafa'nın Kerîmesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 211. Bademyeli Selbas Hafız Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 212. Müderris-i Sultanî Muhammed Ali Efendi Bin Veliyüddin Tavasi'nin Baş Şahidesi

Foto. 213. Uzun Hafız Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 214. Deveci Kara Mustafa Zevcesi Aişe Döne'nin Baş Şahidesi

Foto. 215. Hacı İbrahim Oğlu Katmerci Mehmed Usta'nın Baş Şahidesi

Foto. 216. Halil Efendi Zevcesi Satı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 217. Koca A'yan Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 217/A. Koca A'yan Oğlu Mehmed'in Ayak Şahidesi

Foto. 218. Mustafa'nın Kerimesi Ümmü Gülsüm'ün Baş Şahidesi

Foto. 219. Ahmed Bey Oğlu Mustafa Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 220. Koca zade Hacı Mustafa Efendi'nin Zevcesi Fatma Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 221. Kassab Hacı Hafız'ın Kerîmesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 222. Çepe Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 223. Çakırlıdan Nizam Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 224. Koca Hasan Kızı Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 225. Musa Oğlu Halil Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 226. İmam Oğlu Hacı İbrahim Oğlu İbrahim Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 227. Çelebi zadenin Ehli Ümmü Gülsüm'ün Baş Şahidesi

Foto. 228. Akbaş Mustafa oğlu Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 229. Koca Ömer'in Zevcesi Şerife Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 230. Ömer'in Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 231. Koca Hacı zade Hacı Mustafa Baba'nın Baş Şahidesi

Foto. 232. Kösecik Oğlu Süleyman'nın Baş Şahidesi

Foto. 233. Süleyman Efendi Oğlu Halil Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 234. Kürt Ali Mahdumu Koçan'ın Baş Şahidesi

Foto. 235. Musa Oğlu Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 235/A. Musa Oğlu Kerimesi Emine'nin Ayak Şahidesi

Foto. 236. Çaylıda Urgancı Mehmed Oğlu Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 237. Gök Ahmed Ağa zade Hacı Hüseyin Ağa Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 238. İzmirli Hatice binti Sofi zade Muhammed 'in Baş Şahidesi

Foto. 239. Karadoğani Hacı Hafız Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 239/A. Karadoğani Hacı Hafız Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 240. Kavukçu Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu İbrahim Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 241. Kayaköylü Akkaş Hacı İsmail'in Baş Şahidesi

Foto. 241/A. Kayaköylü Akkaş Hacı İsmail'in Ayak Şahidesi

Foto. 242. Yenice Karyeli Hacı Hüseyin Bey Kerimesi Kifaye Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 243. Bezdegümeli Hacı Muhammed Ağa'nın Mezarı

Foto. 243/A. Bezdegümeli Hacı Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 243/B. Bezdegümeli Hacı Muhammed Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 244. Hüseyin Ağa Oğlu Şâkir Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 244/A. Hüseyin Ağa Oğlu Şâkir Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 245. Sinablı Sipahi Mendegüme Ağası Abdullah Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 246. Karadaşdan Kadı Oğli Süleyman Mahdumu Ömer'in Baş Şahidesi

Foto. 247. Hacı Salih Kerîmesi Küççük A'yan Zevcesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 248. Hacı Akkaş İsmail Ağa zade Ali Bey'in Mezarı

Foto. 248/A. Hacı Akkaş İsmail Ağa zade Ali Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 248/B. Hacı Akkaş İsmail Ağa zade Ali Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 249. Kütahyalı Bölükbaşı İbrahim Ağa'nın Mezarı

Foto. 249/A. Kütahyalı Bölükbaşı İbrahim Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 250. Etmekçi Ahmed Ağa'nın Zevcesi Hafize Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 251. Hacı Abbas zade Hacı Şemseddin Efendi Zevcesi Hafize Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 251/A. Hacı Abbas zade Hacı Şemseddin Efendi Zevcesi Hafize Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 252. Mustafa Bey Kerimesi Sadıka Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 253. Hacı Beg zade Semerci Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 254. Hacı Süleyman Oğlu Abdullah Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 255. Hacı Hafız Şemseddin'in Baş Şahidesi

Foto. 256. Şiş Baldır İbrahim Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 256/A. Şiş Baldır İbrahim Kerimesi Emine'nin Ayak Şahidesi

Foto. 257. Mustafa zevcesi Ümmühan'ın Baş Şahidesi

Foto. 258. Sarıtekeli Aşiretinden ….. Oğlu Hacı Musa'nın Baş Şahidesi

Foto. 258/A. Sarıtekeli Aşiretinden ….. Oğlu Hacı Musa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 259. Kabak Oğlu Mehmed Oğlu Satı Mehmed Hoca'nın Baş Şahidesi

Foto. 260 Süleyman Bey Kerimesi Zekiye Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 261. Cambaz Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 261/A. Cambaz Mehmed'in Ayak Şahidesi

Foto. 262. Eş'ari zade Hafidi İbn-i Muhammed Hulusi'nin Baş Şahidesi

Foto. 262/A. Eş'ari zade Hafidi İbn-i Muhammed Hulusi'nin Mezar Taşı Başlığı

Foto. 263. Aydınlı Oğlu Ali Kerimesi Elif'in Baş Şahidesi

Foto. 264. Emeksiz Oğlu Hacı Mustafa Efendi Mahdumu Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 265. Çamlıca Hanedanından Musa Oğlu Abdullah'ın Baş Şahidesi

Foto. 265/A. Çamlıca Hanedanından Musa Oğlu Abdullah'ın Ayak Şahidesi

Foto. 266. Gürcü Oğlu Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 267. Topçu İsmail Kerimesi Emine Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 268. Arab Beşe zade Hamid Usta'nın Baş Şahidesi

Foto. 269. Yenişehirli Koca Ahmed Oğlu Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 270. Hattat Mustafa Efendi Oğlu Muhammed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 271. Kırlı Oğlu Ahmed Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 272. Muhammed Ağa zade el-Hac Hüseyin Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 272/A. Muhammed Ağa zade el-Hac Hüseyin Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 273. Akıllı Oğlu Abdullah'ın Baş Şahidesi

Foto. 274. Andon Rafael'in Baş Şahidesi

Foto. 275. Zatî Efendi oğlu Muhammed Tahir Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 276. Ali Oğlu Halil Mahdumu ……'in Baş Şahidesi

Foto. 277. Akkaş Oğlu Musa Bey Kerimesi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 277/A. Akkaş Oğlu Musa Bey Kerimesi Aişe Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 278. Kışladan Kör Hasan Oğlu Mehmed'in Mezarı

Foto. 278/A. Kışladan Kör Hasan Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 279. Karaabalı zade Hacı Ali Efendi Zevcesi Amine Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 279/A. Karaabalı zade Hacı Ali Efendi Zevcesi Amine Hatun'un Ayak Şahidesi

Foto. 280. Süleymanlar Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 281. Çakıroğlunun Validesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 282. Yazısız Mezar Taşı

Foto. 283. Yazısız Mezar taşı

Foto. 284. Halil İbrahim'in Mezarı

Foto. 284/A. Halil İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 284/B. Halil İbrahim'in Ayak Şahidesi

Foto. 285. Kocabaş Oğlu Mehmed Kerimesi Şefika'nın Baş Şahidesi

Foto. 286. Hacı Savallı Oğlu Muhammed Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 287. Hacı Hüseyin Mahdumu Mustafa Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 287/A. Hacı Hüseyin Mahdumu Mustafa Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 288. Mesci Hacı Hafız Efendi'nin Haremi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 288/A. Mesci Hacı Hafız Efendi'nin Haremi Aişe Hanım'ın Mezar Taşının Tepeliği

Foto. 289. Koca Bey Oğlu Hacı Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 289/A. Koca Bey Oğlu Hacı Halil'in Ayak Şahidesi

Foto. 290. Değirmenci Hacı Mustafa Kerimesi Hatice Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 290/A. Değirmenci Hacı Mustafa Kerimesi Hatice Molla'nın Ayak Şahidesi

Foto. 291. Çakır Ağa zade İsmâil Ağa Kerimesi Vesile Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 292. Deli Efe Oğlu Hacı Osman'ın Baş Şahidesi

Foto. 292/A. Deli Efe Oğlu Hacı Osman'ın Baş şahidesinin Dış Kısmı

Foto. 293. Karamanî zade Hacı Alim Efendi Kerimesi Saniye Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 294. Karamanî zade Hacı Alim Efendi Kerimesi Nazmiyye'nin Baş Şahidesi

Foto. 295. Hacı Kâhya Oğlu Ahmed Mahdumu Hafız Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 296. Hacı Himmet Oğlu Mehmed Kerimesi Sultan'ın Baş Şahidesi

Foto. 297. Akkaş zade Hacı Hüseyin Efendi Mahdumu Hafız Ahmed Efendi'nin Mezarı

Foto. 297/A. Akkaş zade Hacı Hüseyin Efendi Mahdumu Hafız Ahmed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 297/B. Akkaş zade Hacı Hüseyin Efendi Mahdumu Hafız Ahmed Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 298. Yetim İsmail oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 299. Cemal Oğlu Ali Serban Mahdumu Hacı İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 300. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 300/A. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 300/B. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Mezar Taşı Başlığı

Foto. 301. Kadı Oğlu İsmail Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 301/A. Kadı Oğlu İsmail Kerimesi Hatice'nin Ayak Şahidesi

Foto. 302. Deli İmam Oğlu Zeybek Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto.303. Karlı Oğlu Hacı Ali Ağa Zevcesi Abide Bint-i Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 304. Hatib zade Hatib Hafız Halil bin Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 305. Kuyuludan Nalinci Yörük Hacı Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 306. Abdullah Kızı Şerife Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 307. Emeksiz zade Hacı Mustafa Efendi Zevcesi Şefika Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 307/A. Emeksiz zade Hacı Mustafa Efendi Zevcesi Şefika Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 308. İsmâil Hafız Kerimesi Cemile Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 309. Eyyub zade Hacı Mehmed Efendi Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 310. Akkaş zade Ali Bey zevcesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 310/A. Akkaş zade Ali Bey zevcesi Hatice Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 311. Arab Hasan zade Mehmed Çavuş Zevcesi Vesile'nin Baş Şahidesi

Foto. 311/A. Arab Hasan zade Mehmed Çavuş Zevcesi Vesile'nin Mezar Taşının Tepelik Kısmı

Foto. 312. Satı Mehmed Hoca Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 313. Kavvas'ın Validesi Aişe Ana'nın Baş Şahidesi

Foto. 314. Tırpancı Oğlu Muhammed Kerimesi Abde'nin Baş Şahidesi

Foto. 315. Sarı Ahmed Oğlu İbrahim Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 316. Hüseyin Kerimesi Şerife'nin Baş Şahidesi

Foto. 316/A. Hüseyin Kerimesi Şerife'nin Ayak Şahidesi

Foto. 317. Hüseyincik Oğlu Hacı Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 317/A. Hüseyincik Oğlu Hacı Hüseyin'in Ayak Şahidesi

Foto. 318. Hacı Kara Mehmed zade Ali Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 318/A. Hacı Kara Mehmed zade Ali Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 319. Karpuz Oğlu Hacı Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 320. Kırık Mezar Taşı

Foto. 321. Hacı Hasan Oğlu İbrahim bin Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 322. Kayalıların Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa Bey'in Kerimesi Ak Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 323. Mehmed'in Ehli Hamide'nin Baş Şahidesi

Foto. 323/A. Mehmed'in Ehli Hamide'nin Ayak Şahidesi

Foto. 324. Dede Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 325. Gürancı Oğlu Mehmed Ağa Kerimesi Nesibe'nin Baş Şahidesi

Foto. 325/A. Gürancı Oğlu Mehmed Ağa Kerimesi Nesibe'nin Ayak Şahidesi

Foto. 326. Hacı Osman Kerîmesi Alime'nin Baş Şahidesi

Foto. 326/A. Hacı Osman Kerîmesi Alime'nin Ayak Şahidesi

Foto. 327. Davud Oğlu Mehmed Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 328. Üzümlü'den Yağcı Hacı İbrahim Kerimesi ve Hüseyin Zevcesi Hadice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 329. Bezdegümeli Cebbar Oğlu Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 330. Sa'd Hafız Mutaf zade'nin Baş Şahidesi

Foto. 331. Paşa zade Raşid Efendi Zevcesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 332. Hanaylı zade Mehmed Emin Efendi Kerimesi Hatice Latife Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 333. Kelesli Hacı Halil'in Baş Şahidesi

Foto334. Şarkikaraağaçlı Veli zade Mustafa'nın Zevcesi Hafize'nin Baş Şahidesi

Foto. 334/A. Şarkikaraağaçlı Veli zade Mustafa'nın Zevcesi Hafize'nin Ayak Şahidesi

Foto. 335. Hacı İsmâil Kerimesi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 336. Halil Oğlu Ali Kerimesi Mukaddes'in Baş Şahidesi

Foto. 337. Sadık Efendi Kerimesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 338. Hacı Musa Ağa zevcesi Emine Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 338/A. Hacı Musa Ağa zevcesi Emine Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 339. Derviş Yusuf Mahdumu Nuri'nin Zevcesi Şefika Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 340. İbrahim Çavuş Mahdumu İsmail'in Mezar Taşları

Foto. 341. Hacı Hüseyin Oğlu Ömer Mahdumu Receb'in Baş Şahidesi

Foto. 341/A. Hacı Hüseyin Oğlu Ömer Mahdumu Receb'in Ayak Şahidesi

Foto. 342. Türkmen Mahallesinden Müderris Halil Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 343. Hacı Tahir Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 344. Keskin Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 344. Keskin Oğlu Hacı Mustafa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 345. Duacı zade Hacı Ali Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 345/A. Duacı zade Hacı Ali Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 346. Topal Veli Oğlu Arab Ali Zevcesi Elif'in Baş Şahidesi

Foto. 347. Boyacı zade İbrahim Efendi Mahdumu Hacı Hakkı'nın Baş Şahidesi

Foto. 348. Kurumlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Foto. 348/A. Kurumlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 349. Köselerden Yörük Ömer Kerimesi Cemile'nin Baş Şahidesi

Foto. 350. Musa Oğlu Halil Hace'nin Baş Şahidesi

Foto. 351. Hacı Akkaş zade Mahdumu Hacı Mehmed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 351/A. Hacı Akkaş zade Mahdumu Hacı Mehmed Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 352. Osman Oğlu Hüseyin Oğlu Deli Osman'ın Baş Şahidesi

Foto. 352/A. Osman Oğlu Hüseyin Oğlu Deli Osman'ın Ayak Şahidesi

Foto. 353. Gürcü zade Hamid Bey'in Baş Şahidesi

Foto.354. Müfti zade Hacı Efendi Oğlu Mülazım Hamdi Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 354/A. Müfti zade Hacı Efendi Oğlu Mülazım Hamdi Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 355. Paşa zade Hafidi Tevfik Efendi Kerimesi Nafize Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 356. Çaylıdan Halil Oğlu Ali Mahdumu Monla Şakir'in Baş Şahidesi

Foto. 357. Bezdegümeli Süleymanlar Oğlu Bekir Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto.358. Bademyeli Musa Oğlu Halil Hace Zevcesi Hatice Binti Hacı Ali Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 359. Hacı Hüseyin Oğullarından Abdi Oğlu Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 360. Hacı Dedenin Oğlu …..'nun Baş Şahidesi

Foto. 361. Kiremadan Hacı Kâhya Oğlu İbrahim Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 362. Tekül Oğlu Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 362. Tekül Oğlu Hacı Mehmed'in Ayak Şahidesi

Foto. 363. Sarı Hüseyin Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Foto. 363/A. Sarı Hüseyin Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 364. Hüseyin Zevcesi'nin Baş Şahidesi

Foto. 365. Adagideli Ğaim Oğlu Mehmed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 366. Deli Ahmed Oğlu Halil Kerimesi Maziye'nin Baş Şahidesi

Foto. 367. Kahvecioğlu İbrahim Kerimesi Rahime'nin Baş Şahidesi

Foto. 368. Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi Kerimesi Emine Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 368/A. Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi Kerimesi Emine Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 369. Hacı Kâmil Oğlu Hacı Mustafa'nın Mezarı

Foto. 369/A. Hacı Kâmil Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto.370. Ödemiş Eşrafından Bademyeli zade Nuri Bey Zevcesi Şerife'nin Baş Şahidesi

Foto. 371. Hasan Ali Oğullarından Hacı Mahmud'un Baş Şahidesi

Foto.372. Miran Hasan Oğlu Ali Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto.373. Hacı Mustafa Oğlu Şerif Ali'nin Baş Şahidesi

Foto.373/A. Hacı Mustafa Oğlu Şerif Ali'nin Ayak Şahidesi

Foto. 374. Akkaş zade Hacı Musa Ağa'nın Mezarı

Foto. 374/A. Akkaş zade Hacı Musa Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 374/B. Akkaş zade Hacı Musa Ağa'nın Baş Şahidesinin Arka Kısmı

Foto. 374/C. Akkaş zade Hacı Musa Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 375. Hacı Osman Oğlu Osman Ağa Zevcesi Abide Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 375/A. Hacı Osman Oğlu Osman Ağa Zevcesi Abide Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 376. Ayasuluk'tan …… Oğlu Zevcesi Şefika'nın Mezar Taşları

Foto. 377. Abdi Oğlu İbrahim'in Mezarı

Foto. 377/A. Abdi Oğlu İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 378. Akkaş Zade Hacı Hüseyin Efendi Hoca'nın Baş Şahidesi

Foto. 378/A. Akkaş Zade Hacı Hüseyin Efendi Hoca'nın Ayak Şahidesi

Foto.379. Hacı Mehmed oğlu Mustafa Kerimesi Gülsüm'ün Baş şahidesi

Foto.379/A. Hacı Mehmed oğlu Mustafa Kerimesi Gülsüm'ün Ayak Şahidesi

Foto. 380. Çamlıcalı Musa Oğlu Hüseyin Efe'nin Baş Şahidesi

Foto. 381. Kaçaroğullarından Mehmed Oğlu İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 381/A. Kaçaroğullarından Mehmed Oğlu İbrahim'in Mezar Taşı Başlığı

Foto. 381/B. Kaçaroğullarından Mehmed Oğlu İbrahim'in Ayak Şahidesi

Foto. 382. Hacı Molla Ali Oğullarından Hasan Oğlu Ali Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 383. Süleyman Efendi Oğlu Mehmed kerimesi Vesile'nin Baş Şahidesi

Foto. 384. Eselli Osman oğlu Osman Mahdumu Hazım'ın Baş Şahidesi

Foto. 385. Receb Mahdumu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 386. Yazıcı Mehmed Oğlu İbrahim Zevcesi Aişe'nin Mezarı

Foto. 386/A. Yazıcı Mehmed Oğlu İbrahim Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 387. Ahmed Savran Oğli Halil Mahdumi Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 388. Mehmed oğlu Hasan Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 388/A. Mehmed oğlu Hasan Hüseyin'in Ayak Şahidesi

Foto. 389. Mustafa Bey Zevcesi Mevkite'nin Baş Şahidesi

Foto. 390. Bayram Oğlu Mestan Kerimesi Hatice'nin Mezarı

Foto. 390/A. Bayram Oğlu Mestan Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 391. Molla Hasan Mahdumu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 391/A. Molla Hasan Mahdumu Mustafa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 392. Kabar Hüseyin Mahdumi Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 393. Emiroğullarından Hacı Ali Mahdumu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 394. Karlı Oğlu Hacı Ahmed Oğlu Ahmed'in Mezarı

Foto. 394/A. Karlı Oğlu Hacı Ahmed Oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 395. Selanikli Mehmed Kâhya zade Mustafa Mehmed Efendi Zevcesi Aliye Mehmed Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 396. Gökmen Oğlu Mehmed Kerimesi Havva'nın Baş Şahidesi

Foto. 397. Bakırcı Mehmed Kerimesi Zeliha'nın Baş Şahidesi

Foto. 398. Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 399. Koca Abdi Oğullarından İbrahim Kerimesi Fadime'nin Baş Şahidesi

Foto. 399/A. Koca Abdi Oğullarından İbrahim Kerimesi Fadime'nin Ayak Şahidesi

Foto. 400. Emir Mehmed Mahdumu Hasan Kerimesi Cemile'nin Baş Şahidesi

Foto. 401. Gök Ahmed zade Edhem Mahdumu Hasan İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 401/A. Gök Ahmed zade Edhem Mahdumu Hasan İbrahim'in Ayak Şahidesi

Foto. 402. Bozyakalı Mahmud Oğlu Mustafa'nın Baş şahidesi

Foto. 402/A. Bozyakalı Mahmud Oğlu Mustafa'nın Ayak şahidesi

Foto. 403. Halil Oğlu Veli Zevcesi Ümmühan'ın Baş Şahidesi

Foto. 404. Karlı Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 405. Hacı Bekir Zevcesi Vesile'nin Baş Şahidesi

Foto. 406. Böber Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 407. Karlı Oğlu Çakır Mehmed Zevcesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 408. Çakıroğullarından Mustafa Oğlu Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 408/A. Çakıroğullarından Mustafa Oğlu Halil'in Ayak Şahidesi

Foto. 409. Keklik Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 410. Geylân Muhacirlerinden Şaban Efendi Zevcesi Mustafa Ağa Kerimesi Çelebi Hanım'ın Mezarı

Foto. 410/A. Geylân Muhacirlerinden Şaban Efendi Zevcesi Mustafa Ağa Kerimesi Çelebi Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 411. İdrisi Kerimesi Emine'nin Mezarı

Foto. 411/A. İdrisi Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 412. Molla Mehmed Oğlu Mustafa Ali Kerimesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 413. Deli Bekir Oğlu Hacı Bekir'in Baş Şahidesi

Foto. 413/A. Deli Bekir Oğlu Hacı Bekir'in Ayak Şahidesi

Foto. 414. Kundakçı İsmâil Oğlu Hacı Şerif Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 414/A. Kundakçı İsmâil Oğlu Hacı Şerif Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 415. Yetim Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto.415/A. Yetim Oğlu Mustafa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 416. Mehmed Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 416/A. Mehmed Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 417. Kayaköylü Mehmed Bey Zevcesi Hatice Akkaş'ın Baş Şahidesi

10.2. FOTOĞRAFLAR

Foto. 1. Aydınoğlu Mehmet Bey ve Çocuklarının Mezarlar

Foto. 1/A. Aydınoğlu Mehmet Bey'in Mezarı

Foto. 2. Bahadır İbrahim bin Mehmed'in Mezarı

Foto. 3. Umur Bey bin Mehmed Bey'in Mezarı

Foto. 4. Mustafa bin Halis Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 5. İsimsiz Mezar Taşı

Foto. 6. İsa bin Mehmed bin Aydın'ın Mezarı

Foto. 7. İsimsiz Mezar taşı

Foto. 8. Hanzade Binti Sultani'l-Guzzat Aydın'ın Baş Şahidesi

Foto. 9. İsimsiz Mezar

Foto. 9/A. Mezarın Baş Şahidesi

Foto. 9/B. Baş Şahidesinin Arka Kısmı

Foto. 9/C. Ayak Şahidesi

Foto. 10. Dürdane Hatun'un Baş Şahidesi'nın Ön Yüzü

Foto. 10/A. Dürdane Hatun'un Baş Şahidesi'nın Arka Yüzü

Foto. 11. İsimsiz Mezar Taşının Ön Yüzü

Foto. 11/A. İsimsiz Mezar Taşının Arka Yüzü

Foto. 12. İsimsiz Mezar Taşı

Foto. 13. Seyyid Muhammed bin Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 14. Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 15. Hacı Veli Oğlu Arab Beşe Hacı Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 16. İsa Oğlu Hacı Abdullah Kızı Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 17. Musa Hace Kerimesi Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 18. Hacı Ubeydullah Ehli Ümmü Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 19. Hacı Abdullah Oğlu Hasan'ın Baş Şahidesi

Foto. 20. Arziman Oğlu Süleyman'ın Baş Şahidesi

Foto. 20/A. Arziman Oğlu Süleyman'ın Ayak Şahidesi

Foto. 21. Haşimi Neslinden Fatıma Kızı Aişe Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 22. Hüseyin İbn Mustafa İbn Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 23. Reis zade İmam Muhammed Efendi Küçük Hafız Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 24. Dağlı Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 25. Hacı Ömer Ağa Kerimesi ve Çakır Ağa Zevcesi Rahime Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 25/A. Hacı Ömer Ağa Kerimesi ve Çakır Ağa Zevcesi Rahime Hatun'un Ayak Şahidesi

Foto. 26. Karadoğanlı Hacı Süleyman Efendi'nin Mezarı

Foto. 26/A. Karadoğanlı Hacı Süleyman Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 27. Hacı Süleyman Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 28. Sarı Hacı Oğlu Hacı Mehmed Efendi Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 28/A. Sarı Hacı Oğlu Hacı Mehmed Efendi Kerimesi Hatice'nin Ayak Şahidesi

Foto. 29. Derviş zade Hacı Mehmed Efendi zade Birgivi Hacı Mustafa Efendi'nin Mezarı

Foto. 29/A. Derviş zade Hacı Mehmed Efendi zade Birgivi Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 30. Emir Ali Oğlu Seyyid Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 31. İbrahim Bey Oğlu Hafız İbrahim Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 32. Halil Kızı Hatice'nin Mezarı

Foto. 32/A. Halil Kızı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 33. Çakıcı Oğlu Ali Beşe'nin Mezarı

Foto. 33/A. Çakıcı Oğlu Ali Beşe'nin Baş Şahidesi

Foto. 34. Nevşehri Müderris Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 35. Hatip zade Hacı İbrahim Ağa zade Seyyid Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 36. Hatip zade Hacı Mustafa Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 37. Koca Emir Oğlu Seyyid İsmail Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 38. Hacı Mehmed Oğlu Abdullah'ın Baş Şahidesi

Foto. 38/A. Hacı Mehmed Oğlu Abdullah'ın Ayak Şahidesi

Foto. 39. Osman kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 40. Hacı Hasan Efendi Mahdumu Ahmed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 41. Anadolu Kazaskeri Birader zade Yakub Efendi Kerimesi Münevver Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 41/A. Anadolu Kazaskeri Birader zade Yakub Efendi Kerimesi Münevver Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 42. Yazıcı Oğlu Osman Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 42/A. Yazıcı Oğlu Osman Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 43. Hatip zade Seyyid Ali Ağa Kerîmesi Şerife Zeliha'nın Baş Şahidesi

Foto. 44. Gök Ahmed'in Oğlu Hacı Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 45. Hacı Salih Efendi Kerimesi Havva Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 45/A. Hacı Salih Efendi Kerimesi Havva Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 46. Kassab zade Hacı Mustafa Efendi Kızı Emine'nin Mezarı

Foto. 46/A. Kassab zade Hacı Mustafa Efendi Kızı Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 47. Musa Kızı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 48. Çet Oğlu Süleyman Kızı Aişe Ana'nın Baş Şahidesi

Foto. 49. Mustafa Bey Oğlu Seyyid Süleyman Bey'in Mezarı

Foto. 49/A. Mustafa Bey Oğlu Seyyid Süleyman Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 50. Haznedar Oğlu Mehmed Beşe Kızı Emine Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 50/A. Haznedar Oğlu Mehmed Beşe Kızı Emine Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 51. Hatip zade Hacı Halil Ağa Zevcesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 52. Yanık Ali'nin Oğlu Mustafa Oğlu Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 53. İsimsiz Mezar Taşı

Foto. 54. Çolak Halil zade Mehmed'in Oğlu Seyyid Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 55. Kara Bec Oğlu Hacı Mehmed'in Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 56. Alaiyyeli Seyyid Süleyman Efendi'nin Mezarı

Foto. 57. Fidancı Oğlu Mehmed Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 58. Ödemiş Voyvodası Tabii Çemişgezekli Eyub Beşe Oğlu Küçük Ahmed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 59. Çilli Abdullah Efendi'nin Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 60. Ali zade İbrahim Oğlu İsmail'in Baş Şahidesi

Foto. 61. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Mezarı

Foto.61/A. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 61/B. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 61/C. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Mezar taşı Başlığı

Foto. 62. Sarı Hacı zade Hacı Muhammed Efendi Oğlu Mustafa Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 62/A. Sarı Hacı zade Hacı Muhammed Efendi Oğlu Mustafa Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 63. Keçeci Oğlu Hacı İbrahim Oğlu Seyyid İsmail'in Baş Şahidesi

Foto. 64. Aziz Abdi Efendi Kızı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 65. Piri zade Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 65/A. Piri zade Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa'nın Ayak Şahidesi

Foto.66. Yazıcı Oğlu Hacı Ali kerimesi Şerife'nin Baş Şahidesi

Foto. 67. Ödemiş Voyvodası Kılcı zade Muhammed Ağa Oğlu Seyyid Hüseyin Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 68. Vanlı Seyyid Mustafa Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto.69- Hasan Oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 70. Hacı Abdullah Oğlu Seyyid Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 71. Kılcı zade Hasan Oğlu Seyyid Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 72. Terzi Muhammed'in Kızı Şerife'nin Baş Şahidesi

Foto. 73. Mütevelli zade Muhammed Efendi Mahdumu Abdurrahman Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 73/A. Mütevelli zade Muhammed Efendi Mahdumu Abdurrahman Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto.74. Kara zade Muhammed Bey'in Mahdumu Hüseyin Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 74/A. Kara zade Muhammed Bey'in Mahdumu Hüseyin Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 75. Molla İsmâil Oğlu Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 76. Çapanoğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 77. Birgi Mütesellim Ser Bevvabin Vanlı Seyyid Hacı Osman Ağa'nın Kayınvalidesi İzmirli Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 78. Barutçu Abdullah Kerimesi Fatma Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 79. Mütevelli el-Hac Ahmed Efendi Halilesi Emine Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 79/A. Mütevelli el-Hac Ahmed Efendi Halilesi Emine Kadın'ın Mezar Taşı Tepeliği

Foto.80- Hacı Emin Efendi zade Seyyid Şâkir Muhammed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 81. Şeyh Ahmed zade Zevcesi Emine Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 81/A. Şeyh Ahmed zade Zevcesi Emine Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 82. Abdullah Efendi Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 82/A. Abdullah Efendi Zevcesi Fatıma'nın Ayak Şahidesi

Foto. 83. Şeyhu'l-kurra zade Abdurrahman Aziz Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 83/A. Şeyhu'l-kurra zade Abdurrahman Aziz Efendi'nin Mezar taşı Başlığı

Foto. 84. Salih Efendi Kerimesi Paşa zade Mehmed Efendi Zevcesi Şerife Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 84/A. Salih Efendi Kerimesi Paşa zade Mehmed Efendi Zevcesi Şerife Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 85. Seyyid Mehmed Tahir Efendi zade Seyyid Mehmed Emin Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 86. Hacı Abdulkerim Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 87. Hüseyin Ali Kızı Şerife Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 88. Koca Deli Oğlu Hacı Halil Kızı Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 89. Bezdegümeli Koca Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 90. Birgi Hâkimi Karafireli Seyyid İbrahim Edhem Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 90/A. Birgi Hâkimi Karafireli Seyyid İbrahim Edhem Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 91. Nalçacı Oğlu Keçeci Mustafa Kerîmesi Şerife Fatıma Hacı Yeniçeri Oğlu Halil Ehli'nin Baş Şahidesi

Foto. 92. Kara Hüseyin'in Mustafa'nın Kızı Şerife Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 93. Kara zade Muhammed Bey'in Zevcesi Hasna Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 93/A. Kara zade Muhammed Bey'in Zevcesi Hasna Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 94. Abdi Ağa zade Kerimesi Kara zade Tahir Molla Zevcesi Aişe Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 94. Abdi Ağa zade Kerimesi Kara zade Tahir Molla Zevcesi Aişe Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 95. Çakır zade el-Hac Mahdumu Seyyid Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 95/A. Çakır zade el-Hac Mahdumu Seyyid Muhammed Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 96. Sireli Hacı Reşid Efendi Kerimesi Paşa zade Celîlesi Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 97. Kara zade Mehmed Bey'in oğlu İbrahim Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 97/A. Kara zade Mehmed Bey'in oğlu İbrahim Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 98. Boşnak zade Hacı İbrahim'in Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 98/A. Boşnak zade Hacı İbrahim'in Oğlu Mehmed'in Ayak Şahidesi

Foto. 99. Evliya zade Hacı Abdullah Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 100. Sarı zade Hacı Mehmed Oğlu Seyyid Ali Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 101. Mütevelli zade Hacı Mehmed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 101/A. Mütevelli zade Hacı Mehmed Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 102. Hacı Ali Paşa Zevcesi Zeliha'nın Baş Şahidesi

Foto. 102/A. Hacı Ali Paşa Zevcesi Zeliha'nın Ayak Şahidesi

Foto. 103. Boşnak oğlu Hacı İbrahim Zevcesi Huri Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 103/A. Boşnak oğlu Hacı İbrahim Zevcesi Huri Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 104. Bademyevî Mehmed Seyyidî Çelebi Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 105. Hacı Molla Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto.106. Birgi Hâkimi Müderris Çarşanbalı zade Seyyid Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu Seyyid Muhammed Abid Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 106/A. Birgi Hâkimi Müderris Çarşanbalı zade Seyyid Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu Seyyid Muhammed Abid Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 107. Kara zade Muhammed Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 107/A. Kara zade Muhammed Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 108. Seyyid Muhammed Oğlu Şerif Muhammed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 109. Dumanlı zade Mustafa Ağa Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 109/A. Dumanlı zade Mustafa Ağa Kerimesi Fatıma'nın Mezar Taşı Başlığı

Foto. 109/B. Dumanlı zade Mustafa Ağa Kerimesi Fatıma'nın Ayak Şahidesi

Foto. 110. Birgi Hâkimi Ali Akif Efendi'nin Kızı 'nın Baş Şahidesi

Foto. 110/A. Birgi Hâkimi Ali Akif Efendi'nin Kızı 'nın Ayak Şahidesi

Foto. 111. İlm-i Ehadis Osman Ağa'nın Oğlu Ali Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto.112. Hafız Süleyman Efendi Oğlu Seyyid Hafız Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 113. Sirozlu Osman İbn-i Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto.114. Musa Ağa Kerimesi Şerife Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 115. Fatıma Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 115/A. Fatıma Hatun'un Ayak Şahidesi

Foto. 116. Mahkeme Kâtibi Mehmed Emin Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 117. Hacı Hüseyin Ağanın Kerimesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 118. Emin Memiş Oğlu İsmâil Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 119. Küçük Hacı Kerîmesi Fatma'nın Baş Şahidesi

Foto. 120. Hacı Mustafa Bey Oğlu Koca Hafız Mustafa Oğlu Hafız Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 121. Gök Ahmed Oğlu Fatma Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 122. Bayraktar Ağa Kerimesi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 122/A. Bayraktar Ağa Kerimesi Aişe Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 123. Beyzade Yükni Mustafa Bey Mahdumu Seyyid Mehmed Beyefendi'nin Baş Şahidesi

Foto.123/A. Beyzade Yükni Mustafa Bey Mahdumu Seyyid Mehmed Beyefendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 124. Müderrisin-i Kiramdan Hayali Efendi'nin Kerimesi ve Dermanlı zade Duman Ağa'nın Zevcesi Zahide Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 124/A. Müderrisin-i Kiramdan Hayali Efendi'nin Kerimesi ve Dermanlı zade Duman Ağa'nın Zevcesi Zahide Molla'nın Ayak Şahidesi

Foto. 125. Hüseyin Oğlu Seyyid Hacı İsmâil'in Baş Şahidesi

Foto. 125/A. Hüseyin Oğlu Seyyid Hacı İsmâil'in Ayak Şahidesi

Foto. 126. Hacı Abdullah İbn el-Hac Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 127. Hacı Abdi zade Mustafa Oğlu Ali Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 128. Hacı Kethuda Oğlu Hacı Muhammed bin Hacı Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto.128/A. Hacı Kethuda Oğlu Hacı Muhammed bin Hacı Muhammed'in Mezar taşı Başlığı

Foto.129. Hüseyin Hoca Oğlu Hafız Süleyman Kerimesi Nazife'nin Baş Şahidesi

Foto. 130. Hüseyin Hoca zade Hafız Süleyman Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 131. Müftü Abdullah Efendi Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 131/A. Müftü Abdullah Efendi Kızı Aişe'nin Mezar Taşı Tepeliği

Foto. 132. İmam Oğlu Hacı İbrahim Oğlu Hafız Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 133. Musalla Şeyhi Bademyevi Şeyh Osman Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 134. İsimsiz Mezar Taşı

Foto. 135. Kırık Mezar Taşı

Foto. 136. Müezzin Mustafa Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 137. Sapancı Ahmed Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 138. Genevli Emir Ali Kızı Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 139. Göbek zade el-Hac Muhammed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 140. İmam Oğlu el-Hac İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 140/A. İmam Oğlu el-Hac İbrahim'in Mezar taşı Başlığı

Foto. 141. Koca Ağaç zade Hafız Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 142. Birgi Müftüsü Seyyid Mustafa Rağıb'ın Baş Şahidesi

Foto.143. Dereli Oğlu Bakkal Hacı İbrahim'in Mezarı

Foto. 144. Mahmud'un Kerimesi Dudu Gelin'in Baş Şahidesi

Foto.145. Kadı Oğlu Mehmed'in Oğlu Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 146. Keçeci Hasan Ağa İbn-i Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 147. Köyeh Ahmed'in Oğlu Hacı Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 148. Çon Oğlu Ali Kızı Medine'nin Baş Şahidesi

Foto. 149. Küçük Hacı Süleyman'ın Baş Şahidesi

Foto. 149/A. Küçük Hacı Süleyman'ın Ayak Şahidesi

Foto. 150. Salih Oğlu Küçük Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 150/A. Salih Oğlu Küçük Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Kadın'ın Mezar taşı Tepeliği

Foto. 151. Mısırlı Hacı Muhammed'in Oğlu Masum Zeynelabidin'in Baş Şahidesi

Foto. 152. Derviş Zevcesi Bakkal Hacı İbrahim Kerîmesi Aişe Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 153. El-Hac Abdullah Efendi Halilesi Bayındırlı Aişe Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 153/A. El-Hac Abdullah Efendi Halilesi Bayındırlı Aişe Molla'nın Ayak Şahidesi

Foto. 154. Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 155. Ali Kâhya Kızı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 156. Abdullah Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 157. Kayalı Oğlu Hacı Mustafa Kerîmesi Fatma'nın Baş Şahidesi

Foto. 158. Kabaşlar Mahallesi İmamı Hacı İbrahim Efendi'nin Mezarı

Foto. 159. Evliya Muhammed Efendi bin Hacı Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 160. Beşe Kulu Kerimesi Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 160/A. Beşe Kulu Kerimesi Fatıma Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto.161. Arab Muhammed Oğlu İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 161/A. Arab Muhammed Oğlu İbrahim'in Ayak Şahidesi

Foto. 162. Mehmed Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 163. Çebe Oğlu Ali Şerif Molla Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto.164. Mahmud'un Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 165. Ali Ağa'nın Kerimesi Emine Kadın'nın Baş Şahidesi

Foto. 166. Müderrisin-i Kiramdan ……. zade Hamid Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 167. Küçük Hacı Kızı el-Hac Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 168. Hasan Hafız Zevcesi Havva'nın Baş Şahidesi

Foto. 169. Birgi Kazasından Gireli Karyesinden Karlı Oğlu Hacı Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 170. Hacı Ali Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 170/A. Hacı Ali Kerimesi Aişe'nin Ayak Şahidesi

Foto. 171. Hacı Softa zade Hacı Mehmed Zevcesi Molla Necibe'nin Baş Şahidesi

Foto. 172. Kurucaovalı Molla Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 173. Nur Seyyid İsmail Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 174. Zenneci zade Abdullah Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 174/A. Zenneci zade Abdullah Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 175. Iraz Oğlu Hüseyin Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 176. Küçük Hacı Muhammed Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 177. Hacı Kara Oğlu Molla Mehmed Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 178. Muhammed Oğlu Çilingir İsmail Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 179. Gök Ahmed Oğlu Hacı Hüseyin Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 180. Kepkili Hacı Hüseyin Efendi'nin Oğlu Hacı İbrahim Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 181. Çelebi zade Ahmed Şerif'in Baş Şahidesi

Foto. 182. Hacı Göbelek Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 183. Berakende Aşiretinden Anmasdı Oğlu Monla Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 184. Hamza Kızı Aişe'nin Mezarı

Foto. 184. Hamza Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 185. Hacı Abdi OğluHalil Oğlu Hacı Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 186. Kaymakam Ali'nin Kerîmesi Şefika Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 187. Hacı İbrahim Kerîmesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 188. Soliğan zade Hacı Hafız İbrahim Efendi Kerimesi Emine Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 189. Çamlıcalı Mestancı Oğlu Mestan Abdi'nin Baş Şahidesi

Foto. 190. Derviş Hacı Mustafa Oğlu Mustafa'nın Oğlu Molla Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 191. Kürt Yusuf Kızı Zeliha'nın Baş Şahidesi

Foto. 192. Hacı Muhammed Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto.193. Bademyeli Cerancı zade Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 194. Sarıtekeli Aşiretinden Tavşancı Oğlu Mustafa'nın Kerimesi Elif'in Baş Şahidesi

Foto. 195. Bölükbaşı Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 196. Köse Ali'nin Zevcesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 197. Kacar Muhacirlerinden Hacı Arab Oğlu İsmail Oğlu Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 198. Hacı Harmancı Oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 198/A. Hacı Harmancı Oğlu Ahmed'in AyakŞahidesi

Foto. 199. Ahmed'in Kerimesi Fatıma Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 200. Hacı İbrahim Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 201. Hacı Softa Oğlu Hacı Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 202. Hasan Efendi'nin Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 203. Koca İbrahim Oğlu Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 204. Kurucaova'dan Nebi Oğlu Hacı Mehmed Oğlu Musa'nın Baş Şahidesi

Foto.205. Balabanlı Molla Muhammed'in Zevcesi Hasan Kızı Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto.206. Çelebi zade Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 207. Bademyeli Yağcı Hacı Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 208. Hacı Mustafa Bey Oğlu Hacı Mehmed Zevcesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 209. Ödemişli Musa Efendi Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 210. Kurbancı Molla Mustafa'nın Kerîmesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 211. Bademyeli Selbas Hafız Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 212. Müderris-i Sultanî Muhammed Ali Efendi Bin Veliyüddin Tavasi'nin Baş Şahidesi

Foto. 213. Uzun Hafız Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 214. Deveci Kara Mustafa Zevcesi Aişe Döne'nin Baş Şahidesi

Foto. 215. Hacı İbrahim Oğlu Katmerci Mehmed Usta'nın Baş Şahidesi

Foto. 216. Halil Efendi Zevcesi Satı Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 217. Koca A'yan Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 217/A. Koca A'yan Oğlu Mehmed'in Ayak Şahidesi

Foto. 218. Mustafa'nın Kerimesi Ümmü Gülsüm'ün Baş Şahidesi

Foto. 219. Ahmed Bey Oğlu Mustafa Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 220. Koca zade Hacı Mustafa Efendi'nin Zevcesi Fatma Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 221. Kassab Hacı Hafız'ın Kerîmesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 222. Çepe Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 223. Çakırlıdan Nizam Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 224. Koca Hasan Kızı Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 225. Musa Oğlu Halil Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 226. İmam Oğlu Hacı İbrahim Oğlu İbrahim Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 227. Çelebi zadenin Ehli Ümmü Gülsüm'ün Baş Şahidesi

Foto. 228. Akbaş Mustafa oğlu Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 229. Koca Ömer'in Zevcesi Şerife Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 230. Ömer'in Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 231. Koca Hacı zade Hacı Mustafa Baba'nın Baş Şahidesi

Foto. 232. Kösecik Oğlu Süleyman'nın Baş Şahidesi

Foto. 233. Süleyman Efendi Oğlu Halil Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 234. Kürt Ali Mahdumu Koçan'ın Baş Şahidesi

Foto. 235. Musa Oğlu Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 235/A. Musa Oğlu Kerimesi Emine'nin Ayak Şahidesi

Foto. 236. Çaylıda Urgancı Mehmed Oğlu Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 237. Gök Ahmed Ağa zade Hacı Hüseyin Ağa Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 238. İzmirli Hatice binti Sofi zade Muhammed 'in Baş Şahidesi

Foto. 239. Karadoğani Hacı Hafız Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 239/A. Karadoğani Hacı Hafız Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 240. Kavukçu Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu İbrahim Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 241. Kayaköylü Akkaş Hacı İsmail'in Baş Şahidesi

Foto. 241/A. Kayaköylü Akkaş Hacı İsmail'in Ayak Şahidesi

Foto. 242. Yenice Karyeli Hacı Hüseyin Bey Kerimesi Kifaye Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 243. Bezdegümeli Hacı Muhammed Ağa'nın Mezarı

Foto. 243/A. Bezdegümeli Hacı Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 243/B. Bezdegümeli Hacı Muhammed Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 244. Hüseyin Ağa Oğlu Şâkir Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 244/A. Hüseyin Ağa Oğlu Şâkir Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 245. Sinablı Sipahi Mendegüme Ağası Abdullah Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 246. Karadaşdan Kadı Oğli Süleyman Mahdumu Ömer'in Baş Şahidesi

Foto. 247. Hacı Salih Kerîmesi Küççük A'yan Zevcesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 248. Hacı Akkaş İsmail Ağa zade Ali Bey'in Mezarı

Foto. 248/A. Hacı Akkaş İsmail Ağa zade Ali Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 248/B. Hacı Akkaş İsmail Ağa zade Ali Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 249. Kütahyalı Bölükbaşı İbrahim Ağa'nın Mezarı

Foto. 249/A. Kütahyalı Bölükbaşı İbrahim Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 250. Etmekçi Ahmed Ağa'nın Zevcesi Hafize Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 251. Hacı Abbas zade Hacı Şemseddin Efendi Zevcesi Hafize Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 251/A. Hacı Abbas zade Hacı Şemseddin Efendi Zevcesi Hafize Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 252. Mustafa Bey Kerimesi Sadıka Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 253. Hacı Beg zade Semerci Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 254. Hacı Süleyman Oğlu Abdullah Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 255. Hacı Hafız Şemseddin'in Baş Şahidesi

Foto. 256. Şiş Baldır İbrahim Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 256/A. Şiş Baldır İbrahim Kerimesi Emine'nin Ayak Şahidesi

Foto. 257. Mustafa zevcesi Ümmühan'ın Baş Şahidesi

Foto. 258. Sarıtekeli Aşiretinden ….. Oğlu Hacı Musa'nın Baş Şahidesi

Foto. 258/A. Sarıtekeli Aşiretinden ….. Oğlu Hacı Musa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 259. Kabak Oğlu Mehmed Oğlu Satı Mehmed Hoca'nın Baş Şahidesi

Foto. 260 Süleyman Bey Kerimesi Zekiye Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 261. Cambaz Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 261/A. Cambaz Mehmed'in Ayak Şahidesi

Foto. 262. Eş'ari zade Hafidi İbn-i Muhammed Hulusi'nin Baş Şahidesi

Foto. 262/A. Eş'ari zade Hafidi İbn-i Muhammed Hulusi'nin Mezar Taşı Başlığı

Foto. 263. Aydınlı Oğlu Ali Kerimesi Elif'in Baş Şahidesi

Foto. 264. Emeksiz Oğlu Hacı Mustafa Efendi Mahdumu Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 265. Çamlıca Hanedanından Musa Oğlu Abdullah'ın Baş Şahidesi

Foto. 265/A. Çamlıca Hanedanından Musa Oğlu Abdullah'ın Ayak Şahidesi

Foto. 266. Gürcü Oğlu Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 267. Topçu İsmail Kerimesi Emine Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 268. Arab Beşe zade Hamid Usta'nın Baş Şahidesi

Foto. 269. Yenişehirli Koca Ahmed Oğlu Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 270. Hattat Mustafa Efendi Oğlu Muhammed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 271. Kırlı Oğlu Ahmed Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 272. Muhammed Ağa zade el-Hac Hüseyin Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 272/A. Muhammed Ağa zade el-Hac Hüseyin Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 273. Akıllı Oğlu Abdullah'ın Baş Şahidesi

Foto. 274. Andon Rafael'in Baş Şahidesi

Foto. 275. Zatî Efendi oğlu Muhammed Tahir Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 276. Ali Oğlu Halil Mahdumu ……'in Baş Şahidesi

Foto. 277. Akkaş Oğlu Musa Bey Kerimesi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 277/A. Akkaş Oğlu Musa Bey Kerimesi Aişe Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 278. Kışladan Kör Hasan Oğlu Mehmed'in Mezarı

Foto. 278/A. Kışladan Kör Hasan Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 279. Karaabalı zade Hacı Ali Efendi Zevcesi Amine Hatun'un Baş Şahidesi

Foto. 279/A. Karaabalı zade Hacı Ali Efendi Zevcesi Amine Hatun'un Ayak Şahidesi

Foto. 280. Süleymanlar Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 281. Çakıroğlunun Validesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 282. Yazısız Mezar Taşı

Foto. 283. Yazısız Mezar taşı

Foto. 284. Halil İbrahim'in Mezarı

Foto. 284/A. Halil İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 284/B. Halil İbrahim'in Ayak Şahidesi

Foto. 285. Kocabaş Oğlu Mehmed Kerimesi Şefika'nın Baş Şahidesi

Foto. 286. Hacı Savallı Oğlu Muhammed Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 287. Hacı Hüseyin Mahdumu Mustafa Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 287/A. Hacı Hüseyin Mahdumu Mustafa Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 288. Mesci Hacı Hafız Efendi'nin Haremi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 288/A. Mesci Hacı Hafız Efendi'nin Haremi Aişe Hanım'ın Mezar Taşının Tepeliği

Foto. 289. Koca Bey Oğlu Hacı Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 289/A. Koca Bey Oğlu Hacı Halil'in Ayak Şahidesi

Foto. 290. Değirmenci Hacı Mustafa Kerimesi Hatice Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 290/A. Değirmenci Hacı Mustafa Kerimesi Hatice Molla'nın Ayak Şahidesi

Foto. 291. Çakır Ağa zade İsmâil Ağa Kerimesi Vesile Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 292. Deli Efe Oğlu Hacı Osman'ın Baş Şahidesi

Foto. 292/A. Deli Efe Oğlu Hacı Osman'ın Baş şahidesinin Dış Kısmı

Foto. 293. Karamanî zade Hacı Alim Efendi Kerimesi Saniye Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 294. Karamanî zade Hacı Alim Efendi Kerimesi Nazmiyye'nin Baş Şahidesi

Foto. 295. Hacı Kâhya Oğlu Ahmed Mahdumu Hafız Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 296. Hacı Himmet Oğlu Mehmed Kerimesi Sultan'ın Baş Şahidesi

Foto. 297. Akkaş zade Hacı Hüseyin Efendi Mahdumu Hafız Ahmed Efendi'nin Mezarı

Foto. 297/A. Akkaş zade Hacı Hüseyin Efendi Mahdumu Hafız Ahmed Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 297/B. Akkaş zade Hacı Hüseyin Efendi Mahdumu Hafız Ahmed Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 298. Yetim İsmail oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 299. Cemal Oğlu Ali Serban Mahdumu Hacı İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 300. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 300/A. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 300/B. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Mezar Taşı Başlığı

Foto. 301. Kadı Oğlu İsmail Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 301/A. Kadı Oğlu İsmail Kerimesi Hatice'nin Ayak Şahidesi

Foto. 302. Deli İmam Oğlu Zeybek Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto.303. Karlı Oğlu Hacı Ali Ağa Zevcesi Abide Bint-i Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 304. Hatib zade Hatib Hafız Halil bin Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 305. Kuyuludan Nalinci Yörük Hacı Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 306. Abdullah Kızı Şerife Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 307. Emeksiz zade Hacı Mustafa Efendi Zevcesi Şefika Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 307/A. Emeksiz zade Hacı Mustafa Efendi Zevcesi Şefika Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 308. İsmâil Hafız Kerimesi Cemile Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 309. Eyyub zade Hacı Mehmed Efendi Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 310. Akkaş zade Ali Bey zevcesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 310/A. Akkaş zade Ali Bey zevcesi Hatice Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 311. Arab Hasan zade Mehmed Çavuş Zevcesi Vesile'nin Baş Şahidesi

Foto. 311/A. Arab Hasan zade Mehmed Çavuş Zevcesi Vesile'nin Mezar Taşının Tepelik Kısmı

Foto. 312. Satı Mehmed Hoca Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 313. Kavvas'ın Validesi Aişe Ana'nın Baş Şahidesi

Foto. 314. Tırpancı Oğlu Muhammed Kerimesi Abde'nin Baş Şahidesi

Foto. 315. Sarı Ahmed Oğlu İbrahim Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 316. Hüseyin Kerimesi Şerife'nin Baş Şahidesi

Foto. 316/A. Hüseyin Kerimesi Şerife'nin Ayak Şahidesi

Foto. 317. Hüseyincik Oğlu Hacı Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 317/A. Hüseyincik Oğlu Hacı Hüseyin'in Ayak Şahidesi

Foto. 318. Hacı Kara Mehmed zade Ali Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 318/A. Hacı Kara Mehmed zade Ali Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 319. Karpuz Oğlu Hacı Ali'nin Baş Şahidesi

Foto. 320. Kırık Mezar Taşı

Foto. 321. Hacı Hasan Oğlu İbrahim bin Muhammed'in Baş Şahidesi

Foto. 322. Kayalıların Hacı Hüseyin Oğlu Mustafa Bey'in Kerimesi Ak Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 323. Mehmed'in Ehli Hamide'nin Baş Şahidesi

Foto. 323/A. Mehmed'in Ehli Hamide'nin Ayak Şahidesi

Foto. 324. Dede Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 325. Gürancı Oğlu Mehmed Ağa Kerimesi Nesibe'nin Baş Şahidesi

Foto. 325/A. Gürancı Oğlu Mehmed Ağa Kerimesi Nesibe'nin Ayak Şahidesi

Foto. 326. Hacı Osman Kerîmesi Alime'nin Baş Şahidesi

Foto. 326/A. Hacı Osman Kerîmesi Alime'nin Ayak Şahidesi

Foto. 327. Davud Oğlu Mehmed Kerimesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 328. Üzümlü'den Yağcı Hacı İbrahim Kerimesi ve Hüseyin Zevcesi Hadice Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 329. Bezdegümeli Cebbar Oğlu Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 330. Sa'd Hafız Mutaf zade'nin Baş Şahidesi

Foto. 331. Paşa zade Raşid Efendi Zevcesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 332. Hanaylı zade Mehmed Emin Efendi Kerimesi Hatice Latife Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 333. Kelesli Hacı Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 334. Şarkikaraağaçlı Veli zade Mustafa'nın Zevcesi Hafize'nin Baş Şahidesi

Foto. 334/A. Şarkikaraağaçlı Veli zade Mustafa'nın Zevcesi Hafize'nin Ayak Şahidesi

Foto. 335. Hacı İsmâil Kerimesi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 336. Halil Oğlu Ali Kerimesi Mukaddes'in Baş Şahidesi

Foto. 337. Sadık Efendi Kerimesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 338. Hacı Musa Ağa zevcesi Emine Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 338/A. Hacı Musa Ağa zevcesi Emine Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 339. Derviş Yusuf Mahdumu Nuri'nin Zevcesi Şefika Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 340. İbrahim Çavuş Mahdumu İsmail'in Mezar Taşları

Foto. 341. Hacı Hüseyin Oğlu Ömer Mahdumu Receb'in Baş Şahidesi

Foto. 341/A. Hacı Hüseyin Oğlu Ömer Mahdumu Receb'in Ayak Şahidesi

Foto. 342. Türkmen Mahallesinden Müderris Halil Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 343. Hacı Tahir Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 344. Keskin Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 344. Keskin Oğlu Hacı Mustafa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 345. Duacı zade Hacı Ali Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 345/A. Duacı zade Hacı Ali Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 346. Topal Veli Oğlu Arab Ali Zevcesi Elif'in Baş Şahidesi

Foto. 347. Boyacı zade İbrahim Efendi Mahdumu Hacı Hakkı'nın Baş Şahidesi

Foto. 348. Kurumlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Foto. 348/A. Kurumlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 349. Köselerden Yörük Ömer Kerimesi Cemile'nin Baş Şahidesi

Foto. 350. Musa Oğlu Halil Hace'nin Baş Şahidesi

Foto. 351. Hacı Akkaş zade Mahdumu Hacı Mehmed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 351/A. Hacı Akkaş zade Mahdumu Hacı Mehmed Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 352. Osman Oğlu Hüseyin Oğlu Deli Osman'ın Baş Şahidesi

Foto. 352/A. Osman Oğlu Hüseyin Oğlu Deli Osman'ın Ayak Şahidesi

Foto. 353. Gürcü zade Hamid Bey'in Baş Şahidesi

Foto.354. Müfti zade Hacı Efendi Oğlu Mülazım Hamdi Efendi'nin Baş Şahidesi

Foto. 354/A. Müfti zade Hacı Efendi Oğlu Mülazım Hamdi Efendi'nin Ayak Şahidesi

Foto. 355. Paşa zade Hafidi Tevfik Efendi Kerimesi Nafize Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 356. Çaylıdan Halil Oğlu Ali Mahdumu Monla Şakir'in Baş Şahidesi

Foto. 357. Bezdegümeli Süleymanlar Oğlu Bekir Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto.358. Bademyeli Musa Oğlu Halil Hace Zevcesi Hatice Binti Hacı Ali Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 359. Hacı Hüseyin Oğullarından Abdi Oğlu Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 360. Hacı Dedenin Oğlu …..'nun Baş Şahidesi

Foto. 361. Kiremadan Hacı Kâhya Oğlu İbrahim Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 362. Tekül Oğlu Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 362. Tekül Oğlu Hacı Mehmed'in Ayak Şahidesi

Foto. 363. Sarı Hüseyin Kerimesi Fatıma'nın Mezarı

Foto. 363/A. Sarı Hüseyin Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 364. Hüseyin Zevcesi'nin Baş Şahidesi

Foto. 365. Adagideli Ğaim Oğlu Mehmed Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 366. Deli Ahmed Oğlu Halil Kerimesi Maziye'nin Baş Şahidesi

Foto. 367. Kahvecioğlu İbrahim Kerimesi Rahime'nin Baş Şahidesi

Foto. 368. Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi Kerimesi Emine Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 368/A. Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi Kerimesi Emine Hanım'ın Ayak Şahidesi

Foto. 369. Hacı Kâmil Oğlu Hacı Mustafa'nın Mezarı

Foto. 369/A. Hacı Kâmil Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 370. Ödemiş Eşrafından Bademyeli zade Nuri Bey Zevcesi Şerife'nin Baş Şahidesi

Foto. 371. Hasan Ali Oğullarından Hacı Mahmud'un Baş Şahidesi

Foto.372. Miran Hasan Oğlu Ali Zevcesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto.373. Hacı Mustafa Oğlu Şerif Ali'nin Baş Şahidesi

Foto.373/A. Hacı Mustafa Oğlu Şerif Ali'nin Ayak Şahidesi

Foto. 374. Akkaş zade Hacı Musa Ağa'nın Mezarı

Foto. 374/A. Akkaş zade Hacı Musa Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 374/B. Akkaş zade Hacı Musa Ağa'nın Baş Şahidesinin Arka Kısmı

Foto. 374/C. Akkaş zade Hacı Musa Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 375. Hacı Osman Oğlu Osman Ağa Zevcesi Abide Kadın'ın Baş Şahidesi

Foto. 375/A. Hacı Osman Oğlu Osman Ağa Zevcesi Abide Kadın'ın Ayak Şahidesi

Foto. 376. Ayasuluk'tan …… Oğlu Zevcesi Şefika'nın Mezar Taşları

Foto. 377. Abdi Oğlu İbrahim’in Mezarı

Foto. 377/A. Abdi Oğlu İbrahim’in Baş Şahidesi

Foto. 378. Akkaş Zade Hacı Hüseyin Efendi Hoca'nın Baş Şahidesi

Foto. 378/A. Akkaş Zade Hacı Hüseyin Efendi Hoca'nın Ayak Şahidesi

Foto.379. Hacı Mehmed oğlu Mustafa Kerimesi Gülsüm'ün Baş şahidesi

Foto.379/A. Hacı Mehmed oğlu Mustafa Kerimesi Gülsüm'ün Ayak Şahidesi

Foto. 380. Çamlıcalı Musa Oğlu Hüseyin Efe'nin Baş Şahidesi

Foto. 381. Kaçaroğullarından Mehmed Oğlu İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 381/A. Kaçaroğullarından Mehmed Oğlu İbrahim'in Mezar Taşı Başlığı

Foto. 381/B. Kaçaroğullarından Mehmed Oğlu İbrahim'in Ayak Şahidesi

Foto. 382. Hacı Molla Ali Oğullarından Hasan Oğlu Ali Molla'nın Baş Şahidesi

Foto. 383. Süleyman Efendi Oğlu Mehmed kerimesi Vesile'nin Baş Şahidesi

Foto. 384. Eselli Osman oğlu Osman Mahdumu Hazım'ın Baş Şahidesi

Foto. 385. Receb Mahdumu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 386. Yazıcı Mehmed Oğlu İbrahim Zevcesi Aişe'nin Mezarı

Foto. 386/A. Yazıcı Mehmed Oğlu İbrahim Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Foto. 387. Ahmed Savran Oğli Halil Mahdumi Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 388. Mehmed oğlu Hasan Hüseyin'in Baş Şahidesi

Foto. 388/A. Mehmed oğlu Hasan Hüseyin'in Ayak Şahidesi

Foto. 389. Mustafa Bey Zevcesi Mevkite'nin Baş Şahidesi

Foto. 390. Bayram Oğlu Mestan Kerimesi Hatice'nin Mezarı

Foto. 390/A. Bayram Oğlu Mestan Kerimesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Foto. 391. Molla Hasan Mahdumu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 391/A. Molla Hasan Mahdumu Mustafa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 392. Kabar Hüseyin Mahdumi Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto. 393. Emiroğullarından Hacı Ali Mahdumu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 394. Karlı Oğlu Hacı Ahmed Oğlu Ahmed'in Mezarı

Foto. 394/A. Karlı Oğlu Hacı Ahmed Oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Foto. 395. Selanikli Mehmed Kâhya zade Mustafa Mehmed Efendi Zevcesi Aliye Mehmed Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 396. Gökmen Oğlu Mehmed Kerimesi Havva'nın Baş Şahidesi

Foto. 397. Bakırcı Mehmed Kerimesi Zeliha'nın Baş Şahidesi

Foto. 398. Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 399. Koca Abdi Oğullarından İbrahim Kerimesi Fadime'nin Baş Şahidesi

Foto. 399/A. Koca Abdi Oğullarından İbrahim Kerimesi Fadime'nin Ayak Şahidesi

Foto. 400. Emir Mehmed Mahdumu Hasan Kerimesi Cemile'nin Baş Şahidesi

Foto. 401. Gök Ahmed zade Edhem Mahdumu Hasan İbrahim'in Baş Şahidesi

Foto. 401/A. Gök Ahmed zade Edhem Mahdumu Hasan İbrahim'in Ayak Şahidesi

Foto. 402. Bozyakalı Mahmud Oğlu Mustafa'nın Baş şahidesi

Foto. 402/A. Bozyakalı Mahmud Oğlu Mustafa'nın Ayak şahidesi

Foto. 403. Halil Oğlu Veli Zevcesi Ümmühan'ın Baş Şahidesi

Foto. 404. Karlı Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 405. Hacı Bekir Zevcesi Vesile'nin Baş Şahidesi

Foto. 406. Böber Oğlu Mehmed Kerimesi Fatıma'nın Baş Şahidesi

Foto. 407. Karlı Oğlu Çakır Mehmed Zevcesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 408. Çakıroğullarından Mustafa Oğlu Halil'in Baş Şahidesi

Foto. 408/A. Çakıroğullarından Mustafa Oğlu Halil'in Ayak Şahidesi

Foto. 409. Keklik Oğlu Mehmed'in Baş Şahidesi

Foto. 410. Geylân Muhacirlerinden Şaban Efendi Zevcesi Mustafa Ağa Kerimesi Çelebi Hanım'ın Mezarı

Foto. 410/A. Geylân Muhacirlerinden Şaban Efendi Zevcesi Mustafa Ağa Kerimesi Çelebi Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 411. İdrisi Kerimesi Emine'nin Mezarı

Foto. 411/A. İdrisi Kerimesi Emine'nin Baş Şahidesi

Foto. 412. Molla Mehmed Oğlu Mustafa Ali Kerimesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

Foto. 413. Deli Bekir Oğlu Hacı Bekir'in Baş Şahidesi

Foto. 413/A. Deli Bekir Oğlu Hacı Bekir'in Ayak Şahidesi

Foto. 414. Kundakçı İsmâil Oğlu Hacı Şerif Ağa'nın Baş Şahidesi

Foto. 414/A. Kundakçı İsmâil Oğlu Hacı Şerif Ağa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 415. Yetim Oğlu Mustafa'nın Baş Şahidesi

Foto.415/A. Yetim Oğlu Mustafa'nın Ayak Şahidesi

Foto. 416. Mehmed Bey'in Baş Şahidesi

Foto. 416/A. Mehmed Bey'in Ayak Şahidesi

Foto. 417. Kayaköylü Mehmed Bey Zevcesi Hatice Akkaş'ın Baş Şahidesi

10.3. ÇİZİMLER

10.3.1. Çizim Listesi

Çizim no. 1. Aydınoğlu Mehmet Bey'in Mezarı

Çizim no. 2. Aydınoğlu Mehmet Bey'in Baş Şahidesi

Çizim no. 3. İsimsiz Mezar Taşı

Çizim no. 4. İsimsiz mezar Taşı

Çizim no. 5. Musa Hace Kerimesi Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 6. Hacı Abdullah Oğlu Hasan'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 7. Arziman Oğlu Süleyman'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 8. Hacı Ömer Ağa Kerimesi ve Çakır Ağa Zevcesi Rahime Hatun'un Baş Şahidesi

Çizim no. 9. Derviş zade Hacı Mehmed Efendi zade Birgivi Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 10. Çakıcı Oğlu Ali Beşe'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 11. Koca Emir Oğlu Seyyid İsmail Ağa'nın Baş Şahidesi

Çizim no.12. Hacı Salih Efendi Kerimesi Havva Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 13. Çolak Halil zade Mehmed'in Oğlu Seyyid Halil'in Baş Şahidesi

Çizim no.14. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 15. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Ayak Şahidesi

Çizim no.16. Kara zade Muhammed Bey'in Mahdumu Hüseyin Bey'in Baş Şahidesi

Çizim no. 17. Hacı Abdulkerim Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Çizim no. 18. Bezdegümeli Koca Mehmed'in Baş Şahidesi

Çizim No. 19. Birgi Hâkimi Karafireli Seyyid İbrahim Edhem Efendi'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 20. Nalçacı Oğlu Keçeci Mustafa Kerîmesi Şerife Fatıma Hacı Yeniçeri Oğlu Halil Ehli'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 21. Kara Hüseyin'in Mustafa'nın Kızı Şerife Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 22. Çakır zade el-Hac Mahdumu Seyyid Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

Çizim no. 23. Çakır zade el-Hac Mahdumu Seyyid Muhammed Ağa'nın Ayak Şahidesi

Çizim no. 24. Birgi Hâkimi Müderris Çarşanbalı zade Seyyid Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu Seyyid Muhammed Abid Molla'nın Mezar Taşı

Çizim no. 25. Dumanlı zade Mustafa Ağa Kerimesi Fatıma'nın Mezar Taşı

Çizim no. 26. Gök Ahmed Oğlu Fatma Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 27. Salih Oğlu Küçük Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 28. Beşe Kulu Kerimesi Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 29. Küçük Hacı Kızı el-Hac Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 30. Iraz Oğlu Hüseyin Kerimesi Hatice'nin Mezar Taşı

Çizim no.31. Koca Hacı zade Hacı Mustafa Baba'nın Baş Şahidesi

Çizim no. 32. Gök Ahmed Ağa zade Hacı Hüseyin Ağa Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 33. Hacı Salih Kerîmesi Küççük A'yan Zevcesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 34. Hacı Abbas zade Hacı Şemseddin Efendi Zevcesi Hafize Hanım'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 35. Mustafa Bey Kerimesi Sadıka Hanım'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 36. Akkaş Oğlu Musa Bey Kerimesi Aişe Hanım'ın Ayak Şahidesi

Çizim no. 37. Yazısız Mezar Taşı

Çizim no. 38. Hacı Hüseyin Mahdumu Mustafa Bey'in Baş Şahidesi

Çizim no. 39. Hacı Hüseyin Mahdumu Mustafa Bey'in Ayak Şahidesi

Çizim no. 40. Karamanî zade Hacı Alim Efendi Kerimesi Saniye Hanım'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 41. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 42. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Ayak Şahidesi

Çizim no. 43. Karlı Oğlu Hacı Ali Ağa Zevcesi Abide Bint-i Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Çizim no. 44. Arab Hasan zade Mehmed Çavuş Zevcesi Vesile'nin Mezar Taşının Tepelik Kısmı

Çizim no. 45. Karpuz Oğlu Hacı Ali'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 46. Şarkikaraağaçlı Veli zade Mustafa'nın Zevcesi Hafize'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 47. Şarkikaraağaçlı Veli zade Mustafa'nın Zevcesi Hafize'nin Ayak Şahidesi

Çizim no. 48. Hacı İsmâil Kerimesi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi Tepelik Kısmı

Çizim no. 49. Duacı zade Hacı Ali Efendi'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 50. Duacı zade Hacı Ali Efendi'nin Ayak Şahidesi

Çizim no. 51. Köselerden Yörük Ömer Kerimesi Cemile'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 52. Hacı Akkaş zade Mahdumu Hacı Mehmed Ağa'nın Baş Şahidesi

Çizim no. 53. Osman Oğlu Hüseyin Oğlu Deli Osman'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 54. Osman Oğlu Hüseyin Oğlu Deli Osman'ın Ayak Şahidesi

Çizim no. 55. Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi Kerimesi Emine Hanım'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 56. Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi Kerimesi Emine Hanım'ın Ayak Şahidesi

Çizim no. 57. Hacı Osman Oğlu Osman Ağa Zevcesi Abide Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 58. Hacı Osman Oğlu Osman Ağa Zevcesi Abide Kadın'ın Ayak Şahidesi

Çizim no. 59. Eselli Osman oğlu Osman Mahdumu Hazım'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 60. Karlı Oğlu Hacı Ahmed Oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Çizim no. 61. Bozyakalı Mahmud Oğlu Mustafa'nın Baş şahidesi

Çizim no. 62. Bozyakalı Mahmud Oğlu Mustafa'nın Ayak şahidesi

Çizim no. 63. Karlı Oğlu Çakır Mehmed Zevcesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi

10.3.2. ÇİZİMLER

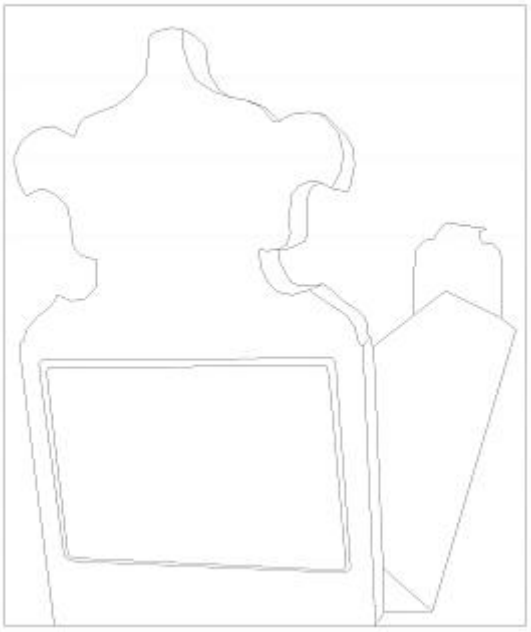

Çizim no. 1. Aydınoğlu Mehmet Bey'in Mezar

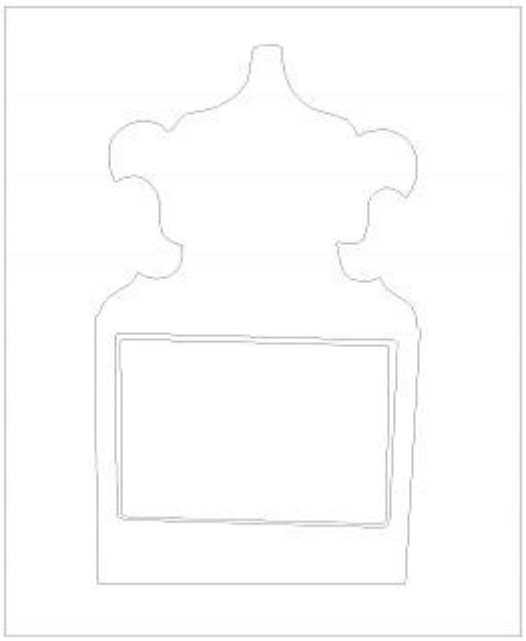

Çizim no. 2. Aydınoğlu Mehmet Bey'in Baş Şahidesi

Çizim no. 3. İsimsiz Mezar Taşı

Çizim no. 4. İsimsiz mezar Taşı

Çizim no. 5. Musa Hace Kerimesi Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 6. Hacı Abdullah Oğlu Hasan'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 7. Arziman Oğlu Süleyman'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 8. Hacı Ömer Ağa Kerimesi ve Çakır Ağa Zevcesi Rahime Hatun'un Baş Şahidesi

Çizim no. 9. Derviş zade Hacı Mehmed Efendi zade Birgivi Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

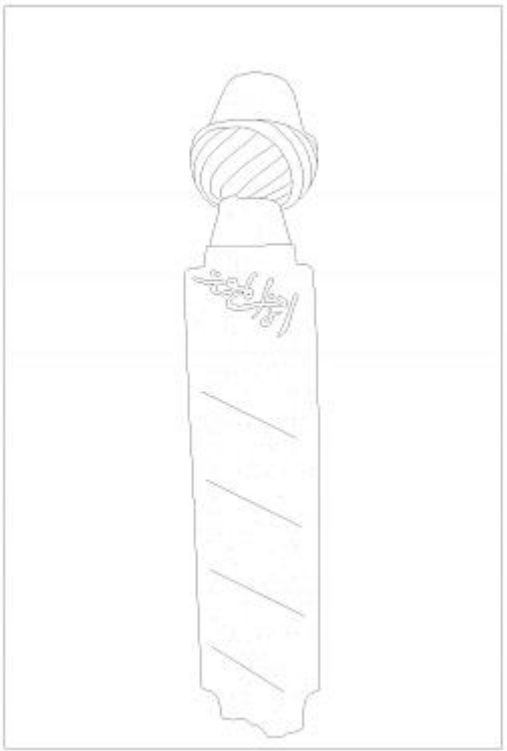

Çizim no. 10. Çakıcı Oğlu Ali Beşe'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 11. Koca Emir Oğlu Seyyid İsmail Ağa'nın Baş Şahidesi

Çizim no.12. Hacı Salih Efendi Kerimesi Havva Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 13. Çolak Halil zade Mehmed'in Oğlu Seyyid Halil'in Baş Şahidesi

Çizim no.14. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Baş Şahidesi

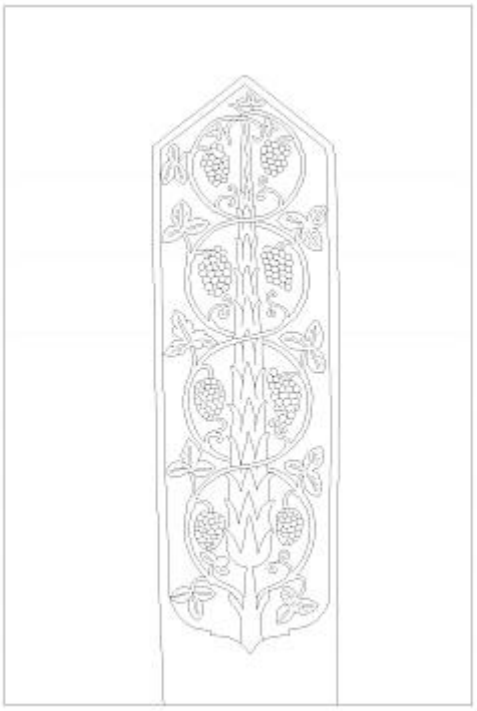

Çizim no. 15. Kara zade Fahru'l-müderrisin Hacı Mustafa Efendi'nin Ayak Şahidesi

Çizim no.16. Kara zade Muhammed Bey'in Mahdumu Hüseyin Bey'in Baş Şahidesi

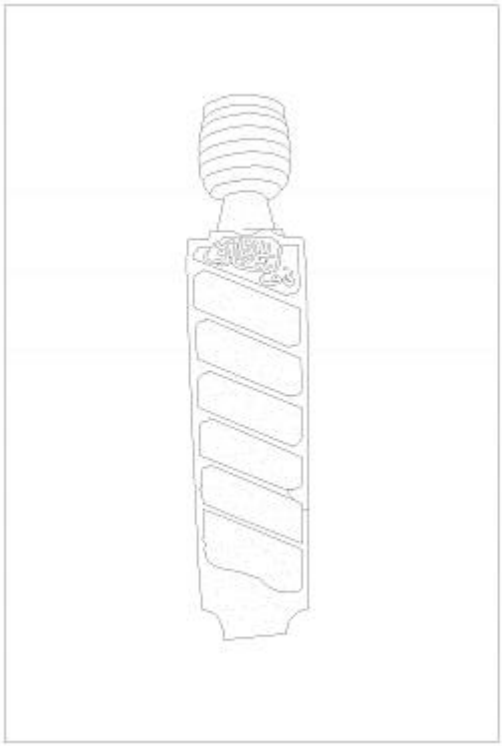

Çizim no. 17. Hacı Abdulkerim Oğlu Hacı Mustafa'nın Baş Şahidesi

Çizim no. 18. Bezdegümeli Koca Mehmed'in Baş Şahidesi

Çizim No. 19. Birgi Hâkimi Karafireli Seyyid İbrahim Edhem Efendi'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 20. Nalçacı Oğlu Keçeci Mustafa Kerîmesi Şerife Fatıma Hacı Yeniçeri Oğlu Halil Ehli'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 21. Kara Hüseyin'in Mustafa'nın Kızı Şerife Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 22. Çakır zade el-Hac Mahdumu Seyyid Muhammed Ağa'nın Baş Şahidesi

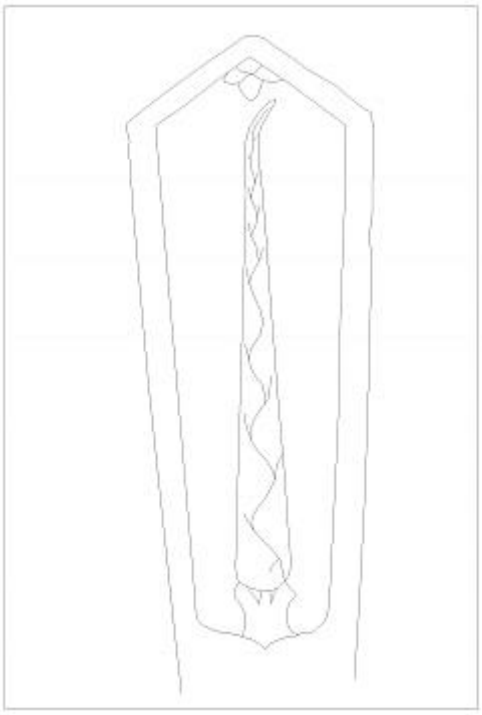

Çizim no. 23. Çakır zade el-Hac Mahdumu Seyyid Muhammed Ağa'nın Ayak Şahidesi

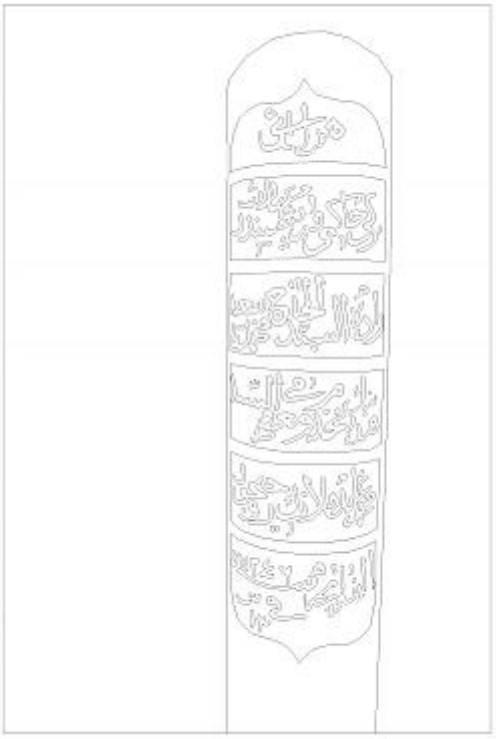

Çizim no. 24. Birgi Hâkimi Müderris Çarşanbalı zade Seyyid Hacı Muhammed Efendi'nin Mahdumu Seyyid Muhammed Abid Molla'nın Mezar Taşı

Çizim no. 25. Dumanlı zade Mustafa Ağa Kerimesi Fatıma'nın Mezar Taşı

Çizim no. 26. Gök Ahmed Oğlu Fatma Kızı Aişe'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 27. Salih Oğlu Küçük Mehmed'in Kerîmesi Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 28. Beşe Kulu Kerimesi Fatıma Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 29. Küçük Hacı Kızı el-Hac Hatice Kadın'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 30. Iraz Oğlu Hüseyin Kerimesi Hatice'nin Mezar Taşı

Çizim no.31. Koca Hacı zade Hacı Mustafa Baba'nın Baş Şahidesi

Çizim no. 32. Gök Ahmed Ağa zade Hacı Hüseyin Ağa Zevcesi Aişe'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 33. Hacı Salih Kerîmesi Küççük A'yan Zevcesi Hatice'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 34. Hacı Abbas zade Hacı Şemseddin Efendi Zevcesi Hafize Hanım'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 35. Mustafa Bey Kerimesi Sadıka Hanım'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 36. Akkaş Oğlu Musa Bey Kerimesi Aişe Hanım'ın Ayak Şahidesi

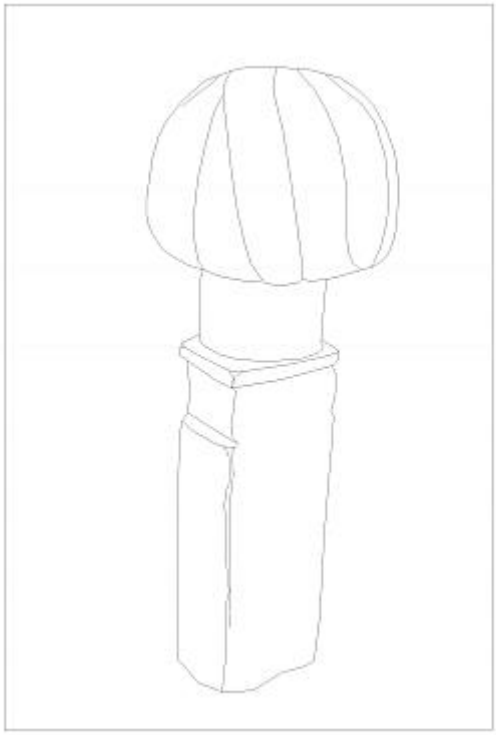

Çizim no. 37. Yazısız Mezar Taşı

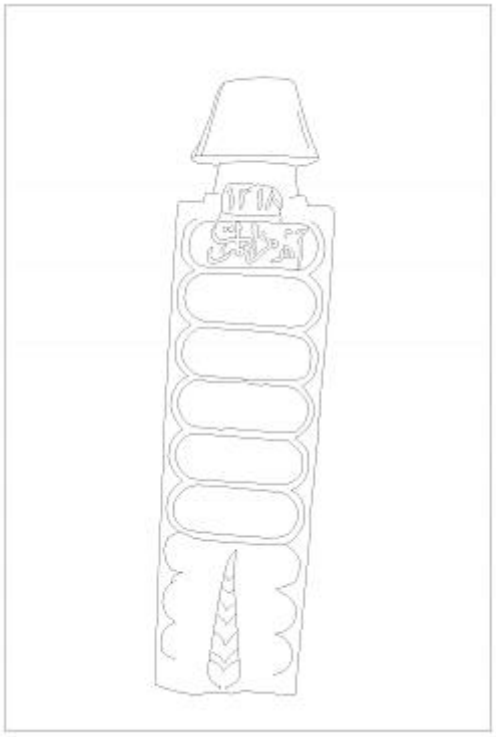

Çizim no. 38. Hacı Hüseyin Mahdumu Mustafa Bey'in Baş Şahidesi

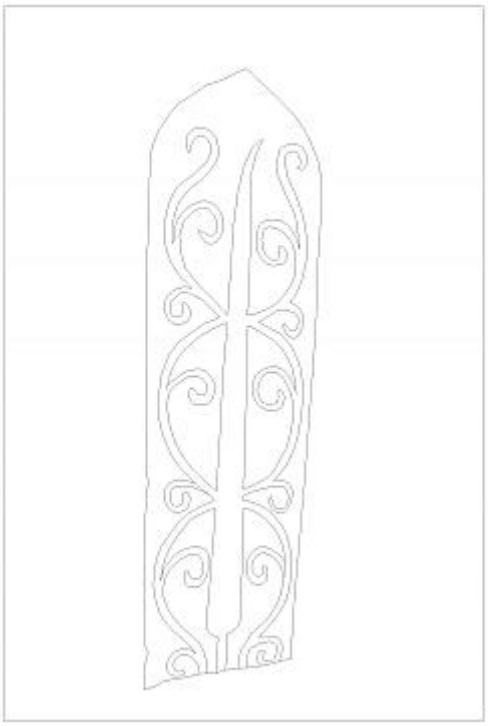

Çizim no. 39. Hacı Hüseyin Mahdumu Mustafa Bey'in Ayak Şahidesi

Çizim no. 40. Karamanî zade Hacı Alim Efendi Kerimesi Saniye Hanım'ın Baş Şahidesi

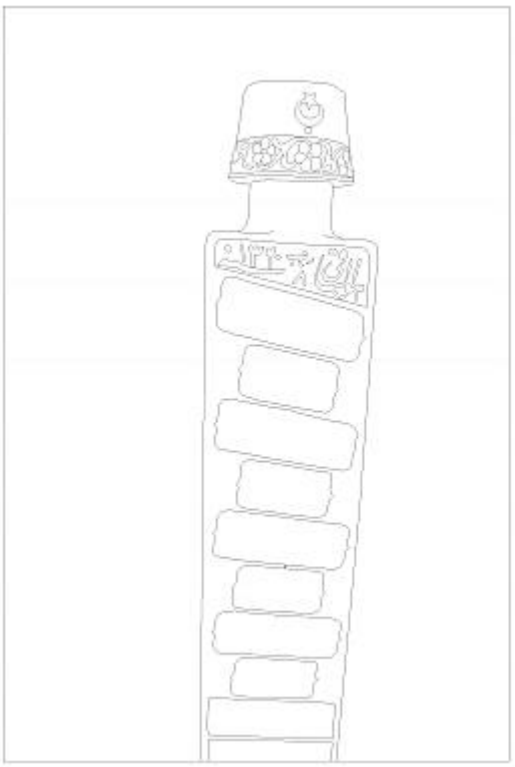

Çizim no. 41. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Baş Şahidesi

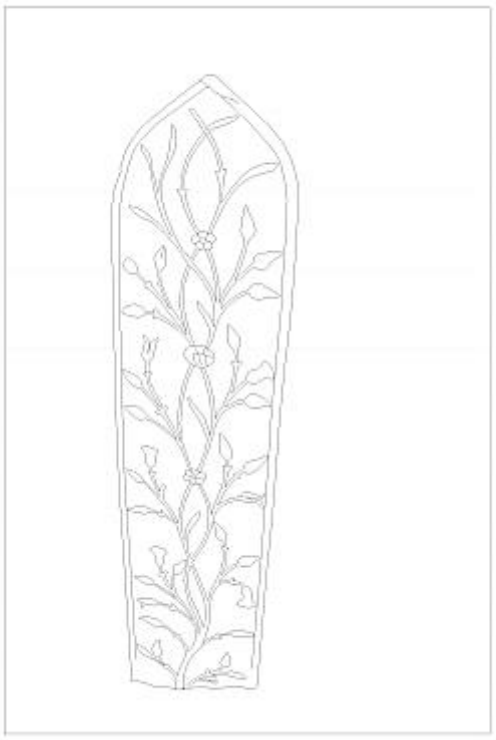

Çizim no. 42. Hacı Bey Oğlu Hacı Mustafa Ağa Mahdumu İsmâil Hakkı Efendi'nin Ayak Şahidesi

Çizim no. 43. Karlı Oğlu Hacı Ali Ağa Zevcesi Abide Bint-i Hacı Mehmed'in Baş Şahidesi

Çizim no. 44. Arab Hasan zade Mehmed Çavuş Zevcesi Vesile'nin Mezar Taşının Tepelik Kısmı

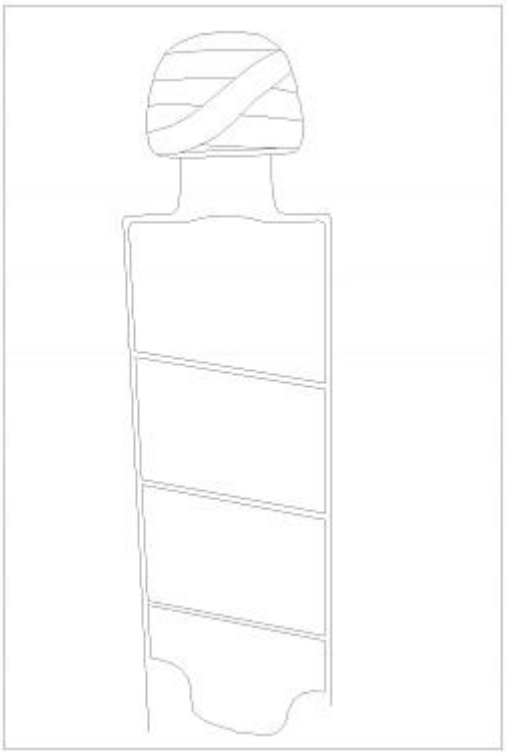

Çizim no. 45. Karpuz Oğlu Hacı Ali'nin Baş Şahidesi

Çizim no. 46. Şarkikaraağaçlı Veli zade Mustafa'nın Zevcesi Hafize'nin Baş Şahidesi

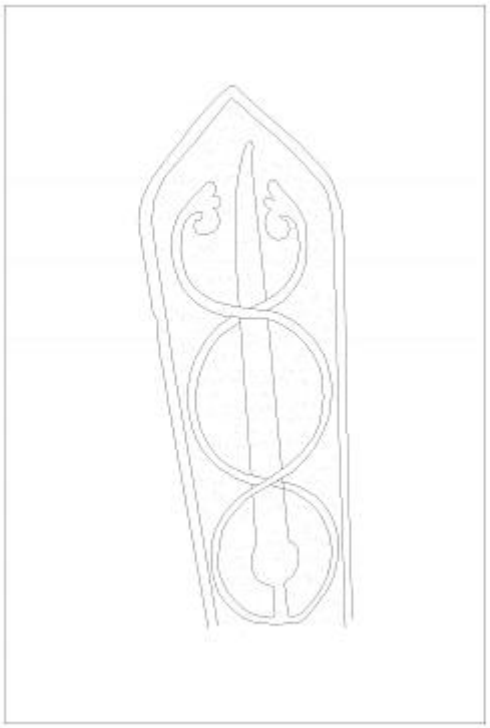

Çizim no. 47. Şarkikaraağaçlı Veli zade Mustafa'nın Zevcesi Hafize'nin Ayak Şahidesi

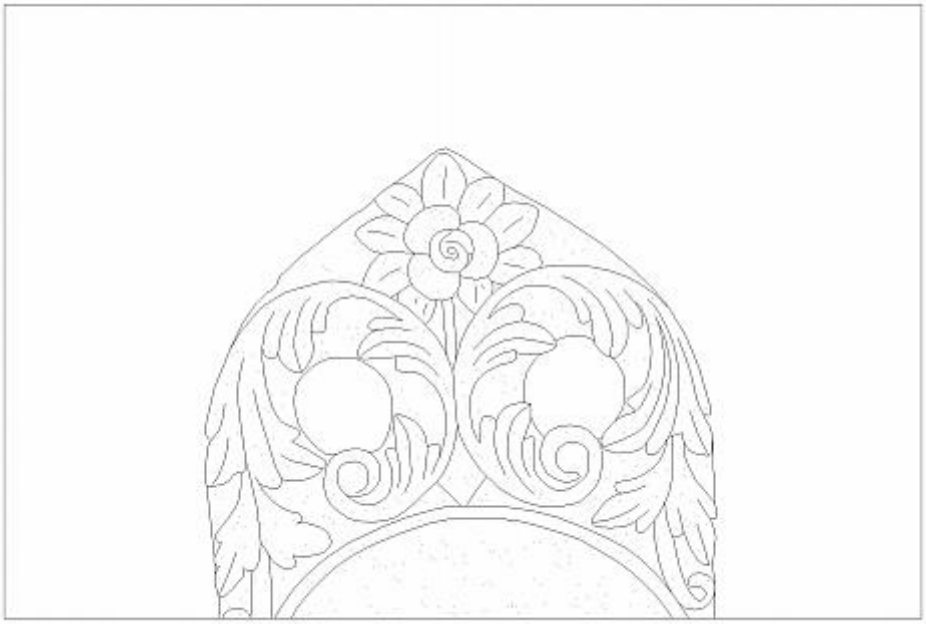

Çizim no. 48. Hacı İsmâil Kerimesi Aişe Hanım'ın Baş Şahidesi Tepelik Kısmı

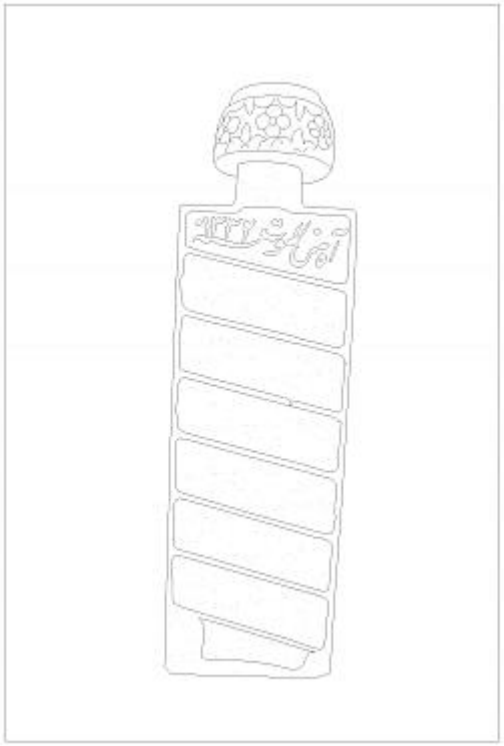

Çizim no. 49. Duacı zade Hacı Ali Efendi'nin Baş Şahidesi

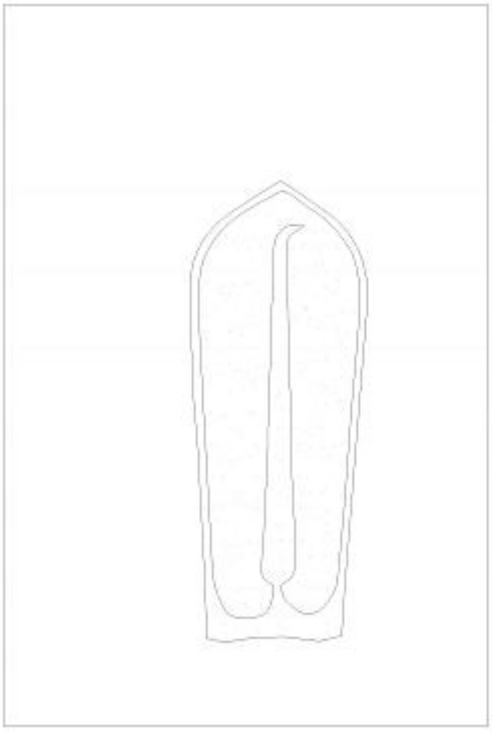

Çizim no. 50. Duacı zade Hacı Ali Efendi'nin Ayak Şahidesi

Çizim no. 51. Köselerden Yörük Ömer Kerimesi Cemile'nin Baş Şahidesi

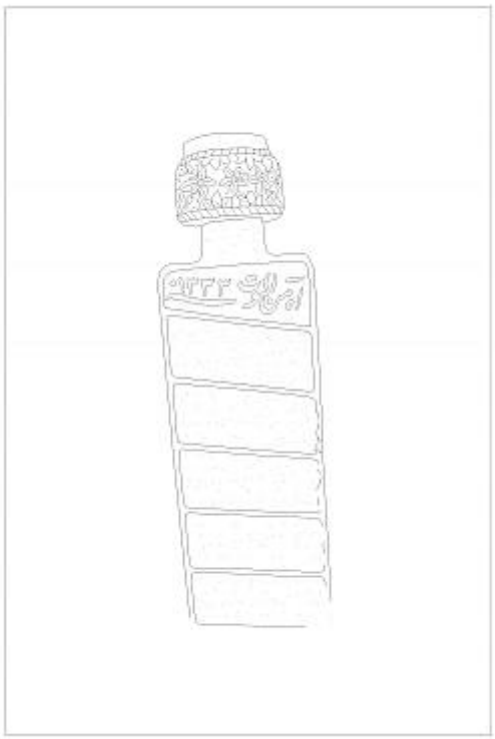

Çizim no. 52. Hacı Akkaş zade Mahdumu Hacı Mehmed Ağa'nın Baş Şahidesi

Çizim no. 53. Osman Oğlu Hüseyin Oğlu Deli Osman'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 54. Osman Oğlu Hüseyin Oğlu Deli Osman'ın Ayak Şahidesi

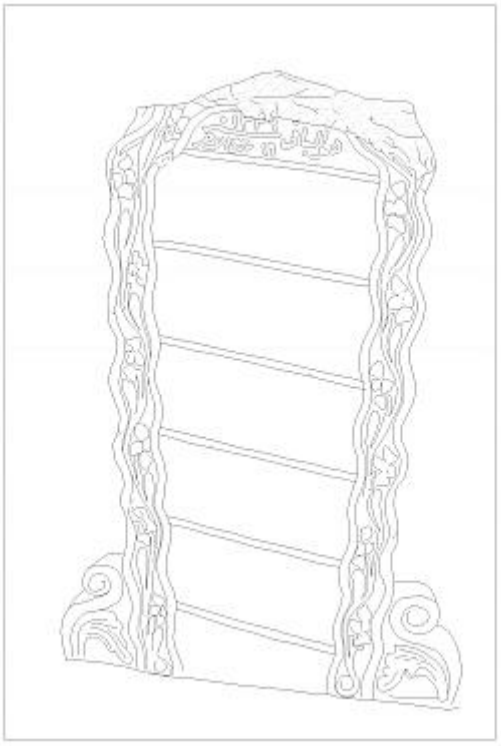

Çizim no. 55. Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi Kerimesi Emine Hanım'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 56. Tireli Şerif zade Mehmed Ali Efendi Kerimesi Emine Hanım'ın Ayak Şahidesi

Çizim no. 57. Hacı Osman Oğlu Osman Ağa Zevcesi Abide Kadın'ın Baş Şahidesi

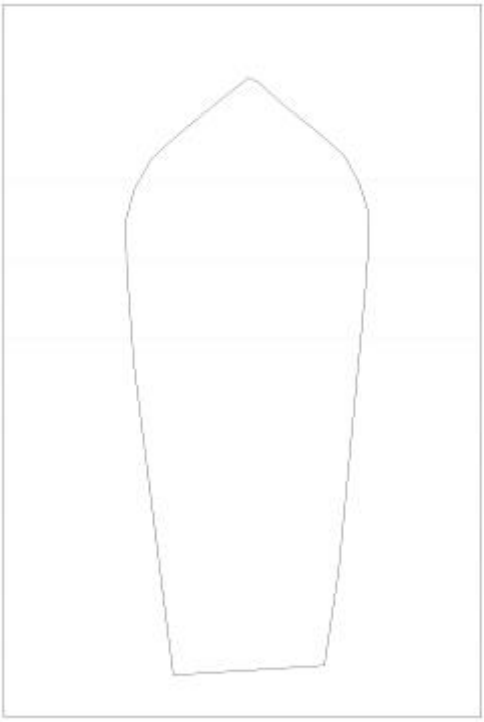

Çizim no. 58. Hacı Osman Oğlu Osman Ağa Zevcesi Abide Kadın'ın Ayak Şahidesi

Çizim no. 59. Eselli Osman oğlu Osman Mahdumu Hazım'ın Baş Şahidesi

Çizim no. 60. Karlı Oğlu Hacı Ahmed Oğlu Ahmed'in Baş Şahidesi

Çizim no. 61. Bozyakalı Mahmud Oğlu Mustafa'nın Baş şahidesi

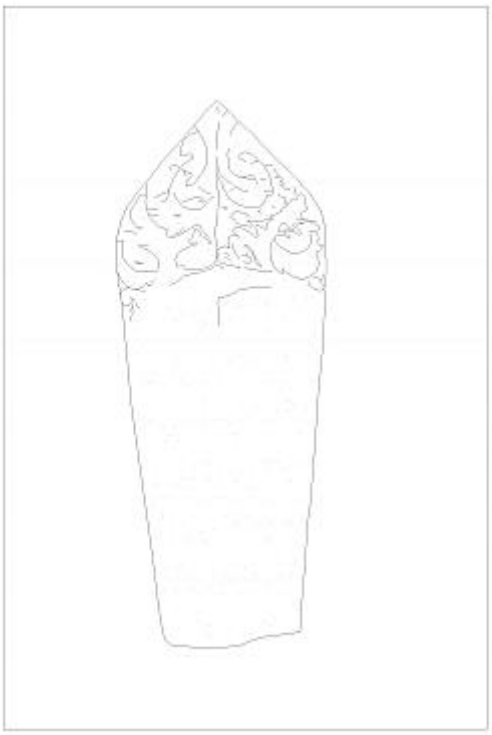

Çizim no. 62. Bozyakalı Mahmud Oğlu Mustafa'nın Ayak şahidesi

Çizim no. 63. Karlı Oğlu Çakır Mehmed Zevcesi Hatice Hanım'ın Baş Şahidesi